

Holy Bible

Aionian Edition®

Suomi Avoin Elävä Uutinen
Finnish Open Living News

AionianBible.org

Ensimmäinen Pyhä Raamattu maailmassa, jota ei ole käännetty
100% vapaasti kopioida ja tulostaa
tunnetaan myös " Purppura Raamattu "

Holy Bible Aionian Edition ®
Suomi Avoin Elävä Uutinen
Finnish Open Living News

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 5/1/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0

Biblica, Inc., 1976

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Esipuhe

Suomen Kieli at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Suomen Kieli at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Sisällysluettelo

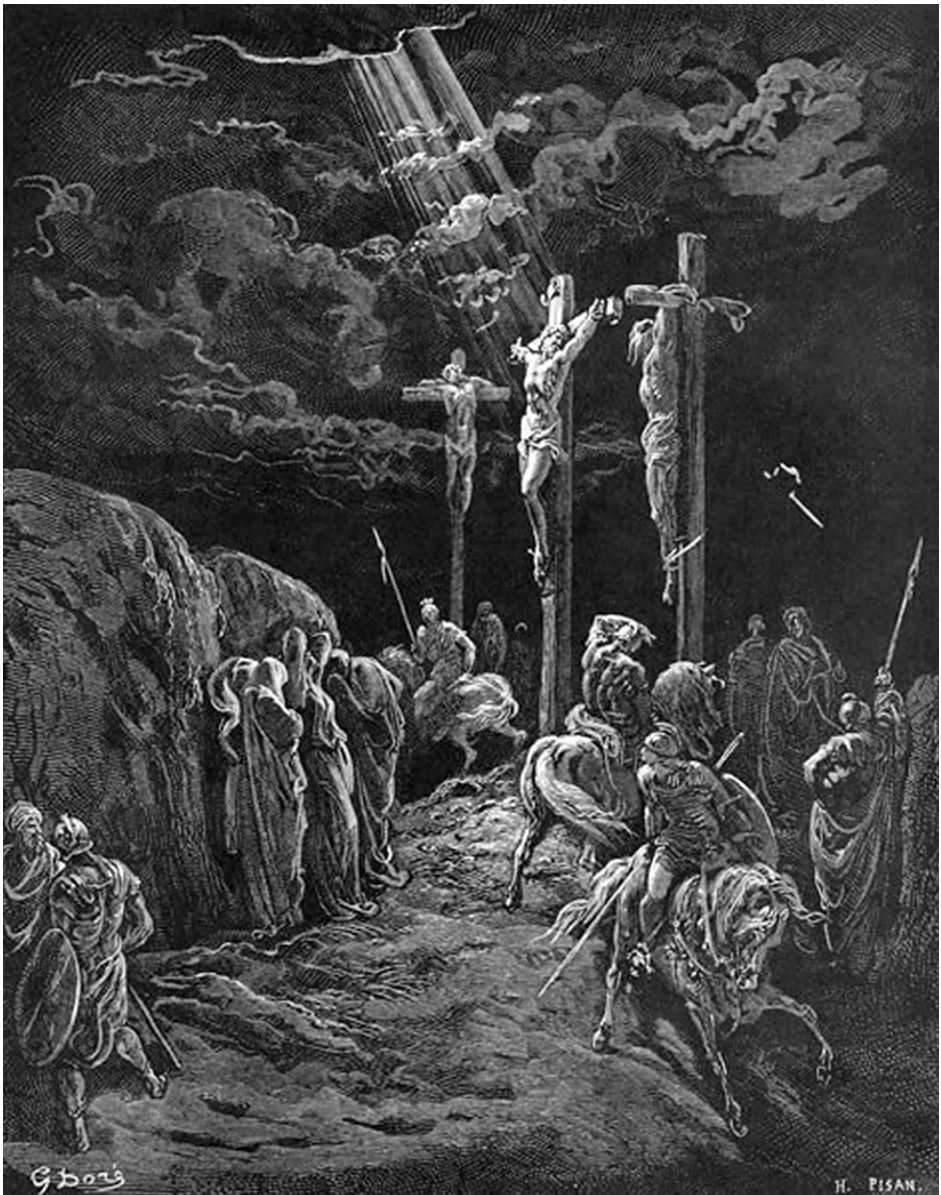
UUSI TESTAMENTTI

Matteus	11
Markus	33
Luukas	49
Johannes	74
Teot	94
Roomalaisille	118
1 Korinttolaisille	131
2 Korinttolaisille	143
Galatalaisille	151
Efesolaisille	156
Filippiäläisille	161
Kolossalaisille	164
1 Tessalonikalaisille	167
2 Tessalonikalaisille	169
1 Timoteukselle	171
2 Timoteukselle	174
Tiitukselle	177
Filemonille	179
Heprealaisille	180
Jaakobin	189
1 Pietarin	192
2 Pietarin	195
1 Johanneksen	197
2 Johanneksen	201
3 Johanneksen	202
Juudaan	203
Ilmestys	204

LIITE

Lukijan Opas
Sanakirja
Kartat
Kohtalo
Kuvat, Doré

UUSI TESTAMENTTI

Jeesus sanoi: »Isä, anna näille ihmisille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä tekevät.» Sotilaat arpoivat keskenään hänen vaatteensa.

Luukas 23:34

Matteus

1 Jeesus Kristus oli kuningas Daavidin ja Aabrahamin jälkeläinen. Nämä ovat hänen esi-isänsä: **2** Aabraham oli Iisakin isä. Iisak oli Jaakobin isä, Jaakob oli Juudan ja tämän veljien isä. **3** Juuda oli Pereksen ja Serahin isä (heidän äitinsä oli Taamar). Peres oli Hesronin isä. Hesron oli Raamin isä. **4** Raam oli Amminadabin isä. Amminadab oli Nahsonin isä. Nahson oli Salman isä. **5** Salma oli Booaan isä (hänen äitinsä oli Raahab). Booa oli Oobedin isä (hänen äitinsä oli Ruut). Oobed oli Iisain **6** ja Iisai kuningas Daavidin isä. Daavid oli Salomon isä – hänen äitinsä oli Uurian vaimo. **7** Salomo oli Rehabeamin isä. Rehabeam oli Abiamin isä. Abiam oli Aasan isä. **8** Aasa oli Joosafatin isä. Joosafat oli Jooramin isä. Jooram oli Ussian isä. **9** Ussia oli Jootamin isä. Jootam oli Aahaan isä. Aahas oli Hiskian isä. **10** Hiskia oli Manassen isä. Manasse oli Aamonin isä. Aamon oli Joosian isä. **11** Joosia oli Jekonjan ja hänen veljiensä isä – pojat syntyivät niihin aikoihin, kun kansa karkotettiin Babyloniin. **12** Karkotuksen jälkeen Jekonjalle syntyi Sealtiel, Sealtielille Serubbaabel, **13** Serubbaabelille Abiud, Abiudille Eljakim, Eljakimille Asor, **14** Asorille Saadok, Saadokille Akim, Akimille Eliud, **15** Eliudille Eleasar, Eleasarille Mattan, Mattanille Jaakob ja **16** Jaakobille Joosef, joka meni naimisiin Marian, Jeesuksen Kristuksen äidin, kanssa. **17** Aabrahamista Daavidin on siis neljätoista sukupolvea, Daavidista Babyloniin karkottamiseen toiset neljätoista ja siitä Kristukseen taas neljätoista. **18** Jeesuksen Kristuksen syntymää edelsivät seuraavat tapahtumat: Jeesuksen äiti Maria oli kihloissa Joosefin kanssa. Mutta kun Maria vielä oli neitsyt, hän alkoi odottaa lasta Pyhän Hengen vaikutuksesta. **19** Silloin Joosef katsoi, että hänen oli purettava kihlaus, mutta hän ei halunnut häpäistä Mariaa muiden silmissä, vaan päätti erota kaikessa hiljaisuudessa. **20** Miettiessään asiaa Joosef nukahti. Unessa hän näki enkelin seisovan vieressään. Enkeli sanoi: »Joosef, Daavidin poika, älä epäröi mennä Marian kanssa naimisiin. Hän odottaa lasta, joka on saanut alkunsa Pyhästä Hengestä. **21** Maria saa pojan. Sinun on annettava lapselle nimeksi Jeesus, joka merkitsee pelastajaa, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä. **22** Näin toteutuu Jumalan lupaus, jonka hän antoi profeetan välityksellä: **23** »Kuulkaa! Neitsyt alkaa odottaa lasta! Hän synnyttää pojan, jota sanotaan Immanueliksi.' Nimi merkitsee: 'Jumala on meidän kanssamme'.« **24** Silloin Joosef haki Marian kotiinsa ja otti hänet vaimokseen, niin kuin enkeli oli käskennyt. **25** Maria säilyi kuitenkin neitsyenä lapsen syntymään asti. Joosef antoi pojalle nimen Jeesus.

2 Jeesus syntyi Juudeassa, Betlehemin kaupungissa, kuningas Herodeksen hallituskaudella. Idästä tuli silloin Jerusalemiin muutamia tähtientutkijoita. He kysyivät: **2** »Missä se äskettäin syntynyt juutalaisten kuningas on? Näimme kaukana idässä hänen tähtensä ja olemme tulleet osoittamaan hänelle kunnioitusta.« **3** Kuningas Herodes hämmästyi kovasti kuullessaan tämän. Huhut alkoivat levitä Jerusalemissa. **4** Herodes kutsui koolle juutalaisten hengelliset johtajat. »Ennustivatko profeetat, missä Messias syntyy?« hän kysyi. **5** »Kyllä, Betlehemissä«, he vastasivat. »Profeetta Miika kirjoitti: **6** 'Pieni Betlehemin kaupunki, et ole Juudan kaupunkien joukossa ollenkaan vähäpätöinen, sillä sinusta nousee kansani Israelin hallitsija.'« **7** Herodes kutsui tähtientutkijat salaa luokseen ja uteli heiltä tähden ilmestymisen tarkkaa ajankohtaa. **8** Hän käski miesten lähtä Betlehemiin etsimään lasta. »Kun olette löytäneet hänet, tulkaa kertomaan, missä hän on. Minäkin haluaisin mennä osoittamaan hänelle kunnioitusta«, Herodes sanoi. **9** Vieraat lähtivät heti matkaan. Silloin he taas näkivät tähden. Se kulki heidän edellään, kunnes pysähtyi sen paikan yläpuolelle, jossa lapsi oli. **10** Miesten riemulla ei ollut rajoja! **11** He menivät sisälle taloon, jossa lapsi ja hänen äitinsä Maria olivat, ja kumarsivat lapselle kunnioittavasti. Sitten he ottivat esiin Jeesukselle tuomansa lahjat: kultaa, suitsutusainetta ja mirhaa. **12** Ennen kuin tähtientutkijat lähtivät kotimatalle, he saivat unessa Jumalalta varoituksen olla menemättä enää Herodeksen luo. Niinpä he palasivat toista kautta kotiin. **13** Heidän lähtönsä jälkeen Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille. »Lähde kiireesti lapsen ja hänen äitinsä kanssa Egyptiin«, enkeli sanoi. »Pysy siellä, kunnes käsken sinun palata. Kuningas Herodes yrittää nimittäin tappaa lapsen.« **14** Joosef heräsi ja lähti heti yöllä Marian ja lapsen kanssa Egyptiä kohti. **15** Hän asui siellä kuningas Herodeksen kuolemaan asti. Näin toteutui profeetan ennustus: »Olen kutsunut poikani Egyptistä.« **16** Herodes oli raivoissaan, kun tajusi, että idän tähtientutkijat olivat pettäneet hänet. Hän lähetti Betlehemiin sotilaita tappamaan kaupungista ja sen ympäristöstä kaikki kaksivuotiaat ja sitä nuoremmat pojat. Vieraat olivat nimittäin kertoneet hänelle, että tähti oli näkynyt ensi kertaa jo kaksi vuotta aikaisemmin. **17** Herodeksen raa'assa teossa toteutui profeetta Jeremian ennustus: **18** »Tuskan huudot kuuluvat Raamasta: Raakel itkee hillittömästi lapsiaan, eikä kukaan pysty lohduttamaan häntä, sillä hänen lapsensa ovat kuolleet.« **19** Kun Herodes oli kuollut, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille, joka oli yhä Egyptissä. Enkeli sanoi: **20** »Lähde lapsen ja hänen äitinsä kanssa takaisin Israeliin, sillä ne, jotka yrittivät

tappaa lapsen, ovat kuolleet.» 21 Joosef, Maria ja Jeesus palasivat heti Israeliin. 22 Matkalla Joosef sai kuulla, että Herodeksen poika Arkelaus oli tullut isänsä jälkeen Juudean kuninkaaksi, eikä Joosef sen vuoksi uskaltanut jäädä sinne. Unessa Jumala kehotti häntä menemään Galileaan, 23 missä hän asettui asumaan Nasaretiin. Näin Messiasista koskevat profeettojen ennustukset toteutuivat jälleen. Jesajahan oli kirjoittanut: »Häntä sanotaan Nasaretilaiseksi».

3 Siihen aikaan kun Jeesus ja hänen kotiväkinsä asuivat Nasaretissa, Johannes Kastaja alkoi saarnata Juudean autiomaassa. Hän julisti: 2 »Luopukaa synneistänne, sillä taivaan valtakunta alkaa pian toteutua.» 3 Jo satoja vuosia aikaisemmin oli profeetta Jesaja ennustanut Johanneksen työstä: »Kuulen autiomaasta äänen: 'Kunnostakaa Herralle tie, tasoittakaa hänelle polku.'» 4 Johanneksella oli kamelinkarvoista kudottu puku ja nahkavyö. Hänen ravintonaan olivat heinäsiirkat ja luonnonhunaja. 5 Ihmisiä tuli Jerusalemistä, kaikkialta Jordanin laaksosta ja eri puolilta Juudeaa autiomaahan kuuntelemaan hänen puhettaan. 6 Kun he tunnustivat syntinsä, Johannes kastoi heidät Jordanissa. 7 Kun Johannes näki useiden fariseusten ja saddukeusten tulevan kastettaviksi, hän arvosteli heitä ankarasti. »Te käärmee!» hän sanoi. »Kuka teille on sanonut, että voitte paeta Jumalan vihaa? 8 Kastan teidät vasta sitten, kun tekonne osoittavat, että olette palanneet Jumalan luo. 9 Älkää luulko olevanne turvassa siksi, että olette juutalaisia, Aabrahamin jälkeläisiä. Se ei todista mitään, sillä Jumala voi vaikka näistä kivistä luoda juutalaisia! 10 Jumalan tuomion kirves on valmiina kaatamaan jokaisen hedelmättömän puun. Kaadetut puut poltetaan. 11 Minä kastan vedellä kaikki, jotka katuva syntejään. Minun jälkeeni tulee toinen, joka on minua paljon suurempi – en kelpaa kantamaan edes hänen kenkiään! Hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella. 12 Hän erottelee jyvistä akanat ja polttaa ne ikuisessa tuleessa, mutta kokoaa jyvät talteen.» 13 Jeesus lähti kotoaan Galileasta. Hän tuli Jordanille Johanneksen kastettavaksi, 14 mutta Johannes ei halunnut tehdä sitä. »Ei missään tapauksessa», hän sanoi. »Sinunhan pitäisi kastaa minut.» 15 Mutta Jeesus vastasi: »Kasta sinä kuitenkin minut, sillä minun on tehtävä niin kuin Jumala tahtoo.» Lopulta Johannes suostui. 16 Kun Jeesus nousi kasteen jälkeen vedestä, hän näki taivaan avautuvan ja Jumalan Hengen laskeutuvan sieltä kuin kyyhkynen. 17 Ylhäältä kuului ääni: »Tämä on minun rakas Poikani, suuri iloni, jonka olen valinnut Pelastajaksi.»

4 Tämän jälkeen Pyhä Henki vei Jeesuksen autiomaahan saatanaan kiusattavaksi. 2 Jeesus ei syönyt neljääkymmeneen vuorokauteen mitään, ja hänelle tuli kova nälkä. 3 Silloin saatana yritti saada häntä muuttamaan kiviä leiviksi. »Voit sillä osoittaa olevasi Jumalan Poika», hän houkutteli. 4 Jeesus kieltäytyi: »Raamattu sanoo, ettei leivällä voi ravita ihmisen sielua – sen ravitsee vain Jumalan sanan totteleminen.» 5 Sitten saatana vei Jeesuksen Jerusalemin temppelin katolle. 6 »Hyppää alas», hän kehotti. »Sitten näemme, oletko Jumalan Poika. Raamatussahan sanotaan: 'Jumala lähettää enkelinsä varjelemaan häntä, niin ettei hän satuta itseään.' Enkelit eivät anna Jumalan Pojan murskautua kiviin.» 7 Mutta Jeesuskin vetosi Raamattuun: »Siellä myös kielletään panemasta Jumalaa näin järjettömään kokeeseen!» 8 Seuraavaksi saatana vei hänet hyvin korkean vuoren huipulle ja esitteli hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden rikkaudet. 9 »Annan ne kaikki sinulle, jos polvistut eteeni ja palvot minua», saatana lupasi. 10 »Mene tiehesi», Jeesus sanoi. »Raamatussa käsketään palvelemaan ja tottelemaan vain Jumalaa.» 11 Silloin saatana lähti. Enkelit tulivat huolehtimaan Jeesuksesta. 12 Kun Jeesus kuuli, että Johannes oli vangittu, hän palasi Juudeasta kotiinsa Galilean Nasaretiin. Sieltä hän muutti pian Kapernaumiin Genesaretin järven rannalle Sebulonin ja Naftalin alueelle. 14 Näin toteutui Jesajan ennustus: 15 »Sebulonin ja Naftalin alueella, järven rannalla, Jordanin toisella puolella ja Pohjois-Galileassa, missä asuu paljon ulkomaalaisia, 16 loisti pimeässä eläville ihmisille kirkas valo. He olivat eläneet kuoleman varjossa, mutta nyt he pääsivät valoon.» 17 Tästä lähtien Jeesus alkoi julistaa: »Kääntykää pois synnistä ja palatkaa Jumalan luo, sillä hänen valtakuntansa on lähellä.» 18 Eräänä päivänä Jeesus käveli Genesaretin järven rannalla. Hän tapasi kaksi veljestä: Simonin, jota sanotaan Pietariksi, ja Andreaan. Miehet olivat kalastajia ja heittivät juuri verkkoa järveen. 19 Jeesus huusi: »Lähtekää minun mukaani! Näytän teille miten voitte kalastaa ihmisiä!» 20 Pietari ja Andreas jättivät heti verkkonsa ja lähtivät kulkemaan Jeesuksen kanssa. 21 Kun he kävelivät pitkin rantaa, Jeesus näki siellä myös Sebedeuksen pojat, Jaakobin ja Johanneksen. He istuivat isänsä kanssa veneessä paikkaamassa verkkoja. Jeesus kutsui heidätkin. 22 He lopettivat heti työnsä, jättivät isänsä veneeseen ja lähtivät Jeesuksen mukaan. 23 Jeesus kierteli ympäri Galileaa, opetti juutalaisten synagogissa ja kertoi kaikille ihmisille iloisen uutisen taivaan valtakunnasta. Hän paransi myös kaikenlaisia sairauksia. 24 Tieto hänen tekemistään ihmeistä levisi Galilean ulkopuolellekin. Jopa Syyriasta asti tuli ihmisiä hänen parannettavakseen. Jeesus

paransi heidät kaikki – olivatpa he sitten demonien vallassa, kaatumatautisia, halvaantuneita tai muuten sairaita. 25 Galileasta, Kymmenen kaupungin alueelta, Jerusalemistä, koko Juudeasta ja Jordanin toiselta puolelta lähti valtava ihmisjoukko seuraamaan häntä.

5 Eräänä päivänä väkeä alkoi taas kokoontua. Jeesus lähti oppilaidensa kanssa vuorenrinteelle ja istuutui opettamaan heitä. 3 »Onnellisia ovat ne ihmiset, jotka tarvitsevat Jumalaa: heille annetaan taivaan valtakunta», Jeesus sanoi. 4 »Onnellisia ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen. 5 Onnellisia ovat nöyrät, sillä koko maa on heidän. 6 Onnellisia ovat ne, jotka toivovat Jumalan tahdon tapahtuvan: heidän toiveensa toteutuu. 7 Onnellisia ovat hyväsydämiset ja ystävälliset ihmiset: heidät itsensäkin armahdetaan. 8 Onnellisia ovat mieleltään puhtaat, sillä he näkevät Jumalan. 9 Onnellisia ovat rauhantekijät, sillä Jumala kutsuu heitä lapsikseen. 10 Onnellisia ovat nekin, joita vainotaan uskonsa tähden, sillä taivaan valtakunta on heidän. 11 Olkaa vain iloisia, kun teitä pilkataan ja syrjitään ja teistä puhutaan valetta siksi, että seuraatte minua! Saatte taivaassa suunnattoman arvokkaan palkinnon. Muistakaa, että entisaikojen profeettojakin vainottiin. 13 Te olette maailman suola. Jos suola menettää makunsa, siitä ei ole enää kenellekään mitään hyötyä, ja se heitetään pois. 14 Te olette maailman valo, vuorella oleva kaupunki, joka näkyy kauas pimeässä. 15 Älkää estäkö valoanne näkymästä! Antakaa sen loistaa kaikille: tehkää hyvää, niin kaikki ylistävät Isäännä, joka on taivaassa. 17 Älkää luulko, että olen tullut kumoamaan Mooseksen lain ja profeettojen varoitukset. Olen tullut täyttämään ja toteuttamaan ne. 18 Niin kauan kuin taivas ja maa ovat olemassa, pysyy lakikin pienintä yksityiskohtaa myöten voimassa – aina siihen asti kunnes loppu tulee. 19 Jos joku rikkoo pienimmänkin käskyn ja opettaa muitakin tekemään samalla tavalla, hän on taivaan valtakunnassa kaikkein vähäpätöisin. Ne, jotka opettavat noudattamaan Jumalan lakeja ja itsekin tottelevat niitä, ovat siellä suuria. 20 Pitäkää varanne! Jos teillä ei ole syvempää yhteyttä Jumalaan kuin fariseuksilla ja muilla juutalaisten johtajilla, ette pääse taivaan valtakuntaan. 21 Mooseksen lain mukaan murhaajalle kuuluu kuolemanrangaistus. 22 Mutta minä sanon teille, että jos suututte veljeenne, olette jo ansainneet rangaistuksen. Jos sanotte häntä typeräksi, teidät pitäisi tuomita oikeudessa, ja jos sanotte häntä hulluksi, ansaitsisitte helvetin tulen. (Geenna g1067) 23 Kun seisot temppelissä alttarin edessä tuomassa lahjaa Jumalalle, voit äkkiä muistaa, etteivät ystäväsi ja sinun välit ole kunnossa.

24 Jätä silloin lahjasi alttarin luo ja mene selvittämään asiat ystäväsi kanssa. Tule vasta sitten uhraamaan. 25 Tee pian sovinto, jos olet jonkun kanssa riidoissa. Hän voi muuten haastaa sinut oikeuteen. Joudut velkavankeuteen etkä pääse vapaaksi, ennen kuin olet maksanut viimeisenkin killingin. 27 Mooseksen laki kieltää tekemästä aviorikosta, 28 mutta minä sanon teille, että jokainen, joka katsookin naista himoiten, on jo sisimmässään tehnyt hänen kanssaan aviorikoksen. 29 Jos siis silmäsi saa sinut himoitsemaan, revi se irti ja heitä menemään! On parempi, että menetät silmäsi kuin että joudut helvettiin. (Geenna g1067) 30 Samoin jos oikea kätesi saa sinut tekemään väärin, leikkaa se irti ja heitä menemään. On parempi elää käsipuolena kuin joutua kadotukseen. (Geenna g1067) 31 Mooseksen laki sanoo: 'Jos joku haluaa erota vaimostaan, hänen on vain annettava tälle erotodistus.' 32 Vakuutan teille, että jos ero johtuu muusta kuin uskottomuudesta, eroamalla mies pakottaa vaimonsa aviorikokseen. Myös se, joka menee eronneen naisen kanssa naimisiin, tekee aviorikoksen. 33 Mooseksen laki sanoo myös: 'Älä riko valaa, jonka olet antanut Jumalalle, vaan täytät kaikki valasi.' 34 Mutta minäpä sanon teille: Älkää koskaan vannoko! Älkää vannoko taivaan kautta, sillä taivas on Jumalan valtaistuin. 35 Älkää vannoko maan nimessä, sillä maa on Jumalan astinalusta. Älkää vannoko myöskään Jerusalemin kautta. Se on suuren kuninkaan pääkaupunki. 36 Älä vannoo pääsi kautta, sillä et voi muuttaa hiuksiasi mustiksi tai valkoisiksi. 37 Sano vain yksinkertaisesti 'kyllä' tai 'ei'! Sanasi riittää. Asiat eivät ole oikein, jos sinun on vahvistettava lupauksesi valalla. 38 Mooseksen lain mukaan pahoinpitely on kostettava samalla mitalla: 'Silmä silmästä, hammas hampaasta.' 39 Mutta minä sanon: Älkää ruvetko taistelemaan väkivaltaa vastaan. Jos joku lyö sinua poskelle, käännä hänelle toinenkin. 40 Jos joku tahtoo käydä kanssasi oikeutta ja viedä sinulta paidan, anna hänelle takkisiikin. 41 Jos Rooman sotilaat vaativat sinua kantamaan tavaroitaan kilometrin, kanno kaksi. 42 Jos joku pyytää sinulta jotakin, anna se hänelle, äläkä käännä selkääsi sille, joka tahtoi sinulta lainaa. 43 Meitä on käsketty rakastamaan ystäviämme ja vihaamaan vihollisiamme. 44 Minä käsen teidän rakastaa myös vihollisianne. Rukoilkaa niiden puolesta, jotka vainoavat teitä. 45 Silloin osoittaudutte Taivaan Isän lapsiksi. Hänen aurinkonsa paistaa sekä pahoille että hyville, ja hän antaa sataa sekä rehellisille että epärehellisille. 46 Kyllä pahat ihmisetkin rakastavat niitä, jotka rakastavat heitä. Mitä ihmeellistä siinä on? 47 Jos osoittatte ystävyyttä vain omille ystävilleenne, ette mitenkään eroa pakanoista. 48 Teidän on oltava yhtä täydellisiä kuin Isänne, joka on taivaassa.»

6 »Älkää tehkö hyvää siksi, että muut kehuisivat teitä. Silloin ette saa palkkaa Taivaan Isältä. **2** Kun autat jotakuta, älä kerro siitä muille. Teeskentelijät antavat soittaa torvea kadulla ja synagogassa, kun he vievät lahjoitustaan! He ovat totisesti jo saaneet koko palkkansa. **3** Kun teet hyvää jollekin, tee se niin huomaamattomasti, ettei vasen kätesi tiedä, mitä oikea tekee. **4** Isäsi tuntee kaikki salaisuudet ja palkitsee sinut. **5** Puhun teille nyt rukoilemisesta. Älkää rukoilko kadunkulmissa ja synagogissa ihmisten nähden niin kuin teeskentelijät. He eivät saa muuta palkkaa kuin ihmisten huomion. **6** Mene sinä sen sijaan jonnekin yksinäisyyteen. Sulje ovi perässäsi ja rukoile hiljaa Isääsi. Hän tietää salaisetkin ajatuksesi ja palkitsee sinut. **7** Älkää rukoillessanne hokeko tyhjää niin kuin pakanat. He luulevat, että mitä monisanaisempia he ovat, sitä varmemmin heidän rukouksensa kuullaan. **8** Teidän Isänne nimittäin tietää täsmälleen, mitä tarvitsette, ennen kuin olette ehtineet pyytääkään häneltä mitään! **9** Rukoilkaa vaikka näin: 'Isämme, joka olet taivaassa! Me kunnioitamme pyhää nimeäsi. **10** Anna valtakuntasi tulla pian. Tapahtukoon sinun tahtosi sekä maan päällä että taivaassa. **11** Anna meille tänäänkin jokapäiväinen leipä. **12** Anna anteeksi meidän syntimme, niin kuin mekin olemme antaneet anteeksi niille, jotka ovat tehneet meille pahaa. **13** Älä johdata meitä kiusaukseen, vaan vapauta meidät pahasta. Aamen.' **14** Taivaan Isä antaa teille anteeksi, jos annatte itse anteeksi niille, jotka tekevät teille vääryyttä. **15** Jos te kieltäydyste antamasta anteeksi, ei Isäkään anna teille anteeksi. **16** Ihmisten ei tarvitse tietää myöskään teidän paastostanne. Teeskentelijät ovat paastotessaan surkean näköisiä, että muut säälisivät heitä. Sääli onkin ainoa palkka, jonka he saavat. Olkaa reippaan näköisiä, ettei kukaan aavistakaan teidän paastoavan. Vain Isänne, joka tietää kaiken, on selvillä asiasta, ja hän palkitsee teidät. **19** Älkää kootko aarteita tähän maailmaan, jossa ne menettävät arvonsa tai voidaan varastaa. **20** Kerätkää niitä taivaaseen. Siellä ne säilyttävät arvonsa ja pysyvät hyvässä tallessa. **21** Jos aarteenne ovat taivaassa, sydämennekin on siellä. **22** Jos hengellinen näkökyky on kunnossa, valo loistaa sieluusi. **23** Jos taas pahat ajatukset ovat voittaneet sinua, olet hengellisessä pimeydessä. Miten synkkä se onkaan! **24** Et voi palvella kahta isäntää, Jumalaa ja omaisuutta. Jos rakastat toista, vihaat toista. **25** Siksi annan teille neuvon: älkää murehtiko ruuasta, juomasta ja vaatteista. Olette saaneet elämän, ja se on ihmiselle paljon tärkeämpi kuin syöminen tai pukeutuminen. **26** Katsokaa lintuja! Ne eivät murehdi ravinnostaan, eivät kylvä eivätkä korjaa satoa, sillä Taivaan Isä ruokkii ne. Te olette Isälleen paljon

arvokkaampia kuin linnut. **27** Ette voi pidentää elämänne hetkeäkään, vaikka kuinka kovasti murehtisitte. **28** Miksi olette huolissanne vaatteista? Katsokaa niityllä kasvavia kukkia. Ne eivät huolehdi itsestään, mutta ei edes kuningas Salomo ollut loisteliaimmassa asussaan yhtä kaunis kuin ne. **30** Jos kerran Jumala pitää niin hyvää huolta kukista, jotka hehkuvat tänään ja ovat jo huomenna kuihtuneet, niin totta kai hän huolehtii teistä vielä paremmin, vaikka teillä on niin vähän uskoa häneen. **31** Älkää siis edeltäpäin murehtiko sitä, onko teillä tarpeeksi ruokaa ja vaatteita. **32** Miksi eläisitte kuin pakanat, joille se kaikki on suunnattoman tärkeää? Taivaan Isä tietää kyllä, mitä tarvitsette. Hän antaa teille kaiken ilomielin, kun te annatte hänelle ensimmäisen sijan elämässänne. **34** Älkää huolehthiko huomisesta. Se on Jumalan käsissä. Eläkää päivä kerrallaan.»

7 »Älkää tuomitko muita, niin teitäkään ei tuomita. **2** Muut kohtelevat teitä samoin kuin te kohtelette heitä. **3** Miten voit nähdä niin hyvin veljesi silmässä olevan roskan, kun sinulla on hirsi omassa silmässäsi? **4** Kuinka voit ehdottaa: 'Hyvä ystävä, saanhan ottaa roskan silmästäsi?' vaikka et näe mitään, kun omassa silmässäsi on hirsi. **5** Olet tekopyhä! Ota hirsi pois, niin voit auttaa ystävääsikin. **6** Älkää antako helmiä sioille! Ne sotkevat helmet jalkoihinsa ja hyökkäävät kimppuunne. **7** Pyytäkää, niin saatte mitä pyydätte. Etsikää, niin löydätte. Koputtakaa, niin ovi avataan. **8** Jokainen saa, kun vain pyytää, ja löytää, kun etsii. Jos vain koputat, ovi aukeaa. **9** Kun lapsi pyytää isältään leipäpalaa, antaako isä hänelle sen sijasta kiven? **10** Jos lapsi pyytää kalaa, antaako isä hänelle myrkkyykäärmeen? **11** Kovasydämiset, pahat ihmisetkin antavat lapsilleen hyviä lahjoja. Tottahan Taivaan Isä antaa parasta mahdollista niille, jotka pyytävät häneltä. **12** Olkaa muille sellaisia kuin toivotte heidän olevan itsellenne. Tämä on Mooseksen lain ja profeettojen opetuksen sisältö pähkinänkuoressa. **13** Taivaaseen päästään vain kapeasta portista. Kadotuksen valtatie on leveä. Sen porteista on suurtenkin joukkojen helppo mennä sisään. **14** Elämän tie ja sille johtava portti sen sijaan ovat niin kapeat, että vain harvat löytävät ne. **15** Varokaa vääriä opettajia, jotka näyttävät lauhkeilta lampailta, mutta ovat itse asiassa vihaisia susia. **16** Heidän toimintansa paljastaa kyllä heidät. Puukin tunnetaan hedelmistään. Et voi erehtyä luulemaan piikkipensaita viiniköynnökseksi tai ohdakkeita viikunapuiksi. **17** Hedelmät paljastavat, millainen puu on. **18** Herkullisia ja syötäväksi kelpaamattomia hedelmiä ei voi kasvaa samassa puussa. **19** Huonoja hedelmiä tuottava puu kaadetaan ja poltetaan. **20** Hedelmät siis ratkaisevat.

21 Eivät kaikki hurskaita sanakäänteitä viljelevät ihmiset ole Jumalan lapsia. Ihmiset voivat puhua 'Herrasta', mutta se ei merkitse, että he ovat taivaan tiellä. Ratkaisevaa on, tottelevatko he minun Isääni, joka on taivaassa. 22 Monet sanovat minulle tuomiopäivänä: 'Herra, me kerroimme sinusta muille, ajoimme sinun nimesi avulla pahoja henkiä ihmisistä ja teimme muitakin suuria ihmeitä.' 23 Mutta minä vastaan: 'Ette te ole koskaan olleet minun omiani. Menkää pois, sillä ette ole totelleet Jumalaa.' 24 Viisas on se, joka kuuntelee minun ohjeitani ja noudattaa niitä. Jos teette niin, olette kuin mies, joka rakentaa talonsa kallioperustalle. 25 Kun rankkasade yllättää ja tulva ja myrskytuuli uhkaavat kaataa talon, se ei sorru, koska sen perusta on kestävä. 26 Ne, jotka kuulevat neuvoni, mutta eivät välitä niistä, ovat yhtä tyhmiä kuin mies, joka rakentaa talonsa hiekalle. 27 Sateet tulevat, nousee tulva ja myrsky, ja silloin hänen talonsa sortuu maan tasalle.» 28 Jeesus lopetti puheensa. Kansanjoukot olivat ihmeissään, 29 sillä Jeesus oli aivan erilainen kuin heidän omat lainopettajansa. Hän puhui niin kuin se, jolla on valta.

8 Suuri ihmisjoukko seurasi Jeesusta, kun hän tuli vuoren rinnettä alas. 2 Samassa muuan lepra sairastava mies tuli hänen luokseen ja polvistui kunnioittavasti hänen eteensä. »Herra, voit parantaa minut jos tahdot», mies sanoi. 3 Jeesus kosketti sairasta. »Minä tahdon: parane!» Samassa sairauden merkit hävisivät. 4 »Älä kerro tästä kenellekään», Jeesus pyysi. »Mene suoraan papin luo, että hän voi todeta sinut terveeksi, uhraa sitten Mooseksen lain säättämä lahja, niin todistat julkisesti, että olet parantunut.» 5 Jeesus tuli Kapernaumiin. Häntä vastassa oli eräs Rooman armeijan upseeri, joka pyysi hartaasti, että Jeesus parantaisi hänen palveluspoikansa. Tämä makasi halvaantuneena ja kärsi kovia tuskia. 7 »Minä tulen parantamaan hänet», Jeesus sanoi. 8 »En ansaitse sitä, että tulisit kotiini», upseeri vastasi. »Eikö sinun tarvitsekaan. Sinähän voit parantaa pelkällä sanallasi. 9 Olen itse ylemmän upseerin alainen ja komennan puolestani sotilaita. Jos käsken jotakuta menemään, hän menee. Kun pyydän toista tulemaan, hän tulee. Sanon orjalleni: 'Tee tämä tai tuo', ja hän tekee. Niin sinäkin voit käskää sairautta lähtemään pojasta, ja hän paranee.» 10 Jeesus seisoi siinä hämmästyneenä. Sitten hän kääntyi ja sanoi kansanjoukolle: »En ole nähnyt tällaista uskoa edes kenelläkään israelilaisella! 11 Sanonpa teille, että monet pakanat kaikkialta maailmasta saavat taivaan valtakunnassa paikan Aabrahamin, lisäksi ja Jaakobin viereltä. 12 Sen sijaan monet valitun kansan jäsenet, joille valtakunta oli valmistettu,

heitetään pimeään, itkun ja kärsimyksen paikkaan.» 13 Sitten Jeesus sanoi roomalaiselle upseerille: »Mene kotiin! Se, mitä uskoit, on tapahtunut.» Sillä hetkellä sairas parani. 14 Jeesus tuli Pietarin kotiin. Tämän anoppi oli vuoteessa kovassa kuumeessa. 15 Kuume laski heti, kun Jeesus kosketti sairaan kättä. Tämä nousi terveenä valmistamaan ateraa. 16 Samana iltana Jeesuksen luo tuotiin monia ihmisiä, joita pahat henget pitivät vallassaan. Jeesuksen tarvitsi sanoa vain sana, niin henget lähtivät. 17 Jesajan ennustus toteutui: »Hän otti kantaakseen meidän sairautemme ja kärsi meidän kipumme.» 18 Kun Jeesus huomasi, että ihmisjoukko paisui yhä suuremmaksi, hän pyysi oppilaitaan olemaan valmiina soutamaan järven yli. 19 Eräs juutalaisten lain tuntija tuli silloin sanomaan: »Opettaja, seuraan sinua minne tahansa!» 20 Jeesus vastasi: »Ketuilla on luolat ja linnuilla pesät, mutta minulla, Ihmisen Pojalla, ei ole omaa kotia.» 21 Eräs Jeesuksen oppilaista sanoi: »Haluaisin ensin haudata isäni ja lähteä sitten vasta mukaasi.» 22 Hänelle Jeesus vastasi: »Lähde sinä vain heti minun mukaani! Anna hengellisesti kuolleiden haudata omat kuolleen.» 23 Tämän jälkeen Jeesus astui veneeseen ja lähti oppilaidensa kanssa ylittämään järvenselkää. Matkalla hän nukahti. 24 Äkkiä nousi raivoisa myrsky. Aallot löivät veneen laitojen yli. 25 Oppilaat menivät herättämään Jeesuksen. »Herra, pelasta meidät, meidän hukumme!» he hätäilivät. 26 Jeesus vastasi: »Voi miten vähän teillä on uskoa! Miksi olette niin peloisanne?» Hän nousi ja moitti tuulta ja aaltoja. Ne asettuivat, ja tuli aivan työntä. 27 Oppilaat hämmästyivät suunnattomasti. He miettivät: »Kuka Jeesus oikein on, kun tuuli ja aallotkin häntä tottelevat?» 28 He pääsivät järven toiselle puolelle gadaralaisten alueelle. Kaksi demonien vaivaamaa miestä tuli heitä vastaan. Miehet elivät hautaluolissa ja olivat niin väkivaltaisia, ettei kukaan uskaltanut mennä heidän lähelleen. 29 He alkoivat huutaa Jeesukselle: »Mitä sinä meistä oikein tahdot, Jumalan Poika? Sinulla ei ole mitään oikeutta vielä kiusata meitä.» 30 Lähistöllä oli sikalauma laitumella. 31 Pahat henget pyysivät: »Jos ajat meidät pois, lähetä meidät tuohon sikalaumaan.» 32 »Hyvä on», Jeesus sanoi. »Menkää!» Henget siirtyivät miehistä sikoihin. Koko lauma syöksyi jyrkänteeltä järveen ja hukkuu. 33 Paimenessa olleet miehet juoksivat kaupunkiin pakoon ja kertoivat siellä tapahtuneesta. 34 Kaikki kaupungin asukkaat tulivat katsomaan Jeesusta. He pyysivät häntä lähtemään muualle ja jättämään heidät rauhaan.

9 Jeesus nousi veneeseen ja meni järven yli kotikaupunkiinsa Kapernaumiin. 2 Pian hänen luokseen

kannettiin matolla liikuntakyvytön mies. Kun Jeesus näki tulijoiden uskon, hän sanoi sairaalle: »Älä ole murheissasi. Olen antanut syntisi anteeksi.» **3** »Tuohan on jumalanpilkkaa», mutisivat jotkut juutalaisten uskonnolliset johtajat. »Mies puhuu kuin olisi Jumala.» **4** Jeesus tiesi, mitä he ajattelivat, ja kysyi: »Miksi teillä on niin pahat ajatukset? **5** Eikö ole vaikeampaa antaa hänen syntinsä anteeksi kuin parantaa hänet? **6** Mutta minä todistan teille, että minulla on valta täällä maan päällä antaa syntejä anteeksi» – ja Jeesus kääntyi sanomaan halvaantuneelle miehelle: »Nouse, kääri makuumattosi kokoon ja lähde kotiin!» **7** Mies todellakin hyppäsi pystyyn ja lähti! **8** Kansanjoukko pelästyi nähdessään, mitä tapahtui. Se alkoi kiittää Jumalaa, joka oli antanut ihmiselle tuollaisen vallan. **9** Kun Jeesus jatkoi matkaansa, hän näki tulliasemalla Matteuksen, joka istui korusaan keräämässä veroa. »Tule minun oppilaakseni», Jeesus sanoi. Matteus lähti heti hänen mukaansa. **10** Myöhemmin Jeesus meni oppilaineen aterialle Matteuksen kotiin. Vieraiden joukossa oli myös monia huonomaineisia ihmisiä. **11** Fariseukset olivat närkästyneitä. He kysyivät Jeesuksen oppilailta: »Miksi teidän opettajanne seurustelee tuollaisten ihmisten kanssa?» **12** Jeesus vastasi itse: »Sen tähden, etteivät terveet lääkäreitä tarvitse! Mutta sairaat tarvitsevat. **13** Miettikääpä tämän raamatunkohdan merkitystä: 'En minä välitä teidän uhreistanne enkä lahjoistanne vaan siitä, miten kohtelette lähimmäistänne.' Olen tullut maan päälle etsimään syntisiä ja johdattamaan heitä Jumalan luo – en murehtimaan hyvien takia.» **14** Johannes Kastajan oppilaat tulivat eräänä päivänä kysymään Jeesukselta: »Miksi sinun oppilaasi eivät paastota niin kuin fariseukset ja me?» **15** Jeesus kysyi: »Pitäisikö sulhasen ystävien surra ja paastota, kun sulhanen on heidän kanssaan? Minut kyllä otetaan vielä heiltä pois. Silloin on aika paastota. **16** Kukaan ei paikkaa vanhaa vaatetta kutistamattomalla tilkulla. Silloinhan vaate repeäisi entistä pahemmin. **17** Kuka panisi uutta viiniä vanhaan nahkaleiliin? Vanha nahka ei kestäisi painetta, vaan repeäisi ja viini valuisi maahan. Uusi viini pannaan tuoreisiin nahkaleileihin. Silloin molemmat säilyvät.» **18** Jeesuksen puhuessa tuli paikalle synagogan johtaja. Hän kumarsi Jeesuksen edessä kunnioittavasti ja sanoi: »Pieni tyttäreni kuoli juuri. Mutta sinä voit herättää hänet uudestaan eloon, jos vain kosketat häntä.» **19** Jeesus lähti oppilaineen kohti miehen kotia. **20** Matkalla eräs nainen koski takaapäin Jeesuksen viitan tupsua. Nainen oli sairastanut kaksitoista vuotta verenvuototautia ja uskoi, että jos hän koskettaisi edes Jeesuksen viittaa, hän paranisi. **22** Jeesus kääntyi. »Ystäväni, kaikki on hyvin», hän sanoi naiselle. »Uskoi

on parantanut sinut.» Nainen oli siitä lähtien terve. **23** Jeesus tuli nyt synagogan johtajan kotiin. Siellä soitettiin hautajaismusiikkia, ja talo oli täynnä häliseviä ihmisiä. **24** Jeesus sanoi: »Menkää pois! Tyttö ei ole kuollut, hän vain nukkuu.» Hänelle naurettiin pilkallisesti. **25** Kun ihmiset lopulta oli saatu ulos, Jeesus meni pikkutytön vuoteen viereen ja tarttui hänen käteensä. Tyttö nousi silloin terveenä seisomaan. **26** Tästä ihmeellisestä tapahtumasta levisi tieto koko alueelle. **27** Kun Jeesus lähti tytön kotoa, kaksi sokeaa miestä kulki hänen perässään. »Daavidin Poika, auta meitä!» he huusivat. **28** Jeesus poikkesi erääseen taloon. Sokeat tulivat perässä, ja Jeesus kysyi heiltä: »uskotteko, että voin parantaa teidän sokeutenne?» »Kyllä uskomme», he vastasivat. **29** Silloin Jeesus kosketti heidän silmiään ja sanoi: »Tapahtukoon sitten niin kuin uskotte.» **30** Yhtäkkiä he näkivät. Jeesus pyysi vakavasti, että he eivät puhuisi asiasta kenellekään. **31** Siitä huolimatta he kertoivat Jeesuksesta kaikkialla. **32** Seuraavaksi Jeesus tapasi miehen, jonka paha henki oli tehnyt puhekyvyttömäksi. **33** Kun Jeesus ajoi hengen pois, mies alkoi heti puhua. Kansanjoukko kummasteli. Ihmiset sanoivat, etteivät olleet eläessään nähneet mitään vastaavaa. **34** Fariseukset väittivät: »Hänen täytyy itse olla pahojen henkien vallassa, kun hän voi ajaa henkiä pois. Hän saa varmasti voimansa pahalaiselta!» **35** Jeesus kulki alueen kaikkien kaupunkien ja kylien läpi, opetti juutalaisten synagogissa ja julisti hyvää uutista Jumalan valtakunnasta. Joka paikassa hän paransi kaikenlaisia sairaita. **36** Hänen kävi sääli ihmisiä, kun hän näki heidän tulevan hänen luokseen. Heillä oli monia vaikeuksia eivätkä he tienneet, mistä saisivat apua. He olivat kuin lampaat ilman paimenta. **37** »Satoa on paljon, mutta työväkeä vähän», Jeesus sanoi oppilailleen. **38** »Rukoilkaa häntä, joka on vastuussa sadonkorjuusta. Pyytäkää häntä lähettämään pelloille lisää työntekijöitä.»

10 Jeesus kutsui kaksitoista oppilastaan luokseen ja antoi heille voiman ajaa pois pahoja henkiä ja parantaa kaikkia sairauksia. **2** Oppilaat olivat Simon, jota sanottiin myös Pietariksi, hänen veljensä Andreas, Sebedeuksen pojat Jaakob ja Johannes, **3** Filippus, Bartolomeus, Tuomas, veronkantaja Matteus, Alfeuksen poika Jaakob, Taddeus, vapautusliikkeen mies, **4** Simon sekä Juudas Iskariot, joka petti Jeesuksen. **5** Jeesus valmisti oppilaitaan matkalle: »Älkää menkö pakanoiden tai samarialaisten luo, **6** vaan israelilaisten luo. He ovat Jumalan kadonneita lampaista. **7** Ilmoittakaa heille, että Jumalan valtakunta on nyt hyvin lähellä. **8** Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa

lepratautisia ja ajakaa ihmisistä pahoja henkiä. Antakaa ilmaiseksi niin kuin olette itsekin saaneet! **9** Älkää ottako mukaanne rahaa, eväslaukkua, ylimääräisiä vaatteita, kenkiä tai edes matkasauvaa. Ne ihmiset, joita autatte, pitävät teistä huolta. **11** Kun tulette johonkin kaupunkiin tai kylään, etsiytykää kotiin, joka ottaa teidät vastaan, ja asukaa siellä siihen asti, kunnes on aika jatkaa matkaa. **12** Tullessanne taloon toivottakaa siunausta ja osoittakaa ystävällisyyttä talonväelle. **13** Jos teidät otetaan siellä vastaan, teidän siunauksenne tulee kodille – ellei, niin siunauksenne palaa teille. **14** Jos teitä ei oteta vastaan jossakin kaupungissa tai kodissa, pudistakaa paikan tomut jaloistanne ja lähtekää eteenpäin. **15** Tuomiopäivänä on Sodomalla ja Gomorrallakin helpompaa kuin sillä. **16** Lähetan teidät kuin lampaat susien keskelle. Olkaa harkitsevia kuin käärme ja viattomia kuin kyyhkynen. **17** Pitäkää varanne, sillä teitä vangitaan, viedään oikeuteen ja ruoskitaan synagogissa. **18** Minun takiani joudutte maaherrojen ja hallitsijoiden kuulusteltaviksi. Silloin saatte tilaisuuden kertoa minusta heille – ja samalla todistatte koko maailmalle. **19** Kun teidät pidätetään, älkää olko huolissanne siitä, mitä sanoisitte oikeudessa. Teille annetaan oikeat sanat oikeana hetkenä. **20** Teidän ei tarvitse itse osata puhua, vaan Jumalan Henki puhuu teidän välityksellänne. **21** Veli ilmi antaa veljensä ja isät lähettävät lapsensa kuolemaan. Lapset nousevat vanhempiaan vastaan ja vievät heidät kuolemaan. **22** Kaikki vihaavat teitä siksi, että olette minun omiani. Mutta jokainen, joka kestää loppuun asti, pelastuu. **23** Kun teitä vainotaan jossakin kaupungissa, paetkaa toiseen. Tulen takaisin, ennen kuin olette ehtineet viedä ilosanoman kaikkiin Israelin kaupunkiin! **24** Oppilas ei ole suurempi opettajaansa eikä palvelijaa isäntäänsä. **25** Oppilas saa saman kohtalon kuin opettajansa. Palvelijan käy samalla tavoin kuin isäntänsä. Jos minua on sanottu paholaiseksi, varmasti teitäkin sanotaan. **26** Älkää pelätkö ihmisten uhkailuja. Totuus paljastuu aikanaan, ja vastustajienne salajuonet tulevat ilmi. **27** Kertokaa ihmisille päivän tultua se, minkä sanon teille nyt, kun vielä on hämärä. Julistakaa katoilta, mitä kuiskaen korvaanne. **28** Älkää pelätkö ihmisiä, jotka voivat tappaa ruumiinne, mutta eivät voi viedä teiltä ikuista elämää. Pelätkää sen sijaan Jumalaa, joka voi sulkea kadotukseen sekä sielun että ruumiin. **(Geenna 10:67)** **29** Mikä on varpusen hinta? Puoli penniä? Yksikään lintu ei putoa maahan Isänne tietämättä. **30** Hän jopa tietää hiustenenne luvun. **31** Älkää siis huolehthiko mistään, sillä olettehan te toki hänelle varpusia arvokkaammat. **32** Jos joku tunnustaa julkisesti minut ystäväkseen, minäkin tunnustan hänet ystäväkseni Isäni edessä. **33** Jos taas joku julkisesti

kieltää minut, minäkin kiellän tuntevani häntä Isäni edessä, joka on taivaassa. **34** Älkää kuvitelko, että minä olen tullut tuomaan maailmaan rauhaa – paremminkin päinvastoin! **35** Minun takiani poika riitaantuu isänsä kanssa, tytär äitinsä ja minä anoppinsa kanssa. **36** Monen ihmisen pahimmiksi vihamiehiksi tulevat hänen omaisensa. **37** Jos rakastat isääsi ja äitiäsi enemmän kuin minua, et sovi minulle. Jos rakastat poikaasi tai tyttäresi enemmän kuin minua, et myöskään sovi minulle. **38** Ellet suostu kantamaan ristiäsi ja seuraamaan minua, et ole sopiva oppilaakseni. **39** Jos yrität pitää kiinni omasta elämästäsi, menetät sen, mutta jos luovut siitä minun takiani, pelastat sen. **40** Joka ottaa vastaan teidät, ottaa samalla vastaan minut. Joka taas ottaa vastaan minut, ottaa vastaan Jumalan, joka minut lähetti. **41** Jos otatte luoksenne profeetan siksi, että hän on Jumalan palvelija, saatte saman palkan kuin profeetta. Jos otatte luoksenne Jumalan ihmisen siksi, että hän elää Jumalan tahdon mukaan, teille annetaan sama palkka kuin hänelle. **42** Jos annatte vaikkapa vain lasillisen kylmää vettä jollekin vähäiselle seuraajalleni, saatte siitä varmasti palkan.»

11 Kun Jeesus oli antanut kahdelletoista oppilaalleen nämä ohjeet, hän lähti puhumaan ympäristön kaupunkiin. **2** Johannes Kastaja oli pantu vankilaan. Hän sai siellä kuulla ihmeistä, joita Kristus teki, ja lähetti oppilaansa kysymään: **3** »Oletko sinä todella se, jota olemme odottaneet, vai onko meidän yhä odotettava?» **4** Jeesus käski kysyjien kertoa Johannekselle ihmeistä, joita he näkivät hänen tekemän: **5** »Sokeat saavat näkönsä, liikuntakyvyttömät kävelevät, lepratautiset paranevat, kuurot kuulevat, kuolleet heräävät eloon ja köyhille julistetaan iloista uutista.» **6** Sitten Jeesus jatkoi: »Sanokaa Johannekselle: 'Onnellinen se, joka ei epäile minua.'» **7** Johanneksen oppilaat lähtivät. Jeesus rupesi puhumaan ihmisille Johanneksesta: »Kun menitte autiomaahan katsomaan Johannesta, millaiseksi häntä luulitte? Tuulessa häilyvän ruohon kaltaiseksi? **8** Vai odotitteko näkeväanne upeasti pukeutuneen hallitsijan? **9** Lähdittekö katsomaan Jumalan profeettaa? Hän on enemmänkin kuin profeetta. **10** Raamatussa on kirjoitettu juuri Johanneksesta, että hän on sanansaattaja, joka kertoo minun tulostani ja valmistaa ihmisiä ottamaan minut vastaan. **11** Johannes Kastaja on todella suurin kaikista ihmisistä. Mutta taivaan valtakunnassa on kaikkein pieninkin häntä suurempi! **12** Siitä asti, kun Johannes alkoi saarnata ja kastaa, on taivaan valtakuntaa vastaan kiihkeästi hyökätty. Johanneksen vastustajat tahtovat väkisin valloittaa sen itselleen. **13** Kaikki Mooseksen lait ja profeettojen kirjoitukset

ovat tähdänneet Messiaaseen. **14** Jos tahdotte tietää, niin Johannes on Elia, jonka profeetat sanoivat tulevan. **15** Nyt jos koskaan – pitäkää korvanne auki! **16** Millainen teidän sukupolvenne oikein on? Ihmiset ovat kuin lapsia, jotka sanovat leikkivereilleen: **17** 'Me leikimme häitä, mutta te ette tulleet iloisiksi. Lauloimme hautajaisvirsä, mutta te ette tulleet murheellisiksi.' **18** Johannes Kastaja ei koske viiniin ja paastoa usein. Häntä te pidätte hulluna. **19** Minä, Ihmisen Poika, syön ja juon, ja te syytätte minua: 'Mikä mässäilijä ja juoppo! Hän viihtyy vain kaikenlaisten huonojen ihmisten seurassa.' Todellinen viisaus näkyy teoista.» **20** Kaupungit, joissa Jeesus oli tehnyt eniten ihmeitä, eivät olleet Jumalasta kiinnostuneita. Jeesus lausui niille vakavat sanat: **21** »Voi teitä, Korasin ja Beetsaida! Jos pahamaineisissa Tyyrossa ja Siidonissa olisivat tapahtuneet samat ihmeet kuin teidän kaduillanne, niiden asukkaat olisivat jo aikoja sitten katuneet nöyrinä ja häpeissään. **22** Uskotteko: Tyyron ja Siidonin käy tuomiopäivänä paremmin kuin teidän! **23** Mutta Kapernaumin, joka sai suuren kunnian, on mentävä helvetin syvyyksiin. (Hadēs g86) **24** Jos olisin tehnyt Sodomassa kaiken sen, mitä tein teidän kaduillanne, se olisi yhä pystyssä. Sodoman käy toden totta tuomiopäivänä paremmin kuin teidän.» **25** Jeesus rukoi: »Isä, taivaan ja maan Herra! Kiitos, että olet salannut totuuden niiltä, jotka pitävät itseään viisaina, ja paljastanut sen lapsenmielisille. **26** Olet katsonut sen parhaaksi.» **27** Jeesus jatkoi: »Isä on uskonut minulle kaiken. Vain hän tuntee Pojan. Isän taas tuntee vain Poika ja jokainen, jolle Poika osoittaa hänet. **28** Tulkaa minun luokseni kaikki te, jotka teette kovaa työtä ja olette raskaiden kuormienne uuvuttamat. **29** Ottakaa päällenne minun ikeeni – se on teille juuri sopiva – ja antakaa minun opettaa teitä, sillä olen lempeä ja nöyrä. Niin te löydätte levon sielulenne, koska minä annan kannettavaksenne vain kevyitä kuormia.»

12 Eräänä päivänä Jeesus käveli oppilaidensa kanssa viljapeltojen halki. Oli sapatti, juutalaisten pyhäpäivä. Oppilaat alkoivat nälissään katkoa tähkiä ja syödä jyvät. **2** Muutamat fariseukset huomasivat sen ja sanoivat Jeesukselle: »Oppilaasi rikkovat lakia. He korjaavat sapattina viljaa.» **3** Jeesus vastasi: »Ettekö ole lukeneet, mitä kuningas Daavid ja hänen seurueensa tekivät, kun heidän oli nälkä? **4** Hehän söivät temppelistä pyhät näkyleivät, joita vain papit olisivat saaneet nauttia. Se oli selvää lain rikkomista. **5** Ettekö ole lukeneet Mooseksen laista, että pappien on työvuorollaan palveltava sapattinakin temppelissä? **6** Minä sanon teille nyt: minä olen suurempi kuin temppeli! **7** Ette tuomitsisi syyttömiä, jos ymmärtäisitte tämän raamatunkohdan merkityksen: 'En

minä teidän uhreistanne väliä, vaan siitä, miten kohtelette lähimmäistäenne.' **8** Minä, Ihmisen Poika, olen sapatinkin Herra.» **9** Jeesus meni tämän jälkeen synagogaan **10** ja huomasi siellä miehen, jonka käsi oli surkastunut. Fariseukset tulivat kysymään Jeesukselta: »Onko laillista parantaa hänet sapattina?» He toivoivat tietyksi, että Jeesus vastaisi myöntävästi ja antaisi heille aiheen nostaa syytteen. **11** Mutta hän vastasikin: »Jos teillä olisi vain yksi lammas ja se putoaisi sapattina kaivoon, ettekö pelastaisi sitä heti? Varmasti! **12** Onhan ihminen sentään lammasta arvokkaampi! Sapattina on oikeus tehdä hyvää.» **13** Sitten Jeesus sanoi miehelle: »Ojenna kätesi!» Tämä totteli, ja hänen surkastunut kädensä muuttui täysin terveeksi kädeksi. **14** Fariseukset kokoontuivat neuvottelemaan, miten saisivat Jeesuksen pidätetyksi ja surmatuksi. **15** Jeesus tiesi heidän suunnitelmansa ja lähti jatkamaan matkaansa. Monet seurasivat häntä, ja hän paransi kaikki sairaat. **16** Hän kielsi heitä levittämästä tietoa ihmeistä. **17** Jesaja olikin ennustanut hänestä: **18** »Katsokaa palvelijaani, jonka olen valinnut. Hän on minun rakkaani, joka on minulle suuri ilo. Annan Henkeni laskeutua hänen päälleen, ja hän tuomitsee kansat. **19** Hän ei riitele eikä korota ääntään. **20** Hän ei muserra heikkoa eikä tukahduta lepattavaa toivon liekkiä. Kaikki ristiriidat loppuvat, kun hän voittaa. **21** Hänen nimensä on koko maailman toivo.» **22** Sitten Jeesuksen luo tuotiin pahojen henkien vaivaama mies, joka oli sokea ja puhekyvytön. Jeesus paransi hänet täysin terveeksi. **23** Ihmiset olivat hämmästyneitä. He miettivät: »Ehkä Jeesus onkin Messias, kansamme tuleva johtaja!» **24** Kun fariseukset kuulivat ihmeestä, he sanoivat: »Hän pystyy ajamaan henkiä ulos siksi, että hän on itse pääpaholainen.» **25** Jeesus tiesi, mitä he ajattelivat, ja sanoi: »Sisällissota tuhoaa maan. Kaupunki tai koti ei pysy koossa, jos se on riitojen repimä. **26** Jos paholainen ajaa paholaisen tiehensä, hänhän kaivaa maata omien jalkojensa alta ja hävittää omaa valtakuntaansa. **27** Nyt te väitätte, että minä ajan saatanan voimalla ulos pahoja henkiä. Kenen voimalla teikäläiset niitä sitten ajavat? Syyte kääntyy itseänne vastaan. **28** Jos ajan pahoja henkiä ulos Jumalan Hengen voimalla, se merkitsee, että Jumalan valtakunta on keskelläänne. **29** Saatanan valtakuntaahan ei voi valloittaa, ellei ensin vangitse itse saatanaa. Vasta sitten hänen pahat henkensä voidaan ajaa pois. **30** Joka ei minua auta, vahingoittaa työtäni. **32** Jos ihminen pilkkaa minua tai tekee mitä tahansa muuta syntiä, sen hän voi saada anteeksi. Mutta on yksi asia, jota ei voi koskaan saada anteeksi, ei tässä maailmassa eikä tulevassa, ja se on Pyhää Henkeä vastaan puhuminen. (aiōn g165) **33** Puu tunnetaan hedelmistään. Jalostetusta puusta

saadaan hyviä hedelmiä, muista ei. **34** Te käärmeet! Miten teidänlaisenne pahat ihmiset voisivat tietää, mikä on hyvää ja oikein? Ihmisen ajatukset paljastuvat hänen puheistaan. **35** Hyvän ihmisen puheesta tulee esiin hänen sydämensä hyvyys. Samoin paljastuu pahan ihmisen ilkeys, kun hän avaa suunsa. **36** Teidän on tehtävä tuomiopäivänä tiliä jokaisesta turhasta sanastanne. **37** Se, mitä nyt puhut, sinetöi kohtalosi. Sanasi saavat Jumalan hyväksymään tai tuomitsemaan sinut.» **38** Joukko juutalaisten johtomiehiä, mukana myös muutama fariseus, tuli eräänä päivänä pyytämään Jeesusta tekemään ihmeen, joka todistaisi, että hän oli Messias. **39** Jeesus vastasi: »Vain tämä paha, uskon kansa voi vaatia vielä lisää todisteita. Profeetta Joonan merkki riittää. **40** Joonaa oli kolme päivää ja yötä merieläimen vatsassa. Ihmisen Poika on maan alla samoin kolme päivää ja yötä. **41** Viimeisellä tuomiolla niiniveläiset syyttävät teitä: kun Joonaa saarnasi heille, he katuivat pahuuttaan ja kääntyivät Jumalan puoleen. Te ette usko, vaikka keskelläne on hän, joka on Joonaa suurempi. **42** Saaban kuningattaren teko tulee lopulta teidän tuomioksenne. Hänhän tuli kaukaa kuuntelemaan Salomon viisautta. Te taas ette usko, vaikka keskelläne on hän, joka on Salomoa paljon merkittävämpi. **43** Tämä kansa on kuin pahan hengen hallitsema ihminen. Kun henki poistuu hänestä, se etsii jonkin aikaa rauhaa autiomaassa, mutta turhaan. Sitten se sanoo: 'Minä palaan siihen ihmiseen, josta lähdin.' Tultuaan takaisin se huomaa, että ihmisen sydän on puhdas, mutta tyhjä. Se etsii seitsemän muuta henkeä, jotka ovat pahempia kuin se itse. Kaikki asettuvat tuohon ihmiseen, ja hänestä tulee pahempi kuin koskaan ennen.» **46** Jeesus puhui talontäydelle joukolla. Hänen äitinsä ja veljensä odottivat pihalla, että saisivat puhua hänen kanssaan. Joku kertoi heistä Jeesukselle. **48** Tämä kysyi: »Kuka on minun äitini ja ketkä ovat minun veljiäni?» **49** Hän osoitti oppilaitaan: »Tässä ovat äitini ja veljeni.» **50** Sitten hän lisäsi: »Jokainen, joka tottelee Taivaallista Isääni, on minun veljeni, sisareni ja äitini.»

13 Myöhemmin samana päivänä Jeesus lähti rannalle, 2 ja valtava ihmisjoukko kokoontui pian hänen ympärilleen. Silloin hän meni veneeseen istumaan ja puhui sieltä rannalla kuunteleville ihmisille. **3** Hän käytti monia vertauksia. »Maanviljelijä oli kylvässä», Jeesus kertoi. **4** »Jotkut siemenet putosivat polulle, ja linnut söivät ne. **5** Toiset putosivat kalliolle ja nousivat matalassa mullassa nopeasti oraalle. **6** Kuuma auringonpaiste kärvensi oraat kuitenkin pian, koska niillä ei ollut kunnon juurta. **7** Osa siemenistä putosi ohdakkeiden sekaan. Hennot alut tukehtuivat niiden

keskellä. **8** Mutta loput siemenet putosivat hyvään maahan ja tuottivat satoa kolmekymmentä, kuusikymmentä tai jopa sata kertaa siementen määrän. **9** Jos teillä on korvat, niin kuunnelkaa!» **10** Hänen oppilaansa tulivat kysymään: »Miksi käytät aina vertauksia?» **11** Jeesus selitti, että taivaan valtakunnan salaisuuden sai paljastaa vain heille. **12** »Sille, jolla on, annetaan lisää», Jeesus sanoi. »Hänellä on sitten yllin kyllin. Mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin vähä, mikä hänellä on. **13** Käytän vertauksia siksi, että ihmiset eivät ymmärtäisi, vaikka kuulevat ja näkevät. **14** Näin toteutuu Jesajan ennustus: 'He kuuntelevat, mutta eivät ymmärrä, ja katselevat, mutta eivät näe. **15** Heidän sydämensä on paatunut, ja he ovat kovakorvaisia ja sokeita. He eivät haluakaan nähdä eivätkä kuulla, etteivät ymmärtäisi, mistä on kysymys, eivät kääntyisi Jumalan puoleen eivätkä tulisi minun parannettavikseni.' **16** Mutta siunatut ovat teidän silmänne, sillä ne näkevät, ja korvanne, sillä ne kuulevat. **17** Monet profeetat ja pyhät ihmiset ovat odottaneet näkevänsä ja kuulevansa, mitä te olette saaneet nähdä ja kuulla, mutta heidän toiveensa ei ole toteutunut. **18** Mitä minä siis tarkoitin, kun kerroin kylväjästä? **19** Polku, jolle jotkut siemenet putosivat, kuvaa sellaisen ihmisen sydäntä, joka ei ymmärrä ilosanomaa valtakunnasta, vaikka kuulee sen. Paholainen paimii hänen sydäimestään kaikki siemenet. **20** Kallioinen maaperä muistuttaa ihmistä, joka kuuntelee sanomaa ja hyväksyy sen ilomielin. **21** Juuret eivät kuitenkaan pääse kasvamaan syvälle hänen elämänsä, ja kun hän joutuu kärsimään uskonsa tähden, hänen intonsa sammuu. **22** Ohdakkeinen maa on kuin ihminen, joka kuulee sanoman, mutta on tiukasti kiinni tässä maailmassa ja haluaa vain rikastua. Hänen uskonsa ei näy hänen elämästään. **(aiōn g165)** **23** Hyvä maaperä kuvaa sellaista ihmistä, joka kuulee sanoman, ymmärtää sen ja lähtee liikkeelle. Hän opastaa valtakuntaan kolmekymmentä, kuusikymmentä tai jopa sata muuta ihmistä.» **24** Jeesus käytti myös muita vertauksia. Hän kertoi: »Taivaan valtakuntaa voidaan verrata maanviljelijään, joka kylvää peltoonsa hyvää siementä. **25** Eräänä yönä, kun hän nukkuu kaikessa rauhassa, käy hänen vihamiehensä kylvässä vehnän sekaan viljaa muistuttavaa rikkakasvia, lustetta. **26** Siemenet itävät ja luste kasvaa siinä missä vehnäkin. **27** Maanviljelijän apulaiset tulevat kertomaan hänelle: 'Kylvit peltoosi valikoitua siementä, mutta nyt se on täynnä lustetta!' **28** 'Se on vihamieheni työtä', isäntä toteaa. 'Kitkemmekö sen rikkaruohon pois?' apulaiset kysyvät. **29** 'Jos ryhdytte kitkemään, vehnäkin kärsii', isäntä vastaa. **30** 'Annetaan niiden kasvaa yhdessä sadonkorjuuseen asti. Sitten minä käsken niittäjiä keräämään

lusteen ja polttamaan sen. Vain vehnä korjataan aittaani.» **31** Jeesus käytti myös tällaista vertauskuvaa: »Taivaan valtakunta on kuin pieni peltoon kylvetty sinapinsiemen. **32** Se on pienin kaikista siemenistä, mutta siitä kasvaa kaikkein suurin vihanneskasvi. Linnutkin pesivät sen oksille, kun se kasvaa puuksi.» **33** Jeesus kertoi edelleen: »Taivaan valtakunta on kuin taikinan juuri. Kun leipuri sekoittaa sen jauhoihin, koko taikina hapanee.» **34** Kun Jeesus puhui kansanjoukoille, hän käytti aina puhuessaan vähintään yhtä vertauskuvaa. **35** Profeettahan oli ennustanut: »Minä puhun vertauksia. Tuon esille asioita, jotka ovat olleet salaisuuksia aikojen alusta asti.» **36** Jeesus lähti sisälle, ja ihmiset jäivät ulos. Oppilaat pyysivät Jeesusta selittämään, mitä kertomus vehnäpeltoon kylvetystä lusteesta tarkoitti. **37** Jeesus selitti: »Minä olen maanviljelijä, joka kylvän hyvää siementä. **38** Pelto on tämä maailma ja siemenet ovat Jumalan lapsia. Rikkaruohot taas ovat paholaisen lapsia. **39** Saatana on vihemies, joka kylvää lustetta vehnän sekaan. Elonkorjuu merkitsee tämän aikakauden loppua, ja niittäjät ovat enkeleitä. (aiön g165) **40** Tämän aikakauden lopussa rikkaruohot kootaan ja poltetaan kuten kertomuksessa. (aiön g165) **41** Minä, Ihmisen Poika, lähetän enkelini kokoamaan valtakunnastani kaikki, jotka pahuudessaan viettelevät muita synteihin. **42** Heidät heitetään tuleen, jossa he joutuvat itkemään ja valittamaan. **43** Mutta Jumalan lapset loistavat Isänsä valtakunnassa kuin aurinko. Muistakaa tämä! **44** Taivaan valtakunta on kuin aarre, jonka mies löysi pellostä. Innoissaan hän myi koko omaisuutensa ja osti rahoilla pellon ja sen mukana aarteet. **45** Taivaan valtakunta on myös kuin arvokas helmi, jonka kauppias löysi pitkään etsittyään. **46** Hän myi koko omaisuutensa ja osti tuon erityisen kauniin helmen. **47** Taivaan valtakunta on myös kuin nuotta, jonka kalastaja heittää mereen. Nuottaan jää kaikenlaisia kaloja, sekä syötäviä että pois heitettäviä. **48** Kun se on täynnä, kalastajat vetävät sen rantaan ja istuutuvat lajittelemaan saalista. Hyvät kalat kootaan astiaan, huonot heitetään pois. **49** Näin käy tämän aikakauden lopussa: enkelit erottelevat Jumalan omat muista. Ne, jotka eivät ole Jumalan omia, heitetään tuleen – itkun ja valituksen paikkaan. (aiön g165) **51** Ymmärrätekö tämän?» Oppilaat sanoivat ymmärtävänsä. **52** Jeesus jatkoi: »Kun juutalaisten lain tuntijoista tulee minun oppilaitani, he voivat jakaa aarreetaastaan sekä uutta että vanhaa.» **53** Kun Jeesus oli esittänyt nämä vertaukset, hän palasi kotikaupunkiinsa Galilean Nasaretiin ja opetti sen synagogassa. Kaikki ihmettelivät hänen viisauttaan ja ihme tekojaan. **55** Ihmiset ajattelivat: »Miten tämä on mahdollista? Hänhän on vain rakennusmiehen poika. Me tunnemme

hänen äitinsä Marian ja veljensä Jaakobin, Joosefin, Simonin ja Juudaksen. **56** Hänen sisarensakin asuvat kaikki täällä. Miten hän voi olla noin ihmeellinen?» **57** Ja nasaretilaiset suuttuivat häneen. Jeesus totesi: »Profeettaa kuunnellaan kaikkialla muualla paitsi hänen kotipaikkakunnallaan ja kotonaan.» **58** Koska he eivät uskoneet häneen, hän ei voinut tehdä Nasaretissa montakaan ihmettä.

14 Kun kuningas Herodes kuuli Jeesuksesta, **2** hän sanoi miehilleen: »Hänen täytyy olla Johannes Kastaja, joka on herännyt kuolleista. Siksi hän pystyy tekemään ihmeitäkin.» **3** Herodes oli näet sulkenut Johanneksen vankilaan, kun tämä oli sanonut, ettei Herodeksella ollut oikeutta pitää vaimonaan Herodiasta, veljensä Filippuksen vaimoa. **5** Herodes olisi halunnut surmata Johanneksen, mutta kansa piti Johannesta profeettana, ja Herodes pelkäsi mielenosoituksia. **6** Sitten Herodes vietti syntymäpäiviä. Herodiaan tytär esitti tanssia, ja kuningas oli niin ihastunut, **7** että vannoi antavansa työlle mitä ikinä tämä halusi. **8** Äitinsä yllytyksestä tyttö pyysi Johannes Kastajan päätä tarjottimella. **9** Kuningas oli onneton, mutta ei halunnut pettää sanaansa vieraiden nähden. **10** Niinpä hän käski mestata Johanneksen. **11** Pää tuotiin tarjottimella työlle, ja tämä vei sen äidilleen. **12** Johanneksen oppilaat hakivat hänen ruumiinsa ja hautasivat sen. Sitten he tulivat kertomaan Jeesukselle, mitä oli tapahtunut. **13** Kun Jeesus kuuli suruviestin, hän lähti veneellä syrjäiseen paikkaan saadakseen olla yksin. Mutta ihmiset olivat huomanneet, minne hän meni, ja heitä tuli eri kaupungeista jalkaisin hänen peräänsä. **14** Kun Jeesus nousi maihin, suuri ihmisjoukko oli jo odottamassa häntä. Hänen kävi sääli ihmisiä ja hän paransi kaikki sairaat. **15** Illalla oppilaat tulivat sanomaan hänelle: »On jo myöhä eikä näin syrjäiseltä seudulta saa mitään ruokaa. Lähetä ihmiset ostamaan kyllistä syötävää.» **16** Jeesus vastasi: »Ei heidän tarvitse lähteä. Antakaa te heille ruokaa!» **17** »Mitä?» huudahtivat oppilaat. »Eihän meillä ole kuin viisi vaivaista leipää ja kaksi kalaa.» **18** »Tuokaa ne tänne», Jeesus pyysi. **19** Jeesus käski ihmisten istua ruohikkoon. Hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös ja pyysi, että Jumala siunaisi aterian. Sitten hän taitteli leivät palasiksi ja käski oppilaidensa jakaa ne ihmisille. **20** Kaikki söivät itsensä kylläisiksi. Kun tähteet jälkeenpäin koottiin, niitä kertyi kaksitoista täyttä korillista. **21** Paikalla oli noin viisituhatta miestä ja heidän lisäksi naisia ja lapsia. **22** Heti aterian jälkeen Jeesus käski oppilaidensa lähteä veneellä järven yli. Hän itse jäi hyvästelemään ihmisiä. **23** Kun väki oli lähtenyt, Jeesus meni yksinään rukoilemaan vuorelle. Tuli yö. **24**

Järvellä oppilaat joutuivat hätään, sillä tuuli oli yltnyt ja aallokko oli raju. **25** Aamuyöllä Jeesus tuli heidän luokseen vettä pitkin kävelen. **26** Oppilaat huusivat kauhasta, sillä he luulivat näkevänsä aaveen. **27** Jeesus puhui heille rauhoittavasti: »Minähän tässä olen, älkää pelätkö!» **28** Pietari ehdotti: »Herra, jos sinä tosiaan olet siinä, käske minun tulla luoksesi vettä pitkin.» **29** »Tule vain», Herra vastasi. Pietari astui veneen laidan yli ja lähti kävelemään Jeesusta kohti. **30** Mutta kun hänen silmänsä jälleen osuivat korkeihin aaltoihin, hän pelästyi ja alkoi vajota. »Pelasta minut, Herra!» hän parahti. **31** Jeesus tarttui heti Pietarin käteen. »Miksi epäilit?» hän kysyi. **32** Tuuli tyyntyi, kun he olivat nousseet veneeseen. **33** Muut veneessä olijat istuivat mykistyneinä. Sitten he sanoivat: »Sinä todellakin olet Jumalan Poika!» **34** He nousivat maihin Genesaretissa. **35** Tieto heidän tulostaan levisi pian paikkakunnalla. Kaikki sairaat tuotiin Jeesuksen parannettaviksi. **36** Jotkut pyysivät, että saisivat koskea edes hänen viittansa tupsua, ja kaikki, jotka koskettivat sitä, tulivat terveiksi.

15 Jerusalemissa tuli fariseuksia ja muita juutalaisten johtomiehiä keskustelemaan Jeesuksen kanssa. **2** He tiukkasivat: »Miksi sinun oppilaasi eivät noudata vanhaa juutalaisten perinnäissääntöä? Hehän eivät pese käsiään, ennen kuin rupeavat syömään.» **3** Jeesus vastasi: »Miksi teidän sääntönne sitten rikkovat Jumalan selviä käskyjä? **4** Jumala on esimerkiksi käsenyt: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi! Sen, joka pilkkaa vanhempiaan, on kuoltava.' **5** Te sen sijaan sanotte: 'Vaikka vanhempasi eläisivät puutteessa, voit antaa heille kuuluvan avustuksen temppelille.' Olette omatekoisella säännöllänne mitätöineet Jumalan käskyn kunnioittaa vanhempia ja huolehtia heistä. **7** Tekopyhä! Jesaja ennusti teistä oikein: **8** 'Tämä kansa sanoo kunnioittavansa minua, mutta sen sydän on minusta kaukana. **9** Sen jumalanpalvelus on arvotonta, sillä se opettaa Jumalan käskyjen sijasta omia sääntöjään.' **10** Jeesus huusi kansanjoukon luokseen ja sanoi: »Kuunnelkaa ja yrittäkää ymmärtää, mitä tarkoitan: **11** Ette te tule epäpyhiksi mistään ruuista! Teidän puheenne ja ajatuksenne teidät saastuttavat.» **12** Oppilaat tulivat sanomaan hänelle: »Fariseukset suuttuvat kyllä tousta väitteestä.» **13** Jeesus vastasi: »Jokainen kasvi, jota Isäni ei ole istuttanut, on revittävä juurineen maasta. **14** Älkää siis heistä välittäkö. He ovat itse sokeita sokeiden taluttajia. Molemmat kaatuvat ojaan.» **15** Pietari pyysi Jeesusta selittämään, mitä hän tarkoitti sillä, ettei mikään ruoka saastuta ihmistä. **16** Jeesus ihmetteli: »Ettekö käsität? **17** Tiedättehän, että ruoka kulkee

suolistossa ja poistuu kehosta. **18** Sen sijaan pahojen sanojen lähteenä on paha sydän. Ne saastuttavat ihmisen. **19** Pahat ajatukset, murhat, uskottomuus, irralliset sukupuolisuuhteet, varkaudet, valehteleminen ja jumalanpilikka saavat alkunsa sydäimestä. **20** Näistä ihminen saastuu. Mutta ette te saastu sisäisesti, vaikka jättäisittekin kätenne pesemättä ennen aterialla.» **21** Jeesus siirtyi siltä seudulta Tyron ja Siidonin alueelle. **22** Eräs kanaanolainen nainen, joka asui siellä, tuli pyytämään Jeesukselta: »Autä minua, Herra, Daavidin poika! Tyttäressäni on paha henki, joka vaivaa häntä jatkuvasti.» **23** Jeesus ei vastannut mitään. Oppilaat kehottivat Jeesusta ajamaan naisen tiehensä. »Hänen kerjäämisensä vaivaa meitä», he valittivat. **24** Silloin Jeesus sanoi naiselle: »Minut on lähetetty auttamaan juutalaisia, ei pakanaita.» **25** Mutta nainen tuli hänen eteensä, kumarsi kunnioittavasti ja pyysi taas: »Voi Herra, auta minua!» **26** Jeesus sanoi: »Ei ole oikein heittää lasten leipää koirille.» **27** »Mutta koiranpennuillakin on oikeus syödä pöydältä putoavia muruja», nainen väitti. **28** »Hyvä ystävä, sinulla on luja usko. Saat mitä pyydät», Jeesus vastasi. Naisen tytär tuli samalla hetkellä terveeksi. **29** Tämän jälkeen Jeesus palasi Genesaretin järven rannalle. Hän kiipesi vuorenrinteelle ja istuutui. **30** Sankka ihmisjoukko tuli hänen luokseen ja toi mukanaan liikuntakyvyttömiä, sokeita, mykkiä ja muita sairaita ja vammaisia. Jeesus paransi heidät kaikki. **31** Se oli valtava näytelmä! Mykät pystyivät puhumaan, vammaiset saivat terveet jäsenet, liikuntakyvyttömät kävelivät ja hyppivät ja sokeat katselivat kaikkea suurin silmin! Kansanjoukko ei voinut muuta kuin hämmästellä ja ylistää Israelin Jumalaa. **32** Jeesus pyysi oppilaansa luokseen ja sanoi heille: »Minun käy näitä ihmisiä sääliksi. He ovat olleet täällä luonani jo kolme päivää eikä heillä ole enää jäljellä mitään syötävää. En haluaisi lähettää heitä kotiin nälkäisinä, hehän nääntyisivät matkalla.» **33** Oppilaat vastasivat: »Mistä luulet meidän saavan täällä autiomaassa tarpeeksi syötävää tällaiselle joukolle?» **34** Jeesus kysyi: »Mitä teillä on mukanaan?» He vastasivat: »Seitsemän leipää ja muutama pieni kala.» **35** Silloin Jeesus kehotti kaikkia ihmisiä istumaan maahan. **36** Hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti niistä Jumalaa ja mursi ne palasiksi. Oppilaat veivät ne kansanjoukoille. **37** Kaikki söivät itsensä kylläisiksi – neljäntuhannen miehen lisäksi naiset ja lapset. Jälkeenpäin koottiin vielä tähteitä seitsemän täyttä korillista. **39** Jeesus lähetti sitten ihmiset kotiin ja lähti itse veneellä Magadanin alueelle.

16 Fariseukset ja saddukeukset tulivat eräänä päivänä ottamaan Jeesukselta selvää, oliko hän tosiaan Messias

niin kuin väitti. Sen vuoksi he pyysivät, että Jeesus antaisi näkyä jonkin merkin taivaalla. **2** Jeesus vastasi: »Te olette taitavia ennustamaan säätä taivaan merkien perusteella: iltarusko tietää teidän mielestänne seuraavaksi päiväksi kaunista **3** ja aamurusko huonoa ilmaa. Mutta aikojen merkkejä te ette näe, vaikka ne ovat selviä. **4** Tämä paha, epäuskoinen kansa pyytää ihmeellistä merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin ihme, joka tapahtui Joonalle.» Ja Jeesus lähti heidän luotaan. **5** Kun oli tultu järven toiselle rannalle, oppilaat huomasivat, että he olivat unohtaneet ottaa leipää mukaansa. **6** Jeesus varoitti heitä: »Pysykää erossa fariseusten ja saddukeusten hapatteesta.» **7** Oppilaat luulivat, että Jeesus sanoi näin, koska he olivat unohtaneet eväät. **8** Jeesus tiesi, mitä he ajattelivat, ja sanoi: »Voi teidän uskoanne! Miksi olette niin huolissanne siitä, ettei teillä ole ruokaa? **9** Ettekö opi mitään? Ettekö muista, miten ruokin viidellä leivällä viisituhatta miestä ja tähteitäkin jäi korikaupalla? **10** Ettekö muista, miten ruokin neljätuhatta miestä seitsemällä leivällä ja mitä jäi tähteeksi? **11** Kuinka voitte kuvitellakaan, että tarkoitin äsken ruokaa? Toistan vielä: varokaa fariseusten ja saddukeusten hapatetta.» **12** Lopultakin he käsittivät, että Jeesus oli tarkoittanut hapatteella fariseusten ja saddukeusten väärää oppia. **13** Kun oli tultu Filippuksen Kesareaan, Jeesus kysyi oppilailtaan: »Kuka minä ihmisten mielestä olen?» **14** »Jotkut pitävät sinua Johannes Kastajana, jotkut Eliana, Jeremiana tai jonakin muuna profeettana», oppilaat vastasivat. **15** Jeesus kysyi silloin: »Kuka minä teidän mielestänne olen?» **16** Simon Pietari vastasi: »Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.» **17** »Onnellinen sinä, Simon, Joonan poika», Jeesus sanoi. »Kukaan ihminen ei ole sinulle ilmoittanut sitä, vaan minun Isäni, joka on taivaassa. **18** Sinun nimesi on Pietari, 'kallio'. Tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, eivätkä helvetin voimat voita sitä. (Hadēs g86) **19** Annan sinulle taivaan valtakunnan avaimet. Se, minkä lukitset maan päällä, on lukittu taivaassa, ja minkä täällä avaat, on auki taivaassa!» **20** Jeesus varoitti oppilaitaan ilmaisemasta muille, että hän on Kristus. **21** Tästä lähtien Jeesus alkoi puhua oppilailleen siitä, että hänen oli mentävä Jerusalemiin ja kärsittävä kansan johtomiesten käsissä. Hän joutuisi teloitettavaksi, mutta heräisi kolmantena päivänä taas eloon. **22** Pietari pyysi Jeesuksen syrjään ja alkoi moittia häntä. »Jumala varjelkoon sinua kaikesta tuollaisesta!» hän sanoi. **23** Jeesus kääntyi Pietariin päin ja sanoi: »Mene pois, saatana! Sinä asetat minulle vaarallisen ansan. Ajattele asiaa vain ihmisen näkökulmasta, mutta et Jumalan.» **24** Sitten Jeesus sanoi oppilailleen: »Jos joku haluaa seurata

minua, hänen on kiellettävä itsensä, otettava ristinsä ja tultava minun jäljessäni. **25** Joka hallitsee itse elämänsä, menettää sen, mutta joka menettää elämänsä minun takiani, saa sen takaisin. **26** Mitä hyötyä siitä on, vaikka ihminen omistaisi koko maailman, jos hän kuitenkin menettää ikuisen elämän? Onko mitään sen veroista? **27** Minä, Ihmisen poika, tulen enkelieni kanssa Isäni kirkkaudessa ja tuomitsen jokaisen ihmisen sen mukaan, mitä hän on tehnyt. **28** Jotkut teistä, jotka seisotte tässä, saavat vielä nähdä, kun palaan kuninkaana.»

17 Kuusi päivää myöhemmin Jeesus otti Pietarin, Jaakobin, ja tämän veljen Johanneksen mukaansa korkealle, syrjäiselle vuorelle. **2** Näiden silmien edessä Jeesuksen olemus äkkiä muuttui: hänen kasvonsa alkoivat loistaa kuin aurinko ja hänen vaatteensa tulivat häikäisevän valkoisiksi. **3** Mooses ja Elia olivat samassa Jeesuksen luona ja puhuivat hänen kanssaan. **4** »Täällä meidän on hyvä olla», Pietari sanoi hämmentyneenä. »Jos haluat, teen sinulle, Moosekselle ja Elialle majat.» **5** Kun hän vielä puhui, heidät peitti kirkas pilvi. Pilvestä kuului ääni: »Tämä on rakas Poikani, jonka olen valinnut Pelastajaksi. Totelkaa häntä.» **6** Oppilaat kaatuivat pelästyneinä maahan. **7** Jeesus tuli heidän luokseen ja kosketti heitä. »Nouskaa älkääkä pelätkö», hän sanoi. **8** Kohottaessaan katseensa he huomasivat, että Jeesus oli taas yksin. **9** Paluumatkalla vuorelta Jeesus kielsi miehiä kertomasta kenellekään, mitä he olivat nähneet, ennen kuin hän olisi kuollut ja herännyt taas eloon. **10** Oppilaat kysyivät: »Miksi kansan johtajat väittävät, että Elian on tultava takaisin ennen kuin Messias tulee?» **11** Jeesus vastasi: »He ovat oikeassa. Elian pitää tulla ja järjestää kaikki kuntoon Messiasta varten. **12** Itse asiassa hän on jo tullutkin, mutta häntä ei tunnettu. Monet kohtelivat häntä huonosti. Myös minä, Ihmisen Poika, joudun kärsimään.» **13** Silloin oppilaat tajusivat, että Jeesus puhui Johannes Kastajasta. **14** Suuri kansanjoukko odotti heitä vuoren juurella. Eräs mies polvistui Jeesuksen eteen ja pyysi: **15** »Herra, armahda minun poikaani! Hän on sairautensa tähden usein suuressa vaarassa, sillä hän kaatuu jopa tuleen ja veteen. **16** Toin hänet oppilaittesi parannettavaksi, mutta he eivät pystyneet auttamaan häntä.» **17** Jeesus vastasi: »Voi, miten epäuskoisia ja kovapäisiä te ihmiset olette! Kuinka kauan minun on siedettävä teitä? Tuokaa poika tänne.» **18** Jeesus käski pojassa olevaa pahaa henkeä lähtemään, ja niin tapahtui. Poika oli sen jälkeen terve. **19** Kun oppilaat olivat myöhemmin keskenään Jeesuksen kanssa, he kysyivät: »Miksi me emme saaneet sitä henkeä

ajetuksi pois?» 20 »Te olitte epäuskoisia», Jeesus selitti. »Jos teillä olisi edes sinapinsiemenen kokoinen usko, voisitte sanoa tälle vuorelle: 'Siirry paikoiltaisi!' ja se siirtyisi muualle. Mikään ei olisi teille mahdotonta. 21 Tosin tällaisen demonin pois ajaminen vaatii rukousta ja paastoa.» 22 He jatkoivat matkaansa Galileassa. Eräänä päivänä Jeesus sanoi: »Joudun sellaisten ihmisten käsiin, 23 jotka tappavat minut. Kolmantena päivän sen jälkeen herään kuitenkin uudestaan eloon.» Oppilaat tulivat hyvin murheellisiksi. 24 Kun he pääsivät Kapernaumiin, temppeliveron kerääjät tulivat kysymään Pietarilta: »Eikö teidän opettajanne maksa veroa?» 25 »Tietenkin hän maksaa», Pietari vastasi. Hän meni sisään kertomaan Jeesukselle asiasta, mutta ei ehtinyt sanoa sanaakaan ennen kuin Jeesus kysyi: »Mitä arvelet, Pietari, verottavatko hallitsijat omaa kansaansa vai valloittamiensa vieraiden maiden asukkaita?» 26 »Vieraita», Pietari vastasi. »Omalta kansalta ei siis mene veroa», Jeesus totesi. 27 »Mutta meidän ei pidä loukata heitä. Mene rantaan ja ongi kala. Avaa sen suu, niin löydät kolikon, jolla voit maksaa meidän molempien verot.»

18 Oppilaat tulivat näihin aikoihin kerran kysymään Jeesukselta, kuka heistä olisi suurin taivaan valtakunnassa. 2 Jeesus pyysi silloin erään pikkulapsen luokseen ja asetti hänet seisomaan heidän keskelleen. 3 Hän selitti: »Jos ette käännä synneistänne Jumalan luo ja muutu lasten kaltaisiksi, ette pääse ollenkaan taivaan valtakuntaan. 4 Se joka on yhtä nöyrä kuin tämä lapsi, on taivaan valtakunnassa suurin. 5 Jos otatte tällaisen lapsen luoksenne siksi, että hän kuuluu minulle, huolehditte itse asiassa minusta. 6 Mutta jos joku teistä saa lapsen menettämään uskonsa minuun, hänet pitäisi heittää mereen myllynkivi kaulassaan. 7 Voi kuinka paljon maailmassa on paha! Kiusaus tehdä väärin tulee väistämättömästi, mutta voi sitä ihmistä, joka aiheuttaa kiusauksen. 8 Jos kätesi tai jalkasi saa sinut tekemään syntiä, katkaise se poikki ja heitä menemään. On parempi päästä vammautuneena taivaaseen kuin joutua jäsenet ehjinä kadotukseen. (aiönios g166) 9 Jos silmäsi saa sinut tekemään vääryyttä, repäise se irti ja heitä menemään. On parempi olla silmäpuolena taivaassa kuin molemmat silmät tallella kadotuksessa. (Geenna g1067) 10 Älkää aliarvioiko ketään lasta. Tiedättökö: heidän enkelinsä ovat taivaassa jatkuvasti Isäni välittömässä läheisyydessä. 11 Minä, Ihmisen Poika, tulin pelastamaan kadonneita. 12 Jos miehellä on sata lammasta ja yksi niistä katoaa, mitä hän tekee? Eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentäyhdeksää ja lähde etsimään kadonnutta vuorilta? 13 Jos hän löytää

kadonneen, hän on siitä paljon iloisempi kuin kaikista muista, jotka ovat kotona turvassa. 14 Samalla tavoin Isäni tahtoo, ettei yksikään näistä pienistä lapsista joudu hukkaan. 15 Jos uskonveljesi tekee sinulle vääryyttä, keskustele hänen kanssaan asiasta. Jos hän suostuu tunnustamaan syntinsä, olet voittanut hänet takaisin. 16 Ellei hän usko sinua, mene uudestaan parin muun kanssa hänen luokseen. Nyt sinulla on todistajat. 17 Jos hän yhä kieltäytyy kuuntelemasta, pyydä seurakuntaa ratkaisemaan asiasi. Mikäli seurakunta katsoo sinun olevan oikeassa, mutta hän ei hyväksy sen päätöstä, hänet on erotettava seurakunnasta. 18 Vakuutan teille: se minkä te sidotte maan päällä, on sidottu taivaassa ja minkä taas päästätte vapaaksi, vapautetaan taivaassa. 19 Teidän on myös hyvä tietää, että jos kaksi teistä päättää yhdessä pyytää jotakin Isältäni, joka on taivaassa, hän vastaa rukoukseenne. 20 Sillä siellä missä kaksi tai kolme omaani on koolla minuun nimessäni, olen minä heidän luonaan.» 21 Pietari tuli tämän jälkeen kysymään Jeesukselta: »Herra, kuinka monta kertaa minun on annettava anteeksi veljelleni, joka tekee minulle vääryyttä? Seitsemänkö?» 22 »Ei, vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän», Jeesus vastasi. 23 Sitten hän jatkoi: »Taivaan valtakuntaa voidaan verrata kuninkaaseen, joka ryhtyi tekemään selvitystä saatavistaan. 24 Eräällä miehellä oli hänelle miljoonien velka. 25 Kun mies ei pystynyt maksamaan, kuningas määräsi hänet, hänen vaimonsa ja lapsensa ja koko hänen omaisuutensa myytäväksi. 26 Sen kuullessaan mies heittäytyi maahan kuninkaan eteen ja pyysi: 'Ole kärsivällinen, maksan vielä kaiken!' 27 Kuninkaan kävi häntä sääliksi. Hän päästi miehen menemään ja antoi koko velan anteeksi. 28 Ulkona tämä mies tapasi toverinsa, joka puolestaan oli hänelle velkaa, mutta vain vähän. Hän kävi uhkaillen toverinsa kimppuun ja vaati, että velka oli heti maksettava. 29 Tämä heittäytyi polvilleen ja pyysi nöyrästi lisää aikaa. 'Jos voit vähän odottaa, niin maksan kyllä velkani', hän anoi. 30 Mutta toinen ei suostunut odottamaan. Hän järjesti miehen vankilaan siksi kunnes koko velka olisi maksettu. 31 Vangitun ystävät menivät kertomaan kuninkaalle, mitä oli tapahtunut. 32 Tämä kutsui luokseen miehen, jolle oli antanut suuren velan anteeksi ja sanoi: 'Kuinka sinä voit olla noin kova? Sait minulta valtavan suuren velan anteeksi kun vain pyysit. 33 Eikö sinun olisi samalla tavoin pitänyt antaa armon käydä oikeudesta?' 34 Vihaisena kuningas määräsi miehen vankilaan, kunnes tämä olisi maksanut velkansa viimeistä killinkiä myöten. 35 Näin suhtautuu myös Taivaallinen Isäni teihin, ellette suostu antamaan muille sydämestänne anteeksi.»

19 Kun Jeesus oli lopettanut puheensa, hän lähti Galileasta takaisin Juudeaan Jordanin toiselle puolelle. **2** Suuri ihmisjoukko seurasi häntä, ja hän paransi sairaita. **3** Jotkut fariseukset tulivat tekemään Jeesukselle kysymyksiä. He yrittivät saada hänet puhumaan sellaista, mikä koituisi hänen turmiokseen. »Hyväksytkö avioeron?» he kysyivät. **4** »Ettekö lue Raamatua?» Jeesus kysyi takaisin. »Siellähän sanotaan, että Jumala loi alun pitäen ihmisen mieheksi ja naiseksi. **5** Miehen on lähdeittävä isänsä ja äitinsä luota ja liitettävä vaimoonsa niin, että heistä tulee kuin yksi ruumis. Jumala on yhdistänyt aviopuoliset, eikä kukaan saa erottaa heitä.» **7** Fariseukset kysyivät: »Miksi Mooses sitten sanoi, että mies voi erota vaimostaan, kunhan kirjoittaa erokirjan?» **8** Jeesus vastasi: »Mooses tiesi, miten sydämettömiä te olette. Hänen oli suostuttava sellaiseen, mikä alun perin ei ollut Jumalan tarkoitus. **9** Mutta minä sanon, että mies tekee aviorikoksen, jos hän eroaa vaimostaan jonkin muun syyn kuin uskottomuuden tähden ja menee toisen kanssa naimisiin. Samoin mies, joka solmii eronneen naisen kanssa avioliiton, tekee aviorikoksen.» **10** Silloin Jeesuksen oppilaat sanoivat hänelle: »Jos noin on asia, niin sitten on parempi, ettei mene ollenkaan naimisiin.» **11** »Kaikkiin se ei sovi», Jeesus sanoi. »Vain ne, joille Jumala antaa siihen erityisen avun, voivat hyväksyä naimattomuutensa. **12** Jotkut ovat syntymästään saakka sellaisia, etteivät voi mennä naimisiin. Toisille ovat ihmiset aiheuttaneet esteitä. Jotkut eivät halua Jumalan valtakunnan tähden solmia avioliittoa. Joka voi, soveltakoon tämän itseensä.» **13** Jeesuksen luo tuotiin pieniä lapsia, että hän panisi käteensä heidän päälleen ja rukoilisi. Oppilaat moittivat lasten tuojia: »Te häiritsette Jeesusta!» **14** Mutta Jeesus sanoi: »Älkää estäkö lapsia tulemasta minun luokseni. Taivaan valtakunta kuuluu heidänlaisilleen.» **15** Jeesus pani kätensä lasten päälle ja siunasi heidät ennen kuin jatkoi matkaansa. **16** Nuori mies tuli kysymään Jeesukselta: »Herra, mitä hyvää minun on tehtävä, että pääsisin ikuiseen elämään?» (aiönios g166) **17** »Hyvää?» Jeesus sanoi. »Vain Jumala on todella hyvä. Mutta ikuiseen elämään voit päästä, kun pidät käskyt.» **18** »Mitkä käskyt?» mies kysyi. Jeesus luetteli: »Älä tapa, älä tee aviorikosta, älä varasta, älä valehtele, **19** kunnioita isääsi ja äitiäsi ja rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.» **20** »Minähän olen aina noudattanut niitä kaikkia», nuori mies vastasi. »Eikö se riitä?» **21** Jeesus vastasi: »Jos tahdot olla täydellinen, myy omaisuutesi ja anna rahat köyhille. Silloin sinulla on aarre taivaassa. Ja sitten lähde minun mukaani.» **22** Kun mies kuuli tämän, hän meni allapäin pois, sillä hän oli hyvin rikas. **23** Jeesus selitti oppilailleen: »Rikkaan on todella vaikea

päästä taivaan valtakuntaan. **24** Kamelikin menee helpommin neulansilmän läpi.» **25** Oppilaat olivat ihmeissään. »Kuka sitten voi pelastua?» he kysyivät. **26** Jeesus katsoi heihin pitkään ja sanoi: »Omin voimin ei kukaan ihminen pelastu, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista.» **27** Pietari muistutti: »Me jätimme kaiken ja lähdimme mukaasi. Mitä saamme siitä?» **28** Jeesus vastasi: »Kun syntyy uusi maailma, jota minä, Ihmisen Poika, hallitsen, saatte Israelin kaksitoista heimoa johtoonne. **29** Jokainen, joka on luopunut kodista, veljistä, sisarista, isästä, äidistä, vaimosta, lapsista tai henkilökohtaisesta omaisuudesta voidakseen seurata minua, saa takaisin satakertaisesti ja elää ikuisesti. (aiönios g166) **30** Monet, jotka nyt ovat ensimmäisiä, ovat uudessa maailmassa viimeisiä, mutta monista viimeisistä tulee ensimmäisiä.»

20 Jeesus kuvasi taivaan valtakuntaa tällaisellakin kertomuksella: »Tilanomistaja lähti aikaisin aamulla pestamaan sadonkorjaajia viinitarhaansa. **2** Hän sopi päiväpalkasta ja lähetti miehet töihin. **3** Pari tuntia myöhemmin hän näki torilla työttömiä miehiä. **4** Ja pyysi heitäkin työhön viljelmälleen. Hän lupasi maksaa illalla sen mikä heille kuului. **5** Puolenpäivän aikaan ja kolmen maissa iltapäivällä hän palkkasi vielä uusia sadonkorjaajia. **6** Kun hän oli kaupungilla viiden tienoissa, hän näki vielä muutamia joutilaita miehiä ja kysyi: 'Mitä te täällä seisoskelette?' **7** 'Kukaan ei ole tarjonnut meille työtä', he vastasivat. 'Menkää sitten muiden mukaan minun viinitarhaani', isäntä sanoi. **8** Illalla hän käski tilanhoitajansa kutsua miehet sisään hakemaan palkkaansa. **9** Ne, jotka olivat tulleet töihin viideltä, saivat täyden päiväpalkan. **10** Aikaisemmin työnsä aloittaneet luulivat saavansa enemmän, mutta sama summa pantiin heidänkin käteensä. **11** He olivat tyytymättömiä: 'Nuohan olivat töissä vain tunnin! Me olemme tehneet työtä koko päivän kovassa helteessä, ja meille kuuluu suurempi palkka.' **13** Isäntä vastasi eräälle heistä: 'Hyvä ystävä, en ole tehnyt sinulle vääryyttä. Mehän sovimme palkasta. **14** Ota osuutesi ja lähde. Minä haluan antaa kaikille yhtä paljon. **15** Onko laitonta jaella rahojaan kenelle tahdot? Oletko vihainen siksi, että minä olen hyvä?' **16** Näin viimeisistä tulee ensimmäisiä ja ensimmäisistä viimeisiä.» **17** Matkalla Jerusalemiin Jeesus vei kaksitoista oppilastaan syrjään **18** ja ilmoitti heille, mitä perillä tapahtuisi. »Minut annetaan ylipappien ja muiden johtavien juutalaisten käsiin. **19** He tuomitsevat minut kuolemaan ja luovuttavat minut roomalaisille. Minua pilkataan ja pahoinpidellään. Kuolen ristillä, mutta herään kolmantena päivänä sen jälkeen uudelleen eloon.» **20** Sebedeuksen vaimo tuli poikiensa Jaakobin ja Johanneksen kanssa Jeesuksen luoja kumarsi kunnioittavasti. **21** »Mitä sinä

haluat?» Jeesus kysyi. »Annathan sitten valtakunnassasi pojilleni vierestäsi kunniapaikat?» nainen pyysi. **22** Jeesus sanoi veljeksille: »Ette tiedä, mitä pyydätte! Pystyttekö te tyhjentämään saman maljan kuin minä?» »Pystymme», he vastasivat. **23** »Te todellakin saatte saman kohtalon kuin minä, mutta minulla ei ole oikeutta määrätä, kuka istuu vieressäni. Ne paikat on varattu ihmisille, jotka Isäni on valinnut.» **24** Muut Jeesuksen oppilaat loukkaantuivat veljeksiin, kun kuulivat, mitä nämä olivat pyytäneet. **25** Jeesus kutsui heidät kaikki luokseen ja alkoi puhua: »Te tiedätte, että maan mahtavat käyttävät valtaansa väärin ja harjoittavat sortoa. **26** Näin ei saa olla teidän joukossanne. Joka haluaa olla johtaja, sen on oltava teidän palvelijanne. **27** Joka tahtoo olla ensimmäinen, sen on oltava teidän kaikkien orja. **28** Teillä täytyy olla sama asenne kuin minulla: minä, Ihmisen Poika, en tullut tänne palveltavaksi, vaan palvelemaan ja hengelläni ostamaan ihmiset vapaiksi.» **29** Kun Jeesus lähti oppilaineen Jerikosta, valtava ihmisjoukko tungeksi heidän peräänsä. **30** Tien vieressä istui kaksi sokeaa miestä. Kun he kuulivat, että Jeesus oli tulossa, he alkoivat huutaa: »Armoa, Daavidin Poika, auta meitä!» **31** Ihmiset käskivät heidän olla hiljaa, mutta huuto vain yltyi. **32** Jeesus tuli paikalle. Hän pysähtyi tielle ja kysyi: »Mitä tahdotte minun tekevän teille?» **33** »Me tahtoisimme saada näkömme», he vastasivat. **34** Jeesuksen tuli säälillä sokeita. Hän kosketi heidän silmiään, ja samassa he saivat näkönsä ja lähtivät seuraamaan Jeesusta.

21 Lähestyttiin Jerusalemia. Öljymäeltä Jeesus lähetti kaksi oppilasta edeltäpäin Beetfagen kylään. **2** »Löydätte heti kylään tultuanne sidotun aasin, jonka vierellä on varsa. Irrottakaa ne ja tuokaa tänne», Jeesus sanoi. **3** »Jos joku kysyy, mitä oikein teette, sanokaa vain, että Herra tarvitsee niitä, ja kaikki sujuu hyvin.» **4** Näin toteutui vanha ennustus: **5** »Kertokaa Jerusalemlille, että sen Kuningas on tulossa. Hän ratsastaa nöyrästi aasilla, työjuhdan varsalla!» **6** Oppilaat tekivät niin kuin Jeesus oli pyytänyt. **7** He toivat eläimet Jeesukselle ja levittivät vaatteitaan niiden selkään. Jeesus nousi ratsaille. **8** Monet ihmiset riisuivat viittansa tielle Jeesuksen eteen. Toiset katkoivat puista oksia ja levittivät niitä tielle. **9** Kansanjoukko tungeksi hänen edellään ja jäljessään ja huusi: »Eläköön kuningas! Kunnia Jumalan lähettämälle! Auta meitä, sinä, joka tulet taivaasta!» **10** Koko Jerusalem kohisi, kun Jeesus tuli kaupunkiin. Ihmiset kyselivät: »Kuka hän oikein on?» **11** Kansanjoukko vastasi: »Hän on se nasaretilainen profeetta Jeesus kaukaa Galileasta.» **12** Jeesus meni temppeliin,

ajoi ulos myyjät ja ostajat ja kaatoi rahanvaihtajien pöydät ja kyyhkystenmyyjien telineet. **13** »Raamattu sanoo, että Jumalan temppeli on paikka, jossa rukoillaan», Jeesus julisti. »Te olette tehneet siitä rosvoluolan.» **14** Sokeita ja rampoja tuli Jeesuksen luo, ja hän paransi heidät temppelissä. **15** Ylipapit ja muut juutalaisten johtomiehet näkivät, että ihmeitä tapahtui, ja kuulivat vielä lasten huutavan temppelissä: »Kiitetty olkoon Daavidin poika!» Silloin he suuttuivat ja menivät kysymään Jeesukselta: »Etkö tajua, mitä nuo lapset huutavat?» **16** »Tajuan», Jeesus vastasi. »Ettekö ole lukeneet Raamatua? Siellähän sanotaan, että jopa pienet lapset ylistävät Messiaista.» **17** Jeesus lähti yöksi Betaniaan. **18** Kun hän palasi aamulla Jerusalemiin, hänen oli nälkä. **19** Tien vieressä kasvoi viikunapuu. Jeesus meni etsimään siitä viikunoita, mutta löysi pelkkiä lehtiä. Silloin hän sanoi puulle: »Älä enää koskaan kanna hedelmää!» Puu kuivettui aivan silmissä. (aiön g165) **20** Oppilaat ällistyivät ja kysyivät: »Miten tuo puu voi kuolla noin nopeasti?» **21** Jeesus vastasi: »Toden totta, jos te uskoisitte epäilemättä yhtään, voisitte tehdä saman ihmeen ja paljon enemmänkin. Voisitte vaikka käskeä tätä Öljymäkeä siirtymään mereen, ja se siirtyisi. **22** Jos uskotte, saatte kaiken, mitä rukoilette.» **23** Jeesus palasi temppeliin ja alkoi opettaa kansaa. Ylipapit ja muut johtomiehet tulivat vaatimaan häneltä selitystä, kenen antamalla valtuuksilla hän teki kaikkea. **24** »Kerron sen, jos vastaatte ensin minun kysymykseeni», Jeesus lupasi. **25** »Lähettikö Jumala Johannes Kastajan? Kyllä vai ei?» **26** He keskustelivat asiasta. »Jos vastaamme myöntävästi, hän kysyy, miksi emme uskoneet Johannesta. Jos taas sanomme ei, ihmiset käyvät kimppuunemme, sillä heidän mielestään Johannes oli profeetta.» **27** Lopulta he vastasivat: »Emme tiedä.» Jeesus sanoi: »En minäkään sitten vastaa teidän kysymykseenne. **28** Mutta mitä mieltä olette tästä: Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. Hän pyysi vanhempaa menemään päiväksi pellolle töihin. **29** 'En minä halua', poika vastasi. Myöhemmin hän kuitenkin muutti mieltään ja meni. **30** Isä pyysi nuorempaakin menemään työhön. Tämä lupasi lähteä, muttei lopulta mennytkään. **31** Kumpi totteli isäänsä?» He vastasivat: »Tietysti ensimmäinen.» Jeesus selitti, mitä hän oli tarkoittanut: »Monet syntiset pääsevät Jumalan valtakuntaan ennen teitä. **32** Johannes Kastaja käski teidän katua ja tulla Jumalan luo, mutta te vähät välititte siitä. Sen sijaan monet julkisyntisetkin tottelivat. Vaikka näitte sen, ette sittenkään uskoneet. **33** Kuunnelkaahan toista kertomusta. Tilanomistaja istutti viinitarhan ja ympäröi sen aidalla. Hän rakensi torninkin vartijalle. Sitten hän vuokrasi tarhan muille ja muutti ulkomaille. **34** Hedelmien kypsymisen aikaan hän lähetti

miehiään hakemaan tarhalla hänen osuuttaan. **35** Mutta vuokralaiset hyökkäsivät miesten kimppuun, pahoinpitelivät ja kivittivät heitä ja lopulta surmasivat heidät. **36** Hän lähetti suuremman miesjoukon matkaan, mutta tulos oli sama. **37** Lopulta hän lähetti oman poikansa ajatellen, että vuokraajat kunnioittaisivat sentään häntä. **38** Mutta kun viinitarhan hoitajat näkivät, että poika oli tulossa, he suunnittelivat: 'Tuo mies perii tilan. Kun tapamme hänet, saamme pitää viinitarhan!' **39** Niinpä he raahasivat pojan aidan ulkopuolelle ja tappoivat hänet. **40** Mitä luulette omistajan tekevän viinitarhureille, kun hän palaa?» **41** Juutalaisten johtomiehet vastasivat: »Hän tuhoaa heidät ja vuokraa viljelmänsä toisille, jotka maksavat täsmällisesti vuokransa.» **42** Silloin Jeesus kysyi heiltä: »Ettekö ole lukeneet Raamatusta: 'Rakentajien hylkäämästä kivistä on tullut peruskivi. Mitä ihmeellistä Herra onkaan tehnyt!' **43** Tarkoitin sitä, että te menetätte Jumalan valtakunnan. Se annetaan toiselle kansalle, joka tuottaa hedelmää Jumalalle. **44** Joka kompastuu tähän totuuden kiveen, ruhjoutuu, ja joka jää sen alle, murskautuu kokonaan.» **45** Kun johtomiehet käsittivät, että Jeesus tarkoittikin heitä petollisilla viinitarhureilla, **46** he olisivat halunneet ottaa hänet kiinni, mutta eivät uskaltaneet: kansa näet piti häntä profeettana.

22 Jeesus kuvasi vielä monien kertomusten avulla Jumalan valtakuntaa. **2** Hän kertoi kuninkaasta, joka järjesti pojalleen hienot häät. **3** »Kutsuttiin paljon vieraita. Kun kaikki oli valmista, kutsuille lähetettiin viesti: 'Juhla alkaa!' Mutta joka ainoa peruutti tulonsa. **4** Kuningas lähetti toiset viestinviejät ilmoittamaan: 'Tervetuloa häihin! Paistit ovat jo kypsässä ja juhla voi kohta alkaa.' **5** Ihmiset eivät välittäneet kutsusta vaan menivät omiin töihinsä – kuka kauppaansa, kuka pellollensa. **6** Jotkut hyökkäsivät kutsujien kimppuun ja uhkailivat heitä häpeämättömästi, jopa tappoivatkin muutamia heistä. **7** Silloin kuningas suuttui. Hän lähetti sotilaita tekemään murhaajista lopun ja hävittämään heidän kaupunkinsa. **8** Sitten hän ilmoitti palvelijoilleen: 'Hääpäivällinen on valmis. Kutsumani vieraat eivät olleet kutsun arvoisia. **9** Menkää katujen risteyskiin ja pyytäkää juhliin kaikki jotka tapaatte.' **10** Palvelijat tekivät niin kuin kuningas käski. He toivat juhlasalin täyteen ihmisiä. Joukkoon mahtui sekä hyviä että pahoja. **11** Kun kuningas tuli tervehtimään vieraita, hän näki, että eräällä miehellä ei ollut juhlapukua, jollainen oli varattu kaikille vieraille? **12** 'Hyvä ystävä, miten voit olla täällä tuollaisissa vaatteissa?' hän ihmetteli. Mies ei osannut vastata. **13** Kuningas antoi

palvelijoilleen käskyn: 'Sitokaa tämän miehen kädet ja jalat ja heittäkää hänet ulos pimeään, missä hän joutuu itkemään ja valittamaan.' **14** Monia kutsutaan, mutta vain harvat valitaan.» **15** Fariseukset yrittivät keksiä, kuinka saisivat Jeesuksen puhumaan sellaista, mistä hänet voitaisiin pidättää. **16** He lähettivät asialle omia miehiään ja Herodeksen puolueen jäseniä. Nämä selittivät: »Opettaja, tiedämme, että olet rehellinen ja pidät kiinni totuudesta, maksoi mitä maksoi. Et pelkää tai suosi ketään. **17** Sano nyt meille, onko oikein maksaa veroja Rooman hallitukselle?» **18** Jeesus näki heidän lävitseen. »Voi teitä tekopyhiä», hän huokasi. »Ketä yritätte pettää kysymyksellänne? **19** Antakaahan tänne kolikko.» He ojensivat hänelle rahan. **20** »Kenen kuva siihen on painettu?» Jeesus kysyi. **21** »Keisarin», he vastasivat. »No hyvä, antakaa se keisarille, jos se on hänen, mutta antakaa myös Jumalalle kaikki, mikä kuuluu hänelle.» **22** Jeesuksen vastaus sai heidät sanattomiksi, ja he lähtivät tiehensä. **23** Samana päivänä tulivat muutamat saddukeukset, jotka eivät uskoneet kuolemanjälkeiseen elämään, kysymään Jeesuksen mielipidettä: **24** »Mooses sanoi, että jos mies kuolee lapsettomana, hänen veljensä on mentävä lesken kanssa naimisiin. Heidän lapsensa perivät kuolleen omaisuuden. **25** Eräässä tuntemassamme perheessä oli seitsemän poikaa. Vanhin solmi avioliiton ja kuoli lapsettomana. Seuraava poika meni sitten naimisiin lesken kanssa. **26** Myös tämä mies kuoli lapsettomana. Vaimosta tuli kolmannenkin veljeksän puoliso. **27** Loppujen lopuksi hän ehti olla naimisissa kaikkien seitsemän kanssa ennen kuin kuoli itse. **28** Kenen vaimo hän oikein on kuoleman jälkeen?» **29** Jeesus vastasi: »Te erehdytte, kun ette tunne Raamattua ettekä Jumalan voimaa. **30** Ylösnousemuksen jälkeen ei avioliittoa ole. Ihmisistä tulee samanlaisia kuin taivaan enkeleistä. **31** Onko sitten elämää kuoleman jälkeen? Ettekö lue Raamattua? Siellähän Jumala sanoo teille suoraan: **32** 'Minä olen Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala.' He elävät yhä, sillä Jumala ei ole kuolleiden Jumala.» **33** Jeesuksen vastaukset tekivät syvän vaikutuksen muihin. **34** paitsi fariseuksiin. Kun he kuulivat, että hän oli vastauksillaan tukkinut saddukeusten suun, he keksivät taas itse uuden kysymyksen. Farisealainen laintuntija tuli tiedustelemaan Jeesukselta: **36** »Opettaja, mikä on Mooseksen lain tärkein käsky?» **37** Jeesus vastasi: »Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, koko sydämestäsi, sielustasi ja mielestäsi.' **38** Se on ensimmäinen ja tärkein käsky. Toinen, yhtä tärkeä on tämä: 'Rakasta lähimmäistäsi yhtä paljon kuin itseäsi.' Jos tottelette näitä käskyjä, noudatatte koko lakia. **40** Kaikki muut käskyt ja profeettojen opetukset juontavat

juurensa näistä kahdesta käskystä.» **41** Fariseukset pyörivät Jeesuksen ympärillä. Hän heitti heille kysymyksen: **42** »Mitä mieltä olette Messiaasta? Kenen poika hän on?» »Daavidin», he vastasivat. **43** »Miksi Daavid sitten sanoo häntä Pyhän Hengen innoittamana Herraksi?» Jeesus kysyi. »Daavidhan kertoi: **44** 'Jumala käski Herrani istuutua oikealle puolelleen, kunnes hän voittaisi tämän viholliset.' **45** Voiko Messias olla Daavidin poika, vaikka tämä kutsui häntä Herrakseen?» **46** He eivät osanneet vastata. Sen jälkeen ei kukaan enää uskaltanut kysyä Jeesukselta mitään.

23 Jeesus puhui sitten kansanjoukolla ja omille oppilailleen: **2** »Lainopettajat ja fariseukset opettavat teitä tuntemaan lakia. He ovat hyvin tiukkoja. **3** Hyvä on, kun teette niin kuin he käskevät, mutta älkää seuratko heidän esimerkkiään, sillä he eivät itse elä oppiensä mukaan. **4** He asettavat teille mahdottomia vaatimuksia, mutta eivät yritäkään täyttää niitä itse. **5** He haluavat koko ajan herättää huomiota. Heidän raamatunlausekotelonsa ovat suuret ja viittansa tupsut pitkät, sillä he haluavat vaikuttaa pyhiltä. **6** He istuvat mielellään juhliissa parhailla paikoilla ja synagogassa etupenkillä. **7** He ovat mielissään, kun heitä tervehditaan kadulla kunnoittavasti ja sanotaan 'rabbiksi', 'opettajaksi'. **8** Älkää te vain antako kenenkään sanoa itseänne 'rabbiksi'. Jumala on ainoa Opettajanne ja te olette kaikki samanarvoisia. **9** Älkää sanoko ketään ihmistä 'Isäksi', sillä taivaassa on ainoa Isänne, Jumala. **10** Älkää antako sanoa itseänne 'Mestariksi', sillä vain Kristus on Mestarinne. **11** Mitä enemmän palvelette muita, sitä suurempia olette. **12** Jos joku pitää itseään suurena, hän joutuu pettymään ja nöyrytmään, mutta vaatimaton korotetaan. **13** Voi teitä tekopyhiä fariseuksia ja lainopettajia! Ette halua itse mennä taivaan valtakuntaan ettekä päästäisi sinne muitakaan. **15** Kuljette suunnattomia matkoja voittaaksenne yhden käännynnäisen. Sitten teette hänestä kaksi kertaa paremman kuin itse olette, ja hän joutuu kadotukseen. (Geenna g1067) **16** Voi teitä sokeita oppaita! Neuvotte ihmisiä, että 'temppelin kautta' vannottu vala voidaan purkaa, mutta 'temppelin kullan kautta' vannottu vala on sitova. **17** Järjetöntä! Kumpi on pyhempi: kultako vai temppeli, joka pyhittää kultan? **18** Sanotte myös, että vala, joka on vannottu 'alttarin kautta', voidaan rikkoa, mutta jos vannoo 'alttarilla olevien lahjojen kautta', silloin vala on pitävä. **19** Sehän on järjetöntä! Onko alttarilla oleva lahja arvokkaampi kuin itse alttari, joka pyhittää lahjan? **20** Kun vannotte alttarin kautta, vannotte samalla kaiken sillä olevan kautta. **21** Kun taas vannotte temppelin kautta, vannotte samalla temppelissä asuvan Jumalan kautta. **22** Kun vannotte taivaan kautta,

vannotte Jumalan valtaistuimen ja hänen itsensä kautta. **23** Voi teitä teeskenteleviä fariseuksia ja lainopettajia! Te kyllä annatte Jumalalle tarkan kymmenesosan jopa mintuista, tilleistä ja kuminoista, mutta lyötte laimin jotakin hyvin tärkeää: oikeuden, armeliaisuuden ja uskollisuuden. Kymmenykset on toki maksettava, mutta teidän pitäisi muistaa myös tärkeämmät asiat. **24** Olette sokeita! Te siivoltte hyttysen ja nielaisette kamelin. **25** Voi te hurskastelevat fariseukset ja lainopettajat! Kiillotatte maljan päältäpäin huolellisesti, mutta sisältä se on täynnä ahneutta ja kiristystä. **26** Sinä sokea fariseus, pese malja ensin sisältä, niin se tulee kokonaan puhtaaksi! **27** Te fariseukset ja lainopettajat olette kuin kalkilla päältä kaunistetut hautakammiot. Niiden sisällä on kuitenkin vain luita ja saastaa. **28** Yritätte näyttää täydellisiltä, mutta hurskaan ulko kuoreenne alla on vain tekopyhyyttä ja vääryyttä. **29** Niin, te rakennatte muistomerkkejä isienne surmaamille profeetoille ja istutate kukkia tapettujen Jumalan miesten haudoille. Väitätte, ettette ikinä olisi syöllistyneet samaan kuin esi-isänne. **31** Samallahan te tunnustatte olevanne heidän lapsiaan. **32** Seuraatte heidän jälkiään ja täytätte heidän pahuutensa mitan. **33** Te käämeet! Miten kuvittelette välttävänne kadotuksen? (Geenna g1067) **34** Lähetan teidän luoksenne profeettoja, opettajia ja Pyhän Hengen täyttämiä ihmisiä. Jotkut heistä te ristiinnaulitsette. Toisia ruoskitte synagogissa ja ajatte takaa kaupungista toiseen. **35** Teistä tulee syyllisiä kaikkien pyhien ihmisten murhiin Aabelista Sakarjaan, Berekjan poikaan, asti. Hänethän te tapoitte temppelissä uhrialttarin ja temppelin pyhimmän osan välillä. **36** Teidän sukupolvenne tuomitaan kaikesta tapahtuneesta. **37** Voi sinua, Jerusalem! Sinä tapat profeetat ja kivität kaikki, jotka Jumala lähettää luoksesi. Miten usein olenkaan halunnut koota lapsesi turviini niin kuin kanaemo kokoaa poikasensa siipiensä alle, mutta te ette ole suostuneet tulemaan. **38** Nyt teidän temppelinne jää autioksi. **39** Minua ette näe ennen kuin olette valmiit ottamaan minut vastaan Jumalan lähettämänä.»

24 Jeesus oli lähdössä temppelialueelta. Hänen oppilaansa halusivat katsella hänen kanssaan temppelin rakennuksia. **2** Silloin Jeesus paljasti heille: »Kaikki nämä rakennukset hajotetaan maan tasalle.» **3** Kun Jeesus myöhemmin istui Öljymäen rinteellä, oppilaat tulivat kysymään, milloin kaikki tapahtuisi. »Millaiset enteet kertovat paluustasi ja maailmanlopusta?» he utelivat. (aiön g165) **4** Jeesus vastasi: »Älkää antako kenenkään johtaa itseänne harhaan. **5** Moni sanoo olevansa odotettu Messias, ja ihmiset uskovat sen. **6** Saatte kuulla sodista, mutta ne

eivät vielä merkitse paluutani. Niiden on ensin tultava: 7 maailman kansat ja valtiot hyökkäävät toisiaan vastaan. Monin paikoin on nälänhätää ja maanjäristyksiä. 8 Mutta kaikki tämä on vasta uuden aikakauden syntymiseen liittyvien tuskien alkua. 9 Teitä kidutetaan ja tapetaan. Koko maailma vihaa teitä siksi, että olette minun omiani. 10 Monet lankeavat takaisin syntiin ja alkavat pettää ja vihata muita. 11 Väärät profeetat johtavat monia harhaan. 12 Synti rehoittaa joka puolella ja viilentää useiden rakkauden. 13 Mutta ne jotka kestävät loppuun asti, pelastuvat. 14 Hyvää uutista taivaan valtakunnasta julistetaan koko maailmassa. Vasta kun kaikki kansat ovat kuulleet sen, tulee loppu. 15 Kun pyhässä paikassa tapahtuu Danielin ennustama kauhea asia (hyvä lukija, ole tarkkana! Matt. huom.), 16 Juudeassa olevien on paettava vuorille. 17 Kattotasanteelta ei pidä lähteä sisälle pakkaamaan, vaan suoraan pako. 18 Jos olette pellolla, älkää lähtekö hakemaan kotoa vaatteita. 19 Säälä niitä, jotka silloin odottavat lasta tai joiden hoidossa on pikkulapsia! 20 Rukoilkaa, että pako ei tapahtuisi talvella eikä sapatina. 21 Sellaista vainoa kuin silloin ei maailmassa ole ollut koskaan aikaisemmin eikä tule sen jälkeen. 22 Jos niitä päiviä ei lyhennettäisi, koko ihmiskunta tuhoutuisi. Jumala lyhentää niitä valitsemiensa ihmisten tähden. 23 Älkää uskoko, jos kuulette, että Messias, Kristus, on nähty jossakin. 24 Väärät kristukset ja profeetat tekevät suuria ihmeitäkin. Jos olisi mahdollista, he pettäisivät jopa Jumalan omia. 25 Olen nyt varoittanut teitä. 26 Jos joku kertoo teille, että Kristus on tullut takaisin ja on autiomaassa, älkää erehtykö lähtemään sinne. Älkää myöskään uskoko, jos kuulette huhun, että hän piileskelee jossakin tietyssä paikassa. 27 Kun palaan, kaikki näkevät sen kuin kirkkaan salamanleimahduksen. 28 Raadon luo kokoontuvat korppikotkat. 29 Pian tuon vainon jälkeen aurinko pimenee, kuu menettää valonsa ja tähdet näyttävät putoavan taivaalta. Maailmankaikkeutta säätelevät voimat järkkyvät. 30 Ja lopuksi sitten ilmestyy taivaalle minun tuloni merkki. Koko maailma valittaa surkeasti. Kansat näkevät minun tulevan pilvissä täynnä voimaa ja kirkkautta. 31 Kuuluu mahtava torventoitotus, ja minä lähetän enkelini maan päälle. He kokoavat valitsemiä ihmisiä kaikista ilmansuunnista. 32 Viikunapuu muistuttaa teitä tärkeästä asiasta: kun siihen alkaa puhjeta lehtiä, on kesä miltei käsillä. 33 Samoin, kun näette kaiken tämän alkavan tapahtua, tiedätte, että takaisintuloni on hyvin lähellä. 34 Tämä sukupolvi elää vielä silloin. 35 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani ovat ikuisia. 36 Lopun hetkeä ei muuten tiedä kukaan, eivät enkelitkään – eikä edes Jumalan Poika. Vain Isä tietää sen. 37 Maailma on minun palatessani samanlainen kuin Nooan

aikaan. 38 Ihmiset eivät uskoneet, että vedenpaisumus tulisi. Mistään piittaamatta he viettivät häitään ja juhliaan. Mutta yhtäkkiä alkoi sataa ja ihmiset hukkuivat tulvaan. Minun paluuni on yhtä yllättävä. 40 Kaksi miestä on silloin yhdessä peltotoissa: toinen heistä otetaan taivaaseen, toinen jää. 41 Kaksi naista tekee kotitöitä: toinen otetaan, toinen jää siihen missä on. 42 Olkaa valmiita. Ette tiedä, minä päivänä Herranne tulee. 43 Jos omistaja vartioi taloaan varkailta, he eivät pääse yllättämään häntä. 44 Teidänkin on oltava koko ajan varuillanne. Ette voi etukäteen aavistaa tuloani. 45 Oletko sinä hyvä ja uskollinen Herran palvelija? Olenko pyytänyt sinua huolehtimaan taloudestani ja antamaan lapsilleni joka päivä ruokaa? 46 Siunattu sinä, jonka näen hoitavan uskollisesti tehtäviäsi, kun palaan. 47 Annan sinulle silloin vastuun koko omaisuudestani. 48 Mutta jos olet huono palvelija ja sanot itsesesi: 'Ei isäntä varmaan vielä tule' 49 ja heittäydyt väkivaltaiseksi, alat mässäillä ja pitää juominkeja, sinulle ei käy hyvin. 50 Isäntäsi palaa odottamatta. 51 Saat yhtä ankan rangaistuksen kuin teeskentelijät: joudut heidän kanssaan kadotukseen.»

25 »Kertomus kymmenestä morsiusneidosta kuvaa, millainen Jumalan valtakunta on. 2 He ottivat lamppunsa ja lähtivät sulhasta vastaan, mutta vain viidellä oli järkeä ottaa öljyä sekä lamppuun että vara-astiaan. Muut unohtivat varaöljyn. 5 Kun sulhasta ei kuulunut, tyttöjä alkoi väsyttää ja he nukahtivat. 6 Keskiyöllä he heräsivät huutoon: 'Sulhanen tule! Tulkaa ottamaan häntä vastaan!' 7 Tytöt hyppäsivät pystyyn ja laittoivat lamppunsa kuntoon. 8 Silloin ne viisi, jotka olivat unohtaneet varata tarpeeksi öljyä, huomasivat, että heidän lamppunsa pian sammuisivat, ja pyysivät öljyä toisilta. 9 Nämä vastasivat: 'Ei meillä niin paljon ole. Menkää ostamaan itsellenne lisää.' 10 Mutta kun he olivat lähteneet, sulhanen tuli. Ne, jotka olivat valmiina odottamassa, pääsivät hänen kanssaan häihin. Juhlapaikan ovi suljettiin heidän jälkeensä. 11 Myöhemmin toiset viisi tyttöä palasivat. He huusivat oven takana: 'Avatkaa meille ovi!' 12 Sulhanen vastasi: 'Tulette liian myöhään, menkää pois!' 13 Olkaa koko ajan valmiina. Ette tiedä, minä hetkenä minä tulen. 14 Valaisen asiaa vielä toisella kertomuksella. Eräs mies oli lähdössä ulkomaille. Hän kutsui apulaisensa luokseen ja antoi heidän käyttöönsä rahaa, jotta he sijoittaisivat sen hänen puolestaan. 15 Yksi apulaisista sai viisi säkkiä kultaa, toinen kaksi ja kolmas yhden säkillisen. Mies oli tarkkaan harkinnut, miten paljon kullekin kannatti antaa. Sitten hän lähti matkalle. 16 Eniten saanut alkoi heti tehdä sijoituksia ja voitti pian toiset viisi kultasäkkiä. 17 Se, jolla oli kaksi

säkkiä, voitti toiset kaksi. **18** Mutta se, joka oli saanut yhden säkin kultaa, kaivoi maahan kuopan ja pani rahat sinne talteen. **19** Pitkän ajan kuluttua isäntä palasi kotiin. Hän kutsui apulaisensa tekemään rahoista tiliä. **20** Viisi säkkiä saanut toi hänelle kymmenen. **21** Isäntä kiitteli häntä hyvästä suorituksesta. 'Olet osoittautunut luotettavaksi tämän pienen tehtävän hoitamisessa. Voin nyt antaa sinulle lisää vastuuta', hän sanoi. 'Sen kunniaksi pidämme juhlan!' **22** Mies, jolla oli ollut kaksi säkkiä kultaa, ilmoitti: 'Minäkin olen voittanut toiset kaksi säkillistä.' **23** 'Hieno!' isäntä sanoi. 'Olet ollut uskollinen tämän pienen summan hoitamisessa. Nyt saat lisää töitä.' **24** Mies, joka oli saanut yhden kultasäkin, tuli viimeksi esiin ja selitti: 'Tiesin, että olet kova mies ja pelkäsin, että voisit kuitenkin kaiken, minkä olen ansainnut. Siksi piilotin rahasi maahan. Tässä saat ne takaisin.' **26** Isäntä hurjistui: 'Laiska sinä olet! Kun kerran tiesit, että vaatisin voiton itselleni, **27** olisit edes voinut panna rahat pankkiin kasvamaan korkoa. **28** Ottakaa tältä rahat ja antakaa ne sille, jolla on jo kymmenen kultasäkkiä. **29** Joka käyttää hyvin sen, mitä hänelle on uskottu, saa vielä lisää. Joka taas lyö laimin tehtävänsä, menettää vastuunsa. **30** Heittäkää tuo huono apulainen ulos talostani!' **31** Minä, Ihmisen Poika, palaan kerran kuninkaana. Kaikki enkelit ovat kanssani, kun istun taivaan valtaistuimelle. **32** Silloin kokoontuvat kaikki kansat eteeni. Erottelen ihmiset niin kuin paimen erottelee lampaat vuohista. **33** Lampaiden paikka on oikealla puolellani, vuohien vasemmalla. **34** Minä, Kuningas, sanon oikealla puolellani oleville: 'Te Isäni siunaamat! Tulkaa valtakuntaan, joka on odottanut teitä maailman luomisesta asti. **35** Kun minun oli nälkä, te ruokitte minua. Kun minun oli jano, annoitte minulle vettä. Kun olin teille vieras, avasitte minulle korinne. **36** Kun minulla ei ollut vaatteita, te annoitte niitä minulle. Kun olin sairaana tai vankilassa, te kävitte minua katsomassa.' **37** He ihmettelivät: 'Herra, milloin me tapasimme sinut nälkäisenä ja annoimme sinulle ruokaa? Tai janoisena ja annoimme juotavaa? **38** Tai tuntemattomana, jota autoimme? Tai alastomana, jolle annoimme vaatteet? **39** Milloin sinä olit sairas tai vanki, jota kävimme katsomassa?' **40** Minä, Kuningas, vastaan heille: 'Kun autoitte muita ihmisiä, autoitte minua.' **41** Sitten käännyn niihin päin, jotka ovat vasemmalla puolellani, ja sanon: 'Menkää tiehenne, te kirotut! Joudutte ikuisen tuleen, joka on tarkoitettu saatanelle ja pahaille hengille. (aiōnios g166) **42** Ette antaneet minulle ruokaa, kun minun oli nälkä. Ette halunneet antaa minulle juotavaa, kun minun oli jano. **43** Kieltäydytte majoittamasta minua kotinne, kun outona etsin yösiä. Olin alaston, ettekä antaneet minulle vaatteita. Olin sairaana ja vankilassa, mutta

ette käyneet luonani.' **44** He vastasivat: 'Herra, milloin sinä kärsit nälkää ja janoa, olit yksinäinen, vieras, alaston, sairas tai vanki emmekä auttaneet sinua?' **45** Minä vastaan: 'Kun kieltäydytte auttamasta avuttomia ihmisiä, minä jäin ilman apua.' **46** He saavat ikuisen rangaistuksen, mutta ne, jotka olivat tehneet oikein, pääsevät ikuisen elämään.» (aiōnios g166)

26 Tämän jälkeen Jeesus kertoi oppilailleen: **2** »Kuten tiedätte, pääsiäisjuhlat alkavat kahden päivän kuluttua. Niiden aikana minut kavalletaan ja ristiinnaulitaan.» **3** Samalla hetkellä ylipapit ja muut juutalaisten virkamiehet pitivät kokousta ylipappi Kaifaan palatsissa. **4** He neuvottelivat, miten saisivat Jeesuksen raivatuksi tieltään kaikessa hiljaisuudessa. **5** »Paras jättää pyhien yli, ettei synny mellakkaa», he päättivät. **6** Jeesus lähti Betaniaan ja majoittui lepratautisen Simonin luo. **7** Kun hän oli syömässä, sisään astui nainen, jolla oli mukanaan hyvin kallista voidetta. Hän voiteli sillä Jeesuksen pään. **8** Oppilaita suututti. »Siinä menivät hyvät rahat hukkaan», he sanoivat. **9** »Hän olisi voinut myydä pullon kalliiseen hintaan ja antaa rahat köyhille.» **10** Jeesus tiesi, mitä he supisivat ja sanoi: »Miksi arvostelette tätä naista? Hän on tehnyt minulle palveluksen. **11** Köyhiä on aina teidän keskellänne, mutta minä en ole aina luonanne. **12** Tämä nainen valmisti ruumistani hautausta varten, kun hän voiteli pääni. **13** Hänen tekoaani ei unohdeta koskaan. Koko maailma saa tietää, mitä hän teki. Se muistetaan joka paikassa, missä hyvää uutista kerrotaan.» **14** Juudas Iskariot, joka oli yksi Jeesuksen kahdestatoista oppilaasta, meni kysymään ylipapeilta: **15** »Paljonko maksatte, jos järjestän Jeesuksen käsiinne?» He antoivat hänelle kolmekymmentä hopearahaa. **16** Juudas alkoi nyt etsiä sopivaa tilaisuutta, jossa voisi antaa Jeesuksen ilmi. **17** Alkoi pääsiäisviikko, jonka aikana juutalaiset saivat käyttää vain happamatonta leipää. Ensimmäisenä päivänä oppilaat tulivat kysymään Jeesukselta: »Oletko suunnitellut, missä syömmme pääsiäisaterian?» **18** Jeesus vastasi: »Menkää kaupunkiin sen ja sen luo ja sanokaa hänelle: 'Opettaja sanoo, että hänen aikansa on tullut ja hän syö pääsiäisaterian oppilaidensa kanssa sinun kotonasi.'» **19** Oppilaat tekivät niin kuin Jeesus pyysi ja valmistivat aterian. **20** Kun Jeesus söi heidän kanssaan illallista, hän sanoi: »Yksi teistä pettää minut.» **22** Alakuloisina he alkoivat kysellä vuoron perään: »Minäkö, Herra?» **23** Jeesus vastasi: »Se joka otti ruokaa yhtä aikaa kuin minä. **24** Minun on kuoltava, niin kuin on ennustettu, mutta sääli sitä ihmistä joka antaa minut ilmi. Hänelle olisi parempi, ettei hän olisi

syntynytään.» 25 Myös Juudas kysyi: »Opettaja, en kai se ole minä?» Jeesus vastasi: »Sinäpä sen sanoit.» 26 Illallisella Jeesus otti leivän, kiitti Jumalaa ja mursi leivästä oppilaalleen palaset. »Ottakaa tästä ja syökää. Tämä on minun ruumiini», hän sanoi. 27 Hän otti viinimaljan, kiitti Jumalaa ja antoi jokaisen oppilaansa juoda maljasta. 28 »Tämä on minun vereni, joka sinetöi uuden liiton Jumalan ja ihmisten välillä. Se vuodatetaan, että ihmiset saisivat syntinsä anteeksi. 29 Huomatkaa, mitä sanon: seuraavan kerran juon viiniä vasta teidän kanssanne Isäni valtakunnassa. Siellä saamme uutta viiniä.» 30 He lauloivat kiitosvirren ja lähtivät Öljymäelle. 31 Jeesus paljasti: »Tänä yönä te kaikki jättätte minut. Raamatussa on sanottu, että Jumala lyö paimenta ja lammasmaa hajaantuu. 32 Kun olen noussut kuolleista, menen Galileaan. Tapaamme siellä.» 33 Pietari julisti: »Vaikka muut jättäisivät sinut, niin minä en jätä.» 34 Jeesus vastasi: »Totuus on, että tänä yönä ennen kukonlaulua ehdit kolme kertaa kieltää tuntevasi minut.» 35 »Mieluummin kuolen!» Pietari vakuutti. Niin sanoivat kaikki muutkin oppilaat. 36 Jeesus lähti heidän kanssaan Getsemanen puutarhaan. Hän pyysi heitä odottamaan sen aikaa, kun hän kävisi vähän kauempana rukoilemassa. 37 Pietari ja Sebedeuksen pojat Jaakob ja Johannes pääsivät hänen mukaansa. 38 Jeesus sanoi murheellisenä ja tuskissaan: »Minä olen kuolemanhädässä. Pysykää tässä ja valvokaa kanssani.» 39 Hän meni vähän matkan päähän, heittäytyi maahan ja rukoili: »Isä! Jos mahdollista, ota minulta pois tämä malja. Haluan kuitenkin, että tapahtuu sinun tahtosi eikä minun.» 40 Hän palasi kolmen oppilaansa luo ja huomasi, että he nukkuivat. »Pietari!» hän sanoi. »Ettekö jaksaneet yhtään valvoa kanssani? 41 Herätkää rukoilemaan! Muuten kiusaus voittaa teidät. Henki suostuu kyllä Jumalan tahtoon, mutta ruumis on heikko.» 42 Jeesus palasi taas rukoilemaan: »Isä! Jos minun on juotava tämä malja, olen valmis tekemään niin kuin sinä tahdot.» 43 Hän kävi oppilaidensa luona. Uni painoi heidän silmiään, ja he nukkuivat nytkin. 44 Kolmannen kerran Jeesus palasi rukoilemaan. Hän toisti saman rukouksen kuin aikaisemmin. 45 Sitten hän tuli sanomaan oppilaalleen: »Te vain nukutte! Mutta nyt on määrääika täyttynyt. Minut annetaan pahojen ihmisten käsiin. 46 Nouskaa, niin lähdemme! Tuolla ilmiantajani jo onkin.» 47 Jeesus ei ollut vielä lopettanut lausettaan, kun Juudas tuli heitä kohti. Hänellä oli mukanaan johtavien juutalaisten lähettämä väkijoukko, jolla oli aseina miekkoja ja keppejä. 48 Juudas oli sopinut, että hän tervehtisi miestä, joka heidän oli tarkoitus ottaa kiinni. 49 Sen vuoksi Juudas tuli suoraan Jeesuksen luo: »Iltaa, opettaja!» hän sanoi ja

tervehti Jeesusta suudelmalla. 50 Jeesus vastasi: »Hyvä ystävä, suorita vain loppuun tehtävä, jota varten tänne tulit.» Silloin miehet ottivat Jeesuksen kiinni. 51 Yksi Jeesuksen oppilaista veti miekkansa esille ja sivalsi ylipapin palvelijalta korvan. 52 »Pane miekka pois», Jeesus käski. »Ne, jotka käyttävät miekkaa, surmataan. 53 Ymmärräthän, että voisin pyytää Isältäni tuhansia enkeleitä suojelemaan meitä. Hän lähettäisi ne heti. 54 Mutta miten silloin osoittautuisivat tosiksi Raamatun sanat, joissa nämä tapahtumat on ennustettu?» 55 Sitten Jeesus kysyi kansanjoukolta: »Olenko joku vaarallinen rikollinen, kun olette noin aseistautuneina lähteneet pidättämään minua? Minähän olen opettanut temppelissä joka päivä, mutta siellä minua ei ole otettu kiinni. 56 Näin piti käydä, että ennustukset toteutuisivat.» Silloin kaikki hänen oppilaansa lähtivät pakoon. 57 Ihmisjoukko kuljetti Jeesuksen ylipappi Kaifaan taloon. Kaikki juutalaisten johtomiehet olivat kokoontuneet sinne. 58 Pietari seurasi kaukana joukon jäljessä. Hän tuli ylipapin pihalle asti ja istui sinne palvelijoiden joukkoon nähdäkseen, kuinka Jeesuksen kävisi. 59 Ylipapit ja itse asiassa koko suuri neuvosto yrittivät löytää miehiä, jotka todistaisivat väärin Jeesusta vastaan, niin että voitaisiin nostaa syyte ja tuomita hänet kuolemaan. 60 Heillä olikin useita todistajia, mutta nämä puhuivat keskenään ristiin. Sitten tuli kaksi miestä kertomaan: 61 »Tämä mies on sanonut, että hän pystyy hajottamaan ja rakentamaan uudelleen Jumalan temppelin kolmessa päivässä.» 62 Ylipappi nousi ja kysyi Jeesukselta: »Pitääkö tämä paikkansa?» 63 Jeesus ei sanonut mitään. Ylipappi jatkoi: »Vaadin sinua elävän Jumalan nimessä sanomaan, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika.» 64 »Minä olen», Jeesus vastasi. »Pian näette minun, Ihmisen Pojan, istuvan Jumalan oikealla puolella ja tulevan takaisin pilvissä.» 65 Silloin ylipappi repäisi vaatteensa ja huudahti: »Kuulkaa, millaista jumalanpilkkua! Mihin me enää tarvitsemme todistajia? 66 Mitä sanotte?» Läsnäolijat huusivat: »Hänen on kuoltava!» 67 He sylkivät ja löivät Jeesusta kasvoihin ja nauroivat: 68 »No niin, Messias, sanohan kuka meistä iski sinua nyrkillä?» 69 Pietari istui tällä välin pihalla. Joku apulaistytty tuli sanomaan hänelle: »Sinäkin olit Jeesuksen kanssa. Tehän olette molemmat galilealaisia.» 70 Pietari väitti vastaan: »En ymmärrä, mitä oikein tarkoitat», hän murahti. 71 Myöhemmin eräs toinen tyttö näki hänet portin luona ja huomautti ympärillään seisoville ihmisille: »Tuokin kulki sen nasaretilaisen kanssa.» 72 Nyt Pietari väitti kivenkovaa: »En taatusti tunne koko miestä.» 73 Hetken kuluttua tulivat pihalla seisoskelleet ihmiset sanomaan hänelle: »Olet varmasti hänen oppilaitaan. Sinähän puhut Galilean murrettakin.» 74

Pietari kirosi. »En edes tunne koko miestä», hän vannoi. 75 Samassa kukko kiekui. Äkkiä Pietari muisti, mitä Jeesus oli sanonut: »Ennen kuin kukko kiekuu, sinä jo kiellät kolme kertaa tuntevasi minua.» Ja Pietari lähti pois katkerasti itkien.

27 Tuli aamu. Ylipapit ja juutalaisten johtomiehet kokoontuivat neuvottelemaan, miten saisivat Rooman viranomaiset suostumaan Jeesuksen teloitukseen. 2 He lähettivät vankinsa sidottuna maaherra Pilatuksen tutkittavaksi. 3 Juudas, joka oli Jeesuksen kavaltanut, huomasi, että Jeesus aiottiin tappaa. Silloin hän katui tekoaan ja vei takaisin ylipapeille rahat, jotka oli heiltä saanut. 4 »Tein syntiä, kun petin syyttömän miehen», hän sanoi. »Omapa on asiasi», he tiuskaisivat takaisin. 5 Juudas paiskasi hopearahat temppelin lattialle, lähti pois ja hirttäytyi. 6 Ylipapit korjasivat rahat talteen ja totesivat: »On lainvastaista panna murhasta maksettuja rahoja temppelirahastoon.» 7 He neuvottelivat asiasta ja päättivät ostaa rahoilla ruukunketijöiden pellon Jerusalemissa kuolevien ulkomaalaisten hautausmaaksi. 8 Sitä sanotaan vieläkin »Veripelloksi». 9 Jeremian ennustus toteutui: »He ottivat kolmekymmentä hopearahaa, jotka olivat arvioineet israelilaisten nimissä tuon miehen hinnaksi, 10 ja ostivat niillä savenvalajien pellon niin kuin Herra oli minulle neuvonut.» 11 Jeesus seisoi nyt maaherra Pilatuksen edessä. »Oletko sinä juutalaisten kuningas?» Pilatus kysyi. »Olen», Jeesus vastasi. 12 Kun juutalaisten johtomiehet esittivät syytöksiään, Jeesus ei sanonut mitään. 13 »Etkö kuule, mitä he sanovat?» Pilatus tiukkasi. 14 Mutta Jeesus ei vastannut hänelle. Maaherra oli ihmeissään. 15 Maaherran tapana oli vapauttaa pääsiäisjuhlien aikana joku juutalainen vanki. Kansa sai valita, kuka vapautettiin. 16 Barabban nimen tunnettu rikollinen oli juuri vankilassa. 17 Väkeä kerääntyi aamulla sankoin joukoin Pilatuksen talon eteen, ja hän meni kysymään ihmisiltä: »Haluatteko, että vapautan Barabbaan vai Jeesuksen, jota sanotaan Messiaaksi?» 18 Hän tiesi varsin hyvin, että juutalaisten johtomiehet olivat pidättäneet Jeesuksen siksi, että kadehtivat hänen kansansuosiotaan. 19 Oikeudenkäynnin aikana Pilatus sai vaimoltaan sanan: »Päästä vapaaksi se hyvä mies. Näin viime yönä hänestä kauheaa unta.» 20 Ylipapit ja kansanjohdajat yllyttivät tällä välin kansaa äänestämään Barabbaan vapauttamisen puolesta heidän mielestään Jeesus piti teloittaa. 21 Maaherra kysyi taas: »Kumman päästän vapaaksi?» Nyt ihmiset olivat valmiit huutamaan: »Barabbaan!» 22 »Mitä sitten teen tälle Messiaaksi sanotulle Jeesukselle?» Pilatus kysyi. »Anna naulita ristille!» kuului

huuto. 23 »Minkä tähden?» Pilatus vaati saada tietää. »Mitä pahaa hän on tehnyt?» Kansa huusi kiihtyneenä: »Ristille! Ristille!» 24 Pilatus huomasi, ettei puhumisesta ollut mitään apua. Meteli vain yltyi. Silloin hän pyysi hakemaan vesiasian, pesi kansanjoukon edessä kätensä ja sanoi: »Olen syytön tämän hyvän miehen kuolemaan. Vastuu on teidän!» 25 Ihmiset huusivat: »Me ja meidän lapsemme kannamme seuraukset hänen kuolemastaan!» 26 Pilatus vapautti Barabbaan. Jeesuksen hän ruoskitti ja antoi roomalaisille sotilaille, joiden piti toimittaa teloitus. 27 He veivät Jeesuksen ensin kasarmialueelle ja kutsuivat kaikki muutkin sotilaat kokoon. 28 He riisuivat Jeesuksen, pukivat hänet tulipunaiseen viittaun, 29 väänivät hänen päähänsä orjantappuroista kruunun, antoivat hänen käteensä kepin valtikaksi ja polvistuivat pilkaten hänen eteensä. »Terve, juutalaisten kuningas!» he huutelivat. 30 Sitten he sylkivät hänen päälleen, sieppasivat hänen kädestään kepin ja löivät häntä sillä päähän. 31 Lopulta he riisuivat hänet uudelleen ja pukivat hänet taas hänen omiin vaatteisiinsa. 32 Sitten he lähtivät panemaan teloitusta täytäntöön. Kyrenestä, Afrikasta, kotoisin oleva Simon-niminen mies tuli heitä matkalla vastaan. Sotilaat pakottivat Simonin kantamaan Jeesuksen ristiä. 33 Golgatalla, »Pääkallonmäellä», 34 sotilaat tarjosivat Jeesukselle pahanmakuista viiniä. Hän maistoi sitä, mutta ei halunnut juoda. 35 Kun sotilaat olivat naulanneet Jeesuksen ristille, he arpoivat keskenään hänen vaatteensa. 36 Sitten he istuivat ristin ympärille vartioimaan uhriaan. 37 Ristiin Jeesuksen pään yläpuolelle oli kirjoitettu selitys: »Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas.» 38 Samana aamuna teloitettiin myös kaksi rikollista. Toisen risti oli Jeesuksen oikealla puolella, toisen vasemmalla. 39 Ohikulkijat pilkkasivat Jeesusta: 40 »Siinä sitä ollaan! Sinähän hajotat ja rakennat temppelin kolmessa päivässä. Jos kerran olet Jumalan poika, tule alas ristiltä.» 41 Myös ylipapit ja muut johtomiehet sanoivat pilkallisesti: 42 »Hän auttoi muita, mutta ei pysty auttamaan itseään. Jos olet Israelin kuningas, tule alas sieltä, niin uskomme sinua!» 43 Hän luotti Jumalaan ja sanoi olevansa Jumalan poika. Osoittakoon Jumala nyt hänen sanansa todeksi ja vapauttakoon hänet.» 44 Viereisillä risteillä riippuvat rikolliset ivasivat Jeesusta samalla tavalla kuin muutkin. 45 Keskipäivällä koko maa pimeni kolmeksi tunniksi. 46 Kolmen aikaan Jeesus huusi: »Eli, Eli, lama sabaktani?» Se tarkoittaa: »Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?» 47 Jotkut paikalla olevista käsittivät huudon väärin ja luulivat Jeesuksen tarkoittavan Eliaa. 48 Yksi heistä juoksi kastamaan sienen hapanviiniin ja kirkotti sen kepin nenässä Jeesuksen huulille. 49 Toiset

tuumivat: »Katsotaan nyt, tuleeko Elia pelastamaan hänet.»
50 Jeesus huusi taas kovalla äänellä ja antoi henkensä.
51 Ja ajatelkaa: Verho, joka erotti temppelein kaikkein pyhimmän osan muusta, repesi kahtia ylhäältä alas asti. Maa järisi ja kalliot halkeilivat. **52** Haudat aukenivat, ja monet Jumalan ihmiset heräsivät eloon. **53** Kun Jeesus oli noussut haudastaan, eloon heränneet näyttäytyivät Jerusalemissa monelle. **54** Teloituksen toimeenpanneet sotilaat ja upseerit pelästyivät kovasti maanjäristystä ja kaikkea muuta mitä tapahtui. He sanoivat: »Hän oli varmasti Jumalan Poika.» **55** Joukko naisia, jotka halusivat palvella Jeesusta, oli tullut hänen mukanaan Galileasta. Nyt he seisovat etäämpänä seuraamassa tapahtumia. **56** Mukana olivat muun muassa Maria Magdaleena, Jaakobin ja Joosefin äiti Maria sekä Sebedeuksen vaimo, Jaakobin ja Johanneksen äiti. **57** Tuli ilta. Jeesuksen seuraajiin oli kuulunut rikas arimatialainen mies, Joosef. **58** Hän meni nyt pyytämään Pilatukselta Jeesuksen ruumista. Pilatus suostui ja käski antaa ruumiin Joosefille. **59** Joosef kääri sen puhtaaseen liinaan **60** ja vei hautaan, jonka oli vasta hakkauttanut itselleen kalliioon. Ennen lähtöään hän vieritti haudan suulle suuren kivenjärkele. **61** Sekä Maria Magdaleena että toinen Maria katselivat, mitä hän teki. **62** Seuraavana päivänä oli sapatti. Ylipapit ja fariseukset menivät **63** kertomaan Pilatukselle: »Se valehtelija väitti kerran heräävänsä eloon kolmen päivän kuluttua kuolemastaan. **64** Pyydämme, että järjestäisit haudalle vartioinnin kolmeksi päiväksi. Muuten Jeesuksen oppilaat voivat käydä salaa hakemassa hänen ruumiinsa ja ruveta levittämään sellaista huhua, että hän on noussut kuolleista. Silloin olisimme entistä vaikeammassa tilanteessa.» **65** »Pyytäkää omaa temppelepoliisianne vartioimaan hautaa mahdollisimman tarkasti», Pilatus sanoi. **66** Haudan suuta peittävä kivi sinetöitiin paikoilleen ja haudalle jäi vartio.

28 Hyvin aikaisin seuraavana aamuna lähtivät Maria Magdaleena ja toinen Maria katsomaan hautaa. **2** Äkkiä tuli raju maanjäristys: taivaasta laskeutui Herran enkeli, joka vieritti haudan suulta kiven ja istui sille. **3** Hänen kasvonsa olivat kirkkaat kuin salama ja vaatteensa lumivalkoiset. **4** Vartijat vapisivat pelosta ja kaatuivat maahan kuin kuolleet. **5** Enkeli sanoi naisille: »Älkää pelätkö! Tiedän, että etsitte Jeesusta, joka nautittiin ristille. **6** Ei hän ole täällä. Hän on noussut kuolleista niin kuin lupasi. Tulkaa katsomaan paikkaa, jossa hänen ruumiinsa oli... **7** Lähtekää nyt nopeasti kertomaan hänen oppilailleen, että hän on noussut kuolleista. Hän aikoo mennä Galileaan ja kohdata heidät siellä. Sanokaa heille tällaiset terveiset.» **8**

Naiset lähtivät juoksemaan. He olivat säikähtäneet kovasti, mutta sydän ilosta pakahtumaisillaan he nyt kiirehtivät viemään oppilaille enkelin viestiä. **9** Sitten yhtäkkiä tuli Jeesus itse heitä vastaan. »Huomenta, ystävät!» hän sanoi. Naiset heittäytyivät maahan hänen eteensä palvomaan häntä. **10** Jeesus sanoi heille: »Älkää pelätkö! Menkää sanomaan veljilleni, että he lähtisivät Galileaan. Tapaamme siellä.» **11** Kun naiset olivat matkalla kaupunkiin, jotkut haudan vartijoista menivät kertomaan ylipapeille, mitä oli tapahtunut. **12** Kaikki juutalaisten kansanjohtajat kutsuttiin koolle. Päätettiin lahjoa vartijat. **13** Heidän oli levitettävä tietoa, että he olivat sattuneet kaikki yöllä nukahtamaan ja sillä aikaa Jeesuksen oppilaat olivat käyneet varastamassa hänen ruumiinsa. **14** Johtajat lupasivat: »Jos maaherra saa kuulla asiasta, puolustamme teitä ja kaikki menee hyvin.» **15** Vartijat saivat rahaa ja sanoivat ihmisille niin kuin oli käsketty. Huhu levisi nopeasti, ja juutalaiset uskovat siihen vieläkin. **16** Jeesuksen yksitoista oppilasta lähtivät Galileaan. He nousivat vuorelle, jolle Jeesus oli käskinnyt heidän mennä. **17** Siellä he näkivät hänet ja palvoivat häntä. Jotkut heistä eivät kuitenkaan uskoneet, että siinä todella oli Jeesus. **18** Hän sanoi oppilailleen: »Minulle on annettu kaikki valta sekä taivaassa että tässä maailmassa. **19** Menkää ja kutsukaa ihmisiä kaikista kansoista minun oppilaikseni. Kastakaa heidät Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. **20** Opettakaa heitä noudattamaan kaikkia käskyjä, jotka olen antanut teille. Saatte olla varmat, että minä olen teidän kanssanne aina – maailmanajan täyttymykseen asti.» (aiön g165)

Markus

1 Näin alkaa ihmeellinen kuvaus Jeesuksesta, Jumalan Pojasta. 2 Profeetta Jesajan kirjassa Jumala ilmoitti, että ensin tulisi erikoislähetäjä valmistamaan maailmaa Jeesuksen tuloon: 3 »Tuo lähetti asuu karussa autiomaassa ja julistaa, että jokaisen on valmistauduttava Herran saapumiseen.» 4 Tämä lähetti oli Johannes Kastaja. Hän eli autiomaassa ja julisti: »Luopukaa synnistä ja ottakaa kaste, niin Jumala antaa teille synnit anteeksi.» 5 Ihmisiä tuli Jerusalemistä ja kaikkialta sen ympäristöstä Juudean autiomaahan Johannesta katsomaan ja kuulemaan. Kun he olivat tunnustaneet syntinsä, Johannes kastoi heidät Jordanissa. 6 Johanneksen vaatteet olivat kamelinkarvasta kudotut ja hänellä oli nahkavyö vyötäisillään. Ruuakseen hän söi heinäsiirkoja ja hunajaa. 7 Tässä on esimerkki hänen julistustavastaan: »Pian tulee toinen, minua paljon suurempi – minusta ei ole edes hänen orjakseen. 8 Minä kastan teidät vedellä, mutta hän kastaa teidät Jumalan Pyhällä Hengellä.» 9 Eräänä päivänä Jeesus tuli Galilean Nasaretistä, ja Johannes kastoi hänet Jordanissa. 10 Sinä hetkenä, jona Jeesus nousi vedestä, Johannes näki taivaan avoimena ja Pyhän Hengen laskeutuvan Jeesuksen ylle kuin kyyhkynen. 11 Taivaasta kuului ääni: »Sinä olet minun rakas Poikani, jonka minä olen valinnut Pelastajaksi.» 12 Heti sen jälkeen Pyhä Henki kehotti Jeesusta menemään autiomaahan. 13 Siellä hän oli neljäkymmentä vuorokautta yksin – vain autiomaan eläimet seuranaan. Tuona aikana saatana yritti saada hänet lankeamaan syntiin. Myöhemmin tuli enkeleitä palvelemaan häntä. 14 Vähän tämän jälkeen, kun kuningas Herodes oli jo vangittanut Johanneksen, Jeesus meni Galileaan julistamaan Jumalan ilosanomaa: 15 »Lopultakin aika on tullut! Jumalan valtakunta on lähellä. Jättäkää syntinen elämänne ja uskokaa tämä ilosanoma.» 16 Kun Jeesus eräänä päivänä käveli Galilean järven rannalla, hän näki kaksi ammattikalastajaa, Simonin ja tämän veljen Andreaan, verkkoineen kalastuspuuhissa. 17 Jeesus huusi heille: »Tulkaa minun mukaani, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia!» 18 Heti Pietari ja Andreas jättivät verkkonsa ja lähtivät Jeesuksen mukaan. 19 Vähän etäämmällä Jeesus näki Sebedeuksen pojat Jaakobin ja Johanneksen veneessä paikkaamassa verkkoja. 20 Hän kutsui heitäkin. Miehet nousivat heti maihin. Heidän isänsä Sebedeus ja tämän palkkaamat kalastajat jäivät veneeseen. 21 Jeesus ja hänen seuralaisensa saapuivat sitten Kapernaumin kaupunkiin. Juutalaisten pyhäpäivänä, sapattina, he menivät synagogaan jumalanpalvelukseen, ja Jeesus saarnasi siellä.

22 Seurakunta hämmästeli hänen saarnaansa, koska hän puhui kuin asiantuntija yrittämättä todistella väitteitään toisilta lainaamallaan ajatuksilla. Tällaista ei ollut totuttu kuulemaan. 23 Siinä joukossa oli eräs demonin vallassa oleva mies, joka alkoi huutaa: 24 »Mitä sinä meitä häiritset, Nasaretin Jeesus – oletko tullut tuhoamaan meidät? Kyllä minä sinut tunnen – sinä olet Jumalan pyhä Poika!» 25 Jeesus käski pahan hengen heti vaieta ja tulla ulos miehestä. 26 Silloin demoni huusi, kouristi miestä voimakkaasti ja lähti hänestä. 27 Katselijat, jotka olivat seisleet hämmästyksestä myykinä, alkoivat kysellä: »Mikä uusi uskonto tämä oikein on? Pahat hengetkin tottelevat hänen käskyjään!» 28 Koko Galilean alueelle levisi nopeasti uutinen siitä, mitä Jeesus oli tehnyt. 29 Synagogasta lähdettyään Jeesus ja hänen oppilaansa menivät Simonin ja Andreaan kotiin. 30 Simonin anoppi oli sairastunut korkeaan kuumeeseen, ja se kerrottiin heti Jeesukselle. 31 Jeesus meni sairavuoteen luo, ja kun hän tarttui potilaan käteen ja auttoi hänet istumaan, kuume yhtäkkiä hävisi. Sairas nousi vuoteesta ja alkoi valmistaa miehille syötävää. 32 Auringonlaskun jälkeen koko piha oli täynnä sairaita ja demonien vallassa olevia ihmisiä, joita tuotiin sinne Jeesuksen parannettavaksi. 33 Suuri joukko Kapernaumin asukkaita kerääntyi oven ulkopuolelle katsomaan mitä tapahtuisi. 34 Jeesus paransi tuona iltana paljon sairaita ja vapautti monia demonien vallasta. Mutta hän kielsi demoneja puhumasta, koska ne tiesivät, kuka hän oli. 35 Seuraavana aamuna Jeesus oli ylhäällä jo ennen auringonnousua; hän meni syrjäiseen paikkaan rukoilemaan yksin. 36 Myöhemmin Simon ja muut menivät hakemaan häntä. 37 Löydettyään hänet he sanoivat: »Kaikki kyselevät sinua.» 38 Jeesus vastasi: »Meidän täytyy jatkaa matkaamme muihin kaupunkeihin. Haluan puhua niissäkin, sillä sen vuoksi olen tullut.» 39 Hän kulki Galilean maakunnan halki, puhui synagogissa ja vapautti monia ihmisiä demonien vallasta. 40 Kerran eräs lepratautinen mies polvistui Jeesuksen eteen ja kerjäsi Jeesusta parantamaan hänet. »Jos tahdot, sinä voit tehdä minut terveeksi», hän sanoi. 41 Jeesuksen tuli miestä sääli, hän kosketti tätä ja sanoi: »Minä tahdon. Tule terveeksi!» 42 Siinä silmänräpäyksessä lepra hävisi miehestä ja hän oli terve. 43 Jeesus sanoi sitten hänelle vakavasti: 44 »Mene heti juutalaisen papin luo ja anna hänen tarkastaa itsesi. Älä pysähdy matkalla puhumaan kenenkään kanssa. Ota mukaasi Mooseksen määräämä uhrilahja, joka annetaan leprasta parannuttaessa. Näin kaikki saavat todisteen siitä, että olet parantunut.» 45 Mies lähti ja alkoi heti kertoa kaikille ihmeellisestä parantumisestaan. Sen seurauksena Jeesuksen ympärillä oli pian sellainen joukko ihmisiä, ettei

hän voinut enää mennä julkisesti kaupunkeihin, vaan hänen oli pysyttävä asumattomilla seuduilla. Mutta sinnekin tuli kaikkialta ihmisiä hänen luokseen.

2 Muutaman päivän päästä Jeesus palasi Kapernaumiin, ja uutinen hänen tulostaan levisi nopeasti koko kaupunkiin. **2** Pian talo, johon hänet oli majoitettu, oli tupaten täynnä väkeä, niin ettei yhtään ihmistä mahtunut enää sisälle, eikä oven ulkopuolellakaan ollut tilaa. Hän julisti heille Jumalan sanaa. **3** Pihalle tuli neljä miestä, jotka kantoivat halvaantunutta. **4** Kantajat eivät päässeet Jeesuksen luo väkijoukon läpi. Silloin he tekivät savikattoon aukon sille kohtaa, missä Jeesus oli, ja laskivat sairaan makuuaton avulla suoraan Jeesuksen eteen. **5** Kun Jeesus näki, miten lujasti he uskoivat, että hän auttaisi heidän ystävänsä, hän sanoi sairaalle: »Poikani, saat syntisi anteeksi.» **6** Ihmisjoukossa oli myös muutamia juutalaisten lainopettajia, jotka kyselivät mielessään: **7** »Mitä? Tämähän on jumalanpilkkua! Luuleeko hän olevansa Jumala? Vain Jumala voi antaa anteeksi syntejä.» **8** Jeesus tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: »Miksi tämä kiusaa teitä? **9** Onko mielestänne vaikeampaa antaa tämän miehen synnit anteeksi kuin parantaa hänet? **10** Minulla, joka olen tullut taivaasta, on toki valta antaa hänen syntinsä anteeksi.» Osoittaakseen sanansa oikeiksi Jeesus kääntyi halvaantuneeseen päin ja sanoi: **11** »Sinä olet nyt terve. Ota matto mukaasi ja mene kotiin.» **12** Mies ponnahti pystyyn, tarttui makuumattoonsa ja harppoi mykistyneen katselijajoukon halki ovelle. »Mitään tällaista emme ole koskaan nähneet», kaikki totesivat ja ylistivät Jumalaa. **13** Jeesus meni sen jälkeen taas järven rantaan ja puhui ympärilleen kerääntyneelle ihmisjoukolle. **14** Kun hän käveli rannalla, hän näki Leevin, Alfeuksen pojan, istumassa omalla paikallaan tulliasemalla. »Tule minun mukaani», Jeesus sanoi hänelle, »tule minun oppilaakseni!» Ja Leevi lähti saman tien Jeesuksen mukaan. **15** Sinä iltana Leevi kutsui kotiinsa päivälliselle työtoverinsa ja muita syntisestä elämästään tunnettuja ihmisiä, jotta nämä saisivat tutustua Jeesukseen ja hänen oppilaihinsa. (Siinä joukossa, joka seurasi Jeesusta, oli useitakin huonomaineisia ihmisiä.) **16** Mutta kun muutamat fariseusten ryhmään kuuluvat lainopettajat näkivät hänet syömässä näiden ihmisten kanssa, he sanoivat Jeesuksen oppilaille: »Kuinka hän viitsii seurustella tuollaisen roskajoukon kanssa?» **17** Kun Jeesus kuuli, mitä he puhuivat, hän sanoi heille: »Sairaathan lääkäreitä tarvitsevat eivätkä terveet! En minä olekaan tullut kutsumaan uuteen elämään hyviä ihmisiä vaan syntisiä.» **18** Johanneksen oppilailla ja fariseuksilla oli tapana uskontonsa

vaatimusten mukaan välillä paastota. Eräänä päivänä tultiin Jeesukselta kysymään, miksi hänen oppilaansa eivät paastonneet. **19** Jeesus vastasi: »Kieltäytyvätkö sulhasen ystävät syömästä häissä? Pitäisikö heidän olla murheissaan, vaikka hän on heidän kanssaan? **20** Tulee päivä, jolloin hänet otetaan pois heidän joukostaan, ja silloin he paastoavat. **21** Ei vanhaan vaatteeseen ommella kutistamattomasta kankaasta leikattua paikkaa. Uusi paikkahan repii vanhan kankaan, ja reiästä tulee vain entistä pahempi. **22** Ei myöskään uutta viiniä panna vanhoihin nahkaleileihin, sillä silloinhan ne halkeavat, viini vuotaa maahan ja leilit menevät pilalle. Uusi viini tarvitsee uudet nahkaleilit.» **23** Eräänä sapattina, kun Jeesus ja hänen oppilaansa kävelivät peltoa pitkin, Jeesuksen oppilaat katkoivat viljantähkiä ja söivät niistä jyvät. **24** Fariseukset sanoivat Jeesukselle: »Katso nyt, mitä he tekevät! Lain mukaan se on sapattina kiellettyä.» **25** Jeesus vastasi: »Mutta olettehan kuulleet siitä, kuinka kuningas Daavid ja hänen seurueensa olivat nälissään **26** ja menivät Jumalan huoneeseen – Abjatar oli silloin ylioppinainen – ja söivät ne uhrileivät, joita vain pappien oli lupa syödä. Sekin oli lain rikkomista. **27** Sapatti on tarkoitettu ihmistä varten eikä päinvastoin! **28** Minulla, joka olen tullut taivaasta, on valta päättää siitäkin, mitä ihminen saa sapattina tehdä!«

3 Kapernaumissa ollessaan Jeesus meni taas synagogaan. Hän näki siellä miehen, jonka toinen käsi oli halvaantunut. **2** Koska oli sapatti, Jeesuksen vastutajat seurasivat tarkasti hänen liikkeitään. Parantaisiko hän miehen käden? Jos hän sen tekisi, he nostaisivat syytteen häntä vastaan. **3** Jeesus pyysi miestä tulemaan seurakunnan eteen. **4** Sitten hän kääntyi niihin päin, jotka vihasivat häntä, ja kysyi: »Onko hyvän tekeminen sallittua sapattina? Vai pahaako silloin pitäisi tehdä? Onko tämä päivä annettu meille elämän pelastamista vai tuhoamista varten?» Kukaan ei vastannut. **5** Jeesus katsoi tuimasti ympärilleen, sillä hän oli pahoillaan nähdessään, miten vähän he välittivät ihmisen hädästä. Jeesus sanoi miehelle: »Ojenna kätesi!» Mies teki niin, ja hetkessä hänen kätensä tuli terveeksi. **6** Fariseukset lähtivät kiireesti ulos ja kokoontuivat yhdessä herodilaisten kanssa suunnittelemaan Jeesuksen surmaamista. **7** Sillä aikaa Jeesus ja hänen oppilaansa olivat menneet järvenrantaan. Heitä seurasi suuri ihmisjoukko. Kuulijoita oli tullut kaikkialta Galileasta, Juudeasta, **8** Jerusalemissa, Idumeasta, Jordanin itäpuolelta ja jopa Tyyrosta ja Siidonista saakka. Uutinen Jeesuksen tekemistä ihmeistä oli kiirinyt kaikkialle, ja ihmiset tulivat nyt nähdäkseen hänet omin silmin. **9** Jeesus neuvoi oppilaitaan pitämään varalla venettä, johon hän voisi vetäytyä, jos rannalla tungeksiva ihmisjoukko alkaisi liiaksi ahdistaa häntä.

10 Hän oli tehnyt tuona päivänä monta parantamishetkeä, ja siksi suuri joukko sairaita pyrki häntä lähelle voidakseen edes koskettaa häntä. 11 Ja kun pahan hengen vallassa olevat saivat hänet näkyviinsä, he kaatuivat maahan Jeesuksen eteen ja alkoivat huutaa: »Sinä olet Jumalan Poika!» 12 Mutta Jeesus varoitti ankarasti heitä paljastamasta häntä. 13 Myöhemmin Jeesus meni vuorille. Muutamia seurassaan olevia miehiä hän pyysi tulemaan perässä. 14 Hän valitsi heistä kaksitoista vakituiseksi seuralaisikseen – julistamaan Jumalan hyvää uutista 15 ja vapauttamaan ihmisiä demonien vallasta. 16 Ne kaksitoista olivat: Simon (jolle hän antoi nimen Pietari), 17 Jaakob ja Johannes (Sebedeuksen pojat, joita hän kutsui »Ukkosenjylinän pojiksi»), 18 Andreas, Filippus, Bartolomeus, Matteus, Tuomas, Jaakob (Alfeuksen poika), Taddeus, Simon (vastarintaliikkeen jäsen, joka ajoi Rooman hallituksen väkivaltaista kumoamista) 19 ja Juudas Iskariot (joka myöhemmin kavalsi Jeesuksen). 20 Kun Jeesus palasi majapaikkaansa, ihmisjoukko alkoi jälleen kokoontua. Pian avunpyytäjiä oli niin paljon, ettei hänellä ollut aikaa edes syödä. 21 Kun hänen omaisensa kuulivat tästä kaikesta, he lähtivät hakemaan häntä kotiin. »Hänhän on aivan järjiltään», he sanoivat. 22 Mutta juutalaiset lainopettajat, jotka olivat saapuneet paikalle Jerusalemistä, sanoivat: »Tuo mies on saatanan vallassa, ja sen vuoksi pahat henkivallat häntä tottelevat.» 23 Jeesus kutsui miehet luokseen ja kysyi heiltä käyttäen kaikille tuttuja vertauksia: »Kuinka saatana voi ajaa ulos saatanan? 24 Sellainen valtakunta, joka riitaantuu itsensä kanssa, sortuu. 25 Koti, joka on täynnä riitaa ja eripuraisuutta, tuhoaa itsensä. 26 Ja jos saatana taistelee itseään vastaan, kuinka hän voi saada mitään aikaan, kuinka hän voi jäädä eloonkaan? 27 Voimakas mies täytyy sitoa, ennen kuin hänen taloonsa voidaan tunkeutua ryöstämään hänen omaisuuttaan. 28 Totta totisesti: minkä tahansa muun synnin voi saada anteeksi, vieläpä kaikkinaisen rienaamisenkin, 29 mutta Pyhän Hengen pilkkaa ei koskaan anneta anteeksi. Se pysyy ikuisesti syntinä.» (aiön g165, aiönios g166) 30 Hän puhui heille näin, koska he olivat sanoneet, että hän teki ihmeensä saatanan voimalla – sen sijaan, että olisivat tunnustaneet hänen tekevän ne Pyhän Hengen voimalla. 31 Jeesuksen äiti ja veljet tulivat tuon ihmisiä täynnä olevan talon luo, jossa hän opetti. He lähettivät hänelle sanan, että hän tulisi ulos puhumaan heidän kanssaan. 32 »Äitisi ja veljesi ovat ulkona, ja heillä on sinulle asiaa», hänelle ilmoitettiin. 33 Jeesus vastasi: »Kuka on minun äitini? Ketkä ovat minun veljiäni?» 34 Ympärillään olevia katsellen Jeesus sanoi: »Nämä ovat minun äitini ja veljeni!

35 Jokainen, joka toimii Jumalan tahdon mukaan, on minun veljeni, sisareni ja äitini.»

4 Kerran taas kokoontui valtava ihmisjoukko Jeesuksen ympärille, kun hän opetti järven rannalla. Hän meni silloin istumaan veneeseen ja puhui sieltä. 2 Hänen tavallisin opetusmenetelmänsä oli vertausten kertominen. Yksi niistä oli tällainen: 3 »Kuulkaa! Eräs maanviljelijä lähti kylvämään. 4 Hänen heittäessään jyviä peltoon niitä putosi myös polulle, josta linnut nokkivat ne pois. 5 Osa jyivistä putosi ohueen multakerrokseen, jonka alla oli kallio. Siinä ne kyllä alkoivat nopeasti itää, mutta pian oraat lakastuivat kuumassa auringossa ja kuolivat, sillä juurilla ei ollut siinä kylliksi ravintoa. 7 Jyviä putosi myös orjantappuroihin, jotka tukahduttivat nuoret taimet, eivätkä ne tuottaneet satoa. 8 Osa jyivistä putosi sentään hyvään maahan, jossa niistä kasvoi kolmekymmentä kertaa niin paljon jyviä kuin oli kylvetty – toisista jopa kuusikymmen- tai satakertainen määrä! 9 Jos teillä on korvat, niin kuunnelkaa!» 10 Myöhemmin, kun Jeesus oli yksin niiden kahdentoista ja muiden oppilaidensa kanssa, oppilaat kysyivät häneltä: »Mitä kertomuksesi tarkoittaa?» 11 Jeesus vastasi: »Te saatte tietää Jumalan valtakunnan totuuksia – sellaisiakin, jotka ovat salassa ulkopuolella olevilta. 12 Profeetta Jesaja sanookin: 'Vaikka he näkevät ja kuulevat, he eivät ymmärrä, eivät käänny Jumalaa kohti eivätkä saa syntejään anteeksi.' 13 Jos te ette pysty käsittämään tätä yksinkertaista vertausta, niin miten te sitten ymmärrätte kaikki ne muut vertaukset, jotka olen aikonut teille kertoa? 14 Maanviljelijä, josta puhuin, on kuka tahansa ihminen, joka vie sanomaa Jumalasta toisille ja yrittää tällä tavalla kylvää heidän elämäänsä hyvää siementä. 15 Kovaksi tallattu polku, johon osa siemenistä putosi, kuvaa sanankuulijoita, jotka kiusaaja saa heti unohtamaan kuulemansa. 16 Kallioinen maa vastaa niitä ihmissydämiä, jotka kyllä mielellään kuuntelevat sanomaa, mutta joiden käy kuin taimien ohuessa multakerroksessa – niiden juuret eivät kasva syvälle, ja vaikka ne näyttävät pääsevän hyvään alkuun, ne kuihtuvat heti vaikeuksien tullessa. 18 Orjantappuroita kasvava maa taas kuvaa sellaisia ihmisiä, jotka kuulevat hyvän uutisen ja ottavat sen vastaan, 19 mutta joita maailma alkaa pian viehättää enemmän. Rikkauden tuomien ilojen ja menestyksen tavoittelu sekä mukavuudenrakkaus täyttävät heidän sydämensä ja tukahduttavat sanoman Jumalasta, niin että siemen ei tuota satoa. (aiön g165) 20 Hyvä maa on kuva niiden sydäimestä, jotka todella ottavat sanoman omakseen ja tuottavat Jumalalle runsaan sadon – kolmekymmentä, kuusikymmentä tai jopa satakin kertaa sen määrän, joka

heidän omaan sydämeensä kylvettiin.» **21** Sitten Jeesus kysyi heiltä: »Kun lamppu on sytytetty, pannaanko se laatikon tai vuoteen alle? Eipä tietenkään! Silloinhan valosta ei olisi mitään hyötyä. Lamppu pannaan näkyviin, niin että sen valo saa vapaasti loistaa. **22** Kaikki, mikä on nyt salassa, tulee vielä kerran valoon. **23** Kun teillä kerran on korvat, niin kuunnelkaa! **24** Toteuttakaa myös se, mitä kuulette. Saatte takaisin saman verran kuin annatte, ja enemmänkin. **25** Sillä sille, jolla on, annetaan lisää ja siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin vähä, mikä hänellä on. **26** Jumalan valtakuntaa kuvaa myös seuraava vertaus: Eräs maanviljelijä kylvi peltonsa. **27** Siemenet alkoivat itsestään kasvaa maassa. Ensin nousivat oraat, sitten muodostuivat tähkät korsiin ja lopulta kypsyivät jyvät. **29** Silloin tuli maanviljelijä sirppeineen ja korjasi sadon.» **30** Ja Jeesus jatkoi: »Kuinka vielä voisoin kuvata Jumalan valtakuntaa? Mitä vertausta käyttäisin? **31** Jumalan valtakunta on kuin pienen pienen sinapinsiemen. Vaikka se on kaikkein pienimpiä siemeniä, **32** siitä kuitenkin kasvaa yksi suurimpia pensaskasveja, jonka tukeville oksille linnut voivat rakentaa pesänsä.» **33** Jeesus käytti monia tällaisia vertauksia opettaessaan ihmisille sen mukaan kuin he kykenivät ymmärtämään. **34** Itse asiassa hän käytti julkisessa opetuksessaan pelkästään vertauksia, ja sitten jälkeensä, kun hän oli yksin oppilaidensa kanssa, hänellä oli tapana selittää heille, mitä hän oli vertauksilla tarkoittanut. **35** Kun oli tullut iltä, Jeesus sanoi oppilailleen: »Soudetaanpa järven toiselle rannalle.» **36** Niin he lähtivät sieltä veneellä, ja kansanjoukko jäi rantaan. (Joitakin veneitä tosin tuli heidän perässään.) **37** Pian nousi kuitenkin kova myrsky. Korkeat aallot pärskivät veneeseen, ja kun se oli melkein täynnä vettä, se alkoi upota. **38** Jeesus nukkui veneen perässä pää tyynyllä. Pelosta suunniltaan joutuneet miehet herättivät hänet huutaen: »Etkö ollenkaan piittaa siitä, että me kohta hukumme?» **39** Silloin Jeesus moitti tuulta ja sanoi järvelle: »Tyyny!» **40** Heti lakkasi tuulemasta ja tuli aivan tyyni. **40** Jeesus kysyi oppilailtaan: »Miksi te pelkäsitte niin kovasti? Ettekö vieläkään luota minuun?» **41** Heidät täytti pelko ja kunnioitus, ja he sanoivat toisilleen: »Kuka tämä mies oikein on, kun jopa tuulet ja vedet tottelevat häntä?»

5 Kun Jeesus ja oppilaat saapuivat järven toiselle rannalle, gerasalaisten alueelle, **2** eräs demonien vallassa oleva mies syöksi hautausmaalta juuri, kun Jeesus oli nousemassa maihin. **3** Mies asui hautakammioissa, ja hän oli niin vahva, että joka kerta kun hänet pantiin käsirautoihin ja kahleisiin, hän rikkoi käsiraudat, katkaisi kahleensa ja juoksi pakoon. Kukaan ei mahtanut hänelle mitään. **5** Yötä päivää hän

kuljeksi haudoilla tai autoilla vuorilla ja viilteli itseään terävillä kivillä. **6** Mies oli nähnyt Jeesuksen, kun tämä oli ollut vielä kaukana järven selällä, ja juoksi nyt häntä vastaan. Hän heittäytyi maahan Jeesuksen eteen. **7** Jeesus oli juuri käskemäisillään pahaa henkeä lähtemään miehestä, kun se parahi: »Mitä sinä aiot tehdä minulle, Jeesus, kaikkein korkeimman Jumalan Poika? Jumalan tähden, älä kiduta minua!» **9** »Mikä sinun nimesi on?» Jeesus kysyi, ja demoni vastasi: »Legioona, sillä meitä on monta tässä mieheessä.» **10** Sitten pahat henget kerjäämällä kerjäsivät, ettei Jeesus lähettäisi niitä mihinkään kaukaiseen maahan. **11** Suuri sikalauma sattui olemaan tonkimassa läheisen kukkulan rinteellä. **12** »Lähetä meidät noihin sikoihin», demonit pyysivät, **13** ja Jeesus teki niin. Pahat henget lähtivät miehestä ja menivät sikoihin. Silloin koko sikalauma syöksi alas jyrkkää rinnettä ja hukkui järveen. **14** Sikopaimenet juoksivat pakoon läheisiin kaupunkeihin ja maaseudulle ja levittivät uutista tapahtuneesta. Kaikki kiirehtivät katsomaan, ja pian oli suuri joukko ihmisiä kerääntynyt sinne, missä Jeesus oli. **15** Mutta kun ihmiset näkivät demonien vallassa olleen miehen istumassa täysissä pukeissa ja järjissään, heitä alkoi pelottaa. **16** Ne, jotka olivat nähneet tapahtuneen, kertoivat siitä parhaillaan. **17** Kansanjoukko alkoi pyytää Jeesusta menemään pois ja jättämään heidät rauhaan. **18** Sen vuoksi Jeesus meni takaisin veneeseen. Demonien vallassa ollut mies kerjasi Jeesusta ottamaan hänet mukaansa. **19** Mutta Jeesus sanoi: »Ei! Mene kotiin omaistesi luo ja kerro heille, miten ihmeellisiä tekoja Jumala on tehnyt sinulle ja kuinka hän on armahtanut sinut.» **20** Mies lähti matkaan ja meni kymmenen kaupungin alueelle kertomaan kaikille suuresta ihmeestä, jonka Jeesus oli hänelle tehnyt. Ihmiset olivat hämmästyneitä hänen kertomastaan. **21** Järven toisella rannalla Jeesuksen ympärille kerääntyi suuri väkijoukko. **22** Paikallisen synagogan johtaja, Jairus, tuli Jeesuksen luo. Hän kumarsi maahan asti **23** ja anoi Jeesusta parantamaan hänen pienen tyttärensä. »Tyttö on kuolemaisillaan», hän sanoi epätoivoisena, »tule panemaan kätesi hänen päälleen ja tekemään hänet terveeksi!» **24** Jeesus lähti miehen mukaan, ja ihmismassa tungeksi heidän ympärillään. **25** Joukossa oli eräs nainen, joka oli sairastanut kaksitoista vuotta verenvuototautia. **26** Hän oli kärsinyt paljon ja menettänyt koko omaisuutensa etsiessään vuosikausia apua monilta lääkäreiltä. Terveemmäksi hän ei ollut kuitenkaan tullut – päinvastoin. **27** Nainen oli kuullut paljon Jeesuksen tekemistä ihmeistä, ja sen takia hän tuli ihmismoukon läpi Jeesuksen taakse voidakseen koskettaa hänen vaatteitaan. **28** Nainen näet ajatteli: »Jos pääsen edes koskettamaan

hänen vaatteitaan, tulen terveeksi.» **29** Ja niin tapahtuikin: heti kun hän koski Jeesukseen, verenvuoto lakkasi, ja hän tiesi olevansa terve. **30** Jeesus tunsikin, että parantavaa voimaa oli lähtenyt hänestä. Hän kääntyi kansanjoukkoon päin ja kysyi: »Kuka kosketti minuun vaatteitani?» **31** Jeesuksen oppilaat sanoivat hänelle: »Tällainen ihmispaljous tungeksii ympärilläsi, ja sinä kysyt, kuka sinua kosketti!» **32** Mutta Jeesus katsoi jatkuvasti etsien ympärilleen löytääkseen henkilön, joka oli koskettanut häntä. **33** Silloin pelästynyt nainen, joka vapisi tajutessaan, mitä hänelle oli juuri tapahtunut, heittäytyi maahan Jeesuksen eteen ja kertoi kaiken. **34** Jeesus sanoi hänelle: »Tyttäreni, sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi. Mene rauhassa, sairautesi on parantunut.» **35** Kun Jeesus vielä puhui naisen kanssa, Jairuksen kotoa tultiin sanomaan, ettei Jeesuksen enää kannattanut tulla – tyttö oli jo kuollut. **36** Mutta Jeesus sanoi Jairukselle: »Älä pelkää! Luota vain minuun.» **37** Sitten hän pysäytti ihmisjoukon eikä antanut muiden kuin Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen tulla mukanaan Jairuksen kotiin. **38** Kun he saapuivat paikalle, Jeesus näki, että siellä vallitsi täysi sekasorto, hillitön itku ja vaikerrus. **39** Jeesus meni sisään ja kysyi: »Miksi tällainen itku ja hälinä? Lapsi ei ole kuollut – hän vain nukkuu.» **40** Ihmiset nauroivat hänelle ivallisesti, mutta hän pyysi heitä menemään pois ja otti mukaansa tytön vanhemmat ja ne kolme oppilastaan. Heidän kanssaan hän meni huoneeseen, jossa tyttö makasi. **41** Jeesus tarttui lapsen käteen ja sanoi: »Nouse ylös, tyttöseni.» **42** (Tämä oli kaksitoistavuotias.) Tyttö hypähti pystyyn ja käveli. Hänen vanhempansa eivät olleet uskoa silmiään. **43** Jeesus kielsi vakavasti heitä kertomasta kenellekään tapahtuneesta ja pyysi antamaan työlle jotain syötävää.

6 Jeesus lähti pian siitä osasta maata ja palasi oppilaineen kotikaupunkiinsa Nasaretiin. **2** Seuraavana sapattina hän opetti synagogassa. Siellä ihmeteltiin hänen viisauttaan ja ihmetelöjään – olihan hän oman paikkakunnan miehiä. »Ei hän sen kummempi ole kuin mekään», ihmiset sanoivat. »Hän on vain tavallinen rakennusmies, Marian poika ja Jaakobin, Jooseen, Juudaan ja Simonin veli. Ja hänen sisarensakin asuvat tässä lähellä.» Ihmiset olivat suorastaan närkästyneitä. **4** Silloin Jeesus sanoi heille: »Profeettaa kunnioitetaan kaikkialla muualla paitsi hänen omassa kotikaupungissaan, sukulaistensa ja perheensä parissa.» **5** Heidän epäuskonsa tähden Jeesus ei voinut tehdä siellä muita ihmetelöjää kuin laskea kätensä muutamien sairaiden päälle ja parantaa heidät. **6** Hän ihmetteli ihmisten epäuskoa ja lähti lähiseudun kyliin opettamaan kansaa. **7** Jeesus kutsui koolle kaksitoista

oppilastaan ja lähetti heidät pareittain liikkeelle. Hän antoi heille voiman vapauttaa ihmisiä demonien vallasta. **8** He saivat ottaa mukaan vain matkasauvan – ei ruokaa, ei laukkuakaan, ei rahaa, **9** ei edes ylimääräistä jalkineparia tai toista vaatekertaa. **10** »Asukaa kullakin paikkakunnalla koko ajan samassa talossa älkääkään siirtykö talosta taloon», hän sanoi. **11** »Ja kun jossain ei oteta teitä vastaan tai kuunnella teitä, karistakaa lähtiessänne tomu jaloistanne merkiksi siitä, että olette jättäneet sen paikan oman onnensa nojaan.» **12** Jeesuksen oppilaat lähtivät julistamaan, että kaikkien ihmisten oli luovuttava synnistä. **13** He myös vapauttivat monia pahojen henkien vallasta ja paransivat useita sairaita voitelemalla heidät öljyllä. **14** Pian kuningas Herodes kuuli Jeesuksesta, sillä kaikkialla puhuttiin hänen ihmeteoistaan. Kuningas luuli Jeesuksen olevan henkiin herännyt Johannes Kastaja. Ihmiset sanoivatkin: »Kummako siis, että hän pystyy tekemään sellaisia ihmeitä!» **15** Toiset taas ajattelivat Jeesuksen olevan muinainen profeetta Elia, joka olisi palannut maailmaan. Jotkut väittivät että hän oli uusi profeetta, samanlainen kuin entisaikojen suurmiehet. **16** »Ei», Herodes sanoi, »se on Johannes, jonka minä mestautin – hän on noussut kuolleista.» **17** Herodes oli näet lähettänyt sotilaat pidättämään ja vangitsemaan Johanneksen, koska hän muistutti jatkuvasti kuningasta siitä, että tämä oli tehnyt väärin ottaessaan vaimokseen Herodiaan, veljensä Filippuksen vaimon. **19** Herodias halusi kostaa ja surmauttaa Johanneksen, mutta ilman Herodeksen suostumusta hänellä ei ollut valtaa tehdä sitä. **20** Herodes puolestaan kunnioitti Johannesta hyvänä ja pyhänä miehenä ja piti sen vuoksi tätä suojeluksessaan. Joka kerta puhuessaan Johanneksen kanssa Herodes tuli rauhattomaksi, mutta kuunteli Johannesta kuitenkin mielellään. **21** Lopulta Herodiaan tilaisuus tuli. Oli Herodeksen syntymäpäivä, ja hän piti juhlat palatsinsa työntekijöille, armeijan upseereille ja Galilean johtaville kansalaisille. **22** Herodiaan tytär esitti heille tanssia, joka miellytti kovasti katselijoita. »Saat pyytää, mitä ikinä tahdot», kuningas lupasi, »ja minä annan sen sinulle – vaikka puolet valtakuntaani.» **24** Tyttö lähti kysymään äidiltään, mitä pyytäisi. Tämä sanoi: »Pyydä Johannes Kastajan päätä.» **25** Tytär palasi kiireesti kuninkaan luo ja sanoi: »Minä haluan Johannes Kastajan pään – nyt heti – tarjottimella!» **26** Kuninkaan kasvat synkenivät, mutta hän ei voinut rikkoa lupaustaan vieraiden nähden. **27** Hän lähetti siis yhden henkivartijansa lyömään Johannes Kastajalta pään poikki ja tuomaan sen työlle. **28** Sotilas mestasi Johanneksen vankilassa, toi hänen päänsä tarjottimella ja antoi sen työlle. Tämä vei

sen äidilleen. **29** Kun Johanneksen oppilaat kuulivat, mitä oli tapahtunut, he tulivat hakemaan hänen ruumiinsa ja hautasivat sen erääseen hautakammioon. **30** Jeesuksen oppilaat palasivat matkalta ja kertoivat hänelle, mitä olivat tehneet ja puhuneet ihmisille, joiden kodeissa olivat käyneet. **31** Jeesus ehdotti silloin: »Mennään hetkeksi lepäämään – pois ihmisten joukosta.» Heidän luonaan kävi näet niin paljon ihmisiä, että heillä oli tuskin aikaa syödäkään. **32** He lähtivät veneellä rauhallisempaan paikkaan. **33** Moni näki kuitenkin heidän lähtönsä ja juoksi jo edeltäpäin rantaa pitkin sinne, missä he vetivät venettä maihin. **34** Niinpä siellä oli jo tavanomainen kansanpaljous odottamassa, kun Jeesus nousi veneestä. Hänen tuli säälili kokoon tulleita, sillä he olivat kuin lampaat ilman paimenta, ja hän rupesi opettamaan ja neuvomaan heitä. **35** Illansuussa oppilaat tulivat Jeesuksen luo ja sanoivat: »Käske ihmisten mennä läheisiin kyliin ja maalaistaloihin ostamaan itselleen syötävää, sillä täällähän ei ole ruokaa, ja alkaa jo olla myöhä.» **37** Mutta Jeesus sanoikin: »Antakaa te heille syötävää.» »Miten me sitä saisimme?» Oppilaat kysyivät. »Tällaisen joukon ruokkimiseen tarvittaisiin kokonainen omaisuus!» **38** »Kuinka paljon ruokaa meillä on?» Jeesus kysyi. »Menkää ottamaan selvää.» Oppilaat tulivat ilmoittamaan, että tarjolla oli viisi leipää ja kaksi kalaa. **39** Jeesus kehotti silloin väkijoukkoa istumaan, **40** ja pian kaikki istuivat vihreässä ruohikossa viidenkymmenen ja sadan hengen ryhmissä. **41** Hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa ja kiitti ruuasta katse kohotettuna taivasta kohti. Taitettuaan leivät palasiksi hän antoi kullekin oppilaalleen vähän leipää ja kalaa jaettavaksi ihmisille. **42** Ja tuo joukko söi, kunnes tuli kylläiseksi! **43** Aterialla oli noin viisituhatta miestä, ja myöhemmin ruohikosta koottiin kaksitoista korillista ruuantähteitä. **45** Heti tämän jälkeen Jeesus kehotti oppilaitaan lähtemään veneellä järven yli Beetsaidaan, jonne hän tulisi myöhemmin. Itse hän jäi hyvästelemään kansanjoukkoa ja lähettämään sen kotimatalle. **46** Sitten hän meni vuorille rukoilemaan. **47** Illalla, kun Jeesuksen oppilaat olivat veneessä keskellä järvenselkää ja Jeesus oli yksin maissa, **48** hän näki heidän olevan vaikeuksissa. He taistelivat tuulta ja aallokkoa vastaan ja saivat soutaa kaikin voimin. Aamuyöllä Jeesus tuli heidän luokseen kävellen veden pintaa pitkin. **49** Kun he näkivät veneen ohi kävelevän hahmon, he huusivat pelosta, koska luulivat näkevänsä aaveen. **50** Jokainen veneessä olija näki hänet. Heti he kuulivat myös hänen rauhoittavan äänensä: »Ei tässä ole mitään hätää. Minähän se olen – älkää pelätkö.» **51** Sitten hän nousi veneeseen, ja tuuli tyynyi. Miehet istuivat siinä sanattomina kykenemättä tajuamaan,

mitä oli tapahtunut. **52** He eivät näet vielääkään käsittäneet, kuka hän todella oli – eivät edes edellisen illan ihmeen jälkeen. Niin ymmärtämättömiä he olivat. **53** He tulivat järven toiselle rannalle, Genesaretiin, kiinnittivät veneen **54** ja nousivat maihin. Siellä olevat ihmiset tunsivat heti Jeesuksen **55** ja kiirehtivät levittämään uutista Jeesuksen tulosta. Kohta kannettiin hänen luokseen sairaita matoilla ja paareilla. **56** Missä hän kulkikin – kylissä, kaupungeissa ja maaseudulla – ihmiset toivat sairaita toreille ja kaduille ja pyysivät, että hän sallisi heidän koskettaa edes hänen vaatteidensa reunusta. Ja kaikki, jotka koskettivat häntä, tulivat terveiksi.

7 Kerran saapui Jerusalemissa juutalaisten hengellisiä johtomiehiä seuraamaan Jeesuksen toimintaa. **2** He huomasivat, etteivät jotkut hänen oppilaansa aina noudattaneet juutalaisten tavanomaisia puhdistusmenoja. **3** Juutalaiset – varsinkaan fariseukset – eivät koskaan rupea syömään, ennen kuin ovat pirskotelleet vettä käsivarsilleen aina kynärpäihin saakka, niin kuin heidän vanhat tapansa vaativat. **4** Niinpä heidän täytyy aina tultuaan torilta kotiin pirskotella itsensä tällä tavoin ennen kuin koskevat mihinkään ruokaan. Tämä on vain yksi esimerkki niistä monista laeista ja säännöksistä, joita he ovat noudattaneet vuosisatoja ja noudattavat vieläkin – kuten erilaisten astioiden puhdistusseremonioita ja muuta vastaavaa. **5** Nämä johtomiehet kysyivät nyt Jeesukselta: »Miksi sinun oppilaasi eivät noudata meidän ikivanhoja tapojamme? Hehän eivät suorita peseytymismenojakaan ennen kuin rupeavat syömään.» **6** Jeesus vastasi: »Voi teitä tekopyhiä! Profeetta Jesaja kuvasi teitä sattuvasti sanoessaan: 'Nämä ihmiset kyllä puhuvat Herrasta kauniita sanoja, mutta eivät rakasta häntä. Heidän jumalanpalveluksensa on pelkkää narrinpeliä, sillä he väittävät, että Jumala käskee ihmisen noudattaa heidän tyhjänpäiväisiä sääntöjään.' Kuinka oikeassa Jesaja olikaan! **8** Te ette ole tietävinänekään Jumalan selvistä käskyistä, vaan korvaatte ne omilla perinnäistavoillanne. **9** Te suoraan sanoen hylkäätte Jumalan lait ja poljette ne jalkoihinne perinnäistapojenne tähden. **10** Mooses esimerkiksi antoi teille Jumalan säättämän lain: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi' ja sanoi, että sen, joka puhui isäänsä tai äitiään vastaan, oli kuoltava. **11** Mutta te sanotte, että on täysin oikein miehen olla huolehtimatta puutteessa elävistä vanhemmistaan ja selittää heille: 'Ikävä kyllä en nyt voi auttaa teitä, sillä annoin Jumalalle sen, mitä minulta olisi liennyt teille.' **13** Näin te rikotte Jumalan lain suojellaksenne ihmisten tekemää perinnäissääntöä. Ja tämä on vain yksi monen monista esimerkeistä.» **14** Sitten Jeesus kutsui kansanjoukon

luokseen kuuntelemaan. »Kuulkaa, te kaikki», hän sanoi, »ja koettakaa ymmärtää. 15 Ei teidän sielunne siitä vahingoitu, mitä se syötte, vaan siitä, mitä te ajattelette ja sanotte! 16 Jos teillä on korvat, niin kuunnelkaa!» 17 Hän meni erääseen taloon päästäkseen pois ihmisjoukon keskeltä, ja hänen oppilaansa kysyivät häneltä, mitä hän tarkoitti sillä, mistä juuri oli puhunut. 18 »Ettekö tekään ymmärrä?» hän kysyi. »Ettekö käsität, ettei se, mitä te syötte, vahingoita teidän sieluanne? 19 Sillä eihän ruoka tahraa teidän ajatusmaailmanne, se kulkee vain ruuansulatuksen läpi.» (Sanoessaan näin hän osoitti, ettei mikään ruoka ole saastaista.) 20 Hän lisäsi: »Ajatusmaailma ihmisen saastuttaa. 21 Sillä sisältä, ihmisen sydäimestä, nousevat pahat ajatukset; niistä saavat alkunsa siveettömyys, varkaudet, murhat, 22 uskottomuus, ahneus, häijyys, petollisuus, hillittömyys, kateus, jumalanpilikka, ylpeys ja kaikki muu mielettömyys. 23 Tällainen paha tulee sisältäpäin ja tahraa ihmisen.» 24 Sitten Jeesus lähti Galileasta Tyron ja Siidonin alueelle. Hän yritti pysytellä syrjässä, mutta se ei onnistunut. Kuten tavallista, uutinen hänen tulostaan levisi nopeasti. 25 Heti hänen luokseen tuli eräs nainen, jonka pieni tytär oli demonin vallassa. Nainen oli kuullut Jeesuksesta ja tuli nyt, polvistui hänen jalkojensa juureen 26 ja kerjäsi Jeesusta vapauttamaan hänen lapsensa pahan hengen vallasta. (Nainen oli kreikkalainen, kotoisin Syyrian Foinikiasta – juutalaisten mielestä siis halveksittava pakana.) 27 Jeesus sanoi hänelle: »Ensiksi minun on autettava omaa perhettäni – juutalaisia. Ei ole oikein ottaa lasten leipää ja heittää sitä koirille.» 28 Nainen vastasi: »Se on totta, herra. Mutta annetaanhan pöydän alla makaaville koiranpennuillekin lasten ruuantähteitä.» 29 »Tuo oli hyvä vastaus», Jeesus sanoi. »Mene nyt kotiin, sillä paha henki on lähtenyt lapsestasi.» 30 Kun nainen palasi kotiin, hänen pieni tyttänsä makasi rauhallisena vuoteessaan. Demoni oli lähtenyt hänestä. 31 Tyystä Jeesus meni Siidoniin ja sitten takaisin Genesaretin järvelle kymmenen kaupungin alueen kautta. 32 Hänen luokseen tuotiin eräs kuuro mies, joka ei pystynyt oikein puhumaankaan, ja kaikki pyysivät Jeesusta laskemaan kätensä hänen päälleen ja parantamaan hänet. 33 Jeesus vei miehen pois ihmisjoukosta ja pani sormensa hänen korviinsa. Sitten hän kostutti miehen kieltä syljellään. 34 Sen jälkeen hän katsoi ylös, huokasi ja sanoi: »Aukene!» 35 Ja heti mies pystyi sekä kuulemaan että puhumaan selvästi. 36 Jeesus kielsi ihmisjoukkoa levittämästä tietoa tapahtuneesta, mutta mitä enemmän hän ihmisiä kielsi, sitä enemmän he levittivät uutista, sillä he olivat niin ihmeissään kaikesta. 37 Yhä uudelleen he sanoivat: »Kaikki, mitä

hän tekee, on ihmeellistä: hän parantaa jopa kuurot ja puhevikaisetkin!»

8 Samoihin aikoihin, kun eräänä päivänä oli paljon kansaa koolla, ruoka loppui taas. Jeesus kutsui oppilaansa neuvottelemaan. 2 »Minun tulee näitä ihmisiä sääli», hän sanoi, »sillä he ovat olleet koolla jo kolme päivää, eikä heillä ole enää mitään syötävää. 3 Jos lähetän heidät kotiin ilman ruokaa, he nääntyvät matkalla, sillä jotkut heistä ovat tulleet hyvinkin kaukaa.» 4 »Ja meidänkö pitäisi löytää heille ruokaa tästä autiomaasta?» Jeesuksen oppilaat kysyivät. 5 »Montako leipää teillä on?» Jeesus kysyi. »Seitsemän», he vastasivat. 6 Niinpä hän kehotti ihmisjoukkoa istumaan maahan. Hän otti ne seitsemän leipää, kiitti niistä Jumalaa, taitteli ne palasiksi ja ojensi oppilailleen. Nämä puolestaan jakoivat ne ihmisille. 7 Joillakin ihmisillä oli mukanaan myös muutamia pieniä kaloja, jotka Jeesus siunasi ja antoi oppilaidensa tarjoiltavaksi. 8 Kaikki söivät itsensä kylläiseksi. Sen jälkeen Jeesus lähetti heidät kotiin. Tuona päivänä oli ihmisiä koolla noin neljätuhatta, ja kun ruuantähteet koottiin aterian jälkeen, niitä kertyi seitsemän suurta korillista. 10 Heti tämän jälkeen Jeesus lähti oppilaidensa kanssa veneellä Dalmanutan seudulle. 11 Kun sikäläiset fariseukset kuulivat hänen saapumisestaan, he tulivat hänen luokseen saadakseen väitellä hänen kanssaan. »Tee meille jokin ihme», he sanoivat. »Näytä meille jotain yliluonnollista. Sitten me uskomme sinuun.» 12 Tämän kuullessaan Jeesus huokasi syvään ja sanoi: »Kuinka monta ihmettä te oikein vielä tarvitsette?» 13 Hän jätti heidät siihen, meni takaisin veneeseen ja lähti järven toiselle puolelle. 14 Jeesuksen oppilaat olivat unohtaneet ottaa tarpeeksi ruokaa mukaan, ennen kuin lähtivät matkaan, ja heillä oli veneessä vain yksi leipä. 15 Heidän ylittäessään järvenselkää Jeesus sanoi hyvin vakavasti: »Varokaa kuningas Herodeksen ja fariseusten hapatetta.» 16 »Mitä hän nyt tarkoittaa?» oppilaat kysyivät toinen toisiltaan. He tulivat siihen tulokseen, että Jeesus oli puhunut leivän hapattamisesta ja tarkoittanut sitä, ettei heillä ollut leipää mukanaan. 17 Jeesus huomasi, mistä he puhuivat, ja sanoi: »Siitä ei suinkaan ole kysymys. Tarkoitin Herodeksen ja fariseusten opetuksia. Ettekö te ymmärrä? Ettekö te huomaa mitään? 18 Jesajakin sanoi: "Teillä on silmät – miksi ette niitä käytä? Miksi ette pidä korvianne auki?" Ettekö edes muista mitään? 19 Enkö minä ruokkinut viittätuhatta miestä viidellä leivällä? Montako korillista te keräsitte ruuantähteitä syönnin jälkeen?» »Kaksitoista», oppilaat vastasivat. 20 »Ja kun minä ruokkin ne neljätuhatta seitsemällä leivällä, paljonko jäi tähteeksi?» »Seitsemän

korillista», he sanoivat. **21** »Ja kuitenkin te luulette minun olevan huolissani siitä, ettei meillä ole leipää!» **22** Kun he saapuivat Beetsaidaan, ihmiset taluttivat heidän eteensä sokean miehen ja pyysivät Jeesusta koskettamaan häntä ja parantamaan hänet. **23** Jeesus tarttui sokean käteen ja vei hänet kylän ulkopuolelle. Sitten hän sylki sokean silmiin ja laski niille kätensä. »Pystytkö nyt näkemään mitään?» Jeesus kysyi. **24** Mies katsoi ympärilleen. »Minä näen!» hän sanoi. »Näen ihmisiä! Mutta en pysty erottamaan heitä oikein selvästi – he näyttävät käveleviltä puunrungoilta!» **25** Sitten Jeesus pani uudelleen kätensä miehen silmille. Kun tämä tuijotti eteensä, hänen näkönsä palasi täydellisesti, ja hän ahmi silmillään ympärillä avautuvia näkymiä. **26** Jeesus lähetti miehen kotiin perheensä luo. »Älä poikkea edes kylään», hän sanoi. **27** Jeesus ja hänen oppilaansa lähtivät Filippuksen Kesarean kyliin. Heidän kävellessään hän kysyi oppilailtaan: »Kuka minä ihmisten mielestä olen? Mitä he sanovat minusta?» **28** »Jotkut ajattelevat sinun olevan Johannes Kastaja», oppilaat vastasivat. »Toiset sanovat, että olet Elia tai joku muu entisaikojen profeetta, joka on noussut kuolleista.» **29** Silloin Jeesus kysyi: »Kuka minä teidän mielestänne olen?» Pietari vastasi: »Sinä olet Messias.» **30** Jeesus varoitti heitä kertomasta sitä kenellekään. **31** Sitten Jeesus alkoi kertoa heille tulevista kärsimyksistään: ylipapit ja muut juutalaisten johtomiehet kääntäisivät hänelle lopullisesti selkensä, hänet surmattaisiin ja kolmen päivän kuluttua hän nousisi kuolleista. **32** Hän puhui tästä heille aivan avoimesti, ja silloin Pietari veti hänet syrjään ja sanoi moittivasti: »Et saa puhua sellaisia.» **33** Jeesus kääntyi katsomaan oppilaihinsa ja sanoi sitten ankarasti Pietarille: »Väisty syrjään, saatana! Sinä näet asian ihmisen etkä Jumalan näkökulmasta!» **34** Sitten Jeesus kutsui oppilaansa ja kansanjoukon luokseen kuuntelemaan. »Jos joku teistä haluaa olla minun seuraajani», hän sanoi, »hänen on unohdettava itsensä, otettava kantaakseen ristinsä ja pysyttävä minun seurassani. **35** Joka tahtoo itse olla oman elämänsä herra, menettää elämänsä. Vain se, joka on valmis antamaan elämänsä minun hallittavakseni ja levittämään Jumalan hyvää sanomaa, saa kokea, millaista todellinen elämä on. **36** Ja mitä hyötyä ihmiselle on siitä, että hän voittaa koko maailman, jos hän samalla menettää sielunsa ja elämän? Sillä onko hänellä mitään sieluaan arvokkaampaa? **37** Kadotettua elämää ei osteta rahalla takaisin. **38** Jokaista, joka häpeää minua ja minun sanomaani tänä epäuskon ja synnin aikana, minäkin häpeän kerran, kun palaan Isäni kirkkoudessa, pyhien enkelien kanssa.»

9 Jeesus sanoi oppilailleen jatkaen äskeistä puhettaan: »Voitte olla varmoja siitä, että jotkut tässä seisovista ovat elossa vielä silloin, kun Jumalan valtakunta näkyy koko voimassaan.» **2** Kuusi päivää myöhemmin Jeesus otti Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen mukaansa yksinäisyyteen vuoren huipulle. Yhtäkkiä Jeesuksen kasvot alkoivat sädehtiä kirkkautta. **3** Hänen vaatteensa tulivat hohtavan valkoisiksi, niin loistaviksi, ettei kukaan olisi kyennyt saamaan sellaista kirkkautta aikaan. **4** Sitten hänen viereensä ilmestyivät Elia ja Mooses, jotka alkoivat puhua hänen kanssaan. **5** »Opettaja, tähän on ihmeellistä!» Pietari huudahti. »Me tahtoisimme rakentaa tänne kolme lehtimajaa, yhden teille jokaiselle...» **6** Hän sanoi tämän vain jotain sanoakseen, sillä oppilaat olivat kauhean peloissaan. **7** Kun Pietari vielä puhui, heidät peitti pilvi, joka esti aurinkoa näkymästä, ja pilvestä tuleva ääni sanoi: »Tämä on minun rakas Poikani. Kuunnelkaa häntä.» **8** Mutta kun he sitten katsoivat ympärilleen, Mooses ja Elia olivat lähteneet, ja Jeesus yksin oli heidän kanssaan. **9** Kun he laskeutuivat alas vuorenrinnettä, Jeesus kielsi heitä kertomasta kenellekään, mitä olivat nähneet, kunnes hän olisi noussut kuolleista. **10** He pitivätkin kaiken omana tietonaan, mutta puhuivat näkemästään usein keskenään ja ihmettelivät, mitä hän mahtoi tarkoittaa »kuolleista nousemisella». **11** He alkoivat kysellä häneltä asiasta, josta juutalaiset lainopettajat usein puhuivat – siitä, että Elian täytyi palata, ennen kuin Messias tulisi. Jeesus myönsi tämän todeksi. **12** »Elia on jo tullutkin, mutta häntä kohdeltiin hyvin huonosti, aivan niin kuin profeetat olivat ennustaneet», Jeesus selitti. Sitten hän kysyi heiltä, mitä profeetat olivat mahtaneet tarkoittaa ennustaessaan, että Messias joutuu ihmisten halveksittavaksi ja suuriin kärsimyksiin. **14** Laskeuduttuaan takaisin vuoren juurelle he näkivät, että suuri ihmisjoukko oli kokoontunut alas jääneiden oppilaiden ympärille. Jotkut juutalaisten lainopettajat olivat siellä väittelemässä Jeesuksen oppilaiden kanssa. **15** Ihmisjoukko katseli Jeesuksen lähestymistä pelon ja kunnioituksen vallassa, ja monet menivät heti tervehtimään häntä. **16** »Mistä täällä väitellään?» hän kysyi. **17** Eräs mies ihmisjoukon keskeltä vastasi: »Opettaja, minä toin poikani sinun parannettavaksesi – hän ei pysty puhumaan, sillä hänessä on paha henki. **18** Ja aina kun henki saa hänessä vallan, poika kaatuu maahan ja hänen suustaan tulee vaahtoa, hän kiristelee hampaitaan ja jäykistyy. Pyysin oppilaitasi karkottamaan pahan hengen, mutta he eivät pystyneet siihen.» **19** Jeesus sanoi oppilailleen: »Voi, miten vähän teillä on uskoa! Kuinka pitkään minun on vielä oltava teidän kanssanne, ennen kuin te usotte? Miten kauan minun on kestettävä teitä? Tuokaa poika tänne!» **20** Poika

tuotiin, mutta kun hän näki Jeesuksen, demoni kouristi häntä pahasti, ja hän kaatui maahan. Siinä hän väantehti suu vaahdossa. **21** »Kuin kauan tämä on pojassa ollut?» Jeesus kysyi isältä. »Siitä saakka, kun hän oli aivan pieni. **22** Paha henki kaataa hänet usein tuleen tai veteen saadakseen hänet surmatuksi. Sääli meitä ja tee jotakin, jos voit!» **23** »Jos voit?» Jeesus sanoi. »Joka uskoo, voi tehdä mitä hyvänsä.» **24** Silloin isä huusi hätääntyneenä: »Uskonhan minä! Auta minua pääsemään epäuskostani.» **25** Kun Jeesus näki, että ihmisjoukko oli yhä kasvamassa, hän sanoi ankarasti demonille: »Kuurouden ja mykkytyksen henki, tule ulos tästä lapsesta ja jätä hänet rauhaan!» **26** Paha henki huusi kauhealla äänellä, kouristi uudelleen poikaa ja lähti hänestä. Poika jäi lojumaan liikkumattomana. Kansanjoukko kohahti: »Hän kuoli.» **27** Mutta Jeesus tarttui lasta kädestä ja auttoi hänet jaloilleen. Poika nousi ylös terveenä. **28** Myöhemmin, kun Jeesus oli eräässä talossa yksin oppilaidensa kanssa, he kysyivät häneltä: »Miksi me emme kysyneet ajamaan tuota henkeä ulos?» **29** Jeesus vastasi: »Tällaiset tapaukset vaativat rukousta.» **30** He lähtivät siltä seudulta ja kulkivat Galilean halki. Jeesus yritti välttää julkisuutta voidakseen olla enemmän oppilaidensa kanssa ja opettaa heitä. Hän sanoi heille: »Minä, joka olen tullut taivaasta, joudun petoksen uhriksi. Minut surmataan ja kolmantena päivänä nouseen kuolleista.» **32** Mutta oppilaat eivät ymmärtäneet häntä eivätkä uskaltaneet kysyä, mitä hän tarkoitti. **33** He saapuivat Kapernaumiin. Kun he olivat asettuneet majapaikkaansa, Jeesus kysyi oppilailtaan: »Mistä te matkalla keskustelitte?» **34** Heitä hävetti vastata, sillä he olivat kiistelleet siitä, kuka heistä oli suurin. **35** Jeesus meni istumaan, kutsui oppilaansa ympärilleen ja sanoi: »Sen, joka haluaa olla suurin, täytyy olla vähäisin – kaikkien palvelija!» **36** Sitten hän asetti pienen lapsen heidän eteensä, nosti lapsen syliinsä ja sanoi heille: **37** »Joka ottaa luokseen tällaisen pienen lapsen minun nimessäni, ottaa luokseen minut, ja joka ottaa luokseen minut, ottaa luokseen minun Isäni, joka minut tänne lähetti.» **38** Yksi Jeesuksen oppilaista, Johannes, sanoi kerran hänelle: »Opettaja, me näimme erään miehen käyttävän sinun nimeäsi vapauttaessaan ihmisiä pahojen henkien vallasta. Me kielsimme häntä, koska hän ei kuulu meidän joukkoomme.» **39** »Älkää kieltäkö häntä», Jeesus sanoi, »sillä ei kukaan, joka tekee ihmeitä minun nimeeni, saman tien käänny minua vastaan. **40** Se, joka ei ole meitä vastaan, on meidän puolellamme. **41** Jos joku antaa teille vaikka vain kupillisen vettä siksi, että te olette Kristuksen omia, hän ei totta totisesti ole jäävä palkkaansa vaille. **42** Mutta jos joku riistää uskon yhdeltäkin näistä pienistä, jotka

turvautuvat minuun, sille ihmiselle olisi parempi, jos hänet heitettäisiin myllynkivi kaulassa mereen. **43** Jos kätesi tekee sellaista, mikä on väärin, leikkaa se pois. On parempi päästä käsipuolena ikuisen elämään kuin joutua kumpikin käsi tallella helvetin sammumattomaan tuleen. (Geenna g1067) **45** Jos jalkasi vie sinut pahaan, hakkaa se pois! Parempi sinun on päästä ikuisen elämään rampana kuin molemmat jalat tallella joutua kadotukseen. (Geenna g1067) **47** Ja jos silmäsi houkuttelee sinua syntiin, revi se pois. On parempi päästä silmäpuolena Jumalan valtakuntaan, kuin molemmilla silmillään katsella helvetin tulta, (Geenna g1067) **48** missä mato ei koskaan kuole eikä tuli sammuu. **49** Jokainen ihminen joutuu koeteltavaksi. **50** Hyväkin suola on arvotonta, jos se menettää suolaisuutensa; sillä ei voida maustaa mitään. Älkää siis menettäkö suolaisuuttanne! Eläkää sovussa keskenänne.»

10 Sitten Jeesus lähti Kapernaumista etelään päin Juudean rajalle ja Jordanin itärannalla olevalle alueelle. Kuten aina, hänen ympärillään oli nytkin joukoittain ihmisiä, ja hän opetti heitä niin kuin tavallisesti. **2** Muutamat fariseukset tulivat kysymään häneltä: »Hyväksytkö sinä avioeron?» He halusivat saada hänet ansaan. **3** »Mitä Mooses opetti avioerosta?» Jeesus kysyi heiltä. **4** »Hän hyväksyi sen», he vastasivat. »Hän sanoi, ettei miehen tarvinnut tehdä muuta kuin kirjoittaa vaimolleen erokirja.» **5** »Ja miksi hän sen sanoi?» Jeesus kysyi. »Hän myöntyi siihen teidän sydämenne kovuuden tähden. **6** Jumalan alkuperäinen tarkoitus ei ollut sellainen. Jumala loi miehen ja naisen toisilleen; **7** siksi miehen on jätettävä isänsä ja äitinsä, ja hän ja hänen vaimonsa liittyvät yhteen, **8** niin etteivät he enää ole kaksi vaan yksi. **9** Kenenkään ihmisen ei ole lupa erottaa sellaista, minkä Jumala on liittänyt yhteen.» **10** Myöhemmin, kun hän oli talossa yksin oppilaidensa kanssa, he ottivat asian jälleen puheeksi. **11** Jeesus sanoi heille: »Kun mies ottaa eron vaimostaan ja menee naimisiin jonkun toisen kanssa, hän on uskon ensimmäiselle vaimolleen ja tekee siis aviorikoksen. **12** Ja kun vaimo ottaa eron miehestään ja menee uusiin naimisiin, myös hän on uskon ja tekee aviorikoksen.» **13** Kerran, kun muutamat äidit toivat lapsiaan Jeesuksen siunattavaksi, hänen oppilaansa hätistelivät heitä pois ja kielsivät heitä vaivaamasta Jeesusta. **14** Mutta Jeesus näki mitä tapahtui ja sanoi harmistuneena oppilailleensa: »Antakaa lasten tulla minun luokseni, sillä Jumalan valtakunta kuuluu heidänlaisilleen ihmisille. Älkää kieltäkö heitä tulemasta! **15** Asia on niin, että joka ei tule Jumalan luo kuin lapsi, ei pääse hänen valtakuntaansa.» **16** Sitten Jeesus otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän pänsä päälle ja siunasi heidät. **17**

Kun hän oli lähdössä, hänen luokseen juoksi eräs mies, polvistui maahan ja kysyi: »Hyvä opettaja, mitä minun pitäisi tehdä, että saisin ikuisen elämän?» (aiönios g166) **18** »Miksi sanot minua hyväksi?» Jeesus kysyi. »Vain Jumala on todella hyvä. **19** Mutta mitä kysymykseesi tulee – käskythän sinä tiedät: älä tapa, älä tee aviorikosta, älä varasta, älä valehtelee, älä riistä toiselta, kunnioita isääsi ja äitiäsi.» **20** »Opettaja», mies vastasi, »ainuttakaan näistä käskyistä en ole koskaan rikkonut.» **21** Jeesus katsoi mieheen sillä tavalla, että selvästi huomasi hänen rakastavan tätä. »Vain yksi sinulta puuttuu», hän sanoi, »mene ja myy kaikki, mitä omistat, ja anna rahat köyhille, niin sinulla on aarre taivaassa – ja tule minun mukaani.» **22** Mies kääntyi pois pettyneenä, sillä hän oli hyvin rikas. **23** Jeesus katsoi hänen jälkeensä ja sanoi sitten oppilailleen: »Ei ole helppoa rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan!» **24** Tämä hämmästytti heitä. Sen tähden Jeesus sanoi vielä uudestaan: »Rakkaat lapset, kuinka vaikea onkaan niiden, jotka luottavat rikkauksiinsa, päästä Jumalan valtakuntaan. **25** Helpompi on kamelin mennä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan.» **26** Oppilaat eivät ottaneet uskoakseen. »Kuka sitten voi pelastua?» he kysyivät. **27** Jeesus katsoi heihin tutkivasti ja sanoi sitten: »Ihmiselle se onkin sula mahdollisuus. Jumalalle sen sijaan ei, sillä hän voi tehdä kaiken mahdolliseksi.» **28** Silloin Pietari alkoi todistella, mistä kaikesta hän ja muut Jeesuksen oppilaat olivat luopuneet lähtiessään Jeesuksen mukaan. »Me olemme jättäneet kaiken sinun vuoksesi», hän sanoi. **29** Siihen Jeesus vastasi: »Usko minua: ei ole ketään, joka olisi luopunut kodista, veljistä, sisarista, äidistä, isästä, lapsista tai omaisuudesta minun ja ilosanoman eteenpäin viemisen tähden **30** ja joka ei saisi satakertaista korvausta: veljiä, sisaria, äitejä, lapsia, maata – hän tosin joutuu kokemaan myös vainoa tässä maailmassa, mutta saa tulevassa maailmassa ikuisen elämän. (aiön g165, aiönios g166) **31** Monista tärkeistä henkilöistä tulee silloin vähäpätöisiä, ja monille sellaisille, joita täällä pidetään mitättöminä, osataan siellä antaa arvoa.» **32** Jeesus ja oppilaat kulkivat Jerusalemiin vievällä tiellä. Jeesus käveli edellä. Oppilaat, jotka kulkivat hänen perässään, olivat peloissaan ja epätietoisia. Jeesus vei heidät syrjään muista ihmisistä ja kuvasi taas kerran kaiken, mitä hänelle tapahtuu, kun he saapuvat Jerusalemiin. **33** »Kun me tulemme sinne», hän selitti, »minut, Ihmisen Poika, pidätetään ja viedään yliappien ja muiden johtavien juutalaisten eteen. He tuomitsevat minut kuolemaan ja antavat roomalaisten panna tuomion täytäntöön. **34** He pilkkaavat minua, sylkevät päälleni, ruoskivat minua ja surmaavat minut. Mutta kolmantena

päivänä minä nousen kuolleista.» **35** Jaakob ja Johannes, Sebedeuksen pojat, tulivat puhumaan hänen kanssaan. »Mestari», he sanoivat, »haluaisimme, että tekisit meille ystävänpalveluksen.» **36** »Minkälaisen?» hän kysyi. **37** »Me haluamme istua lähinnä sinua olevilla valtaistuimilla valtakunnassasi», he sanoivat, »toinen oikealla ja toinen vasemmalla puolellasi.» **38** Jeesus vastasi: »Te ette tiedä, mitä pyydätte! Pystyttekö myös juomaan siitä katkerasta kärsimysten maljasta, josta minun on juotava? Pystyttekö te ottamaan sen kärsimyksen kasteen, jolla minut kastetaan?» **39** »Kyllä pystymme!» he sanoivat. Jeesus sanoi heille: »Minun maljastani te joudutte todellakin juomaan ja minun kasteellani teidät kastetaan, **40** mutta minulla ei ole oikeutta antaa teille valtaistuinsijoja vierestäni. Se istumajärjestys on jo laadittu.» **41** Kun toiset oppilaat kuulivat, mitä Jaakob ja Johannes olivat pyytäneet, heitä alkoi tavattomasti harmittaa. **42** Silloin Jeesus kutsui heidät luokseen ja sanoi: »Te tiedätte, että kansojen johtomiehet hallitsevat herroina alaisiaan. **43** Teidän joukossanne on oltava toisin. Sen teistä, joka haluaa olla suuri, täytyy olla kaikkien palvelija. **45** En minäkään, vaikka olen kotoisin taivaasta, ole tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ihmisiä ja antamaan henkeni lunnaiksi monien puolesta.» **46** Näin he tulivat Jerikoon. Myöhemmin, heidän lähtiessään kaupungista, heitä seurasi suuri kansanjoukko. Nyt sattui sokea kerjäläinen nimeltä Bartimeus (Timeuksen poika) istumaan tiepuolella Jeesuksen kulkiessa ohi. **47** Kun Bartimeus kuuli, että Nasaretin Jeesus oli lähellä, hän alkoi huutaa: »Jeesus, Daavidin poika, auta minua!» **48** »Suu kiinni!» tiuskaisivat jotkut sokealle. Mutta tämä huusi sitä äänekkäämmin ja yhä uudestaan: »Daavidin poika, sääli minua!» **49** Kun Jeesus kuuli huudon, hän pysähtyi ja sanoi: »Pyytääkö mies tänne.» Lähellä olijat sanoivat sokealle: »Sinulla oli onnea! Mene nyt, hän kutsuu sinua!» **50** Bartimeus heitti viitan yltään ja tuli Jeesuksen luo. **51** »Mitä haluat minun tekevän itsellesi?» Jeesus kysyi. »Voi, opettaja», sokea sanoi, »haluan saada takaisin näköni!» **52** Jeesus sanoi hänelle: »Hyvä on, tapahtukoon niin! Uskosi on parantanut sinut.» Sokea sai heti näkönsä ja lähti kulkemaan Jeesuksen jäljessä.

11 Jeesus ja hänen oppilaansa lähestyivät Jerusalemia Beetfagen ja Betanian kautta, Öljymäeltä. Jeesus lähetti kaksi oppilastaan edeltä. **2** »Menkää tuohon kylään», hän sanoi heille, »ja kun tulette kylän laitaan, näette siellä kiinni sidotun aasinvarsan, jolla kukaan ei ole vielä ratsastanut. Päästäkää se irti ja tuokaa tänne. **3** Jos joku kysyy, mitä teette, sanokaa vain: 'Herra tarvitsee sitä ja toimittaa sen

pian takaisin.» **4** Miehet löysivätkin varsan kujalta, missä se oli sidottuna erään talon seinustalle. Kun he olivat irrottamassa sitä, **5** lähistöllä seisoskelevat miehet huusivat: »Mitä te oikein teette – päästätte varsan irti?» **6** Silloin he vastasivat, niin kuin Jeesus oli neuvonut, ja miehet antoivat heidän ottaa sen. **7** He toivat varsan Jeesuksen luo. Oppilaat heittivät viittansa sen selkään, niin että Jeesus voisi ratsastaa sillä. **8** Monet kansanjoukostaikin levittivät vaatteita tielle hänen eteensä, toiset taas heittivät tielle reheviä oksia, joita olivat katkaisseet puista. **9** Jeesus oli keskellä väkijoukkoa, ja kaikki hänen edellään ja jäljessään kulkevat huusivat: »Eläköön kuningas! Kunnia hänelle, jonka Jumala on lähettänyt! **10** Menestys sille valtakunnalle, jonka hän tuo tullessaan, isämme Daavidin valtakunnalle! Auta meitä, sinä, joka olet taivaasta!» **11** Näin hän saapui Jerusalemiin ja meni temppeliin. Hän katseli tarkasti kaikkea ja lähti sitten – oli jo ilta – Betaniaan yhdessä kahdentoista oppilaansa kanssa. **12** Kun he seuraavana aamuna lähtivät Betaniasta, Jeesuksen oli nälkä. **13** Hän huomasi lähellään täydessä lehdessä olevan viikunapuun; niinpä hän meni katsomaan, löytyisikö siitä hedelmiäkin. Mutta siinä oli pelkkiä lehtiä, sillä vielä ei ollut hedelmien kypsymisen aika. **14** Silloin Jeesus sanoi puulle: »Sinä et koskaan enää kanna hedelmää!» Hänen oppilaansa kuulivat nämä sanat. **(aiön g165)** **15** Kun he tulivat takaisin Jerusalemiin, Jeesus meni temppeliin ja alkoi ajaa sieltä ulos ostajia ja myyjiä. Hän kaatoi rahanvaihtajien pöydät ja kyyhkysenmyyjien telineet **16** ja esti ihmisiä kantamasta sisään lisää kauppatavaraa. **17** Hän sanoi heille: »Raamatussa sanotaan: 'Minun temppelini on kaikkien kansojen rukoushuone', mutta te olette tehneet siitä rosvoluolan.» **18** Kun ylipapit ja muut juutalaisten hengelliset johtomiehet kuulivat, mitä hän oli tehnyt, he alkoivat suunnitella, kuinka parhaiten saisivat raivatuksi hänet pois tieltään. He näet pelkäsivät mellakoita, koska ihmiset olivat niin innoissaan hänen opetuksestaan. **19** Illalla Jeesus ja hänen oppilaansa lähtivät kaupungista, niin kuin he tapasivat tehdä. **20** Kun he seuraavana aamuna kulkivat Jeesuksen kiroaman viikunapuun ohi, he näkivät sen kuihtuneen juuria myöten. **21** Silloin Pietari muisti, mitä Jeesus oli edellisenä päivänä sanonut puulle, ja hän huudahti: »Katso, opettaja, viikunapuu, jonka sinä kiroisit, on kuihtunut!» **22** Silloin Jeesus sanoi oppilailleen: »Jos teillä vain olisi usko Jumalaan, **23** niin vakuutan teille, että te voisitte sanoa tälle Öljymäelle: 'Kohoa ylös ja putoa mereen', ja se tottelisi. Teiltä ei vaadita muuta kuin että todella uskotte. **24** Voitte pyytää mitä tahansa, ja jos uskotte sen saaneenne, se on teidän. **25** Mutta kun rukoulette, antakaa ensin anteeksi

niille, joita vastaan kannatte kaunaa, niin myös teidän Isänne taivaassa antaa teille teidän syntinne anteeksi.» **27** Näihin aikoihin he olivat jälleen saapuneet Jerusalemiin. Jeesuksen kävellessä temppelialueen halki ylipapit ja muut juutalaisten kansanjohtajat tulivat hänen luokseen **28** ja tiukkasivat: »Mitä täällä tapahtuu? Kuka sinulle antoi valtuudet ajaa kauppiaat ulos?» **29** Jeesus vastasi: »Sanon sen teille, jos vastaatte kysymykseeni. **30** Mitä te sanotte Johannes Kastajasta: oliko hän Jumalan lähettämä vai ei? Vastatkaa minulle!» **31** Miehet neuvottelivat keskenään. »Jos vastaamme, että hän oli Jumalan lähettämä, silloin Jeesus sanoo: 'No, miksi hän ei sitten kelvannut teille?' **32** Mutta jos sanomme, ettei hän ollut Jumalan lähettämä, silloin syntyy mellakka.» Kansa näet uskoi lujasti, että Johannes oli profeetta. **33** He siis sanoivat: »Me emme osaa vastata. Emme tiedä.» Silloin Jeesus sanoi: »Siinä tapauksessa minäkään en vastaa teidän kysymykseenne.»

12 Jeesus kertoi noihin aikoihin ihmisille muutamia vertauksia. »Eräs mies istutti itselleen viinitarhan. Hän pystytti sen ympärille muurin ja teki altaan rypälemehun puristamista varten. Hän rakensi vielä vartiotornin. Sitten hän antoi viljelmän vuokralle ja lähti pitkälle ulkomaanmatkalle. **2** Rypäleiden korjaamisen aikaan hän lähetti yhden miehistään perimään hänelle kuuluvan osan sadosta. **3** Mutta vuokralaiset löivät miestä ja ajoivat hänet pois. **4** Omistaja lähetti silloin toisen miehen. Häntä kohdeltiin vieläkin huonommin: hän sai kovan iskun päähänsä. **5** Seuraava mies, jonka omistaja lähetti, tapettiin ja muut myöhemmin lähetetyt joko hakattiin tai tapettiin, **6** kunnes oli enää vain yksi mies jäljellä: omistajan ainoa poika. Lopulta omistaja lähetti hänet ajatellen, että häntä he varmasti kuuntelisivat. **7** Mutta kun vuokraajat näkivät hänen tulevan, he sanoivat: 'Tuosta tulee tämän paikan omistaja, kun hänen isänsä kuolee. Tapetaan hänet – ja viinitarha on meidän!' **8** ja niin he ottivat pojan kiinni, murhasivat hänet ja heittivät ruumiin viinitarhan muurin yli. **9** Mitä arvellette omistajan tekevän, kun hän saa kuulla tapahtuneesta? Hän tulee ja surmaa heidät kaikki ja vuokraa viinitarhan muille. **10** Ettekö muista lukeneenne Raamatusta tällaista jaetta: 'Kivestä, joka ei kelvannut rakentajille, on tullut kulmakivi – rakennuksen arvokkain kivi. **11** Herra on tämän tehnyt, se on meistä todella ihmeellistä.'» **12** Juutalaisten kansanjohtajat halusivat pidättää Jeesuksen heti paikalla tämän vertauksen tähden, sillä he tiesivät, että sen kärki kohdistui heihin – he olivat kertomuksen kelvottomia viinitarhureita. Mutta he eivät uskaltaneet koskea häneen,

sillä he pelkäsivät kansanjoukkoa. He menivät matkoihinsa, **13** mutta lähettivät muita uskonnollisia ja poliittisia johtomiehiä puhumaan hänen kanssaan, että saisivat hänet sanomaan jotain, minkä nojalla hänet voitaisiin pidättää. **14** »Opettaja», nämä urkkijat sanoivat, »me tiedämme, että sinä puhut totta – maksoi mitä maksoi. Sinä et puhu ollaksesi ihmisille mieliksi, vaan opetat mitä Jumala sanoo. Kysymyksemme on tämä: onko oikein maksaa veroja Rooman keisarille?» **15** Jeesus huomasi heidän virittämänsä ansan ja sanoi: »Näyttäkää minulle kolikko, niin minä vastaan teille.» **16** Kun he olivat antaneet hänelle rahan, hän kysyi: »Kenen kuva ja nimi tässä on?» He vastasivat: »Keisarin.» **17** »No niin», Jeesus sanoi, »jos se kerran on hänen, niin antakaa se sitten hänelle. Mutta antakaa Jumalalle se mikä on Jumalan!» Tämä vastaus tukki heidän suunsa. **18** Sitten astuivat esiin saddukeukset, jotka eivät usko ylösnousemukseen. He puolestaan kysyivät: **19** »Opettaja, Mooses antoi meille lain, jossa sanotaan, että kun mies kuolee lapsettomana, hänen veljensä on mentävä naimisiin lesken kanssa, ja lapset tulevat kuolleen veljen nimiin. **20** Oli seitsemän veljestä. Vanhin heistä meni naimisiin ja kuoli jättämättä jälkeensä lapsia. **21** Niinpä toinen veli meni lesken kanssa naimisiin, mutta pian hänkin kuoli lapsettomana. Sitten seuraava veli nai lesken ja kuoli ilman lapsia, **22** ja niin edelleen, kunnes kaikki veljekset olivat kuolleet ilman ainuttakaan lasta. Lopuksi myös nainen kuoli. **23** Sano nyt, kenen vaimoksi tuo nainen joutuu, kun kuolleet nousevat ylös – hänhän on ollut naimisissa heidän jokaisen kanssa?» **24** Jeesus sanoi heille: »Teidän ongelmanne on siinä, ettette tunne Raamattua ettekä Jumalan voimaa. **25** Sillä kun nämä seitsemän veljestä ja tuo nainen kerran nousevat kuolleista, niin he eivät enää ole avioliitossa, vaan he ovat kuin enkelit. **26** Ja mitä tulee ylösnousemuksen toteutumiseen, niin ettekö ole lukeneet, mitä Mooseksen kirjassa kerrotaan palavasta pensaasta? Jumala sanoi Moosekselle: 'Minä [olen] Aabrahamin Jumala ja minä [olen] Iisakin Jumala ja minä [olen] Jaakobin Jumala.' **27** Jumala ei todellakaan ole kuolleiden Jumala, vaan elävien. Teillä on asioista kokonaan väärä käsitys.» **28** Yksi keskustelua kuunnellut lainopettaja oli pannut merkkeille Jeesuksen terävän vastauksen ja tuli kysymään: »Mikä on kaikista käskyistä tärkein?» **29** Jeesus vastasi: »Se, jossa sanotaan: 'Kuule Israel! Herra, meidän Jumalamme, on yksi ja ainoa Jumala. **30** Rakasta häntä kaikesta sydäimestäsi, sielustasi, mielestäsi ja voimastasi.' **31** Toinen on tämä: 'Rakasta lähimmäistäsi yhtä paljon kuin itseäsi.' Nämä ovat käskyistä suurimmat.» **32** Kysyjä vastasi: »Olet oikeassa – on vain yksi Jumala eikä ole ketään muuta Jumalaa. **33** Tiedän, että kaikkia

uhreja tärkeämpää on rakastaa Jumalaa koko sydäimestään, ymmärryksestään ja voimastaan ja toisia ihmisiä niin kuin itseään.» **34** Jeesus huomasi miehen ymmärtäneen, mistä oli kysymys, ja sanoi hänelle: »Sinä et ole kaukana Jumalan valtakunnasta.» Sen jälkeen ei kukaan enää uskaltanut esittää kysymyksiä. **35** Opettaessaan myöhemmin kansaa temppelealueella Jeesus kysyi kuulijoilta: »Miksi teidän hengelliset johtomiehenne väittävät, että Messiaan täytyy olla kuningas Daavidin jälkeläinen? **36** Itsehän Daavid sanoi – ja Pyhä Henki puhui näin hänen välityksellään: 'Jumala sanoi Herralleni: istu oikealla puolellani, kunnes alistan vihollisesi sinun valtaasi.' **37** Kun Daavid kutsui häntä Herrakseen, kuinka hän voi olla Daavidin poika?» Tällainen päättely kiinnosti kovasti kansanjoukkoa. **38** Jeesus neuvoi ihmisiä: »Varokaa lainopettajianne. He pukeutuvat kyllä kovin mielellään rikkaiden ja oppineiden viittoihin ja haluavat kaikkien kumartavan heille, kun he kävelevät kauppapaikoilla. **39** Hyvin mielellään he istuvat synagogien parhailla istuimilla ja juhlapäivällisten kunniapaikoilla, **40** mutta kuitenkin riistävät leskiltä heidän kotinsa ja sitten – peittäääkseen todellisen luontonsa – teeskentelevät hurskasta: latelevat julkisilla paikoilla pitkiä rukouksia. Siksi on heidän tuomionsa ankara.» **41** Sen jälkeen Jeesus meni temppelein kolehtiarkkujen luo ja katseli, kun ihmiset pudottivat niihin rahaa. Jotkut, jotka olivat rikkaita, antoivat suuria summia. **42** Sitten eräs köyhä leski pudotti pari kolikkoa. **43** Jeesus kutsui oppilaansa luokseen ja sanoi: »Tämä köyhä leski antoi todellisuuudessa enemmän kuin nuo kaikki rikkaat yhteensä. **44** Hähän antoivat vain vähän ylijäämästään, mutta leski lahjoitti viimeiset lanttinsa.»

13 Kun Jeesus sinä päivänä oli lähdössä temppeleistä, yksi hänen oppilaansa sanoi: »Katso, opettaja, miten jyhkeät kivet ja valtavat rakennukset.» **2** Jeesus vastasi: »Se on totta, mutta niistä ei jää kiveä kiven päälle – vain raunioita.» **3** Kun Jeesus istui Öljymäen rinteellä Jerusalemia vastapäätä, Pietari, Jaakob, Johannes ja Andreas tulivat muiden luota kysymään häneltä: **4** »Milloin temppeli hävitetään? Voiko sitä mistään tietää?» **5** Jeesus selitti: »Älkää antako kenenkään johtaa itseänne harhaan. **6** Ilmaantuu nimittäin useita sellaisia ihmisiä, jotka julistavat olevansa teidän vapahtajianne ja jotka johtavat monia eksyksiin. **7** Sotia syttyy lähellä ja kaukana, mutta tämä ei vielä merkitse loppua. **8** Kansat ja valtakunnat julistavat sodan toisiaan vastaan, ja monissa maissa on maanjäristyksiä ja nälänhätää. Nämä ovat vasta tulossa olevan ahdistuksen esimakua. **9** Mutta kun tällaista alkaa tapahtua, olkaa varuillanne, sillä olette suuressa vaarassa. Teidät vedetään oikeuteen, teitä lyödään synagogissa, ja

teitä syytetään maaherrojen ja kuninkaiden edessä minun seuraamisestani. Silloin teillä on tilaisuus kertoa heille minusta. 10 Hyvän uutisen täytyy ensin tulla jokaisen kansan tietoon, ennen kuin loppu tulee. 11 Mutta kun teidät on pidätetty ja seisotte kuulusteltavina, älkää huolehtiko siitä, miten puolustaudutte. Sanokaa vain se, mitä Jumala antaa teille sanottavaksi. Silloin ette puhu te, vaan Pyhä Henki. 12 Veljekset kavaltaavat toisensa, isät ilmiantavat omat lapsensa kuolemaan ja lapset vanhempansa. 13 Kaikki vihaavat teitä, koska olette minun omiani. Mutta ne, jotka kestävät loppuun asti kieltämättä minua, pelastuvat. 14 Kun näette 'kauhistuksen' olevan siellä, missä sen ei pitäisi olla – temppelissä – paetkaa Juudean vuorille, jos voitte. Kiirehtikää! 15 Jos olette kattotasanteillanne, älkää menkö edes takaisin taloon. 16 Jos olette ulkona pellolla, älkää palatko hakemaan ruokaa tai vaatteita. 17 Voi odottavia äitejä ja niitä, joilla on pikkulapsia! 18 Rukoilkaa, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella. 19 Nuo päivät ovat sellaisia kauhun päiviä, ettei vastaavaa ole koettu Jumalan luomistyön alkamisesta saakka eikä enää tulla kokemaan. 20 Ellei Herra lyhentäisi tuota aikaa, ei yksikään ihminen maailmassa pelastuisi. Mutta valitsemini ihmisten tähden hän rajoittaa noiden päivien määrää. 21 Jos joku sanoo silloin teille: 'Tämä tai tuo on Messias', älkää uskoko. 22 Monet vaelepahtajat ja väärät profeetat tekevät silloin ihmeitä ja petteävät, jos mahdollista, jopa Jumalan omatkin. 23 Olkaa varuillanne! Minä olen varoittanut teitä. 24 Ahdistuksen ajan jälkeen aurinko pimenee, kuu menettää loisteensa 25 ja tähdet putoilevat: taivaat järkkyvät. 26 Silloin koko ihmiskunta näkee minun, joka olen lähetetty taivaasta, tulevan pilvissä voimassani ja kunniassani. 27 Lähetän myös enkelini kokoamaan yhteen valitsemani ihmiset kaikkialta maailmasta – maan ja taivaan ääristä. 28 Mitä viikunapuu meille opettaa? Kun sen silmut alkavat puhjeta ja lehdet työntyä esiin, te tiedätte, että kevät on tullut. 29 Ja kun te näette kaiken kuvaamani tapahtuvan, voitte olla varmat, että paluuni on hyvin lähellä – minä olen silloin jo ovela. 30 Nämä tapahtumat ovat merkki tälle sukupolvelle ajan loppumisesta. 31 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani pysyvät varmoina ikuisesti. 32 Kuitenkaan ei kukaan – eivät edes taivaan enkelit enkä minä itsekään, – tiedä sitä päivää tai tuntia, jolloin tämä tapahtuu; vain Isä sen tietää. 33 Ja koska ette tiedä, milloin palaan, olkaa jatkuvasti valmiina! 34 Minun takaisintuloni on verrattavissa ulkomaille matkustaneen miehen kotiinpaluuseen. Hän selitti työntekijöilleen, mitä heidän tehtäviinsä kuuluisi hänen poissaollessaan, ja ovenvartijan hän käski olla valmiina, tulipa hän milloin

tahansa. 35 Odottakaa minua joka hetki, sillä ette tiedä milloin minä tulen – illalla, keskiyöllä, aamuvuorihaisella vai päivänkoitteessa. 36 Katsokaa, etten löydä teitä nukkumasta! 37 Odottakaa minun paluutani! Tämä on minun sanomani teille ja kaikille muille.»

14 Kahden päivän päästä alkoi juutalaisten pääsiäinen ja happamattoman leivän juhla-aika. Ylipapit ja lainopettajat odottivat jatkuvasti tilaisuutta pidättääkseen Jeesuksen kaikessa hiljaisuudessa ja surmauttaakseen hänet. 2 »Mutta pääsiäisen aikana emme voi sitä tehdä», he sanoivat. »Muuten syntyy mellakka.» 3 Jeesus oli siihen aikaan Betaniassa, lepraan sairastavan Simonin kotona. Aterian aikana sinne tuli eräs nainen mukanaan hyvin arvokas voideastia. Lyötyään astian rikki hän valeli voiteen Jeesuksen päähän. 4 Muutamat pöydässä istuvat pahoittelivat tätä voiteen »haaskausta», joksi he sitä nimittivät. 5 »Nainenhan olisi voinut myydä voiteen kalliiseen hintaan ja antaa rahat köyhille», he mutisivat. 6 Mutta Jeesus sanoi: »Jättäkää hänet rauhaan; miksi moittitte häntä hyvän tekemisestä? 7 Keskuudessanne on aina köyhiä, jotka tarvitsevat apuanne. Teillä on mahdollisuus auttaa heitä milloin tahdotte, mutta minä en ole täällä enää kauan. 8 Tämä nainen teki mitä voi; hän voiteli minun ruumiini edeltäpäin hautaamista varten. 9 Ja todellakin, kaikkialla maailmassa, missä julistetaan ilosanomaa minusta, muistetaan ja ylistetään tämän naisen tekoa.» 10 Silloin yksi Jeesuksen oppilas, Juudas Iskariot, meni ylipappien luo sopimaan Jeesuksen kavaltaamisesta. 11 Kun papit kuulivat hänen asiansa, he ihastuivat siinä määrin, että lupasivat hänelle palkkionkin. Niinpä Juudas alkoi miettiä, miten saisi sopivan tilaisuuden kavaltaa Jeesuksen. 12 Pääsiäisjuhlan alkaessa – sinä päivänä, jona pääsiäislammas syödään – Jeesuksen oppilaat kysyivät häneltä, missä hän halusi syödä perinnäistapoihin kuuluvan pääsiäisaterian. 13 Hän lähetti kaksi oppilastaan edeltä tekemään järjestelyjä. »Kun pääsette Jerusalemiin», hän sanoi heille, »teitä vastaan tulee vesiastiaa kantava mies. Menkää hänen perässään taloon, jonne hän kääntyy. 14 Sanokaa talon isännälle: 'Mestariimme lähetti meidät katsomaan sitä huonetta, jonka sinä olet varannut meille täksi illaksi pääsiäisaterian viettoon.' 15 Isäntä vie teidät yläkertaan suureen huoneeseen, joka on juhla-kunnossa. Valmistakaa meidän illallistemme sinne.» 16 Ne kaksi Jeesuksen oppilasta lähtivät edeltä kaupunkiin. He tapasivat miehen, löysivät huoneen ja valmistivat sen pääsiäisenviettoa varten Jeesuksen ohjeiden mukaan. 17 Illalla saapui Jeesus toisten oppilaiden kanssa. 18 Kun he olivat pöydän ympärillä

syömässä, Jeesus sanoi surullisena: »Yksi teistä pettää minut – yksi teistä, jotka olette minun kanssani tällä aterialla.»

19 Sen kuullessaan oppilaat tulivat pahoille mielin ja kysyivät toinen toisensa jälkeen: »Olenko se minä?»

20 Jeesus vastasi: »Hän on yksi teistä kahdestatoista, jotka olette aterialla minun kanssani.

21 Minunhan täytyy kuolla, niin kuin profeetat jo kauan sitten julistivat, mutta voi miten käykään sen, joka minut pettää – hänelle olisi ollut parempi, ettei hän olisi syntynyt!»

22 Aterian aikana Jeesus otti leivän käteensä ja pyysi sille Jumalan siunausta. Sitten hän mursi sen palasiksi, antoi ne oppilailleen ja sanoi: »Syökää tämä – se on minun ruumiini.»

23 Sen jälkeen hän otti viinimaljan, kiitti siitä Jumalaa ja antoi sen heille; he kaikki joivat siitä.

24 Hän sanoi: »Tämä on minun vereni, joka vuodatetaan ihmisten puolesta ja joka vahvistaa uuden liiton Jumalan ja ihmisten välille.

25 Minä vakuutan teille, etten maista viiniä, ennen kuin juon uutta viiniä Jumalan valtakunnassa.»

26 Sitten he lauloivat kiitosvirren ja lähtivät ulos Öljymäelle.

27 »Kaikki te hylkääte minut», Jeesus sanoi heille, »sillä Jumala on julistanut profeettojen välityksellä: 'Minä surmaan paimenen, ja lampaat joutuvat hajalle.'»

28 Kuolleista noustuani minä menen Galileaan ja tapaan teidät sitten siellä.»

29 Pietari sanoi hänelle: »Minä ainakaan en jätä sinua, vaikka toiset jättäisivätkin!»

30 »Pietari», Jeesus sanoi, »ennen kuin kukko kiekuu toisen kerran huomenaamuna, sinä olet ehtinyt kieltää minut jo kolme kertaa.»

31 »En ikinä», Pietari huudahti.

32 »Ei, vaikka minun täytyisi kuolla sinun kanssasi. Minä en ikinä kiellä sinua!»

Kaikki toisetkin vakuuttivat samaa.

32 He tulivat öljypuumetsikköön, jonka nimi oli Getsemane. Jeesus sanoi oppilailleen: »Istukaa tähän siksi aikaa kun menen rukoilemaan.»

33 Hän otti mukaansa Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen. Jeesus joutui kauhun ja ahdistuksen valtaan

34 ja sanoi heille: »Sydämeni on murtumaisillaan tuskasta. Istukaa tässä ja valvokaa minun kanssani.»

35 Hän meni jonkin matkan päähän, heittäytyi maahan ja rukoili, että lähestyvää kauhun hetkeä ei tulisi, jos se vain suinkin olisi mahdollista.

36 »Isä, Isä», hän sanoi, »kaikki on sinulle mahdollista. Ota minulta pois tämä malja. Haluan kuitenkin, että tapahtuu sinun tahtosi – ei minun.»

37 Sitten hän palasi noiden kolmen oppilaan luo ja löysi heidät nukkumasta.

»Simon», hän sanoi, »nukutko? Etkö jaksanut valvoa kanssani edes yhtä tuntia?»

38 Valvokaa kanssani ja rukoilkaa, ettei kiusaaja saisi teitä valtaansa. Teillä on kyllä hyvää tahtoa, mutta ei voimaa.»

39 Hän meni taas sivummalle ja esitti uudestaan pyyntönsä Jumalalle.

40 Jälleen hän palasi heidän luokseen ja tapasi heidät nukkumasta, sillä he olivat hyvin väsyneitä. He eivät enää

tienneet, mitä sanoa.

41 Kun hän kolmannen kerran palasi heidän luokseen, hän sanoi: »Nukkukaa te vain. Levähtäkää vähän. Mutta ei – ei nyt ole enää aika nukkua. Minut kavalletaan ja annetaan jumalattomien ihmisten käsiin.

42 Herätkää! Meidän täytyy lähteä. Katsokaa, minun pettäjäni on täällä!»

43 Juuri silloin, Jeesuksen vielä puhuessa, tuli paikalle Juudas, yksi hänen oppilaistaan. Juudaksen kanssa oli miekoin ja seipäin aseistautunut ihmisjoukko, jonka ylipapit, lainopettajat ja muut kansanjohtajat olivat lähettäneet.

44 Juudas oli sanonut heille: »Te tiedätte, kuka on Jeesus, kun minä tervehdin häntä. Silloin voitte helposti ottaa hänet kiinni.»

45 Heti, kun he olivat tulleet tarpeeksi lähelle, Juudas meni Jeesuksen eteen.

»Mestari», Juudas huudahti ja suuteli häntä teeskennellen ystävyyttä.

46 Silloin ihmisjoukko kävi Jeesukseen käsiksi ja vangitsi hänet.

47 Mutta yksi oppilaista veti esiin miekan ja löi sillä ylipapin palvelijalta korvan irti.

48 Jeesus kysyi ihmisjoukolta: »Olenko minä vaarallinen rikollinen, kun te tulette tällä tavoin aseistautuneina ottamaan minua kiinni?»

49 Miksi ette vanginneet minua temppelissä? Minähän opetin siellä joka päivä. Mutta tämä tapahtuu, jotta toteutuisi kaikki, mitä minusta jo etukäteen on kirjoitettu.»

50 Tällä välin Jeesuksen oppilaat olivat lähteneet pakoon.

51 Siellä oli vielä eräs joukon jäljessä seurannut nuori poika, joka oli yöpuvussa. Kun muutamat kansanjoukosta yrittivät ottaa hänet kiinni,

52 hän riuhautsi itsensä vapaaksi, niin että hänen vaatteensa jäivät kiinniottajien käsiin, ja juoksi pakoon aivan alastomana.

53 Jeesus vietiin ylipapin luo. Sinne kokoontuivat nopeasti kaikki korkea-arvoisimmat papit ja juutalaisten kansanjohtajat.

54 Pietari seurasi kaukana perässä ja pujahti ylipapin talon portista sisään. Palvelijoilla oli pihalla nuotio, ja Pietari kyyristyi heidän joukkoonsa lämmittelemään.

55 Sisällä ylipapit ja koko juutalaisten neuvosto yrittivät löytää Jeesusta vastaan sellaista, minkä nojalla hänet voitaisiin tuomita kuolemaan. Mutta he eivät onnistuneet.

56 Hankittiin useita vääriä todistajia, mutta he puhuivat keskenään ristiin.

57 Tosin muutamat miehet valehtelivat:

58 »Me olemme kuulleet hänen sanovan: 'Minä hävitän tämän ihmisten rakentaman temppelin ja pystytän kolmessa päivässä uuden, joka on rakennettu ilman ihmisten apua!'»

59 Mutta nykyään he eivät saaneet kertomuksia sopimaan toisiinsa.

60 Silloin ylipappi astui oikeuden eteen ja kysyi Jeesukselta: »Kieltäydytkö vastaamasta tähän syytökseen? Mitä sanottavaa sinulla on puolustukseksesi?»

61 Jeesus ei vastannut mitään. Silloin ylipappi kysyi häneltä: »Oletko sinä Messias, Jumalan Poika?»

62 Jeesus sanoi: »Olen. Ja te näette vielä minun istuvan Jumalan oikealla puolella ja palaavan maan päälle

taivaan pilvissä.» **63** Silloin ylipappi repäisi pukunsa ja sanoi: »Mitä muita todisteita me enää tarvitsemme? **64** Olette kuulleet, kuinka hän pilkkaa Jumalaa. Miten te hänet tuomitsisitte?» Äänestyksen tulos oli yksimielinen: kuolemantuomio. **65** Jotkut sylkivät hänen päälleen. Toiset sitoivat hänen silmänsä ja hakkasivat häntä nyrkillä. »Hei, profeetta, kuka sinua nyt löi?» he ilkkuivat. Vartijatkin käyttivät nyrkkejä viedessään häntä pois. **66** Sillä välin Pietari oli alhaalla pihalla. Eräs ylipapin palvelustyttö huomasi hänet lämmittelemässä nuotion ääressä. Palvelustyttö tarkasteli häntä hetken ja huomautti sitten: »Sinä olit sen nasaretilaisen kanssa.» **68** »En ollut! En edes ymmärrä, mistä sinä puhut!» hän sanoi ja käveli pihan laitaan. Juuri silloin kiekui kukko. **69** Tyttö näki Pietarin siellä ja selitti toisille: »Tuolla hän on! Hän on Jeesuksen oppilaita!» **70** Jälleen Pietari kielsi kaiken. Jonkin ajan päästä muut nuotion ympärillä seisoskelevat alkoivat tivata Pietarilta: »Oletko sinäkin yksi heistä, sillä Galileastahan sinä olet!» **71** Pietari kirosi ja vannoi Jumalan nimeen: »En tunne tätä miestä, josta te puhutte», hän sanoi, **72** ja silloin kukko kiekui toisen kerran. Pietarin mielessä välähtivät Jeesuksen sanat: »Ennen kuin kukko kaksi kertaa kiekuu, sinä kiellät minut jo kolme kertaa.» Hän purskahti katkeraan itkuun.

15 Aikaisin aamulla kokoontui koko suuri neuvosto – ylipapit, kansanjohtajat ja lainopettajat – keskustelemaan tilanteesta. Jeesus päätettiin lähettää aseistettujen vartijoiden saattamana roomalaisen maaherran, Pilatuksen, luo. **2** Pilatus kysyi Jeesukselta: »Oletko sinä juutalaisten kuningas?» »Olen», Jeesus vastasi. »Niin on kuin sinä sanoit.» **3** Sitten ylipapit syyttivät häntä monista rikoksista, **4** ja Pilatus kysyi häneltä: »Miksi et puhu mitään? Mitä sanottavaa sinulla on näihin syytöksiin?» **5** Pilatuksen suureksi hämmästykseksi Jeesus ei sanonut yhtään mitään. **6** Pilatuksella oli tapana joka vuosi pääsiäisjuhlien aikana vapauttaa joku juutalaisista vangeista – kenet tahansa ihmiset häneltä pyysivät. **7** Yksi silloisista vangeista oli Barabbas, joka oli muutamien muiden kanssa vangittu murhasta erään kapinahankkeen yhteydessä. **8** Nyt ihmisjoukko alkoi tungeksia Pilatuksen luo pyytämään, että hän taas vapauttaisi jonkun vangin, niin kuin oli ollut tapana. **9** »Mitä sanotte, jos annan teille juutalaisten kuninkaan?» Pilatus kysyi. »Hänetkö haluatte vapaaksi?» **10** Hän oli näet ymmärtänyt kaiken olevan ylipappien aikaansaannosta, koska he kadehtivat Jeesuksen kansansuosiota. **11** Mutta ylipapit yllyttivät kansaa vaatimaan, että Jeesuksen sijasta vapautettaisiin Barabbas. **12** »Jos vapautan Barabbaan, niin mitä minun sitten pitäisi tehdä tälle miehelle, jota te kutsutte kuninkaaksenne?»

Pilatus kysyi. **13** Kansanjoukko huusi: »Ristiinnaulitse hänet!» **14** »Mutta miksi?» Pilatus kysyi. »Mitä pahaa hän on tehnyt?» Yhä kovemmin huudettiin: »Ristiinnaulitse hänet!» **15** Pilatus pelkäsi, että syntyisi mellakka, ja koska hän halusi olla kansalle mieliksi, hän vapautti Barabbaan. Jeesuksen hän määräsi ruoskittavaksi lyijyllä vahvistetulla ruoskalla ja lähetti hänet sitten ristiinnaulittavaksi. **16** Roomalaiset sotilaat veivät Jeesuksen maaherran palatsin pihalle ja kutsuivat paikalle koko palatsin henkivartioston. **17** He pukivat Jeesuksen tummanpunaiseen viittaansa, väänsivät kruunun teräväpiikkisistä orjantappuran oksista ja panivat sen hänen päähänsä. **18** Sitten he tekivät hänelle kunniaa ja huusivat: »Terve, juutalaisten kuningas!» **19** He myös hakkasivat häntä kepillä päähän, sylkivät häntä kasvoihin ja polvistuivat muka kumartamaan häntä. **20** Kun sotilaat väsyivät ilveilyyn, he riisuivat Jeesukselta punaisen viitan ja pukivat hänen omat vaatteensa takaisin hänen ylleen. Sitten he veivät hänet ristiinnaulittavaksi. **21** Matkalla he pakottivat Simon Kyreneläisen, joka juuri silloin palasi maalta, kantamaan Jeesuksen ristiä. (Simon on Aleksanderin ja Rufuksen isä.) **22** He veivät Jeesuksen paikkaan, jonka nimi on Golgata. (Nimi tarkoittaa pääkalloa.) **23** Siellä Jeesukselle tarjottiin viiniä, johon oli sekoitettu huumaaavaa ainetta, mutta hän ei huolinut siitä. **24** Sitten he ristiinnaulitsivat hänet – ja heittivät arpaa hänen vaatteistaan. **25** Ristiinnaulitseminen tapahtui noin kello yhdeksän aamulla. **26** Ristiin Jeesuksen pään yläpuolelle kiinnitettiin kilpi, josta kävi ilmi hänen rikoksensa. Siinä luki: »Juutalaisten kuningas.» **27** Tuona aamuna ristiinnaulittiin myös muita – kaksi rikollista, joiden ristit seisoivat Jeesuksen kummallakin puolella. **28** Näin toteutui Raamatun ennustus: »Hänen katsottiin kuuluvan pahantekijöiden joukkoon.» **29** Ristin ohi kulkevat pilkkasivat Jeesusta ja nyökyttelivät ilkkuen päätään: »Siitä sait! Ja sinä muka pystyt hajottamaan temppelin maan tasalle ja rakentamaan sen kolmessa päivässä uudelleen! **30** Jos kerran olet niin ihmeellinen, niin pelasta itsesi ja tule alas sieltä ristiltä.» **31** Myös ylipappeja ja muita juutalaisten johtomiehiä seisoivat siellä Jeesusta pilkkaamassa. »Hän on kovin taitava pelastamaan muita», he sanoivat, »mutta itseään hän ei pysty auttamaan!» **32** »Hei siellä, messias!» he huusivat hänelle. »Sinä Israelin kuningas! Tule alas ristiltä, niin me uskomme sinuun!» Vieläpä ne kaksi rikollista, jotka kituivat yhdessä hänen kanssaan, kirosivat häntä. **33** Keskipäivän aikaan tuli koko maahan pimeys, jota kesti iltapäivään noin kolmeen asti. **34** Jeesus huusi silloin kovalla äänellä: »Eli, Eli, lama sabaktani?» »Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?» **35** Jotkut ympärillä seisovista

luulivat, että hän kutsui profeetta Eliaa. **36** Silloin eräs mies juoksi ottamaan sienen, kostutti sen happamaan viiniin ja kurkotti sienen kepin avulla Jeesuksen huulille. »Saa nähdä, tuleeko Elia auttamaan hänet alas!» hän sanoi. **37** Jeesus huusi jälleen kovalla äänellä ja antoi henkensä. **38** Silloin temppelin välioverho repeytyi kahtia ylhäältä alas. **39** Kun Jeesuksen ristin juurella seisova roomalainen upseeri näki Jeesuksen kuoleman, hän huudahti: »Tämä oli todella Jumalan Poika!» **40** Siellä oli myös muutamia naisia, jotka seurasivat tapahtumien kulkua matkan päästä – Maria Magdaleena, Maria, nuoremman Jaakobin ja Jooseen äiti, Salome sekä muita. **41** He ja monet muut Galilean naiset, jotka olivat liittyneet Jeesuksen oppilasjoukkoon ja palvelleet häntä Galileassa, olivat tulleet hänen mukanaan Jerusalemiin. **42** Tämä kaikki tapahtui sapatin aattona. **43** Illansuussa tuli paikalle arimatilainen Joosef, juutalaisten suuren neuvoston kunnianarvoisa jäsen, joka hänkin odotti innokkaasti Jumalan valtakunnan tuloa. Hän keräsi kaiken rohkeutensa ja meni pyytämään Pilatukselta Jeesuksen ruumista. **44** Pilatus ei ollut uskoa, että Jeesus olisi jo kuollut. Hän kutsui sen vuoksi luokseen ristiinnaulitsemisista vastaavan roomalaisen upseerin ja tiedusteli asiaa häneltä. **45** Kun upseeri oli ilmoittanut Jeesuksen kuolleen, Pilatus sanoi Joosefille, että tämä saisi viedä ruumiin. **46** Joosef osti pitkän pellavaliinan, otti Jeesuksen ruumiin alas ristiltä, kääri liinan sen ympärille ja vei ruumiin kallioon hakattuun hautaan. Haudan oviaukkoon hän vieritti kiven. **47** Maria Magdaleena ja Maria, Jooseen äiti, seisoivat katselemassa, kun Jeesus pantiin hautaan.

16 Kun sapatiti seuraavana iltana päättyi, Maria Magdaleena, Salome ja Maria, Jaakobin äiti, menivät ostamaan balsamointivoiteita. **2** Seuraavana aamuna he lähtivät jo auringonnousun aikaan viemään niitä haudalle. **3** Matkalla he miettivät, miten ihmeessä saisivat vieritetyksi syrjään suuren kiven, joka sulki hautakammion oviaukon. **4** Mutta paikalle tullessaan he näkivät, että kivi oli jo siirretty syrjään. **5** He menivät hautakammioon sisälle, ja siellä, oikealla puolella, istui nuori mies, jolla oli valkoiset vaatteet. Naiset säikähtivät, **6** mutta enkeli sanoi: »Älkää pelästykö. Tehän etsitte Jeesusta, nasaretilaista, joka ristiinnaulittiin. Ei hän ole täällä! Hän on palannut elämään. Katsokaa, tässä hänen ruumiinsa oli. **7** Menkää nyt viemään tämä sanoma Pietarille ja muille hänen oppilailleen: Jeesus menee teidän edellänne Galileaan. Te saatte nähdä hänet siellä, aivan niin kuin hän teille ilmoitti ennen kuolemaansa.» **8** Naiset pakenivat kiireesti haudalta. He olivat niin säikähdyksissään,

etteivät uskaltaneet puhua kenellekään näkemästään. **9** (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Jeesuksen ylösnousemus tapahtui varhain sunnuntaiaamuna. Ensimmäinen ihminen, joka hänet näki, oli Maria Magdaleena – nainen, jonka hän oli vapauttanut seitsemästä riivaajahengestä. **10** Maria löysi Jeesuksen oppilaat murheen murtamina ja vakuutti heille innoissaan, että hän oli nähnyt Jeesuksen ja että tämä oli elossa. Mutta kukaan ei uskonut häntä. **12** Myöhemmin Jeesus ilmestyi kahdelle miehelle, jotka olivat matkalla Jerusalemistä maaseudulle. He eivät ensin tunteneet häntä, koska hän oli erilainen kuin ennen. **13** Kun he viimein tajusivat, kuka hän oli, he ryntäsivät takaisin Jerusalemiin kertomaan toisille, mutta heitäkään ei uskottu. **14** Vielä myöhemmin Jeesus ilmestyi yhdelletoista oppilaalleen näiden ollessa aterialla. Hän moitti heitä epäuskosta – että he olivat itsepäisesti kieltäytyneet uskomasta niitä, jotka olivat nähneet hänet ylösnousseena. **15** Sitten hän sanoi heille: »Menkää nyt kaikkialle maailmaan ja kertokaa Jumalan hyvä uutinen kaikille ihmisille. **16** Ne, jotka uskovat ja kastetaan, saavat ikuisen elämän. Mutta ne, jotka kieltäytyvät uskomasta, tuomitaan. **17** Ne, jotka uskovat, saavat minulta voiman tehdä tunnustekoja: minun nimessäni he ajavat pahoja henkiä ihmisistä ja puhuvat uusilla kielillä. **18** He voivat koskea turvallisesti jopa käärmeisiin, ja jos he juovat jotakin myrkyllistä, se ei vahingoita heitä. He panevat myös kätsensä sairaiden päälle ja parantavat heidät.» **19** Kun Herra Jeesus oli lakannut puhumasta heille, hänet kohotettiin ylös taivaaseen, ja hän istui Jumalan oikealle puolelle. **20** Jeesuksen oppilaat lähtivät viemään kaikkialle ilosanomaa Jeesuksesta. Herra oli heidän kanssaan ja vahvisti heidän puheensa todeksi antamalla ihmeiden seurata heidän sanojaan.

Luukas

1 Hyvä Jumalaa rakastava ystäväni Jeesuksesta on kirjoitettu jo useita elämäkertoja. Tiedot on saatu niiltä, jotka ovat itse nähneet ja kertoneet hänestä muillekin. **3** Halusin kuitenkin vielä tutkia kaiken tarkasti alusta loppuun ja kertoa asiat sinulle järjestyksessä. **4** Huomaat, että voit luottaa siihen, mitä sinulle on opetettu. **5** Kerron ensiksi juutalaisesta papista, Sakariaasta, joka eli siihen aikaan kun Herodes oli Juudean kuninkaana. Sakarias oli temppelelpalvelija ja kuului Abian osastoon. Hänen vaimonsa Elisabet oli juutalaista Aaronin sukua. **6** Sakarias ja Elisabet olivat hyviä ja hurskaita ihmisiä ja halusivat sydämeästään noudattaa Jumalan lakia. **7** He olivat lapsettomia, sillä Elisabet ei ollut voinut saada lasta, ja nyt he molemmat olivat jo iäkkäitä. **8** Kerran, kun oli Abian osaston vuoro palvella temppelissä, Sakarias oli siellä hoitamassa tehtäväänsä. **9** Arvalla ratkaistiin, kuka saisi mennä temppelin pyhimpään osaan polttamaan suitsuketta Herran edessä. Tämä kunnia tuli Sakariaan osaksi. **10** Jumalanpalvelukseen kokoontuneet ihmiset seisoivat toimituksen ajan temppelin pihalla ja rukoilivat. **11** Sakarias oli suitsutusalttarin ääressä. Äkkiä sen oikealle puolelle ilmestyi enkeli. Sakarias pelästyi suunnottomasti. **13** Enkeli sanoi: »Älä pelkää, Sakarias! Tulin kertomaan, että Jumala on kuullut rukouksesi ja vaimosi Elisabet synnyttää sinulle pojan. Sinun pitää antaa hänelle nimeksi Johannes. **14** Kun lapsi syntyy, te ja monet muutkin tulette hyvin iloisiksi. Pojasta kasvaa suuri Jumalan mies. **15** Viiniin tai väkeviin juomiin hän ei koske, ja hän on syntymästään saakka täynnä Pyhää Henkeä. **16** Hän saa monet juutalaiset kääntymään Herran, heidän Jumalansa, puoleen. **17** Johanneksessa on sama voima ja Henki kuin aikoinaan profeetta Eliassa, ja hän valmistaa ihmisiä Kristuksen tuloon. Hän opettaa heitä rakastamaan Herraa, niin kuin heidän esi-isänsä rakastivat, ja elämään niin kuin Jumala tahtoo.» **18** Sakarias sanoi enkelille: »Se on mahdotonta! Minä olen jo vanha mies, ja vaimonikin on iäkäs.» **19** Siihen enkeli sanoi: »Olen Gabriel, Jumalan palvelija. Jumala itse lähetti minut luoksesi kertomaan tämän iloisen uutisen. **20** Koska et uskonut minua, menetät puhekykysi siihen asti, kunnes lapsi syntyy. Saat nähdä, että ennustukseni varmasti toteutuu.» **21** Väkijoukko odotti Sakariaa pihalla ja kummasteli hänen viipymistään. **22** Kun Sakarias lopulta tuli ulos, hän ei pystynyt puhumaan, mutta hänen eleistään ihmiset ymmärsivät, että hän oli nähnyt temppelissä näyn. **23** Sakarias jäi työvuoronsa loppuun asti temppeliin ja palasi vasta sitten kotiin. **24** Pian tämän jälkeen Elisabet alkoi odottaa lasta ja eristäytyi

muista ihmisistä viideksi kuukaudeksi. **25** »Herra on hyvä», hän totesi onnellisena. »Enää minun ei tarvitse hävetä lapsettomuuttani.» **26** Kuukauden kuluttua Jumala lähetti enkeli Gabrielin Nasaretiin, erääseen Galilean kaupunkiin. **27** Hän ilmestyi siellä Maria-nimiselle tytölle. Maria oli neitsyt ja kihloissa kuningas Daavidin sukuun kuuluvan Joosefin kanssa. **28** Enkeli tervehti Mariaa kunnioittavasti ja jatkoi: »Jumala on siunannut sinua ja on kanssasi.» **29** Hämmästynyt ja pelästynyt Maria ei ymmärtänyt, miksi enkeli hänelle näin sanoi. **30** »Älä pelkää, Maria», enkeli jatkoi. »Jumala on päättänyt antaa sinulle suuren siunauksen. **31** Alat pian odottaa lasta ja saat pojan. Anna hänen nimekseen Jeesus. **32** Hän on suuri, hän on Jumalan Poika. Jumala tekee hänestä kuninkaan niin kuin hänen esi-isästään Daavidista, **33** mutta Jeesuksen valtakunta, hänen Israelinsa, on ikuinen.» (aiön g165) **34** Maria kysyi enkeliltä: »Miten minä, joka olen neitsyt, voisin saada lapsen?» **35** Enkeli vastasi: »Sinuun tulee Pyhä Henki; Jumalan voima valtaa sinut. Sen tähden lapsesi on pyhä Jumalan Poika. **36** Sukulaisesi Elisabetin uskottiin jääneen lapsettomaksi. Kuusi kuukautta sitten hän on vanhoilla päivillään kuitenkin alkanut odottaa lasta. **37** Jumalallehan on kaikki mahdollista.» **38** Maria sanoi: »Olen Herran palvelija ja valmis kaikkeen, mitä hän tahtoo. Tapahtukoon niin kuin sanot.» Silloin enkeli hävisi hänen näkyvistään. **39** Maria halusi tavata Elisabetin ja lähti muutaman päivän kuluttua tämän kotikaupunkiin Juudean vuorille. **41** Kun Maria tervehti Elisabetia, tämä tunsu lapsensa liikahtavan ja tuli täyteen Pyhää Henkeä. **42** Elisabet huudahti Marialle iloisesti: »Jumala on siunannut sinua enemmän kuin ketään muuta naista! Lapsestasi kiitetään ja ylistetään Jumalaa. **43** On suuri kunnia, että Herrani äiti tulee tapaamaan minua. **44** Kun tulit sisään ja kuulin äänesi, lapsenikin liikahti ilosta. **45** Sinä uskoit Jumalan pitävän sanansa, ja siksi hän on antanut sinulle tämän suuren siunauksen.» **46** Maria vastasi: »Ylistän lakkaamatta Jumalaa ja iloitsen Pelastajastani! **48** Halusin palvella häntä, ja hän muisti minua, tavallista tyttöä. Kaikki tulevat sukupolvet sanovat minua Jumalan siunaamaksi. **49** Pyhä, kaikkivaltias Jumala on tehnyt minulle jotain suurta. **50** Hän osoittaa sukupolvesta toiseen hyvyyttä jokaiselle, joka kunnioittaa häntä. **51** Miten valtava on hänen voimansa! Hän on nöyryyttänyt ylpeät, **52** syössyt hallitsijat valtaistuimilta ja asettanut vaatimattomat kunniaan. **53** Hän on ruokkinut nälkäiset sydämet, mutta lähettänyt rikkaat tyhjinä pois. **54** Ihmeellisesti hän on auttanut palvelijaansa Israelia. **55** Hän lupasi esi-isillemme – Abrahamille ja hänen jälkeläisilleen – että armahtaisi heidät ikuisiksi ajoiksi, eikä

ole unohtanut lupaustaan.» (aiön g165) 56 Maria oli Elisabetin luona kolmisen kuukautta ennen kuin palasi kotiinsa. 57 Elisabetin odotusaika kului loppuun, ja hänelle syntyi poika. 58 Naapurit ja sukulaiset saivat pian kuulla, miten hyvä Jumala oli ollut Elisabetille, ja kaikki olivat iloisia. 59 Kun lapsi oli kahdeksan päivän ikäinen, sukulaiset ja ystävät saapuivat ympärileikkausjuhlaan. He ajattelivat, että lapsen nimeksi pantaisiin isän mukaan Sakarias. 60 Mutta Elisabet sanoi yllättäen: »Ei hänestä tehdä Sakariasta, vaan Johannes.» 61 Vieraat ihmettelivät: »Eihän suvussanne ole ketään sennimistä.» 62 Viittomalla he kysivät asiaa lapsen isältä. 63 Sakarias pyysi kirjoitusvälineet ja kirjoitti kaikkien hämmästykseksi: »Hänen nimensä on Johannes.» 64 Heti tämän jälkeen hän pystyi taas puhumaan, ja ensimmäiseksi hän alkoi kiittää Jumalaa. 65 Koko paikkakunta joutui ihmetyksen valtaan, ja tapauksesta puhuttiin kaikkialla Juudean vuoristoalueella. 66 Jokainen, joka kuuli siitä, jäi kyselemään mielessään, mitä tästä lapsesta oikein tulee. Herra näytti aivan erityisellä tavalla olevan hänen kanssaan. 67 Sakarias täyttyi Pyhällä Hengellä ja sai Jumalta sanoman: 68 »Ylistäkää Herraa, Israelin Jumalaa, joka on tullut kansansa luo ja ostanut sen vapaaksi. 69 Hän lähettää meille Pelastajan, joka kuuluu hänen palvelijansa Daavidin kuningassukuun. 70 Ovathan Jumalan pyhät profeetat ilmoittaneet jo aikoja sitten, että hän on luvannut pelastaa meidät kaikkien vihollistemme käsistä. (aiön g165) 72 Jumala on ollut hyvä esi-isillemme. Kun hän antoi Abrahamille pyhän lupauksen, hän myös piti sanansa. 74 Saimme etuoikeuden palvella Jumalaa koko elämämme oikeamielisinä ilman moitteen sijaa ja vihollisia pelkäämättä. 76 Pieni poikani, sinusta tulee suuren Jumalan profeetta. Sinä valmistat tietä Herralle. 77 Kerrot hänen kansalleen, miten se voi saada syntinsä anteeksi ja pelastua. 78 Jumalan armo tekee tämän mahdolliseksi. Meille pimeässä, kuoleman varjossa, eläville ihmisille alkaa valjeta aamu, ja voimme nähdä rauhan tien.» 80 Poika kasvoi Jumalan lapsena. Tultuaan aikuiseksi hän oleskeli autiomaassa ennen kuin alkoi julkisen toimintansa Israelin kansan keskuudessa.

2 Rooman keisari Augustus päätti näihin aikoihin, että koko valtakunnassa oli toimitettava väestönlaskenta. 2 Se suoritettiin, kun Kyrenius oli Syyrian maaherrana. 3 Jokaisen piti matkustaa henkikirjoitusta varten sille paikkakunnalle, josta hänen sukunsa oli lähtöisin. 4 Koska Joosef kuului Daavidin sukuun, hänen oli mentävä Juudean Betlehemiin – sehän oli kuningas Daavidin kotikaupunki. Joosef itse asui Galilean Nasaretissa. 5 Hän otti matkalle mukaan

morsiamensa Marian, joka odotti lasta. 6 Kun he olivat Betlehemissä, lapsi syntyi. 7 Se oli poika. Maria kääri lapsen, esikoisensa, kapaloihin ja pani eläinten seimeen, sillä kaikki kaupungin majoituspaikat olivat täynnä. 8 Samana yönä oli muutamia paimenia kylän ulkopuolella vartioimassa lammasmaunoja. 9 Yhtäkkiä heidän keskelleen ilmestyi enkeli, ja Herran kirkkaus valaisi koko tienoon. Paimenet pelästyivät suunnattomasti, 10 mutta enkeli rauhoitti heitä. »Älkää pelätkö!» hän sanoi. »Saatte kuulla kaikkien aikojen iloisimman uutisen. Se koskee jokaista ihmistä. 11 Betlehemissä on tänä yönä syntynyt Vapahtaja – Messias, Herra! 12 Voitte mennä katsomaan häntä: lapsi nukkuu kapaloituna eläinten seimessä.» 13 Yhtäkkiä enkelin seuraan liittyi kokonainen taivaan armeija, joka kiitti Jumalaa: 14 »Kunnia korkeuden Jumalalle. Rauha maan ihmisille, joita Jumala rakastaa!» 15 Kun enkelijoukko oli palannut taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: »Mennään heti Betlehemiin katsomaan ihmettä, josta Jumala ilmoitti meille.» 16 He juoksivat kaupunkiin ja löysivät Marian ja Joosefin. Seimessä todellakin oli vastasyntynyt lapsi! 17 Paimenet kertoivat kaikille, mitä oli tapahtunut ja mitä enkeli oli sanonut heille lapsesta. 18 Ihmiset hämmästyivät kuullessaan heidän kertomuksensa, 19 mutta Maria painoi tapahtumat hiljaa mieleensä ja mietti niitä usein. 20 Paimenet menivät takaisin laumansa luo. He ylistivät Jumalaa enkelien tuomasta ilosanomasta ja siitä, että olivat saaneet nähdä lapsen aivan niin kuin enkeli oli luvannut. 21 Kahdeksan päivää myöhemmin oli lapsen ympärileikkaus. Hänen nimekseen tuli Jeesus. Tämän nimenhän hän oli saanut enkeliltä jo ennen kuin Maria alkoi häntä odottaa. 22 Mooseksen laki vaati äitiä uhraamaan temppelissä lapsen syntymän jälkeen puhdistusuhrin. Kun Joosef ja Maria lähtivät tämän vuoksi Jerusalemiin, he veivät samalla Jeesuksen Herran eteen, 23 sillä Jumala oli laissaan määrännyt, että jokainen esikoispoika on omistettava Herralle. 24 Jeesuksen vanhempien puhdistusuhrina oli lain mukaan »kaksi metsäkyyhkystä tai kyyhkyksenpoikasta». 25 Temppelissä oli silloin myös Simeon-niminen jerusalemilainen. Hän oli hurskas, Jumalaa pelkäävä ja Pyhän Hengen täyttämä mies, joka jatkuvasti odotti Messiaan tuloa. 26 Pyhä Henki oli ilmoittanut hänelle, että hän ennen kuolemaansa näkisi Jumalan lähettämän Messias-kuninkaan. 27 Nyt Henki oli ohjannut hänet temppeliin, ja kun Maria ja Joosef lainkuulaisina toivat lastaan Herran eteen, 28 Simeon otti Jeesuksen syliinsä ja ylisti Jumalaa. 29 »Herra, nyt voin kuolla rauhassa, sillä olet täyttänyt lupauksesi», hän sanoi. »Olen nähnyt Vapahtajan, jonka annoit maailmalle. 32 Hän on kaikkien kansojen valo ja

oman kansasi Israelin kunnia.» **33** Joosef ja Maria seisivat vieressä ja ihmettelivät kuullessaan, mitä Simeon sanoi Jeesuksesta. **34** Simeon siunasi heidät ja sanoi vielä Marialle: »Joudut kärsimään paljon, sillä monet israelilaiset kääntävät selkensä pojalleni – omaksi onnettomuudekseen. Toisille taas hän on heidän suurin ilonsa, ja monet salaiset ajatukset paljastuvat.» **36** Temppelessä oli sinä päivänä myös 84-vuotias profeetta Hanna. Hänen isänsä oli juutalaiseen Asserin heimoon kuuluva Fanuel. Hanna oli aikoinaan mennyt nuorena naimisiin, mutta jäänyt leskeksi seitsemän avioliittovuoden jälkeen. Hän oli jatkuvasti temppelessä, rukoili yötä päivää ja paastosi usein. **38** Kun Simeon puhui Marian ja Joosefin kanssa, Hannakin tuli heidän luokseen. Hän kiitti Jumalaa ja kertoi kaikille, jotka odottivat Jerusalemin vapaaksi lunastajaa: Messias oli nyt tullut! **39** Kun Jeesuksen vanhemmat olivat tehneet sen, mitä Jumalan laki vaati, he palasivat kotiinsa Galilean Nasaretiin. **40** Siellä lapsesta kasvoi voimakas ja viisas poika, jota Jumala runsaasti siunasi. **41** Jeesuksen vanhemmat kävivät joka vuosi Jerusalemin pääsiäisjuhilla. **42** Kun Jeesus oli kaksitoistavuotias, perhe kävi taas Jerusalemissa. **43** Juhlien päätyttyä Joosef ja Maria lähtivät paluumatkalle, mutta Jeesus jäi heidän huomaamattaan Jerusalemiin. **44** Ensimmäisenä päivänä vanhemmat eivät osanneet kaivata häntä. He olettivat, että hän oli ystäviensä kanssa muiden matkalaisten joukossa. Kun Jeesusta ei illallakaan näkynyt, Joosef ja Maria alkoivat kysellä häntä tuttavilta ja sukulaisilta, **45** mutta kukaan ei tiennyt pojasta. Vanhempien oli palattava Jerusalemiin etsimään häntä. **46** Vasta kolmen päivän kuluttua he löysivät pojan. Hän istui temppelessä keskustelemassa lainopettajien kanssa. **47** Kaikki ihmettelivät hänen käsityskykyään ja vastauksiaan. **48** Joosef ja Maria eivät tienneet mitä ajatella, kun näkivät hänen istuvan siellä kaikessa rauhassa. »Miksi sinä teit meille tämän?» Maria kysyi. »Isä ja minä olemme olleet huolissamme ja etsineet sinua joka paikasta.» **49** »Mutta miksi teidän piti minua etsiä?» Jeesus kysyi. »Ettekö tienneet, että täällähän minä olisin – Isäni talossa?» **50** Isä ja äiti eivät ollenkaan ymmärtäneet, mitä hän tarkoitti. **51** Jeesus palasi sitten vanhempiensa kanssa Nasaretiin ja oli heille tottelevainen. Hänen äitinsä painoi myös tämän tapahtuman mieleensä. **52** Jeesus kasvoi ja kehittyi sekä Jumalan että ihmisten rakastamana.

3 Tiberius oli keisarina viidettätoista vuotta, kun Sakariaan poika Johannes sai autiomaassa Jumalta viestin. Tähän aikaan Pilatus oli Juudean maaherrana ja Herodes hallitsi Galileaa, Herodeksen veli Filippus Itureaa ja Trakonia ja Lysanias Abilenea. Juutalaisten ylipappeina olivat Hannas ja

Kaifas. **3** Johannes alkoi kulkea Jordanin molemmilla rannoilla paikasta toiseen. Hän julisti ihmisille, että saadakseen Jumalan anteeksiantamuksen heidän oli hylättävä syntinsä ja palattava Jumalan luo. Tämän merkiksi heidän oli otettava kaste. **4** Profeetta Jesaja oli ennustanut Johanneksesta: »Autiomaasta kuuluu hänen äänensä: ”Tehkää tie, jota Herra voi kulkea. Leventäkää polku häntä varten. **5** Tasoittakaa vuoret, täyttäkää laaksot, oikaiskaa mutkat ja raivatkaa kivikot! **6** Silloin koko ihmiskunta saa nähdä Jumalan lähettämän Vapahtajan.” **7** Johannes puhui niille, jotka tulivat kastettaviksi: »Te käärmee! Tahdotte saada kasteen, koska ette halua joutua kadotukseen, mutta ette käännä tosissanne Jumalan puoleen. **8** Teidän elämästänne näkyy, oletteko tehneet parannuksen. Älkää luulko selviävänne sillä, että olette Aabrahamin jälkeläisiä. Se ei riitä. Jumala voi tehdä Aabrahamille lapsia näistä autiomaan kivistä! **9** Tuomion kirves on valmiina, ja jokainen puu, josta ei saada hyviä hedelmiä, hakataan poikki ja poltetaan.» **10** »Mitä meidän sitten on tehtävä?» ihmiset kysyivät. **11** Hän vastasi: »Jos sinulla on kaksi paitaa, anna toinen jollekin köyhälle. Jos sinulla on ruokaa, anna sitä niille, joilla on nälkä.» **12** Myös jotkut veronkantajat tulivat kastettaviksi ja kysyivät: »Miten voimme todistaa, että olemme luopuneet synneistämme?» **13** »Olkaa rehellisiä», hän vastasi. »Älkää kerätkö veroa enempää kuin Rooman hallinto teiltä vaatii.» **14** »Mitä meidän on tehtävä?» kysyivät muutamat sotilaat. Johannes vastasi: »Älkää kiristäkö rahaa uhaten tai väkivalloin vaan tyytykää palkkaanne. Älkää syyttäkö ketään vastoin parempaa tietoaanne.» **15** Siihen aikaan odotettiin yleisesti, että Messias tulisi pian, ja ihmiset pohtivat, oliko Johannes itse Messias. Tämä oli joka puolella yleisenä puheena. **16** Johannes vastasi kysyjille: »Minä kastan vain vedellä, mutta pian tulee toinen, jolla on enemmän valtaa kuin minulla – oikeastaan en kelpaisi edes irrottamaan hänen sandaaliensa nauhoja. Hän kastaa teidät tulella, Pyhällä Hengellä. **17** Hän erottelee jyvistä akanat ja polttaa ne ikuisessa tulella, mutta kokoaa jyvät aittaan.» **18** Johannes käytti usein tällaisia varoittavia esimerkkejä julistaessaan ihmisille hyvää uutista. (**19** Myöhemmin Johannes arvosteli julkisesti Galilean hallitsijaa Herodesta siitä, että tämä otti itselleen veljensä vaimon Herodian ja teki monenlaista muutakin vääryyttä. **20** Silloin Herodes panetti Johanneksen vankilaan.) **21** Eräänä päivänä Jeesus itse tuli kansanjoukon mukana Johanneksen kastettavaksi. Kun hän rukoili kasteen jälkeen, **22** Pyhä Henki laskeutui taivaasta hänen ylleen kuin kyyhkynen. Samalla ylhäältä kuului ääni: »Sinä olet minun rakas poikani, minun silmäteräni.» **23** Kun Jeesus aloitti julkisen toimintansa,

hän oli noin kolmikymmenvuotias. Häntä pidettiin Joosefin poikana. Joosefin isä oli Eeli, 24 Eelin isä oli Mattat, Mattatin isä oli Leevi, Leevin isä oli Melki, Melkin isä oli Jannai, Jannain isä oli Joosef, 25 Joosefin isä oli Mattatias, Mattatiaan isä oli Aamos, Aamoksen isä oli Naahum, Naahumin isä oli Esli, Eslin isä oli Naggai, 26 Naggain isä oli Maahat, Maahatin isä oli Mattatias, Mattatiaan isä oli Semein, Semeinin isä oli Joosek, Joosekin isä oli Jooda, 27 Joodan isä oli Johanan, Johananin isä oli Reesa, Reesan isä oli Serubbaabel, Serubbaabelin isä oli Sealtiel, Sealtielin isä oli Neeri, 28 Neerin isä oli Melki, Melkin isä oli Addi, Addin isä oli Koosam. Koosamin isä oli Elmadam, Elmadamin isä oli Eer, 29 Eerin isä oli Joosua, Joosuan isä oli Eliaser, Elieserin isä oli Joorim, Joorimin isä oli Mattat, Mattatin isä oli Leevi, 30 Leevin isä oli Simeon, Simeonin isä oli Juuda, Juudan isä oli Joosef, Joosefin isä oli Joonam, Joonamin isä oli Eljakim, 31 Eljakimin isä oli Melea, Melean isä oli Menna, Mennan isä oli Mattatan, Mattatanin isä oli Naatan, Naatanin isä oli Daavid, 32 Daavidin isä oli Iisai, Iisain isä oli Oobed, Oobedin isä oli Boogas, Boogaa isä oli Selah, Selahin isä oli Nahson, 33 Nahsonin isä oli Amminadab, Amminadabin isä oli Admin, Adminin isä oli Arni, Arnin isä oli Hesron, Hesronin isä oli Peres, Pereksen isä oli Juuda, 34 Juudan isä oli Jaakob, Jaakobin isä oli Iisak, Iisakin isä oli Abraham, Abrahamin isä oli Terah, Terahin isä oli Naahor, 35 Naahorin isä oli Serug, Serugin isä oli Regu, Regun isä oli Peleg, Pelegin isä oli Eeber, Eeberin isä oli Selah, 36 Selahin isä oli Kainam, Kainamin isä oli Arpaksad, Arpaksadin isä oli Seem, Seemin isä oli Nooa, Nooan isä oli Lemek, 37 Lemekin isä oli Metusalah, Metusalahin isä oli Eenok, Eenokin isä oli Jaaret, Jaaretin isä oli Mahalalel, Mahalalelin isä oli Keenan, 38 Keenanin isä oli Enos, Enoksen isä oli Seet, Seetin isä oli Aadam, Aadamin isä oli Jumala.

4 Jeesus lähti Jordanilta täynnä Pyhää Henkeä, ja Henki vei hänet Juudean kuivaan autiomaahan. Siellä saatana kiusasi häntä neljäkymmentä päivää. Hän ei syönyt koko aikana mitään ja hänellä oli kova nälkä. 3 Kiusaaja sanoi: »Jos olet Jumalan Poika, käske tämän kiven muuttua leiväksi.» 4 Mutta Jeesus vastasi: »Raamatussa on sanottu: 'Ihminen ei elä pelkästä leivästä'.» 5 Sitten saatana näytti hänelle yhdessä vilauksessa kaikki maailman valtakunnat 6 ja lupasi: »Annan sinulle kaikki nämä maat ja niiden loiston ja rikkaudet, sillä ne ovat minun, ja voin lahjoittaa ne kenelle haluan. Sinun täytyy vain polvistua eteeni ja palvoa minua.» 8 Jeesus vastasi: »Yksin Jumalaa meidän on palvottava, Raamattu sanoo niin.» 9 Sitten saatana vei hänet

Jerusalemiin temppelin katolle ja sanoi: »Jos olet Jumalan Poika, hyppää alas! Raamattuahan sanoo, että Jumala lähettää enkelinsä varjelemaan sinua, niin ettet murskaudu kivikkoon.» 12 Jeesus vastasi: »Raamattu sanoo myös: 'Älkää koetelko Jumalan kärsivällisyyttä'.» 13 Kiusattuaan Jeesusta kyllikseen saatana jätti hänet joksikin aikaa rauhaan. 14 Jeesus oli Galileaan palatessaan täynnä Pyhän Hengen voimaa. Hän tuli pian koko seudulla kuuluisaksi synagogissa pitämistään puheista, ja kaikki ylistivät häntä. 16 Tultuaan kotikaupunkiinsa Nasaretiin hän meni tapansa mukaan juutalaisten pyhäpäivänä synagogaan ja nousi lukemaan Raamattua. 17 Hänelle ojennettiin profeetta Jesajan kirja, ja hän avasi sen tällaisesta kohdasta: 18 »Herran Henki on ylläni; hän on valinnut minut viemään ilosanomaa köyhille, julistamaan vapautusta vangeille, antamaan sokeille näön, vapauttamaan sorretut ja siunaamaan jokaista, joka tulee hänen luokseen.» 20 Hän sulki kirjan, ojensi sen takaisin avustajalle ja istuutui kaikkien katsoessa häneen. 21 Sitten hän lisäsi: »Tämä Raamatun kohta on tänään toteutunut!» 22 Jeesuksen hyvät sanat ihastuttivat läsnäolijoita ja he kyselivät hämmästyneinä: »Miten hän voi noin puhua? Eikö hän ole Joosefin poika?» 23 Mutta hän sanoi: »Ehkä tahdotte soveltaa minuun sananlaskua 'Parantaja, paranna itsesi' ja kysytte, miksi en tee täällä kotikaupungissani samanlaisia ihmeitä kuin Kapernaumissa. 24 Mutta väitän – ja olen aivan vakavissani – ettei kukaan profeetta ole hyväksytty kotipaikkakunnallaan. 25 Muistatteko esimerkiksi, kun profeetta Elia teki ihmeen auttaessaan Sarpatin leskeä, joka oli siidonilainen? Monet juutalaiset lesket olisivat silloin tarvinneet apua, sillä kolmeen ja puoleen vuoteen ei ollut satanut yhtään, ja kansa kärsi nälkää. Mutta Eliaa ei lähetetty heidän luokseen. 27 Tai ajatelkaa profeetta Elisaa, joka paransi syyrialaisen Naemanin eikä niitä monia juutalaisia lepratautisia, jotka myös olisivat tarvinneet apua.» 28 Tämä Jeesuksen puhe sai kuulijat raivoihinsa. 29 Kaupunki oli rakennettu vuorelle, ja nyt he alkoivat työntää Jeesusta edellään kohti jyrkänteen reunaa syöstäkseen hänet alas. 30 Mutta hän käveli väkijoukon läpi ja lähti pois heidän luotaan. 31 Sitten hän palasi Kapernaumiin, erääseen Galilean kaupunkiin, ja saarnasi sen synagogassa joka pyhäpäivä. 32 Täälläkin ihmiset olivat hämmästyneitä hänen puheistaan, sillä hänen sanoissaan oli Jumalan voima. 33 Kerran Jeesuksen opettaessa synagogassa eräs riivaajahengen vallassa oleva mies alkoi huutaa hänelle: 34 »Pois täältä! Meillä ei ole mitään tekemistä sinun kanssasi, Jeesus Nasaretilainen. Olet tullut tuhoamaan meidät. Tiedän kyllä, että olet Jumalan pyhä Poika.» 35 Jeesus keskeytti

hänet jyrkästi. »Ole hiljaa ja lähde tästä miehestä», hän käski demonia. Väkijoukon silmien edessä henki kaatoi miehen lattialle ja lähti sitten hänestä vahingoittamatta häntä enempää. 36 Ällistyneenä ihmiset kyselivät: »Miten Jeesus saa pahat hengetkin tottelemaan sanaansa?» 37 Tieto siitä, mitä hän oli tehnyt, levisi seudulla kulovalkean tavoin. 38 Lähdettyään sinä päivänä synagogasta Jeesus meni Simonin kotiin. Tämän anoppi oli hyvin sairaana kovassa kuumeessa. »Etkö voisi parantaa häntä!» kaikki pyysivät. 39 Jeesus seiso i sairaan vuoteen vieressä ja käski kuumetta lähtemään. Heti naisen ruumiinlämpö laski normaaliksi, ja hän nousi vuoteesta ja valmisti heille aterian. 40 Illalla auringon laskettua kaikki kyläläiset toivat sairaat omaisensa Jeesuksen luo. Kun hän kosketti sairaita, he kaikki paranivat. 41 Jotkut olivat pahojen henkien vallassa, ja Jeesuksen käskystä demonit lähtivät heistä huutaen: »Sinä olet Jumalan Poika!» Mutta koska ne tiesivät, että hän oli Kristus, hän käski niiden olla hiljaa. 42 Aikaisin seuraavana aamuna hän lähti asumattomaan paikkaan. Kansa etsi häntä joka puolelta, ja löydettyään hänet lopulta ihmiset pyysivät, ettei hän lähtisi Kapernaumista mihinkään. 43 Mutta hän vastasi: »Minun on vietävä muuallekin hyvä uutinen Jumalan valtakunnasta, sillä sitä varten minut on lähetetty.» 44 Ja hän jatkoi kulkemistaan pitkin Galileaa ja piti puheita eri synagogissa.

5 Kun Jeesus eräänä päivänä puhui Genesaretin järven rannalla, suuret väkijoukot tunkeutuivat hänen lähelleen kuulemaan Jumalan sanaa. 2 Hän näki vedenrajassa kaksi tyhjää venettä; kalastajat olivat huuhtelemassa verkkojaan. 3 Jeesus nousi toiseen veneeseen ja pyysi sen omistajaa, Simonia, työntämään sen vähän kauemmaksi rannasta, että hän voisi veneessä istuen puhua väkijoukoille. 4 Lopetettuaan puheensa Jeesus sanoi Simonille: »Menkää nyt syvemmälle ja heittäkää verkkonne veteen, niin saatte paljon kalaa!» 5 Simon vastasi: »Herra, olemme tehneet koko viime yön turhaa työtä. Mutta voimmehan yrittää uudestaan sieltä, mistä sanoit.» 6 Tällä kertaa he saivat niin paljon kalaa, että verkot repeilivät. 7 He huusivat tovereitaan tulemaan toisella veneellä apuun, ja molemmat veneet olivat pian niin täynnä kaloja, että ne olivat vähällä upota. 8 Nähtyään, mitä oli tapahtunut, Simon Pietari heittäytyi polvilleen Jeesuksen eteen ja sanoi: »Herra, lähde pois täältä, sillä minä olen liian syntinen sinun lähellesi.» 9 Hän ja hänen toverinsa, Sebedeuksen pojat Jaakob ja Johannes, olivat pelästyneet saaliin suuruuden tähden. Jeesus vastasi: »Älä pelkää! Tästä lähtien saat kalastaa ihmisiä!» 11 Tultuaan rantaan miehet jättivät heti kaiken ja lähtivät Jeesuksen mukaan. 12

Jeesus kävi eräänä päivänä kaupungissa, jossa oli pitkälle edennyt lepraa sairastava mies. Nähdessään Jeesuksen sairras heittäytyi hänen eteensä ja painoi kasvonsa maahan. Siinä hän kerjäsi, että Jeesus parantaisi hänet. »Herra, jos vain tahdot, voit puhdistaa minusta kaikki lepran jäljetkin», hän sanoi. 13 Jeesus ojensi kätensä, kosketti miestä ja sanoi: »Tietysti tahdon. Tule terveeksi.» Lepra parani heti. 14 Jeesus lähetti miehen pois ja kielsi häntä puhumasta tapahtuneesta. Hänen oli kyllä käytävä juutalaisen papin tarkastettavana. »Uhraa mitä Mooseksen laki säättää leprasta parantuneille», Jeesus sanoi. »Siten osoitat kaikille olevasi terve.» 15 Tieto Jeesuksen voimasta levisi yhä laajemmalle, ja sankat joukot tulivat kuuntelemaan häntä ja hänen parannettavikseen. 16 Mutta usein hän vetäytyi asumattomaan paikkaan rukoilemaan. 17 Muutamia fariseusten jyrkän uskonnollisen puolueen jäseniä ja lainopettajia istui eräänä päivänä kuuntelemassa, kun Jeesus opetti. (Näitä miehiä näytti ilmaantuvan paikalle kaikista Galilean ja Juudean kylistä ja Jerusalemissa asti.) Jeesus paransi ihmisiä Jumalan voimalla. 18 Silloin paikalle kannettiin halvautunutta miestä. Kantajat yrittivät tunkeutua väkijoukon läpi Jeesuksen luo, mutta se oli mahdotonta. Niinpä kantajat kiipesivät katolle, irrottivat muutamia tiiliä ja laskivat sairaan makuumaton avulla aukosta suoraan Jeesuksen eteen. 20 Nähdessään kantajien uskon Jeesus sanoi halvautuneelle miehelle: »Ystäväni, olet saanut syntisi anteeksi.» 21 Fariseukset ja lainopettajat alkoivat puhua keskenään: »Kuka hän oikein luulee olevansa? Tuo on jumalanpilkkua! Eihän kukaan muu kuin Jumala voi antaa syntejä anteeksi.» 22 Jeesus tiesi, mitä he ajattelivat, ja vastasi: »Miksi tämä on jumalanpilkkua? 23 Eikö ole vaikeampaa antaa hänen syntinsä anteeksi kuin parantaa hänet? 24 Saatte nähdä, että minulla on valta antaa syntejä anteeksi, kun parannan hänet.» Sitten Jeesus sanoi halvautuneelle: »Nouse, ota mattosi ja mene kotiin.» 25 Kaikkien katsellessa mies hyppäsi heti pystyyn, otti maton ja lähti kotiinsa Jumalaa kiittäen. 26 Kunnioitus ja pelko tarttui kaikkiin paikalla oleviin. He ylistivät Jumalaa ja toistelivat: »Olemme nyt nähneet jotain hyvin merkillistä.» 27 Lähtiessään myöhemmin kaupungista Jeesus näki tulliasemalla veronkantajan, joka istui omalla paikallaan. Kaikki tiesivät veronkantajien pettävän ihmisiä. Tämän miehen nimi oli Leevi. Jeesus sanoi hänelle: »Tule minun oppilaakseni.» 28 Leevi jätti silloin kaiken ja lähti hänen mukaansa. 29 Leevi piti pian kotonaan juhlat, joissa kunniavieraana oli Jeesus. Mukana oli monia Leevin työtovereita ja muita vieraita. 30 Fariseukset ja lainopettajat tulivat myrtyneinä sanomaan Jeesuksen oppilaille siitä, että

hän aterioi huonomaineisten ihmisten luona. **31** Jeesus vastasi heille: »Sairas tarvitsee lääkärinä, eivät terveet. **32** Olen tullut kutsumaan syntisiä, että he kääntyisivät synneistään, enkä viettämään aikaani niiden kanssa, jotka pitävät itseään jo tarpeeksi hyvinä.» **33** Sitten he sanoivat siitä, että Jeesuksen oppilaat eivät paastonneet: »Johannes Kastajan oppilaat paastoavat ja rukoilevat jatkuvasti, samaten fariseusten oppilaat. Miksi sinun oppilaasi syövät ja juovat?» **34** Jeesus sanoi: »Eihän nyt häissä paastota! **35** Mutta tulee päivä, jona sulhanen surmataa, ja silloin häävieraat paastoavat.» **36** Jeesus käytti sitten tällaista vertausta: »Kukaan ei leikkaa kutistamattomasta kankaasta tilkkua vanhojen vaatteiden paikaksi, sillä tällainen tilkku vain repii vanhan vaatteen uudestaan. **37** Kukaan ei myöskään pane uutta viiniä vanhoihin nahkaleileihin, sillä uusi viini halkaisee vanhan nahan ja valuu maahan. **38** Uusi viini on pantava uusiin leileihin. **39** Mutta kukaan, joka on juonut vanhaa viiniä, ei näytä haluavan tuoretta.'Vanha on parempaa', he sanovat.»

6 Kun Jeesus ja hänen oppilaansa kulkivat eräänä pyhäpäivänä viljapeltojen halki, he katkoivat vehnän tähkiä, hieroivat akanat niistä irti käsissään ja söivät jyvät. **2** Jotkut fariseukset sanoivat silloin: »Tehän teette työtä! Meidän lakimme kieltää tekemästä sapatina työtä.» **3** Jeesus vastasi: »Ettekö lue Raamatua? Ettekö tiedä, mitä kuningas Daavid ja hänen miehensä tekivät, kun heidän oli nälkä? **4** He ottivat temppeleistä ne erityiset leivät, jotka oli pantu uhrina Herran eteen, ja söivät ne, vaikka se olikin vastoin juutalaisten lakia.» **5** Ja Jeesus lisäsi: »Minä olen sapatinkin Herra.» **6** Eräänä toisena sapatina hän opetti synagogassa. Kuulijoiden joukossa oli mies, jonka oikea käsi oli epämuodostunut. **7** Lainopettajat ja fariseukset seurasivat tarkasti, parantaisiko Jeesus miehen, vaikka oli sapatti. He olivat nimittäin kovin innokkaita löytämään jotakin, mistä voisivat häntä syyttää. **8** Jeesus tiesi täsmälleen heidän ajatuksensa. Siksi hän sanoi vammaiselle miehelle: »Tule tänne eteen, niin että kaikki voivat nähdä sinut.» Mies tuli. **9** Sitten Jeesus sanoi fariseuksille ja lainopettajille: »Vastatkaa minulle: Kumpi on parempi, tehdä pyhäpäivänä hyvää vai pahaa, pelastaa ihmiselämä vai antaa sen tuhoutua?» **10** Hän katsoi heitä jokaista vuoron perään ja sanoi sitten miehelle: »Ojenna kätesi.» Kun mies ojensi kätensä, se tuli täysin terveeksi. **11** Jeesuksen vihemiehet olivat tästä raivoissaan ja alkoivat suunnitella hänen murhaamistaan. **12** Pian tämän jälkeen Jeesus meni koko yöksi vuorille rukoilemaan. **13** Aikaisin seuraavana aamuna hän kutsui luokseen ne, jotka

olivat alkaneet kulkea hänen mukanaan ja valitsi heistä kaksitoista. Heitä hän nimitti apostoleiksi. **14** He olivat: Simon, jota Jeesus sanoi myös Pietariksi, Simonin veli Andreas, Jaakob, Johannes, Filippus, Bartolomeus, Matteus, Tuomas, Jaakob Alfeuksen poika, Simon, vapautusliikkeen mies, Juudas Jaakobin poika ja Juudas Iskariot, joka myöhemmin petti Jeesuksen. **17** Jeesus tuli heidän kanssaan vuorelta ja seisahtui aukealle kentälle. Hänen oppilaitaan ja joukoittain muuta väkeä keraantyi hänen ympärilleen. Ihmisiä tuli näet kaikkialta Juudeasta, Jerusalemistä ja niinkin pohjoisesta kuin Tyyron ja Siidonin rannikkoalueelta kuuntelemaan Jeesuksen puheita ja hänen parannettavikseen. Hän vapautti myös useita ihmisiä pahojen henkien vallasta. **19** Monet yrittivät koskettaa häntä, sillä hänestä lähti parantavaa voimaa, joka teki kaikki terveiksi. **20** Jeesus kääntyi puhumaan oppilailleen: »Onnellisia te köyhät, sillä te saatte Jumalan valtakunnan! **21** Onnellisia te nälkäiset, sillä teidät ravitaan. Onnellisia te, jotka nyt itkette, sillä kohta on aika nauraa. **22** Onnellisia te, joita vihataan, parjataan, hyljeksitään ja loukataan minun takiani. **23** Olkaa siitä vain iloisia, sillä taivaassa teitä odottaa suuri palkinto. Muistakaa, että profeetat saivat aikoinaan saman kohtelun. **24** Mutta voi teitä, te rikkaat: teidän onnenne jää tänne maan päälle. **25** Voi teitä, jotka nyt olette kylläisiä: teillä tulee vielä kerran olemaan tuskallinen nälkä. Voi teitä, jotka nyt nauratte huolettomina, sillä te joudutte suremaan. **26** Voi teitä, joita maailma nyt kiittelee – väärät profeetat ovat aina olleet kansan suosiossa. **27** Kuulkaa kaikki! Rakastakaa vihollisianne. Tehkää hyvää niille, jotka vihaavat teitä. **28** Rukoilkaa niiden puolesta, jotka pyrkivät teitä vahingoittamaan. Pyytäkää Jumalan siunausta niille, jotka parjaavat teitä. **29** Jos joku lyö sinua toiselle poskelle, anna hänen lyödä toisellekin. Jos joku pyytää takkiasi, anna hänelle myös paitasi. **30** Anna, mitä ihmiset sinulta pyytävät, äläkä yritä saada takaisin sellaista, mikä on sinulta viety. **31** Kohtele muita niin kuin toivot heidän kohtelevan itseäsi. **32** Mitä erinomaista te siinä teette, jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat? Niinhän jumalattomatkin tekevät! **33** Ei siinä ole mitään ihmeellistä, jos teette hyvää niille, jotka ovat hyviä teille itsellenne. Kyllä jumalattomatkin tekevät hyvää. **34** Mitä erikoista siinä on, jos lainaatte rahaa niille, jotka maksavat takaisin? Pahimmatkin ihmiset lainaavat toisilleen, jos saavat omansa takaisin. **35** Rakastakaa siis niitä, jotka vihaavat teitä, olkaa hyviä heitä kohtaan ja lainatkaa välittämättä siitä, maksavatko he takaisin. Saatte taivaasta suuren palkan ja toimitte niin kuin Jumalan lapset – onhan Jumalakin hyvä kiittämättömille ja pahoille. **36** Olkaa yhtä armahtavia kuin Isännekin. **37** Älkää

koskaan arvostelko tai tuomitko muita, ettette saisi samalla mitalla takaisin. Suhtautukaa ihmisiin hyväntahtoisesti, niin teihin suhtaudutaan samoin. **38** Jos itse annatte, teillekin annetaan. Saatte lahjana takaisin kukkuramitoin, täpötäydessä astiassa. Siitä, käyttätekö antaessanne pientä vai suurta mittaa, riippuu, miten itsellenne mitataan.» **39** Jeesus käytti tällaisia vertauksia puheissaan: »Kannattaako sokean taluttaa toista sokeaa? Kuoppaan pudotessaan toinen vetää toisen perässään. **40** Voisiko oppilas tietää enemmän kuin opettajansa? Suurin ponnistuksin hän voi päästä yhtä pitkälle kuin tämä. **41** Miksi kiinnitämme huomiomme jonkun toisen silmässä olevaan roskaan – hänen pikkuvirheeseensä – jos omassa silmässämme on kokonainen hirsi? **42** Miten voit kuvitella sanovasi jollekulle: 'Kuulehan, hyvä veli, ottaisın mielelläni tuon roskan silmästäsi', vaikka et näe omassa silmässasi olevaa hirttä? Tekopyhyttä! Ota ensin hirsi silmästäsi, niin sen jälkeen näet ehkä kyllin hyvin auttaaksesi sitä, jonka silmässä on pieni roska. **43** Jalostetussa puussa ei kasva villihedelmiä, eivätkä jalostamattoman puun hedelmät ole valiolaatua. **44** Puu tunnetaan hedelmistään. Piikkipensaissa ei kasva viikunoita eikä villimarjapensaissa viinirypäleitä. **45** Ihminen, jolla on hyvä sydän, tekee hyvää. Pahan ihmisen sydämen ilkeys käy ilmi hänen teoistaan. Sydämen kyllyydestä suu puhuu. **46** Miksi sanotte minua 'Herraksi', ellette tahdo totella minua? **47** Jokainen, joka kuuntelee ja myös tottelee minua, on kuin mies, joka rakentaa talonsa lujasti peruskallion varaan. Tulvavedetkään eivät saa hänen vahvasti rakennettua taloaan horjumaan. **49** Sellainen taas, joka kuuntelee mutta ei tottele minua, on kuin mies, joka ei kaiva talolleen perustaa. Tulvan noustessa hänen rakennuksensa sortuu raunioiksi.»

7 Lopetettuaan puheensa Jeesus lähti takaisin Kapernaumiin. **2** Erään Rooman armeijan upseerin orja, joka oli isännälleen hyvin arvokas, oli juuri silloin vakavasti sairaana. **3** Kuultuaan Jeesuksesta upseeri lähetti muutamia nimekkäitä juutalaisia pyytämään, että tämä tulisi ja parantaisi sairaan. **4** Miehet tekivät niin. He pyysivät hartaasti Jeesusta mukaansa vedoten siihen, että upseeri oli tehnyt paljon hyvää. »Hän jos kuka ansaitsee, että autat häntä, **5** sillä hän on osoittanut rakkautta juutalaisia kohtaan. Hän on rakentanut meille synagogankin», he sanoivat. **6** Jeesus lähti heidän mukaansa. Kun he olivat jo lähellä taloa, upseeri lähetti muutamia ystäviään sanomaan: »Herra, älä vaivaudu tulemaan kotiini, sillä en ansaitse sellaista kunniaa enkä ole tarpeeksi hyvä edes tulemaan luoksesi. Voit varmasti parantaa palvelijani pelkällä sanalla siinä,

missä nyt olet. **8** Olen itse ylempien upseerien alainen ja komennan omia miehiäni. Sanon vain: 'Mene!' ja soitilas menee, tai 'tule!' ja hän tulee. Ja kun sanon palvelijalleni: 'Tee tämä tai tuo', hän tekee. Sano siis vain: 'Tule terveeksi!', niin palvelijani toipuu.» **9** Jeesus oli hämmästynyt. Hän sanoi väkijoukolle: »En ole tavannut yhtään juutalaista, jolla olisi tällainen usko.» **10** Kun upseerin ystävät palasivat tämän taloon, orja oli siellä täysin terveenä. **11** Vähän tämän jälkeen Jeesus lähti oppilaidensa kanssa Nain-nimiseen kaupunkiin. Kuten tavallista, paljon ihmisiä seurasi hänen kintereillään. **12** Heidän ehtiessään kaupungin portille tuli hautajaissaatto heitä vastaan. Erään leskiäidin ainoa poika oli kuollut. Äidin mukana kulki suuri surevien joukko. **13** Kun Jeesus näki äidin, hänet valtasi syvä myötätunto ja hän sanoi: »Älä itke!» **14** Sitten hän astui parien luo, ja kantajat pysähtyivät. »Poika, tule takaisin elämään», hän sanoi. **15** Poika nousi istumaan ja sanoi jotain ympärillään oleville. Jeesus antoi hänet takaisin hänen äidilleen. **16** Ihmiset joutuivat pelon valtaan ja alkoivat kiittää Jumalaa. »Tänne on tullut suuri profeetta», he sanoivat. »Olemme tänään nähneet Jumalan toimivan.» **17** Tapahtuneesta levisi tieto ympäri Juudeaa ja sen ulkopuolellekin. **18** Johannes Kastajan oppilaat kuulivat pian tästä kaikesta ja kertoivat Johannekselle. **19** Silloin hän lähetti kaksi heistä kysymään Jeesukselta: »Oletko sinä tosiaan Messias vai onko meidän yhä odotettava häntä?» **20** Johanneksen oppilaat löysivät Jeesuksen sairaiden keskeltä – hän paransi rampoja ja sokeita ja ajoi ihmisistä demoneja. Kuultuaan Johanneksen esittämän kysymyksen hän vastasi: »Menkää kertomaan Johannekselle, mitä olette täällä nähneet ja kuulleet: sokeat saavat näkönsä, liikutunkayvättömät juoksevat, lepratautisissa ei näy enää sairauden merkkiäkään, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään eloon ja köyhät saavat kuulla Jumalan iloisen uutisen. **23** Sanokaa Johannekselle myös: 'Onnellinen se, joka ei loukkaannu minuun!'» **24** Heidän lähdettyään Jeesus puhui ihmisille Johanneksesta. »Millainen oli se mies, jota te menitte katsomaan Juudean autiomaahan?» hän kysyi. »Heikko kuin ruohonkorsi, jonka jokainen tuulenpuuska saa taipumaan? **25** Ja oliko hän hienoissa vaatteissa? Ei! Ne, jotka elävät yllellisyydessä, eivät viihdy autiomaassa, vaan palatsissa. **26** Entä löysittekö profeetan? Kyllä, löysitte enemmänkin kuin profeetan! **27** Raamattu puhuu juuri hänestä: 'Lähetän sanansaattajan edelläsi tekemään sinulle tietä.' **28** Johannes on ihmisistä suurin, mutta pieninkin Jumalan valtakunnan kansalainen on kuitenkin suurempi kuin hän.» **29** Kaikki, jotka kuulivat Johanneksen puhuvan – paatuneimmatkin – olivat Jumalan kanssa yhtä mieltä

synneistään ja antoivat Johanneksen kastaa heidät. **30** Vain fariseukset ja lainopettajat hylkäsivät suunnitelman, joka Jumalalla oli heitä varten, ja kieltäytyivät Johanneksen kasteesta. **31** »Mitä sellaisista ihmisistä on ajateltava?» Jeesus kysyi. »Mihin oikein heitä vertaisin? **32** He ovat kuin lapsia, jotka kiukuttelevat tovereilleen: 'Te ette tulleet mukaan leikkimään häitä ettekä te tulleet leikkimään hautajaisia!' **33** Johannes Kastaja paastoi usein, eikä hän ole eläessään edes maistanut viiniä, ja te sanotte: 'Hänen täytyy olla riivattu!' **34** Mutta kun minä syön ja juon, te sanotte: 'Hän on syömäri ja juoppo! Sitä paitsi hän seurustelee kaikenlaisten huonomaineisten tyyppien kanssa.' **35** Kaikki Jumalan lapset ovat kuitenkin nähneet hänen viisautensa todeksi.» **36** Eräs fariseus pyysi Jeesusta kotiinsa syömään, ja Jeesus meni. Kun käytiin pöytään, **37** tuli sisään huono nainen, joka oli kuullut Jeesuksen olevan siellä. Hänellä oli mukanaan hieno pullo kallista, hyvältä tuoksuvaa voidetta. **38** Nainen lysähti polvilleen Jeesuksen viereen ja itki niin, että Jeesuksen jalat kastuivat hänen kyynelistään. Nainen alkoi pyyhkiä hiuksillaan Jeesuksen jalkoja, suuteli niitä ja kaatoi niille koko voiteen. **39** Kun talon isäntä näki, mitä tapahtui ja kuka nainen oli, hän ajatteli itsekseen, ettei Jeesus voinut olla profeetta. »Jos hän tosiaan olisi Jumalan lähettämä, hän tietäisi, millainen nainen tuo on!» **40** Tajuten, mitä mies ajatteli, Jeesus sanoi: »Simon, tahtoisin sanoa sinulle jotain.» »Ole hyvä vain, opettaja», Simon sanoi. **41** Jeesus kertoi hänelle: »Eräs mies lainasi kahdelle ihmiselle rahaa – toiselle viidensadan päivän palkan, toiselle kymmenesosan siitä. **42** Kun kumpikaan heistä ei pystynyt maksamaan takaisin, hän antoi hyväntahtoisena miehenä molempien pitää rahan omanaan. Kumpi mahtoi rakastaa häntä sen jälkeen enemmän?» **43** »Varmaankin se, joka oli ollut enemmän velkaa», Simon vastasi. »Niin varmasti», Jeesus sanoi. **44** Sitten hän katsoi naista ja sanoi Simonille: »Näetkö naisen, joka on tässä polvillaan? Kun tulin teille, en saanut vettä pestäkseni pölyt jaloistani, mutta hän on kastellut jalkani kyynelillään ja kuivannut ne hiuksillaan. **45** En saanut sinulta tavanomaista tervehdyssuudelmaa, mutta hän on suudellut jalkojani siitä asti kun tulin tähän. **46** Et voidellut päättäni oliiviöljyllä, niin kuin tapa on, mutta tämä nainen on kaatanut jaloilleni kalliin voiteen. **47** Hän on tehnyt paljon syntiä, mutta saa kaiken anteeksi – hän on rakastanut minua paljon. Se, joka on saanut vähän anteeksi, rakastaa vain vähän.» **48** Naiselle hän sanoi vielä: »Saat syntisi anteeksi.» **49** Muut vieraat alkoivat ajatella: »Kuka tuo mies oikein luulee olevansa, kun tuolla tavoin antaa ihmisille syntejä

anteeksi?» **50** Mutta Jeesus sanoi naiselle: »Uskosi on pelastanut sinut; voit lähteä rauhassa.»

8 Pian tämän jälkeen Jeesus lähti kahdentoista oppilaansa kanssa kiertämään kaupunkeja ja kyliä ja julistamaan, että Jumalan valtakunta oli tullut. **2** Joukkoon liittyi myös muutamia naisia, jotka Jeesus oli vapauttanut demonien vallasta tai jotka hän oli muuten parantanut: Maria Magdaleena, jossa oli ollut seitsemän demonia, **3** Kuusaan, kuningas Herodeksen taloudenhoitajan, vaimo Johanna, Susanna ja useita muita. He autoivat varoillaan Jeesusta ja hänen oppilaitaan. **4** Suuri joukko ihmisiä oli eräänä päivänä kerääntynyt Jeesuksen ympärille. Monia muita oli yhä tulossa eri kaupunkeista, kun hän alkoi kertoa: **5** »Maanviljelijä meni pellolle kylvämään. Kun hän heitti siemeniä maahan, jotkut putosivat tielle ja tallautuivat, ja linnut huomasivat ne ja söivät pois. **6** Osa putosi kalliolle ohueen kasvualustaan, jossa oraat pian kuivettuivat. **7** Osa siemenistä lensi ohdakkeiden sekaan, missä hennot taimet tukehtuivat heti alkuunsa. **8** Loput siemenet putosivat viljavaan maahan, kasvoivat hyvin ja tuottivat satakertaisen sadon.» Kerrottuaan tämän Jeesus jatkoi: »Jolla on kuulevat korvat – käyttäköön niitä nyt!» **9** Jeesuksen oppilaat kysyivät, mitä kertomus tarkoitti. **10** Hän vastasi: »Te saatte tietää, mitä Jumalan valtakunnan salaisuuksia nämä vertaukset sisältävät. Muut eivät niitä ymmärrä, niin kuin profeetat aikoinaan ennustivatkin. **11** Siemen merkitsee Jumalan sanaa. **12** Tallattu polku, jolle osa siitä putoaa, kuvaa sellaisten ihmisten sydäntä, jotka kuulevat sanoman, mutta joilta paholainen ryöstää sen ja estää niin heitä uskomasta ja pelastumasta. **13** Kallioinen maaperä kuvaa ihmisiä, jotka ovat iloisia kuullessaan hyvän uutisen, mutta joihin Jumalan sana ei koskaan pääse juurtumaan. He tietävät, että se on totta, ja uskovat siihen hetken jollakin tavalla, mutta muiden houkutusten ilmaantuessa heidän mielenkiintonsa katoaa. **14** Ohdakkeinen maa on kuin ihmiset, jotka kuulevat ja uskovat Jumalan sanan, mutta jotka pian menettävät uskonsa, sillä jokapäiväiset huolet ja rikkauden ja nautintojen tavoittelu tukahduttavat sen. He eivät pysty koskaan auttamaan muita sisälle Jumalan valtakuntaan. **15** Hyvä maaperä sen sijaan kuvaa ihmisiä, jotka kuultuaan Jumalan sanaa alkavat elää sen mukaan vilpittömästi ja ehyesti.» **16** Kerran taas Jeesus kysyi: »Oletteko kuulleet, että kukaan olisi pannut lampun palamaan ja sitten peittänyt sen, ettei valo näkyisi? Kyllä lamput pidetään esillä. **17** Kaikki, mitä on ihmisen sydämessä, paljastuu kerran samalla tavoin. **18** Olkaa kuunnellessanne tarkkoja, sillä sellaiselle annetaan lisää, jolla jo on, mutta sellainen, jolla ei mitään ole,

menettää senkin mitä luulee omistavansa.» 19 Jeesuksen äiti ja veljet tulivat kerran tapaamaan häntä, mutta eivät päässeet väenpaljouden vuoksi sisälle taloon, jossa hän opetti. 20 Kun Jeesukselle kerrottiin heidän olevan ulkona ja haluavan tavata hänet, 21 Jeesus vastasi: »Äitini ja veljeni ovat nämä, jotka kuulevat Jumalan sanan ja tottelevat sitä.» 22 Eräänä päivänä Jeesus ehdotti oppilailleen, että he lähtisivät veneellä yli järvenselän. 23 Matkalla Jeesus nukkui. Tuuli alkoi voimistua, ja ennen pitkää he joutuivat myrskyn kouriin. Vettä tulvi veneeseen, ja he olivat suuressa vaarassa. 24 Oppilaat herättivät hädissään Jeesuksen. »Me hukumme!» he huusivat. Jeesus sanoi silloin myrskylle: »Tyyntä!» Tuuli ja aallot hiljenivät heti, ja tuli aivan tyyntä. 25 Oppilailta hän kysyi: »Missä teidän uskonne on?» Mutta oppilaat olivat peloissaan ja hämmästyneitä. He katsoivat toisiinsa: »Kuka tämä mies oikein on, kun jopa tuuli ja aallot tottelevat häntä?» 26 He pääsivät järven toiselle puolelle Gerasan alueelle, joka on Galileaa vastapäätä. 27 Jeesuksen noustessa maihin hänen luokseen tuli eräs mies, joka oli pitkään ollut pahojen henkien vallassa. Hän oli asunut hautaluolissa kodittomana ja alastomana. 28 Jeesuksen nähdessään mies parahti ja heittäytyi maahan hänen eteensä. »Mitä sinä minusta tahdot, Jeesus, korkeimman Jumalan Poika? Älä kiusaa minua!» mies huusi. 29 Jeesus oli juuri aikeissa käskeä demonia lähtemään miehestä. Paha henki oli pitänyt häntä täysin vallassaan, niin että hän oli murtautunut kahleetkin, joihin hänet oli sidottu, ja juossut pakoon asumattomille seuduille. 30 Jeesus kysyi demonilta: »Mikä on nimesi?» »Legioona», kuului vastaus, sillä mieheissä oli paljon henkiä. 31 Ne kerjäsivät, ettei Jeesus ajaisi niitä syvyyteen. (Abyssos g12) 32 Suuri sikalauma oli laitumella läheisellä vuorenrinteellä, ja demonit pyysivät, että saisivat mennä sikoihin. Jeesus antoi niille luvan. 33 Ne siirtyivät miehestä sikoihin, ja koko lauma ryntäsi äkkiä alas vuorenrinnettä, syöksyi kallion yli järveen ja hukkuivat. 34 Sikalauman hoitajat juoksivat kaupunkiin ja kertoivat jo matkalla kaikille tapahtuneesta. 35 Ihmiset lähtivät paikalle nähdäkseen omin silmin, mitä oli tapahtunut. Demonien vallassa ollut mies istui nyt rauhallisena ja siistinä, vaatteet yllään, kuuntelemassa Jeesuksen puhetta. Pelko valtasi väkijoukot. 36 Silminnäkijät kuvailivat, miten mies oli vapautunut henkien vallasta. 37 Peloissaan kaikki pyysivät Jeesusta lähtemään pois. Hän palasi veneeseen ja purjehti takaisin järven toiselle puolelle. 38 Demoneista vapautunut mies olisi halunnut lähteä mukaan, mutta Jeesus ei ottanut häntä. 39 »Mene kertomaan omaisillesi, mitä suurta Jumala on tehnyt sinulle», Jeesus kehotti. Mies kertoi kaikille kaupunkilaisille Jeesuksen tekemästä ihmeestä. 40 Järven

toisella puolella Jeesus otettiin avosylin vastaan, sillä ihmiset olivat odottaneet häntä. 41 Juutalaisten synagogan johtaja Jairus oli odottajien joukossa. Hän heittäytyi Jeesuksen eteen ja pyysi tätä tulemaan kotiinsa, 42 sillä hänen ainoa lapsensa, kaksitoistavuotias tyttö, oli kuolemaisillaan. Jeesus lähti hänen kanssaan, ja he tunkeutuivat ihmisjoukon läpi. 43 Eräs nainen, joka halusi parantua, kosketti Jeesusta takaapäin. Nainen oli etsinyt kaikkialta apua verenvuototautiin, jota hän oli sairastanut kaksitoista vuotta. Koko omaisuutensa hän oli menettänyt lääkäreille. Kun hän kosketti Jeesuksen viitan reunaa, vuoto tyrehtyi heti. 45 »Kuka minuun koski?» Jeesus kysyi. Kukaan ei tunnustanut, ja Pietari sanoi: »Opettaja, monet ihmisethän tungeksivat sinua vasten...» 46 Jeesus vakuutti hänelle: »Joku nimenomaan kosketti minua, sillä tunsin parantavaa voimaa lähtevän itsestäni.» 47 Nainen alkoi vapista tajutessaan, että Jeesus tiesi, mitä hän oli tehnyt. Hän heittäytyi Jeesuksen eteen polvilleen ja kertoi, miksi oli koskettanut häntä. Hän sanoi myös parantuneensa heti. 48 »Tyttäreni, uskosi on parantanut sinut. Mene rauhassa kotiisi», Jeesus sanoi hänelle. 49 Jeesuksen vielä puhuessa tuli Jairuksen kotoa tieto, että tyttö oli kuollut. Sanantuoja kertoi tästä Jaiurkselle ja jatkoi: »Sinun ei kannata enää vaivata opettajaa.» 50 Mutta kuultuaan, mitä oli tapahtunut, Jeesus sanoi isälle: »Älä pelkää! Luota vain minuun, niin tyttäresi on pian terve.» 51 Jairuksen kotona Jeesus otti vain Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen sekä tytön vanhemmat mukaansa mennessään tytön luo. 52 Talo oli täynnä surevia ihmisiä, mutta Jeesus sanoi heille: »Lakatkaa valittamasta! Ei hän ole kuollut: hän vain nukkuu!» 53 Ihmiset alkoivat nauraa pilkallisesti, sillä kaikki tiesivät, että tyttö oli kuollut. 54 Jeesus tarttui tytön käteen ja sanoi: »Nousehan, tyttö pien!» 55 Ja kuollut palasi elämään ja nousi heti pystyyn. »Antakaa hänelle ruokaa», Jeesus kehotti. 56 Tytön vanhemmat olivat riemuissaan, mutta Jeesus kielsi heitä kertomasta kenellekään tapahtuman yksityiskohtia.

9 Jeesus pyysi eräänä päivänä kaksitoista oppilastaan luokseen ja antoi heille vallan ajaa ihmisistä pahoja henkiä ja parantaa kaikkia sairauksia. 2 Hän lähetti heidät kertomaan kaikille Jumalan valtakunnan tulosta ja parantamaan sairaita. 3 »Älkää ottako mukaanne matkasauvaa, laukkuja, ruokaa tai rahaa», hän neuvoi. »Älkää myöskään ottako kahta takkia. 4 Majaillkaa kussakin kylässä vain yhdessä talossa. 5 Jos jonkin kaupungin asukkaat eivät halua kuunnella teitä, lähtekää sieltä ja karistakaa pölyt jaloistanne osoituksena Jumalan vihasta.» 6 He alkoivat kiertää kylissä, kertoa hyvää uutista ja parantaa sairaita. 7 Galilean hallitsija Herodes

ei tiennyt mitä ajatella, kun tiedot Jeesuksen tekemistä ihmeistä kantautuivat hänen korviinsa. Jotkut sanoivat: »Johannes Kastaja on herännyt henkiin», 8 ja jotkut muut väittivät: »Elia on tullut takaisin tai joku toinen vanhan ajan profeetta noussut haudasta.» Tällaiset huhut kiertelivät koko maassa. 9 »Minähän annoin tappaa Johanneksen», Herodes sanoi. »Kuka oikein on tämä mies, josta kuulen kummallisia huhuja?» Hän yritti päästä näkemään Jeesusta. 10 Kun apostolit olivat palanneet kierrokseltaan Jeesuksen luo ja kertoneet, mitä olivat tehneet, he vetäytyivät kaikessa hiljaisuudessa Beetsaidan kaupunkiin. 11 Mutta väkijoukot huomasivat sen ja lähtivät perässä. Jeesus otti ihmiset vastaan, puhui heille taas Jumalan valtakunnasta ja paransi sairaat. 12 Illan suussa Jeesuksen kaksitoista oppilasta tulivat hänen luokseen ja pyysivät, että hän lähettäisi ihmiset lähiseudun kyliin ja maataloihin syömään ja yöpymään. »Eihän tässä asumattomassa maankolkassa mistään ruokaa saa», he sanoivat. 13 Mutta Jeesus vastasi: »Antakaa te heille syötävää!» »Me? Meillä on vain viisi leipää ja kaksi kalaa», he sanoivat. »Et kai odota, että lähtisimme ostamaan ruokaa koko joukolle?» 14 Paikalla oli noin viisentuhatta miestä. »Käskekää ihmisten istua maahan noin viidenkymmenen hengen ryhmiin», Jeesus sanoi. 15 Oppilaat tekivät niin. 16 Jeesus otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi taivaalle ja siunasi ne. Sitten hän mursi leivistä ja kaloista oppilailleen paloja, joita nämä jakoivat ihmisille. 17 Jokainen söi tarpeekseen, ja lopuksi kerättiin vielä kaksitoista täyttä koriillista tähteitä. 18 Jeesus tuli eräänä päivänä oppilaidensa luo rukoiltuaan lähistöllä yksinään ja kysyi: »Kuka minä ihmisten mielestä olen?» 19 »Johannes Kastaja tai Elia tai joku entisajan profeetta, joka on herännyt kuolleista», he vastasivat. 20 Sitten hän kysyi: »Kuka minä sitten teidän mielestänne olen?» Pietari vastasi: »Messias – Jumalan lähettämä Kristus!» 21 Jeesus pyysi vakavasti, että he eivät kertoisi sitä kenellekään. 22 »Minun on kärsittävä paljon», hän sanoi. »Juutalaisten johtajat – kansan vanhimmat, ylipapit ja lainopettajat – torjuvat minut, ja sitten minut surmataan, mutta kolme päivää myöhemmin virkoan jälleen eloon.» 23 Hän sanoi kaikille: »Jokaisen, joka haluaa seurata minua, on luovuttava omista mieliteoistaan ja mukavuudestaan, otettava joka päivä ristinsä ja pysyttävä lähelläni. 24 Jokainen, joka menettää minun tähteni elämänsä, pelastaa sen, mutta joka pitää elämästään kiinni, kadottaa sen. 25 Mitä hyötyä siitä on, jos ihminen voittaa omakseen vaikka koko maailman, mutta samalla tuhoaa itsensä? 26 Kun kerran palaan kirkkaudessaani ja Isäni ja pyhien enkelien kirkkaudessa, häpeän jokaista, joka nyt häpeää minua ja sanojani. 27

Tosiasia on, että jotkut teistä tässä seisovista eivät kuole, ennen kuin näkevät Jumalan valtakunnan.» 28 Kahdeksan päivää myöhemmin Jeesus lähti Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen kanssa vuorelle rukoilemaan. 29 Kun hän rukoili, hänen kasvonsa alkoivat säteillä ja vaatteensa tulivat häikäisevän valkoisiksi. 30 Hänen viereensä ilmestyi kaksi miestä, Mooses ja Elia, jotka rupesivat keskustelemaan hänen kanssaan. 31 Hekin säteilivät kirkkautta. Miehet puhuivat Jeesuksen kuolemasta, joka tapahtuisi Jerusalemissa Jumalan suunnitelman mukaan. 32 Pietari ja toiset kaksi olivat väsyneinä nukahtaneet. Nyt he säpsähtivät hereille ja näkivät Jeesuksen kaikessa loistossaan ja hänen vierellään seisovat miehet. 33 Kun Mooses ja Elia olivat lähdössä, tokaisi hämmentynyt Pietari tajuaamatta oikein mitä sanoi: »Opettaja, tämä on ihmeellistä! Rakennetaan tänne kolme majaa: yksi sinulle, yksi Moosekselle ja yksi Elialle!» 34 Hän ei ollut vielä lopettanut lausetta, kun heidän yläpuolelleen muodostui kirkas pilvi. Kun se peitti heidät sisäänsä, he olivat kauhuissaan, 35 mutta pilvestä kuuluiakin ääni: »Tämä on minun Poikani, jonka olen valinnut – kuunnelkaa häntä.» 36 Äänen vaietessa oppilaat eivät nähneet paikalla enää muita kuin Jeesuksen. Vasta paljon myöhemmin he kertoivat tapahtumasta muille. 37 Suunnaton ihmispaljous oli heitä vastassa, kun he seuraavana päivänä laskeutuivat vuorelta. 38 Eräs mies huusi väkijoukon keskeltä: »Opettaja, täällä on ainoa poikani. 39 Paha henki hyökkää usein hänen kimppuunsa, niin että hän alkaa kirkua, häntä kouristaa ja vaahtoa valuu hänen suustaan. Se toistuu vähän väliä. 40 Olen pyytänyt oppilaitasi ajamaan hengen pois, mutta he eivät pystyneet siihen.» 41 »Voi teitä jäykkäniskaisia ja epäuskoisia ihmisiä», Jeesus sanoi oppilailleen. »Miten kauan minun on kestättävä teitä? Tuo poika tänne!» 42 Kun poika oli tulossa, demoni iski hänet maahan, ja häntä alkoi pahasti kouristaa. Mutta Jeesus käski demonia lähtemään, paransi pojan ja ohjasi hänet takaisin isänsä luo. 43 Pelko ja kunnioitus valtasi ihmiset, kun he näkivät tämän osoituksen Jumalan voimasta. Heidän hämmästellessään ihmeitä, joita Jeesus teki, tämä sanoi oppilailleen: 44 »Kuulkaa, mitä minä sanon, ja painakaa mieleenne: ihmiset pettävät minut, Ihmisen Pojan.» 45 Mutta oppilaat eivät tajunneet, mitä hän tarkoitti, eivätkä uskaltaneet kysyä häneltä. 46 He alkoivat väitellä, kuka heistä oli suurin. 47 Jeesus tiesi, mitä he ajattelivat, talutti pienen lapsen heidän viereensä 48 ja sanoi: »Joka ottaa huolehtia tällaisesta pienestä lapsesta, ottaa vastaan minut. Ja jokainen, joka avaa sydämensä minulle, avaa sen myös Jumalalle, joka lähetti minut. Suuruutenne mitataan sillä, miten pidätte huolta toisista.» 49 Sitten

Johannes, yksi oppilaista, tuli sanomaan hänelle: »Opettaja, näimme jonkun ajavan sinun nimessäsi ulos pahoja henkiä ja kielsimme häntä, koska hän ei kuulu meidän ryhmäämme.»

50 Jeesus sanoi: »Sitä teidän ei olisi tarvinnut tehdä. Jos joku ei ole teitä vastaan, hän on puolellanne.»

51 Kun Jeesuksen taivaaseen palaamisen aika lähestyi, hän alkoi määrätietoisesti suunnata kulkuaan Jerusalemiin päin.

52 Eräänä päivänä hän lähetti miehiä edellään varaamaan heille majapaikkaa samarialaisesta kylästä.

53 Miehet käännytettiin takaisin. Kyläläiset eivät halunneet olla missään tekemisissä heidän kanssaan, koska he olivat menossa Jerusalemiin.

54 Kun tieto tapahtuneesta tuli oppilaiden korviin, Jaakob ja Johannes sanoivat Jeesukselle: »Opettaja, käskemmekö tulen iskeä taivaasta alas ja polttaa heidät poroksi?»

55 Jeesus moitti heitä tästä,

56 ja he jatkoivat matkaansa toiseen kylään.

57 Heidän kulkiessaan tuli joku sanomaan Jeesukselle: »Haluan seurata sinua mihin tahansa.»

58 Mutta Jeesus vastasi: »Muista, ettei minulle ole paikkaa, mihin painaisin pääni. Ketuilla on luolat ja linnuilla pesät, mutta minulla, joka olen tullut taivaasta, ei ole kotia maan päällä.»

59 Erälle miehelle Jeesus sanoi: »Tule minun oppilaakseni.»

Mies vastasi: »Minun pitäisi ensin hoitaa eräs tärkeä asia.»

60 Jeesus sanoi: »Anna niiden, joilla ei ole ikuista elämää, murehtia tämän maailman asioista. Sinun tehtäväsi on julistaa Jumalan valtakunnan tuloa kaikille ihmisille.»

61 Vielä joku sanoi: »Minä tulen mukaasi, Herra, mutta saanhan ensin käydä puhumassa vanhempieni kanssa.»

62 Hänelle Jeesus vastasi: »Joka ryhtyy Jumalan valtakunnan työhön, mutta hajottaa voimansa kaikkeen muuhun, ei sovi saamaansa tehtävään.»

10 Herra valitsi seitsemänkymmentä muuta oppilasta ja lähetti heidät pareittain kaikkiin kaupunkeihin ja kyliin, joissa aikoi myöhemmin käydä.

2 Hän antoi heille ohjeita: »Satoa on paljon, mutta korjaajia vähän. Pyytäkää Herraa, joka sadon omistaa, antamaan avuksenne lisää työntekijöitä.»

3 Muistakaa, että lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle.

4 Älkää ottako mukaanne rahaa tai laukkua, älkää edes ylimääräisiä kenkiä. Älkää antako vastaantulijoiden viivyttää itseänne.

5 Siunatkaa jokaista kotia, johon menette.

6 Jos se on siunauksen arvoinen, siunauksenne jää sinne – muussa tapauksessa se palaa teille itsellenne.

7 Kylään tullessanne älkää muuttako talosta toiseen, vaan pysykää yhdessä paikassa ja syökää ja juokaa mitä saatte. Älkää epäroiko nauttia vieraanvaraisuutta, sillä työmies on ansainnut palkkansa.

8 Kun teidät otetaan kaupungissa vastaan, muistakaa nämä neuvot: syötte, mitä

teille tarjotaan, ja parannatte sairaat. Kertokaa samalla, että Jumalan valtakunta on nyt hyvin lähellä.

10 Jos teitä ei huoliteta johonkin kaupunkiin, menkää kadulle ja ilmoittakaa:

11 'Karistamme kaupungin pölytkin jaloistamme. Muistakaa aina, miten lähellä Jumalan valtakuntaa olitte. Vastuu on nyt teidän.'

12 Tuomiopäivä on jopa pahuudestaan kuuluisalle Sodomalle helpompi kuin sellaiselle kaupungille. Voi teitä, Korasin ja Beetsaida!

13 Mitkä kauhut teitä odottavat! Jos olisin tehnyt Tyyrossa ja Siidonissa ne ihmeet, jotka tein teidän nähtenne, niiden asukkaat olisivat ajat sitten katuneet katkerasti, pukeutuneet säkkiin, ripotelleet tuhkaa päälleen ja kääntyneet.

14 Tyyrolla ja Siidonilla on tuomiopäivänä helpompaa kuin teillä.

15 Entä miten käy Kapernaumin asukkaiden? Pääsettekö te taivaaseen? Ei, kadotukseen teidän on mentävä.»

(**Hadēs g86**)

16 Sitten hän sanoi oppilailleen: »Ne, jotka ottavat vastaan teidät, ottavat vastaan minut. Jotka torjuvat teidät, torjuvat minut. Ja ne, jotka eivät välitä minusta, hylkäävät Jumalan, joka on lähettänyt minut.»

17 Kun ne seitsemänkymmentä matkaan lähetettyä tulivat takaisin, he kertoivat iloisina: »Jopa demonit tottelevat meitä, kun käytämme sinun nimeäsi.»

18 »Näin, miten saatana putosi taivaasta kuin salaman leimaus», Jeesus sanoi.

19 »Olen antanut teille vallan kaikkea vihollisen voimaa vastaan. Voitte kävellä käärmeiden ja skorpionien keskellä ja murskata ne jalkoihinne vanhingoittumatta itse mistään.

20 Tärkeintä ei kuitenkaan ole se, että pahat henget tottelevat teitä, vaan se, että teidät on merkitty taivaan kansalaisiksi.»

21 Pyhän Hengen ilo täytti hänet ja hän sanoi: »Kiitos Isä, taivaan ja maan Herra, ettet ole paljastanut salaisuuksiasi maailman mielestä viisaille, vaan niille, jotka uskovat kuin pieni lapsi. Niin, kiitos Isä siitä, että olet tämän näin suunnitellut.

22 Olen kaikessa Isäni edustaja maan päällä, ja vain Isä tuntee Pojan todella. Isää taas ei tunne kukaan muu kuin Poika ja ne, joille tämä haluaa ilmaista Isän.»

23 Sitten hän sanoi hiljaa lähimmille oppilailleen: »Teillä on ollut erityinen etuoikeus nähdä nämä tapahtumat.

24 Monet vanhan ajan profeetat ja kuninkaat olisivat halunneet elää tänä aikana nähdäkseen ja kuullakseen saman kuin te.»

25 Eräs Mooseksen lain erikoistuntija tuli koettelemaan Jeesuksen oikeaoppisuutta kysymällä: »Opettaja, mitä ihmisen on tehtävä, että saisi ikuisen elämän taivaassa?»

(**aiōnios g166**)

26 Jeesus vastasi: »Mitä Mooseksen laki käskee?»

27 »Sen mukaan meidän on rakastettava Herraa, Jumalaamme, sydämen pohjasta, kaikin voimin, koko olemuksellamme ja järjellämme», mies vastasi. »Meidän on myös rakastettava muita ihmisiä niin kuin itseämme.»

28 »Oikein!» Jeesus sanoi. »Saat elämän, kun teet niin.»

29 Mies halusi puolustella sitä, ettei osoittanut

rakkautta kaikille ihmisille ja kysyi: »Kuka sitten on minun lähimmäiseni, jota minun on rakastettava?» **30** Vastaukseksi Jeesus kertoi vertauksen: »Maantiersotvot hyökkäsivät erään juutalaisen kimppeun, joka oli matkalla Jerusalemissa Jerikoon. He ryöstivät hänet putipuhtaaksi, löivät verille ja jättivät puolikuolleena tien viereen. **31** Sattumalta eräs juutalainen pappi kulki siitä ohi. Nähdessään miehen hän väisti toiselle puolelle tietä ja jatkoi matkaansa. **32** Samoin ohikulkeva temppelein virkailija jätti hänet sinne makaamaan. **33** Sitten paikalle osui halveksittu samarialainen, jonka tuli miestä sääli. **34** Hän meni ryöstetyn luo ja lääkitsi ja sitoi tämän haavat. Sitten hän nosti miehen aasinsa selkään ja talutti sen majataloon. Siellä hän hoiti sairasta koko yön. **35** Aamulla hän antoi majatalon omistajalle rahaa ja pyysi tätä huolehtimaan miehestä. 'Jos kustannukset kohoavat suuremmiksi, maksan erotuksen seuraavan kerran täällä käydessäni', hän lupasi. **36** Kuka noista kolmesta osoitti rosvojen uhrille lähimmäisenrakkautta?» **37** Mies vastasi: »Se, joka auttoi häntä.» Jeesus sanoi: »Elä sinä samalla tavalla.» **38** Kun Jeesus jatkoi oppilaidensa kanssa matkaa Jerusalemiä kohti, pyysi Martta-niminen nainen heitä eräässä kylässä kotiinsa. **39** Hänen sisarensa Maria kävi lattialle istumaan ja kuunteli siinä, mitä Jeesus puhui. **40** Martta oli hermostunut, sillä hänellä oli paljon tehtävää. Hän tuli sanomaan Jeesukselle: »Herra, eihän sinustakaan ole oikein, että sisareni vain istuu täällä, kun minulla on niin paljon työtä? Käske hänen auttaa minua.» **41** Mutta Herra sanoi hänelle: »Martta, Martta! Suotta sinä hätäilet kaikista pikkuasioista! **42** Vain yksi asia on todella tärkeä. Maria on huomannut, mikä se on, enkä aio ottaa sitä häneltä pois.»

11 Jeesus oli juuri ollut rukoilemassa, kun yksi oppilaista tuli pyytämään häneltä: »Herra, opeta meille jokin rukous, niin kuin Johanneskin opetti oppilailleen.» **2** Ja Jeesus opetti heitä rukoilemaan näin: »Isä, auta meitä kunnioittamaan pyhää nimeäsi. Anna valtakuntasi pian tulla. **3** Anna meille joka päivä mitä tarvitsemme, **4** ja anna meidän syntimme anteeksi, sillä mekin olemme antaneet anteeksi niille, jotka ovat tehneet syntiä meitä vastaan. Vapauta meidät kiusauksista.» **5** Hän opetti heille lisää rukouksesta: »Kuvitelkaa, että menette keskijöllä ystäväne kotiin lainaamaan kolmea leipää. Huudatte oven takaa: 'Eräs ystäväni tuli meille, eikä minulla ole hänelle mitään tarjottavaa.' **7** Naapuri vastaa vuoteestaan: 'Älä häiritse minua enää. Ovi on jo lukossa ja me olemme kaikki nukkumassa. Minä en nyt kerta kaikkiaan voi auttaa sinua.' **8** Mutta sanonpa teille: vaikka hän ei avaisikaan ovea siksi,

että on ystäväne, hän antaa teille sen mitä haluatte, jos vain itsepintaisesti jatkatte koputtamista tarpeeksi kauan. **9** Sama koskee rukousta. Pyytäkää sinnikkäästi, niin saatte. Etsikää, niin löydätte. Kolkuttakaa, niin ovi avataan. **10** Jokainen pyytävä saa ja etsivä löytää, ja kaikille, jotka kolkuttavat, avataan ovi. **11** Annatko te, isät, pojallenne kiven, jos hän pyytää teiltä leipää? Jos hän pyytää kalaa, annatko hänelle käärmeen? **12** Tai jos hän pyytää munaa, annatko skorpionin? **13** Jos kerran teidänlaisenne syntiset ihmiset antavat lapsilleen, mitä nämä tarvitsevat, miten Taivaan Isä ei tekisi enemmän? Hän antaa Pyhän Hengen niille, jotka häneltä pyytävät.» **14** Kun Jeesus oli eräänä päivänä vapauttanut mykän miehen riivaajahengen vallasta, mies sai puhekykynsä takaisin. Väkipjoukko oli kiihtynyt ja innoissaan, **15** mutta jotkut sanoivat: »Mikä ihme se on, että hän ajaa pahoja henkiä ihmisistä. Hänhän saa voimansa itse pahalaiselta, riivaajahenkien kuninkaalta!» **16** Toiset pyysivät, että hän antaisi jonkin merkin näkyä taivaalla osoittaakseen olevansa Messias, kuten väitti. **17** Hän tiesi jokaisen ajatukset ja sanoi: »Sisällissotaan joutunut maa on tuhon oma, samoin koti, jossa riidellään. **18** Jos pahalainen tosiaan taistelee itseään vastaan niin että antaa minulle voiman ajaa omia henkiään tiehensä, miten hänen valtakuntansa voi kestää? **19** Jos minun voimani tulee häneltä, mistä teidän seuraajanne sitten saavat voiman? Hehän myös ajavat ulos demoneja. Osoittaako se mielestänne, että saatana hallitsee heitä? Kysykää heiltä, oletteko oikeassa! **20** Jos ajan pahoja henkiä ulos Jumalan voimalla, se osoittaa, että Jumalan valtakunta on tullut. **21** Kun saatana vahvana ja hyvin aseistautuneena vartioi linnaansa, hän on turvassa – **22** kunnes joku vahvempi ja paremmin aseistettu hyökkää hänen kimppeunsa ja voittaa hänet, riisuu aseista ja ryöstää hänen omaisuutensa. **23** Se, joka ei ole puolellani, on minua vastaan; jos joku ei auta minua, hän vahingoittaa asiaani. **24** Kun paha henki karkotetaan ihmisestä, se lähtee asumattomiin paikkoihin etsimään lepoa. Kun se ei saa rauhaa, se palaa takaisin **25** ja huomaa, että sen entinen koti onkin nyt lakaistu ja puhdas. **26** Nyt se käy hakemassa seitsemän muuta henkeä, jotka ovat vielä pahempia kuin se itse, ja ne kaikki asettuvat sinne asumaan. Ihmisraukan tila on nyt seitsemän kertaa huonompi kuin aikaisemmin.» **27** Hänen puhuessaan joku nainen huusi väkijoukon keskeltä: »Jumala siunatkoon äitiäsi, joka sinut synnytti ja sinua rinnoillaan ravitsi.» **28** Hän vastasi: »Vielä enemmän Jumala siunaa niitä, jotka kuulevat hänen sanansa ja elävät niiden mukaan.» **29** Kun kansaa tungenksi hänen ympärillään, hän puhui heille: »Aika on paha ja ihmiset pahoja. He vaativat minulta merkkiä taivaalle todisteeksi

siitä, että olen Messias, mutta he saavat minulta vain Joonan todisteen. Se, mitä Joonaa koki, osoitti Niiniven asukkaille, että hän oli Jumalan lähettämä. Samoin se, mitä minulle tapahtuu, todistaa teille, että minä olen Jumalan lähettämä. **31** Saban kuningatar nousee tuomiopäivänä tätä sukupolvea vastaan ja tulee sille tuomioksi; hän teki pitkän ja vaivalloisen matkan päästäkseen kuulemaan Salomon viisautta, ja teillä on nyt joukossanne paljon suurempi mies kuin Salomo, mutta vain harvat välittävät hänestä. **32** Myös Niiniven miehet heräävät tuomitsemaan tämän kansan, sillä Joonan puhuessa he katuivat, ja Joonaa paljon suurempi mies on nyt täällä, mutta tämä kansa ei halua kuunnella.» **33** Ei kukaan pane lampua piiloon sytytettyään sen ensin palamaan. Se pannaan näkyviin, jotta valosta olisi hyötyä kaikille huoneeseen tuleville. **34** Silmäsi antaa sisimpääsi valon. Terveet silmät välittävät auringonpaisteen sieluusi. Himoitsevat silmät sammuttavat valon, ja joudut pimeään. **35** Ole varuillasi, ettei auringonpaiste peity! **36** Jos sisimpäsi on täynnä valoa, niin ettei mikään nurkka jää pimeään, on ympärilläsiikin valoisaa – aivan kuin olisit kirkkaan lampun loisteessa. **37** Samassa yhteydessä eräs fariseus pyysi Jeesusta kotiinsa syömään. Tultuaan sisään Jeesus kävi heti pöytään eikä peseytynyt niin kuin juutalaisten tapa vaati. Hänen isäntänsä oli tästä hyvin hämmästynyt. **38** Jeesus sanoi hänelle silloin: »Te fariseukset olette kyllä päältäpäin puhtaita mutta sisältä likaisia – täynnä ahneutta ja pahuutta. **40** Olette järjettömiä! Eikö Jumala ole tehnyt niin sisä- kuin ulkopuoltakin? **41** Sisäinen puhtaus tulee näkyviin anteliaisuutena. **42** Voi teitä fariseuksia! Kyllä te luovutatte tarkkaan kymmenykset pienimmistäkin tuloistanne, mutta unohtatte oikeudenmukaisuuden ja Jumalan rakkauden. On hyvä, että annatte kymmenykset, mutta teidän ei pitäisi sivuuttaa muuta tärkeää. **43** Voi teitä fariseuksia! Te rakastette synagogan kunniapaikkoja ja vastaanotulijoiden kohteliaita tervehdyksiä. **44** Ankara tuomio odottaa teitä. Olette kuin merkitsemättömät haudat, joiden ohi ihmiset kulkevat tietämättä, mitä saastaa niissä on sisällä.» **45** Eräs uskonnollisen lain tuntija, joka seisoi siinä lähellä, sanoi silloin: »Opettaja, nyt loukkasit myös meidän ammattikuntaamme.» **46** »Sama tuomio on edessä teilläkin», Jeesus vastasi. »Te näännytätte ihmiset mahdolltomilla uskonnollisilla vaatimuksillanne, joita itse ette koskaan yritäkään täyttää. **47** Voi teitä! Olette juuri samanlaisia kuin esi-isänne, jotka kauan sitten tappoivat profeetat. **48** Murhaajat! Hyväksytte sen, mitä isänne tekivät, ja olisitte itse toimineet samoin. **49** Jumala sanoo teistä: »Minä lähetän luoksenne profeettoja ja apostoleita: muutamia heistä te tapatte ja loput ajatte pois.» **50** Tämä sukupolvi on vastuussa

jokaisesta Jumalan palvelijan murhasta, joka maailman alusta asti on tehty: **51** te olette syyllisiä kaikkien kuolemaan Aabelista Sakarjaan asti, joka menehtyi alttarin ja temppelin pyhimmän osan välillä. **52** Voi teitä uskonnon tuntijoina pidettyjä miehiä! Te estätte ihmisiä näkemästä totuutta. Itse ette halua sitä hyväksyä ja viette muiltakin mahdollisuuden sen vastaanottamiseen.» **53** Fariseukset ja lain tuntijat olivat raivoissaan ja ahdistivat häntä tämän jälkeen kiihkeästi monenlaisilla kysymyksillä. He toivoivat hänen sanovan sellaista, mikä antaisi aiheen hänen pidättämiseensä.

12 Väkeä oli sillä välin kokoontunut tuhatmäärin. Ihmiset talloivat toisiaan tungoksessa. Jeesus sanoi oppilailleen: »Varokaa ennen muuta fariseuksia, jotka esiintyvät hyvinä ja hurskaina, vaikka eivät ole. Sellainen tekopyhyys paljastuu kerran. **2** Se on kuin taikinaan pantu hiiva: **3** mitä he pimeässä sanovatkin, sen kaikki saavat kuulla päivänvalossa, ja mitä te kuiskaatte seinien sisällä, se kuulutetaan ihmisille katoilta. **4** Ystäväni, älkää pelätkö niitä, jotka tahtovat tappaa teidät. He voivat tuhota ruumiin, mutta sieluun heillä ei ole valtaa. **5** Sen sijaan teidän on pelättävä Jumalaa, jolla on valta sekä tappaa ihminen että heittää hänet ikuisen kadotukseen. (Geenna g1067) **6** Mikä on viiden varpusen hinta? Pari killinkkiä? Eipä juuri enempää. Kuitenkaan Jumala ei unohda niistä yhtäkään. **7** Jopa sen hän tietää, montako hiusta teillä on päässänne. Teidän ei koskaan tarvitse pelätä, sillä olette te toki Jumalalle arvokkaammat kuin kokonainen varpusparvi. **8** Vakuutan teille, että minä tunnustan taivaassa Jumalan enkelien luona teidät omikseni, jos nyt maan päällä julkisesti tunnustatte minut ystäväksenne. **9** Mutta minä kiellän enkelien edessä tuntevani niitä, jotka täällä ihmisten keskellä kieltävät minut. **10** Ne, jotka vastustavat minua, saavat kuitenkin anteeksi. Sen sijaan niille, jotka herjaavat Pyhää Henkeä, ei anneta anteeksi. **11** Kun teidät viedään synagogiin johtavien juutalaisten tutkittaviksi, älkää huolehtiko siitä, mitä sanotte puolustukseksenne, **12** sillä Pyhä Henki antaa teille oikeat sanat oikealla hetkellä.» **13** Silloin joku huusi väkijoukosta: »Opettaja, sanothan veljelleni, että hän jakaisi kanssani isämme perinnön!» **14** Mutta Jeesus vastasi: »Miksi minun pitäisi olla tuomarinne tuollaisessa asiassa? **15** Älkää aina olko toivomassa itsellenne sellaista, mitä teillä ei ole.» **16** Jeesus kertoi vertauksen: »Rikkaalla miehellä oli tuottoisa maatila. **17** Hänen varastonsa olivat jo täpötäynnä, ja hän mietti, mihin saisi mahtumaan lopun viljan. **18** Vihdoin hän keksi: »Minäpä puran varastoni ja rakennan tilalle suuremmat. Sitten minulla on tarpeeksi säilytystilaa. **19** Jään lepäämään

laakereillani ja sanon itselleni: Tämä riittää moniksi vuosiksi. Nyt voin ottaa vähän kevyemmin – syön, juon ja huvittelen.’

20 Mutta Jumala sanoi hänelle: ‘Olet hullu! Sinä kuolet tänä yönä. Kuka sitten saa kaiken omaisuutesi?’

21 On järjetöntä koota rikkauksia maan päälle eikä taivaaseen.»

22 Oppilailleen Jeesus sanoi sitten: »Älkää kantako huolta siitä, onko teillä tarpeeksi ruokaa ja vaatteita.

23 Onhan elämässä toki paljon muutakin kuin ruoka ja vaatteet!

24 Katsokaa lintuja – ne eivät kylvä eivätkä korjaa satoa aittoihin ja kuitenkin tulevat hyvin toimeen, sillä Jumala ruokkii ne. Olettehan te toki hänelle lintuja arvokkaammat.

25 Ja miksi yleensä kannattaa antaa tällaisten asioiden painaa mieltään?

26 Ettehan te suremalla voi pidentää elämääne edes yhdellä ainoalla päivällä. Ja jos ei suremisesta ole apua pienissä asioissa, niin vielä vähemmän siitä on apua suurissa.

27 Katsokaa kukkia: ne eivät tee työtä eivätkä ompele, mutta Salomokaan ei ollut juhla-asussaan niin kaunis kuin ne.

28 Ja jos kerran Jumala näin pukee kasvin, joka tänään kukkii ja huomenna jo lakastuu – ettekö usko, että hän voi myös antaa teille vaatteet?

29 Älkää kantako huolta ruuastanne ja vaatteistanne.

30 Ihmiset uurastavat turvataksaan toimeentulonsa, mutta teidän Isänne tietää kyllä, mitä tarvitsette.

31 Pitäkää Jumalan valtakuntaa elämänne tärkeimpänä asiana, niin Isä antaa teille joka päivä kaiken muunkin, mitä tarvitsette.

32 Älä siis pelkää, pieni joukko! Teidän Isänne tahtoo antaa teille valtakunnan.

33 Myykää, mitä teillä on, ja antakaa niille, jotka tarvitsevat. Näin kokoatte itsellenne aarteita taivaaseen. Niitä eivät varkaat vie eivätkä koit turmele.

34 Sillä missä teidän aarteenne on, siellä ovat myös teidän sydämenne ja ajatuksenne.

35 Olkaa kuin palvelijat, jotka odottavat isäntäänsä kotiin häistä. Olkaa valveilla ja täysissä pukeissa. Silloin olette valmiit avaamaan oven ja päästämään hänet sisään, kun hän koputtaa.

37 Ne, jotka ovat odottaneet hänen paluutaan, kokevat suuren ilon. Isäntä itse kutsuu heidät ruokapöytään, pukeutuu tarjoilijan asuun ja palvelee heitä.

38 Hän voi palata illalla yhdeksältä tai yhtä hyvin keskiyöllä. Mutta tulipa hän milloin tahansa, ne, jotka ovat häntä odottaneet, ovat onnellisessa asemassa.

39 Kyllähän jokainen olisi valmiina, jos tietäisi tarkan ajan, milloin hän tulee. Varastakin osattaisiin varoa, jos hänen tulonsa tiedettäisiin etukäteen.

40 Olkaa siis koko ajan valmiina, sillä palaan silloin kun minua vähiten odotetaan.»

41 Pietari kysyi: »Herra, tarkoittiko tuon meille vai kaikille muillekin?»

42 Herra vastasi: »Puhun kaikille, jotka ovat uskollisia ja järkeviä ja joille heidän isäntänsä on antanut vastuun palvelijoiden hyvinvoinnista. Jos isäntä palatessaan huomaa heidän toimineen niin kuin

pitikin, he saavat palkan: isäntä antaa koko omaisuutensa heidän hoidettavakseen.

45 Palvelija voi myös ajatella, ettei hänen isäntänsä palaa vielä pitkini aikoihin, ja rupeaakin suojelemisen sijasta lyömään toisia, juopottelemaan ja juhlimaan.

46 Isäntä palaa ilman ennakkovaroitusta, ja palvelija menettää silloin luottamustehtävänsä ja kokee petteurien kohtalon.

47 Hän saa ankaran rangaistuksen, koska ei huolehtinut tehtävistään vaikka ne tiesi.

48 Sellainen, joka ei tiedä tehneensä väärin, saa vain lievän rangaistuksen. Niiltä, joille on annettu paljon, myös vaaditaan paljon, sillä heidän vastuunsa on suurempi.

49 Olen tullut tuomaan tulta maan päälle ja miten toivoisinkaan, että olisin jo täyttänyt tehtäväni!

50 Edessäni on hirvittävä koettelemus, ja olen hyvin ahdistunut siihen asti kunnes olen läpäissyt sen.

51 Luuletteko, että olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle? Pikemminkin tuon riitaa ja erimielisyyttä.

52 Tästä lähin perheet jakautuvat kahtia: Kolme on minun puolellani ja kaksi minua vastaan tai päinvastoin.

53 Isäjä poika ovat eri mieltä, äiti ja tytär joutuvat ristiriitaan keskenään, eivätkä miniä ja anoppi ymmärrä toisiaan.»

54 Jeesus kääntyi sitten sanomaan väkijoukolle: »Kun te näette pilvien kerääntyvän läntiselle taivaalle, sanotte, että sade on tulossa, ja olette oikeassa.

55 Etelätuulten puhaltaessa sanotte: ‘Tänään tulee hellepäivä’, ja niin tuleekin.

56 Tekopyhä! Osaatte kyllä arvioida oikein ilmoja, mutta suljette silmäenne kriisiä ennakoivilta merkeiltä, joita näkyy joka puolella ympärillänne.

57 Miksi ette tahto nähdä totuutta?

58 Jos tapaat syyttäjäsi matkalla oikeussaliin, yritä sopia asiiasi hänen kanssaan ajoissa, ettei saisi tuomiota ja joutuisi vankilaan.

59 Sieltä et nimittäin pääse vapaaksi ennen kuin olet maksanut viimeisenkin killingin.»

13 Jeesus sai näihin aikoihin tietää, että Pilatus oli surmauttanut joitakin Galilean juutalaisia näiden ollessa uhraamassa Jerusalemin temppelissä.

2 »Luuletteko, että he olivat suurempia syntisiä kuin muut galilealaiset, kun heidän kävi näin?» Jeesus kysyi.

3 »Varmasti eivät! Ettekö tajua, että tuhoudutte itsekin, jos ette käännä omilta teiltänne Jumalan luo?

4 Entä ne kahdeksantoista miestä, jotka kuolivat, kun Silloan torni kaatui heidän päälleen? Olivatko he Jerusalemin pahimpia syntisiä?

5 Varmasti eivät! Tekin tuhoudutte, ellette käännä.»

6 Hän kertoi kuvaavan esimerkin: »Eräs mies istutti puutarhaansa viikunapuun ja kävi usein katsomassa, joko se alkaisi tuottaa hedelmää, mutta turhaan.

7 Lopulta hän käski puutarhuria kaatamaan puun. ‘Olen odottanut kolme vuotta, mutta yhtään viikunaa siinä ei ole kasvanut’, hän sanoi. ‘Ei kannata enää nähdä vaivaa.

Voimme käyttää maan hyödyllisemminkin.' 8 'Anna sille vielä mahdollisuus', puutarhuri pyysi. 'Yritetään yksi vuosi. Minä lannoitan ja hoidan sitä hyvin. 9 Ensi vuonna varmaan jo saamme viikunoita. Jos niitä ei tule, hävitän sen sitten.'» 10 Opettaessaan eräänä sapattina synagogassa 11 Jeesus näki vaikeavammaisen naisen, joka oli joutunut kulkemaan selkää koukussa kahdeksantoista vuotta. 12 Jeesus kutsui hänet luokseen ja sanoi: »Nainen, olet päässyt vammastasi!» 13 Hän kosketti naista, ja tämä pystyi heti oikaisemaan selkänsä. Nainen alkoi ääneen ylistää Jumalaa. 14 Synagogan johtaja oli kuitenkin hyvin vihainen, koska Jeesus oli parantanut naisen sapattina. Hän huusi kansalle: »Viikossa on kuusi päivää työntekoa varten. Tulkaa silloin parannuttamaan itsenne älkääkään sapattina!» 15 Mutta Herra vastasi: »Oletpa sinä tekopyhä! Teet itsekin sapattina työtä. Viet karjasi navetasta ulos juomaan. 16 Teinkö väärin vapauttaessani juuri pyhäpäivänä tämän juutalaisen naisen kahleista, joissa saatana on pitänyt häntä kahdeksantoista vuotta?» 17 Hänen vihamiehensä häpesivät, ja kansa oli riemuissaan ihmeistä, joita hän teki. 18 Hän alkoi taas puhua heille Jumalan valtakunnasta: »Millainen tuo valtakunta on? Miten kuvailisin sitä? 19 Se on kuin pieni sinapinsiemen, joka istutetaan puutarhaan. Pian siitä kasvaa suuri puu, jonka oksille linnut pesivät. 20 Taivaan valtakuntaa voidaan myös verrata hiivaan, joka on sekoitettu taikinaan. Hiivan olemassaolo tulee näkyviin vasta sitten, kun taikina nousee.» 22 Hän jatkoi kulkuaan kylästä toiseen ja kaupungista kaupunkiin pyrkien jatkuvasti Jerusalemia kohti. Joka paikassa hän opetti ihmisiä. 23 Joku kysyi häneltä: »Pelastuvatko vain harvat?» Hän vastasi: 24 »Taivaan ovi on ahdas. Yrittäkää kaikin voimin päästä siitä sisään, sillä totuus on, että monet sinne kyllä pyrkivät, mutta sitten kun isäntä lukitsee oven, on jo myöhäistä. Jos silloin jäätte ulkopuolelle, kolkutatte oveen ja pyydätte: 'Herra, avaa', niin hän vastaa: 'En tunne teitä.' 26 Te sanotte siihen: 'Mehän söimme kanssasi ja sinä opetit meidän kaduillamme.' 27 Hän vastaa: 'Minä en tunne teitä, vaikka olette noin varmoja itsestänne. Menkää tiehenne!' 28 Te itkette ja kiristelette hampaitanne, kun seisotte ulkopuolella ja näette Aabrahamin, Iisakin, Jaakobin ja kaikkien profeettojen olevan sisällä valtakunnassa. 29 Joka puolelta maailmaa tulee ihmisiä, joille on varattu paikka. 30 Monia, joita nyt halveksitaan, kunnioitetaan silloin syvästi, ja toiset, joita nyt erityisesti arvostetaan, ovat silloin kaikkein vähäpätöisimpiä.» 31 Jonkin ajan kuluttua muutamat fariseukset tulivat sanomaan hänelle: »Lähde pois täältä, jollet tahdo joutua Herodeksen kynsiin.» 32 Jeesus vastasi: »Menkää sanomaan sille ketulle, että aion tänään

ja huomenna parantaa ihmisiä ja ajaa ulos pahoja henkiä, mutta kolmantena päivänä pääsen määränpäähäni. 33 Niin, vielä tämän päivän, huomisen ja ylihuomisen aion kulkea eteenpäin, sillä ei sovi, että Jumalan profeetta surmataan muualla kuin Jerusalemissa. 34 Jerusalemi, Jerusalemi, sinä, joka murhaat profeetat ja kivität ne, jotka tulevat sinua auttamaan! Miten usein olenkaan tahtonut koota lapsesi niin kuin kana kokoa poikasensa turvaan siipiensä alle, mutta te ette ole tahtoneet. 35 Teidän talonne autioituu. Ette näe minua, ennen kuin sanotte: 'Ole tervetullut, sinä, joka tulet Herran nimessä!'»

14 Jeesus tuli sapattina erään juutalaisten neuvoston jäsenen kotiin. Fariseukset seurasivat halkan silmin, parantaisiko hän paikalla olevan vesipöhostä kärsivän miehen. 3 Jeesus kysyi fariseuksilta ja laintuntijoilta, jotka seisovat hänen ympärillään: »Antaako laki luvan parantaa ihmisen sapattina?» 4 Kun vastausta ei kuulunut, Jeesus tarttui sairaan käteen, paransi hänet ja lähetti pois. 5 Muille Jeesus sanoi: »Kuka teistä ei tee sapattina työtä, jos teidän poikanne tai härkänne putoaa kaivoon? Ettekö heti ryhdy nostamaan niitä sieltä ylös?» 6 Vieläkään hän ei saanut vastausta. 7 Huomatessaan, että kaikki päivällisvieraat yrittivät päästä istumaan arvokkaimmille paikoille lähelle pöydän päätä, Jeesus antoi heille neuvon: 8 »Jos teidät kutsutaan häihin, älkää pyrkikö parhaalle paikalle. Joku arvokkaampi saattaa tulla teidän jälkeenne, 9 ja isäntä johdattelee hänet sinne, missä te istutte. Joudutte silloin nolona etsimään tyhjää paikkaa ovensuusta. 10 Menkää sen sijaan ensin vähemmän arvokkaalle paikalle. Huomatessaan teidät isäntä sanoo: 'Ystävä hyvä, kyllä sinulle löytyy parempikin paikka.' Näin arvonne nousee muiden vieraiden silmissä. 11 Jokainen, joka yrittää saada kunniaa itselleen, joutuu nöyrytymään, mutta joka nöyryyty, saa kunnian.» 12 Sitten hän sanoi isännälle: »Kun järjestät päivälliset, älä kutsu ystäviäsi, veljiäsi, sukulaisiasi tai rikkaita naapureitasi, sillä he palkitsevat sinut kutsumalla sinut vastavierailulle. 13 Kutsu sen sijaan köyhiä, raajarikkoja ja sokeita. 14 Kun Jumalan omien ylösnousemus tulee, Jumala maksaa sinulle sen, että kutsuit kotiisi sellaisia, jotka eivät voineet tehdä sinulle vastapalveluksia.» 15 Kuultuaan tämän eräs pöydässä oleva mies huudahti: »Miten suurenmoista olisikaan päästä aterialle Jumalan valtakuntaan!» 16 Vastaukseksi Jeesus kertoi vertauksen: »Eräs mies järjesti suuret juhlat ja kutsui niihin paljon ihmisiä. 17 Kun kaikki oli valmista, hän lähetti palvelijansa muistuttamaan vieraita, että nyt heidän oli aika tulla. 18 Mutta

kaikilla oli verukkeita. Yksi sanoi ostaneensa juuri pellon – hänen piti mennä nyt katsomaan sitä. 19 Toinen halusi kokeilla viittä härkäparia, jotka juuri oli ostanut. 20 Joku oli mennyt vasta naimisiin eikä siksi voinut tulla. 21 Palvelija palasi kertomaan isännälleen, mitä kutsutut olivat sanoneet. Isäntä suuttui ja käski hänen heti mennä kaupungin kaduille ja kujille hakemaan juhlin kerjäläisiä, rampoja ja sokeita. 22 Kun nämä oli tuotu sisään, talossa oli yhä tilaa. 23 'Lähde sitten maaseudulle ja pakota kaikki, jotka tienvarsilta löydät, tulemaan tänne, että saamme talon täyteen', isäntä käski. 24 'Kukaan niistä, jotka ensin kutsuin, ei saa maistaa muruakaan aterista, jonka heille valmistin.' 25 Valtava joukko ihmisiä kulki Jeesuksen jäljessä. Hän kääntyi ja sanoi heille: 26 »Sen, joka haluaa seurata minua, on rakastettava minua enemmän kuin omaa isäänsä, äitiänsä, vaimoaan, lapsiaan, veljiään tai sisariaan – jopa enemmän kuin omaa elämänsä. Muuten hän ei voi olla oppilaani. 27 Kukaan, joka ei kanna omaa ristiään ja seuraa minua, ei voi olla oppilaani. 28 Laskekaa kustannukset, ennen kuin teette ratkaisuja. Eihän kukaan aloita rakentamista ennen kuin arvioi, onko hänellä tarpeeksi rahaa talon maksamiseen. 29 Muuten voi käydä niin, että rahat loppuvat, kun hän on saanut vasta rakennuksen perustuksen valmiiksi. Kyllä hänelle silloin naurettaisiin! 30 'Katsokaa tuota', kaikki ilkkuisivat: 'Hän alkoi rakentaa, mutta rahat loppuivat kesken.' 31 Tai mitä tekee kuningas ennen sotaan lähtöä? Hän neuvottelee ensin asiantuntijoiden kanssa, onko hänen kymmentuhantinen armeijansa kyllin vahva puolustautumaan kahtakymmentätuhatta vihollista vastaan. 32 Jos hän huomaa yrityksen toivottomaksi, hän lähettää rauhanneuvottelijat matkaan, kun vihollisjoukot ovat vielä kaukana. 33 Kukaan ei voi olla oppilaani, ellei hän luovuta käyttööni kaikkea mitä hänellä on. 34 Mitä merkitystä on suolalla, joka ei enää ole suolaista? 35 Mauton suola ei kelpaa edes lannoitteeksi. Se on arvottomana heitettävä pois. Kuunnelkaa tarkasti ymmärtääksenne, mitä tarkoitan.»

15 Epärehelliset veronkantajat ja muut huonomaineiset ihmiset tulivat usein kuuntelemaan Jeesuksen puheita. 2 Tämä taas antoi juutalaisten uskonnollisille johtajille ja laintuntijoille aiheen moittia häntä siitä, että hän oli tekemisissä sellaisten halveksittujen ihmisten kanssa – ja jopa söi heidän kanssaan! 3 Siksi Jeesus kertoi havaintoesimerkin: »Jos sinulla olisi sata lammasta ja yksi niistä eksyisi erämaahan, etkö jättäisi ne yhdeksänkymmentäyhdeksän laiturille ja etsisi kadonnutta niin kauan, että löytäisit sen? 5 Sitten kantaisit sen iloisena olalasi kotiin. 6 Kutsuisit ystävät ja naapurit luoksesi siitä ilosta, että kadonnut lampaasi

löytyi. 7 Samoin taivaassakin ollaan iloisempia yhdestä kadonneesta syntisestä, joka palaa Jumalan luo, kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä muusta, jotka eivät ole eksyneet. 8 Tai toinen esimerkki: Nainen kadottaa yhden kymmenestä arvokkaasta hopearahastaan. Hän syyttää lampun ja tutkii ja lakaisee talonsa jokaisen kolkkan, kunnes löytää rahansa. 9 Sitten hän kutsuu tapauksen kunniaksi luokseen ystävänsä ja naapurinsa. 10 Niin Jumalan enkelitkin riemuitsevat, kun yksi syntinen kääntyy.» 11 Selvittäääkseen asiaa lisää hän kertoi vielä yhden vertauksen: »Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. 12 Nuorempi pyysi isältään: 'En haluaisi odottaa kuolemaasi asti, vaan ottaisin jo nyt oman osuuteni perinnöstä.' Isä suostui ja jakoi omaisuutensa poikiensa kesken. 13 Muutama päivä myöhemmin nuorempi poika pakkasi tavaransa ja matkusti kauas ulkomaille. Siellä hän tuhlassa kaikki rahansa juhlimiseen ja huonoon elämään. 14 Näihin aikoihin maahan tuli nälänhätä, ja hänkin joutui kärsimään siitä. 15 Hän sai erään maanomistajan ottamaan hänet sikojenhoitajaksi. 16 Poika oli niin nälissään, että jopa sioille tarkoitettut palot näytivät hänestä hyvältä. Mutta hän ei saanut syödä niitäkään. 17 Kun hän lopulta tuli järkiinsä, hän mietti itseksensä: 'Kotona on isäni työmiehillä yllin kyllin syötävää, mutta minä kuolen täällä nälkään! 18 Lähden kotiin ja sanon isälle: Olen tehnyt syntiä sekä sinua että Jumalaa vastaan. 19 enkä ole enää sen arvoinen, että sanoisit minua pojaksesi. Etkö kuitenkin voisi antaa minulle työtä kotona?' 20 Hän lähti kotiin isänsä luo. Hän oli vielä kaukana, kun isä näki hänen tulevan. Sydän täynnä rakkautta ja sääliä isä juoksi poikaa vastaan. Hän sulki pojan syliinsä ja suuteli häntä. 21 Poika sanoi: 'Isä, olen tehnyt syntiä Jumalaa ja sinua vastaan enkä ole sen arvoinen, että sanoisit minua enää pojaksesi...' 22 Mutta hänen isänsä sanoi palvelijoille: 'Tuokaa tänne talon hienoin puku, pankaa jalokivisormus pojan sormeen ja kengät hänen jalkaansa. 23 Teurastakaa syöttövasikka, sillä nyt on syytä juhlaan. 24 Tämä poikani oli kuollut, mutta palasi elämään. Hän oli kadonnut, mutta nyt hän on löytynyt.' Ja he järjestivät juhlan. 25 Vanhempi poika oli tämän tapahtuessa työssä pellolla. Palatessaan kotiin hän kuuli talosta iloista musiikkia. 26 Ja kysyi joltakin palvelijalta, mitä oikein oli tekeillä. 27 'Veljesi tuli takaisin', tämä kertoi. 'Isäsi teurastutti syöttövasikan ja käski järjestää pidot, kun sai pojan vahingoittumattomana kotiin.' 28 Vanhempi veli oli vihainen eikä halunnut mennä sisään. Isä tuli pyytämään häntä mukaan juhlaan. 29 Mutta hän vastasi: 'Olen koko ikäni tehnyt täällä ilmaista työtä. En ole koskaan kieltäytynyt tekemästä mitään, mitä olet käskennyt. Mutta minulle et ole antanut edes pientä vuolta,

että olisin voinut järjestää juhlat ystäväilleni. **30** Nyt kun veljeni tuli takaisin, teurastutit parhaan vasikan ja panit pystyyn juhlat, vaikka hän on tuhlannut rahasi huonojen naisten kanssa.' **31** 'Kuule nyt, oma poikani', isä sanoi. 'Me olemme hyvin läheiset toisillemme, ja kaikki, mikä on minun, on myös sinun. **32** Mutta täytyihän meidän järjestää juhlat, kun veljesi, joka oli kuollut, palasi elämään – hän oli kadonnut, mutta nyt hän on löytynyt!'»

16 Jeesus kertoi oppilailleen: »Eräs varakas mies palkkasi talouspäälikön hoitamaan raha-asioitaan, mutta pian lähti kiertämään huhu, että talouspäälikkö oli hyvin epärehellinen. **2** Työnantaja kutsui miehen puheilleen. 'Tiedätkö, mitä olen saanut selville? Sinä olet varas. Tee tili toimistasi, sillä saat lähteä.' **3** Talouspäälikkö mietti, miten selviäisi. 'Minun on lähdettävä täältä, mutta ruumiillista työtä en jaksa tehdä ja kerjäämäänkään en rupea. **4** Nyt tiedän, mistä saan ystäviä! He huolehtivat minusta, kun lähdin täältä.' **5** Hän pyysi kaikkia, jotka olivat hänen työnantajalleen velkaa, tulemaan puheilleen. Ensimmäiseltä hän kysyi: 'Paljonko olet velkaa?' **3 600** litraa oliiviöljyä', mies vastasi. 'Tässä onkin velkakirjasi. Revi se ja kirjoita uusi, jossa velaksesi ilmoitetaan vain puolet siitä', talouspäälikkö sanoi. **7** 'Mitä sinä olet velkaa?' hän kysyi sitten seuraa valta. **36** tonnia vehnää', tämä vastasi. 'Tehdään uusi sopimus ja merkitään velaksesi vain **29** tonnia', talouspäälikkö sanoi. **8** Saatuaan kuulla asiasta rikas mies ei voinut olla ihailematta talouspäälikkönsä nerokasta ratkaisua. Ovathan tämän maailman ihmiset ovelampia kuin ne, jotka tahtovat elää Jumalan mielen mukaan. (aiön g165) **9** Mutta neuvoisinko [teitä] hankkimaan itsellenne ystäviä petoksella? Hekö sitten auttaisivat teitä pääsemään taivaaseen? (aiönios g166) **10** Varmaa on, että jollette ole pienissä asioissa rehellisiä, ette ole suurissakaan. Jos harrastatte pientä vilppiä, olette epärehellisiä myös saadessanne paljon vastuuta. **11** Jos teidän hoidettavaksenne ei voi uskoa maallista omaisuutta, niin vielä vähemmän taivaan aarteita. **12** Jos ette ole luotettavia hoitaessanne toisten ihmisten rahoja, kuinka sitten pystyisitte hoitamaan sellaista omaisuutta, joka on uskottu teidän omaksenne? **13** Kukaan ei voi olla samalla kertaa kahden isännän palveluksessa. Jos yritämmekin, alamme ennen pitkää vihata toista ja pitää toisen puolta tai arvostaa toista ja halveksia toista. On mahdotonta palvella sekä Jumalaa että omaisuutta.» **14** Fariseukset, jotka olivat hyvin rahanahneita, hymähtelivät ivallisesti. **15** Jeesus sanoi heille: »Teitä luullaan hyviksi ja hurskaiksi, mutta Jumala tuntee sydämenne pahuuden. Teeskentelette niin

hyvin, että onnistutte pettämään ihmisiä, mutta Jumala kauhistuu menettelyänne. **16** Ennen Johannes Kastajaa saitte elämänohjeet Mooseksen laista ja profeettojen kilvoituksista, mutta Johannes julisti hyvää uutista: Jumalan valtakunta oli pian tulossa. Innokkaat ihmisjoukot yrittävät nyt työntyä sinne. **17** Tämä ei kuitenkaan merkitse, että laki olisi vähääkään menettänyt voimaansa. Se on yhtä luja ja horjumaton kuin taivas ja maa. **18** Niinpä jokainen, joka eroaa vaimostaan ja menee naimisiin jonkun toisen kanssa, tekee aviorikoksen, samoin jokainen, joka menee naimisiin eronneen naisen kanssa.» **19** »Eräs varakas mies vietti iloista ja yllleistä elämää ja pukeutui loisteliaasti», Jeesus kertoi. **20** »Sairas kerjäläinen, Lasarus, makasi hänen ovensa edessä odottaen, että saisi jotakin pientä suuhunsa rikkaan pöydältä. Koirat kävivät nuolemassa Lasaruksen paiseita. **22** Lopulta hän kuoli, ja enkelit veivät hänet Aabrahamin luo paikkaan, minne Jumalan hyväksymät ihmiset pääsevät kuoltuaan. Myös rikas mies kuoli, ja hänet haudattiin, **23** mutta hän joutui kadotukseen. Kärsiessään siellä hän näki kaukana Lasaruksen, joka oli Aabrahamin seurassa. (Hadēs g86) **24** 'Isä Abraham, sääli minua!' hän huusi. 'Lähetä Lasarus tänne ja pyydä häntä kastamaan vaikka sormenpäänsä veteen ja kostuttamaan kieltäni, sillä näissä liekeissä on kauhea olla.' **25** Mutta Abraham sanoi hänelle: 'Muistat kai, poikani, että koko elämäsi ajan sait kaikkea mitä tahdoit, mutta Lasaruksella ei ollut mitään. Hänen vuoronsa on nyt saada lohdutusta ja sinun kärsiä. **26** Sitä paitsi meitä erottaa syvä kuilu, niin että jos joku haluaisikin tulla täältä sinne, hän ei pääse. Samoin sieltä ei kukaan pääse tälle puolelle.' **27** Rikas mies sanoi silloin: 'Voisitko sitten lähettää hänet perintötilallemme **28** varoittamaan viittä veljeäni, etteivät he joutuisi kuoltuaan tähän hirveään paikkaan?' **29** Mutta Abraham vastasi: 'Jumalan laki ja profeettojen kirjoitukset varoittavat heitä kylliksi. Veljesi voivat lukea niitä milloin vain.' **30** Rikas mies sanoi: 'Eivät he lue Raamattua. Mutta jos joku kuollut palaisi puhumaan heille, he varmasti luopuisivat synneistään.' **31** Abraham vastasi: 'Jos he eivät kuuntele Moosesta ja profeettoja, he eivät kuuntelisi, vaikka joku kuollut heräisi eloon.'»

17 Jeesus sanoi oppilailleen: »Kiusauksia on aina, mutta ihmisen, joka aiheuttaa kiusauksen, käy huonosti. **2** Parempi olisi heittää hänet myllynkivi kaulassa mereen kuin antaa hänen aiheuttaa vahinkoa näille pienille lapsille. Varoitin teitä! Mene puhumaan veljesi kanssa, jos hän tekee syntiä, ja jos hän katuu, anna hänelle anteeksi. **4** Vaikka hän pahoittaisi mielesi seitsemän kertaa samana päivänä,

anna hänelle anteeksi, jos hän joka kerta tulee katuvana luoksesi.» **5** Oppilaat tulivat eräänä päivänä pyytämään Herralta: »Selitä meille, miten saisimme lisää uskoa.» **6** Jeesus vastasi: »Jos teillä olisi sinapinsiemenenkään verran uskoa, voisitte käskeä tuota silkkiäispuuta heittäytymään juuriin mereen, ja se tapahtuisi. **7** Kun palvelija tulee kyntämästä tai hoitamasta lampaista, hän ei istu heti syömään, vaan valmistaa ensin ruuan isännälleen ja tarjoilee hänelle ennen kuin ottaa itse. Isäntä ei kiittele palvelijaa, koska tämä tekee vain sen, mikä hänelle kuuluu. **10** Ei teidänkään pidä odottaa kiitosta siitä, että tottelette minua. Olette vain tehneet velvollisuutenne!» **11** Matkalla Jerusalemiin he kulkivat Galilean ja Samarian välistä rajaa. **12** Eräässä kylässä alkoi kymmenen leprasairasta huutaa matkan päästä: **13** »Auta meitä, Jeesus!» **14** Jeesus katsoi heihin ja sanoi: »Menkää näyttämään papeille, että olette parantuneet.» Matkalla saivat tulivat terveiksi. **15** Yksi heistä palasi Jeesuksen luo ja huusi riemuissaan: »Kiitos Jumalalle, minä olen terve!» **16** Hän heittäytyi Jeesuksen eteen kasvot maata vasten ja ylisti Jeesusta siitä, mitä tämä oli tehnyt. Mies oli halveksittu samarialainen. **17** Jeesus kysyi: »Eikö teitä ollut kymmenen? Mihin ne yhdeksän jäivät?» **18** Tämä ulkomaalainenko vain palasi kiittämään Jumalaa?» **19** Jeesus sanoi miehelle: »Nouse ja mene. Uskosi on tehnyt sinut terveeksi.» **20** Fariseukset kyselivät Jeesukselta: »Milloin Jumalan valtakunta oikein saa alkunsa?» Jeesus vastasi: »Ei Jumalan valtakuntaa voi nähdä näillä silmillä. **21** On mahdotonta sanoa, että nyt se on alkanut tuolla- tai täälläpäin maata. Jumalan valtakunta on teidän sisimmässänne.» **22** Hän keskusteli oppilaidensa kanssa tästäkin myöhemmin. »Kerran vielä toivotte, että minä olisin kanssanne edes yhden päivän, mutta silloin en enää ole täällä. **23** Kuulette huhuja, että olen palannut ja olen siellä tai siellä. Älkää uskoko sellaisiin puheisiin älkääkään lähtekö etsimään minua. **24** Kun todella palaan, siinä ei ole mitään epäselvyyttä. Se näkyy yhtä selvästi kuin salaman leimahdus taivaalla. **25** Mutta sitä ennen minun on kärsittävä paljon. Koko tämä kansa kääntää minulle selkänsä», hän sanoi. **26** »Kun minä palaan, ihmiset välittävät Jumalasta yhtä vähän kuin Nooa aikana. **27** Silloin he söivät, joivat ja menivät naimisiin – aivan niin kuin tavallisesti, kunnes eräänä päivänä alkoi nousta tulva. Nooa meni arkkiiin, mutta muut hukkuivat. **28** Maailma on minun palatessani samanlainen kuin Lootin aikana: ihmiset hoitivat jokapäiväisiä tehtäviään, söivät ja joivat, ostivat ja myivät, viljelivät maata ja rakensivat. **29** Sitten eräänä aamuna Loot lähti Sodomasta, ja taivaasta alkoi sataa tulta ja tulikiveä. Kaikki muut kuolivat. **30** Samanlaisia ihmiset ovat

silloinkin, kun tulen takaisin. **31** Jos joku on sinä päivänä ulkona, hänen ei pidä palata sisään kotiinsa, eikä pelloilta pidä tulla kaupunkiin – **32** muistattehan, miten Lootin vaimon kävi. **33** Jokainen, joka pitää kiinni elämästään, menettää sen, mutta joka luopuu elämästään, pelastaa sen. **34** Kaksi miestä nukkuu sinä yönä samassa huoneessa: toinen heistä otetaan, toinen jää. **35** Kaksi naista tekee yhdessä taloustöitä: toinen otetaan, toinen jää. Samoin käy pelloilla työssä oleville miehille.» **37** Oppilaat kysyivät: »Missä ja milloin tämä kaikki tapahtuu?» Jeesus vastasi: »Korppikotkat kerääntyvät sinne, missä raato on.»

18 Jeesus kertoi eräänä päivänä oppilailleen havainnollisen esimerkin sinnikkäästä rukouksesta. Hän halusi osoittaa, ettei pidä lakata rukoilemasta, ennen kuin vastaus tulee. **2** »Eräässä kaupungissa oli tuomari, joka ei kunnioittanut Jumalaa eikä piitannut siitä, mitä ihmiset sanoivat. **3** Muuan köyhä leski tuli vähän väliä hänen luokseen pyytämään oikeudenkäyntiä erästä miestä vastaan, joka oli aiheuttanut hänelle vahinkoa. **4** Tuomari ei jaksanut kiinnostua hänen asiastaan, mutta ajan mittaan nainen kävi hänen hermoilleen. 'En pelkää Jumalaa enkä ihmisiä, mutta tämä nainen on oikea maanvaiva. Otan hänen asiansa hoitaakseni, niin pääsen hänestä eroon', tuomari päätti.» **6** Jeesus jatkoi: »Jos kova tuomarikin on taivutettavissa, **7** niin kuinka sitten Jumala ei auttaisi lapsiaan, jotka pyytävät häneltä apua yötä päivää? Hän vastaa pian. Kysymys onkin siitä, kuinka moni rukoilee uskoen silloin, kun minä palaan maan päälle.» **9** Sitten Jeesus kertoi tällaisen vertauksen niille, jotka ylpeilivät omasta hyvydestään ja halveksivat muita ihmisiä: **10** »Kaksi miestä meni temppeliin rukoilemaan. Toinen oli ylpeä fariseus, joka piti itseään hyvänä ihmisenä, ja toinen halveksittu veronkantaja. **11** Fariseus rukoili näin: 'Kiitos, Jumala, etten olen syntinen niin kuin muut, esimerkiksi tuo veronkantaja. En petä koskaan ketään, en tee aviorikosta, **12** paastoan kaksi päivää viikossa ja annan Jumalalle kymmenesosan tuloistani.' **13** Veronkantaja sen sijaan seisoi temppelin perällä uskaltamatta edes katsoa ylöspäin rukoillessaan. Hän löi murheissaan rintaansa ja pyysi: 'Jumala, olen syntinen ja pyydän armoa!' **14** Vakuutan teille, että tämä syntinen palasi kotiinsa anteeksi saaneena eikä suinkaan se fariseus. Ylpeä alennetaan, mutta nöyryä ylennetään.» **15** Äidit toivat eräänä päivänä pieniä lapsiaan Jeesuksen luo pyytäne, että tämä koskettaisi heitä ja siunaisi heidät. Oppilaat häätelivät heidät kuitenkin pois. **16** Jeesus pyysi heitä tulemaan takaisin ja sanoi oppilailleen: »Antakaa pienten lasten tulla luokseni! Älkää missään tapauksessa

käskö heidän mennä pois. Taivaan valtakunta kuuluu niille ihmisille, jotka ovat yhtä luottavaisia kuin nämä pikkulapset. Jos jollakulla ei ole sellaista uskoa kuin lapsella, hän ei pääse sisään valtakunnan porteista.» **18** Eräs juutalaisten uskonnollinen johtaja kysyi Jeesukselta: »Hyvä opettaja, mitä minun on tehtävä, että pääsisin taivaaseen?» (aiönios g166) **19** Jeesus kysyi takaisin: »Miksi sanoit minua hyväksi? Vain Jumala on todella hyvä. **20** Mutta mitä kysymykseesi tulee, tunnet kai kymmenen käskyä? Älä tee aviorikosta, älä tapa, älä varasta, älä valehtele, kunnioita vanhempiasi ja niin edelleen.» **21** Mies vastasi: »Olen pikkulapsesta asti elänyt näiden lakien mukaan.» **22** »Sinulta puuttuu vain yksi asia», Jeesus sanoi silloin. »Myy kaikki, mitä omistat, anna rahat köyhille ja lähde seuraamaan minua. Silloin sinulla on aarre taivaassa.» **23** Kuullessaan tämän mies lähti pois alakuloinena, sillä hän oli hyvin rikas. **24** Jeesus katseli hänen menoaan ja sanoi oppilailleen: »Rikkaan on tosiaan vaikea päästä Jumalan valtakuntaan. **25** Kamelinkin on helpompi mennä neulansilmän läpi.» **26** Kuulijat ihmettelivät: »Jos se on niin vaikeaa, kuinka kukaan voi pelastua?» **27** Hän vastasi: »Jumalalle on mahdollista se, mikä ihmiselle on mahdotonta.» **28** Pietari muistutti: »Me olemme lähteneet kodeistamme ja seuranneet sinua.» **29** »Niin olette», Jeesus vastasi. »Jokainen, joka tekee samalla tavoin – luopuu kodistaan, vaimosta, veljistä, vanhemmista tai lapsista Jumalan valtakunnan tähden – **30** saa jo nyt moninkertaisen korvauksen ja uudessa maailmassa ikuisen elämän.» (aiön g165, aiönios g166) **31** Jeesus kutsui kaksitoista oppilastaan luokseen ja sanoi heille: »Kun nyt menemme Jerusalemiin, siellä toteutuvat kaikki minua koskevat entisajan profeettojen ennustukset. **32** Joudun pakanoiden käsiin ja he pilkkaavat minua, sylkevät päälleni ja kohtelevat minua häpeällisesti. **33** He ruoskivat minua ja viimein surmaavat minut, mutta kolmantena päivänä nouse kuolleista.» **34** He eivät ollenkaan ymmärtäneet hänen puhettaan. Tuntui, kuin hän olisi esittänyt arvoituksia. **35** Heidän tullessaan Jerikon lähelle istui tien laidassa sokea mies kerjäämässä ohikulkijoilta. **36** Kun mies kuuli äänestä, että liikkeellä oli suuri väkijoukko, hän kysyi, mitä oli tekeillä. **37** Hän sai kuulla, että Jeesus Nasaretilainen oli menossa ohi. **38** Silloin hän alkoi huutaa: »Jeesus, Daavidin Poika, auta minua!» **39** Jeesuksen edellä kulkevat ihmiset yrittivät vaientaa sokean, mutta tämä huusi entistä kovempaa: »Daavidin Poika, auta minua!» **40** Jeesus pysähtyi tullessaan miehen kohdalle. »Tuokaa sokea tänne», hän pyysi. **41** Sitten hän kysyi mieheltä: »Mitä haluat?» »Tahtoisin saada näköni, Herra», tämä vastasi. **42** Jeesus sanoi: »Hyvä on,

nyt voit nähdä! uskosi on parantanut sinut.» **43** Mies sai heti näkönsä ja lähti kulkemaan Jeesuksen jäljessä. Koko ajan hän kiitti Jumalaa. Myös kaikki tapahtuman todistajat ylistivät Jumalaa.

19 Jeesuksen kulkiessa Jerikon läpi eräs Sakkeus-niminen mies, joka oli paikkakunnan veronkantajien johtaja ja tietysti hyvin rikas, **3** halusi välttämättä nähdä hänet. Väkijoukon keskeltä hän ei lyhyenä miehenä nähnyt mitään. **4** Siksi hän juoksi edelle ja kiipesi tien vieressä kasvavaan viikunapuuhun tähystelemään. **5** Kun Jeesus tuli sille kohdalle, hän katsoi ylös ja puhutteli Sakkeusta nimeltä: »Sakkeus, tule heti alas! Aion tänään tulla vieraaksi kotiisi.» **6** Sakkeus tuli nopeasti alas ja vei iloisena Jeesuksen kotiinsa. **7** Ihmiset olivat tyytymättömiä. He mutisivat: »Kaikenlaisten syntisten luo hänkin viitsii mennä.» **8** Mutta Sakkeus sanoi Jeesukselle: »Olen valmis antamaan puolet omaisuudestani köyhille, ja jos huomaan ottaneeni joltakin liikaa veroja, korvaan sen hänelle nelinkertaisesti.» **9** Jeesus vastasi hänelle: »Tuo osoittaa, että tässä kodissa on tänään löydetty pelastus.» Hän jatkoi: »Tämäkin mies oli Aabrahamin kadonnut poika. Minä, Ihmisen Poika, olen tullut etsimään ja pelastamaan juuri kadonneita.» **11** Koska Jeesus nyt oli lähellä Jerusalemiä ja ihmiset luulivat, että Jumalan valtakunta alkaisi pian, hän esitti tällaisen vertauksen oikaistakseen heidän käsitystään: **12** »Aatelismies lähti pitkälle matkalle valtakuntansa pääkaupunkiin, missä hänet kruunattaisiin oman alueensa kuninkaaksi. **13** Ennen lähtöään hän kutsui kymmenen palvelijaansa luokseen ja antoi heille kullekin leiviskän verran rahaa, että he sijoittaisivat sen mahdollisimman hyvin hänen poissaollessaan. **14** Osa kansasta kuitenkin vihasi häntä ja ilmoitti, ettei hyväksynyt häntä kuninkaakseen. **15** Palattuaan hän kutsui koolle ne kymmenen miestä, joille oli antanut rahaa, saadakseen selville miten he olivat toimineet ja kuinka paljon voittaneet. **16** Ensimmäinen mies oli päässyt erittäin hyvään tulokseen: hänellä oli alkupääomaan verrattuna rahaa kymmenkertaisesti. **17** 'Hienoa, sinä olet hyvä työntekijä!' kuningas sanoi. 'Koska olet hoitanut vaatimattoman tehtävän uskollisesti, annan nyt johdettavaksesi kymmenen kaupunkia.' **18** Myös seuraavan miehen saavutus oli loistava – voitto oli viisinkertainen. **19** Kuningas sanoi: 'Hyvä, saat hallintaasi viisi kaupunkia.' **20** Kolmas mies sen sijaan palautti vain saman summan, jonka oli saanut. Hän selitti: 'Pidin sitä säästössä, **21** koska pelkäsin sinua. Sinun kanssasi on vaikea olla tekemisissä, kun sinä otat sellaistaikin mikä ei ole sinun ja korjaat sieltä mihin et ole kylvänyt.' **22** Kuningas huusi: 'Vetto

vätys! Sinua kohtaan olenkin kova, niin kuin sanoit. Jos kerran niin hyvin tiesit, millainen olen, 23 miksi et vienyt rahaani edes pankkiin, että olisin saanut nostaa sen korkoineen?» 24 Hän käski vieressä seisovien ottaa mieheltä rahat pois ja antaa sille, joka oli voittanut eniten. 25 'Mutta hänellähän on tarpeeksi ennestäänkin', he huomauttivat. 26 Kuningas vastasi: 'Aina käy niin, että ne, joilla on jo ennestäänkin, saavat lisää, ja ne joilla on vain vähän, menettävät senkin. 27 Ja nyt – tuokaa tänne kapinaan nousseet vastustajani ja teloittakaa heidät silmiäni edessä.'» 28 Lopetettuaan kertomuksensa Jeesus lähti kulkemaan oppilaidensa edellä Jerusalemiä kohti. 29 Kun he tulivat Öljymäelle Beetfagen ja Betanian lähelle, Jeesus lähetti kaksi oppilastaan 30 edellään seuraavaan kylään. Heidän piti etsiä sieltä tien viereen sidottu aasinvarsa, jolla kukaan ei ollut vielä ratsastanut. »Irrottakaa varsa ja tuokaa tänne», Jeesus pyysi. 31 »Jos joku kysyy, miksi otatte sen, sanokaa vain, että Herra tarvitsee sitä.» 32 Oppilaat löysivät täsmälleen sellaisen varsan, josta Jeesus oli puhunut. 33 Omistajat tulivat vaatimaan heiltä selitystä juuri kun he olivat irrottamassa varsaa. »Mitä te oikein teette?» he kysyivät. 34 Oppilaat vastasivat: »Herra tarvitsee sitä!» 35 He veivät varsan Jeesukselle ja riisuivat sen selkään vaatteitaan, ja Jeesus istui niille. 36 Myös väki levitti vaatteitaan tielle Jeesuksen eteen. Kun väkijoukko lähti laskeutumaan Öljymäen rinnettä, se rupesi kävellessään laulamaan ja ääneen ylistämään Jumalaa kaikista Jeesuksen tekemistä ihmeistä. 38 »Kunnia Jumalan lähettämälle kuninkaalle! Eläköön kuningas! Taivaatkin iloitsevat! Kunnia taivaan Jumalalle!» ihmiset huusivat. 39 Jotkut fariseukset huomauttivat väentungoksen keskeltä: »Opettaja, sinun pitäisi hillitä oppilaitasi, kun he huutavat tuollaista.» 40 Jeesus vastasi: »Jos he olisivat hiljaa, nämä kivet puhkeaisivat huutamaan.» 41 Kun he yhä etenivät lähemmäksi Jerusalemiä ja Jeesus näki kaupungin edessään, kyyneleet tulivat hänen silmiinsä. 42 Hän sanoi itkien: »Ikuinen rauha oli ulottuvillasi, mutta torjuit sen, ja nyt on liian myöhäistä. 43 Vihollisesi piirittävät sinua, rakentavat vallin ympärillesi ja ahdistavat sinua joka puolelta. 44 Sinut ja lapsesi murskataan, eivätkä vihollisesi jätä kiveä kiven päälle, sillä olet hylännyt mahdollisuuden, jonka Jumala sinulle antoi.» 45 Jeesus meni temppeliin ja alkoi ajaa kauppiaita pois myyntipöytänsä takaa. 46 Hän huusi: »Raamattu sanoo: 'Minun temppelini on tarkoitettu paikaksi, jossa rukoillaan, mutta te olette tehneet siitä rosvoluolan.'» 47 Tämän jälkeen hän opetti joka päivä temppelissä. Ylipapit, muut uskonnolliset johtajat ja vaikutusvaltaiset ihmiset alkoivat tosissaan miettiä, miten saisivat hänet hengiltä. 48

He eivät kuitenkaan keksineet mitään, sillä kansa oli hänen puolellaan ja kuunteli tarkasti hänen jokaista sanaansa.

20 Jeesus oli taas eräänä päivänä temppelissä opettamassa ja julistamassa hyvää uutista. Ylipappeja, lainopettajia ja muita kansan johtomiehiä tuli silloin kuulustelemaan häntä. 2 He vaativat häntä selittämään, millä valtuudella hän oli ajanut kauppiaat temppelistä. 3 »Teen teille kysymyksen ennen kuin vastaan itse», Jeesus sanoi. 4 »Saiko Johannes valtuudet kastaa Jumalalta vai ihmisiltä?» 5 He pohtivat asiaa keskenään: »Jos sanomme, että Johanneksen sanoma oli taivaasta, hän kysyy, miksi sitten emme uskoneet siihen. 6 Jos taas sanomme, että Jumala ei lähettänyt Johannesta, kansa käy kimpppuumme. Se kun uskoo vakaasti, että Johannes oli profeetta.» 7 Lopulta he vastasivat: »Emme tiedä.» 8 Jeesus puolestaan sanoi: »En minäkään sitten vastaa kysymykseenne.» 9 Hän alkoi taas puhua ihmiskoukulle. Se sai kuulla tällaisen vertauksen: »Mies istutti viinitarhan, vuokrasi sen viiniviljelijöille ja matkusti itse useiksi vuosiksi ulkomaille. 10 Viininkorjuu aikaan hän lähetti yhden miehistään maatilalle hakemaan osaa sadosta. Mutta vuokraajat pahoinpitelivät miehen, ja hän joutui lähtemään tyhjin käsin pois. 11 Omistaja lähetti toisen miehen, mutta hänelle kävi yhtä huonosti. 12 Vielä kolmaskin mies yritti suorittaa tehtävän: myös hänet hakattiin. 13 'Mitä minä nyt teen?' omistaja mietti. Sitten hän keksi: 'Lähetän sinne oman rakkaan poikani. Häntä he nyt sentään kunnioittavat.' 14 Kun vuokraajat näkivät pojan, he sanoivat: 'Hän perii tilan isänsä kuoltua. Mutta nyt on meidän tilaisuutemme! Tapetaan poika, niin maa on meidän.' 15 He raahasivat omistajan pojan viinitarhan ulkopuolelle ja tappoivat hänet. Mitä luulette omistajan tekevän? 16 Minä sanon sen teille: hän tulee, tuhoaa entiset vuokraajat ja vuokraa viinitarhan muille.» Kuuntelijat väittivät vastaan: »Ei sellaista voi tapahtua.» 17 Jeesus vilkaisi heihin ja kysyi: »Mitä Raamattu sitten tarkoittaa sanoessaan, että rakentajien hylkäämästä kivistä tulee kulmakivi?» 18 Ja hän jatkoi: »Jokainen, joka kompastuu tuohon kiveen, ruhjoutuu. Ne, joiden päälle kivi kaatuu, murskautuvat.» 19 Kun ylipapit ja muut kansan uskonnolliset johtajat kuulivat hänen kertomuksensa, he olisivat halunneet saada Jeesuksen heti vangituksi, sillä he tajusivat pahojen viiniviljelijöiden tarkoittavan juuri heitä. Levottomuuksia peläten he eivät tahtoneet itse pidättää Jeesusta, vaan yrittivät saada hänet sanomaan jotain sellaista, josta Rooman maaherra saisi aiheen pidätykseen. 20 He lähettivät Jeesuksen luo tarkkailijoita, jotka kysyivät muka vilpittömästi: 21 »Tiedämme, että opetuksesi on

aina oikeaa etkä anna minkään horjuttaa itseäsi. Sinä opetat niin kuin Jumala tahtoo. 22 Sano meille, onko oikein maksaa veroja Rooman hallitukselle?» 23 Jeesus näki heidän lävitseen ja sanoi: 24 »Näyttäkää minulle kolikko. Kenen kuva ja nimi siinä on?» He vastasivat: »Rooman keisarin.» 25 Hän sanoi: »Antakaa keisarille kaikki, mikä hänelle kuuluu, ja myös Jumalalle kaikki, mikä hänelle kuuluu.» 26 He eivät siis onnistuneet saamaan häntä ansaan väkijoukon edessä, ja ihmetellen Jeesuksen vastausta he vaikenivat. 27 Muutama saddukeusten puolueen jäsen tuli sitten esittämään hänelle asiaansa. Saddukeuksethan eivät uskoneet kuolleiden ylösnousemukseen. He sanoivat hänelle: »Mooseksen laissa määrätään, että jos mies kuolee lapsettomana, hänen veljensä on mentävä naimisiin lesken kanssa ja yhteiset lapset tulevat kuolleen miehen nimiin. 29 Kuulimme perheestä, jossa oli seitsemän poikaa. Vanhin meni naimisiin ja kuoli lapsettomana. 30 Hänen veljensä solmi avioliiton lesken kanssa mutta kuoli myös ilman perillistä. 31 Kaikille veljeksille kävi samalla tavalla. 32 Lopulta vaimokin kuoli. 33 Olemme nyt ymmällä: kenen vaimo hänestä tulee kuoleman jälkeisessä elämässä, kun hän ehti olla kaikkien näiden veljesten kanssa naimisissa!» 34 Jeesus vastasi: »Avioliittoa solmitaan vain täällä maan päällä. (aiön g165) 35 Ne, jotka pääsevät kuoleman jälkeen ikuiseen elämään, eivät enää mene siellä naimisiin. (aiön g165) 36 He eivät myöskään enää kuole. Tässä suhteessa he ovat kuin enkeleitä. He ovat Jumalan lapsia, sillä he ovat heränneet kuoltuaan uuteen elämään. 37 Itse asiassa te kysytte, onko ylösnousemusta. Ylösnousemuksesta todistavat jopa Mooseksen kertomukset. Kuvaillessaan, miten Jumala ilmestyi hänelle palavassa pensaassa, hän nimittää tätä'Aabrahamin, lisakin ja Jaakobin Jumalaksi'. Koska hän sanoo, että Herra [on] jonkun Jumala, hän tarkoittaa, että tuo henkilö on elossa eikä kuollut. Jumalan näkökulmasta katsoen kaikki ihmiset ovat elossa.» 39 »Hyvin sanottu!» totesivat paikalla olleet lainopettajat. 40 Kysymykset tyrehtyivät siihen. 41 Jeesus kysyi nyt vuorostaan heiltä: »Miksi Kristusta sanotaan Daavidin jälkeläiseksi? 42 Daavidhan kirjoitti itse psalmeissaan: 'Jumala sanoi Messiaalle, minun Herralleni: Istu oikealle puolelleni, kunnes alistan vihollisesi jalkojesi alle.' 44 Miten Messias voi olla sekä Daavidin poika että hänen Jumalansa?» 45 Sitten hän sanoi oppilailleen kaikkien kuullen: 46 »Varokaa noita oppineita, jotka mielellään kulkevat hienoissa viitoissa ja haluavat, että ihmiset kumartelisivat heille kaduilla. He rakastavat kunniapaikkoja synagogissa ja juhlissa. 47 He rukoilevat pitkään ja näennäisen hartaina, mutta havittelevat

kuitenkin leskien omaisuutta. Siksi heidän osakseen tulee Jumalan ankarin tuomio.»

21 Seisoessaan temppelissä Jeesus näki rikkaiden heittävän lahjojaan kolehtiarkkuun. 2 Sitten köyhä leski pudotti siihen kaksi pikkukolikkoa. 3 Jeesus sanoi: »Itse asiassa tämä leski antoi enemmän kuin kaikki muut yhteensä. 4 Toiset antoivat sellaista, mitä eivät itse tarvinneet, mutta hän antoi kaiken, mitä hänellä oli.» 5 Jotkut oppilasta ihastelivat temppelin kauniita rakennuskiviä ja sinne tuotuja lahjoja. 6 Mutta Jeesus sanoi: »Tulee aika, jolloin kaikki, mitä te nyt ihaillette, on soraläjänä.» 7 »Milloin niin käy, opettaja?» he kysyivät. »Tapahtuuko se ilman ennakkovaroitusta?» 8 Jeesus vastasi: »Älkää antako johtaa itseänne harhaan. Moni väittää olevansa Messias ja sanoo, että se aika on tullut. Älkää uskoko heitä! 9 Kun kuulette sodista ja kapinoista, älkää joutuko pakokauhun valtaan. Sotien täytyttyä, mutta ne eivät merkitse välitöntä loppua. 10 Kansat ja valtiot hyökkäävät toisiaan vastaan. 11 Tulee suuria maanjäristyksiä, kulkutaudit leviävät, monissa maissa on nälänhätää, ja taivaalla on pelottavia ilmiöitä. 12 Ennen tätä kaikkea on erityinen vainon aika. Teitä viedään minun takiani synagogiin ja vankiloihin, kuninkaiden ja maaherrojen eteen. 13 Tästä on se hyöty, että saatte tilaisuuden todistaa minusta. 14 Älkää edeltäpäin huolehtiko, miten vastaatte syytöksiin. 15 Annan teille oikeat sanat ja viisauden, jonka edessä vastustajanne ovat sanattomia. 16 Jopa omat vanhempanne, veljenne, sukulaisenne ja ystävänne voivat ilmiäntä teidät. Muutamia teistä myös surmataan. 17 Kaikki vihaavat teitä, koska olette minun omiani. 18 Mutta teiltä ei katoa hiuskarvakaan, 19 ja kun pysytte lujina, voitatte ikuisen elämän. 20 Kun näette sotajoukot Jerusalemin ympärillä, tiedätte, että sen tuhon hetki on tullut. 21 Juudean asukkaiden on silloin lähdettävä kiireesti vuorille ja jerusalemlaisten yritettävä päästä pakoon; maalle lähteneiden ei kannata palata kaupunkiin. 22 Ne ovat Jumalan tuomion päiviä, jolloin vanhat profeettojen kirjoitukset toteutuvat. 23 Voi odottavia äitejä ja niitä, joilla on pieniä lapsia! Tämä maa on kovassa ahdingossa ja tätä kansaa vihataan. 24 Ihmisiä tapetaan raa'asti ja viedään suurin joukoin vankeuteen ja maanpakoon kaikkiin maailman maihin. Pakanat pitävät Jerusalemiä hallussaan, kunnes heidän aikansa päättyy Jumalan säättämällä hetkellä. 25 Myös auringossa, kuussa ja tähdissä on varoittavia merkkejä. Meret pauhaavat ja kansat ovat hämmentyneitä ja epätoivoisia. 26 Monien ihmisten rohkeus pettää, kun he tajuavat maapallon kauhean kohtalon; avaruuden tasapaino nimittäin järkkyy. 27 Silloin ihmiset näkevät minun tulevan

pilvissä täynnä suurta kirkkautta ja voimaa. **28** Kun nämä kaikki alkavat toteutua, pysyäkää rohkeina ja katsokaa ylös: pelastumisenne on lähellä.» **29** Jeesus kertoi heille esimerkin: »Katsokaa viikunapuuta ja kaikkia muitakin puita. **30** Kun lehdet puhkeavat, teille ei tarvitse sanoa, että pian tulee kesä. **31** Kun tapahtumat, joita olen kuvaillut, alkavat vyöryä, voitte samalla tavoin luottaa siihen, että Jumalan valtakunta on lähellä. **32** Olkaa varmat siitä, että kun näin tapahtuu, tämän ajan loppu on tullut. **33** Minun sanani ovat ikuisesti totta, vaikka taivas ja maa lakkaisivat olemasta. **34** Olkaa valmiina, ettei äkillinen paluuni pääse yllättämään teitä! En tahtois nähdä teidän juhlivan ja juopottelevan huolettomina tai elävän kuin muut kaiken maailman murheiden painamina. **36** Olkaa valppaat ja rukoilkaa, että jos suinkin mahdollista, voisitte ilmestyä eteeni tarvitsematta kokea noita kauhuja.» **37** Jeesus tuli temppeliin joka päivä opettamaan ihmisiä, ja sankat kuulijajoukot alkoivat kokoontua sinne jo aikaisin aamulla. Yöt Jeesus vietti Öljymäellä.

22 Oli tulossa pääsiäinen – juhla, jonka aikana juutalaiset käyttivät vain happamatonta leipää. **2** Ylipapit ja muut uskonnolliset johtomiehet suunnittelivat kiihkeästi Jeesuksen murhaa. Se piti vain tehdä niin, ettei syntyisi levottomuuksia: he pelkäsivät kansaa. **3** Sitten saatana meni Juudas Iskariotiin, joka oli yksi Jeesuksen kahdestatoista oppilaasta. **4** Tämä lähti ylipappien ja temppelivartion päälliköiden luo neuvottelemaan, miten saisi Jeesuksen helpoimmin heidän käsiinsä. **5** Nämä tulivat tietysti iloisiksi ja lupasivat maksaa Juudakselle. **6** Juudas alkoi odottaa sopivaa tilaisuutta; Jeesus olisi paras pidättää sellaisena hetkenä, jolloin hänen ympärillään ei olisi väkijoukkoja. **7** Oli pääsiäisviikon se päivä, jona pääsiäislammas teurastetaan ja syödään happamattoman leivän kanssa. **8** Jeesus lähetti Pietarin ja Johanneksen tekemään valmisteluja pääsiäisateriaa varten. **9** »Minne valmistamme sen?» he kysyivät. **10** Jeesus vastasi: »Kun tulette Jerusalemiin, näette kadulla vesiruukkuja kantavan miehen. Menkää samaan taloon kuin hänkin **11** ja sanokaa isännälle: 'Opettajamme pyytää, että näyttäisitte meille vierashuoneen, jossa hän voisi syödä oppilaidensa kanssa pääsiäisaterian.' **12** Hän vie teidät suureen yläkerran huoneeseen. Kaikki on siellä kunnossa meitä varten. Valmistakaa ateria sinne.» **13** He menivät muiden edellä kaupunkiin, ja kaikki kävi niin kuin Jeesus oli sanonut. He kattoivat pääsiäisaterian. **14** Jeesus tuli jäljestä toisten kanssa, ja aterian alkamisaikaan he kaikki kävivät pöytään. **15** Jeesus sanoi: »Olen hartaasti odottanut, että saan syödä tämän pääsiäislampaan teidän kanssanne,

ennen kuin joudun kärsimään. **16** Seuraavan kerran syön sitä vasta sitten, kun Jumalan valtakunnassa on toteutunut tällaisen aterian tarkoitus.» **17** Hän otti viinimaljan käteensä, kiitti Jumalaa ja sanoi: »Ottakaa tämä ja juokaa siitä kaikki. **18** Nyt en enää juo viiniä, ennen kuin Jumalan valtakunta on tullut.» **19** Sitten hän tarttui leipään, ja kiitettyään siitä Jumalaa hän mursi sen palasiksi, antoi oppilailleen ja sanoi: »Tämä on ruumiini, jonka annan puolestanne. Syökää se minun muistokseni.» **20** Aterian jälkeen hän otti viinimaljan ja sanoi: »Tämä on uusi liitto, jonka Jumala tekee teidän kanssanne pelastaakseen teidät. Liitto vahvistetaan minun verelläni, jonka vuodatan uhrina puolestanne. **21** Mutta meidän joukossamme istuu myös pettäjäni. **22** Minun on kuoltava. Se kuuluu Jumalan suunnitelmaan. Mutta sen ihmisen kohtalo on kauhea, joka minut pettää.» **23** Oppilaat kyselivät ihmeissään, kuinka kukaan heistä koskaan voisi tehdä sellaista. **24** Sitten he alkoivat kinastella siitä, kuka heistä pääsisi parhaaseen asemaan tulevassa valtakunnassa. **25** Jeesus sanoi heille: »Tässä maailmassa määräilevät hallitsijat ja mahtimiehet kansoja kuin orjiaan, ja heitä sanotaan hyväntekijöiksi. **26** Mutta teidän keskuudessanne on suurin se, joka palvelee parhaiten. **27** Tavallisesti isäntä istuu pöydässä ja edellyttää, että häntä palvellaan. Mutta nyt minä olen teidän palvelijanne. **28** Olette kuitenkin olleet minulle uskollisia näinä vaikeina päivinä. **29** Isäni on tehnyt minusta kuninkaan, ja minä puolestani annan teille oikeuden **30** syödä ja juoda pöydässäni hänen valtakunnassaan. Saatte istua valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista heimoa. **31** Simon, Simon, saatana haluaisi seuloa teitä kuin vehnää, **32** mutta olen rukoillut puolestasi, ettet kokonaan menettäisi uskoasi. Kun olet katonut ja palannut taas luokseni, vahvista myös veljesi uskoa.» **33** Simon sanoi: »Herra, minähän olen valmis menemään kanssasi vankilaan ja vaikka kuolemaankin.» **34** Mutta Jeesus sanoi: »Kuule nyt, Pietari! Jo tänä yönä, ennen kuin kukko aamulla kiekuu, sinä kolme kertaa kiellät edes tuntevasi minua.» **35** Sitten hän kysyi: »Miten tulitte toimeen, kun lähetin teidät ilman rahaa, laukkuja ja ylimääräisiä vaatteita hyvää uutista julistamaan?» He vastasivat: »Aivan hyvin.» **36** »Jos teillä on laukku tai rahaa, ottakaa ne nyt mukanne», hän sanoi. »Ellei teillä ole miekkaa, myykää vaatteenne ja ostakaa. **37** Nyt nimittäin toteutuu minusta sanottu ennustus: 'Hänet tuomitaan rikollisena.' Kaikki, mitä profeetat ovat kirjoittaneet minusta, toteutuu.» **38** He sanoivat: »Herra, meillä on kaksi miekkaa mukamme.» »Jo riittää», hän vastasi. **39** Jeesus lähti oppilaidensa kanssa ulos ja meni tapansa mukaan Öljymäelle. **40** Siellä hän kehotti: »Rukoilkaa Jumalaa, ettei

kiusaus voitaisi teitä.» **41** Hän meni yksinään kivenheiton päähän heistä, painui polvilleen ja rukoili: »Jos tahdot, Isä, ota minulta tämä kärsimysten malja. Olen kuitenkin valmis kaikkeen, mitä sinä tahdot.» **43** Taivaasta tuli silloin enkeli vahvistamaan häntä. **44** Hän oli niin suuressa tuskassa, että hikoili veripisaroita. **45** Lopulta hän nousi ja palasi oppilaidensa luo, mutta huomasi, että he olivat murheen uuvuttamina nukahtaneet. **46** »Te nukutte!» hän sanoi. »Herätkää ja rukoilkaa Jumalaa, ettette lankeaisi, kun joudutte kiusaukseen.» **47** Hänen vielä puhuessaan heitä lähestyi meluisa ihmisjoukko Juudas etunenässä. Juudas tuli Jeesuksen luo tervehtiäkseen häntä suudelmalla, **48** mutta Jeesus sanoi: »Suudelmallako sinä Messiaan kavallat?» **49** Kun muut oppilaat ymmärsivät, mitä oli tekeillä, he huusivat: »Opettaja, käytämmekö näitä miekkoja?» **50** Yksi heistä sivalsi ylipapin palvelijalta oikean korvan pois. **51** Mutta Jeesus sanoi: »Älkää enää tehkö vastarintaa.» Ja hän kosketti miehen korvaa ja paransi hänet. **52** Sitten hän sanoi ylipapeille, temppelivartion päälliköille ja väkijoukon kärjessä tulleille kansan johtomiehille: »Olenko minä rikollinen, kun te tulette ottamaan minua kiinni miekkojen ja seipäiden kanssa?» **53** Miksi ette pidättäneet minua temppelissä, kun olin siellä joka päivä? Mutta nyt on teidän ja saatanan voiton hetki.» **54** He ottivat hänet kiinni ja veivät ylipapin taloon. Pietari seurasi jäljessä. **55** Sotilaat sytyttivät keskelle pihaa nuotion ja istuivat sen ympärille lämmittelemään. Pietari meni heidän joukkoonsa. **56** Eräs palvelustyttö huomasi hänet tulen valossa ja alkoi tuijottaa häntä. Lopulta tyttö tokaisi: »Tuokin oli Jeesuksen kanssa!» **57** Pietari kielsi: »Minä en edes tunne koko miestä!» **58** Hetken kuluttua joku toinen katsoi häntä ja sanoi: »Kyllä sinä vain olet yksi heistä!» »Varmasti en ole», Pietari vastasi. **59** Tuntia myöhemmin joku väitti taas: »Tiedän, että tuo mies on Jeesuksen oppilaita. Hehän ovat molemmat galilealaisiakin.» **60** Mutta Pietari kielsi: »En ymmärrä, mitä tarkoitat.» Ja silloin kiekui kukko. **61** Sillä hetkellä Jeesus kääntyi ja katsoi Pietariin. Tämä muisti äkkiä, mitä Jeesus oli sanonut: »Huomisaamuun kukonlauluun mennessä kiellät kolme kertaa tuntevasi minut.» **62** Pietari lähti pois pihalta katkerasti itkien. **63** Vartiosotilaat alkoivat pilkata Jeesusta. He sitoivat hänen silmänsä, iskivät häntä nyrkillä ja kysyivät: »Kuka sinua nyt löi, profeetta?» **65** He solvasivat häntä kaikin tavoin. **66** Aikaisin seuraavana aamuna kokoontui ylipappien ja muiden uskonnollisten johtomiesten muodostama neuvosto, juutalaisten korkein oikeus. Jeesus vietiin sen eteen **67** ja häntä vaadittiin ilmoittamaan, oliko hän Messias. Jeesus vastasi: »Jos sanon teille, miten asia on, ette usko minua ettekä myöskään

anna minun puhua. **69** Mutta pian istun kunniapaikalla kaikkivaltiaan Jumalan kirkkaudessa.» **70** Kaikki huusivat: »Sanot siis olevasi Jumalan Poika?» Hän vastasi: »Te sanoitte sen nyt itse.» **71** He huusivat: »Tarvitsemmeko lisää todisteita? Tuo oli jo tunnustus.»

23 Koko neuvosto vei sitten Jeesuksen maaherra Pilatuksen luo. **2** Siellä neuvoston jäsenet esittivät syytöksensä: »Tämä mies johtaa kansamme tuhoon, sillä hän kieltää maksamasta veroja Rooman hallinnolle ja väittää olevansa kuningas, meidän Messiaamme.» **3** Pilatus kysyi Jeesukselta: »Oletko sinä juutalaisten kuningas?» »Olen, aivan niin kuin sanoit», Jeesus vastasi. **4** Pilatus kääntyi ylipappeihin ja kansaan päin: »Ei kai tätä voi pitää rikoksena?» **5** He hurjistuivat. »Hän saa aikaan mellakoita hallitusta vastaan missä vain liikkuu – kaikkialla Juudeassa, Galileasta tänne asti.» **6** »Onko hän sitten galilealainen?» Pilatus kysyi. **7** Saatuaan myöntävän vastauksen Pilatus lähetti Jeesuksen Herodeksen luo, sillä Galilea kuului tämän hallintaan. Herodes sattui olemaan silloin Jerusalemissa. **8** Hän oli kuullut paljon Jeesuksesta ja ilahtui, kun sai nyt tilaisuuden nähdä hänet. Erityisesti Herodes toivoi, että hän tekisi jonkin ihmeen. **9** Herodes teki Jeesukselle kysymyksen toisensa perään, mutta tämä ei vastannut yhteenkään. **10** Ylipapit ja lainopettajat huusivat syytöksiä. **11** Herodes ja hänen sotilaansa alkoivat pilkata Jeesusta. He pukivat hienon viitan hänen päälleen ja lähettivät hänet takaisin Pilatuksen luo. **12** Herodes ja Pilatus olivat tätä ennen olleet vihamiehiä keskenään, mutta nyt heistä tuli ystäviä. **13** Pilatus kutsui ylipapit, lainopettajat ja muun joukon sisään **14** ja ilmoitti heille päätöksensä: »Toitte tämän miehen luokseni ja syytitte häntä kapinan lietsomisesta Rooman hallitusta vastaan. Olen nyt kuulustellut häntä ja todennut hänet syyttömäksi. **15** Herodes tuli samaan tulokseen ja lähetti hänet takaisin tänne. Tämä mies ei ole syylistynyt mihinkään, mikä vaatisi kuolemanrangaistusta. **16** Annan hänet ruoskittavaksi ja päästän sitten vapaaksi.» **17** Oli tapana, että juhlan aikana vapautettiin se vanki, jonka kansa halusi. **18** Kansanjoukko alkoi huutaa: »Ei häntä, vaan päästä meille Barabbas!» **19** Barabbas oli vangittuna hallituksen vastaisen kapinan lietsomisesta ja murhasta. **20** Pilatus yritti vielä puhua väkijoukolle, sillä hän tahtoi vapauttaa Jeesuksen. **21** Mutta ihmiset huusivat: »Ristiinnaulitse! Ristiinnaulitse!» **22** Pilatus vetosi heihin vielä kolmannen kerran: »Minkä rikoksen hän on tehnyt? En ole todennut mitään sellaista, mistä voisin tuomita hänet kuolemaan. Annan ruoskia hänet ja päästän sitten vapaaksi.» **23** Mutta

ihmiset huusivat yhä hurjemmin, että Jeesuksen oli kuoltava, ja lopulta heidän huutonsa pääsivät voitolle. **24** Pilatus antoi periksi ja lähetti Jeesuksen kuolemaan. Hän myös päästi Barabbaan vapaaksi, kuten he vaativat. Jeesukselle hän antoi heidän tehdä mitä tahtoivat. **26** Kun Jeesusta vietiin surmattavaksi, tiellä tuli vastaan kyreneläinen Simon. Hän oli palaamassa maalta Jerusalemiin, ja nyt hänet pantiin kantamaan Jeesuksen ristiä. **27** Suuri joukko ihmisiä kulki Jeesuksen perässä. Mukana oli useita surun murtamia naisia. **28** Jeesus kääntyi sanomaan heille: »Jerusalem, tyttäret, älkää itkekö minua, vaan itseänne ja lapsianne. **29** Tulee aika, jolloin pidetään onnellisina niitä naisia, joilla ei ole lapsia. **30** Ihmiset toivovat silloin, että vuoret murskaisivat heidät alleen ja maa peittäisi heidät. **31** Jos tällaista tapahtuu minulle, joka olen elävä puu, miten käykään teidän?» **32** Kaksi rikollista vietiin Jeesuksen kanssa teloitettavaksi niin sanotulle Pääkallonpaikalle. Siellä kaikki kolme ristiinnaulittiin – Jeesus keskimmäiseen ristiin ja rikolliset hänen kummallekin puolelleen. **34** Jeesus sanoi: »Isä, anna näille ihmisille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä tekevät.» Sotilaat arpoivat keskenään hänen vaatteensa. **35** Ihmisjoukko seisoi ristin ympärillä katselemassa. Juutalaisten johtomiehet naureskelivat pilkallisina: »Hän oli hyvä auttamaan ihmisiä. Pelastakoon nyt itsensäkin, jos kerran on Jumalan valitsema Messias.» **36** Myös sotilaat pilkkasivat häntä. He tarjosivat hänelle juotavaksi hapansiivä. **37** ja huutelivat: »Pelasta itsesi, jos olet juutalaisten kuningas!» **38** Hänen yläpuolelleen ristiin kiinnitettiin kilpi: »Juutalaisten kuningas.» **39** Toinen hänen vierellään riippuvista rikollisista alkoi pilkata häntä: »Sinähän olet Messias? Auta nyt äkkiä itseäsi ja meitä myös.» **40** Mutta toinen rikollinen keskeytti hänet moittivasti: »Etkö pelkää Jumalaa edes kuollessasi? Meidän on kuoltava, koska olemme tehneet pahaa, mutta tämä mies on syytön.» **42** Sitten hän sanoi: »Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi.» **43** Jeesus vastasi: »Lupaen, että olet tänään kanssani paratiisissa.» **44** Oli keskipäivä, mutta äkkiä koko maa pimeni kolmeksi tunniksi. **45** Aurinkoa ei näkynyt. Yhtäkkiä tempelin pyhintä osaa erottava raskas verho repesi keskeltä halki. **46** Sitten Jeesus huusi: »Isä, minä annan henkeni sinun käsiisi!» Ja niin hän kuoli. **47** Kun teloituksia johtava roomalainen upseeri näki, mitä oli tapahtunut, hän antoi kunnian Jumalalle ja sanoi: »Tämä oli varmasti Jumalan mies.» **48** Kun ristiinnaulitsemista seuranneet ihmiset näkivät Jeesuksen kuolleen, he palasivat murheellisin kotiin. **49** Jeesuksen ystävät seisoivat jonkin matkan päässä katselemassa. Heidän joukossaan olivat Jeesuksen mukana Galileasta tulleet naiset. **50** Joosef –

juutalaisten suuren neuvoston jäsen Juudean Arimatiasta – meni pyytämään Pilatukselta, että saisi ottaa Jeesuksen ruumiin ristiltä. Joosef oli Jumalan tahtoa kyselevä mies, joka odotti Messiaan tuloa. Hän ei ollut yhtynyt muiden kansanjohtajien päätöksiin. **53** Hän otti nyt Jeesuksen ruumiin, kääri sen suureen liinaan ja vei kallioon hakattuun, käyttämättömään hautaan. **54** Silloin oli perjantai-iltpäivä ja sapatinvietto alkamassa. **55** Galilealaiset naiset seurasivat hautausta kauempaa. **56** Sitten he menivät kotiinsa ja valmistivat tuoksuvia voiteita hautausta varten. Sapatin he lepäsivät, niin kuin laki vaati.

24 Hyvin aikaisin sunnuntaiaamuna naiset lähtivät haudalle mukanaan valmistamansa voiteet. **2** Perille tultuaan he huomasivat, että haudan suuta peittänyt valtava kivi oli vieritetty syrjään. **3** He menivät sisään – mutta Jeesuksen ruumista ei ollut missään! **4** Hämmästyneinä he seisoivat siinä kysellen, mitä ruumiille oli voinut tapahtua. Yhtäkkiä heidän eteensä ilmestyi kaksi miestä, joilla oli häikäisevän kirkkaat vaatteet. **5** Kauhuissaan naiset painuivat maahan olentojen eteen. Miehet kysyivät: »Miksi etsitte haudasta häntä, joka elää?» **6** Ei hän ole täällä. Hän elää, hän on noussut kuolleista! Ettekö muista, mitä hän puhui teille Galileassa? **7** Hänhän kertoi, että Messias joutuu syntisten käsiin ja hänet ristiinnaulitaan, mutta kolmantena päivänä hän nousee kuolleista.» **8** Jeesuksen puhe palautui naisten mieleen. **9** He ryntäsivät haudalta takaisin Jerusalemiin ja kertoivat tapahtuneesta Jeesuksen yhdelletoista oppilaalle ja kaikille muille, joita tapasivat. **10** Haudalla käyneiden naisten joukossa olivat Maria Magdaleena, Johanna ja Jaakobin äiti Maria. **11** Miehet sanoivat: »Älkää nyt tyhjiä houriko!» eivätkä uskoneet naisten kertomusta. **12** Pietari kuitenkin lähti heti juoksujalkaa haudalle. Kurkistaessaan sisään hän näki vain käärinliinat. Hän palasi kotiin ja oli aivan ymmällään siitä, mitä oli nähnyt. **13** Samana sunnuntaina kaksi Jeesuksen oppilasta oli menossa Emmauksen kylään, joka on melkein kahdentoista kilometrin päässä Jerusalemistä. **14** He keskustelivat kulkiessaan Jeesuksen kuolemasta. **15** Äkkiä Jeesus itse liittyi heidän seuraansa, **16** mutta he eivät tunteneet häntä. **17** »Teillä taitaa olla menossa syvälinen keskustelu», hän sanoi. »Mistä te puhutte?» He pysähtyivät murheellisen näköisinä. **18** Kleopas, toinen miehistä, vastasi: »Sinä olet varmaan ainoa ihminen koko Jerusalemissa, joka et tiedä, mitä siellä on viime päivinä tapahtunut.» **19** »Mitä sitten?» Jeesus kysyi. He kertoivat: »Ylipapit ja muut johtajat pidättivät Jeesuksen, sen nasaretilaisen miehen, joka oli profeetta, Jumalan ja ihmisten kunnioittama. Hän

teki valtavia ihmeitä ja oli ainutlaatuinen Jumalan sanan opettaja. Mutta kuitenkin hänet tuomittiin kuolemaan ja ristiinnaulittiin. **21** Me olimme toivoneet, että hän olisi ollut Messias, joka vapauttaa Israelin. Nyt on kolmas päivä hänen kuolemastaan, **22** ja me olemme aivan ihmeissämme siitä, mitä muutamat joukkoomme kuuluvat naiset ovat kertoneet. He menivät aikaisin tänä aamuna haudalle ja kertoivat palattuaan jotain aivan merkillistä: Jeesuksen ruumis oli kadonnut ja he olivat nähneet enkeleitä, joka olivat sanoneet Jeesuksen elävän! **24** Jotkut miehistä juoksivat varmistamaan tietoa, ja Jeesuksen ruumis oli tosiaan kadonnut, niin kuin naiset väittivät.» **25** Silloin Jeesus sanoi heille: »Voi, miten vastahakoisia te olette uskomaan sitä, mitä profeetat ovat kirjoittaneet! **26** Eivätkö he ennustaneet selvästi, että Messias kärsisi kaiken tämän, ennen kuin hänen kirkkautensa aika alkaisi?» **27** Sitten Jeesus selitti heille kaiken, mitä profeetat olivat Mooseksesta alkaen eri raamatunkohdissa hänestä sanoneet. **28** He olivat jo lähellä matkansa päämäärää, Emmausta. Jeesus oli jatkavinaan matkaa, **29** mutta he pysyivät häntä luokseen yöksi, koska oli jo myöhä. Hän jäi. **30** Kun he kävivät illalliselle, Jeesus siunasi ruuan. Hän otti käteensä leivän, mursi sen palasiksi ja antoi oppilailleen. **31** Silloin nämä äkkiä tunsivat hänet, mutta samassa hän jo katosi heidän näkyvistään. **32** He muistivat nyt, miten he olivat innostuneet, kun Jeesus puhui heidän kanssaan tiellä ja selitti heille Raamattua. **33** Viivyttelämästä he lähtivät takaisin Jerusalemiin. Jeesuksen yksitoista lähintä oppilasta ja muut seuraajat olivat siellä koolla ja kertoivat heti uutisen: »Herra on todella noussut kuolleista! Hän on ilmestynyt Pietarille!» **35** Tulijat puolestaan kertoivat, mitä tiellä oli tapahtunut ja miten he olivat tunteneet Jeesuksen, kun tämä mursi leipää. **36** He eivät olleet ehtineet vielä lopettaa, kun Jeesus äkkiä seiso i itse heidän keskellään ja tervehti heitä. **37** Koko joukko pelästyi valtavasti; he luulivat näkevänsä hengen. **38** »Miksi pelästyitte?» Jeesus kysyi. »Miksi ette usko, että minä todella olen tässä? **39** Katsokaa käsiäni ja jalkojani! Koskettakaa minua, niin uskotte, etten ole henki. Eihän hengellä ole ruumista niin kuin minulla.» **40** Hän näytti heille käsissään ja jaloissaan olevat naulanjäljet. **41** He olivat suunnattoman iloisia, mutta epäröivät vieläkin. Silloin hän kysyi: »Onko teillä mitään syötävää?» **42** He antoivat hänelle palasen paistettua kalaa, **43** ja hän söi sen heidän katsellessaan. **44** Sitten hän kysyi: »Ettekö muista, kuinka puhuin teille siitä, että kaikki toteutuu, mitä Mooseksen ja profeettojen kirjoissa ja psalmeissa on sanottu minusta?» **45** Kun hän oli saanut heidät lopulta ymmärtämään nuo raamatunkohdat, **46** hän sanoi: »Jo kauan sitten on

kirjoitettu, että Messiaan täytyy kärsiä ja kuolla ja että hän nousee kolmantena päivänä kuolleista. **47** Pelastussanoma on vietävä Jerusalemistä kaikille kansoille: jokainen, joka kääntyy minun puoleeni, saa syntinsä anteeksi. **48** Te olette saaneet nähdä ennustusten toteutuvan. **49** Lähetän teille Pyhän Hengen, jonka Isäni on luvannut. Älkää vielä lähtekö liikkeelle, vaan odottakaa tässä kaupungissa, kunnes saatte taivaasta Pyhän Hengen voiman.» **50** Myöhemmin Jeesus vei heidät Betanian lähelle, kohotti kätensä ja siunasi heidät. **51** Silloin hän alkoi nousta ylöspäin, ja hänet otettiin taivaaseen. **52** Maassa polvillaan oppilaat ylistivät Jeesusta. He palasivat Jerusalemiin suunnattoman iloisina **53** ja ylistivät jatkuvasti temppelissä Jumalaa.

Johannes

1 Jeesus Kristus oli olemassa jo ennen kuin mitään muuta olikaan. **2** Alussa hän oli Jumalan luona. Kristus on ollut olemassa aina, ja hän on Jumala. **3** Jo luomistyössä hän oli mukana – mitään ei ole luotu ilman häntä. **4** Kristuksessa on ikuinen elämä, valo koko ihmiskunnalle. **5** Tämä valo loistaa pimeään maailmaan, mutta maailma ei sitä ymmärrä. **6** Jumala lähetti Johannes Kastajan todistamaan siitä, että Jeesus Kristus on ainoa oikea valo. **8** Itse Johannes oli vain todistaja, jonka tehtävänä oli osoittaa, kuka valo on. **9** Kun Kristus sitten tuli tänne maailmaan, todellinen valo alkoi loistaa jokaiselle. Se valo oli ihmistä varten. **10** Mutta vaikka Kristus oli osallistunut jo maailman luomiseen, maailma ei tuntenut häntä. **11** Ei edes hänen oma kansansa, juutalaiset, häntä hyväksynyt. Vain harvojen mielestä hän oli tervetullut. **12** Mutta kaikille niille, jotka ottivat hänet vastaan ja luottivat hänen tarjoamaansa pelastukseen, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi. **13** Tällaiset ihmiset ovat saaneet uuden elämän, syntyneet uudelleen – eivät ruumiillisesti, ihmisten suunnitelmien tai himojen tähden, vaan Jumalan tahdosta. **14** Kristus tuli ihmiseksi ja eli ihmisten kanssa täällä maan päällä. Hän oli täynnä armahtavaa rakkautta ja totuutta. Muutamat meistä ovat nähneet hänen kirkkautensa, Jumalan ainoalle Pojalle kuuluvan kirkkauden. **15** Johannes osoitti häntä ihmisjoukoille: »Hänestä minä puhuin sanoessani, että se, joka tulee minun jälkeeni, on minua paljon suurempi. Hän on ollut olemassa kauan ennen minua.» **16** Jeesus toi Jumalan lahjat kaikkien meidän ulottuvillemme. **17** Mooseshan antoi meille ainoastaan lain jyrkkine vaatimuksineen ja armottomine oikeudenkäyttöineen, mutta Jeesus on tuonut meille armahtavan rakkauden. **18** Kukaan ei ole koskaan silmillään nähnyt Jumalaa paitsi hänen ainoa Poikansa, joka on hänen lähellään ja josta me näemme, millainen Jumala on. **19** Juutalaisten johtomiehet lähettivät Jerusalemistä pappeja ja heidän apulaisiaan kysymään Johannekselta, väittikö tämä olevansa Messias. **20** Johannes vastasi heti: »En minä ole Messias.» **21** »Kuka sitten olet?» häneltä kysyttiin. »Oletko Elia?» »En», hän vastasi. »Oletko se ennustusten profeetta?» »En.» **22** »Kuka sitten olet? Sano meille, että voimme vastata niille, jotka lähettivät meidät tänne. Mitä sanot itsestäsi?» **23** Johannes vastasi: »Minä olen huutavan ääni autiomaasta, huudan niin kuin profeetta Jesaja ennusti: 'Valmistautukaa Herran tuloon!'» **24** Silloin kansan johtajien lähettämät fariseukset kysyivät: »Jollet siis ole Messias tai Elia tai se profeetta, niin mikä oikeus sinulla on kastaa ihmisiä?» **26** Johannes selitti: »Minä kastan vain

vedellä, mutta tässä ihmisjoukossa seisoo mies, jota te ette tunne. **27** Hän tulee minun jälkeeni suorittamaan oman tehtävänsä. Minusta ei ole edes hänen orjaksen.» **28** Tämä tapahtui Jordanin toisella puolella olevassa Betaniassa, jossa Johannes kastoi ihmisiä. **29** Seuraavana päivänä Johannes näki Jeesuksen tulevan luokseen ja sanoi: »Katsokaa, Jumalan uhrikaritsa, joka ottaa pois maailman synnin! **30** Häntä minä tarkoitin sanoessani, että pian tulee mies, joka on paljon minua suurempi ja joka on ollut kauan ennen minua. **31** Ensin en tuntenut häntä, vaikka olen täällä kastamassa vedellä voidakseni osoittaa Israelin kansalle, kuka hän on.» **32** Sitten Johannes kertoi, miten hän oli nähnyt Pyhän Hengen laskeutuvan taivaasta kuin kyyhkynen Jeesuksen päälle. **33** »En tiennyt, että se oli tämä mies», Johannes toisti, »mutta lähettäessään minut kastamaan Jumala ilmoitti: 'Kun näet Pyhän Hengen laskeutuvan ja jäävän jonkun päälle, tiedät, että siinä on henkilö, jota etsit: hän kastaa Pyhällä Hengellä.' **34** Tämän miehen päälle näin Pyhän Hengen laskeutuvan, ja sen vuoksi voin varmasti vakuuttaa, että hän on Jumalan Poika.» **35** Seuraavana päivänä, kun Johannes seisoi keskustelemassa kahden oppilaansa kanssa, Jeesus kulki heidän ohitse. **36** Johannes katsoi häntä pitkään ja sanoi sitten: »Siinä on Jumalan uhrikaritsa.» **37** Johanneksen oppilaat kääntyivät katsomaan ja lähtivät Jeesuksen perään. **38** Jeesus vilkaisi taakseen ja näki heidät. »Mitä te haluatte?» hän kysyi. »Tahtoisimme tietää missä sinä asut», he vastasivat. **39** »Tulkaa mukaan», Jeesus sanoi. He lähtivät hänen majapaikkaansa ja viettivät hänen luonaan sen iltapäivän. **40** Toinen näistä oppilaista oli Andreas, Simon Pietarin veli. **41** Seuraavana aamuna Andreas lähti jo varhain etsimään veljeään Pietaria ja kertoi tälle: »Me olemme löytäneet Messiaan!» **42** Andreas vei sitten Pietarin Jeesuksen luo. Jeesus katsoi hetken tarkasti Pietaria ja sanoi sitten: »Sinä olet Simon, Johanneksen poika, mutta tästä lähtien sinua kutsutaan Pietariksi, kallioksi.» **43** Seuraavana päivänä Jeesus päätti lähteä Galileaan. Siellä hän näki Filippuksen ja sanoi tälle: »Tule minun mukaani.» **44** Filippus oli Beetsaidasta, samalta seudulta kuin Andreas ja Pietari. **45** Filippus lähti nyt etsimään ystävänsä Natanaelia ja kertoi tälle: »Me olemme löytäneet Messiaan, sen, josta Mooses ja profeetat puhuivat! Hänen nimensä on Jeesus, ja hän on Joosefin poika Nasaretista.» **46** »Nasaretista!» Natanael huudahti. »Voiko sieltä tulla mitään hyvää?» »Lähde itse katsomaan», Filippus sanoi. **47** Nähdessään Natanaelin tulevan Jeesus sanoi: »Siinä on rehellinen mies – oikea israelilainen.» **48** »Mistä tiedät millainen minä olen?» Natanael ihmetteli. Jeesus vastasi: »Näin sinut

viikunapuun alla ennen kuin Filippus tapasi sinut.» 49 »Opettaja, sinä olet Jumalan Poika – Israelin kuningas!» Natanael sanoi. 50 Jeesus kysyi häneltä: »Uskotko niin vain siksi, että sanoin nähneeni sinut viikunapuun alla? Saat paljon parempiakin todisteita. 51 Saat jopa nähdä taivaan avoimena ja Jumalan enkelien tulevan luokseni – sillä minä olen taivaasta kotoisin.»

2 Pari päivää myöhemmin Jeesuksen äiti oli vieraana eräissä häissä Kaanan kylässä Galileassa. 2 Myös Jeesus ja hänen oppilaansa oli kutsuttu häihin. 3 Kesken kaiken loppui viini, ja Jeesuksen äiti tuli kertomaan Jeesukselle, mihin pulaan oli jouduttu. 4 »En voi nyt auttaa sinua», Jeesus sanoi. »Vielä ei ole tullut minun aikani tehdä ihmeitä.» 5 Jeesuksen äiti sanoi kuitenkin palvelijoille: »Tehkää mitä ikinä hän käskee.» 6 Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa, joita käytettiin juutalaisten uskonnollisten puhdistusmenojen yhteydessä, noin sadan litran vetoisia. 7 Jeesus käski palvelijoiden täyttää ne reunoja myöten vedellä. 8 Kun se oli tehty, hän sanoi: »Ottakaa siitä ja viekää pitojen järjestäjälle.» 9 Kun tämä oli maistanut vettä, joka oli muuttunut viiniksi, hän kutsui sulhasen luokseen kysyäkseen, mistä viini oli peräisin. (Palvelijat tosin tiesivät sen.) 10 »Tämähän on hyvää viiniä!» hän sanoi. »Taidat tehdä päivästön kuin yleensä on tapana: tavallisesti isäntä tarjoaa ensin parhaan viininsä, ja sitten kun ihmiset ovat päihtyneet, hän tuo esiin halvemman viinin. Mutta sinä säästit parhaan viimeiseksi.» 11 Tämä Galilean Kaanassa tapahtunut ihme oli ensimmäinen julkinen osoitus Jeesuksen jumalallisesta voimasta. Hänen oppilaansa uskoivat hänen todella olevan Messias. 12 Häiden jälkeen Jeesus lähti muutamaksi päiväksi Kapernaumiin äitinsä, veljiensä ja oppilaidensa kanssa. 13 Sitten tuli juutalaisten pääsiäisjuhlan aika, ja Jeesus meni Jerusalemiin. 14 Tempelialueella hän näki kauppiat myymässä karjaa, lampaita ja kyyhkysia uhrieläimiksi ja rahanvaihtajat istumassa pöytiensä takana. 15 Jeesus teki nuoranpätäkistä ruoskan ja ajoi ulos kauppiat, lampaat ja härät ja kaatoi rahanvaihtajien pöydät, niin että kolikot vierivät pitkin kiveystä. 16 Sitten hän meni kyyhkysia myyvien miesten luo ja sanoi heille: »Viekää nämä pois täältä! Älkää tehkö minun Isäni talosta markkinatoria.» 17 Oppilaat muistivat silloin Vanhan testamentin ennustuksen: »Huoli sinun temppelistäsi kuluttaa minua.» 18 »Mikä oikeus sinulla on ajaa heidät ulos?» juutalaisten johtomiehet kysyivät tiukasti. »Jos olet saanut valtuutesi Jumalta, sinun on todistettava se tekemällä jokin ihme.» 19 »Kyllä minä teen teille ihmeen», Jeesus vastasi. »Hävittääkää maan

tasalle tämä temppeli, niin minä rakennan sen uudelleen kolmessa päivässä.» 20 »Mitä!» miehet huusivat. »Tämän temppelin rakentaminen kesti neljäkymmentäkuusi vuotta, ja sinäkö pystyisit tekemään saman kolmessa päivässä!» 21 Puhuessaan »tämästä temppelistä» Jeesus kuitenkin tarkoitti omaa ruumistaan. 22 Kun hän sitten oli noussut kuolleista, hänen oppilaansa muistivat hänen sanansa ja tajusivat, että ne raamatunkohdat, joihin Jeesus oli viitannut, puhuivatkin hänestä itsestään ja olivat kaikki toteutuneet. 23 Ihmeet, jotka Jeesus teki Jerusalemissa pääsiäisjuhlan aikana, saivat monet vakuuttuneiksi siitä, että hän todella oli Messias. 24 Mutta Jeesus ei uskoutunut heille, sillä hän tuns i ihmiset perin juurin. 25 Kenenkään ei tarvinnut selittää hänelle, miten epävakaa ihmisen mieli on.

3 Kerran iltapimeällä tuli eräs juutalainen hallitusmies nimeltä Nikodeemus, fariseusten puolueen jäsen, puhumaan Jeesuksen kanssa. »Opettaja», hän aloitti, »me kaikki tiedämme, että itse Jumala on lähettänyt sinut meitä opettamaan. Tekemäsi ihmeet ovat siitä todistuksena.» 3 Jeesus vastasi: »Totta totisesti: sinun on mahdotonta päästä Jumalan valtakuntaan, jollet synny uudestaan.» 4 »Synny uudestaan!» Nikodeemus huudahti. »Mitä se tarkoittaa? Miten ihminen voi vanhana syntyä uudestaan? Eihän hän voi mennä takaisin äitinsä kohtuun ja syntyä toista kertaa.» 5 Jeesus vastasi: »Kuuntele tarkasti: jollei ihminen synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan. 6 Ihmisestä syntyy ihminen tähän maailmaan, mutta vain Pyhä Henki antaa uuden elämän taivaasta. 7 Älä siis ihmettele, kun sanon, että sinun on synnyttävä uudestaan hengellisesti. 8 Pyhä Henki on kuin tuuli: voit kuulla sen huminan, mutta et pysty sanomaan mistä se tulee tai minne se on menossa. Samoin ihmisenkään ei pysty arvioimaan, kenelle Henki seuraavaksi lahjoittaa taivaasta elämän.» 9 »Mitä tarkoitat?» Nikodeemus kysyi. 10 Jeesus vastasi: »Olet arvostettu juutalaisten opettaja etkä kuitenkaan ymmärrä näitä asioita! 11 Minä puhun sinulle nyt sellaisesta, minkä tunnen ja minkä olen nähnyt, etkä sinä kuitenkaan usko minua. 12 Mutta jos et usko, kun puhun tämän maailman asioista, kuinka voisit uskoa, jos kertoisin sinulle mitä taivaassa tapahtuu?» 13 Minä yksin olen tullut maailmaan taivaasta ja menen sinne takaisin. 14 Samalla tavoin kuin Mooses autiomaassa nosti pronssista tehdyn käärmeen tankoon, samoin minutkin naulitaan ristille – 15 siksi, että jokainen, joka uskoo minuun, saisi ikuisen elämän. (aiōnios g166) 16 Jumala rakasti maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa sitä varten, ettei kukaan, joka uskoo häneen, joutuisi perikatoon vaan saisi ikuisen elämän. (aiōnios g166) 17

Jumala ei lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan sitä vaan pelastamaan sen. 18 Niitä ei tuomita, jotka uskovat. Muut sanelevat oman kadotustuomionsa kieltäytyessään hyväksymästä Jumalan ainoaa Poikaa pelastajakseen. 19 Heidän tuomionsa perustuu siihen, että maailmaan loistaa Jumalan valo, mutta pimeys miellyttää heitä enemmän, sillä heidän tekonsa ovat pahat. 20 He pysyvät kaukana valosta, koska pelkäävät, että se paljastaisi heidän syntinsä ja heitä rangaistaisiin. 21 Mutta ne, jotka tottelevat Jumalaa, tulevat mielellään valoon, että muutkin näkisivät, miten Jumalan tahto voi toteutua ihmisen elämässä.» 22 Myöhemmin Jeesus ja hänen oppilaansa lähtivät Jerusalemistä, mutta viipyivät jonkin aikaa muualla Juudeassa, jossa he kastoivat ihmisiä. 23 Johannes Kastaja ei vielä silloin ollut joutunut vankilaan. Hän kastoi Aionissa lähellä Salimia, koska siellä oli paljon vettä. 25 Johanneksen oppilaiden ja juutalaisten kesken syntyi väittelyä juutalaisten puhdistusmenoista ja kasteesta. 26 Sen tähden Johanneksen oppilaat tulivat sanomaan Johannekselle: »Mies, jonka näimme Jordanin toisella puolella – se, jonka sanoit olevan Messias – hänkin kastaa, ja kaikki menevät sinne eivätkä tule enää meidän luoksemme.» 27 Johannes vastasi: »Jumala antaa jokaiselle ihmiselle oman tehtävän. Minun tehtäväni on valmistaa tietä tuolle miehelle, että kaikki menisivät hänen luokseen. 28 Tiedätte itse, kuinka selvästi olen sanonut, etten ole Messias. Olen täällä valmistamassa hänelle tietä – siinä kaikki. 29 Ihmisten huomio kiintyy luonnollisesti häneen – morsian kiirehtii tietenkin sinne, missä sulhanen on. Sulhasen ystävät ovat iloisia yhdessä hänen kanssaan. Minä olen sulhasen ystävä, ja olen riemuissani hänen menestyksestään. 30 Jeesuksen kuuluukin tulla yhä suuremmaksi ja minun yhä pienemmäksi. 31 Hän on taivaasta ja hallitsee kaikkea. Minä olen maasta ja puhun sen mukaan. 32 Jeesus puhuu siitä, mitä hän on nähnyt ja kuullut, mutta vain harvat uskovat häntä. 33 Ne, jotka uskovat, huomaavat, että Jumala on totuus. 34 Jumala on tämän miehen lähettänyt, ja hän puhuu Jumalan sanoja, sillä Jumalan Henki täyttää hänet. 35 Isä rakastaa Poikaansa ja on antanut kaiken hänen käsiinsä. 36 Kaikilla, jotka uskovat Jumalan Poikaan, on ikuinen elämä. Ne, jotka eivät usko häneen eivätkä tee hänen tahtonsa mukaan, eivät saa nähdä taivasta, vaan jäävät Jumalan tuomittaviksi.» (aiōnios g166)

4 Jeesus sai tietää fariseusten kuulle, että hän kastoi suurempia ihmisjoukkoja kuin Johannes – vaikka Jeesus itse ei kastanut, vaan hänen oppilaansa – ja että hänen oppilaihinsa liittyi enemmän ihmisiä kuin Johanneksen oppilaihin. 3 Sen vuoksi hän lähti Juudeasta takaisin

Galileaan. 4 Matkalla hänen oli kuljettava Samarian halki. 5 Puolen päivän aikaan hän tuli lähelle Sykarin kylää. Siellä on Jaakobin kaivo maalla, jonka Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille. Pitkä kävely matka kuumassa auringossa oli uuvuttanut Jeesuksen, ja hän istui kaivolle lepäämään. 7 Pian tuli eräs samarialainen nainen hakemaan vettä, ja Jeesus pyysi häneltä juotavaa. 8 Jeesus oli sillä hetkellä yksin, sillä hänen oppilaansa olivat lähteneet kylään ostamaan ruokaa. 9 Nainen hämmästyi. »Olet juutalainen! Kuinka sinä pyydät juotavaa minulta – samarialaiselta naiselta?» hän sanoi. Juutalaiset eivät näet yleensä suostuneet edes puhumaan samarialaisten kanssa. 10 Jeesus vastasi: »Jos tietäisit, minkä ihmeellisen lahjan Jumala tahtoo sinulle antaa ja kuka minä olen, sinä pyytäisit ja saisit minulta elävää vettä.» 11 »Mutta eihän sinulla ole edes köyhtä eikä astiaa», nainen sanoi, »ja tämä on syvä kaivo. Mistä sinä sitä elävää vettä saisit? 12 Oletko muka suurempi kuin esi-isämme Jaakob? Kuinka sinulla voisi olla parempaa vettä kuin tämä, joka kelpasi Jaakobille, hänen pojilleen ja karjalleen?» 13 »Tämä vie janoon vain hetkeksi», Jeesus sanoi. 14 »Mutta siitä vedestä, jota minä ihmisille annan, tulee heidän sisimpäänsä ehtymätön lähde, josta pulppuaa ikuinen elämä», hän jatkoi. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 »Anna minulle sellaista vettä», nainen sanoi. »Silloin minun ei enää tule jano eikä minun tarvitse tehdä joka päivä tätä pitkää vedenhakumatkaa.» 16 »Hae miehesi tänne», Jeesus kehotti. 17 »En minä ole naimisissa», nainen vastasi. »Et todellakaan», Jeesus sanoi. 18 »Sinullahan on ollut viisi miestä, eikä sekään, jonka kanssa nyt asut, ole aviomiehesi.» 19 »Sinun täytyy olla profeetta, kun sen tiedät», nainen vastasi. 20 »Mutta sano minulle, miksi te juutalaiset väitätte, että Jerusalemin on ainoa oikea jumalanpalveluspaikka. Meidän samarialaisten mielestä se on täällä Garissimin vuorella, jossa esi-isämme pitivät jumalanpalveluksia.» 21 Jeesus vastasi: »Nyt on tulossa aika, jolloin ei enää väitellä siitä, onko Isää rukoiltava täällä vai Jerusalemissa. 22 Tärkeämpää kuin [missä] Jumalaa palvotaan ja rukoillaan, on [miten] se tehdään. Jumala, Isämme, on Henki, ja hän tahtoo, että rukoillessamme annamme Pyhän Hengen ohjata meitä totuuteen. Te palvelette Jumalaa, jota ette tunne. Minun oppilaani palvelevat Jumalaa, jonka tuntevat. Maailman pelastus tulee juutalaisten keskuudesta.» 25 Nainen sanoi: »Sen ainakin tiedän, että Messias tulee – hän, jota kutsutaan Kristukseksi – ja kun hän tulee, hän selittää meille kaiken.» 26 Silloin Jeesus sanoi hänelle: »Minä olen Messias!» 27 Jeesuksen oppilaat tulivat takaisin. He hämmästyivät löytäessään Jeesuksen puhumasta naisen

kanssa, mutta kukaan heistä ei kysynyt, miksi hän niin teki tai mistä he olivat puhuneet. **28** Nainen jätti silloin vesiasiansa kaivon viereen, meni kylään ja sanoi siellä kaikille: **29** »Tulkaa katsomaan miestä, joka tietää minusta kaiken! Voisiko hän olla Messias?» **30** Kyläläisiä lähti suuri joukko katsomaan häntä. **31** Sillä välin Jeesuksen oppilaat kehottivat häntä syömään. **32** »Minun ei ole nälkä», hän sanoi. »Minulla on sellaista ruokaa, mistä te ette tiedä mitään.» **33** »Kukahen sitä on tuonut?» oppilaat kyselivät toinen toisiltaan. **34** Silloin Jeesus selitti: »Minun ruokani on sitä, että teen, mitä lähettäjäni, Jumala, tahtoo. **35** Kuvitteletko te, että korjuu aika alkaa vasta sitten, kun kesä neljän kuukauden kuluttua on ohi? Katsokaa ympärillenne! Leikkuutyö voi alkaa, sillä vilja on kypsynyt korjattavaksi. **36** Sadonkorjaajan palkkana on ilo saada koota satoa ikuiseen elämään. Kylväjän ja leikkaajan ilo on yhteinen. (aiönios g166) **37** Usein toinen kylvää ja joku toinen korjaa sadon. **38** Minä olen lähettänyt teidät leikkaamaan viljaa sieltä, minne ette ole kylväneet; toiset tekevät työn, ja te saatte korjata sadon.» **39** Monet tuon samarialaiskylän asukkaista uskoivat Jeesuksen olevan Messias, koska nainen oli sanonut: »Hän tiesi minusta kaiken!» **40** Ihmiset, jotka olivat tulleet kaivolle Jeesusta katsomaan, pyysivät häntä jäämään heidän kyläänsä. Hän jäikin sinne kahdeksi päiväksi. **41** Monet uskoivat häneen kuultuaan hänen puhuvan. **42** He sanoivat silloin naiselle: »Me uskomme nyt, kun itse kuulimme hänen puhuvan – emme enää vain sen perusteella mitä sinä kerroit. Hän on todella maailman pelastaja, Messias.» **43** Niiden kahden päivän kuluttua Jeesus meni Galileaan. **44** Hänellä oli tapana sanoa: »Muualla profeettaa kunnioitetaan, mutta ei hänen omassa maassaan.» **45** Nyt galilealaiset ottivat hänet vastaan avosylin, sillä he olivat olleet Jerusalemissa pääsiäisjuhlan aikana ja nähneet hänen tekävän joitakin ihmeitä. **46** Ollessaan matkalla Galilean halki Jeesus saapui Kanaan kaupunkiin, jossa hän oli muuttanut veden viiniksi. Kun hän oli siellä, eräs kapernaumlainen hallituksen virkamies, jonka poika oli hyvin sairas, kuuli Jeesuksen tulleen Juudeasta ja olevan nyt Galileassa. Mies meni Kaanaan, löysi Jeesuksen ja pyysi hartaasti tätä tulemaan Kapernaumiin parantamaan hänen poikansa, joka oli kuolemaisillaan. **48** Jeesus kysyi: »Eikö kukaan teistä usko minuun, ellen tee yhä uusia ihmeitä?» **49** Virkamies hätäytyi: »Voi tule, ennen kuin lapseni kuolee!» **50** Jeesus sanoi silloin miehelle: »Palaa kotiin. Poikasi on parantunut.» Mies uskoi Jeesusta ja lähti kotiansa. **51** Kun mies oli vielä matkalla, muutamia hänen palvelijoitaan tuli häntä vastaan. Heiltä hän kuuli, että kaikki oli hyvin: hänen poikansa oli terve! **52** Mies kysyi, milloin

poika oli alkanut toipua, ja hänelle kerrottiin: »Eilen kello yhden maissa päivällä kuume yhtäkkiä laski.» **53** Silloin isä tajusi, että juuri samaan aikaan Jeesus oli sanonut hänelle: »Poikasi on parantunut.» Hän ja koko hänen talonsa väki uskoivat, että Jeesus oli Messias. **54** Tämä oli toinen ihme, jonka Jeesus Juudeasta lähtönsä jälkeen teki Galileassa.

5 Myöhemmin Jeesus palasi Jerusalemiin erälle juutalaisten juhliille. **2** Kaupungissa oli lähellä Lammassporttia Betesdan lammikko, jota ympäröi viisi pylväskäytävää. **3** Niissä makasi joukoittain halvaantuneita ja sokeita ihmisiä. He odottivat veden kuohuvan tietyllä tavalla, sillä uskottiin, että enkeli kävi liikuttamassa sitä ja ensimmäinen ihminen, joka sen jälkeen astuisi veteen, parantuisi. **5** Yksi siellä makaavista miehistä oli ollut liikuntakyvytön 38 vuotta. **6** Jeesus näki miehen. Hän tiesi, kuinka kauan tämä oli ollut sairas ja kysyi: »Haluatko tulla terveeksi?» **7** »Ei minulla ole mitään mahdollisuutta», mies sanoi, »sillä en tunne ketään, joka auttaisi minut veteen silloin kun se alkaa kuohua. Kun yritän päästä sinne, joku muu ehtii aina edelleni.» **8** Jeesus sanoi hänelle: »Nouse seisomaan, kääri makuumattosi kokoon ja mene kotiin.» **9** Mies parani silmänräpäyksessä! Hän kääri maton kokoon ja käveli kaikkien nähdessä. Mutta silloin oli juutalaisten pyhäpäivä, sapatti. **10** Sen vuoksi kansan johtomiehet sanoivat parannelulle: »Sapattina ei saa tehdä työtä – sinunkaan ei ole lupa kantaa mattoaasi.» **11** »Hän, joka minut paransi, käski minun ottaa sen», hän vastasi. **12** »Kuka niin uskalsi sanoa?» he tiukkasivat. **13** Mies ei tiennyt, ja Jeesus oli jo kadonnut ihmisjoukkoon. **14** Myöhemmin Jeesus näki parantamansa miehen temppelissä ja sanoi hänelle: »Sinä olet nyt terve. Älä enää tee syntiä, ettei sinulle tapahdu mitään pahempaa.» **15** Silloin mies lähti etsimään juutalaisten johtomiehiä ja sanoi heille, että hänen parantajansa nimi oli Jeesus. **16** Sen vuoksi Jeesusta alettiin syyttää sapatin rikkomisesta. **17** Siihen hän vastasi: »Minun Isäni tekee aina hyvää, ja minä noudatan hänen esimerkkiään.» **18** Silloin juutalaisten johtomiehet halusivat surmata hänet; eihän hän ainoastaan rikkonut heidän sapattimääräyksiään, vaan myös puhui Jumalasta Isänään tehden siten itsensä Jumalan vertaiseksi. **19** Jeesus sanoi heille: »Ei Poika voi tehdä mitään yksinään. Hän tekee vain sitä, mitä näkee Isän tekävän, ja samalla tavalla kuin Isä. **20** Isähän rakastaa Poikaansa ja näyttää hänelle kaiken, mitä itse tekee – vieläkin suurempia ihmeitä kuin tämän miehen parantaminen. **21** Samoin tekee Poika: hän jopa herättää kuolleista ne, jotka haluaa. **22** Isä on jättänyt myös tuomiovallan Pojalleen, **23** jotta kaikki kunnioittaisivat Poikaa samalla tavoin kuin Isää. Mutta jos

ette halua kunnioittaa Jumalan Poikaa, jonka Jumala on lähettänyt teidän luoksenne, silloin ette kunnioita Isääkään.

24 Todellakin: jokaisella, joka kuulee minun sanani ja uskoo Jumalaan, on ikuinen elämä, eikä hän joudu tuomittavaksi synneistään, vaan on jo siirtynyt kuolemasta elämään. (aiōnios

g166) **25** Totisesti se aika vielä tulee – oikeastaan se on jo tullutkin – jolloin Jumalasta erossa elävät ihmiset kuulevat minun ääneni. Ne heistä, jotka haluavat kuunnella Jumalan Pojan ääntä, saavat elää. **26** Isällä on elämä itsessään, samoin Pojalla, sillä Isä on sen hänelle antanut. **27** Pojalla on myös valta tuomita ihmiskunta, onhan hän Messias. **28** Ei siinä ole mitään ihmettelemistä. Kerran tulee sekin aika, jolloin kaikki kuolleet kuulevat hautoihinsa Jumalan Pojan äänen. **29** ja nousevat kuolleista – ne, jotka ovat tehneet hyvää, ikuisen elämään, ja ne, jotka ovat jatkaneet pahan palvelemista, kadotustuomioon. **30** Minä en tuomitse ketään ilman Isää. Langetan tuomioni sen mukaan, mitä Jumala, joka on minut lähettänyt, tahtoo. Siksi tuomio on oikea. **31** Teidän ei tietysti tarvitse uskoa minuun sen tähden, että puhun itse itsestäni. **32** Mutta uskokaa Johannes Kastajaa! **33** Olettehan te käyneet häntä kuuntelemissa – mitä hän puhuu minusta, on totta. **34** Ratkaisevaa ei kuitenkaan ole se, mitä ihminen sanoo. Muistutin Johanneksesta vain sen tähden, että uskoisitte minuun ja pelastuisitte. **35** Johannes oli teille kuin valo, jota hetken ihailitte. **36** Minulla on kuitenkin vielä Johannesta suurempi todistaja: ihmeet, joita olen tehnyt. Isä on antanut minulle vallan tehdä niitä – ne osoittavat, että hän on minut lähettänyt. **37** Isä on myös itse todistanut minusta, vaikka te ette olekaan häntä nähneet eikä hän ole suoraan puhunut teille. **38** Mutta miten te voisitte ottaa vastaan hänen sanomansa – ettehan usko minuakaan. **39** Te tutkitte Vanhaa testamenttia, koska siinä on teidän mielestänne ikuinen elämä. Se puhuu juuri minusta! (aiōnios **g166)** **40** Mutta minun luokseni te ette halua tulla, että voisin antaa teille ikuisen elämän. **41** En minä teidän suosiotanne etsi. **42** Tunnen teidät ja tiedän hyvin, ettei teissä ole Jumalan rakkautta. **43** Tulin luoksenne Isäni nimissä, ettekä te ottaneet minua vastaan. Kuitenkin otatte avosylin vastaan sellaisia, joita Jumala ei ole lähettänyt, vaan jotka edustavat vain itseään. **44** Onko siis ihme, ettette voi uskoa? Tehän etsitte inhimillistä vaikutusvaltaa, mutta vähän välitätte siitä kunniaista, joka tulee Jumalta. **45** Isän edessä en kuitenkaan minä ole syyttäjänne vaan Mooses, sama Mooses, jonka lakeja noudattamalla te toivotte pelastuvan. **46** Mutta ettehan te usko Moosesta: jos te häntä uskoisitte, uskoisitte myös minua, sillä minusta Mooses kirjoitti. **47** Ja

kun ette usko Mooseksen kirjoituksia, ei ole ihme, ettette usko minuakaan.»

6 Tämän jälkeen Jeesus meni Galilean- eli Tiberiaanjärven yli. **2** Suuri ihmisjoukko – useimmat pyhiinvaeltajia ja matkalla Jerusalemin pääsiäisjuhlille – seurasi häntä kaikkialle nähdäkseen, kuinka hän paransi sairaita. Jeesus meni vuorelle ja istui siellä opetuslapset ympärillään. **5** Pian hän näki suuren väkijoukon nousevan vuoren rinnettä. Ihmiset etsivät taas häntä. Filippukseen päin kääntyen Jeesus kysyi: »Mistä me ostamme leipää tälle kansanpaljoudelle?» **6** Hän tahtoi kysymyksellään vain koetella Filippusta – itse hän tiesi, mitä aikoi tehdä. **7** Filippus vastasi: »Siihen tarvittaisiin kokonainen omaisuus!» **8** Silloin Simon Pietarin veli Andreas puuttui puheeseen: **9** »Täällä on poika, jolla on viisi ohraleipää ja pari kalaa. Mutta mitä niistä kannattaa puhuaakaan, kun on tällainen joukko ruokittavana.» **10** »Pyytäkää kaikkia istumaan», Jeesus sanoi. Ja kaikki – yksin miehiä arvioitiin olevan viisituhatta – istuivat ruohon peittämillä rinteillä. **11** Jeesus otti leivät, kiitti niistä Jumalaa ja jakoi ne ihmisille. Samoin hän jakoi kalat. **12** Kaikki söivät kyllikseen. »Kerätkää nyt ruuantähteet», Jeesus kehotti oppilaitaan, »niin ettei mitään jää hukkaan.» **13** Leivänpalasia kertyi vielä kaksitoista korillista. **14** Kun ihmiset tajusivat, mikä valtava ihme oli tapahtunut, he sanoivat innostuneina: »Hän on varmasti se profeetta, jonka tuloa olemme odottaneet.» **15** Jeesus näki, että kansa oli valmis kruunaamaan hänet kuninkaaksi – vaikka väkisin. Sen vuoksi hän lähti yksinään vielä ylemmäs vuorelle. **16** Illalla Jeesuksen oppilaat menivät alas rantaan odottamaan häntä. **17** Mutta kun sitten tuli pimeä, eikä Jeesus ollut vieläkään palannut, he nousivat veneeseen ja suuntasivat sen keulan kohti järven vastakkaista rantaa ja Kapernaumia. **18** Matkalla alkoi puhaltaa navakka tuuli, ja vaahtopääät laineet löivät veneen laidan yli. **19** Soudettuaan viitisen kilometriä miehet yhtäkkiä näkivät Jeesuksen kävelevän järvellä heitä kohti. He pelästyivät suunnattomasti. **20** Jeesus huusi heille: »Minä se vain olen, älkää pelästykö!» **21** Silloin he pyysivät häntä tulemaan veneeseen, mutta samassa vene olikin jo perillä. **22** Vielä seuraavana aamunakin ihmisiä oli koolla sillä paikalla, missä Jeesus oli antanut heille ruokaa. Tiedettiin näet, että Jeesus ja hänen oppilaansa olivat ensin yhdessä saapuneet sinne, ja että vain oppilaat olivat edellisenä iltana astuneet veneeseen. Muutamia Tiberiaasta tulleita veneitä oli lähistöllä. **24** Kun ihmiset olivat nähneet, ettei Jeesus eivätkä hänen oppilaansa olleet rannalla, he lähtivät veneillä Kapernaumiin etsimään Jeesusta. **25** Päästyään perille ja

löydettyään hänet ja sanoivat: »Miten sinä tänne tulit?» 26 Jeesus vastasi: »Totuus on, että te juoksette perässänne siksi, että saisitte minulta leipää, ettekä siksi, että uskotte minuun. 27 Älkää ajatelko pelkästään kaikkea katoavaa – ruokaa ja muuta sellaista. Etsikää sen sijaan ikuista elämää. Minä, Ihmisen Poika, voin sen teille antaa. Juuri sitä varten Isä Jumala on minut taivaasta tänne lähettänyt.» (aiōnios g166) 28 Kansanjoukosta kysyttiin: »Mitä meidän sitten pitäisi tehdä, että Jumala olisi meihin tyytyväinen?» 29 Jeesus sanoi: »Jumalan tahto on, että te uskoisitte häneen, jonka Jumala on lähettänyt.» 30 Ihmiset vastasivat: »Sinun on tehtävä enemmän ihmeitä meidän nähtemme, jos haluat meidän uskovan, että olet Messias. 31 Anna meille joka päivä ilmaista leipää – saivathan esi-isämmekin sitä autiomaavaelluksensa aikana. Raamatussa sanotaan: 'Mooses antoi heille leipää taivaasta.'» 32 Jeesus sanoi: »Ei Mooses sitä heille antanut, vaan minun Isäni. 33 Hän tarjoaa teille todellista taivaan leipää, joka tuo maailmalle elämän.» 34 »Anna meille aina sitä leipää», kuulijat sanoivat. 35 Jeesus vastasi: »Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, löytää vastauksen perimmäisiin kysymyksiinsä. 36 Mutta te ette usko minuun, vaikka olette minut nähneet. 37 Kaikista niistä, joille Isä on antanut uskon minuun, tulee minun omiani. Minä en koskaan aja pois ketään, joka luokseni tulee. 38 Olen tullut tänne maailmaan tekemään kaiken mitä lähettäjäni, Jumala, tahtoo – en sitä mitä itse tahdon. 39 Jumala tahtoo, etten hukkaa ainuttakaan niistä, jotka hän on minulle antanut, vaan viimeisenä päivänä herätän heidät kuolleista ikuiseen elämään. 40 Isäni haluaa, että jokainen, joka uskoo minun olevan hänen Poikansa, saa ikuisen elämän, ja siksi minä herätän sen ihmisen kuolleista viimeisenä päivänä.» (aiōnios g166) 41 Juutalaisia ärsytti, että hän väitti olevansa leipä, jonka Jumala on antanut taivaasta. 42 »Mitä tuo nyt muka on? Eihän hän ole sen kummempi kuin Joosefin poika. Tunnummekohan me hänen vanhempansa. Kuinka hän voi sanoa tulleensa taivaasta?» he kyselivät. 43 Jeesus vastasi siihen: »Mikä teitä niin kovasti ärsyttää? 44 Ei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, häntä minun luokseni vedä. Ja hänet minä herätän eloon viimeisenä päivänä. 45 Onhan Raamattuun kirjoitettu: 'Jumala opettaa heitä kaikkia.' Ne, jotka ovat Isältä kuulleet totuuden ja siihen myöntyneet, tulevat minun luokseni. 46 Vain minä olen nähnyt Isän, ei kukaan muu. 47 Ja tämä on totuus: jokaisella, joka uskoo minuun, on jo nyt ikuinen elämä. (aiōnios g166) 48 Minä olen elämän leipä. 49 Siinä leivässä, jonka teidän esi-isänne autiomaavaelluksen aikana saivat taivaasta, ei ollut todellista elämää, sillä he kaikki kuolivat. 50

Mutta on myös sellaista taivaan leipää, että jokainen joka sitä syö, saa ikuisen elämän. 51 Minä olen se taivaasta annettu leipä, joka tekee eläväksi. Jokainen, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti. Tämä leipä on minun ruumiini, joka on annettu ihmiskunnalle, että se pelastuisi.» (aiōn g165) 52 Juutalaiset rupesivat riitelemään keskenään siitä, mitä Jeesus tarkoitti. »Miten tuo mies voisi antaa meille ruumiinsa syötäväksi?» he kyselivät. 53 Silloin Jeesus sanoi uudestaan: »Totisesti: jollette syö minun ruumistani ja juo minun vertani, teillä ei ole ikuista elämää. 54 Mutta sillä, joka syö ruumiini ja juo vereni, on ikuinen elämä. Minä myös herätän hänet kuolleista viimeisenä päivänä. (aiōnios g166) 55 Minun ruumiini on ainoa oikea ruoka ja vereni ainoa oikea juoma. 56 Jokainen, joka syö ruumiini ja juo vereni, pysyy tiiviissä yhteydessä minuun – ja minä häneen. 57 Voima, josta minä elän, tulee elävältä Jumalalta. Samalla tavalla ne, jotka nauttivat minun ruumiini ja vereni, saavat elämän minulta. 58 He eivät kuole niin kuin teidän esi-isänne. Minä olen taivaasta. Joka syö tätä leipää, sillä on ikuinen elämä.» (aiōn g165) 59 Tämän kaiken Jeesus puhui Kapernaumin synagogassa. 60 Jeesuksen oppilaatkin sanoivat: »Onhan tuo nyt aivan käsittämätöntä puhetta. Tajuaako joku, mitä hän tarkoittaa?» 61 Jeesus näki oppilaidensa tyytymättömyyden ja sanoi heille: »Loukkaako tämä teitä? 62 Mitä te sitten ajattelette, kun näette minun palaavan taivaaseen? 63 Pyhä Henki yksin antaa ikuisen elämän. Ihmisponnistuksin sitä ei saavuteta. Minun sanani ovat Hengen puhetta: niissä on elämä. 64 Jotkut teistä eivät kuitenkaan usko minua.» Jeesus tiesi alusta saakka, ketkä eivät uskoneet ja kuka hänet kavaltaisi. 65 Jeesus lisäsi: »Tätä minä tarkoitin sanoessani, ettei kukaan voi tulla minun luokseni, jollei Isäni häntä vedä.» 66 Tämän puheen kuultuaan monet hänen oppilaistaan käänsivät hänelle selkäänsä. 67 Silloin Jeesus kysyi niiltä kahdeltatoista oppilaaltaan: »Lähdettekö tekin pois?» 68 Simon Pietari vastasi: »Mestari, kenen luo me menisimme? Vain sinun sanoistasi ihminen saa ikuisen elämän. (aiōnios g166) 69 Me uskomme sinua ja tiedämme, että olet Jumalan pyhä Poika.» 70 Silloin Jeesus sanoi: »Minä valitsin teidät kaksitoista, ja yksi teistä on saatana.» 71 Hän tarkoitti Juudasta, Simon Iskariotin poikaa, joka oli yksi niistä kahdestatoista ja joka myöhemmin kavalsi Jeesuksen.

7 Sen jälkeen Jeesus meni Galileaan, jossa hän kulki kylästä kylään. Hän pysytteli poissa Juudeasta, sillä juutalaisten johtomiehet punoivat siellä juonia hänen surmaamiseksi. 2 Yksi juutalaisten suurista juhlista, lehtimajanjuhla, oli tulossa, 3 ja Jeesuksen veljet kehottelivat häntä lähtemään Juudeaan

juhlille: »Mene vain sinne, niin useammat ihmiset saavat nähdä ihmeitäsi. 4 Eihän sinusta koskaan tule kuuluisaa, kun tällä tavalla piileksit. Jos kerran olet niin erinomainen, niin näytä se maailmalle.» 5 Jeesuksen veljetkään eivät uskoneet häneen. 6 Jeesus vastasi: »Jumala ei ole tarkoittanut, että menisin sinne nyt. 7 Te voitte mennä milloin tahansa – eihän maailma teitä vihaa. Mutta minua se vihaa, koska minä osoitan sille sen syntisyyden. 8 Menkää te vain! Minä tulen myöhemmin, kun oikea hetki koittaa.» 9 Ja Jeesus jäi vielä Galileaan. 10 Sen jälkeen kun Jeesuksen veljet jo olivat lähteneet juhlille, hänkin meni sinne kaikessa hiljaisuudessa. 11 Juutalaisten johtomiehet etsivät häntä juhla väen joukosta ja kyselivät, oliko kukaan nähnyt häntä. 12 Hänestä kyllä kohistiin. »Ihmeellinen mies», sanoivat toiset. »Hujari hän on!» sanoivat toiset. 13 Julkisesti ei kukaan uskaltanut häntä puolustaa peläten johtavien juutalaisten rangaistusta. 14 Juhlat olivat puolivälissä, kun Jeesus meni temppeliin ja ryhtyi opettamaan kansaa. 15 Juutalaisten johtomiehet hämmästyivät kuullessaan, mitä hän puhui. »Kuinka hänellä voi olla näin paljon tietoa Raamatusta, kun hän ei ole käynyt meidän koulujamme?» he ihmettelivät. 16 Jeesus sanoi siihen: »Minä en esitä omia ajatuksiani, vaan Jumalan, joka minut on lähettänyt. 17 Jos joku teistä todella päättää tehdä, niin kuin Jumala tahtoo, hän saa aivan varmasti tietää, opetanko minä Jumalan totuutta vai jotain omaani. 18 Joka esittää omia ajatuksiaan, toivoo saavansa niistä kiitosta, mutta joka tahtoo tuottaa kunniaa lähettäjälleen, on luotettava ja rehellinen. 19 Kukaan teistä ei noudata Mooseksen lakia. Miksi sitten syytätte minua sen rikkomisesta? Miksi haluatte tappaa minut sen takia?» 20 Kansanjoukko vastasi: »Olet järjiltäsi! Kuka sinua on yrittänyt tappaa?» 21 Jeesus sanoi: »Tein työtä sapattina, kun paransin miehen, ja te olitte ihmeissänne. 22 Tekin teette työtä sapattina pyrkiessänne noudattamaan Mooseksen ympärileikkausmääräystä. Ja huomatkaa, että tuo määräys on vanhempi kuin Mooseksen laki. 23 Tekin ympärileikkaatte lapsen sapattina, jos se sattuu olemaan oikea aika. Miksi minut sitten tuomittaisiin siitä, että teen ihmisen kokonaan terveeksi sapattina? 24 Ajatelkaapa asiaa, niin näette, että olen oikeassa.» 25 Jotkut jerusalemilaiset sanoivat keskenään: »Eikö tämä ole juuri se mies, joka halutaan tappaa? 26 Nyt hän puhuu täällä julkisesti, eikä kukaan tee mitään. Olisivatko johtajamme kuitenkin saaneet selville, että hän todella on Messias? Mutta miten tämä mies voisi olla Messias? 27 Mehän tiedämme missä hän on syntynyt! Mutta kun Messias tulee, hän vain ilmestyy jostakin, eikä kukaan tiedä mistä.» 28 Sen vuoksi Jeesus sanoi kovalla äänellä

puhuessaan temppelissä: »Te tiedätte kyllä, missä minä olen syntynyt ja kasvanut. Mutta häntä, joka minut on lähettänyt, te ette tunne – ja hän on totuus. 29 Minä tunnen hänet, koska olen ollut hänen luonaan. Hän minut lähettikin teidän luoksenne.» 30 Silloin juutalaisten johtomiehet halusivat pidättää Jeesuksen, mutta kukaan ei kuitenkaan koskenut häneen, sillä Jumalan säätämä hetki ei ollut vielä tullut. 31 Monet ihmiset uskoivat häneen. »Minkä sellaisen ihmeen te odotatte Messiaan tekävän, jota tämä mies ei jo olisi tehnyt?» he sanoivat. 32 Kun fariseukset kuulivat ihmisten puhuvan tällaista, he ja ylipapit lähettivät viranomaiset pidättämään Jeesuksen. 33 Mutta Jeesus jatkoi puhuttaan: »Minun on määrä viipyä täällä vielä vähän aikaa. Sitten palaan lähettäjäni luo. 34 Te etsitte minua, mutta ette löydä. Ettekä te voi tulla sinne missä minä olen.» 35 Juutalaisten uskonnolliset johtajat hämmästyivät perin juurin kuullessaan tämän väitteen. »Minne hän oikein aikoo mennä?» he kyselivät. »Ehkäpä hän matkustaa lähetyssaarnaajaksi muissa maissa asuvien juutalaisten tai jopa pakanoiden luo. 36 Mitä hän sillä tarkoittaa, että me etsimme häntä, mutta emme pysty löytämään, ja sillä, ettemme voi mennä sinne missä hän on?» 37 Viimeisenä juhlapäivänä, kun oli tullut juhlan kohokohta, Jeesus huusi ihmisjoukoille: »Jos jollakin on jano, niin tulkoon minun luokseni ja juokoon! 38 Raamatussa sanotaan, että elävän veden virrat tulvivat jokaisen minuun uskovan ihmisen sisimmästä.» 39 (Tällä Jeesus tarkoitti Pyhän Hengen työtä ja lupasi Henkensä jokaiselle, joka uskoo häneen. Pyhä Henki ei ollut vielä tullut, sillä Jeesus ei ollut palannut kirkkauteensa taivaaseen.) 40 Kuullessaan Jeesuksen sanat jotkut kansanjoukosta innostuivat: »Tämä mies on se odotettu profeetta!» 41 Toiset sanoivat: »Hän on Messias itse.» Kolmannet väittivät vastaan: »Se ei voi olla totta! Eihän Messias voi olla Galileasta kotoisin. 42 Raamattu sanoo selvästi, että Messias syntyy Daavidin kuningassukuun ja vielä Betlehemissä, samassa kaupungissa kuin Daavid.» 43 Näin ihmisten mielipiteet Jeesuksesta menivät ristiin. 44 Toiset tahtoivat, että hänet pidätettäisiin, mutta kukaan ei koskenut häneen. 45 Temppelipoliisit, jotka oli lähetetty pidättämään Jeesusta, tulivat takaisin ylipappien ja fariseusten luo. »Miksi ette tuoneetkaan häntä?» nämä tiukkasivat. 46 »Se mies puhuu aivan ihmeellisellä tavalla», he sanoivat. »Mitään sellaista emme ole ikinä kuulleet.» 47 »Joko hän on saanut teidätkin kannattajikseen?» fariseukset kysyivät pilkallisesti. 48 »Onko johtavien juutalaisten ja fariseusten joukossa yhtään ainutta, joka uskoo hänen olevan Messias? 49 Kansa kyllä uskoo, mutta mitä tuo kirottu lauma ymmärtää koko asiasta! Eihän se

tunne lakia.» 50 Silloin Nikodeemus puuttui puheeseen. Hän oli sama mies, joka kerran oli käynyt salaa keskustelemassa Jeesuksen kanssa. 51 »Onko laillista tuomita ihminen ilman oikeudenkäyntiä?» hän kysyi. »Eikö ensin ole selvítettävä, mihin hän on syylistynyt?» 52 Johtomiehet vastasivat: »Oletko sinäkin noita galilealaisia? Katso itse Raamatusta: ei Galileasta nouse profeettaa.» 53 Neuvonpito päättyi siihen, ja kaikki lähtivät kotiin.

8 Jeesus palasi Öljymäelle, 2 mutta aikaisin seuraavana aamuna hän lähti taas temppeliin. Pian hänen ympärillään oli väkijoukko. Hän oli juuri puhumassa ihmisten kanssa, 3 kun sinne tuli lainopettajia ja fariseuksia raahaten mukanaan naista, joka oli saatu kiinni aviorikoksesta. Nainen työnnettiin ihmisjoukon eteen. 4 Naisen tuojat sanoivat Jeesukselle: »Opettaja, tämä nainen on tavattu aviorikosta tekemästä. 5 Mooseksen laki määrää hänelle kuolemantuomion. Mitä sinä tähän sanot?» 6 Sillä tavalla Jeesus yritettiin saada sanomaan jotain sellaista, mitä voitaisiin käyttää häntä vastaan. Mutta hän kumartui ja kirjoitti sormellaan hiekkaan. 7 Miehet eivät kuitenkaan jättäneet häntä rauhaan, vaan vaatimalla vaativat häntä ilmoittamaan oman kantansa. Silloin hän nousi ja sanoi: »Hyvä on, kivittääkää hänet kuoliaaksi. Mutta ensimmäisen kiven heittäköön se, joka on synniton.» 8 Jeesus kumartui jälleen kirjoittamaan maahan. 9 Juutalaisten johtomiehet livahivat tiehensä yksi toisensa jälkeen, vanhimmasta lähtien, kunnes paikalla oli enää vain Jeesus ja se nainen. 10 Jeesus ojentautui seisomaan ja sanoi naiselle: »Missä sinun syyttäjäsi ovat? Eikö kukaan heistä jäänyt tuomitsemaan sinua?» 11 »Ei, herra, ei kukaan», hän sanoi. »En minäkään sinua tuomitse», Jeesus sanoi. »Mene nyt, äläkä enää tee syntiä.» 12 Myöhemmin Jeesus sanoi eräässä puheessaan kansalle: »Minä olen maailman valo. Jos siis seuraatte minua, teidän ei tarvitse kompastella pimeässä, vaan saatte kulkea valaistua elämän tietä.» 13 Fariseukset vastasivat: »Sinä vain keuhut itseäsi – ja valehtelet!» 14 Jeesus sanoi: »Minä puhun totta, vaikka puhunkin itsestäni. Minähän tiedän, mistä olen tänne tullut ja minne olen matkalla, mutta te ette sitä tiedä. 15 Te tuomitsette minut tuntematta tosiasioita. Minä en teitä tuomitse – 16 mutta jos tuomitsisin, se olisi joka suhteessa oikea tuomio, sillä Isä on kanssani. 17 Teidän lakinne sanoo, että jos kaksi todistajaa puhuu yhdenmukaisesti, heidän todistuksensa on pätevä. 18 Minä olen toinen todistaja ja toinen on Isä, joka on minut tänne lähettänyt.» 19 »Missä sinun isäsi on?» häneltä kysyttiin. Jeesus vastasi: »Te ette tiedä, kuka olen, ja sen vuoksi te ette myöskään tiedä, kuka minun

Isäni on. Jos tuntisitte minut, niin tuntisitte hänetkin.» 20 Jeesus puhui näistä asioista siinä osassa temppeliä, jossa kolehtiarkut olivat. Häntä ei ollut vielä pidätetty, sillä Jumalan säätämä hetki ei ollut tullut. 21 Jeesus sanoi jälleen ihmisille: »Minä menen pois. Te etsitte minua ja kuolette synteihinne. Mutta sinne, minne minä menen, te ette voi tulla.» 22 Juutalaiset kyselivät: »Aikooko hän tappaa itsensä? Mitä hän tarkoittaa sanoessaan: 'Sinne, minne minä menen, te ette voi tulla'?» 23 Siihen Jeesus sanoi: »Te olette alhaalta, minä ylhäältä. Te olette tästä maailmasta, minä en. 24 Sen vuoksi sanoin, että te kuolette synteihinne. Jos ette usko minun olevan Messias, Jumalan Poika, kuolette synteihinne.» 25 »Sano meille, kuka olet», he ahdistivat häntä. Hän vastasi: »Minä olen se, joka aina olen sanonutkin olevani. 26 Minulla olisi teille paljon puhuttavaa ja täysi syy tuomita teidät. En sitä kuitenkaan tee, sillä puhun vain sen, mitä lähettäjäni käskee – ja hän on totuus.» 27 Vieläkään ihmiset eivät ymmärtäneet hänen puhuvan heille Jumalasta. 28 Sen vuoksi Jeesus sanoi: »Kun olette surmanneet minut, silloin ymmärrätte, kuka minä olen, ja etten esitä omia ajatuksiani, vaan puhun sitä mitä Isä on opettanut minulle. 29 Lähettäjäni on minun kanssani – ei hän ole minua hylännyt, sillä toimin kaikessa hänen tahtonsa mukaan.» 30 Monet niistä, jotka kuulivat Jeesuksen sanovan näin, alkoivat uskoa, että hän oli Messias. Heille Jeesus sanoi: »Olette oikeita oppilaitani, jos tottelette sanojani. 32 Silloin opitte tuntemaan totuuden, ja totuus vapauttaa teidät.» 33 »Me olemme Aabrahamin jälkeläisiä», he sanoivat, »emmekä ole ikinä olleet kenenkään orjia. Mitä sinä 'vapauttamisesta' puhut?» 34 Jeesus vastasi: »Synnin orjia te olette – jokainen teistä. 35 Eikä orjilla ole oikeuksia, mutta Pojalla on kaikki oikeudet. (aiön g165) 36 Jos siis Poika vapauttaa teidät, teistä tulee todella vapaita. 37 Tiedänhän minä teidän olevan Aabrahamin jälkeläisiä. Kuitenkin jotkut teistä yrittävät tappaa minut, koska ette kestä kuulla mitä sanon. 38 Puhun teille siitä, mitä näin Isäni luona. Kuuntelettehan tekin oman isänne neuvoja.» 39 »Meidän isämme on Aabraham», he julistivat. »Jos Aabraham olisi isänne», Jeesus sanoi, »te seuraisitte hänen hyvää esimerkkiään. 40 Sen sijaan te yritätte tappaa minut – vain siksi, että puhuin teille Jumalalta kuulemaani totuutta. Aabraham ei olisi tehnyt niin kuin te. 41 Mutta te tottelettekin todellista isäänne.» Kuulijat vastasivat: »Emme me ole aviottomia lapsia – meidän todellinen isämme on itse Jumala.» 42 Jeesus sanoi heille: »Jos niin olisi, te rakastaisitte minua, sillä minä olen tullut Jumalan luota. En minä ole tullut tänne omasta aloitteestani, vaan hän on lähettänyt minut. 43 Miksi ette voi ymmärtää, mitä teille

selitän? Siksi, että joku estää teitä ymmärtämästä! **44** Te olette isänne, saatanan, lapsia ja haluatte tehdä kaikkea sitä pahaa mitä hänkin tekee. Hän on jo alun perin ollut murhaaja ja vihannut totuutta. On vain luonnollista, että hän valehtelee, sillä hän on valheen isä. **45** Ettekä tekään usko minua, koska puhun teille totta. **46** Kuka teistä voi osoittaa minun langenneen syntiin? Ei kukaan! Koska siis puhun totta, miksi ette usko minua? **47** Jokainen, jonka Isä Jumala on, kuuntelee ilomieliin Jumalan sanoja. Te ette ole hänen lapsiaan, koska ette kuuntele häntä.» **48** »Sinä olet samarialainen! Sinussa on paha henki!» Johtavat juutalaiset sähisivät kiukkua. **49** »Minussa ei ole pahaa henkeä», Jeesus sanoi, »vaan minä kunnioitan Isääni, mutta te häpäisette minua. **50** En minä havittele kunniaa itselleni. Kunnia ja oikeus tuomita kuuluvat yksin Jumalalle. **51** Mutta sanon teille vakavasti: joka tottelee minua, ei kuole koskaan.» (aiön g165) **52** Juutalaisten johtajat vastasivat: »Nyt se tiedetään, että sinä olet riivattu. Jopa Aabraham ja muut suuret profeetat ovat kuolleet, ja sinä väität, että sinua tottelemalla voi säästyä kuolemalta! (aiön g165) **53** Väitätkö siis olevasi suurempi kuin esi-isämme Aabraham, joka hänkin on kuollut? Suurempi kuin profeetat, jotka ovat kuolleet! Kuka oikein kuvittelet olevasi?» **54** Silloin Jeesus sanoi: »Jos puhuisin perättömiä, kenenkään ei tarvitsisi uskoa minua. Mutta entä sitten, kun Isäni – tähän pidätte häntä Jumalanne – sanoo minusta samaa? **55** Ettehän te edes tunne häntä. Minä tunnen. Jos muuta väittäisin, olisin valehtelija niin kuin tekin. Mutta minä todella tunnen hänet ja toimin täysin hänen tahtonsa mukaan. **56** Teidän esi-isänne Aabraham oli jo etukäteen iloinen siitä, että tiesi minun aikani tulevan.» **57** »Et ole edes viittäkymmentä ja olet muka nähnyt Aabrahamin», Jeesukselle sanottiin. **58** »Tämä on totuus: minä olen ollut jo ennen Aabrahamin syntymää», Jeesus sanoi. **59** Sen kuullessaan juutalaisten johtomiehet jo sieppasivat maasta kiviä surmataksaan Jeesuksen, mutta Jeesus pääsi heidän huomaamattaan lähtemään temppelistä.

9 Matkan varrella Jeesus tapasi miehen, joka oli ollut syntymästään saakka sokea. **2** Oppilaat kysyivät Jeesukselta: »Mestari, miksi tämä mies syntyi sokeana? Siksikö, että hän teki syntiä? Vai onko hän sokea vanhempiansa syntien tähden?» **3** »Ei kummastakaan syystä», Jeesus vastasi. »Hän on sokea siksi, että Jumalan voima pääsis näkyviin. **4** Meidän on tehtävä Jumalan työtä niin kauan kuin vielä päivä on, sillä yön tuloon ei ole enää pitkä aika, ja silloin on kaikki työt lopetettava. **5** Niin kauan kuin vielä viivyn täällä maailmassa, olen maailman valo.» **6**

Sen sanottuaan Jeesus kostutti syljellään multaa ja levitti sitä sokean silmille. **7** Sitten hän sanoi sokealle: »Mene pesemään itsesi Siiloan lammessa.» (Sana Siiloa merkitsee »lähetetty».) Mies meni, peseytyi ja tuli takaisin näkevänsä. **8** Lähellä asuvat ja muutkin, jotka tunsivat sokean kerjäläisen, kyselivät: »Onko tuo se kerjäläinen?» **9** Toiset sanoivat: »On», ja toiset: »Ei ole.» »Eihän se voi olla sama mies, hän vain muistuttaa kovasti sitä sokeaa», he ajattelivat. Kerjäläinen sanoi: »Kyllä minä olen sama mies.» **10** Silloin ihmiset alkoivat kysellä häneltä, kuinka hän nyt sitten pystyi näkemään. Mitä oli tapahtunut? **11** Kerjäläinen selitti: »Eräs mies, jonka nimi kuuluu olevan Jeesus, otti multaa ja levitti sitä silmilleni. Sitten hän käski minun mennä Siiloan lammelle pesemään silmäni. Minä tein niin, ja nyt näen!» **12** »Missä hän nyt on?» he kysyivät. »Sitä minä en tiedä», hän vastasi. **13** Sitten mies vietiin fariseusten luo. **14** Tämä kaikki tapahtui sapattina. **15** Fariseukset kyselivät mieheltä tarkkaan, mitä Jeesus oli tehnyt. Mies selitti heille, kuinka Jeesus oli sivellyt multaa hänen silmilleen ja kuinka hän pestyään sen pois oli saanut näkönsä. **16** Jotkut fariseukset sanoivat silloin: »Eihän tämä Jeesus voi olla Jumalan lähettämä, koska hän kerran tekee työtä sapattina.» Toiset sanoivat: »Mutta miten tavallinen syntinen voisi tehdä tällaisia ihmeitä?» Näin mielipiteet hänestä menivät ristiin. **17** Fariseukset rupesivat tiukkaamaan näkönsä saaneelta: »Se mies paransi silmäsi – kuka hän sinun mielestäsi on?» »Hänen täytyy olla Jumalan lähettämä profeetta», mies vastasi. **18** Juutalaisten johtomiehet eivät uskoneet, että mies oli ollutkaan sokea, vaan kutsuivat hänen vanhempansa paikalle. **19** Ja kysyivät heiltä: »Onko tämä teidän poikanne? Onko hän syntynyt sokeana? Ja jos on, niin kuinka hän sitten nyt näkee?» **20** Vanhemmat vastasivat: »Kyllä tämä on meidän poikamme, ja syntymästään saakka hän on ollut sokea. **21** Mutta sitä me emme tiedä, miten hän on saanut näkönsä tai kuka hänet paransi. Hän on tarpeeksi vanha puhumaan itse puolestaan, kysykää häneltä.» **22** Näin he sanoivat siksi, että pelkäsivät juutalaisten johtomiehiä, jotka olivat antaneet määräyksen, että jokainen, joka sanoisi Jeesuksen olevan Messias, erotettaisiin seurakunnasta. **24** Sokeana ollut mies kutsuttiin siis uudestaan kuultavaksi, ja hänelle sanottiin: »Anna kunnia Jumalalle äläkä Jeesukselle, sillä me tiedämme, että Jeesus on paha ihminen.» **25** »Minä en tiedä, onko hän hyvä vai paha», mies vastasi, »mutta sen tiedän, että olen ollut sokea ja nyt näen!» **26** »Mitä hän sitten teki?» häneltä kysyttiin. »Miten hän sinut paransi?» **27** »Johan minä sen selitin», mies huudahti. »Miksette voi kuunnella? Pitääkö minun selittää kaikki uudestaan? Haluatteko tekin ruveta hänen

oppilaiskseen?» 28 Vastaukseksi hän sai oikean sadattelijan ryöpyn. »Sinusta on tullut Jeesuksen oppilas», kuulustelijat sanoivat, »mutta me olemme Mooseksen oppilaita. 29 Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta tuosta miehestä emme tiedä mitään.» 30 »Sepä merkillistä», mies vastasi. »Hän parantaa sokeita, ettekä te tiedä hänestä mitään! 31 Eihän Jumala pahoja kuule, hän kuulee niitä, jotka palvelevat häntä ja toimivat hänen tahtonsa mukaan. 32 Maailmassa ei ole ikinä ollut ketään, joka pystyisi avaamaan sokeana syntyneen silmät. (aiōn g165) 33 Ellei tämä mies olisi Jumalan lähettämä, hän ei pystyisi tekemään sitä.» 34 »Sinä senkin syntisäkki – yrität opettaa meitä», he huusivat ja ajoivat hänet ulos. 35 Jeesus kuuli siitä, ja tavatessaan miehen hän kysyi tältä: »Uskotko Jumalan Poikaan?» 36 Mies vastasi: »Tahtoisin uskoa – mutta kuka hän on?» 37 »Sinä olet nähnyt hänet», Jeesus sanoi, »ja hän puhuu juuri nyt sinun kanssasi.» 38 »Uskon, Herra», mies sanoi, »kyllä minä uskon!» Hän kumartui palvomaan Jeesusta. 39 Silloin Jeesus sanoi hänelle: »Olen tullut maailmaan antamaan näön hengellisesti sokeille ja osoittamaan niille, jotka luulevat näkevänsä, että he ovat sokeita.» 40 Siinä seisovat fariseukset kysyivät: »Yritätkö sanoa, että me olemme sokeita?» 41 »Jos olisittekin sokeita, teitä ei syytettäisi teoistanne», Jeesus vastasi. »Mutta koska väitätte tietävänne mikä on oikein, olette syyllisiä, kun ette tee sen mukaan.»

10 »Joka ei käytä lammastarhan ovea, vaan kiipeää sinne muurin yli, on varas. 2 Paimen kulkee ovesta. 3 Portinvartija päästää hänet sisään, ja kun lampaat kuulevat hänen äänensä, ne tulevat hänen luokseen. Paimen kutsuu nimeltä omia lampaitaan ja vie ne ulos. 4 Hän kulkee niiden edellä, ja ne seuraavat perässä, koska tuntevat hänen äänensä. 5 Eivät ne lähde vierasta seuraamaan, vaan juoksevat pois, jos kutsujan ääni on outo.» 6 Ne, jotka kuuliivat Jeesuksen käyttävän tätä vertausta, eivät ymmärtäneet, mitä hän sillä tarkoitti. 7 Sen vuoksi hänen oli selitettävä: »Minä olen lammastarhan ovi», hän sanoi. 8 »Kaikki ne, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat olleet varkaita ja ryöstäjiä. Mutta oikeat lampaat eivät ole kuunnelleet heidän houkutusiaan. 9 Minä olen ovi. Ne lampaat, jotka tulevat sisään ovesta, pelastuvat. Ne saavat kulkea sisään ja ulos ja syödä vihreillä laitumilla. 10 Varas tulee varastamaan, tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut antamaan ikuisesti kestävä, rikkaan elämän. 11 Minä olen hyvä paimen, ja minä annan henkeni lampaiden puolesta. 12 Palkkapaimen saattaa juosta pakoon nähdessään suden tulevan. Lampaat

hän jättää suden suuhun – eiväthän ne ole hänen omiaan eikä hän oikea paimen. Näin susi pääsee hajottamaan lauman. 13 Mies lähtee pakoon, koska hän tekee työnsä vain palkan toivossa eikä häntä kiinnosta se, mikä on parasta lampaille. 14 Mutta minä olen hyvä paimen. Tunnen omat lampaani ja ne tuntevat minut, 15 aivan niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Ja minä annan henkeni lampaiden puolesta. 16 Muitakin lampaita minulla on – toisessa laumassa. Myös niiden kulkua minun tulee johtaa. Nekin kuulevat ääneni, ja on yksi lauma ja yksi paimen. 17 Isä rakastaa minua, sillä minä annan henkeni – ja saan sen jälleen takaisin. 18 Kukaan ei voisi surmata minua, ellen antaisi henkeäni vapaaehtoisesti. Onhan minulla oikeus ja valta antaa se milloin tahdon ja ottaa se taas milloin tahdon. Tämän oikeuden on Isä minulle antanut.» 19 Kun Jeesus puhui näin, kansanjohtajien mielipiteet hajaantuivat. 20 Toiset sanoivat: »Hän on joko pahan hengen riivaama tai mielenvikainen. Ei häntä kannata kuunnella.» 21 Toiset taas sanoivat: »Ei hän puhu kuin pahan hengen vallassa oleva ihminen. Kykeneekö paha henki antamaan sokeille näön?» 22 Oli talvi ja Jerusalemissa vietettiin temppelin vihkimisen muistojuhlaa. 23 Jeesus oli temppelissä, ja hän oli juuri menossa sen osan läpi, jota kutsuttiin Salomon pylväiköksi. 24 Juutalaisten johtomiehet piirittivät hänet ja kysyivät: »Kuinka kauan aiot pitää meitä jännityksessä? Jos olet Messias, niin sano se suoraan.» 25 »Olenhan sen jo sanonut, mutta te ette nähtä sitä uskovan», Jeesus vastasi. »Puolestani puhuvat ne ihmeet, joita teen Isäni nimissä. 26 Te ette usko minua sen vuoksi, ettette kuulu laumaani. 27 Minun lampaani tuntevat minun ääneni, minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua. 28 Annan omilleni ikuisen elämän, eivätkä he joudu hukkaan. Missään tapauksessa ei kukaan pysty ryöstämään heitä Isältä eikä minulta, sillä Isä on antanut heidät minulle, ja hän on kaikkia muita voimakkaampi. (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Minä ja Isä olemme yhtä.» 31 Silloin juutalaisten johtomiehet sieppasivat taas kiviä maasta surmatakseen Jeesuksen. 32 Hän sanoi: »Jumalan tahdosta olen tehnyt monta hyvää tekoa ja auttanut ihmisiä. Mikä niistä on se, jonka vuoksi tahdotte minut kivittää?» 33 He vastasivat: »Ei sinua kukaan hyvistä teoista kivitä, vaan jumalanpilkasta. Sinä, tavallinen ihminen, olet julistanut itsesi Jumalaksi!» 34 »Mutta teidän oma lakinnehan sanoo, että ihmiset ovat jumalia», Jeesus vastasi. 35 »Raamattu, joka ei valehtele, nimittää jumaliksi niitä, jotka saivat sanan Jumalalta. 36 Onko teistä Jumalan pilkkaamista, jos se pyhä, jonka Isä on lähettänyt maailmaan, sanoo: 'Minä olen Jumalan Poika'? 37 Ei teidän tarvitse uskoa minua, ellen tee

Jumalan ihmeitä. **38** Mutta jos niitä teen, uskokaa niitä, ellette usko minua. Silloin tulette vakuuttuneiksi siitä, että Isä elää minussa ja minä hänessä.» **39** Taas kansanjohtajat olivat ottamaisillaan hänet kiinni. Mutta Jeesus lähti pois heidän ulottuviltaan **40** ja meni Jordanin yli lähelle sitä paikkaa, jossa Johannes aloitti kastetoimituksensa. **41** Monia ihmisiä tuli hänen peräänsä.» »Johannes ei tehnyt ihmeitä», he sanoivat toinen toisilleen, »mutta kaikki, mitä hän ennusti tästä miehestä, on käynyt toteen.» **42** Monet päättelivätkin, että Jeesuksen oli siis oltava Messias.

11 Tunneteko kertomuksen Mariasta, joka kaatoi kalliin voiteen Jeesuksen jaloille ja pyyhki ne hiuksillaan? Marialla oli sisar, Martha, ja veli nimeltä Lasarus. He asuivat kaikki yhdessä Betaniassa. Lasarus oli vakavasti sairaana. **3** Sen vuoksi hänen sisarensa lähettivät Jeesukselle sanan: »Sinun hyvä ystäväsi on pahasti sairas.» **4** Sen kuullessaan Jeesus sanoi: »Lasarus paranee. Kun tämä ihme tapahtuu, ihmiset saavat nähdä, että se on Jumalan teko ja että minä olen Jumalan Poika.» **5** Jeesus ei kuitenkaan heti lähtenyt matkaan, vaikka Martha, Maria ja Lasarus olivat hänen rakkaita ystäviään. Vasta kahden päivän kuluttua hän sanoi oppilailleen: »Nyt lähdetään Juudeaan.» **8** Oppilaat vastustelivat: »Ei ole kulunut kuin muutama päivä siitä, kun juutalaisten johtomiehet yrittivät tappaa sinut Juudeassa. Joko nyt olet taas menossa sinne?» **9** Jeesus vastasi: »Onhan vuorokaudessa kaksitoista tuntia päivänvaloa, ja silloin näkee kulkea kompastumatta. **10** Vain yöllä pimeässä astuu helposti harhaan.» **11** Hän lisäsi: »Ystävämme Lasarus nukkuu nyt, mutta minä menen herättämään hänet.» **12** Oppilaat luulivat Jeesuksen tarkoittavan, että Lasarus nukkui jo rauhallisesti. »Sittenhän hän on paranemaan päin», he totesivat. **13** Mutta Jeesus tarkoitti, että Lasarus oli jo kuollut. **14** Jeesus sanoikin heille lopulta suoraan: »Lasarus on kuollut. **15** Teidän tähtenne olen iloinen, etten silloin ollut siellä, sillä tämä antaa teille uuden tilaisuuden uskoa minuun. Lähdetään nyt Lasaruksen luo.» **16** Tuomas, lisänimeltään Kaksonen, sanoi toisille oppilaille: »Mennään vain – ja kuollaan yhdessä opettajan kanssa!» **17** Kun matkalaiset tulivat perille, heille kerrottiin, että Lasarus oli jo neljä päivää ollut haudattuna. **18** Betania on vain kolmisen kilometriä Jerusalemistä, **19** ja monia johtavia juutalaisia oli tullut surunvalittelukäynnille Martan ja Marian luo. **20** Kun Martha sai kuulla, että Jeesus oli tulossa, hän lähti tätä vastaan. Maria jäi kuitenkin kotiin. **21** Martha sanoi Jeesukselle: »Herra, jos sinä olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut. **22** Mutta tälläkin hetkellä kaikki on sinun vallassasi. Tiedän, että saat Jumalalta mitä ikinä

pyydät.» **23** Jeesus sanoi: »Sinun veljesi herää kuolleista.» **24** »Niin, sitten ylösnousemuksessa, kun kaikki muutkin kuolleet heräävät», Martha totesi. **25** Siihen Jeesus sanoi: »Minä herätän kuolleet ja annan ikuisen elämän. Jokainen, joka uskoo minuun, elää ikuisesti, vaikka hänen ruumiinsa kuoleekin. **26** Ei kukaan, joka elää minuun uskoen, koe ikuista kuolemaa. Uskotko sen, Martha?» (aiön g165) **27** »Kyllä, Herra», Martha sanoi, »Uskon, että olet Messias ja Jumalan Poika – se, jota kansamme on kauan odottanut.» **28** Martha palasi sitten Marian luo, veti hänet syrjään ja kuiskasi: »Hän on tullut ja haluaa puhua kanssasi.» **29** Maria lähti heti Jeesuksen luo. **30** Jeesus oli vielä kylän ulkopuolella samassa paikassa, jonne Martha oli tullut häntä vastaan. **31** Kun huoneessa olivat, jotka olivat yrittäneet lohduttaa Mariaa, näkivät hänen lähtevän kiireesti johonkin, he otaksuivat hänen menevän Lasaruksen haudalle itkemään ja lähtivät hänen peräänsä. **32** Kun Maria tuli Jeesuksen luo, hän heittäytyi Jeesuksen jalkoihin ja sanoi: »Herra, jos sinä olisit ollut täällä, veljeni olisi elossa.» **33** Kun Jeesus näki Marian ja hänen mukanaan tulleiden ihmisten itkevän, hän liikutui syvästi. **34** »Mihin hänet on haudattu?» hän kysyi. »Tule katsomaan», hänelle sanottiin. **35** Jeesus itki. **36** »He olivat hyvin läheisiä ystäviä», juutalaisten johtomiehet sanoivat. »Katsokaa, miten rakas Lasarus oli hänelle.» **37** Jotkut sanoivat: »Tämä mies antoi sokealle näön – miksei hän sitten pystynyt estämään Lasaruksen kuolemaa?» **38** Jeesus seisahtui liikutuneena. He kävelivät sitten haudan luo. Se oli luola, jonka suulle oli vieritetty suuri kivi. **39** »Työntäkää kivi syrjään», Jeesus käski. Mutta kuolleen sisar Martha esteli: »Sieltä tulee kauhea haju, sillä hän on ollut kuolleena jo neljä päivää.» **40** »Enkö sanonut, että saat nähdä suuren Jumalan ihmeen, jos uskot», Jeesus vastasi Martalle. **41** Kivi vieritettiin syrjään. Sitten Jeesus katsoi ylöspäin ja sanoi: »Isä, kiitos siitä, että kuulet minua. **42** Tiedän, että kuulet minua aina, mutta sanoin tämän näiden ihmisten takia, että he uskoisivat sinun lähettäneen minut.» **43** Sitten Jeesus huusi: »Lasarus, tule ulos!» **44** Kuolleena ollut Lasarus tuli. Hänet oli kääritty hautausliinaan: jalat, kädet ja kasvotkin olivat kääreessä. Jeesus sanoi: »Päästäkää hänet noista käärinliinoista.» **45** Monet juutalaisten johtomiehet, jotka olivat tulleet Marian kanssa ja nähneet mitä tapahtui, uskoivat nyt lopultakin Jeesukseen. **46** Jotkut silminnäkijät menivät kuitenkin fariseusten luo kertomaan mitä Betaniassa oli tapahtunut. **47** Silloin yliopit ja fariseukset kokosivat ylimmän tuomioistuimensa, suuren neuvoston, keskustelemaan tilanteesta. »Mitä me nyt teemme?» he kyselivät toinen toisiltaan. »Tämä mieshän aivan ilmeisesti tekee ihmeitä.

48 Jos hän saa rauhassa toimia, koko kansa juoksee pian hänen perässään. Ja silloin Rooman armeija tulee ja hävittää kansamme ja temppelinme.» 49 Yksi heistä, Kaifas, joka oli sinä vuonna ylipappina, sanoi: »Ajatelkaa nyt loppuun asti: 50 eikö ole parempi heti surmauttaa tuo mies? Miksi koko kansan pitäisi joutua tuhoon?» 51 Tähän ylipappi Kaifaan puheenvuoroon sisältyi profetia: Jeesus ei kuolisi vain Israelin puolesta, vaan kaikkien Jumalan lasten puolesta, jotka ovat hajallaan ympäri maailmaa. 53 Tuona päivänä juutalaisten johtajat päättivät surmata Jeesuksen. 54 Sen vuoksi Jeesus lakkasi toimimasta julkisesti. Hän lähti autiomaan laidassa olevaan Efraim-nimiseen kylään, ja jäi sinne oppilaidensa kanssa. 55 Juutalaisten pääsiäisjuhla oli lähellä, ja Jerusalemiin tuli paljon väkeä maaseudulta jo useita päiviä ennen juhlien alkua saadakseen ajoissa valmistavat puhdistusmenonsa suoritetuksi. 56 Nämä ihmiset olisivat halunneet nähdä Jeesuksen, ja temppelissä kuiskailtiin: »Mitä arvelette – tuleeko hän pääsiäisjuhlille?» 57 Suuri neuvosto oli ilmoittanut julkisesti, että heti kun joku näkisi Jeesuksen, hänen tulisi tehdä siitä ilmoitus, ja Jeesus pidätettäisiin.

12 Kuusi päivää ennen pääsiäisenvieton alkua Jeesus saapui Betaniaan, jossa Lasarus asui – mies, jonka Jeesus oli herättänyt kuolleista. 2 Jeesuksen tulon kunniaksi järjestettiin juhla-ateria. Martha tarjoili, ja Lasarus oli pöydässä Jeesuksen kanssa. 3 Maria otti silloin astian aitoa kallisarvoista nardusvoidetta ja voiteli sillä Jeesuksen jalat. Sitten hän kuivasi ne omiin hiuksiinsa. Voiteen tuoksu levisi koko taloon. 4 Juudas Iskariot, yksi oppilaista – se joka myöhemmin kavalsi Jeesuksen – sanoi: 5 »Tuo voidehan maksoi kokonaisen omaisuuden. Se olisi pitänyt myydä ja rahat antaa köyhille.» 6 Ei hän kuitenkaan köyhistä välittänyt, mutta yhteiset rahat olivat hänen hallussaan, ja hän oli ottanut niistä usein itselleen. 7 Jeesus vastasi: »Jättäkää Maria rauhaan. Näin tehdessään hän valmisti minua hautaan. 8 Teillä on aina mahdollisuus auttaa köyhiä, mutta minä en ole enää kauan teidän luonanne.» 9 Kun ihmiset kuulivat Jeesuksen tulleen, heitä tulvi suurin joukoin Betaniaan. He tulivat katsomaan Jeesusta ja myös Lasarusta, jonka hän oli herättänyt kuolleista. 10 Ylipapit päättivät, että myös Lasarus oli surmattava, 11 sillä hänen takiaanhan monet menivät sinne ja uskoivat, että Jeesus oli heidän Messiaansa. 12 Seuraavana päivänä kaupunkiin levisi tieto siitä, että Jeesus oli matkalla Jerusalemiin. Suuri joukko pääsiäisjuhlille tulleita ihmisiä meni palmunoksat kädessään Jeesusta vastaan. Väkijoukko huusi: »Eläköön kuningas!

Kunnia Jumalan lähettiläälle! Kunnia Israelin kuninkaalle!» 14 Jeesus ratsasti kaupunkiin nuorella aasilla. Näin hän täytti Raamatun ennustuksen, jossa sanotaan: 15 »Älä pelkää kuningastasi, Israelin kansa, sillä minä tulen sinun luoksesi nöyränä, aasin varsan selässä.» 16 Jeesuksen oppilaat eivät vielä silloin tajunneet, että tämä oli ennustusten toteutumista. Vasta sitten kun Jeesus oli palannut taivaan kirkkauteen, he huomasivat, kuinka monet Raamatun ennustukset olivat toteutuneet aivan heidän silmiensä edessä. 17 Väkijoukossa oli sellaisia, jotka olivat itse nähneet, kuinka Jeesus herätti Lasaruksen kuolleista ja olivat kertoneet siitä kaikille. 18 Monet menivät Jeesusta vastaan juuri sen vuoksi, että olivat kuulleet tästä valtavasta ihmeestä. 19 Silloin fariseukset sanoivat keskenään: »Me hävisimme – koko maailman juoksee hänen perässään.» 20 Muutamat kreikkalaiset, jotka olivat saapuneet Jerusalemiin pääsiäisjuhlille, 21 tulivat Beetsaidasta kotoisin olevan Filippuksen luo ja pyysivät: »Me haluaisimme puhua Jeesuksen kanssa.» 22 Filippus esitti asian Andreaalle, ja yhdessä he menivät kysymään Jeesukselta. 23 Jeesus vastasi, että nyt oli tullut se aika, jolloin hänen oli palattava kunniaansa taivaaseen. 24 »Minun käy kuin vehnänjyvän, kun se putoaa multa. Ellen kuole, jään yksin kuin siemen, jota ei ole pantu maahan. Mutta minun kuolemani tähden syntyy paljon uutta elämää, kuin uusia jyviä. 25 Jos rakastatte vain tätä maanpäällistä elämää, ikään kuin se olisi ainoa, ette ole löytäneet todellista elämää. Todellinen elämä on ikuista – miksi siis takerrutte vain tähän maanpäälliseen? (aiōnios g166) 26 Jos nämä kreikkalaiset haluavat päästä oppilaikseni, pyytäkää heitä tulemaan minun mukaani, sillä minun palvelijoideni on oltava siellä missä minäkin olen. Ja Isä kunnioittaa heitä, jos he seuraavat minua. 27 Sydämeni on tuskaa täynnä. Pyytäisinkö Isältä: Pelasta minut siitä mikä on edessä? Mutta sen vuoksihan tulin maailmaan! 28 Isä, näytä valtaasi! Silloin taivaasta kuului ääni: »Minä olen sen jo tehnyt ja teen niin edelleenkin.» 29 Kun kansanjoukko kuuli äänen, jotkut luulivat sitä ukkoseksi ja toiset ajattelivat, että enkeli oli puhunut Jeesukselle. 30 Silloin Jeesus sanoi kansanjoukolle: »Ei tämä ääni kuulunut minun tähteni vaan teidän. 31 Maailman tuomitsemisen aika on tullut – se aika, jolloin tämän maailman ruhtinas, saatana, heitetään ulos. 32 Kun minut ylennetään ristille, vedän kaikki luokseni.» (33 Hän sanoi tämän ilmoittaakseen, millä tavalla hän kuolisi.) 34 »Kuoletko sinä?» ihmiset kyselivät. »Me luulimme, ettei Messias kuole ollenkaan, vaan elää ikuisesti. Miksi sanot, että hänet ylennetään? Kuka hän sitten oikein on?» (aiōn g165) 35 Jeesus vastasi: »Minun valoni loistaa teille vielä hetkisen. Kulkekaa siinä valossa niin kauan kuin voitte.

Menkää perille asti ennen kuin tulee pimeä, sillä silloin ette enää näe tietä. **36** Uskokaa minuun niin kauan kuin minä vielä olen keskellänne, että teistä tulisi Jumalan lapsia.» **37** Nämä sanat sanottuaan Jeesus vetäytyi syrjään ihmisjoukosta. Vaikka hän oli tehnyt paljon ihmeitä, suurin osa kansaa ei uskonut hänen olevan Messias. **38** Juuri niinhän profeetta Jesaja oli ennustanutkin: »Herra, kuka meitä uskoo? Kenelle Jumalan valtavat ihmeet riittävät todistukseksi?» **39** Eivät he voineet uskoa, sillä myös nämä Jesajan sanat pitivät paikkansa: **40** »Jumala on sokaissut heidän silmänsä ja kovettanut heidän sydämensä, niin etteivät he voi nähdä, eivät ymmärtää eivätkä tulla minun luokseni parannettaviksi.» **41** Tässä ennustuksessa Jesaja puhui Jeesuksesta, sillä hän oli saanut näyssä nähdä Messiaan kirkkauden. **42** Kuitenkin jopa monet juutalaisten johtomiehet uskoivat hänen olevan Messias, mutta eivät myöntäneet sitä, koska pelkäsivät, että fariseukset erottaisivat heidät synagogasta. **43** Heille oli ihmisten kiitos Jumalan kiitosta tärkeämpi. **44** Jeesus puhui kuuluvalla äänellä kansanjoukolle: »Jos uskotte minuun, uskotte silloin itse asiassa Jumalaan. **45** Nähdessänne minut näette minun lähettäjäni. **46** Minä olen tullut valoksi pimeään maailmaan, eikä kukaan, joka turvautuu minuun, enää kulje pimeässä. **47** En minä tuomitse sitä, joka kuulee sanani, mutta ei niitä tottele – minä olen tullut pelastamaan maailman enkä sitä tuomitsemaan. **48** Sillä, joka halveksii minua ja sanojani, on tuomiopäivänä toinen tuomitsija: puhumani totuus tuomitsee hänet. **49** En ole puhunut omiani, vaan sen, mitä Isä on minut valtuuttanut teille puhumaan. **50** Tiedän, että hänen sanomansa avaa ihmisille tien ikuisen elämään, ja sen vuoksi puhun, mitä hän on käsenyt minun puhua.» (aiōnios g166)

13 Kun pääsiäisjuhla lähestyi, Jeesus tiesi, että hän tulisi pian palaamaan Isän luo. Ilta-aterian aikana saatana oli saanut Juudas Iskariotin, Simonin pojan, uskomaan, että juuri sinä yönä tämän olisi paras toteuttaa suunnitelmansa kavaltaa Jeesus. Jeesus tiesi, että Isä oli antanut kaiken Poikansa käsiin ja että hän menisi kohta Jumalan luo, mistä oli tullutkin. Hän rakasti oppilaitaan loppuun asti. **4** Sen vuoksi hän nousi illallispyödystä, riisui viittansa ja kietoi pyyhkeen ympärilleen. **5** Sitten hän kaatoi vettä pesuastiaan ja alkoi pestä oppilaidensa jalkoja ja kuivata niitä vyötäisillään olevaan pyyhkeeseen. **6** Kun tuli Simon Pietarin vuoro, tämä sanoi Jeesukselle: »Mestari, sinäkö peset minun jalkani?» **7** Jeesus vastasi: »Nyt sinä et ymmärrä, miksi minä tämän teen, mutta kerran sen vielä ymmärrät.» **8** Vieläkin Pietari vastusteli: »Ei, et ikinä sinä saa pestä minun

jalkojani!» »Jollen minä pese jalkojasi, et voi olla kanssani», Jeesus vastasi. (aiōn g165) **9** Silloin Pietari huudahti: »Mestari, pese sitten myös käteni ja pääni äläkä vain jalkoja!» **10** Jeesus vastasi: »Sen, joka on kylpenyt, ei tarvitse kuin pestä pölyt jaloistaan ollakseen kokonaan puhdas. Sinä olet nyt puhdas – mutta kaikki teistä eivät ole.» **11** Jeesus tiesi, kuka kavaltaisi hänet, ja sen vuoksi hän sanoi: »Kaikki teistä eivät ole puhtaita.» **12** Pestyään oppilaidensa jalat Jeesus puki jälleen viitan ylleen, asettui pöydän ääreen ja kysyi: »Ymmärrättekö mitä äsken tein? **13** Te kutsutte minua opettajaksi ja Herraksi ja teettekin siinä oikein. **14** Ja koska minä, teidän Herranne ja opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, teidänkin tulee pestä toinen toistenne jalat. **15** Olen antanut teille esimerkin: tehkää toisillenne niin kuin minä tein teille. **16** Kuinka totta onkaan, ettei palvelija ole isäntäänsä arvokkaampi. Samoin ei lähetti ole lähettäjänsä tärkeämpi. **17** Nyt te tämän tiedätte – tehkää sen mukaan! Silloin olette onnelliset. **18** En sano tätä teistä kaikista. Tunnen teidät – itsehän teidät valitsin. Raamatussa sanotaan: 'Yksi kanssani aterialla olevista kavaltaa minut.' Pian tämä toteutuu. **19** Puhun asiasta nyt, että te kaiken tapahtuessa uskoisitte, kuka minä olen. **20** Totuus on, että jos joku ottaa vastaan ihmisen, jonka minä olen lähettänyt, hän ottaa vastaan minut. Ja samalla hän ottaa vastaan Isän, joka on minut lähettänyt.» **21** Nyt Jeesus oli sydänjuuriaan myöten järkyttynyt. Hän huudahti: »Totta se on – yksi teistä kavaltaa minut!» **22** Hänen oppilaansa katsoivat toinen toisiaan kysellen mielessään, ketä Jeesus saattoi tarkoittaa. **23** Jeesuksen oppilaista se, joka oli hänelle läheisin, oli pöydässä hänen oikealla puolellaan ja nojasi päätään hänen rintaansa vasten. **24** Simon Pietari antoi merkkejä tälle oppilaalle, että hän kysyisi Jeesukselta, kuka tuon kauhean teon tekee. **25** Tämä kysyi hiljaa Jeesukselta: »Herra, kuka se on?» **26** Jeesus vastasi niin että toiset eivät sitä kuulleet: »Se, jolle kastan leipäpalan.» Sitten Jeesus kastoi leipäpalan ja ojensi sen Juudalle, Simon Iskariotin pojalle. **27** Kun Juudas oli sen syönyt, saatana meni häneen. Jeesus sanoi Juudalle: »Tee se nyt heti.» **28** Kukaan muu aterialla olevista ei tiennyt, mitä Jeesus tarkoitti. **29** Koska Juudas hoiti yhteisiä varoja, jotkut arvelivat, että Jeesus käski hänen mennä ostamaan tarvikkeita pääsiäisjuhlaa varten tai antamaan rahaa köyhille. **30** Juudas lähti heti ulos pimeään yöhön. **31** Kun Juudas oli mennyt, Jeesus sanoi: »Minun aikani on nyt tullut. Pian on ympärilläni Jumalan kirkkaus, ja kaikki mitä minulle tapahtuu, koituu Jumalan kunniaksi. **32** Jumala antaa minulle oman kirkkautensa – ja tekee sen pian. **33** Rakkaat lapset, kuinka vähän minun lähtöön on enää aikaa.

Sitten te ette voi tulla minun luokseni, vaikka etsittekin minua – niin kuin jo olen sanonut. **34** Sen vuoksi annan teille uuden käskyn: rakastakaa toisianne niin kuin minä rakastan teitä. **35** Siitä koko maailma tuntee teidät minun oppilakseni, että rakastatte toisianne.» **36** Simon Pietari sanoi: »Mestari, minne oikein menet?» Jeesus vastasi: »Nyt et voi tulla minun mukaani, mutta myöhemmin saat tulla perässäni.» **37** »Miksi en voi tulla nyt?» Pietari kysyi. »Minähän olen valmis vaikka kuolemaan puolestasi.» **38** Jeesus sanoi: »Kuolemaan puolestani? Ennen kuin kukko huomisaamuna kiekuu, olet jo kolmesti kieltänyt edes tuntevasi minua.»

14 Jeesus jatkoi puhettaan: »Älkää olko murheissanne. Te uskotte Jumalaan – uskokaa siis minuunkin. **2** Siellä missä minun Isäni asuu, on paljon tilaa, ja minä menen sinne valmistamaan teidän tuloanne. **3** Kun sitten kaikki on valmista, tulen hakemaan teitä, ja saatte aina olla minun luonani. Jos niin ei olisi, sanoisin sen teille suoraan. **4** Tehän tiedätte, minne minä olen menossa ja miten sinne pääsee.» **5** »Emme me tiedä», Tuomas sanoi. »Meillä ei ole aavistustakaan siitä, minne sinä olet menossa – kuinka sitten tietäisimme, miten sinne pääsee?» **6** Jeesus sanoi Tuomaalle: »Minä olen tie, totuus ja elämä. Isän luo ei kukaan pääse muuten kuin tulemalla minun luokseni. **7** Jos olisit ymmärtänyt kuka minä olen, olisit käsittänyt myös millainen minun Isäni on. Tästä lähtien sinä tunnet hänet – oletthan nähnyt hänet!» **8** Silloin Filippus sanoi: »Anna meidän nähdä Isä, niin olemme tyytyväisiä.» **9** Jeesus vastasi: »Etkö sinä, Filippus, vielä tiedä edes kuka minä olen, vaikka olen ollut näin kauan teidän kanssanne? Jokainen, joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän. Miksi siis pyydät saada nähdä Isän? **10** Etkö usko, että minä olen Isässä ja Isä minussa? En ole itse keksinyt sitä, mitä puhun, vaan saanut sen Isältä, joka asuu minussa. Hän tekee työtään minun välitykselläni. **11** Uskokaa, että minä olen Isässä ja Isä minussa. Uskokaa edes niiden suurten ihmeiden tähden, jotka olette nähneet minun tekevän. **12** Totta totisesti: jokainen, joka uskoo minuun, tekee samoja tekoja kuin minä olen tehnyt – ja suurempiakin, koska menen Isän luo. **13** Te voitte pyytää häneltä mitä tahansa minuun vedoten, ja minä teen sen, että Isää ylistettäisiin siitä mitä Poika tekee. **14** Muistakaa: teen kaiken, mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte! **15** Jos rakastatte minua, niin myös tottelette minua. **16** Pyydän Isää antamaan teille toisenkin auttajan, joka ei jätä teitä koskaan. (aiön g165) **17** Hän on Pyhä Henki, ja hän johtaa teidät koko totuuteen. Useimmat ihmiset eivät ota häntä vastaan, sillä he eivät näe häntä eivätkä tunne häntä.

Mutta te tunnette, sillä hän pysyy teidän luonanne ja teissä itsessänne. **18** En minä hylkää teitä enkä jätä teitä orvoiksi, vaan tulen takaisin luoksenne. **19** Vain vähän aikaa enää, niin olen jo lähtenyt maailmasta, mutta silti olen lähellä teitä. Mutta palaan elämään – ja tekin saatte elää. **20** Sinä päivänä te tiedätte, että olen Isässäni, te minussa ja minä teissä. **21** Joka tottelee minua, myös rakastaa minua, ja koska hän minua rakastaa, Isä rakastaa häntä, ja minäkin rakastan ja ilmaisen hänelle itseni.» **22** Juudas – ei Juudas Iskariot, vaan Jeesuksen toinen samanniminen oppilas, Jaakobin poika – sanoi hänelle: »Miksi ilmaiset itsesi vain meille, oppilaillesi, etkä muulle maailmalle?» **23** Jeesus vastasi: »Siksi, että ilmaisen itseni vain sellaiselle, joka rakastaa ja tottelee minua. Myös Isä rakastaa häntä, ja me tulemme ja jäämme hänen luokseen. **24** Joka ei rakasta minua, ei voi myöskään totella minua – eikä Isääni, joka minut tänne lähetti. **25** Puhun teille näistä asioista nyt kun vielä olen luonanne. **26** Mutta kun Isä lähettää teille auttajan, Pyhän Hengen, minun edustajanani, hän opettaa teille kaiken ja muistuttaa teitä siitä, mitä itse olen teille puhunut. **27** Jätän teille lahjan: rauhan. Minun antamani rauha ei ole särkyvä kuten maailman rauha. Älkää siis kantako huolia ja pelkoja. **28** Muistakaa, mitä olen teille sanonut: menen pian pois, mutta tulen vielä takaisin teidän luoksenne. Jos todella rakastatte minua, olette iloisia siitä, että menen nyt Isän luo, joka on minua suurempi. **29** Olen puhunut teille edeltäpäin kaikista näistä asioista, että uskoisitte minuun, kun ne sitten tapahtuvat. **30** Minulla ei ole enää tilaisuutta puhua paljoakaan teidän kanssanne, sillä nyt on pahuuden valtiaan hetki. Minuun hänellä ei ole valtaa. **31** Teen vapaaehtoisesti sen, mitä Isä minulta pyytää, jotta maailma saisi tietää minun rakastavan Isää. Tulkaa, meidän täytyy nyt lähteä!»

15 »Minä olen oikea viiniköynnös, ja Isäni on puutarhuri. **2** Hän leikkaa pois sellaiset oksat, jotka eivät tee hedelmiä. Hedelmiä kantavia oksia hän hoitaa: hän karsii niitä, että ne tuottaisivat suuremman sadon. **3** Teitä hän on jo karsinut kaiken sen avulla, mitä minä olen teille puhunut, jotta saisitte enemmän voimaa ja minä voisin käyttää teitä paremmin. **4** Eläkää yhteydessä minuun ja antakaa minun elää itsessänne. Eihän oksa voi kantaa hedelmää, jos se leikataan irti rungosta – ette siis tekään, jos teillä ei ole yhteyttä minuun. **5** Niin, minä olen viiniköynnös ja te olette oksat. Joka pysyy yhteydessä minuun ja jonka elämässä minä saan vaikuttaa, se tuottaa hyvän sadon. Ilman minua ette voi tehdä mitään. **6** Se, joka ei pysy yhteydessä minuun, heitetään hyödyttömänä pois. Irralliset oksat kuivuvat, ne

kerätään ja poltetaan muiden roskien kanssa. 7 Mutta jos pysytte minun yhteydessäni ja teette mitä minä sanon, saatte pyytää mitä tahdotte, ja se annetaan teille. 8 Minun todelliset oppilaani ovat kuin satoiset oksat. Heidän tähtensä ihmiset alkavat kunnioittaa Jumalaa. 9 Olen rakastanut teitä samalla tavoin kuin Isä minua. Eläkää minun rakkaudessaani. 10 Kun noudatatte minun sanojani, elätte minun rakkaudessaani – aivan niin kuin minäkin noudatan Isäni tahtoa ja elän hänen rakkaudessaan. 11 Puhuin tästä sen vuoksi, että saisitte minun iloni – että se aivan täyttäisi teidät. Teidän riemullanne ei silloin ole rajoja! 12 Annan teille käskyn: rakastakaa toisianne niin kuin minä teitä rakastan. 13 Suurta rakkautta on se, että ihminen menee vaikka kuolemaan ystäviensä puolesta. 14 Te olette minun ystäviäni, jos teette niin kuin minä sanon. 15 En nimitä teitä enää palvelijoiksi, sillä isäntä ei usko asioitaan palvelijalleen. Nyt te olette minun ystäviäni, olenhan uskonut teille kaiken, minkä Isä on uskonut minulle. 16 Ette te ole minua valinneet, vaan minä valitsin teidät. Valitsin teidät, jotta jatkuvasti tuottaisitte hyvää hedelmää, joka säilyy, ja että Isä antaisi teille, mitä ikinä minun nimeeni vedoten pyydättekin. 17 Tahdon teidän rakastavan toisianne, sillä te saatte jo yllin kyllin vihamielisyyttä osaksenne niiden taholta, jotka kääntävät minulle selkänsä. Mutta eihän se ole uutta: he vihasivat minua jo ennen kuin teitä. 19 Kyllä he rakastaisivat teitä, jos te kuuluisitte heidän joukkoonsa, mutta te ette kuulu, sillä minä valitsin teidät sieltä, ja siksi he vihaavat teitä. 20 Muistatteko mitä teille sanoin: 'Palvelijaa ei arvosteta enempää kuin isäntäänsä.' Koska he siis vainosivat minua, on aivan luonnollista, että he vainoavat teitäkin. Jos he olisivat kuunnelleet minua, he kuuntelisivat teitäkin. 21 Mutta he vainoavat teitä, koska te kuulutte minulle. Eiväthän he tunne Jumalaa, joka minut tänne lähetti. 22 He eivät olisi syyllisiä, ellen minä olisi tullut maailmaan ja puhunut heille. Mutta nyt he eivät voi mitenkään puolustella syntiään. 23 Jotka vihaavat minua, vihaavat myös Isääni. 24 Ellen olisi tehnyt suuria ihmeitä heidän silmiensä edessä, he eivät olisi vastuussa synneistään. Mutta he näkivät nuo ihmeet ja kuitenkin vihasivat sekä minua että Isääni. 25 Näin kävi toteen se ennustus, jonka profeetat lausuiivat Messiaasta: 'He ovat vihanneet minua aivan syyttä.' 26 Lähetän teidän avuksenne Pyhän Hengen, joka on totuuden lähde. Hän tulee Isän luota puhumaan teille minusta. 27 Mutta myös teidän on kerrottava minusta kaikille ihmisille, koska olette olleet kanssani alusta saakka.»

16 »Olen puhunut tästä kaikesta, ettei mikään mitä tapahtuu, voisi horjuttaa uskoanne. 2 Toiset teistä

erotetaan seurakunnasta, ja sekin aika tulee, että ne, jotka tappavat teistä jonkun, kuvittelevat tekevänsä palveluksen Jumalalle. 3 Hehän eivät tunne Isää eivätkä minua. 4 Puhun teille tästä nyt, jotta vaikeuksiin joutuessanne muistaisitte, että valmistin teitä etukäteen. En ole maininnut siitä ennen, koska olen ollut tämän ajan teidän luonanne. 5 Mutta nyt menen takaisin lähettäjäni luo. Kukaan teistä ei kysy miksi – 6 te vain surette lähtöäni. 7 Itse asiassa teille on kuitenkin hyväksi, että lähden, sillä jollen lähtisi, niin teidän auttajanne, Pyhä Henki, ei tulisi tänne. Jos minä menen, hän tulee – sillä minä lähetän hänet luoksenne. 8 Ja kun Pyhä Henki on tullut, hän näyttää maailmalle sen syntisyyden, Jumalan hyvyden ja tuomiosta vapautumisen. 9 Maailman synty on, että se ei usko minuun. 10 Jumalan hyvyys on kaikkien ulottuvilla, koska minä menen Isän luo ettekä te enää näe minua. 11 Tuomiosta on mahdollisuus vapautua, koska saatana, kaiken pahan valtiasta, on jo tuomittu. 12 Minulla olisi teille vielä paljon puhuttavaa, mutta te ette kuitenkaan pystyisi sitä nyt ymmärtämään. 13 Kun Pyhä Henki – joka on totuus – tulee, hän opettaa teitä ymmärtämään totuutta. Hänkään ei puhu omiaan, vaan välittää teille sen mitä on kuullut. Pyhä Henki paljastaa teille myös tulevaisuuden tapahtumia. 14 Hän puhuu minusta: hän selvittää teille, kuka minä olen. 15 Koko Isän kirkkaus on minun. Juuri tämän Pyhä Henki teille osoittaa. 16 Vain hetki enää ja sitten lähden. Silloin ette enää saa nähdä minua. Mutta jonkin ajan päästä näette minut taas.» 17 »Mitä hän oikein puhuu?» jotkut oppilaat kyselivät. »Mitä tämä 'Isän luo meneminen' on? Emme ymmärrä mitä hän tarkoittaa.» 19 Jeesus näki, että he olisivat halunneet kysellä häneltä ja sanoi: »Mitäkö minä tarkoitan? 20 Maailma on vain iloinen nähdessään miten minulle käy, mutta te joudutte itkemään. Teidän itkunne muuttuu kuitenkin suureksi riemuksi, kun näette minut jälleen. 21 Te saatte kokea samanlaista iloa kuin nainen, joka on juuri synnyttänyt lapsen: tuskan sijaan on tullut suuri riemu, ja kipu on unohtunut. 22 Te olette nyt suruissanne, mutta minä näen teidät vielä, ja silloin teidät täyttää ilo, jota kukaan ei voi teiltä riistää. 23 Silloin teidän ei tarvitse pyytää mitään minulta; voitte pyytää suoraan Isältä minun nimeeni vedoten, ja hän antaa teille, mitä pyydätte. 24 Vielä ette ole tällä tavoin pyytäneet, mutta aloittakaa nyt: pyytäkää ja vedotkaa minun nimeeni, niin saatte. Eikä teidän riemullanne ole rajoja. 25 Tähän asti olen puhunut teille varovaisesti, mutta kerran tulee aika, jolloin voin avoimesti kertoa teille Isästä. 26 Silloin voitte esittää hänelle pyyntönne minun nimeeni vedoten, eikä minun tarvitse pyytää Isää täyttämään niitä. 27 Isä itse rakastaa teitä, koska te rakastatte minua ja uskotte

minun olevan kotoisin taivaasta. **28** Minähän tulin maailmaan Isäni luota ja olen nyt menossa takaisin hänen luokseen.» **29** »Vihdoinkin puhut selvää kieltä», Jeesuksen oppilaat sanoivat. **30** »Nyt ymmärrämme, että tiedät kaiken eikä sinulle tarvitse mitään selittää. Sen vuoksi uskomme sinun tulleen Jumalan luota.» **31** »Joko te nyt uskotte?» Jeesus kysyi. **32** »Mutta aivan pian – oikeastaan nyt heti – teidän joukkonne hajotetaan. Te menette takaisin kotinne ja jätätte minut yksin. Minä en kuitenkaan ole yksin, sillä Isä on kanssani. **33** Tämän minä olen teille puhunut, että löytäisitte minussa rauhan. Te joudutte kokemaan maailmassa suuria vaikeuksia ja tuskaa, mutta olkaa levolliset ja rohkeat – minä olen voittanut maailman.»

17 Kun Jeesus oli lakannut puhumasta oppilailleen, hän katsoi ylöspäin ja sanoi: »Isä, nyt se hetki on tullut! Anna ihmisten nähdä, kuka Poikasi todella on, jotta hän puolestaan saisi osoittaa heille sinun suuruutesi. **2** Sinä olet luovuttanut jokaisen ihmisen hänen käsiinsä, ja hän antaa ikuisen elämän kaikille, jotka hän on sinulta saanut. (aiōnios g166) **3** Ikuinen elämä on jokaisella, joka tuntee sinut – ainoan oikean Jumalan – ja Jeesuksen Kristuksen, jonka sinä lähetit. (aiōnios g166) **4** Olen ilmaissut ihmisille sinun rakkautesi ja suuruutesi: olen täyttänyt antamasi tehtävän. **5** Ja nyt, kun olen tässä edessäsi, Isä, anna ihmisten tajuta, että minulla oli jumalallinen valta-asema sinun luonasi jo ennen maailman luomista. **6** Olen puhunut sinusta näille ihmisille, jotka kuuluivat maailmaan. Sinä heidät kutsuit ja annoit minulle. Itse asiassa he olivat jo sinun, mutta annoit heidät minulle. He ovat tahtoneet kuunnella sinua. **7** Nyt he tietävät, että kaikki mitä minulla on, on lahjaa sinulta, **8** sillä olen tuonut heille sanoman, jonka sinulta sain. He käsittivät puheeni ja tietävät nyt varmasti, että tulin maailmaan sinun luotasi. He myös uskovat sinun lähettäneen minut. **9** En rukoile sinua maailman puolesta, vaan näiden omiesi, jotka olet antanut minulle. Ja he kaikki – koska ovat minun – kuuluvat sinulle. Sinä olet antanut minulle heidät ja kaiken, mikä on omaasi. Sen vuoksi minä ilmaisen heille itseni. **11** Lähden nyt maailmasta – he jäävät. Tulen sinun luoksesi. Pyhä Isä, pidä heistä huolta, kaikista niistä, jotka minulle annoit, että hekin olisivat yhtä – niin kuin me. **12** Täällä maan päällä ollessani olen pitänyt turvassa sinun ominasi kaikki ne, jotka sinulta sain. Suojelin heitä, niin ettei kukaan heistä joutunut eksyksiin – lukuun ottamatta Juudasta, tuota kadotuksen lasta, josta Raamattuun on edeltäpäin kirjoitettu. **13** Nyt tulen sinun luoksesi. Täällä maailmassa ollessani olen kertonut heille sinusta, että he voisivat olla iloisia täydestä

sydäimestään. **14** Maailma vihaa niitä, joille sanomani on kelvannut, koska he eivät sopeudu tämän maailman henkeen – niin kuin en minäkään. **15** En pyydä sinua nyt ottamaan heitä pois maailmasta, vaan varjelemaan heidät joutumasta saatanan valtaan. **16** Eiväthän he kuulu tähän maailmaan enempää kuin minäkään. **17** Puhdista heidän sisimpänsä, osoita heille totuutesi. Se, mitä sinä sanot, on totuus. **18** Lähetän heidät maailmaan niin kuin sinä lähetit minut. **19** Minä vihkiydyn kuolemaan, jotta he saisivat elää sinulle omistettua elämää. **20** En rukoile vain heidän puolestaan, vaan myös kaikkien niiden, jotka uskovat minuun kuultuaan heidän todistuksensa. **21** Kaikkien puolesta pyydän, että he olisivat yhtä niin kuin sinä ja minä – niin kuin sinä olet minussa ja minä sinussa. Olen antanut heille sinulta saamani kirkkauden. Hekin saavat olla tässä yhteydessä: minä heissä ja sinä minussa – kaikki yhtä, että maailma uskoisi sinun lähettäneen minut ja rakastavan omiasi yhtä paljon kuin minua. **24** Isä, haluan näiden olevan lähelläni – näiden ihmisten, jotka sinä olet minulle antanut – niin että he saavat nähdä kunniani. Sinähän sen minulle annoit, koska rakastit minua jo ennen kuin maailmaa olikaan. **25** Pyhä Isä, maailma ei sinua tunne, mutta minä tunnen sinut. Nämä minun oppilaani tietävät sinun lähettäneen minut. **26** Olen opettanut heitä tuntemaan sinua, jotta myös heissä olisi se rakkaus, jolla sinä minua rakastat, ja jotta minä eläisin heissä.»

18 Tämän puhuttuaan Jeesus lähti oppilaineen Kidronin-puron toisella puolella olevaan öljypuumetsikköön. **2** Kavaltaja-Juudas tiesi paikan, sillä Jeesus oli usein ollut siellä oppilaidensa kanssa. **3** Ylipapit ja fariseukset olivat lähettäneet Juudaksen mukana joukon sotilaita ja tempelipoliiseja. Nämä marssivat nyt metsikköön loimuavine soihtuineen ja välkähtelevine aseineen. **4** Jeesus tiesi mikä häntä odotti. Hän astui tulijoita vastaan ja kysyi: »Ketä etsitte?» **5** »Nasaretilaista Jeesusta», he sanoivat. »Minä se olen», Jeesus vastasi. **6** Kun hän näin sanoi, miehet astuivat taaksepäin ja kaatuivat maahan. **7** Hän kysyi heiltä uudestaan: »Ketä etsitte?» Ja taas he vastasivat: »Nasaretilaista Jeesusta.» **8** »Minähän sanoin, että se olen minä, ja koska te kerran minua etsitte, niin antakaa näiden muiden mennä.» **9** Tämän Jeesus sanoi toteuttaakseen ennustuksen, jonka oli aikaisemmin sanonut: »En ole kadottanut yhtään niistä, jotka sinä, Jumala, minulle annoit.» **10** Silloin Simon Pietari veti esiin miekkansa ja sivalsi korvan Malkukselta, ylipapin palvelijalta. **11** Mutta Jeesus sanoi Pietarille: »Pane miekka pois. Enkö tyhjentäisi pohjaan asti

sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut?» 12 Silloin sotilaat ja heidän päällikkönsä ja temppelipoliisit pidättivät Jeesuksen ja sitoivat hänet. 13 Ensiksi hänet vietiin Hannaan luo. Hannas oli Kaifaan, sen vuoden ylipapin, appi. 14 Kaifas taas oli sanonut suuressa neuvostossa juutalaisten johtomiehille: »On parempi, että yksi kuolee kaikkien puolesta.» 15 Simon Pietari lähti kulkemaan kiinniottajien perässä. Hänen mukanaan tuli eräs toinen oppilas, joka kuului ylipapin tuttaviiin; hän pääsi Jeesuksen mukana pihaan, 16 mutta Pietarin täytyi jäädä portin ulkopuolelle. Sitten se toinen Jeesuksen oppilas puhui portinvartijana toimivalle tytölle, ja tämä päästi Pietarinkin sisään. 17 Tyttö kysyi Pietarilta: »Etkö sinä olekin Jeesuksen oppilaita?» »En ole!» Pietari sanoi. 18 Sotilaita ja talon palvelijoita värjötteli nuotion ympärillä, sillä yö oli kylmä. Pietari seisoi siellä heidän kanssaan lämmittelemässä. 19 Sisällä ylipappi alkoi kysellä Jeesukselta hänen kannattajistaan ja siitä, mitä hän oli heille puhunut. 20 Jeesus vastasi: »Minun puheeni ovat laajalti tunnettuja, sillä olen usein puhunut julkisesti synagogassa ja temppelissä. Kaikki juutalaisten johtomiehet ovat kuulleet minua, enkä puhu kahden kesken mitään sellaista, mitä en olisi julkisestikin sanonut. 21 Miksi kyselette tätä minulta? Kysykää niiltä, jotka ovat kuulleet minua! Täälläkin on joitakin sellaisia. He kyllä tietävät, mitä olen sanonut.» 22 Yksi lähellä seisovista sotilaista läimäytti Jeesusta korvalle. »Sillä tavallako vastataan ylipapille?» sotilas huusi. 23 »Jos valehtelin, niin osoita se», Jeesus vastasi. »Lyöddäänkö ihmistä siksi, että hän sanoo totuuden?» 24 Sitten Hannas lähetti Jeesuksen sidottuna ylipappi Kaifaan luo. 25 Tällä välin Simon Pietari seisoi nuotiolla lämmittelemässä, ja häneltä kysyttiin taas: »Etkö sinä olekin hänen oppilaitaan?» »En varmasti», Pietari vastasi. 26 Mutta yksi ylipapin talon palvelijoista – sen miehen sukulainen, jolta Pietari oli lyönyt korvan – sanoi: »Minähän näin sinut siellä puutarhassa Jeesuksen kanssa!» 27 Pietari kielsi senkin. Ja silloin kiekui kukko. 28 Jeesuksen oikeudenkäynti Kaifaan edessä päättyi aamuyöllä. Sieltä hänet vietiin Rooman maaherran palatsiin. Juutalaiset eivät itse voineet tulla sisälle, sillä pakanan taloon astuminen »saastuttaisi» heidät, eivätkä he sen jälkeen saisi syödä pääsiäislammasta. 29 Sen vuoksi maaherra Pilatus meni ulos heidän luokseen kysymään: »Mistä te tätä miestä syytätte? Mitä hän oikein on tehnyt?» 30 »Eihän häntä olisi pidätetty, ellei hän olisi rikollinen!» he sinkosivat vastaan. 31 »Viekää hänet sitten mukanne ja tuomitkaa itse omien lakienne mukaan», Pilatus sanoi. »Mutta me haluamme, että hänet ristiinnaulitaan, ja siihen tarvitaan sinun suostumuksesi», juutalaiset vastasivat. 32

Näin täyttyi Jeesuksen ennustus siitä tavasta, jolla hänet surmattaisiin. 33 Pilatus meni takaisin palatsiin ja käski tuoda Jeesuksen eteensä. »Oletko sinä juutalaisten kuningas?» hän kysyi Jeesukselta. 34 »Itsekö näin ajattelet vai ovatko muut sanoneet sinulle niin?» Jeesus kysyi. 35 »Enhän minä ole juutalainen!» Pilatus tiuskaisi. »Oma kansasi ja ylipapit toivat sinut tänne. Mitä olet tehnyt?» 36 Siihen Jeesus sanoi: »Minun kuninkuuteni ei ole maallista kuninkuutta. Jos se olisi, kannattajani olisivat nousseet vastarintaan, kun juutalaisten johtomiehet lähettivät pidättämään minua.» 37 Pilatus vastasi: »Olet siis kuitenkin kuningas?» »Olen», Jeesus sanoi. »Olen kuningas. Sitä varten olen syntynyt. Tulin tuomaan maailmalle totuuden. Kaikki ne, jotka rakastavat totuutta, kuuntelevat minua.» 38 »Mikä oikein on totuus?» Pilatus huudahti. Sitten hän meni jälleen ulos kansanjoukon luo ja sanoi: »Ei hän ole syylistynyt mihinkään rikokseen. 39 Mutta koska on tapana joka pääsiäisen vapauttaa yksi vanki, niin jos haluatte, päästän vapaaksi juutalaisten kuninkaan.» 40 Siihen kansanjoukko huusi: »Ei, ei häntä! Päästä Barabbas!» Barabbas oli tunnettu kapinallinen ja murhaaja.

19 Pilatus luovutti Jeesuksen sotamiestensä ruuskittavaksi. 2 Nämä tekivät kruunun orjantappuroista ja panivat sen Jeesuksen päähän. Hänen hartioilleen he panivat purppuranpunaisen viitan. 3 »Terve, juutalaisten kuningas!» he pilkkasivat ja löivät häntä nyrkillä. 4 Pilatus meni jälleen ulos ja sanoi juutalaisille: »Tuon hänet nyt tänne, mutta teidän on käsitettävä, että pidän häntä syyttömänä.» 5 Sitten Jeesus tuli ulos piikkikruunu päässä ja purppuraviitta yllä. Pilatus sanoi: »Katsokaa tätä ihmistä!» 6 Heti Jeesuksen nähdessään ylipapit ja temppelipoliisit alkoivat huutaa: »Ristiinnaulitse! Ristiinnaulitse!» »Teidän se on tehtävä», Pilatus totesi. »Minä sanon, että hän ei ole syyllinen.» 7 Syyttäjät vastasivat: »Meidän lakimme mukaan hänen on kuoltava, koska hän sanoo olevansa Jumalan Poika.» 8 Tämän kuullessaan Pilatus säikähti entistä pahemmin. 9 Hän vei Jeesuksen takaisin palatsiin ja kysyi: »Mistä olet kotoisin?» Jeesus ei vastannut. 10 »Miksi et sano mitään?» Pilatus kysyi. »Etkö tajua, että minun vallassani on, vapautetaanko vai ristiinnaulitaanko sinut?» 11 Silloin Jeesus sanoi: »Sinulla ei olisi mitään valtaa minuun, ellei Jumala olisi antanut sitä sinulle. Niinpä ne, jotka toivat minut eteesi, ovat tehneet suuremman synnin kuin sinä.» 12 Pilatus yritti saada Jeesuksen vapaaksi syytteestä, mutta johtavat juutalaiset sanoivat hänelle: »Jos päästät tämän miehen vapaaksi, et ole keisarin ystävä. Sellainen ihminen, joka julistaa itsensä kuninkaaksi, on kapinassa keisaria vastaan.»

13 Tämän kuultuaan Pilatus toi taas Jeesuksen ulos ja istuutui kivetyllä korokkeella olevalle tuomaristuimelle. 14 Pääsiäispäivän aatto oli silloin jo puolessa. Pilatus sanoi juutalaisille: »Tässä teidän kuninkaanne!» 15 »Vie pois!» he huusivat. »Hänet on tapettava – ristiinnaulittava!» »Teidän kuninkaanneko minun pitäisi ristiinnaulita?» Pilatus kysyi. »Ei meillä kuningasta ole, vaan keisari», huusivat ylipapit. 16 Silloin Pilatus luovutti Jeesuksen ristiinnaulittavaksi. 17 Viimeinkin hän oli heidän käsissään. Hänet vietiin kaupungin ulkopuolelle. Itse hän sai kantaa ristinsä paikalle, jota kutsuttiin »Pääkalloksi», heprean kielellä Golgataksi. 18 Siellä hänet naulittiin ristiin. Samalla kertaa ristiinnaulittiin kaksi muutakin, joiden risti nostettiin Jeesuksen kummallekin puolelle. 19 Pilatus kiinnittyi Jeesuksen pään yläpuolelle kilven, jossa luki: »Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas». 20 Ristiinnaulitsemipaikka oli lähellä kaupunkia, ja sanat oli kirjoitettu hepreaksi, latinaksi ja kreikaksi, joten monet lukivat ne. 21 Ylipapit sanoivat sen tähden Pilatukselle: »Kirjoitus on muutettava kuulumaan: – ei'juutalaisten kuningas' vaan –'Hän sanoi: minä olen juutalaisten kuningas'». 22 Pilatus vastasi: »Minkä kirjoitin, sen kirjoitin, eikä sitä muuteta.» 23 Kun sotilaat – heitä oli neljä – olivat ristiinnaulinneet Jeesuksen, he jakoivat keskenään hänen vaatteensa. Saumattomaksi kudottua paitaa he eivät kuitenkaan leikanneet rikki. »Heitetään arpaa ja katsotaan kuka sen saa», he tuumivat. Näin toteutui se raamatunkohta, jossa sanotaan: »He jakoivat keskenään vaatteeni ja heittivät puvustani arpaa.» 25 Lähellä ristiä seisoi Maria, Jeesuksen äiti, Jeesuksen täti Salome, Maria, Kloopaan vaimo, ja Magdalasta kotoisin oleva Maria. 26 Kun Jeesus näki äitinsä ja rakkaan oppilaansa, hän sanoi Marialle: »Hän pitää sinusta huolta.» 27 Ja oppilaalleen hän sanoi: »Pidä huolta äidistäni.» Sen jälkeen tämä oppilas otti Marian kotiinsa asumaan. 28 Jeesus tiesi, että kaikki oli nyt loppuun suoritettu, ja hän sanoi niin kuin Raamattu oli ennustanut: »Minun on jano.» 29 Paikalla oli hapanviiniastia, ja joku kastoi siihen sienen, jonka sitten ojensi kepin päässä ylös Jeesuksen huulille. 30 Otettuaan vähän hapanviiniä Jeesus sanoi: »Nyt olen täyttänyt tehtäväni.» Sen jälkeen hän kumarsi päänsä ja antoi henkensä. 31 Juutalaisten johtomiehet eivät halunneet tuomittujen olevan ristillä enää seuraavana päivänä, sillä se oli sapatti (ja vielä tavallista suurempi juhlapäivä – pääsiäinen). Sen vuoksi he pyysivät Pilatusta antamaan määräyksen murtaa ristiinnaulittujen sääriluut, jotta miehet kuolisivat nopeammin ja heidän ruumiinsa voitaisiin ottaa alas ristiltä. 32 Sotilaat tulivat ja katkaisivat ensin ristiinnaulittujen rikollisten sääriluut. 33

Tullessaan Jeesuksen kohdalle he näkivät hänen jo kuolleen eivätkä katkaisseet hänen sääriluitaan. 34 Yksi sotilaista pisti kuitenkin varmuuden vuoksi keihäällä hänen kylkeensä, jolloin siitä vuoti verta ja vettä. 35 Tämän silminnäkijä on itse selostanut kaiken tarkasti sitä varten, että tekin uskoisitte. 36 Siinä, mitä sotilaat tekivät, toteutui raamatunkohta: »Yhtään hänen luutaan ei rikota», 37 ja: »He katsovat häneen, jonka ovat lävistäneet.» 38 Arimatiasta kotoisin oleva Joosef, joka oli – juutalaisten johtomiehiä peläten – salaa kuulunut Jeesuksen oppilaisiin, meni rohkeasti pyytämään Pilatukselta lupaa ottaa Jeesuksen ruumiin alas ristiltä. Pilatus antoi luvan, ja Joosef laski ruumiin alas. 39 Silloin ilmaantui paikalle myös Nikodeemus, joka aikoinaan oli tullut yöllä Jeesuksen luo. Hänellä oli mukanaan kolmisenkymmentä kiloa voidetta, joka oli valmistettu mirhasta ja aloesta. 40 Yhdessä miehet käärivät Jeesuksen ruumiin pitkään liinavaatteeseen, jonka he juutalaisten hautaustavan mukaan kyllästäivät noilla hyvänhajuisilla voiteilla. 41 Ristiinnaulitsemipaikkaa lähellä oli puutarha, jossa oli vielä käyttämätön hautakammio. 42 Koska oli kiire saada hautaaminen suoritetuksi ennen sapatin alkua ja hauta oli lähellä, Jeesuksen ruumis pantiin siihen.

20 Sunnuntaiaamuna niin varhain, että vielä oli pimeää, Maria Magdaleena tuli hautakammion luo ja huomasi, että sen suulla ollut kivi oli vieritetty syrjään. 2 Hän meni kiireesti Pietarin ja tämän ystävän, Jeesuksen läheisimmän oppilaan, luo. »Herran ruumis on viety pois haudasta – en tiedä, mihin!» Maria ilmoitti. 3 Molemmat miehet ryntäsivät haudalle. 4 Juostessa Pietari jäi jälkeen, ja hänen ystävänsä pääsi ensin perille, 5 kumartui katsomaan sisään hautaan ja näki käärinliinat. Hän ei kuitenkaan mennyt sisälle. 6 Silloin Pietarikin tuli siihen, ja hän astui sisälle hautakammioon. Hänkin näki käärinliinat 7 ja sivummalla, kokoon käärittyinä, Jeesuksen päätä peittäneen kankaan. 8 Silloin toinenkin oppilas meni sisään hautakammioon, näki tyhjät käärinliinat – ja uskoi, että Jeesus oli noussut kuolleista! 9 Siihen hetkeen asti he eivät olleet ymmärtäneet Raamatun ilmoittaneen, että Jeesus nousisi kuolleista. 10 Oppilaat palasivat haudalta kotiinsa. 11 Sillä aikaa Maria oli tullut takaisin haudalle. Hän seiso sen ulkopuolella ja itki. Lopulta hän kumartui katsomaan sisälle hautakammioon 12 ja näki kahden valkopukuisen enkelin istuvan – toisen pääpuolessa ja toisen jalkapuolessa – siinä missä Jeesuksen ruumis oli ollut. 13 »Mitä sinä itket?» enkelit kysyivät Marialta. »Koska Herrani on viety pois», hän vastasi, »enkä tiedä mihin hänet on pantu.» 14 Maria vilkaisi olkapäänsä yli

ja näki jonkun seisovan takanaan. Se oli Jeesus, mutta Maria ei tuntenut häntä. 15 »Miksi itket?» hän kysyi Marialta. »Ketä etsit?» Maria luuli Jeesusta puutarhuriksi. »Jos olet vinyt hänet täältä pois, sano minulle minne, niin minä otan hänet», Maria pyysi. 16 »Maria!» Jeesus sanoi. Maria kääntyi katsomaan. »Mestari!» hän huudahti. 17 »Älä koske minuun», Jeesus varoitti, »sillä en ole vielä palannut Isän luo. Mutta mene kertomaan veljilleni, että minä palaan Isäni luo, joka on myös teidän Isänne – minun Jumalani ja teidän Jumalanne.» 18 Maria Magdaleena löysi Jeesuksen oppilaat ja vakuutti heille: »Minä olen nähnyt Herran!» Hän kertoi myös, minkä sanoman Jeesus oli käsenyt heille tuoda. 19 Myöhään samana iltana Jeesuksen oppilaat olivat koolla lukittujen ovien takana, koska he pelkäsivät juutalaisten johtomiehiä. Yhtäkkiä Jeesus seisoi heidän keskellään. Ensin hän tervehti heitä sanoen: »Rauha teille», 20 ja näytti sitten heille kätensä ja kylkensä. Oppilaat olivat riemuissaan, kun näkivät Herransa. 21 Hän jatkoi: »Niin kuin Isä on lähettänyt minut, samoin minä lähetän teidät.» 22 Sitten hän puhalsi heihin päin ja sanoi: »Ottakaa vastaan Pyhä Henki. 23 Hänen valtuuttamanaan te saatte julistaa ihmisille, että heidän syntinsä ovat anteeksi annetut – ja minä todella annan heille anteeksi. Häneltä teillä on myös valtuus tarvittaessa kieltäytyä julistamasta syntejä anteeksi annetuiksi. Silloin minä en anna niitä anteeksi.» 24 Yksi Jeesuksen oppilaista, Tuomas, jota sanottiin Kaksoseksi, ei ollut toisten kanssa silloin kun Jeesus kävi. 25 He yrittivät vakuuttaa hänelle: »Me todella näimme Herran», mutta Tuomas sanoi: »En usko sitä, ellen näe naulanjalkia hänen käsissään – ja kosketa niitä ja pane kättäni hänen kylkeensä.» 26 Kahdeksan päivää myöhemmin nämä miehet olivat jälleen yhdessä, ja tällä kertaa Tuomas oli heidän kanssaan. Ovet olivat lukossa, mutta yhtäkkiä, aivan niin kuin aikaisemminkin, Jeesus seisoi keskellä huonetta ja tervehti heitä. 27 Ja hän sanoi Tuomalle: »Pane sormesi käsiini. Paina kätesi kylkeeni. Älä ole enää epäuskoinen, vaan usko!» 28 »Sinä olet minun Herrani ja Jumalani!» Tuomas huudahti. 29 Jeesus sanoi hänelle: »Sinä uskot, koska sait nähdä minut. Mutta onnellisia ne, jotka eivät ole minua nähneet ja kuitenkin uskovat.» 30 Jeesuksen oppilaat näkivät hänen tekemän vielä paljon muita ihmeitä niiden lisäksi, joista tässä kirjassa on kerrottu. 31 Näistä on kirjoitettu siksi, että tekin uskoisitte hänen olevan Messias, Jumalan Poika, ja että saisitte häneen uskonnollisen elämän.

21 Myöhemmin Jeesus näyttäytyi jälleen oppilailleen Genesaretin rannalla. 2 Siellä oli Simon Pietari,

Tuomas, Kaksoseksi kutsuttu, Natanael Galilean Kaanasta, Sebedeuksen pojat Jaakob ja Johannes ja pari muuta oppilasta. 3 Simon Pietari sanoi: »Minä lähdän kalaan.» »Me tulemme mukaan», kaikki sanoivat. Sinä yönä he eivät kuitenkaan saaneet mitään. 4 Aamun sarastaessa he näkivät jonkun seisovan rannalla, mutta eivät erottaneet kuka se oli. 5 Mies huusi: »Saitteko kalaa, ystävät?» »Emme saaneet», he vastasivat. 6 Silloin hän sanoi: »Heittäkää verkko veneen oikealle puolelle, niin saatte suuren saaliin.» He tekivät niin eivätkä jaksaneet vetää verkkoa veneeseen – sillä se oli täynnä kaloja. 7 Silloin Pietarin toveri sanoi: »Se on Herra!» Sen kuullessaan Simon Pietari vetäisi viitan päälleen, hyppäsi veteen ja lähti kohti rantaa. 8 Muut jäivät veneeseen ja vetivät täyttä verkkoa maihin, jonne oli matkaa noin sata metriä. 9 Kun he pääsivät rantaan, sinne oli tehty nuotio. Hiiloksella oli paistumassa kalaa, ja vieressä oli leipää. 10 »Tuokaa nyt muutama kala, niitä jotka juuri saitte», Jeesus sanoi – sillä hän se oli. 11 Pietari kahlasi vetämään verkkoa maalle. Se oli täynnä. Hän laski siinä 153 suurta kalaa, eikä verkko ollut kuitenkaan repeytynyt. 12 »Tulkaa syömään», Jeesus sanoi. Kukaan oppilaista ei uskaltanut kysyä, oliko hän todella Herra, sillä he ymmärsivät, että hän se oli. 13 Sitten hän tarjosi vuorotellen jokaiselle heille leipää ja kalaa. 14 Tämä oli kolmas kerta, kun Jeesus näyttäytyi oppilailleen ylösnousemuksensa jälkeen. 15 Kun oli syöty, Jeesus kysyi Simon Pietarilta: »Simon, Johanneksen poika, rakastatko sinä minua enemmän kuin nämä toiset?» »Rakastan», Pietari vastasi. »Tiedäthän sinä, että olen ystäväsi.» »Huolehdi sitten laumani pienimmistä», Jeesus sanoi. 16 Jeesus toisti kysymyksensä: »Simon, Johanneksen poika, rakastatko sinä minua koko sydämestäsi?» »Rakastan, Herra», Pietari sanoi. »Sinä tiedät kyllä, että olen ystäväsi.» »Pidä huolta lampaistani», Jeesus sanoi. 17 Vielä kerran hän kysyi Pietarilta: »Simon, Johanneksen poika, olenko minä sinulle kaikkein tärkein?» Pietari jo melkein pahastui, kun Jeesus vielä kolmannen kerran kysyi samaa asiaa, ja vastasi: »Herra, sinä tunnet minut sydämen pohjia myöten – tiedät itse, että olet minulle kaikki kaikessa.» Jeesus sanoi: »Hoida minun lampaitani. 18 Nuorempana voit tehdä mitä tahdot ja mennä minne halusit. Mutta kun vanhenet, ojennat kätesi ja toiset vievät sinut minne et halua mennä.» 19 Jeesus sanoi tämän ilmoittaakseen, miten Pietari kuolisi ja kuolemallaan todistaisi Jumalan voiman suuruudesta. Sitten Jeesus sanoi hänelle: »Anna minun johtaa itseäsi.» 20 Pietari kääntyi ja näki, että heidän perässään tuli se oppilas, jota Jeesus erityisesti rakasti, se, joka oli kumartunut illallispöydässä kysymään Jeesukselta: »Mestari, kuka meistä sinut kavaltaa?» 21

Pietari kysyi Jeesukselta: »Miten hänen käy, Herra? Millä tavalla hän kuolee?» **22** Jeesus vastasi: »Jos tahdon, että hän on elossa vielä silloin kun palaan, se on minun asiani – kulje [sinä] minun askelissani.» **23** Siten Kristukseen uskovien keskuuteen levisi sellainen huhu, että tuo oppilas ei ollenkaan kuolisi. Mutta ei Jeesus niin sanonut. Hän sanoi vain: »Jos tahdon, että hän on elossa vielä silloin kun palaan, se on minun asiani.» **24** Se oppilas olen minä! Olen itse nähnyt nämä tapahtumat ja kirjoittanut ne tähän. On yleisesti tunnettua, että kirjoittamani on totta. **25** Ja luulen, että jos kaikki Jeesuksen elämän tapahtumat kirjoitettaisiin muistiin, tuskin koko maailmaan mahtuisi niin paljon kirjoja!

Teot

1 Hyvä Jumalaa rakastava ystäväni Kerroin sinulle ensimmäisessä kirjeessäni, miten Jeesus eli ja opetti. Ennen taivaaseen paluutaan hän antoi lähimmille miehilleen Pyhältä Hengeltä saamansa ohjeet. **3** Kuolemansa jälkeisten neljäkymmenen päivän aikana hän näyttäytyi heille useita kertoja ja osoitti eri tavoin todellakin olevansa itse ilmielävänä heidän edessään. Tällöin hän kertoi heille myös Jumalan valtakunnasta. **4** Erään tapaamisen yhteydessä Jeesus käski oppilaidensa pysyä Jerusalemissa siihen asti, kunnes saisivat Isän lupaaman Pyhän Hengen. Jeesus oli keskustellut tästä aikaisemminkin heidän kanssaan. **5** Hän muistutti heitä: »Johannes kastoi vedellä, mutta muutaman päivän kuluttua teidät kastetaan Pyhällä Hengellä.» **6** Toisella kertaa oppilaat kysyivät häneltä: »Herra, aiotko nyt vapauttaa Israelin Rooman vallasta ja tehdä meistä itsenäisen kansan?» **7** Hän vastasi: »Isä hoitaa sellaiset asiat, eikä teidän tarvitse tietää päivämääriä. **8** Mutta kun Pyhä Henki tulee teihin, saatte voiman julistaa minun kuolemaani ja ylösnousemustani ensin Jerusalemissa, koko Juudeassa, Samariassa ja sitten kaikkialla maailmassa.» **9** Kun hän oli sen sanonut, hänet otettiin oppilaiden silmien edestä taivaaseen, ja pilvi peitti hänet. **10** He jäivät tuijottamaan hänen jälkeensä nähdäkseen hänestä vielä edes vilauksen. Yhtäkkiä heidän edessään seisoi kaksi valkopukuista miestä, jotka sanoivat: **11** »Galilean miehet, miksi seisotte siinä ja katselette taivaalle? Jeesus on mennyt taivaaseen, mutta hän tulee sieltä kerran samalla tavalla takaisin.» **12** Tämä tapahtui Öljymäellä, runsaan kilometrin päässä Jerusalemistä. Oppilaat palasivat sieltä kaupunkiin. **13** He rukoilivat usein erään talon yläkerrassa, johon olivat majoittuneet. Kokouksiin osallistuivat Pietari, Johannes, Jaakob, Andreas, Filippus, Tuomas, Bartolomeus, Matteus, Alfeuksen poika Jaakob, vapautusliikkeen mies Simon, Jaakobin poika Juudas sekä Jeesuksen veljet. Läsnä oli myös joitakin naisia, muiden muassa Jeesuksen äiti, Maria. **15** Kun yhdessäoloa oli jatkunut monta päivää, oli kerran koolla sata kaksikymmentä henkeä. Silloin Pietari nousi puhumaan heille: **16** »Hyvät ystävät, oli välttämätöntä, että Juudasta koskeneet Raamatun sanat toteutuivat. Pyhä Henki paljasti jo kauan sitten Kuningas Daavidin väilyksellä, että Juudas pettäisi Jeesuksen ja opastaisi kiinniottajat tämän luokse. **17** Juudas oli valittu apostoliksi niin kuin mekin. **18** Hän osti pellon niillä rahoilla, jotka sai petoksestaan. Siellä hän kaatui suin päin maahan ja loukkaantui niin, että hänen sisälmyksensä pursuivat ulos. **19** Jerusalemlaiset kuulivat pian uutisen hänen kuolemastaan ja alkoivat nimittää

paikkaa Veripelloksi. **20** Psalmeissaanhan kuningas Daavid sanoo: 'Tulkoon hänen kotinsa asumattomaksi' ja 'annettakoon hänen paikkansa jollekin toiselle'. **21** Meidän on nyt valittava Juudaksen tilalle joku toinen todistamaan Jeesuksen ylösnousemuksesta. Tehtävään tarvitaan mies, joka on ollut mukana koko Jeesuksen julkisen toiminnan ajan – siitä päivästä, jona Johannes hänet kastoi, siihen päivään, jona hänet otettiin luotamme takaisin taivaaseen.» **23** Ehdolle asetettiin kaksi miestä: Joosef, jota sanottiin Justukseksi tai Barsabbaaksi, ja Mattias. **24** Sitten rukoiltiin yhdessä, että valinta osuisi oikeaan mieheen: »Herra, sinä tunnet jokaisen sydämen. Näytä meille, kumman näistä miehistä olet valinnut apostoliksi Juudaksen tilalle, joka pettäjänä joutui omaan paikkaansa.» **26** Arvan perusteella valittiin Mattias kahdenneksitoista apostoliksi.

2 Nyt oli kulunut seitsemän viikkoa Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta, ja tuli helluntaipäivä. Kun Jeesukseen uskovat olivat kokoontuneet yhteen, **2** he kuulivat äkkiä yläpuoleltaan kuin kovan tuulen huminaa. Humina täytti koko talon, **3** ja näytti siltä, kuin tulenliekkejä olisi laskeutunut heidän jokaisen päälle. **4** Kaikki täytyivät Pyhällä Hengellä ja alkoivat puhua kielillä, joita eivät ennestään osanneet. Pyhä Henki antoi heille tällaisen kyvyn. **5** Jerusalemiin oli tullut Jumalaa kunnioittavia juutalaisia joka puolelta maailmaa. **6** Kun ihmiset kuulivat oudon huminan, he lähtivät juoksemaan taloa kohti nähdäkseen, mitä siellä tapahtui. He hämmästyivät, kun kuulivat Jeesuksen oppilaiden puhuvan heidän omaa äidinkieltään. **7** »Miten tämä on mahdollista?» he ihmettelivät. »Nämähän ovat kaikki galilealaisia, **8** ja kuitenkin kuulemme heidän puhuvan niiden maiden kieliä, joista olemme kotoisin! **9** Olemme Partiasta, Meediasta ja Eelamista, Mesopotamiasta, Juudeasta ja Kappadokiasta, Pontoksesta ja Vähästä-Aasiasta, **10** Frygiasta ja Pamfyliasta, Egyptistä ja Libyan kyreneläiseltä alueelta. Jotkut juutalaiset tai uskoomme kääntyneet ovat tulleet käymään täällä Roomasta asti, **11** toiset ovat kreetalaisia tai arabialaisia. Kaikki me kuulemme noiden miesten kertovan omalla kielellämme Jumalan suurista ihmeistä!» **12** He kuuntelivat hämmästyneinä ja kyselivät toisiltaan: »Mitä tämä oikein on?» **13** Mutta jotkut naureskelivat: »Humalassa he vain ovat!» **14** Silloin Pietari ja muut apostolit astuivat esiin, ja Pietari huusi väkijoukolle: »Kuulkaa, hyvät vieraat ja jerusalemlaiset! **15** Luulette, että nämä ihmiset ovat humalassa, mutta se ei ole totta. Nythän on aamu, kello on vasta yhdeksän. **16** Profeetta Joel ennusti tänänaamuisen tapahtuman jo satoja vuosia sitten: **17** 'Viimeisinä päivinä annan Pyhän

Henkeni ihmiskunnalle', Jumala sanoo. 'Silloin poikanne ja tyttärenne ennustavat, nuoret miehet saavat näkyjä ja vanhat miehet näkevät unia. 18 Kaikkiin palvelijoihini, sekä miehiin että naisiin, tulee Pyhä Henki, ja he profetoivat. 19 Annan näkyä avaruudessa ja maassa outoja merkkejä: verta, tulta ja savupilviä. 20 Aurinko muuttuu mustaksi ja kuu verenpunaiseksi, ennen kuin suuri Herran päivä tulee. 21 Mutta jokainen, joka pyytää apua Herralta, pelastuu.' 22 Kuulkaa, Israelin miehet! Jumala on julkisesti osoittanut hyväksyvänsä Jeesus Nasaretilaisen antamalla hänelle vallan tehdä suuria ihmeitä, niin kuin tiedätte. 23 Jumala myös toteutti suunnitelmansa loppuun asti: hän salli teidän teloittaa Jeesuksen Rooman viranomaisten avulla. 24 Sitten Jumalan vapautti hänet kuoleman kauhuista ja herätti eloon, sillä eihän kuolema voinut pitää sellaista miestä otteessaan. 25 Kuningas Daavid viittasi juuri Jeesukseen sanoessaan: 'Tiedän, että Herra on aina kanssani. Hän auttaa minua. Jumalan suunnaton voima on tukenani. 26 Ei ihme, että sydämeni on iloa täynnä ja kieleni ylistää häntä! Tiedän, että minun käy kuollessani hyvin. 27 Sinä et anna sieluni mennä kadotukseen etkä pyhän Poikasi ruumiin maatua. (Hadēs g86) 28 Annat minun palata elämään ja elää lähelläsi täynnä iloa.' 29 Ajatelkaa, rakkaat veljet! Daavid ei tarkoittanut näillä sanoilla itseään, sillä hän kuoli ja hänen hautansa tunnetaan yhä. 30 Mutta hän oli profeetta ja tiesi, että Jumala oli vannonut Messiaan olevan hänen oma jälkeläisensä ja istuvan hänen valtaistuimellaan. 31 Hän näki tulevaisuuteen ja sanoi, ettei Messiaan sielu jäisi tuonelaan eikä ruumis maatuksi, vaan että hän heräisi kuolleista. (Hadēs g86) 32 Daavid puhui Jeesuksesta, ja me kaikki voimme todistaa, että Jeesus nousi kuolleista. 33 Nyt hän istuu kunniapaikalla taivaassa Jumalan luona. Isä on lähettänyt lupaamansa Pyhän Hengen, jonka nyt näette ja kuulette toimivan. 34 Daavid ei puhunut itsestään, sillä ei hän ole noussut taivaaseen. Sen sijaan hän kirjoittaa: 'Jumala puhui Messiaalle, Herralleni, ja pyysi häntä istumaan viereensä kunniapaikalle 35 odottamaan, kunnes kukistaisi hänen vihollisensa täydellisesti.' 36 Tulkoon siis jokaiselle israelilaiselle selväksi, että Jumala on tehnyt Herran ja Messiaan tästä Jeesuksesta, jonka te teloititte ristillä.» 37 Pietarin puhe kosketti kuulijoita syvästi, ja he kysyivät häneltä ja muilta apostoleilta: »Kuulkaa, hyvät veljet, mitä meidän oikein pitäisi tehdä?» 38 Pietari vastasi: »Jokaisen teistä on käännäytävä synnistä, palattava Jumalan luo ja otettava kaste Jeesuksen nimeen. Jumala antaa teille syntinne anteeksi ja lahjoittaa teille Pyhän Hengen. 39 Kristushan lupasi tämän lahjan kaikille teille, teidän lapsillenne ja eri maissa asuville ihmisille, jotka Jumala

kutsuu.» 40 Pietari kertoi vielä paljon muutakin Jeesuksesta ja kehotti vakavasti: »Antakaa pelastaa itsenne tämän pahan ajan keskeltä.» 41 Ne, jotka uskoivat Pietarin puheen, kastettiin; heitä oli noin kolmetuhatta. 42 He osallistuivat sitten muiden uskovien kanssa säännöllisesti apostolien antamaan opetukseen, yhteisiin aterioihin, joilla murrettiin leipää, sekä rukoushetkiin. 43 Kunnioituksen ja pelonsekaisin tuntein ihmiset seurasivat apostolien ihmetekojä. 44 Jeesukseen uskovat olivat yhdessä ja jakoivat keskenään omaisuutensa. 45 He myivät maatilansa, ja yhteisistä varoista kukin sai mitä tarvitsi. 46 He kokoontuivat joka päivä säännöllisesti temppeliin jumalanpalvelukseen, mursivat leipää kodeissa pieninä ryhminä ja nauttivat yhteiset ateriansa iloisina ja kiitollisina. 47 Koko kaupunki piti heistä, ja joka päivä Jumala lisäsi uusia pelastuneita heidän joukkoonsa.

3 Eräänä iltapäivänä Pietari ja Johannes olivat menossa temppeliin kello kolmen rukoushetkeen. 2 Kadulla kannettiin juuri silloin miestä, joka oli syntymästään asti ollut liikuntakyvytön. Hänet laskettiin – niin kuin aina – Kauniin portin luo kerjäämään. 3 Pietarin ja Johanneksen kulkiessa ohi hän pyysi rahaa näiltäkin. 4 He katsoivat miestä tarkasti, ja Pietari sanoi sitten: »Katso tänne!» 5 Miehen silmät seurasivat heidän jokaista liikettään: hän odotti saavansa jotain. 6 Mutta Pietari sanoi: »Rahaa meillä ei ole, mutta minä annan sinulle jotakin muuta! Nasaretin Jeesuksen nimessä: nouse!» 7 Pietari tarttui miehen käteen ja auttoi hänet pystyyn. Silloin miehen jalat vahvistuivat, ja hän rupesi hetken seisottuaan kävelemään. Hän meni Pietarin ja Johanneksen mukana temppelialueelle ja hyppeli kuin lapsi kulkiessaan. 9 Ihmiset hämmästyivät, 10 kun heille selvisi, että tuo Jumalaa kiittävä mies oli sama kerjäläinen, jonka he olivat nähneet istuvan liikuntakyvyttömänä Kauniin portin luona. 11 He ryntäsivät Salomon pylväikköön, jossa mies pysytteli tiiviisti Pietarin ja Johanneksen kintereillä. Ihmisjoukko jäi pylväikköön ihmettelemään tapahtunutta. 12 Pietari käytti tilaisuutta hyväkseen ja piti puheen: »Hyvät israelilaiset, miksi olette niin yllättyneitä ja tuijotatte meitä ihmeissänne, niin kuin olisimme omalla voimallamme saaneet tämän miehen kävelemään? 13 Aabrahamin, lisäkin, Jaakobin ja kaikkien esi-isiemme Jumala sen teki palvelijansa Jeesuksen kunniaksi. Te hylkäsitte Jeesuksen, vaikka Pilatus oli päättänyt vapauttaa hänet. 14 Tahdoitte mieluummin päästää vapaaksi murhaajan kuin Jeesuksen, joka oli syytön ja pyhä. 15 Teloititte elämän antajan, mutta Jumala herätti hänet kuolleista. Johannes ja minä voimme todistaa sen, sillä näimme omin silmin Jeesuksen elävänä teloituksen jälkeen. 16 Tiedätte, että

tämä edessänne seisova mies oli aikaisemmin täysin liikuntakyvytön. Jumala on antanut meille uskon Jeesukseen, ja Jeesuksen nimi on nyt parantanut hänet täydellisesti. 17 Hyvät ystävät, ymmärrän kyllä, että te ja johtajanne ette tienneet, mitä teitte, kun murhasitte Jeesuksen. 18 Samalla Jumala toteutti sen, minkä oli edeltäpäin profeettojensa välityksellä ilmoittanut: että Messias joutuisi kärsimään. 19 Nyt teillä on tilaisuus muuttaa asenteenne Jumalaa kohtaan. Palatkaa hänen luokseen, niin hän ottaa syntinne pois, antaa teille uuden elämän 20 ja lähettää Jeesuksen, Messiaan, takaisin luokseen. 21 Hän on nyt taivaassa siihen asti kunnes Jumala toteuttaa kaiken, mitä on aikojen kuluessa luvannut profeettojensa välityksellä. Esimerkiksi Mooses sanoi: 'Jumala herättää joukostanne profeetan, joka muistuttaa minua. Kuunnelkaa tarkasti, mitä hän puhuu teille. (aiön g165) 23 Jokainen, joka kieltäytyy kuuntelemasta, joutuu tuhon omaksi.' 24 Samuelista alkaen ovat kaikki profeetat puhuneet myös tämänhetkisistä tapahtumista. 25 Te olette noiden profeettojen jälkeläisiä, ja teitäkin koskee Jumalan lupaus: hänhän lupasi Aabrahamille siunata koko maailmaa juutalaisen Kristuksen välityksellä. 26 Herätettyään Poikansa Kristuksen kuolleista Jumala lähetti hänet ensin teidän israelilaisten luo. Hän siunaa teitä antamalla teille voiman luopua pahuudestanne.»

4 Kun Pietari ja Johannes olivat puhumassa ihmisille, tulivat ylipapit, temppelein poliisipäällikkö ja muutamat saddukeukset heidän luokseen 2 raivoissaan siitä, että Pietari ja Johannes väittivät Jeesuksen nousseen haudasta. 3 Apostolit pidätettiin ja vietiin yöksi vankilaan, sillä oli jo ilta. 4 Monet, jotka kuulivat heidän puheensa, uskoivat siihen. Kaiken kaikkiaan uskovien määrä kohosi nyt jo noin viiteentuhanteen mieheen. 5 Seuraavana päivänä Jerusalemissa sattui olemaan suuren neuvoston kokous. 6 Mukana olivat ylipappi Hannas sekä Kaifas, Johannes, Aleksander ja muita Hannaan sukulaisia. 7 Apostolit tuotiin heidän eteensä. »Millä voimalla tai valtuuksilla te miehen paransitte?» juutalaisten johtajat kysyivät. 8 Pietari vastasi Pyhän Hengen valtaamana: »Arvoisat kansanjohtajat! 9 Jos tarkoitatte sitä hyvää tekoa, jonka teimme sairaalle, niin haluan selvästi sanoa teille ja kaikille israelilaisille, että paransimme hänet Jeesus Nasarettiläisen nimessä ja hänen voimallaan. Hän on Messias, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala herätti kuolleista. Hänen vaikutuksestaan tämä sairas mies seisoo edessänne terveenä. 11 Raamattu tarkoittaa juuri Jeesusta puhuessaan 'rakentajien hylkäämästä kivistä, josta tuli peruskivi'. 12 Kukaan muu ei voi pelastaa

ihmistä kuin hän. Koko maailmassa on hänen nimensä ainoa, joka voi meidät pelastaa.» 13 Kun neuvoston jäsenet näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden, he ihmettelivät sitä vaikutusta, joka Jeesuksella oli ollut heihin – olivathan he selvästikin koulua käymättömiä kansanmiehiä. 14 Sairaalan paranemisesta ei ollut epäilystäkään, sillä hän seiso i kuulusteltavien vieressä. 15 Heidän käskettiin poistua kokoussalista siksi aikaa, kun neuvosto käsitteli heidän asiaansa. 16 »Miten meidän pitäisi suhtautua näihin miehiin?» neuvoston jäsenet pohtivat. »He ovat kieltämättä tehneet suuren ihmeteen, ja sen tietää jokainen jerusalemlainen. 17 Mutta ehkä voimme estää heidän sanomansa leviämisen. Uhkaamme heitä ankarimmalla mahdollisella rangaistuksella, jos he eivät pysy hiljaa.» 18 He kutsuivat miehet sisään ja kielsivät heitä enää puhumasta Jeesuksesta. 19 Silloin Pietari ja Johannes sanoivat: »Ajaatelkaa itse: tahtooko Jumala, että tottelemme teitä emmekä häntä? 20 Emme me voi olla hiljaa kaiken sen jälkeen, mitä olemme nähneet Jeesuksen tekemän ja kuulleet hänen puhuvan.» 21 Neuvoston jäsenet uhkailivat apostoleja, mutta päästivät heidät lopulta vapaaksi. Heitä ei uskallettu tuomita, sillä kaikki kiittivät Jumalaa heidän tekemästään suuresta ihmeestä: 22 parantunut mies oli ollut liikuntakyvytön yli neljäkymmentä vuotta. 23 Päästyään vapaaksi Pietari ja Johannes menivät muiden Jeesuksen oppilaiden luo ja kertoivat, mitä johtomiehet olivat heille sanoneet. 24 Kaikki Jeesukseen uskovat alkoivat yhdessä rukoilla: »Herra, sinä loit taivaan, maan ja meren ja kaiken, mitä niissä on. 25 Kauan sitten esi-isämme, kuningas Daavid, joka oli palvelijasi, sai sinulta Pyhän Hengen välityksellä viestin: 'Miksi pakanat vastustavat Herraa ja mielettömät kansat punovat juonia kaikkivaltiaasta Jumalaa vastaan? Maailman kuninkaat liittoutuvat Messiasta vastaan!' 27 Kuningas Herodes, maaherra Pontius Pilatus, kaikki roomalaiset ja jopa israelilaiset ovat nyt liittoutuneet tässä kaupungissa Jeesusta, sinun omaa Poikaasi, pyhää palvelijaasi, vastaan. 28 He toteuttavat kaiken, minkä olet etukäteen päättänyt antaa heidän tehdä. 29 Sinä, Herra, olet kuullut heidän uhkauksensa. Anna palvelijoillesi paljon rohkeutta, kun he puhuvat. 30 Paranna voimallasi sairaita ja tee ihmisiä pyhän Poikasi Jeesuksen nimessä.» 31 Kun he olivat rukoilleet, rakennus, jossa he olivat koolla, tärisi. He tulivat kaikki täyteen Pyhää Henkeä ja puhuivat rohkeasti Jumalan sanaa. 32 Uskovat tunsivat syvää yhteenkuuluvuutta ja jakoivat auliisti keskenään kaiken mitä omistivat. 33 Apostolit todistivat voimakkaasti, että Jeesus oli herännyt kuolleista, ja uskovat kokivat suurta Jumalan rakkautta. 34 Kukaan ei kärsinyt puutetta, sillä ne, jotka omistivat maatiloja

tai taloja, myivät omaisuutensa ja toivat rahat apostoleille. Nämä jakoivat kaikille sen mukaan kuin kukin tarvitsi. 36 Näin teki muun muassa kyproslainen Joosef, Leevin jälkeläinen, jota apostolit sanoivat myös Barnabaaksi tai Kehottajaksi. 37 Hän myi peltonsa ja toi rahat apostoleille edelleen jaettaviksi.

5 Myös eräs Ananias-niminen mies ja hänen vaimonsa Safiira myivät maatilansa. 2 Ananias toi apostoleille kuitenkin vain osan rahoista mutta sanoi, että siinä oli kaikki. 3 Pietari vastasi hänelle: »Ananias, saatana hallitsee nyt sydäntäsi. Valehtelit Pyhälle Hengelle kun sanoit, että tämä on koko hinta. 4 Olit vapaa myymään tilan, jos halusit, ja kaupan jälkeenkin rahat olivat yhä sinun ja sait tehdä niillä mitä halusit. Mutta miksi valehtelit? Et rikkonut meitä, vaan Jumalaa vastaan.» 5 Kuultuaan tämän Ananias kaatui kuolleena lattialle. Kaikki säikähtivät. 6 Nuoret miehet kantoivat pois hänen ruumiinsa ja hautasivat hänet. 7 Kolme tuntia myöhemmin hänen vaimonsa Safiira tuli paikalle tietämättä tapahtuneesta. 8 Pietari kysyi häneltä: »Tämäkö on hinta, jonka saitte maatilastanne?» Hän vastasi myöntävästi. 9 Silloin Pietari sanoi: »Kuinka teille tuli mieleenkään ruveta tällä tavoin kiusaamaan Herran Henkeä? Ne, jotka hautasivat miehesi, ovat jo oven takana, ja he kantavat sinutkin pois.» 10 Silloin Safiira kaatui kuolleena lattialle. Kun nuoret miehet näkivät hänet siinä sisään tullessaan, he veivät hänet ja hautasivat Ananiaan viereen. 11 Kauhu valtasi koko seurakunnan ja kaikki, jotka kuulivat tapahtuneesta. 12 Apostolit tekivät monia ihmeitä. He kokoontuivat säännöllisesti uskoven kanssa temppelialueelle Salomon pylväikköön. 13 Muut eivät uskaltaneet liittyä heihin, mutta kansa antoi heille suuren arvon. 14 Sekä miehiä että naisia liittyi joukoittain uskoviin. 15 Kaduille kannettiin sairaita vuoteilla ja paareilla; sairaat toivoivat, että edes Pietarin varjo osuisi johonkin heistä hänen kulkiessaan ohi. 16 Jerusalemin naapurikaupungeista tuotiin sairaita ja pahojen henkien valtaamia ihmisiä, ja kaikki paranivat. 17 Ylipappi sekä hänen kannattajansa, jotka kuuluivat saddukeusten puolueeseen, tulivat kateelliseksi. 18 He pidättivät apostolit ja sulkivat heidät vankilaan. 19 Yöllä Herran enkeli avasi kuitenkin vankilan portit ja opasti heidät ulos. Enkeli rohkaisi: 20 »Menkää temppeliin ja puhukaa uudesta elämästä!» 21 He menivät temppeliin jo aikaisin aamulla ja alkoivat heti puhua ihmisille. Vähän myöhemmin ylipappi tuli seurueineen temppeliin ja kutsui hallitusmiehet koolle suuren neuvoston istuntoon. Apostoleja lähdettiin hakemaan neuvoston eteen. 22 Mutta poliisit palasivat vankilasta tyhjin toimin ja kertoivat: 23 »Vankilan ovet olivat lukossa ja vartijat seisoivat ulkopuolella,

mutta kun avasimme portit, sisällä ei ollutkaan ketään!» 24 Kun poliisipäällikkö ja ylipappi kuulivat tämän, he tulivat aivan neuvottomiksi. Mitä vielä tapahtuisi ja mihin tämä kaikki lopulta johtaisi? 25 Sitten joku tuli kertomaan, että vangitut miehet saarnasivat paraikaa temppelissä. 26 Poliisipäällikkö meni miehineen vangitsemaan heidät. Poliisit eivät käyttäneet väkivaltaa, sillä he pelkäsivät, että kansa kävisi heidän kimppuunsa. Vangit tuotiin neuvoston eteen. 28 Ylipappi huomautti: »Mehän kielsimme teitä enää puhumasta Jeesuksesta. Kuitenkin te olette levittäneet oppianne ympäri kaupunkia ja yritätte vierittää synn sen miehen kuolemasta meidän niskoillemme.» 29 Pietari ja muut apostolit vastasivat: »Meidän on totettava Jumalaa enemmän kuin ihmisiä. 30 Esi-isiemme Jumala on herättänyt kuolleista Jeesuksen, jonka te tapoitte ristiinnaulitsemalla. 31 Suunnattomalla voimallaan Jumala teki hänestä Kuninkaan ja Vapahtajan. Nyt israelilaisilla on mahdollisuus katua ja saada syntinsä anteeksi. 32 Me voimme osoittaa tämän kaiken todeksi, samoin Pyhä Henki, jonka Jumala antaa häntä totteleville.» 33 Tämä raivostutti johtomiehiä, ja he päättivät tappaa apostolit. 34 Mutta Gamaliel-niminen fariseusten puolueen jäsen, joka oli uskonnollisen lain erikoistuntija ja kansan arvostama mies, nousi puhumaan. Hän pyysi, että apostolit viettäisiin vähäksi aikaa salin ulkopuolelle. 35 Sitten hän sanoi muille neuvoston jäsenille: »Älkää tehkö mitään hätäkoityä. 36 Muistattekko vielä Teudaan, joka joitakin aikoja sitten yritti väittää olevansa jokin suurmies? Nelisensataa ihmistä uskoi häntä, mutta hänet tapettiin ja hänen seuraajansa hajotettiin. 37 Siihen aikaan, kun suoritettiin henkikirjoitusta, hokutteli galilealainen Juudas ihmisiä kannattajikseen. Myös hän kuoli, ja häneen liittyneiden joukko hajotettiin. 38 Ehdotan, että jättätte nyt nämä miehet rauhaan. Jos he puhuvat omiaan, he eivät pääse pitkällekkään. 39 Mutta jos heidän puheensa ja tekonsa ovat Jumalan vaikuttamia, niin te ette voi heitä pysäyttää, vaan huomaatte vielä sotivanne itse Jumalaa vastaan.» 40 Suuri neuvosto hyväksyi hänen ehdotuksensa. Apostolit pyydettiin sisään, heidät ruoskittiin ja heitä kiellettiin enää puhumasta Jeesuksesta, mutta sitten heidän annettiin mennä. 41 He poistuivat oikeussalista iloisina siitä, että Jumala oli pitänyt heitä kyllin arvokkaina kärsimään häpeää Jeesuksen nimen tähden. 42 He julistivat yhä joka päivä temppelissä ja kaupungilla, että Jeesus oli Messias.

6 Näihin aikoihin, kun uskoven joukko kasvoi nopeasti, heidän keskuudessaan alkoi ilmetä tyytymättömyyttä. Kreikkaa puhuvat valittivat, että heidän leskensä eivät saaneet päivittäisessä jaossa yhtä paljon ruokaa kuin ne lesket, jotka puhuivat hepreaa. 2 Apostolit kutsuivat kaikki

uskovat koolle. »Meidän pitäisi puhua ihmisille Jumalan sanaa eikä tuhlaata aikaamme ruuanjakelun järjestämiseen», he sanoivat. **3** »Valitkaa te, hyvät veljet, joukostanne seitsemän miestä, jotka ovat Pyhän Hengen täyttämiä, osaavat tehdä tällaista työtä ja nauttivat yleistä luottamusta. Annamme heille tehtäväksi ruuan jakamisen, **4** niin että voimme itse keskittyä rukoukseen, hyvän uutisen levittämiseen ja ihmisten opettamiseen.» **5** Kaikki hyväksyivät ehdotuksen. Tehtävään valittiin Stefanus, joka oli täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, Filippus, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas ja antiokialainen Nikolaus, joka oli ensin kääntynyt pakanuudesta juutalaisuuteen ja tullut sitten kristityksi. **6** Heidät siunattiin tähän tehtävään: rukoiltuaan apostolit panivat kätensä heidän päälleen. **7** Yhä useammat ihmiset saivat kuulla hyvän uutisen Jeesuksesta, ja uskovien joukko kasvoi valtavasti Jerusalemissa. Monista juutalaisista papeistakin tuli kristittyjä. **8** Stefanus, joka oli täynnä uskoa ja Pyhän Hengen voimaa, teki kaupunkilaisten keskuudessa suuria ihmeitä. **9** Eräänä päivänä alkoivat jotkut »vapautetuiksi» nimitetyt kreikkaa puhuvat juutalaiset väitellä hänen kanssaan, ja heihin liittyi pian Kyrenestä, Aleksandriasta, Kilikiasta ja Vähästä-Aasiasta tulleita juutalaisia. **10** Mutta kukaan ei pystynyt kumoamaan Stefanuksen sanoja, sillä hänessä vaikuttivat Pyhän Hengen viisaus ja voima. **11** Silloin he haalivat kokoon muutamia miehiä, jotka väittivät muka kuulleen Stefanuksen pilkkaavan Moosesta ja jopa Jumalaa. **12** Tämä syytös sai kansanjoukon raivoihinsa. Juutalaisten johtajat pidättivät Stefanuksen ja toivat hänet suuren neuvoston eteen. **13** Todistajat valehtelivat taas, että hän puhui jatkuvasti temppeliä ja Mooseksen lakia vastaan. **14** He selittivät: »Olemme kuulleet hänen väittävän, että tuo nasaretilainen Jeesus hävittää temppelin ja kumoaa Mooseksen lain.» **15** Neuvoston jäsenten huomio kiinnittyi Stefanuksen kasvoihin: ne loistivat kuin enkelin kasvot.

7 Ylipappi kysyi Stefanukselta: »Onko syyte oikea?» **2** Stefanus alkoi selittää: »Jumala ilmestyi Mesopotamiassa esi-isällemme Aabrahamille ja käski hänen jättää hyvästit sukulaisilleen ja muuttaa synnyinmaastaan Jumalan osoittamaan maahan. **4** Hän lähtikin kaldealaisten maasta ja asettui asumaan Harraniin. Kun hänen isänsä oli kuollut, Jumala johdatti hänet tänne Israeliin, **5** mutta ei antanut hänelle omaksi yhtään maata. Kuitenkin Jumala lupasi, että joskus koko maa olisi Aabrahamin jälkeläisten hallussa. Tämä oli silloin vielä lapseton. **6** Jumala ilmoitti Aabrahamille myös, että hänen jälkeläisensä joutuisivat lähtemään maasta ja elämään vieraassa maassa orjina neljäsataa vuotta. **7**

Jumala sanoi: 'Minä rankaisen sitä kansaa, jonka orjiksi he joutuvat, ja oma kansani saa palata Israeliin ja palvella minua siellä.' **8** Tällöin Jumala teki Aabrahamin kanssa liiton, jonka merkinä oli ympärileikkaus. Kun Aabrahamin poika lisak syntyi, hänet ympärileikattiin kahdeksan päivän ikäisenä. Lisäkista tuli Jaakobin isä, ja Jaakobin kaksitoista poikaa taas olivat juutalaisten kantaisät. **9** He olivat kateellisia Joosefille ja myivät hänet orjaksi Egyptiin, mutta Jumala oli hänen kanssaan **10** ja auttoi häntä selviytymään kaikista vaikeuksista. Hän pääsi Egyptin kuninkaan, faaraan, suosioon. Jumala antoi hänelle sellaisen viisauden, että faaraa uskoi hänen hallintaansa koko Egyptin ja kaikki palatsinsa asiat. **11** Egyptiin ja Kanaaniin tuli kova nälänhätä, josta esi-isämmekin joutuivat kärsimään. **12** Jaakob sai kuulla, että Egyptissä vielä oli viljaa, ja lähetti poikansa sitä ostamaan. **13** Kun he olivat toista kertaa samalla asialla, Joosef paljasti heille henkilöllisyytensä. Heidät vietiin faaraan luo. **14** Joosef kutsui luokseen myös isänsä ja veljiensä perheet, kaikkiaan seitsemänkymmentäviisi henkeä. **15** Tällä tavoin Jaakob ja hänen sukunsa tulivat Egyptiin, missä sekä Jaakob että kantaisämme kuolivat. **16** Aabraham oli ostanut sukuhaudan Emmorin lapsilta Sikemistä. Heidät kaikki haudattiin sinne. **17** Jumala oli Aabrahamille luvannut vapauttaa hänen jälkeläisensä orjuudesta. Kun lupauksen täyttymisen aika lähestyi, juutalaisten joukko oli kasvanut Egyptissä suureksi. Sitten maa sai uuden hallitsijan, jolle Joosefin muisto ei merkinnyt mitään. **19** Uusi kuningas punoi juonia kansaamme vastaan ja pakotti vanhemmat jättämään lapsensa heitteille, että nämä kuolisivat. **20** Siihen aikaan syntyi Mooses – kaunis lapsi, jota Jumala rakasti. Vanhemmat piilottelivat poikaa kolme kuukautta, **21** ja kun heidän lopulta oli jätettävä hänet heitteille, faaraan tytär löysi hänet ja otti kasvatikseen. **22** Mooses sai parhaan mahdollisen kasvatuksen ja koulutuksen, niin että hän pystyi toimimaan muiden johtajana. **23** Kerran – Mooses oli silloin nelikymmenvuotias – hänen mieleensä tuli lähteä tapaamaan oman kansansa jäseniä, israelilaisia. **24** Hän näki erään egyptiläisen pahoimpitelevän israelilaista miestä. Silloin Mooses löi egyptiläisen kuoliaaksi. **25** Hän oletti veljiensä tajuavan, että Jumala oli lähettänyt hänet heitä auttamaan, mutta eivät he sitä ymmärtäneet. **26** Seuraavana päivänä Mooses meni taas israelilaisten luo. Nähdessään kahden miehen riitelevän hän yritti sovittelalla: 'Teidän ei pitäisi tapella keskenänne, kun kuulutte samaan kansaan.' **27** Se, joka ei tehnyt vääryyttä, sanoi Moosekselle, että tämän oli paras olla sekaantumatta heidän asioihinsa. 'Kuka sinulle on antanut luvan määräillä ja neuvoa meitä?' hän kysyi. **28** 'Aiotko

tappaa minutkin, niin kuin eilen sen egyptiläisen?’ 29 Silloin Mooses pakeni maasta. Hän asettui midianilaisten maahan, ja hänelle syntyi siellä kaksi poikaa. 30 Neljäkymmentä vuotta myöhemmin enkeli ilmestyi hänelle palavassa pensaassa autiomaassa lähellä Siinain vuorta. 31 Nähdessään pensaan palavan Mooses juoksi ihmeissään tarkemmin katsomaan sitä, ja silloin hän kuuli Herran sanovan: 32 ‘Minä olen esiesiesi Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala.’ Mooses vapisi pelosta eikä uskaltanut nostaa katsettaan. 33 Herra sanoi: ‘Riisu kenkäsi, sillä seisot pyhällä maalla. 34 Olen nähnyt kansani ahdistuksen Egyptissä ja kuullut sen avunhuudot. Olen tullut vapauttamaan sen. Siksi lähetän sinut Egyptiin.’ 35 Näin Jumala lähetti sinne takaisin saman miehen, jonka hänen maanmiehensä aikaisemmin olivat torjuneet. Mooseksesta tuli heidän johtajansa ja pelastajansa, vaikka he olivat kysyneet: ‘Kuka sinulle on antanut luvan määreillä ja neuvoa meitä?’ 36 Hän johti heidät pois Egyptistä ja teki monia ihmeitä Egyptissä, Punaisellaamerellä ja autiomaassa neljäkymmentä vuotta kestäneen harhailun aikana. 37 Mooses kertoi israelilaisille, että Jumala herättäisi kansan keskuudesta profeetan, joka olisi kuin hän. 38 Autiomaassa hän toimi välittäjänä, kun enkeli antoi Israelin kansalle Jumalan lain. Mooses otti Siinain vuorella Jumalalta vastaan elävät sanat ja antoi ne meille. 39 Mutta esi-isämme kyllästyivät Moosekseen ja halusivat takaisin Egyptiin. 40 He pyysivät Aaronia tekemään epäjumalia, jotta he pääsisivät niiden avulla palaamaan. ‘Mooses opasti meidät Egyptistä tänne, mutta nyt emme tiedä, miten hänen on käynyt’, he sanoivat. 41 He tekivät itselleen epäjumalan, kultaisen vasikan, jolle uhrasivat tyytyväisinä aikaansaannokseensa. 42 Silloin Jumala jätti heidät palvomaan aurinkoa, kuuta ja tähtiä. Profeetta Aamoksen kirjassa Herra kysyy: ‘Minulleko te uhrasitte autiomaassa noiden neljänkymmenen vuoden aikana, israelilaiset?’ 43 Ei, vaan teitä houkuttivat pakanajumalat ja heidän kuvansa. Kannoitte Molokin telttaa ja Refan-jumalan tähteä. Siksi lähetän teidät vankeuteen kauas Babylonin toiselle puolelle.’ 44 Esi-isillämme oli autiomaassa mukanaan siirrettävä temppeli, ilmestysmaja. Siinä säilytettiin kivitaluja, joihin kymmenen käskyä oli kirjoitettu. Telttatemppleri oli tehty tarkasti niiden ohjeiden mukaan, jotka Mooses oli saanut enkeliltä. 45 Vuosia myöhemmin ilmestysmaja tuotiin maahan, joka Joosuan johdolla vallattiin pakanakansoilta. Siellä sitä käytettiin Daavidin aikaan asti. 46 Jumala siunasi runsaasti Daavidia. Tämä halusi rakentaa Jaakobin Jumalalle pysyvän temppelin, 47 mutta Salomo sen lopulta rakennutti. 48 Jumala ei kuitenkaan asu ihmiskäsin rakennetuissa

temppeleissä. Hän on sanonut profeetan välityksellä: ‘Taivas on minun valtaistuimeni ja maa jalkajakkaranani. Millaisen asumuksen te voisitte minulle rakentaa? Minäkö asuisin teidän rakennuksissanne?’ 50 Minähän olen tehnyt sekä taivaan että maan!’ 51 Olette itsepäisiä ja sydämeltänne pakanoita! Aina vain te vastustatte Pyhää Henkeä niin kuin esi-isännekin. 52 Mainitkaa yksikin profeetta, jota he eivät olisi vainonneet. He tappoivat nekin, jotka ennustivat Messiaan tulon. Tämän Jumalan valitseman Messiaan te puolestanne petitte ja murhasitte. 53 Te olette ehdoin tahdoin rikkoneet Jumalan lainkin, jonka saitte enkeleiltä.» 54 Stefanuksen puhuessa ja esittäessä syytöksiä kansan johtomiehet tulivat raivoihinsa. 55 Mutta Pyhän Hengen täyttämänä Stefanus katsoi kiinteästi kohti taivasta. Hän näki Jumalan kirkkauden ja Jeesuksen seisomassa Jumalan oikealla puolella. 56 Stefanus sanoi: »Nyt näen taivaat avoimina ja Jeesuksen, Messiaan, seisovan Jumalan oikealla puolella.» 57 Ympäriällä olijat ryntäsivät hänen kimppuunsa, tukkivat korvansa ja huusivat niin että hänen äänensä hukkui heidän huutoonsa. 58 He raahasivat hänet kaupungin ulkopuolelle kivitettäväksi. Viralliset todistajat riisuiivat takkinsa Saulus-nimisen nuoren miehen jalkojen juureen. 59 Kun tappavia kiviä alkoi sadella, Stefanus rukoili: »Herra Jeesus, ota minun henkeni.» 60 Hän lysähti polvilleen ja huusi: »Herra, älä syytä heitä tästä synnistä.» Ja Stefanus oli kuollut.

8 Saulus hyväksyi täysin Stefanuksen murhan. Sinä päivänä alkoi Jerusalemin seurakuntaa ravistella suuri vainon aalto, ja apostoleja lukuun ottamatta uskovat hajaantuivat pitkin Juudeaa ja Samariaa. 2 Stefanuksen hautasivat eräät hurskaat juutalaiset, jotka surivat vilpittömästi hänen kuolemaansa. 3 Saulus sen sijaan kulki ympäriinsä kuin raivopää tuhoten uskovia. Hän etsi heitä kodeistakin ja panetti vankilaan sekä miehiä että naisia. 4 Jerusalemlaista paenneet uskovat kulkivat paikasta toiseen levittämässä hyvää uutista Jeesuksesta. 5 Esimerkiksi Filippus meni Samarian kaupunkiin ja kertoi sen asukkaille Kristuksesta. 6 Hän teki ihmeitä ja sai väkijoukot kuuntelemaan tarkoin, mitä sanottavaa hänellä oli. 7 Hän ajoi monista ihmisistä pahoja henkiä, ja ne huusivat joutuessaan lähtemään ihmisistä. Hän paransi myös halvaantuneita ja rampoja, niin että kaupungin asukkailla oli tosiaan aihetta riemuun. 9 Muuan Simon-niminen mies oli aikaisemmin harjoittanut kaupungissa noituutta useita vuosia. Hän piti itseään tärkeänä ja oli saanut tekemiensä ihmeiden vuoksi paljon vaikutusvaltaa. Itse asiassa samarialaiset olivat pitäneet häntä jumalallisena olentonakin. 12 Nyt he uskoivat Filippusta, joka kertoi Jumalan

valtakunnasta ja sanoi, että Jeesus oli Messias. Monia miehiä ja naisia kastettiin. **13** Myös Simon uskoi ja sai kasteen. Hän seurasi Filippusta tiiviisti ja oli hämmästynyt tämän tekemistä ihmeistä. **14** Kun apostolit saivat Jerusalemiin tiedon, että samarialaiset olivat ottaneet Jumalan sanan vastaan, he lähettivät Pietarin ja Johanneksen Samariaan. **15** Heti perille tultuaan he alkoivat rukoilla, että uudet kristityt saisivat Pyhän Hengen, **16** hän ei näet vielä ollut tullut heihin: heidät oli vain kastettu Jeesuksen nimeen. **17** Kun Pietari ja Johannes panivat kätensä uskovien päälle, nämä saivat Pyhän Hengen. **18** Kun Simon näki, miten Pyhä Henki tuli ihmisiin, hän tarjosi apostoleille rahaa ostaakseen samanlaisen voiman kuin näillä oli. **19** Hän pyysi: »Antakaa minullekin tuollainen voima, että ne, joiden päälle panen käteni, saavat Pyhän Hengen.» **20** Mutta Pietari vastasi: »Joudut rahoinesi kadotukseen, kun kuvittelet, että Jumalan lahjan voi ostaa! **21** Tämä lahja ei kuulu sinulle – Jumala kyllä tietää sydämesi tilan. **22** Luovu itsekkäistä pyyteistäsi ja rukoile Jumalaa. Ehkä hän vielä antaa sinulle kaiken anteeksi. **23** Nyt olet synnin ja kateuden vallassa.» **24** Simon pyysi: »Rukoilkaa puolestani, ettei minulle tapahtuisi mitään pahaa.» **25** Puhuttuaan Samariassa Jeesuksesta Pietari ja Johannes palasivat Jerusalemiin. Matkalla he pysähtyivät moniin Samarian kyliin julistamaan hyvää uutista. **26** Filippukselle kävi Jumalan enkeli sanomassa: »Mene Jerusalemistä Gassaan johtavalle autiolle tielle puolenpäivän aikaan.» **27** Filippus totteli. Tiellä hän tapasi Etiopian kuningattaren hovin varainhoitajan. Tämä korkea virkamies oli ollut Jerusalemissa rukoilemassa **28** ja palasi nyt kotiin päin. Vaunuissa hän luki profeetta Jesajan kirjaa. **29** Pyhä Henki kehotti Filippusta: »Mene vaunujen luo ja pysytele niiden vierellä.» **30** Filippus juoksi vaunujen luo ja kuuli, mitä mies luki. »Ymmärrätkö, mitä siinä sanotaan?» hän kysyi. **31** Mies vastasi: »En tietenkään, kun kukaan ei selitä minulle.» Hän pyysi Filippusta nousemaan vaunuihin ja istumaan viereensä. **32** Hovivirkamies luki juuri tätä kohtaa: »Hänet vietiin teurastajalle kuin lammas, ja niin kuin karitsa on hiljaa keritsijän edessä, ei hänkään avannut suutaan. **33** Häntä nöyryytettiin ja kohdeltiin vastoin oikeutta. Kukaapa pystyisi kuvaamaan hänen aikaistaistensa pahuutta? Hänen elämänsä ei saanut jatkua maan päällä.» **34** Etiopialainen kysyi Filippukselta: »Puhuiko Jesaja itsestään vai jostakin toisesta?» **35** Filippus alkoi kertoa hänelle Jeesuksesta. Tämän Raamatun kohdan lisäksi hän otti esille monia muitakin. **36** Matkan jatkuessa he tulivat pienen lammen luo. »Etkö voisi kastaa minua tässä?» etiopialainen pyysi. **37** »Teen sen, jos uskot koko sydämestäsi», Filippus vastasi. Mies sanoi: »Uskon, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika.»

38 Hän käski pysäyttää vaunut, ja kun he olivat yhdessä astuneet veteen, Filippus kastoi hänet. **39** Kun he olivat nousseet rannalle, Jumalan Henki tarttui Filippukseen ja vei hänet muualle. Etiopialainen ei enää nähnyt häntä, mutta jatkoi iloisena matkaansa. **40** Filippus ilmestyi Asdodiin. Hän levitti siellä hyvää uutista Jeesuksesta ja jatkoi matkaansa Kesarean suuntaan. Kaikissa kaupungeissa hän kertoi ihmisille Jeesuksesta.

9 Saulus vihasi silmittömästi kristittyjä ja uhkasi tappaa joka ainoan heistä. Hän meni Jerusalemissa ylipapin luo **2** ja pyysi tätä kirjoittamaan kirjeen kaikille Damaskon synagogille. Näitä vaadittaisiin yhteistyöhön uskovien paljastamiseksi. Saulus toisi sitten kaikki löytämänsä kristityt vangittuina Jerusalemiin. **3** Hän lähti matkaan. Damaskon lähellä taivaasta leimahti äkkiä kirkas valo Sauluksen ympärille. **4** Saulus kaatui maahan ja kuuli äänen: »Saul, Saul, miksi vainoat minua?» **5** »Kuka olet?» hän kysyi. Ääni vastasi: »Olen Jeesus, jota vainoat. **6** Nouse nyt ja mene kaupunkiin odottamaan lisäohjeitani.» **7** Sauluksen matkatoverit olivat hämmästyksestä sanattomia. He kuulivat äänen, mutta eivät nähneet ketään. **8** Kömpiessään pystyyn Saulus tajusi tulleensa sokeaksi. Hänet talutettiin Damaskoon, ja kolmeen päivään hän ei nähnyt mitään. Hän ei myöskään syönyt tai juonut noina päivinä. **10** Damaskossa oli Ananias-niminen uskova. Hän näki näyn. Herra sanoi hänelle: »Ananias!» »Mitä, Herra?» hän vastasi. **11** Herra sanoi: »Mene Suoralle kadulle Juudaksen taloon ja kysy sieltä Saulus-nimistä tarsolaista. Hän rukoilee tällä hetkellä, **12** sillä olen ilmoittanut hänelle näyssä, että Ananias-niminen mies tulee hänen luokseen, panee kätensä hänen päälleen ja hän saa näkönsä takaisin.» **13** Ananias vastusteli: »Olen kuullut kauheuksista, joita se mies on tehnyt Jerusalemin uskoille. **14** Nytkin hänellä on ylipapin kirjoittama pidätysmääräys, joka oikeuttaa hänet vangitsemaan kaikki Damaskon uskovat!» **15** Mutta Herra sanoi: »Tee mitä pyysin. Olen valinnut Sauluksen levittämään sanomaa minusta sekä pakanakansoille ja niiden kuninkaille että Israelille. **16** Hän saa kärsiä paljon minun tähteni.» **17** Ananias lähti. Hän löysi Sauluksen, pani kätensä hänen päälleen ja sanoi: »Veljeni Saulus, sama Jeesus, joka ilmestyi sinulle tiellä, lähetti minut luoksesi, että täytyisit Pyhällä Hengellä ja voisit taas nähdä.» **18** Sauluksen näkö palasi heti aivan kuin suemukset olisivat pudonneet hänen silmiltään. Saulus kastettiin. **19** Hän en voimansa palautuivat, kun hän oli syönyt. Hän jäi Damaskon uskovien luo muutamiksi päiviksi **20** ja kävi synagogassakin kertomassa ihmisille, että Jeesus todella oli Jumalan Poika.

21 Kaikki, jotka kuulivat hänen puhuvan, olivat ihmeissään. He kyselivät: »Eikö tämä sama mies vasta vainonnut Jerusalemissa Jeesukseen uskovia? Ja eikö hänen pitänyt täälläkin pidättää heidät kaikki ja viedä ylipappien eteen?»

22 Sauluksen puheisiin tuli yhä enemmän voimaa. Damaskon juutalaiset olivat ymmällä, kun hän osoitti, että Jeesus todella oli Messias.

23 Kun joitakin päiviä oli kulunut, juutalaisten johtajat päättivät raivata hänet tieltään.

24 Saulukselle kerrottiin heidän suunnitelmistaan: he pitivät kaupungin porttejakin yötä päivää silmällä.

25 Yöllä muutamat uskovat laskivat hänet korissa alas kaupungin muurin aukosta.

26 Tultuaan Jerusalemiin Saulus yritti tavata uskovia, mutta he pelkäsivät häntä. He nimittäin luulivat hänen pettävän heitä.

27 Barnabas otti hänet vihdoinkin hoiviinsa ja vei apostolien luo. Hän kertoi, miten Saulus matkalla Damaskoon oli nähnyt Herran, mitä Herra oli sanonut hänelle ja kuinka Saulus sitten oli rohkeasti levittänyt Damaskossa uutista Jeesuksesta.

28 Nyt he hyväksyivät Sauluksen joukkoonsa. Hän oli jatkuvasti heidän kanssaan.

29 ja puhui Jeesuksesta rohkeasti. Eräät kreikkaa puhuvat juutalaiset, joiden kanssa hän väitteli, suunnittelivat hänen murhaamistaan.

30 Kun uskovat saivat kuulla, missä vaarassa hän oli, he saattoivat hänet Kesareaan ja lähettivät hänet sieltä kotiin Tarsoon.

31 Juudean, Galilean ja Samarian seurakunnat saivat nyt kasvaa rauhassa. Uskovat oppivat, millaista on elää Jumalan lapsena, ja Pyhä Henki antoi heille lisää rohkeutta.

32 Pietari kiersi eri seurakunnissa ja tuli myös Lyddaan.

33 Siellä hän näki Aineas-nimisen miehen, joka oli maannut halvaantuneena vuoteessa kahdeksan vuotta.

34 Pietari sanoi: »Aineas, Jeesus Kristus on parantanut sinut! Voit kääriä kokoon makuumattonsi.» Aineas parani heti.

35 Kun Lyddan ja Saaronin asukkaat näkivät hänen kävelevän, he uskoivat Herraan.

36 Joppeassa asui uskova nainen, jonka nimi oli Tabita (kreikaksi Dorkas, 'gaselli'). Hän teki paljon hyvää, varsinkin köyhille.

37 Näihin aikoihin hän sairastui ja kuoli. Ystävät pesivät hänen ruumiinsa ja veivät erääseen yläkerran huoneeseen.

38 Kuultuaan, että Pietari oli juuri naapurikaupungissa, uskovat lähettivät kaksi miestä hakemaan häntä.

39 Hän tuli miesten mukana, ja hänet vietiin kuolleen Tabitan luo heti. Huone oli täynnä itkeviä naisia, jotka tulivat näyttämään Pietarille Tabitan tekemiä vaatteita.

40 Pietari pyysi heitä lähtemään ulos huoneesta. Sitten hän polvistui rukoilemaan. Hän sanoi Tabitalle: »Nouse!» Tabita avasi silmänsä ja nousi istumaan, kun näki Pietarin.

41 Pietari auttoi hänet jaloilleen ja kutsui ulkona odottavat sisään.

42 Uutinen levisi ympäri kaupunkia, ja monet alkoivat

uskoa Herraan.

43 Pietari jäi Joppeen useiksi päiviksi. Hän asui nahkuri Simonin luona.

10 Kesareassa asui Kornelius-niminen Rooman armeijan upseeri, joka toimi komppanian päällikkönä niin kutsutussa Italian rykmentissä.

2 Hän ja hänen perheensä olivat Jumalaa kunnioittavia ihmisiä. He osallistuivat juutalaisten jumalanpalveluksiin ja harjoittivat hyväntekeväisyyttä.

3 Eräänä iltapäivänä kolmen aikaan Kornelius sai selvän näyn: Jumalan enkeli tuli hänen luokseen.

»Kornelius!» enkeli sanoi.

4 Mies tuijotti enkeliä kauhuissaan ja sopersi: »Mistä on kysymys?» Enkeli vastasi: »Jumala on kuullut rukouksesi ja nähnyt hyvät työsi.

5 Läheta muutamia miehiä Joppeen etsimään Simon Pietaria. Hän asuu lähellä rantaa nahkuri Simonin talossa. Kutsu hänet luoksesi.»

7 Heti kun enkeli oli lähtenyt, Kornelius kutsui kaksi palvelijaansa ja erään Jumalaa kunnioittavan sotilaan, joka kuului hänen henkivartiijoihinsa.

8 Hän selosti heille, mitä oli tapahtunut, ja lähetti heidät matkaan.

9 Seuraavana päivänä, kun miehet olivat jo lähellä Joppea, Pietari meni asuntonsa katolle rukoilemaan. Hänen oli nälkä. Odottaessaan ruuan valmistumista hän näki näyn.

11 Taivas avautui, ja sieltä laskettiin maahan kuin suurta valkoista liinaa, jota pidettiin neljästä kulmasta kiinni.

12 Liinassa oli matelijoita, lintuja ja muita eläimiä.

13 Ääni sanoi Pietarille: »Teurasta ja syö mitä haluat.»

14 Pietari vastusteli: »En suinkaan, Herra. Juutalaisten lakihan kieltää tuollaisten eläinten syömisen.»

15 Ääni sanoi uudelleen: »Syö vain, sillä jos Jumala pitää jotakin puhtaana, myös sinä voit sen hyväksyä.»

16 Sama näky toistui kolme kertaa. Sitten liina nostettiin takaisin taivaaseen.

17 Pietari oli hämmentynyt. Mitä tuollainen näky oikein merkitsi? Mitä hänen pitäisi tehdä? Sillä välin Korneliuksen lähettämät miehet olivat löytäneet talon ja seisoiivat juuri silloin portilla.

18 tiedustelemassa, sielläkö Simon Pietari asui.

19 Pietari pohti yhä näyn merkitystä, mutta Pyhä Henki sanoi hänelle: »Kolme miestä on tullut tapaamaan sinua.

20 Mene heidän luokseen ja lähde epäroimatta heidän mukaansa, sillä minä olen lähettänyt heidät.»

21 Pietari meni alas ja sanoi vieraille: »Minä olen mies jota etsitte. Mitä asiaa teillä on?»

22 He kertoivat hänelle Korneliuksesta, hyvästä, jumalaapelkäävästä Rooman armeijan upseerista, joka nautti kaikkien juutalaisten arvonantoa. Miehet kuvailivat, miten enkeli oli neuvonut Korneliusta etsimään Pietarin käsiinsä, jotta tämä sanoisi hänelle, mitä Jumala tahtoi hänen tekävän.

23 Pietari pyysi miehet sisään ja majoitti heidät yöksi. Seuraavana päivänä he lähtivät matkaan. Muutamat Joppen uskovat tulivat mukaan.

24 Matkustettuaan

vuorokauden he tulivat Kesareaan, missä Kornelius odotti heitä. Hän oli kutsunut paikalle myös sukulaisiaan ja läheisiä ystäviään. **25** Kun Pietari tuli sisään, Kornelius heittäytyi kunniottavasti hänen eteensä maahan. **26** Pietari sanoi silloin: »Nouse toki, en minä ole mikään jumala!» **27** Kornelius nousi. He vaihtoivat muutaman sanan ja menivät sitten muiden luo sisälle. **28** Pietari kertoi: »Tiedätte varmaan, että juutalaisten laki ei sallisi minun tulla luoksenne, koska te ette ole juutalaisia. Jumala osoitti minulle kuitenkin näyssä, etten saa koskaan pitää ketään alempiarvoisena. **29** Siksi tulin heti kun pyysitte. Haluaisin nyt kuulla, miksi minut haettiin.» **30** Kornelius vastasi: »Olin neljä päivää sitten juuri näihin aikoihin rukoilemassa, kun edessäni äkkiä seisoi häikäisevän kirkkaaseen viittaan pukeutunut mies. **31** Hän sanoi, että Jumala on kuullut rukoukseni ja nähnyt hyvät työni, **32** ja käski lähettää hakemaan sinua Joppesta. Hän sanoi sinun asuvan meren rannalla nahkuri Simonin talossa. **33** Lähetin miehet heti matkaan ja olen iloinen, kun tulit näin pian. Odotamme tässä nyt kaikki Jumalan edessä, mitä hän on käsenyt sinun puhua meille.» **34** Pietari vastasi: »Käsitän nyt, että Jumala on kiinnostunut muistakin kuin juutalaisista. **35** Kaikissa kansoissa on ihmisiä, jotka palvelevat häntä ja tekevät hänen mielensä mukaisia tekoja. **36** Olette varmasti kuulleet Israelin kansalle julistetusta hyvästä uutisesta: meidän ja Jumalan välillä on rauha Jeesuksen tähden. Hän on Messias, koko luomakunnan Herra. **37** Tämä sanoma lähti liikkeelle Galileasta, ja Johannes Kastajan julistustoiminnan jälkeen se levisi myös kaikkialle Juudeaan. **38** Tiedätte varmaan, että Jumala antoi Jeesus Nasaretilaiselle voiman ja Pyhän Hengen. Hän vaelsi ympäri maata, auttoi ihmisiä ja paransi kaikki pahojen henkien valtaan joutuneet, sillä Jumala oli hänen kanssaan. **39** Me apostolit olemme omin silmin nähneet kaiken, mitä hän teki Israelissa ja Jerusalemissa – siellähän hänet murhattiin, ristiinnaulittiin. **40** Kolme päivää myöhemmin Jumala kuitenkin herätti hänet eloon ja antoi muutamien todistajiksi valitsemiensa ihmisten nähdä hänet – ei kansanjoukkojen, vaan meidän, jotka söimme ja joimme hänen kanssaan hänen ylösnousemuksensa jälkeen. **42** Hän käski meidän kertoa kaikille hyvän uutisen: Jumala on asettanut hänet koko maailman – elävien ja kuolleiden – tuomariksi. **43** Kaikki profeetat ovat kirjoittaneet, että ne, jotka uskovat häneen, saavat hänen tähtensä synnit anteeksi.» **44** Pyhä Henki tuli Pietarin puhuessa kaikkiin kuulijoihin. **45** Pietarin mukana seuranneet juutalaiset ihmettelivät, kun Pyhän Hengen lahja annettiin pakanoillekin. **46** Siitä ei kuitenkaan ollut epäilystäkään, sillä Kornelius ja hänen vieraansa puhuivat kielellä ja kiittivät Jumalaa. Pietari kysyi:

»Ei kai kenelläkään voi olla mitään sitä vastaan, että nämä ihmiset kastetaan, kun he ovat saaneet Pyhän Hengen niin kuin me?» **48** Heidät kastettiin Jeesuksen Kristuksen nimeen. Sen jälkeen Kornelius pyysi Pietaria jäämään vieraakseen muutamaksi päiväksi.

11 Apostolit ja Juudean uskovat saivat pian tietää, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan sanoman Jeesuksesta. **2** Kun Pietari palasi Jerusalemiin, juutalaiskristityt vaativat häneltä selvitystä. **3** He syyttivät Pietaria: »Sinä olet käynyt pakanoiden luona ja syönytkin heidän kanssaan.» **4** Pietari kertoi heille koko tapauksen: **5** »Näin eräänä päivänä Joppeassa rukoillessani näyn. Oli kuin suuri valkea liina olisi laskettu neljästä kulmasta alas taivaasta. **6** Liinassa oli matelijoita, lintuja ja kaikenlaisia muita eläimiä. **7** Kuulin äänen sanovan: 'Teurasta ja syö mitä tahdot!' **8** Mutta minä sanoin, etten koskaan ollut syönyt mitään juutalaisten lain kieltämiä ruokia. **9** Silloin kuulin äänen uudelleen: 'Jos Jumala pitää jotain puhtaana, sinäkin voit hyväksyä sen.' **10** Tämä toistui kolme kertaa. Sitten liina nostettiin taivaaseen kaikkine eläimineen. **11** Samanaikaisesti talon luo ilmestyi kolme miestä, jotka olivat tulleet hakemaan minua Kesareaan. **12** Pyhä Henki käski minun lähteä heidän mukaansa ja olla välittämättä siitä, etteivät he olleet juutalaisia. Nämä täällä olevat kuusi uskonveljeä lähtivät kanssani. Tulimme perille sen miehen kotiin, joka oli lähettänyt hakijat. **13** Hän kertoi, että enkeli oli tullut hänen luokseen ja kehottanut häntä etsimään minut käsiinsä Joppesta. **14** Enkeli oli luvannut, että selittäisin, miten hän ja hänen talonväkensä voisivat pelastua. **15** Kerroin heille ensin hyvän uutisen Jeesuksesta. Olin vasta päässyt alkuun, kun he saivat Pyhän Hengen samalla tavalla kuin mekin aikaisemmin. **16** Muistin Herran sanat: 'Johannes kastaa vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä.' **17** Koska Jumala antoi näille pakanoille saman lahjan kuin meillekin, kun uskoimme Jeesukseen, en kai voinut ruveta häntä estämään?» **18** Heidän vastalauseensa tyrehtyivät, kun he kuulivat Pietarin kertomuksen, ja he alkoivat kiittää Jumalaa siitä, että hän oli antanut pakanoillekin oikeuden tulla hänen luokseen ja saada ikuisen elämän. **19** Uskovat, jotka olivat lähteneet Jerusalemissa Stefanuksen kuolemaa seuranneen vainon aikana, siirtyivät Foinikiaan, Kyprokseen ja Antiokiaan asti. He levittivät hyvää uutista, mutta vain juutalaisille. **20** Jotkut kyproslaiset ja kyreneläiset puhuivat Jeesuksesta kuitenkin myös Antiokian kreikkalaisille. **21** Herra siunasi heidän puheensa, niin että monet, jotka siis eivät olleet juutalaisia, uskoivat Jeesukseen. **22** Kun Jerusalemin

seurakunta sai kuulla tästä, se lähetti Barnabaan Antiokiaan. **23** Päästyään perille ja nähtyään, miten ihmeellisellä tavalla Jumala oli siellä toiminut, Barnabas ilahtui kovasti ja kehotti uskovia pysymään lähellä Herraa, mitä tahansa tapahtuisikin. **24** Barnabas oli hyvä mies – oikea Hengen ja uskon ihminen. Jeesukseen uskovien joukko kasvoi paljon hänen vaikutuksestaan. **25** Barnabas lähti sitten Tarsoon etsimään Saulusta. **26** Löydettyään hänet Barnabas tuli yhdessä hänen kanssaan takaisin Antiokiaan, ja he jäivät sinne kokonaiseksi vuodeksi. He opettiivat sikäläisiä uskovia. (Antiokiassa uskovia alettiin sanoa »kristityiksi».) **27** Tuona aikana tuli Jerusalemissa profeettoja Antiokiaan. **28** Eräs heistä, Agabus-niminen, nousi kerran kokouksessa Pyhän Hengen vaikutuksesta ilmoittamaan, että maailmaan oli tulossa suuri nälänhätä. (Keisari Claudiuksen aikana ennustus toteutui.) **29** Uskovat päättivät lähettää apua Juudeassa asuville kristityille. Jokainen antoi minkä voi, **30** ja Barnabas ja Saulus veivät näin kootun lahjan Jerusalemin seurakunnan johtajille.

12 Näihin aikoihin kuningas Herodes sai kynsiinsä muutamia seurakunnan jäseniä. Heidä kidutettiin, **2** ja Jaakob, Johanneksen veli, teloitettiin miekalla. **3** Kun Herodes huomasi, että se oli mieleen juutalaisten johtajille, hän pidatti pääsiäisviikolla Pietarin **4** ja pani hänet vankilaan. Kuusitoista vartijaa oli neljän miehen ryhminä häntä vartioimassa. Herodes aikoi jättää hänet pääsiäisen jälkeen juutalaisten tuomittavaksi. **5** Seurakunnan jäsenet rukoilivat koko ajan, että hän pelastuisi. **6** Oli oikeudenkäyntiä edeltävä yö, ja Pietari nukkui kahden vartijan välissä. Hän oli kaksinkertaisissa kahleissa, ja portin ulkopuolellakin oli vartijoita. **7** Yhtäkkiä selli tuli valoisaksi ja Pietarin viereen ilmestyi Jumalan lähettämä enkeli, joka töytäisi häntä kylkeen ja sanoi: »Herää ja nouse heti!» Kahleet irtosivat hänen ranteistaan. **8** Enkeli sanoi: »Pue päällesi ja vedä sandaalit jalkaasi!» Pietari totteli. »Ota nyt viittasi ja tule perässäni», enkeli jatkoi. **9** Pietari seurasi häntä ulos sellistä. Pietari luuli näkevänsä unta tai näyn eikä käsittänyt, että kaikki oli totta. **10** He kulkivat ensimmäisten ja toisten vartijoiden ohi ja tulivat rautaportille, joka avautui itsestään. Kuljettuaan portista vapauteen he kävelivät eteenpäin katuja pitkin. Sitten enkeli katosi. **11** Pietari tajusi nyt, mitä oli tapahtunut. Hän ihmetteli itsekseen: »Tämä on totta! Herra lähetti enkelinsä pelastamaan minut. Herodes ja juutalaiset eivät saaneetkaan tahtoaan toteutetuksi.» **12** Hetken tilannetta harkittuaan hän lähti kohti Marian, Johannes Markuksen äidin, kotia. Siellä oli suuri joukko koolla rukoilemassa. **13** Pietari koputti eteisen

oveen, ja Rode-niminen apulainen tuli katsomaan, kuka siellä oli. **14** Tunnettuaan Pietarin äänen hän riemastui niin, ettei huomannut edes avata ovea, vaan juoksi kertomaan muille, että Pietari seisoi ovelta. **15** Sisällä olijat eivät uskoneet häntä, vaan sanoivat, että hän oli sekaisin päästään. Kun hän ei antanut periksi, he arvelivat: »Sitten siellä on Pietarin suojelusenkeli.» **16** Pietari koputti yhä. Kun he lopulta avasivat oven, heidän hämmästyksellään ei ollut rajoja. **17** Pietari pyysi hiljaisuutta ja selosti, miten Herra oli auttanut hänet pois vankilasta. »Kertokaa Jaakobille ja muille, mitä on tapahtunut», hän sanoi ja lähti sitten turvallisempaan paikkaan. **18** Vankilassa oli aamulla melkoinen sekasorto. Mihin Pietari oli voinut kadota? **19** Kun Herodes sai tietää, ettei Pietari enää ollut vankilassa, hän käski pidättää vartijat. Heidät tuomittiin kuolemaan. Herodes itse matkusti joksikin aikaa Kesareaan. **20** Tyyrosta ja Siidonista tuli lähetystö Kesareaan tapaamaan Herodesta. Herodes oli hyvin vihainen näiden kahden kaupungin asukkaille. Lähetystö sai kuitenkin taivutetuksi puolelleen Blastoksen, kuninkaan sihteerin, ja pyysi rauhaa, sillä kaupankäynti Herodeksen alueen kanssa oli kaupungeille välttämätöntä. **21** Herodeksen kanssa sovittiin vastaanotosta. Määräaikana hän pukeutui virkapukuunsa, istuutui valtaistuimelleen ja piti puheen. **22** Kun hän oli lopettanut, ihmiset huusivat: »Jumala ääni – ei ihmisen!» **23** Koska Herodes ei antanut kunnia Jumalalle, enkelin lähettämä sairaus iski häneen välittömästi: madot söivät hänet kuoliaaksi. **24** Hyvä uutinen Jumalan rakkaudesta levisi nopeasti, ja yhä useammat alkoivat uskoa Jeesukseen. **25** Barnabas ja Saulus kävivät Jerusalemissa ja toimitettuaan tehtävänsä palasivat sieltä Antiokiaan Johannes Markus mukanaan.

13 Antiokian seurakunnassa oli useita profeettoja ja opettajia: Barnabas, Simeon (»Musta»), kyreneläinen Lukius, kuningas Herodeksen kasvatusveli Manaen sekä Saulus. **2** Kun he kerran pitivät jumalanpalvelusta ja paastosivat, Pyhä Henki sanoi: »Vapauttakaa Barnabas ja Saulus suorittamaan sitä tehtävää, johon minä olen heidät valinnut.» **3** Jatsettuaan paastoa ja rukoilemista miehet panivat kätensä heidän päälleen ja siunasivat heidät matkaan. **4** Pyhä Henki ohjasi heidät Seleukiaan, josta he purjehtivat Kyprokseen. **5** Siellä he puhuivat Salamiissa juutalaisten synagogassa. Johannes Markus oli tullut matkalle mukaan toimiakseen heidän apulaisenaan. **6** He kulkivat tämän jälkeen koko saaren läpi ja kertoivat Jeesuksesta kaikissa kaupungeissa. Pafossa he tapasivat juutalaisen noidan, Barjeesuksen, joka esiintyi profeettana. Tämä oli

asettunut taloksi maaherra Sergius Pauluksen luo, joka oli hyvin viisas mies. Maaherra kutsui Barnabaan ja Sauluksen kuullakseen, mitä nämä puhuivat Jumalasta. **8** Barjeesus, jonka kreikkalainen nimi oli Elymas, tuli kuitenkin väliin ja yritti estää Sergius Paulusta uskomasta Jumalaan. **9** Saulus, jota oli alettu sanoa myös Paavaliksi, katsoi silloin ankarasti Elymasta ja sanoi Pyhän Hengen täyttämänä: **10** »Sinä olet saatanan asialla, olet ovela ja kiero. Etkö jo lakkaa vastustamasta Jumalaa ja hänen hyvyttään? **11** Herra rankaisee sinua: tulet joksikin aikaa sokeaksi.» Elymas menetti heti näkönsä ja kuljeskeli avuttomana ympäriinsä pyytäen, että joku taluttaisi häntä. **12** Kun maaherra näki, mitä oli tapahtunut, hän uskoi ja ihmetteli Jumalan voimaa. **13** Paavali matkusti seuralaisineen laivalla Pafosta Vähään-Aasiaan ja nousi maihin Pergen satamassa. Johannes palasi sieltä Jerusalemiin. **14** Barnabas ja Paavali jatkoivat matkaa Pisidian Antiokiaan. Sapattina he menivät synagogaan jumalanpalvelukseen. **15** Kun Mooseksen ja profeettojen kirjoja oli tavan mukaan luettu, vieraat saivat synagogan johtajilta sanan: »Veljet, jos teillä on jotain sanottavaa seurakunnalle, niin puhukaa.» **16** Paavali nousi, viittasi kädellään tervehdykseksi ja aloitti: »Kuulkaa, israelilaiset ja te muut, jotka kunnioitatte Jumalaa! **17** Israelin Jumala valitsi esi-isämme ja auttoi heidät ihmeellisellä tavalla pois Egyptistä, jossa he olivat orjina. **18** Hän hoiti heitä hyvin neljäkymmentä vuotta kestäneen autiomaamatkan aikana. **19** Sitten hän hävitti Kanaanin maasta seitsemän kansaa ja antoi Israelille näiden alueen. Noin neljänsadanviidenkymmenen vuoden kuluttua tulivat kansan johtajiksi tuomarit. Heidän jälkeensä kansaa johti profeetta Samuel. **21** Kansa tahtoi kuningasta, ja Jumala antoi sille Saulin, Benjaminin sukuun kuuluvan Kiisin pojan. Saul hallitsi neljäkymmentä vuotta, **22** mutta sitten Jumala antoi hänen tilalleen kuninkaaksi Daavidin. Jumala sanoi: 'Daavid, lisain poika, on minun mieleiseni ihminen, sillä hän tottelee minua.' **23** Daavidin jälkeläisistä Jumala on antanut lupauksensa mukaan Israelille vapauttajan, Jeesuksen. **24** Ennen hänen tuloaan Johannes Kastaja julisti voimakkaasti, että jokaisen israelilaisen oli luovuttava synnistä ja tultava Jumalan luo. **25** Kun Johannes oli suorittanut tehtävänsä, hän kysyi: 'Pidätkö minua Messiaana? Hän tulee pian, ja häneen verrattuna minä en ole mitään.' **26** Tämä pelastus koskee meitä kaikkia, sekä Aabrahamin jälkeläisiä että teitä muita, jotka kunnioitatte Jumalaa. **27** Jerusalemin juutalaiset ja heidän johtajansa tappoivat Jeesuksen, niin kuin oli ennustettukin. He eivät tajunneet kuka hän oli, vaikka olivat kuulleet joka sapatti, mitä profeetat olivat kirjoittaneet hänestä. **28** He eivät keksineet

mitään syytä, mistä hän olisi ansainnut kuolemantuomion, mutta kuitenkin he vaativat Pilatusta surmauttamaan hänet. **29** Kun kaikki hänen kuolemaansa koskevat ennustukset olivat toteutuneet, hänet otettiin alas ristiltä ja haudattiin. **30** Mutta Jumala herätti hänet eloon! **31** Seuraavien päivien aikana monet, jotka olivat tulleet hänen kanssaan Galileasta Jerusalemiin, näkivät hänet useita kertoja. He puhuvat jatkuvasti tästä kaikille. **32** Barnabas ja minä olemme myös täällä tuomassa teille tätä hyvää uutista. Lupaus, jonka Jumala antoi esi-isillemme, on toteutunut meidän aikanamme, kun Jumala herätti Jeesuksen kuolleista. Toisessa psalmissa sanotaan juuri Jeesuksesta: 'Sinä olet minun poikani, jonka tänään synnytin.' **34** Jumala oli luvannut, ettei Jeesus enää kuolisi. Raamatussa hän vakuuttaa: 'Annan teidän kokea jotakin ihmeellistä, jonka lupasin Daavidille.' **35** Toisessa kohdassa hän ilmaisee vielä selvemmin tarkoituksensa sanoessaan: 'Jumala ei anna Pyhänsä joutua maatumaan.' **36** Hän ei tarkoittanut Daavidia, joka kuoli sen jälkeen kun oli palvellut aikalaisiaan Jumalan tahdon mukaan. Hänet haudattiin, ja hänen ruumiinsa tuli maaksi. **37** Jumala herätti elämään toisen, jonka ruumis siis ei maatunut. **38** Kuulkaa, rakkaat veljet! Tämä Jeesus voi antaa teidän syntinne anteeksi. **39** Jokainen, joka uskoo häneen, vapautuu kaikesta syyllisyydestä, mistä Mooseksen laki ei pysty ihmistä vapauttamaan, ja Jumala hyväksyy hänet lapsekseen. **40** Toivottavasti teihin ei tarvitse soveltaa profeettojen sanoja: **41** 'Kuulkaa ja hukkukaa, totuuden halveksijat, kun ette usko vaikka kuulette kerrottavan, mitä teen teidän elinaikananne.'» **42** Kun ihmiset lähtivät jumalanpalveluksesta, he pyysivät Paavalia puhumaan heille taas viikon kuluttua. **43** Monet juutalaiset ja ulkomaalaiset, jotka olivat olleet synagogassa, lähtivät Paavalin ja Barnabaan perässä. Paavali ja Barnabas kehottivat heitä ottamaan vastaan kaiken hyvän, mitä Jumala tarjosi heille lahjaksi. **44** Seuraavalla viikolla melkein koko kaupunki oli liikkeellä, kun apostolit puhuivat Jumalan sanaa. **45** Kun juutalaisten johtajat näkivät ihmisjoukon, he vimmastuivat ja väittivät vastaan ivaten, sanoipa Paavali mitä tahansa. **46** Silloin Paavali ja Barnabas selittivät rohkeasti: »Jumalan sanaa oli ensin tarjottava teille juutalaisille. Koska olette torjuneet sen ja osoittaneet olevanne sopimattomia ikuiseen elämään, viemme hyvän uutisen pakanoilta. (aiönios g166) **47** Sitä Herra tarkoitti sanoessaan: 'Olen tehnyt sinut pakanoiden valoksi, että johtaisit heitä maailman ääristä pelastukseen.'» **48** Kun pakanat kuulivat tämän, he tulivat hyvin iloisiksi. Kaikki, jotka Jumala oli valinnut ikuiseen elämään, uskoivat hänen sanaansa. (aiönios g166) **49** Jumalan sana levisi koko maakuntaan. **50** Juutalaisten johtajat yllyttivät

uskonnollismielisiä rikkaita naisia ja vaikutusvaltaisia miehiä vastustamaan Paavalia ja Barnabasta. Vieraat ajettiin ulos kaupungista. **51** He pudistivat kaupungin pölyt jaloistaan ja menivät Ikonioniin. **52** Ne, jotka olivat heidän työnsä tuloksena alkaneet uskoa Jeesukseen, saivat kokea suurta iloa, ja Herra täytti heidät Pyhällä Hengellä.

14 Myös Ikonionissa Paavali ja Barnabas menivät synagogaan. Heidän siellä pitämissään puheissa oli sellainen voima, että monet sekä juutalaiset että pakanat uskoivat Jeesukseen. **2** Ne juutalaiset, jotka vähät välittivät heidän sanomastaan, puhuivat heistä perättömiä, jotta olisivat saaneet pakanat vastustamaan heitä. **3** Siitä huolimatta Paavali ja Barnabas viipyivät siellä pitkään ja pitivät puheitaan rohkeasti. Jumala osoitti, että he puhuivat hänen sanaansa, ja antoi heille voiman tehdä suuria ihmeitä. **4** Kaupunkilaisten mielipiteet jakautuivat kahtia. Toiset puolustivat juutalaisten johtajia, toiset apostoleja. **5** Pakanat sekä juutalaiset ja heidän johtajansa suunnittelivat Paavalin ja Barnabaan kivittämistä. Kuultuaan salajuonesta nämä pakenivat ja alkoivat levittää hyvää uutista Jeesuksesta Lykaonian kaupungeissa Lystrassa ja Derbessä ja niiden ympäristössä. **8** Lystrassa he tapasivat liikuntakyvyttömän miehen, joka ei ollut koskaan eläessään pystynyt kävelemään. **9** Hän oli mukana kuuntelemassa Paavalin puhetta. Paavali huomasi hänet ja tajusi hänen uskovan, että Jumala voi hänet parantaa. **10** Apostoli sanoi hänelle lujalla äänellä: »Nouse seisomaan!» Mies nousi ja käveli. **11** Kun muut kuulijat näkivät, mitä Paavali oli tehnyt, he alkoivat huutaa – paikallisella murteella tietysti: »Nuo miehet ovat jumalia ihmisen hahmossa!» **12** He pitivät Barnabasta kreikkalaisten Zeus-jumalana ja Paavalia Hermeksenä, koska hän oli pääpuhuja. **13** Kaupungin laitamilla oli Zeuksen temppeli, jonka pappi toi heille kukkaseppeleitä ja tahtoi ihmisten kanssa uhrata härkiä heidän kunniakseen kaupungin portilla. **14** Paavali ja Barnabas kauhistuivat, kun huomasivat, mitä tapahtui. He juoksivat ihmisjoukon keskelle **15** ja huusivat: »Mitä ihmettä te oikein teette? Olemme ihmisiä niin kuin tekin. Tulimme tuomaan teille hyvän uutisen: elävä Jumala, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaiken, mitä niissä on, kutsuu teitä luokseen. Lopettakaa tuollaiset turhat uhrat ja rukoilkaa häntä! **16** Tähän asti hän on antanut kaikkien ihmisten kulkea omia teitään, **17** mutta hänen olemassaolostaan on jatkuvasti ollut todisteita. Hän lähetti sateita, antoi hyvän sadon, ravintoa ja iloa sekä ruumiille että sydämelle.» **18** Paavalilla ja Barnabaalla oli yhä täysi työ estää ihmisiä uhraamasta heille. **19** Kului kuitenkin vain

muutama päivä, kun Antiokiasta ja Ikonionista tuli juutalaisia, jotka saivat ihmiset puolelleen yllyttäessään väkeä Paavalia ja Barnabasta vastaan. Paavalia kivitettiin, niin että hän oli kuin kuollut, kun hänet raahattiin lopulta kaupungin ulkopuolelle. **20** Kun uskovat olivat hänen ympärillään, hän nousi maasta ja lähti takaisin kaupunkiin. Seuraavana päivänä hän meni Barnabaan kanssa Derbeen. **21** Hän kertoi siellä ihmisille hyvän uutisen, ja monet alkoivat uskoa Jeesukseen. Sitten Paavali ja Barnabas palasivat taas yhdessä Lystraan, Ikonioniin ja Antiokiaan **22** ja kehottivat kristittyjä rakastamaan entistä enemmän Jumalaa ja toisiaan. He rohkaisivat heitä uskomaan kaikesta vastustuksesta huolimatta ja muistuttivat, että Jumalan valtakuntaan kuljetaan vaikeuksien kautta. **23** He valitsivat jokaiselle seurakunnalle myös johtajat, paastosivat ja rukoilivat heidän puolestaan ja jättivät heidät sitten sen Herran hoitoon, johon he olivat oppineet luottamaan. **24** Paavali ja Barnabas jatkoivat matkaansa Pisidian läpi Pamfyliaan, **25** puhuivat Pergessä Jumalan sanaa ja menivät sitten Attaliaan. **26** Lopulta he palasivat laivalla Antiokiaan. Siellähän he alun perin olivat saaneet tehtävän, jonka he nyt Jumalan avulla olivat suorittaneet loppuun. **27** Perille päästyään he kutsuivat seurakuntalaiset koolle ja kertoivat matkastaan – siitä, kuinka Jumala oli pakanoillekin avannut uskon oven. **28** He jäivät pitkäksi aikaa uskovien luo Antiokiaan.

15 Kun Paavali ja Barnabas olivat Antiokiassa, sinne tuli Juudeasta miehiä, jotka alkoivat opettaa, että ilman Mooseksen lain määräämää ympärileikkausta olisi mahdotonta kelvata Jumalalle. **2** Paavali ja Barnabas olivat eri mieltä, ja asiasta kehittyi kiivas väittely. Uskovat lähettivät heidät lopulta muutamien paikkakuntalaisten kanssa Jerusalemiin neuvottelemaan kysymyksestä apostolien ja seurakunnan johtajien kanssa. **3** Seurakunta varusti heidät matkalle, ja he lähtivät kohti pääkaupunkia. Samalla he kävivät tapaamassa Foinikian ja Samarian uskovia ja kertoivat näiden suureksi iloksi, että pakanoistakin oli tullut kristittyjä. **4** Jerusalemissa he tapasivat kaikki seurakunnan johtajat – apostolit ja vanhimmat –, ja Paavali ja Barnabas kertoivat näillekin, miten Jumala oli heitä työssään käyttänyt. **5** Silloin muutamat miehet, jotka olivat ennen kääntymistään kuuluneet fariseuksiin, hyppäsivät pystyyn ja alkoivat selittää, että kaikki pakanakristityt oli ympärileikattava ja heidän oli noudatettava juutalaisten tapoja ja rituaaleja. **6** Seurakunnan johtajat sopivat kokouksesta, jossa tämä asia selvitettäisiin. **7** Kokouksessa väiteltiin aluksi pitkään. Sitten Pietari pyysi puheenvuoron ja sanoi: »Rakkaat veljet, tiedätte kaikki, että

Jumala valitsi minut joukostamme viemään pakanoille hyvän uutisen, jotta hekin voisivat uskoa. **8** Jumala tuntee ihmisten sydämet, ja hän osoitti hyväksyvänsä pakanat, kun antoi heille Pyhän Hengen aivan niin kuin meillekin. **9** Hän ei tehnyt eroa meidän ja pakanoiden välillä, vaan puhdisti uskolla heidänkin sydämensä. **10** Tahtoisitteko siis oikaista Jumalaa, kun panette pakanoiden kannettavaksi sellaisen taakan, jota emme me enempää kuin esi-isämmekään ole jaksaneet kantaa? **11** Mutta Jeesuksen Kristuksen ilmaisen lahjan ansiostahan me kaikki uskomme pelastuvamme.»

12 Keskustelu tyrehtyi tähän. Barnabas ja Paavali alkoivat kertoa, millaisia ihmisiä Jumala oli heidän välityksellään tehnyt pakanoille. **13** Kun he olivat lopettaneet, Jaakob nousi puhumaan: »Kuulkaa, veljet! **14** Simon Pietari on kertonut, kuinka Jumala ensi kertaa valitsi pakanoita lapsikseen. **15** Tämä pitää yhtä profeettojen ennustusten kanssa. Kuulkaahan esimerkiksi tätä profeetta Aamoksen kohtaa: **16** 'Palaan myöhemmin ja uudistan rikutun sopimuksen, jonka tein Daavidin kanssa, **17** että pakanatkin löytäisivät Herran – kaikki, jotka ovat omiani. **18** Herra, joka on ilmoittanut maailman alussa tekemänsä suunnitelman, sanoo näin.' (aiön g165) **19** Siksi olen sitä mieltä, ettei meidän pidä vaatia Jumalan luo tulevia pakanoita noudattamaan juutalaisten lakia. **20** Ehdotan, että lähetämme kirjeen, jossa pyydämme heitä kieltäytymään epäsideellisuudesta, epäjumalille uhratusta lihasta ja myös lihasta, josta verta ei ole laskettu, sekä verestä. **21** Näistä asioistahan on aina puhuttu kaikissa juutalaisten synagogissa joka sapatti.»

22 Seurakunnan johto yhdessä koko seurakunnan kanssa päätti valita keskuudestaan miehet, jotka lähtisivät Paavalin ja Barnabaan mukana Antiokiaan kertomaan päätöksestä. Lähtijöiksi valittiin Juudas eli Barsabbas ja Silas. **23** He saivat mukaansa tällaisen kirjeen: »Apostolit, Jerusalemin seurakunnan vanhimmat ja muut veljet tervehtivät Antiokian, Syyrian ja Kilikian pakanuudesta kääntyneitä kristittyjä. **24** Olemme kuulleet, että täältä on tullut sinne uskovia, jotka puheillaan ovat saaneet teidät hämmennyksiin ja epäilemään pelastumistanne. He eivät ole meidän lähettämiämme. **25** Mutta olemme nyt yhdessä sopineet siitä, että kaksi miestä lähtee luoksenne rakkaiden veljemme Paavalin ja Barnabaan mukana virallisina edustajinamme. **26** He ovat Juudas ja Silas. Kumpikin on vaarantanut henkensä Kristuksen tähden. He vahvistavat suullisesti sen, mitä me olemme kiistanalaisesta kysymyksestä päättäneet. **28** Pyhän Hengen ja meidän oman näkemyksemme mukaan teidän ei tarvitse kantaa juutalaisten lain taakkaa muuten kuin siltä osin, ettette syö epäjumalille uhrattua lihaa ettekä verta tai

lihaa, josta verta ei ole laskettu kieltäytytte epäsideellisistä teoista. Riittää kun noudatatte näitä rajoituksia. Jääkää hyvästi!» **30** Miehet lähtivät matkaan. Päästyään Antiokiaan he kutsuivat kaikki kristityt koolle ja antoivat heille kirjeen. **31** Seurakunta tuli hyvin iloiseksi näistä rohkaisevista sanoista. **32** Juudas ja Silas, jotka olivat kumpikin profeettoja, opettivat ja rohkaisivat uskovia. **33** Kun he olivat olleet jonkin aikaa Antiokiassa, he palasivat Jerusalemiin vieden mukanaan seurakunnan kiitolliset terveiset niille, jotka olivat heidät lähettäneet. **34** Paavali, Barnabas ja monet muut julistivat kaupungissa Jumalan sanaa ja opettivat ihmisiä. **36** Paavali ehdotti Barnabaalle muutaman päivän kuluttua: »Lähdetään uudestaan niihin Vähän-Aasian kaupunkeihin, joissa julistimme sanomaa Jeesuksesta, katsomaan, miten uskoon tulleet voivat.» **37** Barnabas lupasi lähteä, mutta tahtoi ottaa Johannes Markuksen mukaan. **38** Paavali ei kannattanut ajatusta, koska Johannes oli jättänyt heidät Pamfyliassa. **39** Paavali ja Barnabas riitaantuivat tästä asiasta niin, että Barnabas purjehti Markuksen kanssa Kyprokseen, mutta **40** Paavali pyysi toverikseen Silasta. Tämän kanssa hän lähti Syyriaan ja Kilikiaan antamaan hengellistä tukea seurakunnille. Uskovat saattoivat heidät matkaan rukoillen Jumalan siunausta.

16 Paavali ja Silas menivät ensin Derbeen ja sieltä Lystraan, missä he tutustuivat Timoteukseen. Tämä oli nuori kristitty, jonka äiti oli Jeesukseen uskova juutalainen, mutta isä kreikkalainen. **2** Lystran ja Ikonionin uskovat arvostivat Timoteusta, **3** ja Paavali ehdotti, että tämä lähtisi heidän mukaansa matkalle. Alueella asuvien juutalaisten takia Timoteus ympärileikattiin ennen matkaa; kaikkien tiesivät, että hänen isänsä oli kreikkalainen. **4** He etenivät kaupungista toiseen ja kertoivat Jerusalemin kokouksessa tehdystä päätöksestä, joka koski pakanuudesta kääntyneitä kristittyjä. **5** Seurakuntien usko ja jäsenmäärä kasvoi päivä päivältä. **6** Tämän jälkeen he kulkivat Fryygian ja Galatian läpi, sillä Pyhä Henki ei kieltänyt heitä menemästä nyt Vähän-Aasiaan. **7** Mysian rajamailla he päättivät suunnistaa pohjoiseen, Bityniaan, mutta Jeesuksen Henki ei taaskaan antanut heidän mennä sinnepäin. **8** Sen vuoksi he kulkivat Mysian läpi Trooan kaupunkiin. **9** Yöllä Paavali näki näyn. Kreikkalainen mies pyysi häntä: »Tule tänne Makedoniaan auttamaan meitä.» **10** Tahdoimme päästä heti lähtemään, sillä tajusimme, että Jumala halusi lähettää meidät Makedoniaan levittämään hyvää uutista. **11** Lähdimme purjehtimaan Trooaasta, tulimme suoraan Samotrakeen ja sieltä seuraavana päivänä Neapolikseen. **12** Lopulta olimme Filippiissä, Makedonian rajalla sijaitsevassa Rooman

siirtokunnassa, ja jäimme sinne muutamaksi päiväksi. **13** Sapattina lähdimme kaupungista joen rantaan, jossa arvelimme olevan kokouspaikan. Muutamia naisia tulikin sinne, ja me opetimme heille Raamattua. **14** Eräs heistä oli tyatiralainen purppurakauppias Lydia. Hän kunnoitti ennestäänkin Jumalaa, ja nyt Herra avasi hänen sydämensä ottamaan vastaan sen, mistä Paavali puhui. **15** Hänet kastettiin, samoin koko hänen talonväkensä. Hän sanoi meille: »Jos pidätte minua Jeesuksen oppilaana, tulkaa kotiini ja jääkää vieraikseni.» Hän suorastaan vaati meitä lähtemään mukaansa. **16** Kun eräänä päivänä olimme menossa kokouspaikalle rantaan, vastaanamme tuli pahojen henkien vallassa oleva orjatyttö, joka osasi ennustaa. Tytön isäntä sai hänen avullaan paljon tuloja. **17** Tyttö alkoi kulkea perässämme ja huutaa: »Nämä miehet ovat Jumalan palvelijoita! He ilmoittavat teille, miten voitte pelastua.» **18** Tätä jatkui monta päivää. Lopulta Paavali kääntyi perin juurin kyllästyneenä ja sanoi tytössä olevalle hengelle: »Käskesi sinua lähtemään hänestä Jeesuksen Kristuksen nimessä.» Tyttö vapautui heti. **19** Orjatytön omistajien oli nyt turha odottaa rikastuvansa hänen avullaan. He ottivat Paavalin ja Silaan kiinni ja raahasivat torille kaupungin johdon tuomittavaksi. **20** »Nämä juutalaiset saavat aikaan häiriötä kaupungissamme», he selittivät tuhtuneina. »He opettavat ihmisiä tekemään kaikkea sellaista, minkä Rooman laki kieltää.» **22** Kaupunkilaiset kääntyivät hetkessä Paavaliala ja Silasta vastaan. Viranomaiset käskivät riisua heidät ja hakata perin pohjin. **23** Rajun pieksämisen jälkeen heidät teljettiin vankilaan. Vanginvartija vastasi omalla hengellään siitä, etteivät vangit karanneet. **24** Sen vuoksi hän pani Paavalin ja Silaan perimmäiseen selliin ja lukitsi jalkapuuhan. **25** Puolen yön aikaan miehet rukoilivat ja lauloivat kiitosvirsiä. Muut vangit kuuntelivat. **26** Silloin tuli yhtäkkiä voimakas maanjäristys. Se sai koko vankilan perustukset järkkymään, ovet avautuivat ja vankien kahleet irtosivat. **27** Kun vanginvartija heräsi ja näki, että ovet olivat auki, hän luuli vankien karanneen ja aikoi tappaa heti itsensä. **28** Silloin Paavali huusi: »Rauhoitu, me olemme kaikki täällä!» **29** Pelosta vavisten vartija pyysi valoa ja juoksi selliin Paavalin ja Silaan luo. **30** Hän vei heidät ulos ja kysyi: »Hyvät herrat, mitä minun on tehtävä, että pelastuisin?» **31** He vastasivat: »Usko Jeesukseen, niin sinä ja koko perheesi pelastutte.» **32** He kertoivat hänen kodissaan Jumalan hyvän uutisen Jeesuksesta. **33** Hän pesi vankien haavat. Koko perhe kastettiin. **34** Sitten vanginvartija kutsui vieraat aterialle. Hän oli hyvin illoissaan siitä, että hän ja koko talonväki olivat saaneet uskon Jumalaan. **35** Kaupungin johto lähetti

seuraavana aamuna poliisit sanomaan vartijalle: »Päästä ne miehet menemään.» **36** Vartija kertoi Paavalille, että heidät oli nyt virallisesti vapautettu. **37** Mutta Paavali sanoi: »Me olemme Rooman kansalaisia, ja kuitenkin meitä on ruoskittu julkisesti ilman oikeudenkäyntiä, ja sitten meidät on vielä teljetty vankilaan. Nyt meistä haluttaisiin päästä vähin äänin eroon. Ei, kyllä johtajat saavat itse tulla vapauttamaan meidät.» **38** Poliisit kertoivat johtomiehille, mitä Paavali oli sanonut. Nämä pelästyivät, kun kuulivat Paavalin ja Silaan olevan Rooman kansalaisia. **39** He tulivat nöyryästi suostuttelemaan vankeja, että nämä lähtisivät kaupungista. **40** Paavali ja Silas menivät vielä käymään Lydian kotona, jossa oli muitakin uskovia. Apostolit julistivat heille Jumalan sanaa ja lähtivät jatkamaan matkaa.

17 Matka jatkui Amfipoliin ja Apollonian kautta Tessalonikaan, jossa oli juutalaisten synagoga. **2** Paavali meni sinne tapansa mukaan puhumaan. Kolmena perättäisenä sapattina **3** hän selitti ihmisille Raamatusta Messiaan kärsimistä ja ylösnousemusta koskevia ennustuksia ja osoitti, että tuo Messias oli juuri Jeesus. **4** Jotkut kuulijoista alkoivat uskoa Jeesukseen, muun muassa monet juutalaisten jumalanpalveluksiin osallistuvat kreikkalaiset miehet ja ylhäisöpiireihin kuuluvat naiset. **5** Juutalaisten johtomiehet suuttuivat, keräsivät kaduilta joutilaita miehiä ja panivat pystyyn mellakan. He tunkeutuivat Jaasonin taloon viedäkseen Paavalin ja Silaan viranomaisten eteen. **6** Kun etsityt eivät olleetkaan siellä, raahattiin Jaason ja joitakin muita uskovia oikeuteen. Juutalaiset huusivat: »Paavali ja Silas ovat jo kääntäneet nurin muun maailman ja tulleet nyt mullistamaan meidän kaupunkiamme. **7** Jaason on päästänyt heidät kotiinsa. He ovat syöllistyneet valtiopetokseen, kun sanovat kuninkaaksi erästä Jeesusta eivätkä keisaria.» **8** Tuomarit ja kaupunkilaiset tulivat levottomiksi. Jaason ja muut pidätetyt päästettiin takuuta vastaan vapaalle jalalle. **10** Paavali ja Silas lähetettiin yön selkään kohti Bereaa. Perille päästyään he menivät taas juutalaisten synagogaan. **11** Berealaiset olivat avoimempia heidän sanomalleen kuin tessalonikalaiset. He kuuntelivat puheita mielellään ja tutkivat joka päivä Raamatusta, pitivätkö Paavalin ja Silaan väitteet paikkansa. **12** Uskoon tulleiden joukossa oli useita tunnettuja kreikkalaisia miehiä ja naisia. **13** Kun Tessalonikan juutalaiset saivat tietää, että Paavali oli mennyt puhumaan berealaisille, he lähtivät yllyttämään ihmisiä häntä vastaan. **14** Uskovat veivät Paavalin heti meren rantaan, ja jotkut saattoivat häntä Ateenaan asti. Silas ja Timoteus jäivät Bereaan, mutta Paavalin saattajat toivat palatessaan viestin, että näiden oli kiireen kaupalla lähdettävä

Paavalin luo. 16 Odotellessaan heitä Ateenassa Paavali joutui kuuhuksiin epäjumalankuvista, joita kaupunki oli täynnä. 17 Hän meni synagogaan keskustelemaan juutalaisten ja juutalaisia tapoja noudattavien kreikkalaisten kanssa ja puhui joka päivä ihmisille, joita tapasi torilla. 18 Paavali joutui väittelyyn myös eräiden epikurolaisten ja stoalaisten filosofien kanssa. Kun hän kertoi heille Jeesuksesta ja hänen ylösnousemuksestaan, he totesivat: »Mies puhuu roskaa.» Toiset tuumivat: »Hän tyrkyttää jotain vierasta uskontoa.» 19 Paavali vietiin Areiopagille. Hänen katsottiin edustavan uutta uskontoa, josta häntä pyydettiin kertomaan lisää. 20 »Puhuit niin erikoisista asioista, että tulimme uteliaiksi», ateenalaiset totesivat. 21 Kaikki ateenalaiset ja kaupungissa oleskelevat ulkomaalaiset olivat aina halukkaita keskustelemaan uusimmista aatevirtauksista. 22 Paavali astui keskelle Areiopagia ja aloitti: »Hyvät ateenalaiset, te olette selvästikin syvästi uskonnollisia ihmisiä, 23 sillä näin kadulla kävellessäni monia alttareita. Yhteen niistä oli kirjoitettu: 'Tuntemattomalle Jumalalle.' Haluaisin nyt kertoa teille tästä Jumalasta, jota olette palvelleet häntä tuntematta. 24 Hän on luonut koko maailman ja kaiken, mitä siinä on. Koska hän on taivaan ja maan Herra, hän ei asu ihmisten rakentamissa tempeleissä, 25 eivätkä ihmiset voi täyttää hänen tarpeitaan; eihän hän tarvitse mitään! Hän antaa meille elämän ja hengen ja kaiken, mitä me tarvitsemme. 26 Koko ihmiskunta sai alkunsa ensimmäisestä ihmisestä, jonka hän loi. Hän on etukäteen määrännyt kansojen kohtalot ja asuinrajat. 27 Tämän kaiken hän teki siksi, että ihmiset voisivat etsiä häntä ja ehkä löytäkin – vaikka eihän hän ole kaukana kenestäkään meistä. 28 Hänessä me elämme, liikumme ja olemme. Eräs oma runoilijanne on sanonut: 'Me olemme Jumalan sukua.' 29 Jos tämä pitää paikkansa, emme voi ajatella, että Jumala olisi jokin ihmisten tekemä kultainen tai hopeinen tai kivinen patsas. 30 Jumala on sietänyt ihmisten tietämättömyyttä, mutta nyt hän käskää kaikkia luopumaan epäjumalista ja kunnioittamaan yksin häntä. 31 Määrähetkenä hän antaa valitsemansa miehen tuomita maailman oikeudenmukaisesti; ja todistukseksi siitä hän on herättänyt tuon miehen kuolleista.» 32 Kun he kuulivat Paavalin puhuvan ihmisestä, joka oli noussut kuolleista, jotkut nauroivat, mutta toiset sanoivat: »Haluaisimme kuulla asiasta lisää myöhemmin.» 33 Paavali lopetti puheensa ja lähti. 34 Muutamien kuulijoiden sisimpään syntyi usko – näitä olivat muun muassa Dionysius, tuomioistuimen jäsen, sekä eräs Damaris-niminen nainen.

18 Paavali lähti Ateenasta Korintiin. 2 Siellä hän tutustui Pontoksesta kotoisin olevaan juutalaiseen, Akvilaan, joka oli juuri muuttanut sinne vaimonsa Priskillan kanssa Italiasta. Keisari Claudius oli nimittäin karkottanut Roomasta kaikki juutalaiset. Paavali asui tämän pariskunnan luona, ja koska he kaikki kolme olivat ammatiltaan teltantekijöitä, he tekivät yhdessä työtä. 4 Jokaisena sapattina Paavali meni synagogaan ja yritti saada sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskomaan Jeesukseen. 5 Kun Silas ja Timoteus olivat tulleet Makedoniasta, Paavali omistautui kokonaan Jumalan valtakunnan työlle ja julisti hyvää uutista ja todisti juutalaisille, että Jeesus on Kristus. 6 Kun nämä vain vastustivat häntä ja suhtautuivat pilkallisesti Jeesukseen, Paavali pudisti pölyt viitastaan ja sanoi: »Vastuu on teillä itsellänne; minä olen syytön. Minä lähden nyt julistamaan Kristusta pakanoille.» 7 Hän meni synagogan vieressä asuvan Titius Justuksen luo, joka ei ollut juutalainen, mutta kunnioitti Jumalaa. 8 Synagogan johtaja Krispus ja hänen perheensä uskoivat Herraan, ja heidät sekä muita korinttilaisia kastettiin. 9 Herra sanoi Paavallille eräänä yönä näyssä: »Älä pelkää, vaan jatka työtäsi. 10 Minä olen kanssasi, eikä kukaan voi tehdä sinulle pahaa. Tässä kaupungissa on monia, jotka uskovat minuun.» 11 Paavali jäi Korintiin puoleksitoista vuodeksi opettamaan Jumalan sanaa. 12 Gallion tultua Kreikan maaherraksi juutalaiset alkoivat yhteistoimin vastustaa Paavalia ja vetivät hänet oikeuteen. 13 Paavalia syytettiin siitä, että hän suostutteli ihmisiä palvelemaan Jumalaa Rooman lakien vastaisella tavalla. 14 Paavali aikoi ruveta puolustautumaan, mutta silloin Gallio sanoi syyttäjille: »Jos kysymyksessä olisi rikos, minun olisi kuunneltava teitä. 15 Mutta, hyvät juutalaiset, kun kiistellään sanoista ja ihmisistä ja teidän omista laeistanne, ne eivät kuulu minulle. En välitä puuttua niihin.» 16 Hän ajoi heidät pois oikeussalista. 17 Kiihtyneet kreikkalaiset ottivat kiinni synagogan uuden esimiehen Soosteneen ja löivät häntä pihalla, mutta Gallio ei ollut sitä huomaavinaanakaan. 18 Paavali jäi vielä moneksi päiväksi kaupunkiin. Sitten hän jätti hyvästit kristityille ja purjehti Priskillan ja Akvilan kanssa Syyrian rannikolle. Kenkreassa hän ajatti tukkansa juutalaisen tavan mukaan, sillä hän oli tehnyt lupauksen. 19 Efesossa hän jätti seuralaisensa satamaan ja meni itse synagogaan keskustelemaan juutalaisten kanssa. 20 Häntä pyydettiin jäämään kaupunkiin joksikin aikaa, mutta hän ei suostunut siihen. 21 »Minun on ehdittävä Jerusalemiin juhliille», hän sanoi. Hän lupasi palata Efesoon, jos Jumala sallisi, ja lähti sitten purjehtimaan eteenpäin. 22 Seuraava pysähdyspaikka oli Kesarean satama. Sieltä käsin hän kävi tervehtimässä

Jerusalemiin seurakuntaa. Merimatka jatkui Antiokiaan. 23 Oltuaan siellä jonkin aikaa hän lähti taas Vähään-Aasiaan ja kävi tapaamassa kaikkia Fryygian ja Galatian uskovia. Hän rohkaisti heitä luottamaan kaikessa Jumalaan. 24 Efesoon oli juuri tullut Aleksandriasta, Egyptistä, Apollos-niminen juutalainen, joka oli hyvä puhuja ja osasi opettaa Raamattua. 25 Hän oli kotimaassaan kuullut Johannes Kastajasta ja siitä, mitä tämä oli puhunut Jeesuksesta, mutta ei tiennyt Jeesuksesta enempää. Niinpä hän julisti synagogassa innostuneena, että Messias oli tulossa. Priskilla ja Akvila olivat paikalla. He kutsuivat hänet vieraakseen ja kertoivat hänelle Jeesuksen elämän loppuvaiheesta ja sen merkityksestä ihmiskunnalle. 27 Apollosen teki mieli lähteä Kreikkaan, ja uskovat innostivat häntä matkustamaan sinne. He kirjoittivat Kreikan kristityille, että nämä ottaisivat tulijan hyvin vastaan. Apollos saikin tehdä Kreikassa Jumalan työtä, vahvistaa uusien kristittyjen uskoa. 28 Hän kumosi kirkkaasti julkisessa keskustelussa kaikki juutalaisten vastaväitteet. Hänen oli helppo näyttää Raamatusta, että Jeesus todella oli Messias.

19 Kun Apollos oli Korintissa, Paavali matkusti maitse Efesoon, missä hän tapasi uskovia. 2 Hän kysyi heiltä: »Saitteko Pyhän Hengen, kun teistä tuli kristittyjä?» He vastasivat: »Emme oikein käsittä, mitä tarkoitat. Mikä se Pyhä Henki on?» 3 »Mihin sitten uskoitte, kun teidät kastettiin?» Paavali kysyi. »Siihen, mitä Johannes Kastaja on opettanut», he vastasivat. 4 Silloin Paavali selitti, mitä Johanneksen kaste merkitsi. Se merkitsi, että kastettava tunnusti haluavansa kääntyä synnistä Jumalaan päin. Sen jälkeen tuli kuitenkin Jeesus, johon Johannes kehotti kastettuja uskomaan. 5 Kun efesolaiset kuulivat tämän, he halusivat saada kasteen Jeesuksen nimeen. 6 Kun Paavali sen jälkeen pani kätensä heidän päälleen, he saivat Pyhän Hengen, puhuivat kielillä ja profetoivat. 7 Miehiä oli toistakymmentä. 8 Paavali meni synagogaan ja puhui siellä kolmen kuukauden aikana joka sapatti rohkeasti ja vakuuttavasti uskon perusteista. Keskustelujen jälkeen monet uskoivat Jeesukseen. 9 Mutta oli niitäkin, jotka eivät hyväksyneet hänen sanomaansa, vaan vastustivat Kristusta julkisesti. Paavali kieltäytyi puhumasta enää heille ja alkoi sen sijaan opettaa Jeesukseen uskovia Tyrannuksen luentosalissa joka päivä. 10 Tätä koulutusta kesti kaksi vuotta, ja sen aikana kaikki Vähän-Aasian asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset, saivat kuulla hyvän uutisen Jeesuksesta. 11 Jumala teki ihmeitä: 12 kun Paavalin vaatekappaleita vietiin sairaiden päälle, nämä paranivat ja pahat henget lähtivät heistä. 13 Kaupungista

toiseen kierteli juutalaisia, jotka myös ajoivat ihmisistä pahoja henkiä. Hekin päättivät kokeilla Jeesuksen nimen tehoa. He ottivat käyttöönsä uuden manauksen: »Vannotamme teitä lähtemään sen Jeesuksen nimessä, josta Paavali puhuu.» 14 Juutalaisen ylipapin Skeuaan seitsemän poikaa 15 yrittivät tällä tavoin vapauttaa erästä miestä demonin vallasta, mutta henki vastasi: »Tunnen kyllä Jeesuksen ja Paavalin, mutta teitä te olette?» 16 Demonin vallassa oleva mies hyökkäsi veljesten kimppuun ja antoi heille sellaisen selkäsauan, että heidän oli paettava talosta vaatteet revittyinä ja verissä päin. 17 Pian kaikki Efeson asukkaat – sekä juutalaiset että kreikkalaiset – saivat tietää, mitä oli tapahtunut. He pelästyivät kovasti ja alkoivat kunnioittaa Jeesuksen nimeä. 18 Monet Jeesukseen uskovat, jotka olivat harjoittaneet noituutta, tunnustivat asian ja polttivat loitsukirjansa suuressa yhteisessä roviossa. Kirjoja arvioitiin olleen 50 000 hopearahan arvosta. 20 Tämä osoittaa, miten suuri Jumalan sanan vaikutus oli paikkakunnalla. 21 Näiden tapahtumien jälkeen Paavali tunsu Pyhän Hengen kehottavan häntä kulkemaan Kreikan kautta, kun hän palaa Jerusalemiin. »Sitten minun on mentävä Roomaan», Paavali sanoi. 22 Hän lähetti kaksi avustajaansa, Timoteuksen ja Erastuksen, edellään Kreikkaan, mutta jäi itse vielä joksikin aikaa Vähään-Aasiaan. 23 Efesossa kehittyi niihin aikoihin melkoinen kiista kristinuskosta. 24 Sen aloitti Demetrius. Hän oli hopeaseppä, jonka palveluksessa oli monilla alan ammattimiehillä hyvät tulot: he tekivät pyhiinvaltaajille hopeisia Artemis-jumalattaren temppelin pienoismalleja. 25 Demetrius kutsui koolle omat miehensä ja muut saman alan ammattilaiset ja selosti heille tilanteen: »Hyvät miehet, ansaitsemme tästä työstä toimeentulomme. 26 Niin kuin olette huomanneet, tuo Paavali on saanut monet uskomaan, että käsin tehdyt jumalat eivät olekaan mitään jumalia. Myyntimme alkaa pienentyä koko maakunnassa. 27 Muutkin näkökohdat on otettava huomioon: suuren Artemis-jumalattaren temppeliä aletaan halveksia, ja jumalatar, jota ei palvella vain täällä vaan muuallakin maailmassa, unohdetaan kokonaan.» 28 Vihaisina kuulijat alkoivat huutaa: »Efeson Artemis on suurin!» 29 Paikalle alkoi kerääntyä väkeä, ja kaupunki oli äkkiä sekasorron vallassa. Kaikki ryntäsivät ulkoilmateatteriin. Ihmisjoukko veti mukaansa Paavalin makedonialaiset matkatoverit Gaiuksen ja Aristarkuksen. 30 Paavalikin olisi tahtonut mennä sisään, mutta hänen kristityt ystävänsä eivät päästäneet häntä sinne. 31 Myös maakunnan hallintoviranomaisissa oli hänen ystäviään, ja he lähettivät sanan, ettei Paavali saisi vaarantaa henkeään menemällä teatteriin. 32 Ihmiset huusivat kuka mitäkään – tilanne oli kaaosmainen, eivätkä useimmat edes

tienneet, miksi oltiin koolla. **33** Joukosta vedettiin esiin Aleksander, ja juutalaiset yrittivät työntää häntä puhumaan. Hän koetti pyytää hiljaisuutta voidakseen aloittaa, **34** mutta kun ihmiset huomasivat, että hän oli juutalainen, he alkoivat huutaa: »Efeson Artemis on suurin!« Tätä jatkui kaksi tuntia. **35** Kaupunginsihteeri sai heidät lopulta rauhoittumaan sen verran, että pystyi puhumaan: »Hyvät efesolaiset, kaikkihan tietävät, että Efeso on Artemiin palvonnan keskus – hänen kuvansakin putosi taivaasta juuri tänne. **36** Tämä on kiistämätön tosiasia, ja siksi teidän ei pitäisi menettää malttianne eikä tehdä mitään hätikoityä. **37** Nyt olette tuoneet tänne miehiä, jotka eivät ole varastaneet mitään temppelistä eivätkä pilkanneet Artemista. **38** Jos Demetriuksella ja hänen työtekijöillään on jotakin näitä vastaan, niin haastakoot nämä miehet oikeuteen. **39** Muista asioista voidaan tavalliseen tapaan valittaa kansankokoukselle. **40** Rooman hallitus voi hyvinkin panna meidät tilille tämänpäiväisestä aiheettomasta mellakasta.« **41** Hän sai lopulta kokouksen hajotetuksi.

20 Kun tilanne oli rauhoittunut, Paavali kutsui kristitty koolle, piti heille rohkaisevan puheen ja hyvästeli heidät. Hän oli lähdössä Kreikkaan. **2** Matkalla hän vahvisti tapaamiensa kristittyjen uskoa. **3** Hän oli Kreikassa kolme kuukautta ja valmistautui purjehtimaan Syyriaan, mutta saikin kuulla juutalaisten punovan juonia häntä vastaan ja päätti lähteä ensin Makedoniaan. **4** Paavalin mukana matkusti monta miestä: berealainen Soopatros, Pyrrhoksen poika, tessalonikalaiset Aristarkus ja Sekundus, derbeläinen Gaius, Timoteus sekä Tykikus ja Trofimus, jotka nyt palasivat kotiinsa Vähään-Asiaan. **5** He menivät edeltä ja odottivat meitä Trooaassa. **6** Pääsiäisen jälkeen nousimme laivaan Filippissä, Pohjois-Kreikassa, ja olimme viisi päivää myöhemmin perillä Trooaassa, jonne jäimme viikoksi. **7** Kokoonnuimme sunnuntaina yhteiselle aterialle. Paavalin oli määrä lähteä seuraavana päivänä. Hän piti pitkän puheen, joka jatkui puoleen yöhön. **8** Monta lamppua oli sytytetty palamaan yläkerran huoneeseen, jossa olimme koolla. **9** Kun Paavali puhui puhumistaan, ikkunalaudalla istunut Eutykus-niminen nuori poika nukahti ja putosi kolmannelta kerroksesta maahan. Hän kuoli heti. **10** Paavali meni pihalle ja kiersi kätensä pojan ympärille. »Olkaa rauhassa, pojalla ei ole mitään hätää«, hän sanoi. Poika eli ja oli terve! Kaikki menivät riemuissaan takaisin sisään ja nauttivat ehtoollista. Sitten Paavali puhui vielä pitkään ja lähti vasta aamun sarastaessa jatkamaan matkaansa. **13** Paavali kulki jalkaisin Assokseen, jonne me olimme purjehtineet jo edeltäpäin. **14** Sieltä jatkoimme yhdessä matkaa Mityleneen **15** ja edelleen

Kioksen kohdalle Samokseen ja sitten Miletoon. Kussakin paikassa kului vuorokausi. **16** Paavali oli päättänyt, ettei tällä kertaa pysähtyisi Efesoon, sillä hänen teki mieli ehtiä helluntaiksi Jerusalemiin. **17** Mileton satamasta hän kuitenkin lähetti Efeson seurakunnan johtajille viestin, jossa hän pyysi näitä tulemaan luokseen. **18** Efesolaiset tulivat, ja Paavali puhui heille: »Tiedätte, että siitä asti, kun ensi kertaa tulin Vähään-Asiaan, **19** olen nöyrästi halunnut tehdä Jumalan työtä. Joskus olen saanut tehdä sitä itkien, joskus olen joutunut suureen vaaraan, kun juutalaiset ovat suunnitelleet minun murhaamistani. **20** Kaikesta huolimatta olen jatkanut työtäni ja puhunut julkisesti ja kodeissanne siitä, minkä tiedän olevan totta. **21** Olen puhunut samasta asiasta sekä juutalaisille että pakanoille: meidän on Jeesukseen Kristukseen uskoen käännytävä synnistä Jumalan tielle. **22** Nyt olen menossa Jerusalemiin. En tiedä, mikä minua siellä odottaa, mutta Pyhä Henki kuljettaa minua sinne vastustamattomasti **23** ja muistuttaa minua joka kaupungissa siitä, että minut vangitaan ja että joudun kärsimään. **24** Elämäni ei kuitenkaan ole minkään arvoista, ellen käytä sitä Jeesuksen minulle antaman tehtävän suorittamiseen. Haluan viedä kaikkialle ilosanoman Jumalan suunnattomasta hyvydestä ja rakkaudesta. **25** Tiedän, ettei kukaan teistä, joille olen puhunut Jumalan valtakunnasta, näe minua enää. **26** Tahtoisin sanoa suoraan, että tunnen täyttäneeni tehtävän, jonka sain, eikä kukaan joudu minun laiminlyöntieni tähden kadotukseen. **28** Pitäkää hyvää huolta itsestänne ja joukosta, jonka Pyhä Henki on antanut johdettavaksenne. Te olette vastuussa seurakunnasta, jonka hintana oli Jumalalle hänen oman Poikansa henki. **29** Tiedän, että lähtöni jälkeen seurakuntaanne tulee miehiä, jotka käyvät kuin sudet lauman kimppuun. **30** Omastakin joukostanne nousee sellaisia, jotka alkavat vääristellä totuutta ja haalia itselleen oppilaita. **31** Olkaa tarkkoja! Muistakaa, että olen kolme vuotta kaikkeni antaen neuvonut teitä kädestä pitäen. **32** Jätän teidät nyt Jumalan ja hänen lupaustensa varaan. Jumala kasvattaa uskoanne ja antaa teille ja muille lapsilleen perinnöksi ikuisen elämän. **33** En ole havitellut rahaa tai hienoja vaatteita. **34** Näillä käsilläni olen elättänyt itseni ja työtoverini. **35** Autoin köyhiäkin, että esimerkilläni muistuttaisin Jeesuksen sanoista »Onnellisempaa on antaa kuin ottaa.« **36** Paavali lopetti ja polvistui rukoilemaan kaikkien kanssa. **37** Efesolaiset itkivät hyvästellessään hellästi Paavalia. **38** Eniten heitä surettivat Paavalin sanat, etteivät he enää näkisi häntä. Sitten he saattoivat hänet laivaan.

21 Kun olimme hyvästelleet efesolaiset, purjehdimme suoraan Koos-saaren rantaan. Sieltä ehdimme seuraavana päivänä Rodokseen ja edelleen Pataraan, 2 missä nousimme Foinikiaan menevään laivaan. 3 Kypros jäi reitistämme vasemmalle, ja purjehdimme Syyriaan, Tyyron satamaan, jonne laivan piti purkaa lastinsa. 4 Menimme tapaamaan paikkakunnan kristittyjä ja jäimme heidän luokseen viikoksi. Pyhän Hengen vaikutuksesta he varoittivat Paavalia menemästä Jerusalemiin. 5 Viikon kuluttua palasimme satamaan, ja koko seurakunta saattoi meitä – naiset ja lapsetkin olivat mukana. Rannassa rukoilimme polvillamme. Kun olimme sanoneet hyvästit, 6 nousimme laivaan, ja saattajat palasivat kotiinsa. 7 Tyyron jälkeen oli seuraava pysähdyspaikkamme Ptolemais. Tapasimme uskovat, mutta viivyimme siellä vain päivän. 8 Jatkoimme matkaa Kesareaan ja menimme evankelista Filippuksen kotiin. Hän oli yksi seitsemästä ensimmäisestä diakonista. 9 Hänellä oli neljä naimatonta tytärtä, joilla oli profetoimisen lahja. 10 Olimme siellä monta päivää. Juudeasta tuli luoksemme Agabus-niminen mies, 11 ja hänkin profetoi. Hän sitoi kätensä ja jalkansa Paavalin vyöllä ja sanoi: »Pyhä Henki on ilmoittanut minulle, että juutalaiset sitovat näin Jerusalemissa tämän yön omistajan ja antavat hänet roomalaisille.» 12 Kun kuulimme tämän, pyysimme kaikki, ettei Paavali matkustaisi Jerusalemiin. 13 Mutta hän sanoi itse: »Mitä varten te itkette ja teette minutkin onnettomaksi? Olen valmis pidettäväksi ja jopa kuolemaan Jerusalemissa Jeesuksen tähden.» 14 Kun kävi ilmi, ettei hän halunnut muuttaa suunnitelmiaan, annoimme periksi ja sanoimme: »Tapahtukoon sitten Jumalan tahto.» 15 Vähän myöhemmin pakkasimme tavaramme ja lähdimme ratsastaen Jerusalemiin. 16 Eräät kesarealaiset uskovat saattoivat meidät majapaikkaamme, vanhan kyproslaisen kristityn, Mnasonin, kotiin. 17 Meidät otettiin Jerusalemissa sydämellisesti vastaan. 18 Seuraavana päivänä pääsimme Paavalin kanssa tapaamaan Jaakobia ja Jerusalemin seurakunnan johtajia. 19 Kun olimme tervehtineet, Paavali selosti tarkkaan, mitä kaikkea Jumala oli tehnyt hänen työnsä välityksellä pakanoiden keskuudessa. 20 Seurakunnan johtajat kiittivät Jumalaa kuulemastaan. Sitten he sanoivat: »Tiedät varmaan, että monia tuhansia juutalaisiakin on tullut uskoon. He ovat kaikki hyvin tarkkoja siitä, että noudatamme edelleen juutalaisten perinnäistapoja. 21 Jerusalemin juutalaiskristityille on kerrottu, että sinä vastustaisit Mooseksen lakia ja juutalaisia tapoja ja kieltäisit jopa ympärileikkaamasta lapsia. 22 Mitähän nyt olisi paras tehdä? He saavat varmasti kuulla, että olet tullut tänne.

23 Meillä olisi ehdotus: Täällä on neljä miestä, jotka ovat tehneet Jumalalle lupauksen. 24 Menkää yhdessä temppeliin ja osallistu sinä heidän kanssaan lain säätämään uhritoimitukseen. Maksa kaikkien kulut. Sen jälkeen miehet voivat leikkauttaa tukkansa. Näin kaikki saavat tietää, että hyväksyt tällaisen tavan ja tottelet itsekin juutalaisten lakia. 25 Pakanakristittyjähän emme vaadi noudattamaan juutalaisten tapoja muutamaa poikkeusta lukuunottamatta: pyysimme kirjeessämme, että he eivät söisi epäjumalille uhrattua lihaa eivätkä sellaista lihaa, josta verta ei ole laskettu, sekä kieltäytyisivät epäsiiveillisyydestä.» 26 Paavali suostui ehdotukseen. Hän meni miesten kanssa seuraavana päivänä temppeliin toimitusta varten ja ilmoitti julkisesti, mihin mennessä he toisivat lupaamansa uhrin: aikaa oli seitsemän päivää. Melkein viikko oli kulunut, kun muutamat Vähästä-Aasiasta tulleet juutalaiset huomasivat Paavalin temppelissä ja järjestivät häntä vastaan mielenosoituksen. He ottivat hänet kiinni 28 ja huusivat: »Israelilaiset, tulkaa auttamaan! Tämä mies opettaa ihmisiä vastustamaan juutalaisten lakia ja koko kansaamme. Hän puhuu pahaa temppelistäkin ja tuo tänne luvattomasti pakanoita.» 29 Aikaisemmin päivällä he olivat nähneet Paavalin kaupungilla efesolaisen Trofimuksen kanssa ja luulivat, että Paavali oli tuonut tämän temppeliin. 30 Kohina valtasi kaupungin. Villiintyneet ihmiset juoksivat temppelialueelle, ottivat Paavalin kiinni ja raahasivat hänet ulos. Portit suljettiin heti. 31 Paavali aiottiin tappaa saman tien, mutta roomalaisen joukko-osaston komentaja ehti kuulla, että Jerusalem oli joutunut sekasorron valtaan. 32 Hän lähti heti sotilaiden ja upseerien kanssa tapahtumapaikalle. Ihmiset lakkasivat pahoinpitelemästä Paavalia, kun näkivät heidän tulevan. 33 Komentaja antoi pidätysmääräyksen ja käski sitoa Paavalin kaksinkertaisilla kahleilla. Sitten hän kysyi väkijoukolta, kuka Paavali oli ja mitä hän oli tehnyt. 34 Yksi selitti yhtä, toinen toista, ja kun komentaja ei saanut asiasta selvää, hän käski tuoda Paavalin kasarmiin. 35 Kun hänet oli tuotu portaille, ihmisjoukko tuli niin väkivaltaiseksi, että sotilaiden piti kantaa Paavalia olkapäillään saadakseen hänet sisään. 36 Perässä seuraava joukko huusi: »Kuolema tälle miehelle!» 37 Kun päästiin ovelle, Paavali kysyi komentajalta: »Saanko sanoa jotain?» Komentaja kysyi hämmästyneenä: »Osaatko kreikkaa? Etkö olekaan se Egyptistä tullut kansankiihottaja, joka muutama vuosi sitten vei autiomaahan neljätuhatta juutalaista kapinallista?» 39 Paavali vastasi: »En toki. Olen juutalainen ja kotoisin suuresta kilikialaisesta kaupungista, Tarsosta. Saisinko puhua näille ihmisille?» 40 Komentaja suostui pyyntöön. Paavali seisoi

portailia ja viittasi väkijoukkoa vaikenemaan. Kun oli syntynyt syvä hiljaisuus, hän alkoi puhua heprean kielellä:

22 »Hyvät veljet, antakaa minun sanoa jotain puolustuksekseni.» **2** Kun ihmiset tajusivat hänen puhuvan hepreaa, hiljaisuus syveni entisestään. **3** »Olen juutalainen, kotoisin kilikialaisesta Tarson kaupungista», hän selitti. »Olin Jerusalemissa Gamalielin oppilaana ja opin tarkkaan juutalaisten lait ja tavat. Halusin innokkaasti tehdä kaiken Jumalan kunniaksi; siihenhän tekin olette pyrkineet tänään.» **4** Henkeen ja vereen asti vainosin kristittyjä ja panin tyrmään sekä miehiä että naisia. **5** Ylipappi tai kuka muu kansanjohtaja tahansa voi todistaa tämän. Pyysin nimittäin heiltä kirjeet Damaskon juutalaisten johtomiehille, että nämä antaisivat minun pidättää sikäläiset kristityt ja tuoda Jerusalemiin rangaistaviksi. **6** Matkalla lähellä Damaskoa leimahti ympärilläni keskipäivän aikaan äkkiä valtavan kirkas valo. **7** Kaaduin maahan ja kuulin äänen: »Saul, miksi vainoat minua?» **8** »Kuka oikein olet?» kysyin puhujalta. Hän vastasi: »Olen Jeesus Nasaretilainen, jota vainoat.» **9** Matkatoverini näkivät valon, mutta eivät kuulleet Jeesuksen ääntä. **10** Vastasin hänelle: »Herra, mitä minun pitäisi tehdä?» Hän sanoi: »Mene Damaskoon, niin saat kuulla siellä, millaisia tehtäviä sinulle on varattu.» **11** Olin tullut sokeaksi kirkaasta valosta, ja tovereideni piti taluttaa minut Damaskoon. **12** Luokseni tuli kaupungissa eräs Ananias-niminen mies. Hän oli lakia tarkoin noudattava juutalainen, jota muut juutalaiset pitivät suuressa arvossa. Hän sanoi minulle: »Saul, veljeni, nyt sinä pystyt taas näkemään!» Samalla hetkellä näköni palasi. **14** Sitten hän selitti minulle: »Isiemme Jumala on valinnut sinut: saat oppia tuntemaan hänen tahtonsa, saat nähdä Messiaan ja kuulla hänen äänensä.» **15** Sinun on julistettava sanomaa hänestä kaikkialla ja kerrottava ihmisille, mitä olet nähnyt ja kuullut. **16** Mene nyt heti kastettavaksi, anna pestä pois syntisi ja rukoile Herran nimeen.» **17** Kun palasin Jerusalemiin, vaivuin temppelissä rukoillessani unentapaiseen tilaan. Herra sanoi minulle näyssä: »Lähde pian Jerusalemistä, sillä täällä ihmiset eivät usko, kun puhut heille minusta.» **19** Minä sanoin: »Mutta Herra, kyllähän he tietävät, miten olen vanginnut ja lyönyt synagogissa niitä, jotka uskovat sinuun.» **20** Olin mukana, kun todistajasi Stefanus murhattiin ja hyväksyin sen: vartioin kivittäjien vaatteita.» **21** Mutta Jumala sanoi minulle: »Lähde Jerusalemistä, sillä minä lähetän sinut kauas [pakanoiden] luo.» **22** Tähän asti väkijoukko oli kuunnellut Paavalia. Nyt ihmiset alkoivat huutaa kuin yhdestä suusta: »Pois tuo mies! Tuollaisella ei ole oikeutta elää!» **23** He kirkuivat, heittelivät vaatekappaleita ja

viskoivat hiekkaa ilmaan. **24** Komentaja käski viedä Paavalin sisään ja lyödä häntä, että hän tunnustaisi rikoksensa. Hän halusi saada selville, miksi ihmiset olivat noin raivoissaan. **25** Paavali sidottiin ruoskittavaksi. Silloin hän kysyi vieressä seisovalta upseerilta: »Antaako laki teidän ruoskia Rooman kansalaista ilman oikeudenkäyntiä?» **26** Upseeri meni kysymään komentajalta: »Mitä aiot tehdä? Mies on Rooman kansalainen.» **27** Komentaja tuli kysymään Paavalilta: »Oletko tosiaan Rooman kansalainen?» »Varmasti olen», hän vastasi. **28** »Niin olen minäkin», vastasi komentaja. »Tosin sain maksaa siitä paljon.» »Minä olen ollut Rooman kansalainen syntymästäni saakka», Paavali sanoi. **29** Sotilaat, joiden piti ruoskia Paavalia, hävisivät äkkiä paikalta. Komentajakin pelästyi tajutessaan, että oli määrännyt Rooman kansalaisen sidottavaksi. **30** Seuraavana päivänä komentaja irrotti Paavalin kahleet ja käski ylipappien kokoontua juutalaisten neuvoston istuntoon. Hän vei Paavalin tutkittavaksi, sillä hän halusi saada selville, mistä koko jutussa oikein oli kysymys.

23 Paavali katsoi suoraan neuvoston jäseniin ja aloitti: »Hyvät veljet, minulla on aina ollut Jumalan edessä puhdas omatunto.» **2** Silloin ylipappi Ananias käski niitä, jotka seisoiivat lähellä Paavalia, läimäyttää häntä vasten suuta. **3** Paavali sanoi: »Jumala lyö sinua itseäsi, senkin teeskentelijä! Mikä tuomari sinä olet? Rikot lakia, kun käsket noin vain lyödä minua.» **4** Paavalin lähellä olevat miehet varoittivat: »Näinkö sinä puhut Jumalan ylipapille?» **5** Paavali vastasi: »En tiennyt, että hän on ylipappi. Raamatussahan sanotaan: »Älä puhu pahaa kenestäkään kansasi johtajasta.»» **6** Silloin Paavali muisti erään asian. Neuvoston jäsenistä osa oli fariseuksia, osa saddukeuksia. Niinpä hän huusi: »Olen fariseusten jälkeläinen ja itsekin fariseus. Olen oikeuden edessä siksi, että uskon kuolleiden ylösnousemukseen!» **7** Odotetusti neuvosto jakautui nyt kahtia, **8** sillä saddukeukset eivät usko henkien olemassaoloon, ylösnousemukseen eivätkä enkeleihin kuten fariseukset. **9** Syntyi kova hälinä. Muutamat fariseusten opettajat alkoivat väittää, että Paavali oli oikeassa, ja huusivat: »Ei hänessä mitään vikaa ole. Ehkä henki tai enkeli on tosiaan puhunut hänelle Damaskon-matkalla.» **10** Meteli yltyi ja Paavalia kiskottiin sinne tänne. Komentaja pelkäsi, että hänet revittäisiin kappaleiksi ja käski sotilaiden pelastaa hänet ja viedä voimakkein oikeussalista kasarmiin. **11** Seuraavana yönä Herra seiso i Paavalin vieressä ja sanoi hänelle: »Sinun ei tarvitse pelätä. Saat puhua minusta Roomassa niin kuin olet puhunut täällä Jerusalemissakin.» **12** Seuraavana aamuna yli neljäkymmentä juutalaista sopi keskenään, että he eivät söisi eivätkä joisi mitään ennen

kuin olisivat tappaneet Paavalin. **14** He menivät kertomaan ylipapeille ja muille kansanjohtajille valastaan ja pyysivät: **15** »Käsketään komentajan tuoda Paavali taas oikeuteen. Sanokaa, että aiotte tehdä joitakin lisäksymyksiä. Tapamme hänet matkalla.» **16** Paavalin sisarenpoika sai kuitenkin vihiä suunnitelmasta ja tuli kasarmiin kertomaan siitä Paavalille. **17** Paavali kutsui erään upseerin luokseen ja pyysi: »Vie tämä poika komentajan luo. Hänellä on tärkeää asiaa.» **18** Upseeri täytti pyynnön ja sanoi komentajalle: »Vankina oleva Paavali sanoi, että pojalla olisi sinulle jotain asiaa.» **19** Komentaja veti pojan syrjään ja kysyi: »No, mitä sinä tahdot?» **20** Poika vastasi: »Juutalaiset aikovat pyytää sinulta, että voisit Paavalin huomenna takaisin oikeuteen. He haluaisivat muka vielä jatkaa kuulustelua. **21** Mutta älä päästä häntä! Kadun varrella on nimittäin yli neljäkymmentä miestä valmiina hyökkäämään hänen kimppuunsa ja tappamaan hänet. He ovat vannoneet, etteivät syö tai juo mitään, ennen kuin Paavali on kuollut. Kaikki on valmiina, vain sinun suostumuksesi enää tarvitaan.» **22** Ennen kuin komentaja päästi pojan menemään, hän varoitti tätä: »Älä paljasta kenellekään, mitä kerroit minulle.» **23** Komentaja pyysi luokseen kaksi upseeria ja antoi käskyn: »Varustakaa iltaan kello yhdeksään mennessä kaksisataa sotilasta lähtemään Kesareaan. Tarvitsette myös kaksisataa keihäsmiestä ja seitsemänkymmentä ratsua. Antakaa Paavalille hevonen ja saattakaa hänet turvallisesti maaherra Felixin luo.» **25** Sitten hän kirjoitti maaherralle kirjeen: **26** »Claudius Lysias tervehtii hänen ylhäisyyttään, maaherra Felixiä. **27** Juutalaiset ottivat tämän miehen kiinni ja olivat vähällä tappa hänet. Lähetin sotilaat pelastamaan hänet, kun kuulin, että hän on Rooman kansalainen. **28** Toimitin hänet juutalaisten neuvoston eteen saadakseni selville, mitä hän oli tehnyt. **29** Huomasin pian, että kiista koski juutalaisten uskoa, eikä mies varmastikaan ansainnut vankeutta eikä kuolemantuomiota. **30** Kun sain tietää, että on tehty salaliitto hänen murhaamiseksi, päätin lähettää hänet luoksesi. Pyydän syyttäjäkin esittämään asiansa sinulle.» **31** Sotilaat veivät Paavalin illalla määräyksen mukaan Antipatrikseen. **32** He palasivat seuraavana päivänä kasarmille, mutta Paavali jatkoi matkaa Kesareaan ratsujoukon saattamana. **33** Perillä Kesareassa ratsumiehet esittelivät Paavalin maaherralle ja antoivat kirjeen. **34** Luettuaan viestin maaherra kysyi, mistä Paavali oli kotoisin. »Olen Kilikiasta», Paavali vastasi. **35** »Kuulustelen sinua sitten tarkemmin, kun syyttäjasi tulevat», maaherra sanoi ja käski pitää Paavalia vangittuna kuningas Herodeksen linnassa.

24 Viisi päivää myöhemmin tulivat Kesareaan ylipappi

Ananias, eräät muut juutalaisten johtajat ja asianajaja Tertullus. He halusivat esittää kanteen Paavalia vastaan. **2** Kun syytetty oli tuotu maaherran eteen, Tertullus aloitti: »Arvoisa maaherra. **3** Olemme hyvin kiitollisia olojen rauhoittumisesta ja monista uudistuksista, joista juutalaiset ovat päässeet osalliseksi toimintasi ansiosta. **4** En tahdo viivyttää sinua pitkään, mutta toivon, että kuuntelisit hetkisen, mistä syytämme tätä miestä. **5** Olemme huomanneet hänen aiheuttavan hankaluuksia, sillä hän kiihottaa juutalaisia kaikkialla mellakoihin ja kapinaan Rooman hallitusta vastaan. Hän on nasaretilaisten lahkon johtaja. **6** Hän yritti häpäistä temppeleäkin, mutta silloin me pidätimme hänet. Halusimme rangaista häntä lakimme mukaan, **7** mutta varuskunnan komentaja Lysias otti hänet väkisin käsistämme **8** ja alkoi vaatia, että asia olisi vietävä Rooman lakien mukaan oikeuteen. Voit todeta syytöksemme paikkansapitävyyden, kun tutkit vankia itse.» **9** Kaikki muut juutalaiset vakuuttivat, että Tertullus puhui totta. **10** Maaherra viittasi, että Paavalilla oli puheenvuoro. Tämä aloitti: »Arvoisa maaherra, olet toiminut juutalaisten tuomarina useita vuosia, ja siksi voin luottavasti puolustaa asiaani. **11** Voit helposti todeta, että siitä on vasta kaksitoista päivää, kun menin Jerusalemiin palvellakseni temppeleissä Jumalaa. **12** En ole aiheuttanut mellakoita sen paremmin synagogissa kuin kaduillakaan, **13** eikä minua vastaan osoitettuja syytöksiä voida mitenkään todistaa oikeiksi. **14** Yhden asian kuitenkin tunnustan: kuljen pelastuksen tietä, jota he sanovat lahkoksi. Palvelen esisiemme Jumalaa, noudatan juutalaisten lakia ja uskon kaiken, mitä profeetat ovat kirjoittaneet. **15** Uskon myös samoin kuin nämä miehet, että kaikki ihmiset heräävät kuolleista, sekä jumalattomat että Jumalaan uskovat. **16** Tästä syystä pyrin siihen, että minulla olisi aina puhdas omatunto sekä Jumalan että ihmisten edessä. **17** Oltuani vuosikausia poissa pääsin nyt tulemaan Jerusalemiin. Mukanani oli avustus juutalaisille, ja halusin myös antaa uhrin Jumalalle. **18** Olin suorittanut puhdistusmenot, kuten laki vaatii, eikä temppeleissä ollut ympärilläni minkäänlaista hälinää. Muutamat Vähän-Aasian juutalaiset tapasivat minut siellä. **19** Heidän pitäisi nyt olla kertomassa teille, jos heillä on jotakin minua vastaan. **20** Voitte kysyä näiltäkin miehiltä, mitä väärää heidän neuvostonsa näki minussa. **21** Ehkä minun ei olisi pitänyt huutaa neuvoston istunnossa: »Olen tässä siksi, että uskon kuolleiden ylösnousemukseen!» Muutahan en sanonut.» **22** Felix tiesi, että kristityt eivät panneet alulle mellakoita. Hän pyysi juutalaisia odottamaan Lysiaksen tuloa ja siirsi asian käsittelyä. **23** Paavalin hän

lähetti vankilaan, mutta käski vartijoiden kohdella häntä hyvin ja päästää hänen ystävänsä vapaasti tuliaisineen hänen luokseen. **24** Muutamaa päivää myöhemmin Felix ja hänen juutalaissyntyinen vaimonsa Drusilla haettivat Paavalin luokseen ja pyysivät, että tämä kertoisi heille uskosta Jeesukseen Kristukseen. **25** Kun Paavali puhui Jumalan mielen mukaisesta elämästä, itsehillinnästä ja ihmiskunnan tuomiosta, Felix kuitenkin pelästyi. »Saat mennä nyt, mutta lähetän hakemaan sinua myöhemmin, kun minulla on sopivampaa aikaa», hän sanoi. **26** Hän myös toivoi, että Paavali alkaisi lahjoa häntä, ja siksi tämä sai tulla kerran toisensa jälkeen keskustelemaan hänen kanssaan. **27** Näin kului kaksi vuotta. Sitten Porcius Festuksesta tuli Felixin seuraaja. Felix, joka tavoitteli juutalaisten suosiota, jätti Paavalin vankeuteen.

25 Kolme päivää sen jälkeen, kun Festus oli astunut virkaansa Kesareassa, hän lähti Jerusalemiin. **2** Siellä juutalaisten johtajat tulivat kertomaan hänelle Paavalin tapauksesta. **3** He pyysivät, että Festus lähettäisi Paavalin heti Jerusalemiin. Itse asiassa heidän tarkoituksensa oli murhata hänet matkalla. **4** Mutta Festus vastasi, että hän aikoi pian palata Kesareaan, ja koska Paavalikin oli siellä, **5** olisi yksinkertaisinta, että asiaa käsittelevät viranomaiset lähtisivät hänen mukanaan oikeudenkäyntiin. **6** Festus palasi Kesareaan kahdeksan tai kymmenen päivää myöhemmin, ja heti seuraavana päivänä alkoi Paavalin oikeudenkäynti. **7** Kun Paavali oli tuotu oikeussaliin, Jerusalemistä tulleet juutalaiset rupesivat esittämään vakavia syytöksiä, joita he kuitenkin eivät kyenneet todistamaan. **8** Paavali torjui syytökset: »En ole millään tavalla rikkonut juutalaisten lakia enkä toiminut temppeliä tai Rooman hallitusta vastaan.» **9** Juutalaisia mielistelläkseen Festus ehdotti: »Lähtisitkö Jerusalemiin vastaamaan edessäni näihin syytöksiin?» **10** Paavali vastasi: »En. Vaadin pääsyä itsensä keisarin eteen, sillä siihen minulla on oikeus. Tiedät aivan hyvin, että olen syytön. Suostun kyllä kuolemaan, jos olen tehnyt jotakin sellaista, mistä seuraa kuolemanrangaistus. Mutta jos olen syytön, ei sinulla sen enempää kuin muillakaan ole oikeutta antaa noiden miesten tappaa minua. Vetoan keisariin.» **12** Festus keskusteli neuvonantajien kanssa ja teki päätöksensä: »Hyvä on. Olet vedonnut keisariin ja keisarin eteen myös joudut.» **13** Muutaman päivän kuluttua tuli kuningas Agrippa sisarensa Berniken kanssa tapaamaan Festusta. **14** Vierailu kesti monta päivää, ja Festus selosti kuninkaalle Paavalinkin tapauksen: »Felix jätti tänne erään vangin. **15** Kun kävin Jerusalemissa, ylipapit ja muut

juutalaisten johtajat esittivät minulle oman näkemyksensä hänestä ja vaativat, että hänet oli tuomittava kuolemaan. **16** Muistutin tietysti heti, että Rooman lain mukaan häntä ei voida tuomita ilman oikeudenkäyntiä. Hänen on saatava puolustautua syyttäjiensä läsnäollessa. **17** Juutalaisten johtomiehet tulivat tänne, ja otin tapauksen heti seuraavana päivänä käsiteltäväksi. Paavali tuotiin oikeuteen. **18** Syytökset eivät kuitenkaan olleet lainkaan sellaisia kuin olin odottanut. **19** Kiista koski heidän uskontoaan ja jotakin Jeesus-nimistä miestä, joka on kuollut mutta jonka Paavali väittää elävän. **20** En tiennyt, miten tällainen riita on ratkaistava ja kysyin Paavalilta, tahtoisiko hän vastata syytöksiin Jerusalemin oikeusistuimessa. **21** Silloin hän vetosi keisariin. Lähetin hänet vankilaan odottamaan kuljetusta keisarin luo.» **22** »Minua kiinnostaisi itse kuulla, mitä se mies puhuu», Agrippa sanoi. »Huomenna sinulla on siihen tilaisuus», Festus vastasi. **23** Seuraavana päivänä kuningas ja Bernike tulivat loisteliaasti upseerien ja kaupungin johtomiesten saattelemina oikeussaliin. Festus käski tuoda Paavalin ja avasi istunnon: **24** »Kuningas Agrippa, hyvät läsnäolijat. Sekä tämän kaupungin että Jerusalemin juutalaiset vaativat syytetyn kuolemaa. **25** Mielestäni hän ei ole sitä ansainnut. Koska hän vetosi keisariin, minun on lähetettävä hänet Roomaan. **26** En kuitenkaan ymmärrä, mitä kirjoittaa hänestä keisarille. Siksi toin vangin tänne tutkittavaksi. Toivon, että te kaikki, ja varsinkin kuningas Agrippa, voisitte auttaa minua syytöskirjelmän laatimisessa, **27** sillä on järjetöntä lähettää vanki keisarin luo, jos häntä ei syytetä mistään.»

26 Agrippa sanoi Paavalille: »No niin, saat puhua.» Paavali aloitti käsillään elehtien: **2** »Minulle on suuri onni, että saan puolustautua sinun läsnäollessasi, kuningas Agrippa. **3** Sinähän olet juutalaisten lakien ja tapojen erikoistuntija. Toivon, että jaksat sen tähden kuunnella minua kärsivällisesti! **4** Kuten juutalaiset hyvin tietävät, sain uskontomme mukaisen kasvatuksen lapsena Tarsossa ja myöhemmin Jerusalemissa. **5** Jos he vain haluavat myöntää, he voivat todistaa, että noudatin ankarana fariseuksena erittäin tarkasti juutalaisten lakia ja tapoja. **6** Syytösten takana on kuitenkin jotain muuta: se, että minä luotan lupaukseen, jonka Jumala antoi esi-isillemme. **7** Israelin kaksitoista heimoa odottavat yötä päivää tämän lupauksen toteutumista. Jostakin syystä minua kuitenkin pidetään tämän toivon tähden rikollisena. **8** Onko rikollista uskoa ylösnousemukseen? Onko teistä mahdotonta uskoa, että Jumala herättää kuolleet? **9** Luulin aikaisemmin, että minun pitää taistella kaikin voimin Jeesus Nasaretilaiseen uskoviin vastaan. **10** Vangitsin heitä joukoittain ylipappien luvalla Jerusalemissa ja äänestin heidän kuolemantuomionsa

puolesta. **11** Yritin kiduttamalla saada kristittyjä kiroamaan Kristuksen. Etsin heitä kiihkoissani kaukaa ulkomaiden kaupungeistakin. **12** Ylipappien valtuuttamana lähdin kerran Damaskoon tällaiselle matkalle. **13** Olimme tiellä, kun puolen päivän aikaan minun ja matkatovereideni ympärillä leimahti äkkiä auringonpaistetta kirkkaampi valo. **14** Kaaduimme kaikki maahan, ja kuulin äänen kysyvän hepreaksi: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua? Vahingoitat sillä vain itseäsi.' **15** Kysyin puhujalta: 'Kuka oikein olet?' Ääni vastasi: 'Olen Jeesus, jota vainoat. **16** Nouse seisomaan! Olen ilmestynyt sinulle siksi, että teen sinusta palvelijani ja todistajani. Sinun on kerrottava maailmalle mitä nyt näit ja mitä vielä saat nähdä. **17** Suojelen sinua sekä juutalaisilta että pakanoilta, joiden luokse sinut lähetän. **18** Tehtäväsi on avata heidän silmänsä näkemään totuus: turvautumalla minuun he voivat tulla pimeydestä, saatanan hallinnasta, Jumalan valoon, saada syntinsä anteeksi ja periä ikuisen elämän yhdessä muiden Jumalan lasten kanssa.' **19** Ymmärrät varmasti, kuningas Agrippa, etten voinut olla tottelematta tuota ääntä. **20** Julistin ensin Damaskossa, sitten Jerusalemissa ja koko Juudeassa – ja myös pakanoille, että kaikkien on luovuttava synneistään ja tultava Jumalan luo. Elämänmuutos näkyisi sitten arkipäivän toiminnassa. **21** Tästä asiasta saamasin temppelissä, kun juutalaiset ottivat minut kiinni ja yrittivät tappaa. **22** Jumala on suojellut minua, niin että olen saanut kulkea puhumassa sekä pienille että suurille. Myös Mooses ja profeetat julistivat samaa sanomaa: **23** Messias joutuu kärsimään, herää ensimmäisenä kuolleista ja on sen tähden uusi valo sekä pakanoille että juutalaisille.» **24** Silloin Festus huusi: »Olet hullu! Uskonto on sekoittanut pääsi!« **25** Mutta Paavali vastasi: »Ei suinkaan, arvoisa maaherra, olen täysin järjissäni ja kaikki, mitä olen puhunut, on totta. **26** Kuningas Agrippalle nämä asiat ovat tuttuja, ja siksi puhun rohkeasti. Nämähän eivät ole tapahtuneet missään syrjäkulmilla. **27** Kuningas, uskotko profeettojen kirjoituksiin? Tiedän, että uskot.« **28** Agrippa sanoi: »Vähälläpä luulet tekeväsi minusta kristityn.« **29** Paavali vastasi: »Vähällä tai paljon: rukoilen Jumalaa, että teistä kaikista tulisi samanlaisia kuin minä – ilman kahleita tietysti!« **30** Kuningas, maaherra, Bernike ja muu yleisö poistuivat salista. **31** Keskustellessaan asiasta keskenään he totesivat: »Ei tämä mies ansaitse vankeutta tai kuolemantuomiota.« **32** Agrippa huomautti Festukselle: »Hänet olisi voinut päästää vapaaksi, ellei hän olisi vedonnut keisariin.»

27 Kaikki oli viimein kunnossa Italian-matkaamme varten. Paavali ja muutama muu vanki joutuivat

Juliuksen, keisarillisen joukko-osaston päällikön, valvontaan. **2** Lähdimme purjehtimaan kreikkalaisella laivalla, jonka oli tarkoitus pysähtyä useissa Vähän-Aasian satamissa. Mukanamme oli myös kreikkalainen Aristarkus Tessalonikasta. **3** Pysähdyimme seuraavana päivänä Siidonissa. Julius oli Paavalille hyvin ystävällinen ja antoi hänen mennä maihin tapaamaan ystäviä ja nauttimaan heidän vieraanvaraisuudestaan. **4** Lähdettyämme taas merelle purjehdimme vastatuulen takia Kyprokseen pohjoispuolelta saaren ja mantereen välistä. **5** Ohitimme Kilikian ja Pamfylan rannikot ja laskimme maihin Lykian Myraan. **6** Päällikkömme huomasi siellä aleksandrialaisen laivan, joka oli menossa Italiaan, ja siirryimme siihen. **7** Purjehtiminen oli seuraavana päivinä vaivalloista. Pääsimme lopulta Knidoksen kohdalle, mutta koska tuuli oli käynyt todella kovaksi, jatkoimme matkaa Salmonen niemen ohi Kreetan suojiin. **8** Etenimme hitaasti sen rannikkoa pitkin ja tulimme Lasaian kaupungin lähellä sijaitsevaan paikkaan, jonka nimi oli Kauniit satamat. **9** Jäimme sinne moneksi päiväksi. Sää alkoi käydä pitkille merimatkoille vaaralliseksi, koska oli jo myöhäisyyksy. Paavali huomautti tästä laivan miehistölle. **10** »Kuulkaa, on varmasti vaarallista jatkaa nyt matkaa. Voimme joutua haaksirikoon, ja meiltä menee sekä laiva että lasti – ehkä vielä henkikin», hän sanoi. **11** Vangeista vastaava upseeri uskoi kuitenkin laivanvarustajaa ja kapteenia enemmän kuin Paavalia. **12** Koska olimme avosatamassa, jossa talvehtiminen olisi hankalaa, useimmat halusivat lähteä yrittämään Foiniksiin, erääseen Kreetan satamaan. Se oli avoin vain lounaaseen ja luoteeseen. **13** Alkoi juuri sopivasti tuulla etelästä, ja suunnitelman toteuttaminen näytti mahdolliselta. Ankkuri nostettiin, ja lähdettiin purjehtimaan pitkin rannikkoa. **14** Pian ilma yllättäen muuttui, ja laiva joutui rajun koillismyrskyn kouriin. Miehet eivät yrityksistään huolimatta pystyneet enää ohjaamaan sitä rannikolle, ja niin olimme tuuliajolla. **15** Pienen Klaudanin saaren suojissa onnistuimme töin tuskin kiskomaan turvaan pelastusveneen, jota olimme siihen asti hinanneet perässämme. **16** Sen jälkeen laivan ympärille sidottiin köysiä. Merimiehet pelkäsivät, että ajautuisimme Afrikan rannikon hiekkasärkille, ja laskivat purjeet. Ajelehdimme tuulessa päämäärättömästi. **17** Kun merenkäynti yhä yltyi, miehistö heitti seuraavana päivänä lastin yli laidan, **19** ja kolmantena päivänä heitimme yhteisvoimin kaiken irtaimen mereen. **20** Kauhea myrsky raivosi vuorokausikaupalla, ja kun meillä ei ollut aavistustakaan, missäpäin olimme, menetimme lopulta kaiken toivon selvität hengissä. **21** Moneen päivään ei ollut syöty mitään. Lopulta Paavali kutsui

miehistön kokoon ja sanoi: »Jos olisitte uskoneet minua ja jääneet Kreetaan, olisitte säästyneet tältä vahingolta. 22 Mutta älkää hätäilkö! Kukaan meistä ei huku, vaikka laiva uppoaakin. 23 Viime yönä Jumalani, jota palvelen, lähetti enkelinsä 24 sanomaan minulle: 'Älä pelkää, Paavali, sinä pääset perille keisarin luo! Jumala on myös kuullut rukouksesi ja pelastaa kaikki matkatoverisi.' 25 Älkää siis ollenkaan pelätkö! Uskon Jumalaa, ja varmasti käy niin kuin hän on sanonut. 26 Mutta aallot heittäivät laivan ilmeisesti jonkin saaren rantaan.» 27 Tuli neljästoista yömmä myrskyn kourissa Välimerellä. Puolenyön aikaan merimiehistä alkoi tuntua, että lähestyimme maata. 28 He luotasivat ja totesivat, että syvyys oli neljäkymmentä metriä. Vähän ajan kuluttua se oli vain kolmekymmentä metriä. 29 Laiva siis lähestyi rantaa koko ajan. Merimiehet pelkäsivät kareja ja laskivat perästä neljä ankkuria. Aamun valkenemista odotettiin hartaasti. 30 Muutamat merimiehet aikoivat lähteä laivasta ja irrottivat pelastusveneen laskeakseen muka keulasta ankkureita mereen. 31 Paavali sanoi silloin päällikölle ja sotilaille: »Jos yksikin lähtee, kuolette kaikki.» 32 Sotilaat hakkasivat veneen köydet poikki ja päästivät sen menemään. 33 Aamuyöllä Paavali kehotti kaikkia syömään. »Ettehan ole kahteen viikkoon syöneet mitään», hän totesi. 34 »Nyt tarvitsemme voimaa. Hiuskarvakaan ei katoa päästänne.» 35 Sitten hän otti leipäpalasen, kiitti kaikkien nähden Jumalaa ja rupesi syömään. 36 Muillekin tuli äkkiä parempi olo ja he rupesivat syömään. 37 Meitä oli kaikkiaan 276 henkeä. 38 Syönnin jälkeen alusta kevennettiin vielä heittämällä vilja mereen. 39 Kun päivä vaikenä, he näkivät oudon rannikon. Siinä oli lahdenpoukama, johon laiva päätettiin yrittää ohjata. 40 Ankkurit hakattiin poikki ja jätettiin mereen. Peräsimet irrotettiin, keulapurje nostettiin ja laivaa ohjattiin kohti rantaa. 41 Mutta laiva joutui vedenalaiselle karikolle ja juuttui keulastaan kiinni. Peräpuoli alkoi hajota aallokossa. 42 Sotilaat halusivat tappaa vangit, etteivät he pääsisi uimalla karkuun. 43 Päällikkö halusi säästää Paavalin ja kielsi sotilaita toteuttamasta suunnitelmaansa. Hän käski uimataitoisten hypätä ensin veteen ja lähteä maihin 44 ja muiden käyttää apunaan lautoja ja laivankappaleita. Tällä tavoin kaikki pääsivät turvaan.

28 Saimme pian tietää tullemme Maltan saarelle. Asukkaat ottivat meidät ystävällisesti vastaan. He sytyttivät rantaan nuotion, sillä ilma oli sateinen ja kylmä. 3 Kun Paavali keräili nuotioon risuja, lämmön esiin houkutteleva kyykäärme pureutui hänen käteensä. 4 Saaren asukkaat mutisivat keskenään: »Tuo on kyllä varmasti

murhaaja, kun oikeuden jumalatar ei anna hänen elää, vaikka hän selvisi hengissä haaksirikosta.» 5 Mutta Paavali ravisti käärmeen kädestään nuotioon, eikä hänen käynyt kuinkaan. 6 Ihmiset odottivat, että hän alkaisi turvota tai kaatuisi äkkiä kuolleena maahan. Kun aika kului, eikä mitään tapahtunut, he alkoivatkin pitää Paavalia jumalana. 7 Lähellä rantaa oli saaren merkittävimmän miehen, Publiuksen, maatila. Hän otti meidät luokseen toipumaan ja piti ystävällisesti kolme päivää vierinaan. 8 Publiuksen isä sattui olemaan kovassa kuumeessa ja punataudissa. Paavali meni sairaan luo, rukoili hänen puolestaan ja paransi hänet panemalla kätensä hänen päälleen. 9 Tämän jälkeen tulivat saaren muutkin sairaat parannettaviksi. 10 Saimme osaksemme monenlaisia kunnianosoituksia, ja kun lähdimme jatkamaan matkaa, saimme laivaan kaikkea, mitä tarvitsimme. 11 Lähtö tapahtui vasta kolmen kuukauden kuluttua haaksirikosta. Pääsimme saarella talvehtineeseen aleksandrialaiseen laivaan, nimeltä Castor ja Pollux. 12 Ensimmäinen pysähdyspaikkamme oli Syrakusa, jonne jäimme kolmeksi päiväksi. 13 Sieltä kiersimme Regiumiin, ja kun seuraavana päivänä alkoi tuulla etelästä, pääsimme vuorokaudessa Puteoliin. 14 Olimme siellä yhteydessä uskoviin, ja he pyysivät meitä jäämään luokseen viikoksi. Sen jälkeen purjehdimme Roomaan. 15 Kun Rooman kristityt kuulivat, että olimme tulossa, he lähtivät meitä vastaan Appiuksen torille ja Kolmen majatalon luo. Heidän tapaamisensa antoi Paavallille uutta rohkeutta, ja hän kiitti Jumalaa. 16 Paavali sai Roomassa asua sotilaan vartioimana missä tahtoi. 17 Kolme päivää tulonsa jälkeen hän kutsui kokoon paikalliset juutalaisten johtajat ja kertoi heille: »Hyvät veljet. Juutalaiset pidättivät minut Jerusalemissa ja luovuttivat oikeudenkäyntiä varten roomalaisille, vaikka en ollut aiheuttanut kenellekään vahinkoa enkä loukannut perinnäistapojamme. 18 Roomalaiset järjestivät oikeudenkäynnin ja olisivat vapauttaneet minut, koska en ollut tehnyt kuolemaa ansaitsevaa rikosta. 19 Minulla ei ole mitään kansaani vastaan, mutta kun juutalaiset vastustivat oikeuden päätöstä, minun oli vedottava keisariin. 20 Pyysin teitä tulemaan nyt tänne, että voisimme tutustua toisiimme. Haluaisin kertoa, miksi olen vangittuna: uskon, että Messias on tullut.» 21 Juutalaisten johtajat vastasivat: »Kukaan Juudeasta ei ole kirjoittanut sinusta mitään, eivätkä Jerusalemissa tulleet juutalaiset ole puhuneet sinusta pahaa. 22 Haluaisimme kuitenkin kuulla, mihin oikein uskot, sillä kristittyjähän arvostellaan joka paikassa ankarasti.» 23 Sovittuna ajankohtana Paavalin asunnolle tuli heidän lisäksi monia muitakin. Paavali kertoi heille Jumalan valtakunnasta ja opetti, mitä Mooseksen ja profeettojen

kirjoissa oli sanottu Jeesuksesta. Aamulla hän aloitti puheensa ja jatkoi sitä aina iltaan asti. **24** Osa kuuntelijoista uskoi, osa ei. **25** Kiisteltyään keskenään asiasta he lähtivät pois. Paavali totesi: »Pyhä Henki oli oikeassa sanoessaan Jesajan välityksellä: **26** 'Sano juutalaisille: Te kuulette ja näette, mutta ette ymmärrä, **27** sillä sydämenne ovat kovettuneet, korvanne eivät kuule ja silmänne ovat pimeät, koska ette halua käsittää, mistä on kysymys, ettekä tulla minun parannettavakseni.' **28** Muistakaa, että Jumala haluaa myös pakanoiden pelastuvan, ja he kyllä uskovat kun kerron heille Jeesuksesta.» **30** Paavali asui omassa vuokra-asunnossaan kaksi vuotta ja otti mielellään vastaan vieraita. **31** Hän kertoi heille rohkeasti Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksesta, eikä kukaan yrittänyt estää häntä.

Roomalaisille

1 Rakkaat Roomassa asuvat ystävät! Tämä kirje on Paavalilta, Jeesuksen Kristuksen palvelijalta, jonka Jumala on kutsunut työhönsä ja lähettänyt levittämään hyvää uutistaan. **2** Jumalan profeetat ovat Vanhassa testamentissa jo kauan sitten luvanneet, että ihmiskunta kerran saisi kuulla tämän uutisen. **3** Sen sisältö on tämä: Jumalan Poika, Jeesus Kristus, meidän Herramme, syntyi ihmislapsena Daavidin kuningassukuun. **4** Hänen kuolleista herättämisensä todisti, että hän on Jumalan Poika, joka on pyhä niin kuin Jumala ja jolla on voima. **5** Kristuksen tähden Jumalan hyvyys tulvi meille syntisille, vaikka emme sitä ansaitsekaan. Jumala lähettää meidät maailman ääriin kertomaan kaikille ihmisille kaikkialla niistä valtavista teoista, jotka hän on tehnyt heidän puolestaan, jotta hekin alkaisivat uskoa häneen ja noudattaa hänen tahtoaan. **6** Tekin, rakkaat Rooman ystävät, kuulutte niihin, joita Jumala rakastaa. Teidätkin Jeesus on kutsunut tulemaan Jumalan omiksi – niin, hänen pyhäksi kansakseen. Tulkoon elämäänne armo ja rauha Jumalalta, Isältämme, ja Jeesukselta Kristukselta, Herraltamme. **8** Ensiksi minun on kerrottava, että minne tahansa menenkin, kuulen puhuttavan teistä! Teidän uskonne Jumalaan tunnetaan pian kaikkialla. Miten kiitankään Jumalaa Jeesuksen Kristuksen tähden hyvästä maineestanne ja teistä jokaisesta! **9** Jumala tietää, että rukoilen usein teidän puolestanne. Öin ja päivin puhun teistä ja teidän tarpeistanne Jumalalle, jota koko sydämeistäni palvelen levittämällä hyvää uutista hänen Pojastaan. **10** Rukoilen myös jatkuvasti, että voisin vihdoinkin, jos Jumala sallii, tulla teitä katsomaan ja että pääsisin hyvin perille. **11** Haluaisin mielelläni tavata teidät voidakseni vahvistaa uskoanne, että seurakuntanne tulisi vahvaksi Herrassa. Minäkin puolestani tarvitsen teitä, sillä en tahdo vain jakaa uskostani teille, vaan haluan myös itse saada rohkaisua. Näin me voimme tukea toinen toisiamme. **13** Rakkaat ystävät, teidän on hyvä tietää, että olen monta kertaa aikaisemminkin halunnut tulla luoksenne, mutta aina minulle on tullut este. Tahtoisin tehdä työtä keskuksenne ja nähdä työstäni myös tuloksia, aivan niin kuin olen saanut nähdä muidenkin kansojen keskuudessa. **14** Tunnen olevani paljon velkaa sekä teille että kaikille muille kansoille – niin vanhoille sivistysmaille kuin muulle maailmalle, sekä oppineille että oppimattomille ihmisille. **15** Sen vuoksi olen valmis tulemaan myös teidän luoksenne Roomaan julistamaan Jumalan hyvää sanomaa. **16** En näet häpeä uutista Kristuksesta. Se on Jumalan pelastava voima kaikille ihmisille, jotka ottavat sen uskoen vastaan. Ensін tätä

sanomaa tosin julistettiin vain juutalaisille, mutta nyt Jumala kutsuu luokseen kaikkia ihmisiä. **17** Hyvän uutisen sisältö on tämä: Jumala hyväksyy meidät omikseen, kun luotamme Kristukseen ja uskomme siihen, että hän sovitti meidän syntimme. Sanooohan Raamattu: »Ihminen, joka turvautuu Jumalaan, löytää elämän.» **18** Mutta Jumalan viha tulee niiden turmeltuneiden ihmisten osaksi, jotka työntävät luotaan totuuden, **19** sillä he tietävät jo vaistonvaraisesti totuuden Jumalasta. **20** Aikojen alusta heillä on ollut silmiensä edessä Jumalan luomistyö, maa ja taivas, ja he ovat olleet tietoisia hänen olemassaolostaan ja valtavasta, ikuisesta voimastaan. Siksi heillä ei ole mitään sanottavaa puolustukseksien, kun he tuomiopäivänä seisovat Jumalan edessä. **(aidios g126)** **21** He kyllä tietävät hänestä, mutta eivät ole halunneet myöntää sitä, eivät kunnioittaa häntä eivätkä kiittä häntä hänen päivittäisestä huolenpidostaan. Niin he ovat vähitellen saaneet päähänsä järjettömiä kuvitelmia siitä, millainen Jumala on tai mitä hän tahtoo heidän tekevän. Tämän vuoksi he ovat joutuneet sisäiseen pimeyteen. **22** Kerskuessaan omasta viisaudestaan he paljastavatkin tyhmyytensä. **23** Ja sen sijaan että palvoisivat elävää Jumalaa, he ovat puusta ja kivistä tehneet itselleen epäjumalia. He ovat veistäneet omat jumalansa lintujen, nelijalkaisten eläinten, käärmeiden ja kuolevaisten ihmisten näköisiksi. **24** Niinpä Jumala on jättänyt heidät omini oloihinsa tekemään mitä tahtovat: heidän sukupuolielämänsäkin on luonnotonta, ja siten he ovat häpäisseet toinen toisensa ruumiin. **25** Sen sijaan että olisivat uskoneet todeksi sen, mitä ovat tienneet Jumalasta, he ovat ehdoin tahdoin uskoneet valheisiin. Niin he ovat palvoneet sellaista, minkä Jumala on luonut, mutta eivät ole suostuneet tottelemaan kaiken Luoja, Jumalaa. Häntähän heidän tulisi ylistää. **(aiōn g165)** **26** Sen vuoksi Jumala antoi heidän olla ja elää häpeällisten himojensa mukaisesti: he ovat antaneet vallan homoseksuaalisille haluilleen ja saaneet ansaitsemansa rangaistuksen. **28** Kun he luopuivat Jumalasta eivätkä tahtoneet edes tunnustaa hänen olemassaoloaan, Jumala hylkäsi heidät ja antoi heidän tehdä sitä, mihin heidän paha sydämensä heitä yllytti. **29** Heidän elämänsä on täynnä kaikkea vääryyttä ja pahuutta, ahneutta ja vihaa, kateutta, murhaa, riitaa, valhetta, katkeruutta ja juoruilua. **30** He ovat panettelijoina, Jumalan vihaajia, röyhkeitä ja ylpeitä kerskureita, jotka etsivät aina uusia synnin teitä eivätkä piittaa vanhemmistaan. **31** He ovat ymmärtämättömiä. He rikkovat lupauksensa ja ovat sydämettömiä ihmisiä, jotka eivät tunne sääliä. **32** He ovat täysin selvillä siitä, että Jumala on määrännyt

kuolemantuomion näistä rikoksista, mutta kuitenkin he yhä jatkavat samaa elämäntapaa ja yllyttävät siihen toisiakin.

2 Nyt ehkä sanot: »Kuinka kauheista ihmisistä puhutkaan!»
Mutta odota! Olet itse samanlainen: kun tuomitset toista, tuomitset itsesi. **2** Tiedämme, että Jumala on oikeudenmukainen ja rankaisee jokaista, joka tekee pahaa. **3** Vai ajatteletko ehkä, että Jumala tuomitsee toiset heidän pahojen tekojensa mukaan, mutta katsoo sinun tekojasi sormiensa läpi? **4** Etkö tajua, kuinka kärsivällinen hän on sinua kohtaan? Vai eikö se merkitse sinulle mitään? Etkö näe, että hän on halunnut antaa sinulle aikaa luopua synnistä? Kun hän näin osoittaa hyvyyttään, hän tahtoo saada sinut hylkäämään pahuutesi. **5** Mutta sinä et tahdo edes kuunnella! Näin valmistat itsellesi rangaistusta, kun jääräpäisesti paadutat sydämesi. Kerran tulee vihan päivä, jolloin Jumala tuomitsee oikeudenmukaisesti koko maailman. **6** Hän antaa jokaiselle, mitä tämän teot ansaitsevat. **7** Ikuisen elämän hän antaa niille, jotka kärsivällisesti toteuttavat elämässään Jumalan tahtoa ja tavoittelevat näkymätöntä kirkkautta ja kunniaa sekä kuolemattomuutta. (aiōnios 9166)
8 Mutta Jumalan viha kohtaa niitä, jotka taistelevat hänen totuuttaan vastaan ja elävät itsekkäästi. **9** Tuska ja ahdistus tulevat niin juutalaisen kuin pakananakin osaksi, jos hän jatkaa kelvotonta elämäänsä. **10** Mutta Jumalan kirkkaus, kunnia ja rauha tulvivat kaikille niille, jotka tottelevat häntä, riippumatta siitä ovatko he juutalaisia vai muiden kansojen jäseniä. **11** Jumala kohtelee kaikkia ihmisiä samalla tavalla. **12** Syntiä seuraa aina Jumalan rangaistus. Pakanatkin saavat synneistään rangaistuksen, vaikkei heillä olekaan Jumalan kirjoitettua lakia, sillä sydämessään he tietävät, mikä on oikein ja mikä väärin. Jumalan laki on kuitenkin kirjoitettu heidän sisimpäänsä. Heidän omatuntonsa joko syyttää heitä tai sanoo, että he ovat tehneet oikein. Juutalaiset Jumala tuomitsee siitä, että heillä on hänen lakinsa kirjoitettuna, mutta he eivät elä sen mukaan. He tietävät, mikä on oikein, mutta eivät tee niin. Pelkkä tieto Jumalan tahdosta ei kuitenkaan riitä, vaan sen mukaan on myös eletävä. **16** Kerran tulee päivä, jolloin Jeesus Kristus Jumalan käskystä paljastaa kaikkien ihmisten elämän salaisuudet, heidän sisimmät ajatuksensa ja vaikuttimensa. Tämä kaikki kuuluu osana siihen Jumalan suureen suunnitelmaan, jota minäkin julistan. **17** Juutalaisena sinä ajattelet, että kaikki on hyvin sinun ja Jumalan välillä, koska hän antoi lakinsa juutalaisille. Kehut kuuluvasi hänen erityisiin ystäviinsä. **18** Sinä tiedät, mitä hän tahtoo; osaat erottaa hyvän pahasta ja suosit hyvää, koska sinulle on lapsesta saakka opetettu hänen

käskyjään. **19** Luulet tuntevasi tien Jumalan luo niin tarkkaan, että voisit osoittaa sen vaikka sokealle. Olet kai mielestäsi kuin kirkas majakka, joka johtaa pimeyteen eksyneitä ihmisiä Jumalan luo. **20** Luulet pystyväsi ohjaamaan yksinkertaisia ihmisiä ja jopa opettamaan lapsille Jumalan tuntemista; sinähän tunnet hänen lakinsa, joka on täynnä tietoa ja totuutta Jumalasta. **21** Opetat kyllä toisia, miksi et sitten opeta itseäsi? Kiellät toisia varastamasta, mutta varastat itse. **22** Sanot, että on väärin olla aviopuolisolleen uskoton, mutta syylistyit itse samaan. Sanot: »Älkää rukoilko epäjumalia», ja pidät silti rahaa omana jumalanasi. **23** Olet kovin ylpeä siitä, että tunnet Jumalan lain, mutta häpäiset hänet rikkomalla sen. **24** Onko sitten ihme, että Raamattu sanoo maailman puhuvan pahaa Jumalasta sinunlaistesi tähden? **25** Sinun juutalaisuudellasi on arvoa, jos tottelet Jumalan lakia. Mutta jos et sitä tee, et ole sen kummempi kuin pakanatkaan. **26** Jos pakanat noudattavat Jumalan lakia, eikö Jumala anna heille kaikki ne oikeudet ja sen kunnian, jotka hän oli varannut juutalaisille? **27** Itse asiassa – jos pakana noudattaa Jumalan lakia paremmin kuin juutalainen, niin hän elämällään tuomitsee sinut. Te juutalaiset tiedätte paljon Jumalasta ja teillä on hänen lupauksensa, mutta te ette silti noudata hänen lakiaan. **28** Ette te ole oikeita juutalaisia vain sen tähden, että olette syntyneet juutalaisista vanhemmista, tai sen tähden, että teidät on juutalaisen tavan mukaan ympärileikattu. **29** Todellisia juutalaisia ovat kaikki ne ihmiset, joiden suhde Jumalaan on oikea. Jumala ei etsi niitä, jotka leikkelevät ruumistaan ympärileikkauksella, vaan niitä, joiden sydän ja mieli on muuttunut. Sellainen ihminen, jonka elämässä tämä muutos on tapahtunut, saa kiitoksensa Jumalalta, vaikkei hän sitä ihmisiltä saisiakaan.

3 Mitä hyötyä sitten on juutalaisuudesta? Onko Jumala antanut juutalaisille joitakin erityisiä etuja? Onko ympärileikkauksella mitään arvoa? Kyllä on! **2** Juutalaisilla on monia etuoikeuksia. Ensiksikin, Jumala uskoi juutalaisille lakinsa, että he tuntisivat hänen tahtonsa ja noudattaisivat sitä. **3** On totta, että muutamat heistä olivat tottelemattomia. Mutta tarvitseeko tämän merkitä sitä, että Jumala rikkoi oman lupauksensa? **4** Ei tietenkään! Vaikka jokainen ihminen maailmassa onkin valehtelija, Jumala ei ole. Psalmeissahan sanotaan, että Jumalan sanat osoittautuvat aina tosiksi ja oikeiksi, vaikka kuka tahansa nousisi niitä vastaan. **5** Jotkut ihmiset sanovat: »On vain hyvä, että me olemme tottelemattomia Jumalalle; meidän syntimme palvelevat hyvää tarkoitusta. Ihmiset huomaavat, kuinka hyvä Jumala on, kun näkevät, miten huonoja me olemme. Tekeekö Jumala

siis oikein rangaistessaan meitä, jos meidän syntimme kerran auttavat häntä?» **6** Mitä hölynpölyä! Millainen Jumala se olisi, joka katsoo syntiä sormien läpi? Kuinka sellainen Jumala voisi tuomita ainuttakaan ihmistä? **7** Eihän hän voisi tuomita minua synneistäni, jos epärehellisyyteni toisi hänelle kunniaa, kun hänen rehellisyytensä korostuisi minun valheellisuuteni vastakohtana. **8** Eli toisin sanoen: »Mitä pahempia me olemme, sitä enemmän se Jumalaa miellyttää!» Näinhän muutamat pilkaten väittävät meidän sanovankin. He ansaitsevat Jumalan tuomion. **9** Olemmeko me juutalaiset sitten parempia kuin muut ihmiset? Emme suinkaan, olemmehan jo osoittaneet, että kaikki ihmiset ovat syntisiä, olivatpa he sitten juutalaisia tai muiden kansojen jäseniä. **10** Raamattu sanookin: »Kukaan ei ole hyvä – koko maailmassa ei ole ainuttakaan synnitöntä ihmistä. **11** Ei ole ketään, joka olisi täysin noudattanut Jumalan tahtoa tai edes todella halunnut sitä noudattaa. **12** Jokainen on poikennut pois Jumalan tieltä. Kaikki ovat menneet harhaan. Mistään ei löydy ihmistä, joka olisi tehnyt pelkkää hyvää. Sellaista ihmistä ei kerta kaikkiaan ole. **13** Ihmisten puheet ovat likaisia ja iljettäviä kuin avoimesta haudasta tuleva löyhkä. He syytävät suustaan valheita ja heillä on pistävä kieli kuin myrkkyykäarmeella. **14** Heidän suunsa on täynnä kirouksia ja katkeruutta. **15** He ovat nopeita tappamaan ja vihaavat jokaista, joka heitä vastustaa. **16** Minne he menevätkin, he jättävät jälkeensä kurjuutta ja kärsimystä. **17** Todellisesta rauhasta ja Jumalan siunauksesta he eivät tiedä mitään. **18** He eivät piittaa Jumalasta eivätkä siitä, mitä hän heistä ajattelee.» **19** Tiedämme, että Jumalan tuomio kohtaa raskaasti juuri juutalaisia, sillä he ovat sitoutuneet pitämään Jumalan lait. Kukaan ei voi itseään puolustaa – koko maailma seisoo syyllisyytensä mykistämänä kaikkivaltiaan Jumalan edessä. **20** Joko nyt ymmärrätte? Kukaan ei kykene niin noudattamaan lakia, että hän sen perusteella kelpaisi Jumalalle. Päinvastoin: mitä paremmin tunnemme Jumalan lain, sitä selvemmin tajuamme, ettemme ole noudattaneet sitä elämässämme. Jumalan lain tarkoituksena onkin saada meidät tajuamaan, miten puutteellisia ja syntisiä olemme. **21** Mutta nyt Jumala on osoittanut meille toisenlaisen pelastuksen tien. Raamatussa on puhuttu siitä jo aikaisemmin. Jumalan yhteyteen ei kukaan voi päästä olemalla riittävän hyvä tai noudattamalla Jumalan lakia. Jumala näet sanoo, että hän hyväksyy meidät ja julistaa meidät syyttömiksi, kun turvaudumme Jeesukseen Kristukseen: siihen, että Jeesus on ottanut syntimme kannettavakseen. Me kaikki pelastumme tällä samalla tavalla – uskomalla Jeesukseen – aivan riippumatta siitä, keitä

olemme tai minkälaisia olemme olleet. **23** Kaikki ihmisethän ovat tehneet syntiä. Ei kukaan täytä Jumalan asettamia vaatimuksia. **24** Mutta me saamme lahjaksi armahduksen: Jumala julistaa meidät syyttömiksi, koska Jeesus Kristus on kuollut puolestamme. Näin armahtavainen Jumala on ihmisiä kohtaan. **25** Jumala lähetti Jeesuksen Kristuksen kuolemaan ristillä ja kärsimään rangaistuksen meidän synneistämme. Joka luottaa Jeesukseen, ei siis joudu tuomittavaksi. Jumala menetteli täysin oikeudenmukaisesti, vaikka hän ei ollutkaan rangaissut niitä, jotka menneinä aikoina olivat tehneet syntiä. Hän katsoi eteenpäin siihen aikaan, jolloin Kristus tulisi poistamaan myös kaiken entisen. Samalla tavalla Jumala nytkin armahtaa syntisen, joka uskoo Jeesukseen. **27** Mitä sellaista me sitten voimme kehua tehneemme, jonka avulla voisimme ansaita pelastuksen? Emme yhtään mitään. Meitä ei julisteta syyttömiksi hyvien tekojemme perusteella, vaan sen perusteella, mitä Kristus on puolestamme tehnyt. Saamme hänen valmistamansa pelastuksen uskomalla häneen. **28** Niin Jumala siis hyväksyy meidät omikseen, kun luotamme Kristukseen, eikä meidän hyvien tekojemme tähden. **29** Entä pelastaako Jumala vain juutalaiset tällä tavalla? Ei toki: myös muihin kansoihin kuuluvat saavat samoin tulla hänen luokseen. **30** Jumala suhtautuu kaikkiin ihmisiin samalla tavalla: hän hyväksyy yhteyteensä kaikki – olivatpa he juutalaisia tai mitä kansallisuutta tahansa – kun he uskovat Jeesukseen. **31** Jos me siis korostamme uskon merkitystä, eikä meidän enää tarvitse noudattaa Jumalan lakeja? Päinvastoin: vasta kun uskomme Jeesukseen, me todella voimme noudattaa Jumalan tahtoa.

4 Abraham on juutalaisten kantaisä. Miten edellä korostamamme uskon merkitys näkyy hänen suhteestaan Jumalaan? Jos Abraham sai Jumalan suosion hyvien tekojensa tähden, niin hänellä oli syytä olla ylpeä, mutta ei Jumalan edessä. **3** Raamattuhan sanoo, että Abraham uskoi Jumalaa, ja tämän uskon vuoksi Jumala hyväksyi hänet omakseen. **4** Mutta eikö Abraham kaikilla hyvillä teoillaan ansainnut pääsyä taivaaseen? Ei, sillä pelastusta ei ansaita teoilla, se on lahja. Ja mikä lahja se olisi, jos se voitaisiin ansaita hyvän elämän avulla? Jumalalle riittää syntisen usko – hän hyväksyy omakseen jokaisen, joka turvautuu häneen. **6** Kuningas Daavid puhui tästä kuvatessaan onnelliseksi sitä ihmistä, jonka Jumala ilman hänen omaa ansiotaan julistaa syyttömäksi. **7** »Onnellisia ovat ne, joiden synnit on annettu anteeksi ja poistettu», hän sanoi. **8** »Miten riemuitseekaan ihminen, jota Herra ei enää vaadi tiilille synneistä.» **9** Entä tuleeko tämä onni sitten

vain niiden osaksi, jotka uskovat Kristukseen mutta samalla noudattavat myös juutalaisten lakia? Vai saavatko sen myös ne, jotka eivät noudata juutalaisten sääntöjä, vaan ainoastaan turvautuvat Kristukseen? Miten kävi Aabrahamin? Jumala hyväksyi hänet hänen uskonsa tähden. Tapahtuiko se yksin uskosta vai sen vuoksi, että hän myös noudatti juutalaisten sääntöjä? **10** Vastaus löytyy toisesta kysymyksestä: milloin Jumala otti Aabrahamin omakseen? Se tapahtui ennen kuin hänestä tuli juutalainen – ennen kuin hänet ympärileikattiin. **11** Ympärileikkaaminen oli sen merkinä, että Aabraham jo uskoi ja että Jumala jo oli hyväksynyt hänet. Aabraham on siis niiden hengellinen isä, jotka uskovat niin kuin Aabraham ja pelastuvat noudattamatta juutalaisten säädöksiä. **12** Aabraham on myös ympärileikkajien juutalaisten hengellinen isä. Eivät ympärileikkausmenot siis heitäkään pelasta, sillä Aabraham kelpasi Jumalalle yksin uskonsa tähden, ennen kuin hänet oli ympärileikattu. **13** Jumala lupasi siis antaa koko maailman Aabrahamille ja hänen jälkeläisilleen. Jumala ei tehnyt sitä sen vuoksi, että Aabraham noudatti hänen lakejaan, vaan siksi, että Aabraham uskoi Jumalan pitävän lupauksensa. **14** Jos siis vielä väitätte Jumalan lupauksen koskevan niitä, jotka ovat »tarpeeksi hyviä», niin väitätte samalla, ettei hänen uskoville antamallaan lupauksella ole mitään merkitystä ja että uskominen on mieletöntä. **15** Asian ydin on tämä: kun me yritämme päästä Jumalan lapsiksi elämällä hänen lakiansa mukaan, emme pysty noudattamaan niitä ja ansaitsemme siis Jumalan vihan. Ihminen voi elää rikkomatta lakeja vain silloin, kun niitä ei ole! **16** Jumalan lupaama pelastuminen siis otetaan vastaan uskolla – ilmaisena lahjana. Me saamme sen riippumatta siitä, noudatammeko juutalaisten tapoja, jos uskomme niin kuin Aabraham, sillä uskoon kuuluvissa asioissa Aabraham on jokaisen ihmisen isä. **17** Juuri sitä Raamattu tarkoittaa sanoessaan, että Jumala teki Aabrahamista monien kansojen isän. Jumala ottaa jokaisesta kansasta omakseen kaikki ne ihmiset, jotka luottavat häneen niin kuin Aabraham. Tämän lupauksen on itse Jumala antanut – hän, joka herättää kuolleet ja joka tietää tulevat tapahtumat yhtä hyvin kuin menneet. **18** Kun siis Jumala lupasi antaa Aabrahamille pojan, jonka jälkeläisistä kerran tulee suuri kansa, Aabraham uskoi Jumalaa, vaikkei sellaisen lupauksen toteutuminen ollut mahdollisuuksien rajoissakaan! **19** Koska hänen uskonsa oli vahva, hän ei murehtinut sitä, että oli liian vanha tulemaan isäksi – olihan hän satavuotias – ja että hänen vaimonsa Saara, joka oli yhdeksänkymmentävuotias, oli myös aivan liian vanha saamaan lapsia. **20** Mutta Aabraham ei epäillyt, vaan uskoi Jumalaa. Hänen uskonsa

ja luottamuksensa kasvoivat jatkuvasti, ja hän ylisti Jumalaa ihmeestä, ennen kuin se oli edes tapahtunutkaan. **21** Hän oli aivan varma siitä, että Jumala kykeni tekemään kaiken, mitä oli luvannutkin. **22** Aabrahamin uskon tähden Jumala hyväksyi hänet omakseen. **23** Tästä asiasta ei ole kirjoitettu vain Aabrahamin vuoksi. **24** Samalla tavoin kuin Jumala hyväksyi Aabrahamin, hän hyväksyy myös meidät, kun me uskomme häneen, joka herätti kuolleista Herramme Kristuksen. **25** Jeesus kuoli, että me saisimme syntimme anteeksi, ja hänen ylösnousemuksensa takaa sen, että Jumala on ottanut meidät lapsikseen Kristuksen teon tähden.

5 Olemme nyt siis uskosta tulleet Jumalan lapsiksi. Jumalan ja meidän välilläme vallitsee rauha, joka perustuu siihen, mitä Herramme Jeesus Kristus on tehnyt puolestamme. **2** Kristuksen tekoon luottamalla olemme päässeet tähän erikoisasemaan, ja turvallisesti ja iloisesti me odotamme sitä aikaa, jolloin pääsemme Jumalan kirkkauteen. **3** Voimme iloita, vaikka elämäämme tulee vaikeuksia, sillä tiedämme, että ne ovat meille hyväksi: ne opettavat meille kärsivällisyyttä. **4** Se taas auttaa meitä kestäämään koettelemuksia ja luottamaan Jumalaan yhä enemmän. Niin meidän toivomme ja uskomme vahvistuvat. **5** Mitä tahansa tapahtuukin – tiedämme, että kaikki on hyvin, koska Jumala rakastaa meitä. Jumala on antanut meille Pyhän Hengen, joka täyttää sydämemme hänen rakkaudellaan. **6** Kun olimme täysin avuttomia ja kokonaan vailla omia mahdollisuuksia, Kristus kuoli oikeaan aikaan meidän syntisten puolesta, vaikka emme vähääkään piitanneet hänestä. **7** Ja jos olisimme hyviäkin, emme voisi odottaa kenenkään kuolevan puolestamme, vaikka se tietysti olisi mahdollista. **8** Mutta Jumala paljasti meille suuren rakkautensa lähettämällä Kristuksen kuolemaan puolestamme, kun me vielä olimme syntisiä. **9** Kristuksen veren tähden Jumala on julistanut meidät syyttömiksi. Kristus pelastaa meidät myös tulevasta Jumalan vihasta. **10** Me olimme Jumalan vihollisia, mutta nyt olemme päässeet sovintoon Jumalan kanssa hänen Poikansa kuoleman tähden. Minkä siunauksen häneltä saammekaan nyt, kun olemme hänen ystäviään ja hän elää meidän kanssamme! **11** Tästä me olemme riemuissamme: Jeesus Kristus on kuollut meidän syntiemme tähden ja näin tehnyt meistä Jumalan lapsia. **12** Aadamin teon tähden tuli synty maailmaan ja synnin mukana kuolema. Kaikista ihmisistä tuli kuolevaisia, koska kaikki tekevät syntiä. **13** Ihmiset tekivät syntiä Aadamin ajasta Mooseksen aikaan, mutta Jumala ei kuitenkaan tuominut heitä kuolemaan lain rikkomisesta – eihän hän vielä ollut antanut ihmisille

lakiaan eikä ilmoittanut, mitä hän halusi heidän tekävän. **14** Kuitenkin kaikki ihmiset, jotka olivat eläneet Aadamin ja Mooseksen välisenä aikana, kuolivat, vaikka he eivät olleetkaan rikkoneet Jumalan suoraanasta käskyä tai kieltoa, kuten Aadam oli tehnyt. Mikä valtava ero olikaan Aadamilla ja Kristuksella, jota Aadam eräänlaisena ennakkokuvana vastaa! **15** Ja mikä ero onkaan ihmisen synnin ja Jumalan anteeksiantamuksen välillä! Aadamin lankeemus toi kaikille kuoleman, mutta Jeesus Kristus anteeksiantamuksen – Jumalan hyvyiden ja armahtavuuden tähden. **16** Aadamin synty toi kuolemanrangaistuksen kaikille – Kristus taas pyyhki pois rikkomukset ja antaa ikuisen elämän. **17** Aadamin synty sai aikaan sen, että kuolemasta tuli kaikkia hallitseva kuningas. Mutta niiden elämää, jotka ottavat vastaan Jumalan lahjan – anteeksiantamuksen, armahtuksen – hallitsee Jeesus Kristus, joka on voittanut kuoleman. **18** Niin kuin Aadamin synty toi kuolemanrangaistuksen kaikille ihmisille, niin Jeesuksen hyvä teko saa aikaan sen, että Jumala omasta puolestaan on valmis hyväksymään kaikki ihmiset yhteyteensä ja antamaan heille elämän. **19** Aadamin tottelemattomuuden tähden kaikista ihmisistä tuli syntisiä, mutta Kristuksen kuuliaisuuden tähden he saavat anteeksi ja kelpaavat Jumalalle. **20** Käskyt annettiin siksi, että kaikki ymmärtäisivät, kuinka perusteellisesti he olivat epäonnistuneet Jumalan tahdon noudattamisessa. Mutta mitä selvemmin me näemme syntisyytemme, sitä paremmin myös tajuamme Jumalan armon runsauden saadessamme anteeksi. **21** Aikaisemmin synty hallitsi kaikkia ihmisiä ja vei heidät kuolemaan. Nyt hallitsee armahtava Jumala: hän ottaa meidät lapsikseen ja antaa meille ikuisen elämän Jeesuksen Kristuksen, Herramme, tähden. (aiönios g166)

6 Onko meidän sitten jatkuvasti tehtävä syntiä, että Jumala osoittaisi meille yhä enemmän hyvyttään ja anteeksiantamustaan? **2** Ei tietenkään! Miksi tekisimme tahallamme jatkuvasti syntiä, kun kerran olemme päässeet osallisiksi uudesta elämästä? Muistatthän toki, että synnin valta meihin murtui, kun meidät liitettiin kasteessa Jeesukseen Kristukseen: hänen kuolemassaan meidän turmeltunut minämme menetti ylivaltansa. **4** Kasteessa meidän vanha syntiä rakastava minämme haudattiin Kristuksen kanssa. Ja koska Isä Jumala herätti ihmeellisellä voimallaan Kristuksen kuolleista, mekin saamme elää uutta elämää hänessä ja hänen kanssaan. **5** Me ja Kristus olemme yhtä: me kuolimme hänen kanssaan. Nyt olemme osallisia hänen uudesta elämästään ja kerran nousemme kuolleista niin kuin hän. **6** Meidän vanha minämme ristiinnaulittiin Kristuksen kanssa,

jotta emme enää olisi synnin hallittavina emmekä synnin orjia. **7** Koska olemme kuolleet synnille, sillä ei ole ylivaltaa elämässämme. **8** Vanha, syntiä rakastava minämme on kuollut Kristuksen kanssa, ja niin uskomme saavamme myös elää ikuisesti hänen kanssaan. **9** Jeesus nousi kuolleista, eikä hän enää koskaan kuole. Kuolemalla ei ole enää valtaa häneen. **10** Hän kuoli kaikkien puolesta murtaakseen synnin vallan, ja nyt hän elää ikuisesti Jumalalle. **11** Pitäkää siis tekin itsenne synnille kuolleina ja eläkää Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, tähden. **12** Synty ei saa enää hallita kuolevaista ruumistanne. Älkää antautuko pahojen halujen valtaan. **13** Älkää antako mitään osaa ruumistanne pahan työvälineeksi synnintekoon, vaan antakaa itsenne kokonaan Jumalalle. Kun te nyt olette vapautuneet kuolemasta, niin antakaa itsenne kokonaan Jumalan käyttöön, toteuttamaan hänen hyviä tarkoituksiaan. **14** Synty ei enää koskaan ole teidän hallitsijanne. Tehän ette elä enää lain orjuudessa, vaan vapaina Jumalan suosiossa ja armossa. **15** Tarkoittaako tämä sitä, että voimme huoletta tehdä syntiä? Pelastuksemme ei riipu lain noudattamisesta, vaan Jumalan armon vastaanottamisesta. Emme tietenkään! **16** Ettekö ymmärrä, että voitte nyt itse valita isäntänne: joko synnin, mistä seuraa kuolema, tai Jumalan tottelemisen, mistä seuraa Jumalan tuomiosta vapautuminen. Jos annatte itsenne jollekulle, hänestä tulee teidän valtiaanne ja teistä hänen orjiaan. **17** Jumalalle kiitos siitä, että vaikka aikaisemmin valitsitte synnin orjuuden, noudatatte nyt koko sydämestänne Jumalan tahtoa. **18** Nyt olette vapaat vanhasta hallitsijastanne, synnistä, ja teistä on tullut uuden isäntänne, Jumalan, palvelijoita. **19** Puhun käyttäen vertausta orjista ja heidän valtiaistaan, koska se on teidän helppo ymmärtää. Aivan niin kuin olitte ennen kaikenlaisen synnin orjia, samalla tavoin teidän on nyt annettava itsenne kaiken oikean ja pyhän palvelukseen. **20** Ollessanne synnin orjia ette piitanneet Jumalasta. **21** Ja mitä siitä oli seurauksena? Ilmeisestikään ei mitään hyvää, koska nyt teitä hävettää muistellakin sitä, mitä silloin teitte: sellainen elämä päättyy ikuisen kuolemaan. **22** Mutta nyt olette vapaat synnin vallasta, olette Jumalan palvelijoita. Te elätte Jumalan tahdon mukaan ja saatte ikuisen elämän. (aiönios g166) **23** Synnin palkkahan on kuolema, mutta Jumala antaa lahjaksi ikuisen elämän Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden. (aiönios g166)

7 Ettekö vielä ymmärrä, että kun ihminen on kuollut, laki ei enää sido häntä? **2** Kun esimerkiksi nainen menee naimisiin, laki sitoo hänet aviomieheen niin kauan kuin tämä

elää. Mutta kun mies kuolee, vaimo ei enää ole häneen sidoksissa. Avioliittolaki ei enää koske häntä. **3** Hän voi mennä naimisiin jonkun toisen kanssa, jos tahtoo. Se olisi ollut väärin silloin, kun hänen miehensä vielä eli, mutta nyt se on täysin luvallista, koska aviomies on kuollut. **4** Teidän »aviomiehenne», teidän käskijänne, oli aikaisemmin juutalaisten laki. Mutta sitten te kuolitte Kristuksen kanssa ristillä. Nyt ette enää ole »avioliitossa» lain kanssa, eikä sillä ole enää käskyvaltaa teidän elämässänne. Te heräsitte kuolleista Kristuksen kanssa ja olette nyt uusia ihmisiä, Kristuksen omia, niin että voitte tuottaa Jumalalle hyviä hedelmiä eli tehdä hyviä tekoja. **5** Kun vanha minämme vielä hallitsi meitä, pahat halumme saivat meidät tekemään kaikkea sitä, minkä Jumala oli kieltänyt, ja tuottivat kuoleman hedelmiä eli pahoja tekoja. **6** Mutta nyt eivät juutalaisten lait ja tavat enää sido meitä, koska me kuolimme ollessamme niiden alaisuudessa ja vapauduimme niistä. Vasta nyt voimme palvella Jumalaa oikein – ei vanhalla tavalla orjallisesti noudattamalla tiettyjä sääntöjä, vaan Pyhän Hengen johtamina. **7** Väitänkö siis, että Jumalan lait ovat pahasta? En tietenkään! Ei laki ole syntiä, vaan juuri laki näytti minulle syntini. En olisi koskaan oppinut tuntemaan sydämessäni olevaa syntiä – sinne kätkeytyneitä pahoja haluja – ellei laki olisi sanonut: »Älä himoitse!» **8** Synti käytti hyväkseen kieltoa herättämällä mielessäni kaikenlaisia vääriä haluja. Vain siinä tapauksessa, ettei olisi lakeja mitä rikkoa, ei myöskään olisi syntiä. **9** Kaikki oli minun mielestäni kunnossa niin kauan kuin en ymmärtänyt, mitä laki todella vaati. Mutta kun tajusin, että olin rikkonut Jumalan lakia vastaan, ymmärsin olevani syntinen ja kuolemaan tuomittu. **10** Sinänsä hyvä laki, jonka piti osoittaa minulle elämän tietä, tuottiikin päinvastoin minulle kuolemantuomion. **11** Synti petti minut Jumalan hyvien lakien varjolla ja teki minusta niiden avulla kuolemaan tuomitun. **12** Mutta niin kuin näette, laki itsessään on täysin oikea ja hyvä. **13** Kuinka se voi olla mahdollista? Eikö juuri laki tuottanut minulle kuolemantuomion – miten se siis voi olla hyvä? Ei tällä tavoin voi ajatella, vaan synti, joka on peräisin saatanaasta, käytti minut tuomitukseen sellaista, mikä itsessään on hyvää. Näette siis, kuinka ovela, hengenvaarallinen ja inhottava synti on käyttäessään Jumalan hyviä lakeja omiin pahoihin tarkoituksiinsa. **14** Laki on siis hyvä, eikä vika ole siinä. Vika on [minussa,] sillä olen kovin altis suostumaan synnin palvelijaksi. **15** En ollenkaan ymmärrä itseäni, sillä todella haluan tehdä oikein, mutta en voi. Päinvastoin teen sitä, mitä en halua – sellaista, mitä vihaan. **16** Tiedän aivan hyvin tekeväni väärin. Omatuntoni syyttää minua. Myönnän lain

käskyt oikeiksi, vaikka jatkuvasti niitä rikon. **17** En voi itselleni mitään: sisimmässäni oleva synti on minua voimakkaampi, ja se saa minut tekemään pahaa. **18** Tiedän olevani pohjiani myöten turmeltunut, eikä minussa itsessäni – itsekkäässä vanhassa minässäni – ole mitään hyvää. Vaikka kuinka yritän, en pysty elämään oikein. Tahdon, mutta en voi. **19** Kun haluan tehdä hyvää, siitä ei tule mitään, ja kun yritän olla pahaa tekemättä, sorrun siihen kuitenkin. **20** Jos siis teen sellaista, mitä en halua, niin vika on siinä, että synti pitää minua vielä talutusnuorassaan. **21** Näyttää siis siltä, etten pääse tästä mihinkään: aina kun tahdon tehdä oikein, teen kuitenkin sellaista, mikä on väärin. **22** Uusi minäni eläisi mielellään Jumalan tahdon mukaan, **23** mutta syvällä sisimmässäni jokin sotii hyvää aikomustani vastaan ja voittaa sen. Näin minussa asuva synti pitää minua kahleissaan. Haluaisin olla nöyrä Jumalan palvelija, mutta huomaankin yhä olevani synnin orja. Tilanne on kestämaton: uusi minäni kehottaa minua elämään oikein, mutta vanha minä, joka elää sisimmässäni, rakastaa syntiä. Olen epätoivoinen – kuka vapauttaa minut tästä kuoleman kierteestä? Jumalan kiitos – Herramme Jeesus on jo tehnyt sen!

8 Nyt ei siis tuomita kadotukseen niitä, jotka ovat Jeesuksen Kristuksen omia. **2** Eläväksi tekevä Pyhä Henki on vapauttanut minut, joka olen Jeesuksen oma, synnin ja kuoleman noidankehästä. **3** Kun ihminen ei pystynyt täyttämään käskyjä niin että olisi kelvannut Jumalalle, Jumala lähetti oman Poikansa ihmisenä kärsimään meidän tuomiomme ja uhraamaan oman henkensä meidän syntiemme tähden. **4** Jumalan tahto voi toteutua meidän elämässämme, jos Jumalan Henki johtaa meitä emmekä enää tottele pahaa vanhaa minäämme. **5** Ne, jotka antavat pahan hallita itseään, elävät omien mielitekojensa mukaan, mutta ne, joita Pyhä Henki hallitsee, elävät Jumalan tahdon mukaan. **6** Pyhä Henki johtaa meitä elämään ja rauhaan, mutta vanhan minän halujen toteuttaminen johtaa kuolemaan, **7** sillä meidän vanha, turmeltunut minämme vastustaa Jumalaa. Se ei ole vielä milloinkaan noudattanut Jumalan lakeja eikä tule noudattamaankaan. **8** Niitä, jotka vielä elävät turmeltuneen minänsä hallinnassa ja seuraavat sen pahoja mielihaluja, Jumala ei hyväksy. **9** Mutta te ette kuulu heidän joukkoonsa. Jos Jumalan Henki on teissä, niin hän hallitsee teitä. Ja muistakaa, että jos Kristuksen Henki ei asu ihmisessä, tämä ei ole Kristuksen oma! **10** Teidän ruumiinne kuolee kyllä kerran synnin tähden, mutta jos Kristus elää teissä, teidän henkenne elää, koska Kristus on saattanut teidät sovintoon Jumalan kanssa. **11** Jumala

herätti Jeesuksen kuolleista, ja hän herättää Hengellään teidän ruumiinne jälleen eloon – samalla Hengellä, joka nyt asuu teissä. **12** Ystävät, meidän ei siis tarvitse tehdä sitä, mitä vanha, turmeltunut minämme vaatii meitä tekemään. **13** Jos te elätte vanhan minänne neuvojen mukaan, te eksytte ja tuhoudutte. Mutta jos Pyhän Hengen voimalla murskaatte sen kaikkine pahoine tekoineen, saatte elää. **14** Kaikki, joita Jumalan Henki johdattaa, ovat Jumalan lapsia. **15** Ette siis saa käyttäytyä kuin peloissaan matelevat orjat, vaan niin kuin Jumalan lapset, jotka on otettu hänen perheensä jäseniksi ja jotka sanovat häntä Isäksi. **16** Hänen Pyhä Henkensä todistaa meidän sydämissämme, että olemme Jumalan lapsia. **17** Koska olemme hänen lapsiaan, meillä on osuus hänen omaisuuteensa, sillä me saamme perinnöksemme kaiken sen, minkä Kristuskin perii. Mutta jos pääsemme kerran osallisiksi hänen kunniaansa, meidän on myös kärsittävä hänen kanssaan. **18** Eihän se, mitä me nyt kärsimme, ole mitään verrattuna siihen kirkkauteen, johon kerran Jumalan luona pääsemme. **19** Koko luomakunta odottaa toiveikkaasti sitä päivää, jolloin Jumala herättää lapsensa kuolleista. **20** Sinä päivänä ei ole enää kärsimystä eikä kuolemaa, jotka Jumalan käskystä nyt hallitsevat maailmaa vastoin sen tahtoa. Koko luomakunta pääsee ihanaan vapauteen synnistä ja kuolemasta yhdessä Jumalan lasten kanssa. **22** Mehän tiedämme, että tätä suurta tapahtumaa odottaa koko luomakunta – eläimiä ja kasveja myöten – sillä sen osana on sairaus ja kuolema. **23** Myös me kristityt kaipaamme lopullista vapautusta tuskista ja kärsimyksistä, vaikka meissä asuva Pyhä Henki antaa meidän jo nyt aavistaa tulevaa kirkkautta. Mekin odotamme innokkaasti sitä päivää, jona Jumala antaa meille uuden, täydellisen ruumiin. **24** Olemme toivossa pelastettuja. Eihän ihmisen tarvitse toivoa ja odottaa saavansa sitä, mikä hänellä jo on. **25** Me toivomme sellaista, mitä emme näe, ja odotamme sitä kärsivällisesti. **26** Samalla tavalla Pyhä Henki auttaa meitä joka päivä tuntiessamme uskomme heikkouden. Mehän emme edes tiedä, minkä puolesta ja miten meidän tulee rukoilla. Mutta Pyhä Henki rukoilee meidän puolestamme huokauksin, joita ei voi pukea sanoiksi. **27** Isä, joka tuntee kaikkien sydämet, kyllä tietää, mitä Henki meidän puolestamme rukoilee, sillä Pyhän Hengen rukoukset ovat sopusoinnussa Jumalan oman tahdon kanssa. **28** Tiedämme, että kaikki, mitä tapahtuu, vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka rakastavat Jumalaa ja jotka on hänen suunnitelmansa mukaan kutsuttu hänen omikseen. **29** Jumala on jo edeltäpäin tuntenut omansa ja päättänyt, että heistä tulisi samanlaisia kuin hänen Poikansa. Kristus on silloin esikoinen, ja hänellä on paljon sisaria ja veljiä. **30**

Valittuaan meidät hän myös kutsui meidät luokseen, ja kun me tulimme, hän julisti meidät syyttömiksi, hyväksyi lapsikseen ja lahjoitti meille oman kirkkautensa. **31** Mitä me voimme tähän sanoa? Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan? **32** Hän ei säästänyt omaa Poikaansaakaan, vaan luopui hänestä kaikkien meidän tähtemme – eikä hän siis lahjoittaisi meille kaikkea muutakin? **33** Kuka uskaltaa syyttää meitä, jotka Jumala on valinnut omikseen? Jumala on itse antanut meille syntimme anteeksi ja julistanut meidät syyttömiksi Jeesuksen teon tähden. **34** Kuka sitten voi tuomita meidät kadotukseen? Ei kukaan! Kristus kuoli ja nousi kuolleista meidän tähtemme. Taivaassa Jumalan oikealla puolella hän rukoilee meidän puolestamme. **35** Kuka pystyy erottamaan meidät Kristuksen rakkaudesta? Kun olemme vaikeuksissa ja ahdingossa, kun meitä vainotaan tai vahingoitetaan – johtuuko se siitä, ettei hän enää rakasta meitä? Jos joudumme kärsimään nälkää, elämään kurjuudessa, vaaran tai kuoleman uhan alaisina – onko Jumala silloin hylännyt meidät? **36** Ei, sillä Raamattu sanoo, että hänen tähtensä meidän on oltava valmiit kuolemaan minä hetkenä tahansa – olemme kuin lampaat, jotka on tuotu teurastettaviksi. **37** Kaikesta tästä huolimatta saamme loistavan voiton Jeesuksen tähden, sillä hän rakasti meitä niin paljon, että kuoli puolestamme. **38** Olen varma siitä, ettei mikään voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta. Siihen ei pysty kuolema eikä elämä, eivät enkelit – eivät edes helvetin valtakkaan voi tehdä mitättömäksi Jumalan rakkautta meitä kohtaan. Ei meidän nykyinen ahdistuksemme, ei epävarma tulevaisuus, **(questioned)** **39** eivät henkivoimat – ei mikään tässä maailmassa eikä koko maailmankaikkeudessa voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, jota hän on osoittanut antamalla meille Herramme Jeesuksen Kristuksen.

9 Voi Israelia, minun kansaani! Voi miten tahtoisinkaan juutalaisten veljeni tulevan Kristuksen luo! Sydämeni on raskas, ja minä murehdin katkerasti yötä päivää heidän tähtensä. Kristus tietää ja Pyhä Henki tietää, etten teeskentele, kun sanon olevani valmis menemään kadotukseen, jos se heidät pelastaa. Jumala on antanut heille hyvin paljon, mutta he eivät halua kuunnella häntä. Hän valitsi heidät omaksi kansakseen ja johti monissa vaiheissa heidän kulkuaan. Hän myös ilmoitti heille, miten suuresti hän halusi siunata heitä. Hän antoi heille ohjeet jokapäiväistä elämää varten, niin että he tietäisivät hänen tahtonsa. Hän opetti heille oikeaa jumalanpalvelusta, ja valtavat lupaukset tulivat heidän osakseen. **5** Suuret Jumalan miehet olivat heidän isiään, ja Kristus itse oli ihmisenä

syntyisin heistä – hän, joka on nyt kaiken hallitsija ja jota me Jumalana ylistämme ikuisesti. (aiön g165) **6** Eivätkö Jumalan juutalaisille antamat lupaukset sitten ole toteutuneet? Kyllä ovat! Kuuluvathan hänen lupauksensa niille, jotka uskoen ne omistavat. Ja vain sellaiset ihmiset ovatkin todella hänen kansaansa. He ovat oikeita juutalaisia. **7** Ei pelkästään se, että juutalaiset polveutuvat Aabrahamista, tee heistä oikeita Aabrahamin jälkeläisiä. Raamattu sanoo, että lupaukset koskevat vain Aabrahamin poikaa lisäksi ja lisäksi jälkeläisiä, vaikka Aabrahamilla oli muitakin lapsia. **8** Kaikki Aabrahamin lapset eivät siis ole Jumalan lapsia, vaan ainoastaan ne, jotka uskovat siihen lupaukseen pelastuksesta, jonka Jumala antoi Aabrahamille. **9** Jumala lupasi: »Ensi vuonna minä annan sinulle ja Saarelle pojan.» **10** Vuosia myöhemmin, kun tämä poika, lisäksi, oli varttunut aikuiseksi ja mennyt naimisiin ja hänen vaimonsa Rebekka odotti kaksosia, Jumala ilmoitti tälle, että Eesausta, joka syntyisi ensin, tulisi kaksoisveljensä Jaakobin palvelija. Raamatun kertoman mukaan Jumala sanoi: »Jaakobia minä rakastin, mutta Eesauta vihasin.» Tämän Jumala sanoi, ennen kuin lapset olivat syntyneetkään, ennen kuin he olivat tehneet mitään – hyvää tai pahaa. Jumala siis menetteli, niin kuin oli alusta asti päättänyt menetellä: ei sen mukaan, mitä lapset tekivät, vaan sen mukaan, mikä oli Jumalan suunnitelma. **14** Oliko Jumala näin tehdessään epäoikeudenmukainen? Ei tietenkään! **15** Olihan Jumala sanonut Moosekselle: »Jos haluan osoittaa hyvyyttäni jollekulle, myös teen sen. Ja minä armahdan kenet haluan.» **16** Ei tämä riipu ihmisen tahdosta eikä toiminnasta, vaan Jumalan armosta. **17** Faarao, Egyptin kuningas, oli tästä hyvänä esimerkkinä. Jumala sanoi antaneensa hänelle Egyptin juuri sitä varten, että Jumalan pelottava voima tulisi näkyviin hänen valtansa rinnalla. Näin Jumalan nimi tulisi kunniaan koko maailmassa. **18** Jumala osoittaa hyvyyttään joillekin ihmisille vain siksi, että hän haluaa sen tehdä, ja jotkut taas hän paaduttaa ja tekee tottelemattomiksi. **19** Miksi Jumala sitten syyttää heitä siitä, että he eivät kuuntele? Eivätkö he ole tehneet vain sitä, minkä hän on pannut heidät tekemään? **20** Älkää sanoko niin! Kuka teistä pystyy arvostelemaan Jumalaa? Sanoisiko työ tekijälleen: »Miksi teit minusta tällaisen?» **21** Kun ihminen tekee saviruukkuja, eikä hänellä ole oikeutta muotoilla samasta savimöykystä sekä kauniita koriste-esineitä että vaatimattomia jätékulhoja? **22** Eikö Jumalalla ole täyttä oikeutta osoittaa voimaansa ja vihastumistaan niitä kohtaan, jotka eivät kelpaa muuhun kuin hävitettäväksi – niitä, joille hän on jo kauan osoittanut kärsivällisyyttään? **23** Hänellä on myös oikeus ottaa omikseen toiset – niin kuin meidät, olimmepa

sitten juutalaisia tai emme – käyttää meitä palveluksessaan ja osoittaa meille hyvyyttään, jotta kaikki ihmiset alkaisivat tajuta hänen pelastavan läsnäolonsa. **25** Muistatteko, mitä Hoosean kirjassa sanotaan? Siinä Jumala ilmoittaa, että hän etsii itselleen lapsia muista kansoista, jotka eivät kuulu hänen juutalaiseen perheeseensä, ja hän rakastaa heitä, vaikka kukaan ei ole aikaisemmin heitä rakastanut. **26** Pakanoita, joista sanottiin kerran: »Te ette ole minun kansaani», tullaan kutsumaan »elävän Jumalan lapsiksi». **27** Profeetta Jesaja huudahti juutalaisista puhuessaan, että vaikka heitä olisi miten paljon tahansa, vain pieni osa heistä pelastuu kerran. **28** »Sillä Herra panee tuomionsa täytäntöön maan päällä. Äkkiä ja peruuttamattomasti hän tuomitsee.» **29** Toisessa paikassa Jesaja sanoo, että jollei Jumala armahtaisi juutalaisia, he kaikki tuhoutuisivat – jokainen heistä, aivan niin kuin jokainen Sodoman ja Gomorran kaupunkien asukas tuhoutui. **30** Mitä siis sanomme tästä kaikesta? Vaikka pakanat eivät edes yrittäneet kelvata Jumalalle, hän hyväksyy heidät, koska he uskovat Kristuksen kuolleen heidän puolestaan. **31** Mutta juutalaiset, jotka ovat yrittäneet kaikin voimin päästä oikeaan Jumala-suhteeseen lakia noudattamalla, eivät ole siihen päässeet. **32** Miksi eivät? Siksi, että he yrittivät pelastua täyttämällä lain ja olemalla hyviä ihmisiä sen sijaan, että olisivat uskon varassa olleet riippuvaisia Jumalasta. He kompastuivat siihen kiveen, **33** josta Jumala varoitti heitä sanoessaan Raamatussa: »Minä olen pannut juutalaisten polulle kiven (Jeesuksen), johon monet kompastuvat. Mutta ne, jotka uskovat häneen, eivät pety.»

10 Rakkaat veljet, hartain toiveeni ja rukoukseni on, että oma kansani, juutalaiset, pelastuisivat. **2** Tiedän, kuinka kiihkeästi juutalaiset ajavat Jumalan asiaa, mutta heidän intonsa johtaa heidät harhaan. **3** He eivät ymmärrä, että Jumala hyväksyy heidät Kristuksen tähden, joka kuoli heidän puolestaan. Sen sijaan he yrittävät olla tarpeeksi hyviä kelvataksaan Jumalalle omien tekojensa perusteella. Mutta tämä ei ole Jumalan valmistama tie pelastukseen. **4** Kaiken sen, mitä ihmiset yrittävät saada Jumalan lakia noudattamalla, Kristus antaa heille, kun he turvautuvat häneen. **5** Mooses kirjoitti, että jos joku kykenee täydellisesti noudattamaan Vanhan testamentin lakia, hän on ansainnut pelastuksen. **6** Uskosta tuleva pelastus sen sijaan merkitsee tätä: »Teidän ei tarvitse nousta taivasiin löytääksenne Kristuksen ja tuodaksenne hänet alas auttamaan itseänne. **7** Teidän ei tarvitse mennä kuolleiden luo palauttaaksenne Kristuksen elämään.» (Abyssos g12) **8** Pelastus, joka tulee uskosta Kristukseen – ja sitähän me julistamme – on jo meidän jokaisen saatavissa. Itse asiassa se on yhtä lähellä

meitä kuin oma sydämemme ja suomme. **9** Sillä jos sinä suullasi tunnustat, että Jeesus Kristus on Herra, ja uskot omassa sydämessäsi, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, niin pelastut. **10** Sydämen uskolla ihminen tulee Jumalan lapseksi ja suullaan hän tunnustaa sen ihmisten edessä, ja näin hänen uskonsa lujittuu. **11** Raamattu sanoo, ettei kukaan, joka uskoo Kristukseen, pety. **12** Juutalaiset ja muihin kansoihin kuuluvat ihmiset ovat tässä suhteessa samassa asemassa. Jokaisella heistä on sama Herra, joka antaa runsaasti lahjojaan kaikille, jotka niitä häneltä pyytävät. **13** Jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu. **14** Mutta kuinka he voivat pyytää häneltä mitään, elleivät usko häneen? Ja kuinka he voivat uskoa häneen, elleivät ole koskaan kuulleet hänestä? Entä kuinka he voivat kuulla hänestä, ellei kukaan hänestä kerro? **15** Kuinka kukaan voi mennä kertomaan heille, ellei ketään lähetetä? Juuri tästä Raamattu puhuu sanoessaan: »Kuinka tervetulleita ovatkaan ne, jotka tuovat Jumalan hyvän sanoman ihmisille!» **16** Kaikki eivät ota hyvää sanomaa vastaan. »Herra, ketkä uskoivat minua, kun minä puhuin heille?» kysyi profeetta Jesaja. **17** Hyvä sanoma Kristuksesta, sen kuuleminen, synnyttää uskon. **18** Entä juutalaiset, ovatko he kuulleet Kristuksesta? Ovat toki, tieto hänestä on kulkeutunut kaikkialle, missä heitä on: hyvä sanoma on viety maan ääriin saakka. **19** Mutta tiesivätkö juutalaiset Jumalan suunnitelman? Tiesivät! Jo Mooseksen aikana Jumala sanoi, että hän tekee kansansa kateelliseksi ja yrittää havahduttaa sen antamalla pelastuksensa ymmärtämättömille pakanakansoille. **20** Myöhemmin Jesaja myös sanoi rohkeasti, että sellaiset ihmiset, jotka eivät edes etsineet Jumalaa, löysivät hänet. **21** Koko ajan Jumala kuitenkin on ojentanut käsiään juutalaisia kohti, mutta nämä ovat olleet uppiskaisia ja kieltäytyneet tulemasta hänen luokseen.

11 Onko Jumala nyt siis hylännyt kansansa ja työntänyt juutalaiset luotaan? Ei suinkaan! Muistatte kai, että minäkin olen juutalainen, Aabrahamin jälkeläinen ja Benjaminin suvun jäsen. **2** Ei, Jumala ei ole heittänyt kelvottomana luotaan omaa kansaansa, jonka hän valitsi jo aikojen alussa. Muistatteko, mitä Raamatussa tästä asiasta sanotaan? Profeetta Elia syytti juutalaisia Jumalan edessä. **3** Hän puhui Jumalalle siitä, kuinka juutalaiset olivat surmanneet profeettoja ja hajottaneet maahan Jumalan alttareita. Elia väitti, ettei koko maassa ollut hänen lisäksi enää yhtään ihmistä, joka rakasti Jumalaa, ja nyt hänenkin henkeään uhattiin. **4** Muistatteko, mitä Jumala vastasi? Hän sanoi: »Ei, et sinä ole ainoa. Sinun lisäksi on

vielä seitsemäntuhatta ihmistä, jotka rakastavat minua eivätkä ole palvelleet epäjumalia.» **5** Tämä pitää paikkansa nytkin. Eivät kaikki juutalaiset ole kääntäneet selkäänsä Jumalalle. Jumala on hyvydessään valinnut muutamia, jotka ovat jääneet jäljelle. **6** Heidän pelastumisensa riippuu siis Jumalan hyvydestä – ei siitä, kuinka hyviä he ovat. Jos he ansaitsisivat pelastuksen omalla hyvyydellään, silloinhan se ei enää olisi Jumalan lahja. **7** Suurin osa juutalaisista ei ole saavuttanut tavoittelevaansa Jumalan suosiota. Jotkut ovat sen saavuttaneet – ne, jotka Jumala on valinnut, – mutta toisten silmät on sokaistu. **8** Raamattu viittaa tähän sanoessaan, että Jumala on turruttanut juutalaiset, sulkenut heidän silmänsä ja korvansa. Samoin on siis nytkin, ja niinpä he eivät ymmärrä, mistä me puhumme kertoessamme heille Kristuksesta. **9** Myös kuningas Daavid kirjoitti samasta asiasta: »Heidän vaurautensa ja menestymisensä houkuttelevat heidät ajattelemaan, että kaikki on kunnossa heidän ja Jumalan välillä. Kaatukoot ja murskaantukoot he hyvyksiensä alle. **10** Tulkoot heidän silmänsä sokeiksi, niin että he eivät kykene näkemään, ja kulkekoot he aina selkä kumarassa.» **11** Onko Jumala nyt siis lopullisesti hylännyt juutalaiset, oman kansansa? Ei suinkaan! Hänen tarkoituksensa oli tehdä pelastuminen mahdolliseksi pakanoille, että juutalaiset tulisivat kateellisiksi ja alkaisivat tavoitella sitä itselleen. **12** Jos nyt Jumalan tarjoama pelastus koitui koko maailmalle rikkaudeksi, kun juutalaiset loukkaantuivat siihen ja kieltäytyivät ottamasta sitä vastaan, niin kuinka paljon suuremmasta siunauksesta maailma pääseekään osalliseksi sitten, kun juutalaisetkin tulevat Kristuksen luo! **13** Niin kuin tiedätte, Jumala on tehnyt minusta lähettiläänsä erityisesti teitä pakanoita varten. **14** Muistutan siitä juutalaisia niin usein kuin voin saadakseni, jos mahdollista, heidät haluamaan itselleen sitä, mitä teillä pakanoilla on, ja voidakseni tällä tavalla pelastaa edes joitakin heistä. **15** Kääntyessään pois juutalaisista Jumala kääntyi tarjoamaan pelastusta muulle maailmalle. Kuinka ihmeellistä onkaan kerran, kun juutalaiset tulevat Kristuksen luo – se on aivan kuin kuolleiden heräämistä eloon. **16** Koska Aabraham ja profeetat ovat Jumalan kansaa, niin heidän jälkeläisensäkin kuuluvat siihen. Jos puun juuret ovat Jumalan, niin ovat sen oksatkin. **17** Jotkut näistä oksista – jotkut juutalaisista – on katkaistu pois. Sinut, joka pakanana olit ikään kuin villin öljypuun oksa, oksastettiin tähän Aabrahamin öljypuuhun. Niin sinäkin saat nyt siunauksen, jonka Jumala on luvannut Aabrahamille ja hänen jälkeläisilleen, ja saat osasi Jumalan oman öljypuun runsaasta ravinnosta. **18** Sinun on vain tarkoin varottava ylpeilemästä siitä, että olet päässyt poishakattujen

oksien paikalle. Muista: Sinun arvosi on siinä, että olet nyt osa Jumalan puuta. Olet kuitenkin vain oksa, et juuri. **19** »Mutta», saatat sanoa, »nuo oksat leikattiin pois, jotta minulle tulisi tilaa. Minä olen siis varmaan niitä arvokkaampi.» **20** Varo! Muista, että nuo oksat, juutalaiset, leikattiin pois siksi, että he eivät uskoneet Jumalaan, ja sinut oksastettiin vain siksi, että sinä uskot. Älä ole ylpeä, vaan ole nöyrä ja kiitollinen, **21** sillä jos Jumala ei säästänyt alkuperäisiä oksia, hän ei säästä sinuakaan. **22** Huomaa, kuinka Jumala on samalla sekä lempeä että ankara: hän on ankara niille, jotka ovat tottelemattomia, mutta hän on lempeä sinulle, jos jatkuvasti rakastat häntä ja turvaudut häneen. Mutta jos et halua sitä tehdä, sinutkin leikataan pois. **23** Toisaalta taas, jos juutalaiset hylkäävät epäuskonsa ja palaavat Jumalan luo, hän oksastaa heidät takaisin puuhunsa. Hänellä on valta tehdä se. **24** Jos Jumala suostui ottamaan sinut, joka olit kaukana hänestä – sinähän olit villin öljypuun oksa – ja oksastamaan sinut luonnonvastaisesti omaan jaloön puuhunsa, niin etkö tajua, että vielä paljon luontevammin hän oksastaa takaisin juutalaiset, jotka kuuluivat siihen alun alkaen? **25** Rakkaat veljet, haluan teidän tietävän erään Jumalan totuuden, ettette ala ylpeillä. Totta on, että monet juutalaiset ovat nyt torjuneet hyvän uutisen Kristuksesta, mutta juutalaisten paatumus kestää vain siihen saakka, kun Jumalan säättämä joukko pakanoita on tullut Kristuksen luo. **26** Sen jälkeen koko Israel pelastuu. Muistatteko, mitä profeetat sanoivat tästä? »Siionista on tuleva pelastaja, ja hän kääntää juutalaiset pois jumalattomuudesta. **27** Silloin minä teen uuden liiton heidän kanssaan ja otan pois heidän syntinsä, aivan niin kuin olen luvannut.» **28** Monet juutalaiset vihaavat nyt hyvää sanomaa Jeesuksesta. Mutta se on koitunut teille hyödyksi, sillä näin Jumala on antanut lahjansa teille pakanoille. Kuitenkin juutalaiset ovat yhä rakkaita Jumalalle niiden lupauksen tähden, jotka hän antoi Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille. **29** Jumala ei ota takaisin lahjojaan eikä peruuta kutsuaan. **30** Kerran te elitte kapinassa Jumalaa vastaan, mutta kun juutalaiset kieltäytyivät hänen lahjoistaan, hän armahti heidän sijastaan teitä. **31** Nyt siis juutalaiset puolestaan ovat osoittautuneet kapinallisiksi, mutta kerran Jumala armahtaa heitä samalla tavoin kuin teitä. **32** Hän on luovuttanut kaikki ihmiset synnin valtaan, että hän voisi armahtaa kaikkia samalla tavoin. **(eleesiä g1653)** **33** Meillä on todella ihmeellinen Jumala! Hänen viisautensa, tietonsa ja rikkautensa on valtava. Mahdotonta meidän on käsittää hänen päätöksensä ja hänen menettelyään. **34** Sillä kuka meistä tietää Jumalan ajatukset? Kuka on niin viisas, että voisi olla hänen neuvonantajansa? **35**

Kuka pystyisi antamaan Herralle jotain sellaista, mistä voisi odottaa vastalahjaa? **36** Kaikkiaan tulee Jumalalta. Kaikki on olemassa hänen voimastaan ja hänen kunniaakseen. Tulkoon hänelle siitä ikuisesti kunnia! **(aiön g165)**

12 Rakkaat ystävät, koska Jumala siis on Kristuksen tähden hyväksynyt meidät omikseen, pyydän hartaasti teitä antamaan itsenne kokonaan Jumalan käyttöön – elävänä uhrina, jonka hän voi ottaa vastaan. Tämä on oikea tapa palvella Jumalaa. **2** Älkää omaksuko tämän maailman elämäntapaa, vaan olkaa te erilaisia ihmisiä. Muuttukaa, uudistukaa jatkuvasti, tutkikaa, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää, oikeudenmukaista, puhdasta. **(aiön g165)** **3** Jumalan lähettiläänä sanon teille jokaiselle: älkää kuvitelko itsestänne liikoja, vaan arvioikaa itseänne sen mukaan kuin Jumala on teille kullekin uskoa antanut. **4** Samoin kuin meillä on monta ruumiinosaa omassa ruumiissamme, niin on myös Kristuksen ruumiissa, seurakunnassa. Kaikki me kuulumme siihen, eikä se olisi täydellinen ilman meitä, sillä meillä kullakin on erilainen tehtävä. Niin me olemme myös toinen toistemme jäseniä ja tarvitsemme toisiamme. **6** Jumala on antanut meille erilaisia armolahjoja. Jos hän on antanut sinulle profetoimisen lahjan, niin profetoi, milloin voit – niin usein kuin uskosi on kyllin vahva vastaanottamaan sanoman Jumalalta. **7** Jos sinun lahjasi on toisten palveleminen, niin palvele tunnollisesti. Jos olet seurakunnan opettaja, opeta hyvin. **8** Jos olet sananjulistaja, huolehdi siitä, että puheesi ovat rohkaisevia ja hyödyksi seurakunnalle. Jos Jumala on uskonut sinulle varoja, käytä niitä toisten auttamiseen. Jos Jumala on antanut sinulle järjestelykykyä ja pannut sinut johtavaan asemaan, ota vastuusi vakavasti. Jos autat ja lohdutat muita, tee se ilomielin. **9** Rakastakaa vilpittömästi toisianne. Vihatkaa kaikkea väärää. Asettukaa aina hyvän puolelle. **10** Rakastakaa toisianne kuin veljet ja suorastaan kilpailekaa toinen toisenne kunnioittamisessa. **11** Älkää koskaan tehkö työtänne laiskasti, vaan palvelkaa innokkaasti Herraa. **12** Iloitkaa kaikesta, mitä Jumala on suunnitellut teidän varallenne. Olkaa kärsivällisiä vaikeuksissa ja pyytäkää itsellenne rukouksen henkeä. **13** Kun Jumalan lapset kärsivät puutetta, auttakaa te heitä. Ottakaa tavaksenne osoittaa vieraanvaraisuutta. **14** Jos joku sortaa teitä siksi, että olette kristittyjä, älkää kostako hänelle, vaan rukoilkaa, että Jumala siunaisi häntä. **15** Kun toiset ovat onnellisia, iloitkaa heidän kanssaan. Jos he ovat surullisia, jakakaa heidän murheensa. **16** Tehkää iloisina työtä yhdessä korostamatta omaa osuuttanne. Älkää tavoitelko merkkienkilöiden suosiota, vaan iloitkaa tavallisten ihmisten seurasta. Älkää kuvitelko olevanne kaikkietäviä! **17** Älkää

milloinkaan kostako pahaa pahalla. Toimikaa siten, että kaikkien on helppo nähdä teidän olevan täysin rehellisiä. 18 Älkää riidelkö kenenkään kanssa. Eläkää kaikkien kanssa rauhassa, mikäli se teistä riippuu. 19 Rakkaat ystävät, älkää kostako kenellekään! Jättäkää kostaminen Jumalalle, sillä hän on sanonut, että hän maksaa kullekin tämän ansioiden mukaan. Älkää ottako oikeutta omiin käsiinne. 20 Antakaa mieluummin vihollisellenne ruokaa, jos hän on nälissään. Jos hänen on jano, antakaa hänelle juotavaa, ja niin hän joutuu häpeämään sitä, mitä on teille tehnyt. 21 Älkää antako pahan saada ylivaltaa elämässänne, vaan voittakaa paha hyvällä.

13 Olkaa kuuliaisia omalle esivallallenne, sillä Jumala on asettanut sen teidän yläpuolellenne. Ei ole olemassa sellaista hallitusvaltaa, jota Jumala ei olisi antanut. 2 Sen tähden ne, jotka kieltäytyvät noudattamasta maan lakeja, kieltäytyvät tottelemasta Jumalaa. He saavat siitä rangaistuksen. 3 Viranomaisten valta ei pelota ihmistä, joka elää oikein, mutta huonoilla teillä oleva pelkää aina viranomaisia. Jos siis et tahdo olla peloissasi, noudata maasi lakeja, ja elämäsi sujuu hyvin. 4 Jumala on pannut esivallan auttamaan sinua. Mutta jos teet jotain väärää, sinun on tietenkin pelättävä, sillä esivallan edustaja vie sinut rangaistavaksi. Tässäkin esivalta on Jumalan palvelija. 5 Noudattakaa siis lakeja kahdesta syystä: ensiksi, ettette joutuisi rangaistaviksi, ja toiseksi, koska omatuntonne sanoo, että se on oikein. 6 Näistä samoista syistä me verojakin maksamme. Täytyyhän viranomaisilla olla varoja, joita he voivat käyttää yhteiseksi hyväksi. Tässä he ovat Jumalan palvelijoita. 7 Sen tähden maksakaa jokaiselle se, mitä olette velvolliset maksamaan. Maksakaa iloisesti veronne ja tullinne. Totelkaa niitä, jotka ovat yläpuolellanne, ja kunnioittakaa niitä, joille kunnia kuuluu. 8 Maksakaa pois kaikki velkanne, paitsi rakkauden velkaa – sitä älkää koskaan lakatko maksamasta! Sillä jos rakastatte ihmisiä, noudatatte siten kaikkia Jumalan lakeja ja täytätte kaikki hänen vaatimuksensa. 9 Jos rakastatte lähimmäistänne yhtä paljon kuin itseänne, ette tahdo vahingoittaa ettekä pettä häntä, ette tappaa häntä ettekä varastaa häneltä. Ette myöskään tahdo tehdä aviorikosta hänen puolisonsa kanssa, ettekä halua itsellenne sellaista, mikä kuuluu hänelle. Tehän ymmärrätte, että kaikki nämä käskyt sisältyvät tähän yhteen: »Rakasta lähimmäistäsi niin kuin rakastat itseäsi!» 10 Rakkaus ei tee toiselle mitään pahaa. Sen vuoksi se täyttää kaikki Jumalan vaatimukset. Se on ainoa laki, jonka te tarvitsette. 11 Teidän tulee elää oikein myös toisesta syystä: tiedätte kuinka pitkälle aika on kulunut. Maailmanaika on

loppumassa. Herätkää unestanne, sillä Herran paluu on nyt lähempänä kuin silloin, kun meistä tuli Kristukseen uskovia. 12 Yö on jo kulunut pitkälle. Aamu sarastaa. Lakatkaa sen tähden tekemästä pahoja pimeyden töitä ja eläkää oikein – niin, että kaikki tekonne kestävät päivänvalon. Olkaa kunniallisia ja rehellisiä kaikessa, mitä teette. Älkää tuhlatko aikaanne juhlimiseen ja juopotteluun, siveettömyyteen ja holtittomaan elämään tai riitaan ja kateuteen. 14 Pyytäkää Herraa Jeesusta Kristusta auttamaan teitä elämään oikein ja välttämään sellaista, mikä houkuttelee pahaan.

14 Ottakaa lämpimästi vastaan jokainen Kristukseen uskova, joka haluaa liittyä teidän joukkoonne, vaikka hänen uskonsa olisikin heikko. Älkää arvostelko häntä sen vuoksi, että hänellä saattaa olla erilainen käsitys siitä, mikä on oikein. 2 Älkää esimerkiksi väitelkö kysymyksestä, voiko epäjumalille uhrattua lihaa syödä vai ei. Te saatatte uskoa, ettei sen syöminen teitä vahingoita. Mutta toisten usko on heikompi: heidän mielestään se on väärin, ja he lopettavat kokonaan lihansyönnin ja syövät vihanneksia mieluummin kuin sellaista lihaa, josta eivät varmasti tiedä, onko se epäjumalille uhrattua vai ei. 3 Ne, jotka syövät epäjumalille uhrattua lihaakin, eivät saa halveksia niitä, jotka eivät sitä syö. Ja ne, jotka eivät syö, eivät saa tuomita niitä, jotka syövät. Jumala on ottanut heidätkin lapsikseen. 4 He ovat Jumalan palvelijoita – eivät sinun. Hänelle he ovat vastuussa eivätkä sinulle. Anna Jumalan ilmaista heille, ovatko he oikeassa vai väärässä. Kyllä Jumala voi auttaa heitä menettelemään oikein. 5 Joidenkin mielestä on yksi päivä toista pyhempi, muutamien mielestä taas jokainen päivä kuuluu samalla tavoin Jumalalle. Tämäntapaisissa kysymyksissä jokaisen on ratkaistava itse oma kantansa. 6 Jos valikoit päiviä, teet sen kunnioittaaksesi Herraa. Toinen syö kaikkea, toinen ei – kumpikin haluaa elää Jumalan tahdon mukaan ja kiittää Herraa. 7 Emme me voi elää emmekä kuolla niin kuin itse tahdomme. 8 Elimmepä tai kuolimme, olemme Herran omat ja noudatamme hänen tahtoaan. 9 Kristus kuoli ja nousi kuolleista juuri sen tähden, että hän olisi Herramme sekä meidän eläessämme että kuollessamme. 10 Miksi arvostelet veljeäsi tai halveksit häntä? Jokainen meistä joutuu itse vastaamaan omista teoistaan Jumalan tuomioistuimen eteen. 11 Onhan kirjoitettu: »Koska minä elän, sanoo Herra, jokaisen ihmisen täytyy kumartua maahan saakka edessäni ja jokaisen kielen tunnustaa minut kaikkivaltiaaksi.» 12 Meidän kaikkien on tehtävä itsestämme täi Jumalalle. 13 Älkää sen vuoksi enää arvostelko toisiaanne. Yrittäkää sen sijaan elää sillä tavoin,

ettette aiheuta veljellenne lankeemusta tekemällä hänen nähtensä jotakin sellaista, mikä on hänen mielestään väärin. **14** Koska Herra Jeesus on antanut minulle viisautta, uskallan sanoa varmasti: epäjumalille uhratun lihan syömisessä ei ole mitään pahaa. Mutta jos joku uskoo, että se on väärin, hänen ei pitäisi tehdä sitä, koska hänelle se on väärin. **15** Jos veljeäsi kiusaa se, mitä sinä syöt, voit silloin rakkaudesta häneen jättää sen syömättä. Älä anna syömisestäsi turmella ihmistä, jonka puolesta Kristus on kuollut. **16** Älkää tehkö sellaista, mikä herättää arvostelua, vaikka tietäisittekin tekevänne oikein. **17** Eihän Jumalan valtakunnassa syöminen ja juominen ole pääasia, vaan uusi elämä: Pyhän Hengen antama ilo ja rauha. **18** Jos sallit Kristuksen ohjata elämäsi näissä asioissa, ilahdutut sekä Jumalaa että lähimmäistäsi. **19** Pyrkikäämme tällä tavalla hyvään keskinäiseen yhteyteen. Se edistää rauhaa ja koituu jokaisen parhaaksi. **20** Älä tee Jumalan työtä tyhjäksi ruokailutottumuksillasi. Kaikki on tosin puhdasta, mutta ei ole hyvä toimia vastoin omaatuntoaan. **21** On parempi luopua lihasta tai viinistä ja kaikesta muustakin, mikä loukkaa toista tai saa hänet tekemään syntiä. **22** Tiedät ehkä, ettei Jumalankaan mielestä ole mitään väärää siinä, mitä teet. Jollekin toiselle se voi kuitenkin olla arka asia. Onnellinen se, joka ei tuomitse itseään sellaisesta, minkä näkee oikeaksi. **23** Mutta luovu sellaisesta, minkä arvelet olevan väärin. Se [on] silloin sinulle syntiä – sillä syntiä on kaikki, mikä ei perustu uskoon.

15 Vaikka uskommekin, etteivät tietyt asiat ole Herran tahtoa vastaan, emme silti voi ilman muuta tehdä sellaista, minkä itse katsomme olevan oikein. Sen sijaan meidän on suhtauduttava hienotunteisesti niihin pelkoihin ja epäilyksiin, joita toisilla saattaa olla. Meidän on toimittava lähimmäisemme parhaaksi, että hän kasvaisi Herran tuntemisessa. **3** Kristus ei elänyt omien mielihalujensa mukaan. Psalmin kirjoittaja sanoikin: »Hän tuli kärsimään pilkkaa niiden taholta, jotka ovat Jumalaa vastaan.» **4** Näistä asioista on jo kauan sitten kirjoitettu Raamattuun siksi, että me oppisimme niistä kärsivällisyyttä ja saisimme rohkaisua voidaksemme odottaa iloisina sitä aikaa, jolloin Jumala on lopullisesti voittanut synnin ja kuoleman. **5** Jumala, joka antaa kärsivällisyyttä ja kestävyyttä, antakoon teille myös hyvän keskinäisen yhteyden, niin että teillä jokaisella on Kristuksen mieli toista kohtaan. **6** Silloin me kaikki voimme yhdessä ylistää Herraa ja antaa kunnian Jumalalle, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isälle. **7** Tukekaa ja hoitakaa toisianne, niin kuin Kristuskin on ottanut teidät hoivaansa. Silloin Jumala saa elämästänne kunnian. **8**

Jeesushan tuli palvelemaan juutalaisia ja osoittamaan heille, että Jumala pitää heidän isilleen antamansa lupaukset. **9** Mutta Jeesus tuli myös sen tähden, että pakanatkin pelastuisivat ja antaisivat siitä kunnian Jumalalle. Sitä psalmirunoilija tarkoitti kirjoittaessaan: »Minä ylistän sinua pakanoiden keskellä ja laulan kiitosta nimellesi.» **10** Toisessa paikassa sanotaan: »Iloitkaa, te pakanat, hänen kansansa, juutalaisten, kanssa.» **11** Ja vielä: »Ylistäkää Herraa, kaikki pakanat; ylistäköön häntä jokainen.» **12** Profeetta Jesaja sanoi: »Isäin suvusta on tuleva perillinen, joka on pakanoiden kuningas. Heidän toivonsa on yksin hänessä.» **13** Sen tähden rukoilen teidän pakanoiden puolesta, että Jumala, toivon antaja, antaisi teille, jotka uskotte, Pyhän Hengen voimasta myös kestävän ilon ja rauhan. **14** Tiedän, että te, veljet, olette viisaita ja hyviä ihmisiä. Te tunnette nämä asiat niin hyvin, että kykenette opettamaan ne toisillekin. **15** Olen kuitenkin rohkeasti korostanut joitakin kohtia tietäen, ettei minun tarvitse muuta kuin muistuttaa teitä, sillä olen Jumalan armosta Jeesuksen Kristuksen erikoislähettiläs teidän pakanoiden keskuudessa. Minun tehtäväni on tuoda teille hyvä sanoma Jeesuksesta ja valmistaa teidät Jumalalle kelpaavaksi uhriksi. Pyhä Henki onkin puhdistanut teidät ja tehnyt teistä Jumalan mielen mukaisia. **17** Olen ylpeä siitä, mitä Kristus on saanut teissä aikaan. **18** En uskalla arvioida, missä määrin hän on käyttänyt muita palveluksessaan, mutta tämän tiedän: minua hän on käyttänyt työntekijänä pakanoiden keskuudessa. **19** Pyhän Hengen voimasta olen puhunut, elänyt heidän joukossaan ja tehnyt ihmeitä. Tällä tavalla olen vienyt Kristuksen hyvän sanoman aina Jerusalemistä kauas Illyrikoniin asti. **20** Mutta koko ajan olen kiihkeästi halunnut päästä yhä kauemmaksi – sellaisille seuduille, joissa Kristuksen nimeä ei ole vielä kuultu ja joihin ei ole vielä syntynyt seurakuntia. **21** Olen seurannut Raamatun työsuunnitelmaa, josta Jesaja sanoo: »Ne, jotka eivät vielä ole kuulleet Kristuksen nimeä, saavat nyt oppia tuntemaan hänet.» **22** Tässä oikeastaan on syy siihen, miksi en ole ennen päässyt teidän luoksenne. **23** Mutta nyt on tehtäväni täällä vihdoin lopussa, ja olen valmis tulemaan luoksenne näiden pitkien odotuksen vuosien jälkeen. **24** Suunnittelen näet matkaa Espanjaan, ja kun menen sinne, poikkean samalla Roomaan. Kun sitten olemme saaneet nauttia yhdessäolosta jonkin aikaa, toivon että pääsen teidän avullanne jatkamaan matkaa. **25** Ennen kuin tulen, minun on kuitenkin vietävä eräs lahja Jerusalemin juutalaiskristityille. **26** Makedonian ja Akaian kristityt ovat näet keränneet keskuudestaan lahjan niille, jotka nyt ovat suurissa vaikeuksissa Jerusalemissa. **27** Makedonialaiset ja

akaialaiset ovat tehneet sen mielellään, sillä he katsovat olevansa kiitollisuudenvelassa Jerusalemin kristityille. Sanoma Kristuksesta tuli heille nimittäin Jerusalemin seurakunnan välityksellä. Ja koska he saivat tuon ihmeellisen hengellisen lahjan – hyvän sanoman – jerusalemilaisilta, heistä tuntuu, että vähin, mitä he puolestaan voivat tehdä, on antaa heille aineellista apua. 28 Niin pian kuin olen vinyt perille tämän avustuksen ja toimittanut siten heidän hyvän tekonsa päätökseen, tulen katsomaan teitä matkallani Espanjaan. 29 Olen varma siitä, että Herra antaa minulle suuren siunauksen teille välitettäväksi. 30 Tahdotteko olla minun esirukoilijoitani? Jeesuksen Kristuksen tähden ja sen rakkauden tähden, jonka Pyhä Henki on antanut teille minua kohtaan, rukoilkaa paljon kanssani työni puolesta. 31 Rukoilkaa, että saisin Jerusalemissa suojan niiden vihalta, jotka eivät ole kristittyjä. Pyytää Jumalalta myös, että kristityt siellä suostuisivat ottamaan vastaan tuomani avustuksen. 32 Sitten voin tulla huojentuneena teidän luoksenne, jos Jumala niin tahtoo, ja voimme virkistää toinen toistamme. 33 Lopuksi toivon vielä, että rauhan Jumala olisi teidän kaikkien kanssa.

16 Foibe, jalo kristitty Kenkreasta, tulee pian teitä tapaamaan. Hän on tehnyt paljon työtä omassa seurakunnassaan. Ottakaa hänet lämpimästi vastaan sisarenanne Herrassa. Tarjotkaa hänelle apuanne siinä, missä voitte, sillä hän on auttanut monia hädänalaisia – myös minua. 3 Terveisiä Priskalle ja Akvilalle. He ovat kulkeneet työtovereinani Kristuksen Jeesuksen asialla. 4 He ovat panneet henkensäkin alttiiksi tähteni, enkä minä ole ainoa, joka on heille kiitollisuudenvelassa – myös kaikki pakanaseurakunnat ovat heille kiitollisia. Vieköö terveiseni myös sille seurakuntalaisten joukolle, joka kokoontuu heidän kodissaan. 5 Terveisiä hyvälle ystävälleni Epainetukselle. Hän oli ensimmäinen Vähän-Aasian asukas, josta tuli kristitty. 6 Sanokaa terveiseni Marialle, joka on paljon auttanut meitä. 7 Siellä ovat myös maanmieheni Andronikus ja Junias, jotka olivat vankilassa yhdessä kanssani. Apostolit arvostavat heitä suuresti – he olivatkin kristittyjä jo ennen minua. Lähettäkää terveisiä myös heille. 8 Terveisiä Ampliatukselle, jota rakastan Jumalan lapsena, 9 ja Urbanukselle, työtoverillemme, ja rakkaalle Stakykselle. 10 Muistan myös Apellesta, tuota hyvää miestä, jota on paljon koeteltu ja joka on Kristuksen avulla kestänyt kaiken. Parhaat terveiset niillekin, jotka ovat työssä Aristobuluksen talossa. 11 Terveisiä maanmiehelleni Herodionille sekä Narkissuksen talon kristityille orjille. 12 Lähetän myös terveiseni Herran työntekijöille Tryfainalle ja

Tryfosalle sekä rakkaalle Persikselle, joka on tehnyt paljon Herran työtä. 13 Terveisiä Rufukselle, jonka Herra on ottanut omakseen, ja hänen rakkaalle äidilleen, joka on ollut kuin äiti minullekin. 14 Älkää unohtako Asynkritusta, Flegonia, Hermestä, Patrobasta, Hermasta ja heidän kanssaan olevia veljiä. 15 Rakkaat terveiset Filologukselle, Julialle, Nereukselle ja hänen sisarelleen ja Olympaalle sekä kaikille kristityille, jotka ovat heidän luonaan. 16 Tervehtikää toisianne lämpimästi. Kaikki Kristuksen seurakunnat täältä lähettävät teille terveisiä. 17 Vielä yksi asia, ennen kuin lopetan tämän kirjeen. Pysytelkää erossa niistä, jotka aiheuttavat hajaannusta ja järkyttävät ihmisten uskoa opettamalla vastoin sitä, mitä teille on aikaisemmin Kristuksesta opetettu. 18 Sellaiset opettajat eivät edistä Herran Jeesuksen asiaa, vaan he haluavat voittoa itselleen. He ovat hyviä puhumaan, ja yksinkertaiset ihmiset joutuvat helposti heidän pauloihinsa. 19 Teidän uskollisuutenne on kaikkien tiedossa. Minäkin olen teistä hyvin iloinen. Pyrkikää aina hyvään ja välttää paha. 20 Rauhan Jumala murskaa pian saatanan teidän jalkojenne alle. Rukoilen elämäännne Herran Jeesuksen Kristuksen siunausta. 21 Työtoverini Timoteus sekä maanmieheni Lukius, Jaason ja Soosipater lähettävät teille parhaat toivotukset. 22 Minä, Tertius, joka kirjoitan tätä kirjettä Paavalin sanelun mukaan, lähetän myös terveisiä teidän kristittyinä veljenänne. 23 Gaius pyytää lähettämään teille terveisiä. Olen hänen vieraanaan, ja seurakunta kokoontuu täällä hänen kodissaan. Erastus, kaupungin varainhoitaja, lähettää teille terveisiä, samoin kuin Kvartus, eräs kristitty veli. Näkemiin! 24 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo kanssanne! 25 Jätän teidät Jumalan huolenpitoon, hänen, joka voi tehdä teistä vahvoja Herrassa, aivan niin kuin hyvä sanoma kertoo ja minä olen teille sanonut. Tämä on Jumalan pelastussuunnitelma teille pakanoille. Aikojen alusta saakka se on pidetty salassa, (aiönios g166) 26 mutta nyt – niin kuin profeetat ennustivat ja Jumala kehottaa – tätä sanomaa julistetaan kaikkialla, ja kaikki ihmiset maailman joka kolkassa voivat uskoa Jeesukseen ja noudattaa hänen tahtoaan. (aiönios g166) 27 Jumalalle, joka yksin on viisas, kunnia ikuisesti Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden! (aiön g165)

1 Korinttolaisille

1 [Lähetäjät:] Paavali, jonka Jumala on valinnut levittämään tietoa Jeesuksesta Kristuksesta, sekä hänen uskonveljensä Soostenes. 2 [Vastaanottajat:] Korintin kristityt, jotka Jumala on kutsunut omikseen ja hyväksynyt Jeesuksen tähden. Kaikki muutkin kristityt, jotka eri paikkakunnilla rukoilevat Herraamme Jeesusta. 3 Jumala, Isämme, ja Herra Jeesus Kristus antakoon teille runsaan siunauksen ja kestäväen rauhan. 4 En voi lakata kiittämästä Jumalaa kaikista niistä ihmeellisistä lahjoista, joita olette nyt, Kristuksen omina, saaneet. 5 Hän on antanut elämällemme uuden, rikkaan sisällön. Hän on auttanut teitä puhumaan hänestä rohkeasti ja ymmärtämään, mikä on totuus. 6 Juuri kaikkea tällaistaahan sanoimmekin Kristuksen voivan saada teissä aikaan. 7 Teillä on kaikki armolahjat ja voima toteuttaa Herramme Jeesuksen Kristuksen tahtoa odottaessanne hänen paluutaan. 8 Hän pitää teidät lujina loppuun asti, niin että olette moitteettomat hänen tullessaan. 9 Jumala, joka on kutsunut teidät Poikansa Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme ystäviksi, ei koskaan petä lupaustaan. 10 Mutta, rakkaat veljet: pyydän Jeesuksen nimessä, että lakkaisitte riitelemästä keskenänne. Älkää antako erimielisyyksien hajottaa seurakuntaa, vaan eläkää sovussa ja pyrkikää yhteiseen päämäärään. 11 Olen kuullut riidoistanne Kloen luona asuvilta ihmisiltä. 12 Jotkut teistä sanovat olevansa Paavalin puolella, toiset Apolloksen tai Pietarin – eräät taas katsovat olevansa ainoita oikeita Kristuksen seuraajia. 13 Itse asiassa olette jakaneet Kristuksen moneen osaan. Minäkö, Paavali, kuolin teidän syntienne tähden? Kastettiinko joku teistä minun nimeeni? 14 On todella hyvä, etten ole kastanut teistä muita kuin Krispuksen ja Gaiuksen. 15 Kukaan ei voi ajatella, että olen yrittänyt perustaa jonkin »Paavalin kirkon». 16 Stefanaan talonväen taisin tosin myös kastaa, mutta muita ei tule mieleeni. 17 Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan levittämään hyvää uutista Vapahtajasta. En edes käytä puheissani monimutkaisia ajatusrakennelmia enkä lennokkaita sanoja. En näet tahdo niillä heikentää sitä voimaa, joka on yksinkertaisessa sanomassa Kristuksen rististä. 18 Tiedän hyvin, että puhe Kristuksen ristinkuolemasta ja pelastuksesta tuntuu järjettömältä niistä, jotka menevät kadotukseen. Me taas, jotka pelastumme, näemme tässä samassa sanomassa suuren Jumalan voiman. 19 Jumala sanoo: »Minä teen järjettömiksi kaikki ihmisten keksimät pelastussuunnitelmat, vaikka ne näyttäisivät kuinka viisailta, ja minun silmissäni heidän loistavimmatkin ajatuksensa ovat typeryyttä.» 20 Miten meidän on suhtauduttava oppineisiin

ihmisiin ja loistaviin ajattelijoihin, joiden viisaus perustuu heidän omiin näkemyksiinsä ja ajatusrakennelmiinsa? Jumalan näkökulmasta katsottuna heidän viisautensa on arvotonta. (aiön g165) 21 Jumala tiesi, ettei häntä voida oppia tuntemaan ihmisjärjen avulla. Siksi hän tuli ihmisenä maailmaan ja päätti pelastaa ne, jotka uskovat hänen sanaansa – mutta sitähän maailma pitää tyhmänä ja älyttömänä. 22 Juutalaisten mielestä se on järjetöntä siksi, että he odottavat taivaasta merkkiä, ennen kuin voivat uskoa sanoman todeksi. Kreikkalaiset taas uskovat vain sellaiseen, mikä sopii yhteen heidän filosofiansa kanssa. 23 Mutta me kerromme kaikille, että Kristus kuoli pelastaakseen ihmiset. Silloin juutalaiset suuttuvat ja muut sanovat, ettei siinä voi olla perää. 24 Mutta Jumala on avannut niiden silmät, jotka hän pelastaa. Riippumatta siitä, ovatko he juutalaisia vai kreikkalaisia, he näkevät, että Kristus on Jumalan viisaan suunnitelman mukainen voima, joka pelastaa heidät. 25 Jumalan mielettömältä näyttävä suunnitelma on viisaampi kuin viisaimpien ihmisten hienoisimmat suunnitelmat, ja Jumalan heikkous – Kristus ristillä – on kaikkia ihmisiä voimakkaampi. 26 Pankaa merkille, ettei monellakaan Kristukseen uskovaalla ole erityisemmin nimeä tai valtaa tai rikkautta. 27 Jumala on tieteen tahtoen valinnut järjettömältä ja arvottomalta näyttävän mahdollisuuden, jotta maailman arvostamat ihmiset joutuisivat häpeään. 28 Hän on ryhtynyt toteuttamaan suunnitelmaa, jota maailma halveksii ja pitää hölynä. Hän haluaa osoittaa, miten olematon ihmimillinen suuruus on, 29 ettei kukaan koskaan voisi ylpeillä hänen edessään. 30 Jeesuksen uhrikuoleman tähden Jumala on antanut meille elämän. Jeesus paljasti meille Jumalan pelastussuunnitelman, ja hänen ansiostaan Jumala hyväksyy meidät. Jeesuksen puhtaus on meidän puhtautemme. Hän vapautti meidät tuomiosta. 31 Raamattu sanookin: »Jos joku ylpeilee, ylpeiköön vain Herran suurista töistä.»

2 Hyvät ystävät, kun tulin Korintiin ensimmäistä kertaa, en yrittänyt teillekään kertoa Jumalasta ja hänen sanomastaan hienoin sanankääntein. 2 Olin päättänyt puhua vain Jeesuksesta Kristuksesta ja hänen kuolemastaan ristillä. 3 Tulin sinne hyvin heikkona ja peloissani. 4 Puhuin kaunistelematta, en pyrkinyt älyllisesti loistavaan esitykseen. Mutta sanoissani oli Pyhän Hengen voima, joka paljasti kuulijoille, että sanomani oli Jumalalta. 5 Halusin nimittäin, että uskonne perustuisi Jumalaan eikä ihmisten ajatuksiin. 6 Kypsille kristityille voin kyllä puhua syvää viisautta. Mutta sekään ei ole peräisin tästä maailmasta eikä vetoa sen silmäätekeviin, joiden valta kerran katoaa. (aiön g165) 7

Meidän sanamme ovat viisaita, koska saamme ne Jumalalta. Ne kertovat siitä suuresta suunnitelmasta, jonka Jumala teki voidakseen viedä meidät taivaan kirkkauteen. Tämä suunnitelma pidettiin aikaisemmin salassa, vaikka se on laadittu meitä varten jo ennen maailman luomista. (aiön g165) **8** Maailman suuret johtajat eivät ole tajunneet tätä suunnitelmaa – muuten he eivät olisi ristiinnaulinneet taivaan Herraa. (aiön g165) **9** Tätä Raamattu tarkoittaa sanoessaan, ettei kukaan ihminen ole koskaan nähnyt, kuullut eikä osannut edes kuvitella, mitä kaikkea ihmeellistä Jumala on varannut häntä rakastaville. **10** Me kuitenkin tiedämme sen, sillä Jumala lähetti Henkensä ilmoittamaan sen meille, ja Jumalan Henki tutkii ja paljastaa hänen suurimmatkin salaisuutensa. **11** Kukaan ihminen ei pysty tarkasti sanomaan, mitä joku toinen ajattelee tai millainen hän on, paitsi tuo toinen itse. Samaten Jumalankaan ajatuksia ei voi tuntea kukaan muu kuin Jumalan Henki. **12** Jumala on antanut meille juuri oman Henkensä eikä maailman henkeä, jotta tietäisimme, miten paljon lahjoja hän on varannut meille. **13** Kun olemme kertoneet teille näistä lahjoista, olemme käyttäneet Pyhän Hengen antamia sanoja – emme siis sellaisia, joita ihmisinä ehkä olisimme valinneet. Olemme kertoneet hengellisistä asioista Pyhän Hengen kielellä. **14** Ihminen, jolla ei ole Pyhää Henkeä, ei voi ymmärtää eikä hyväksyä Jumalan ajatuksia, joita hänen Henkensä opettaa. Ne tuntuvat mielettömiltä, ellei Pyhä Henki auta käsittämään niitä. **15** Hengellinen ihminen ymmärtää kaiken, mutta se, joka ei usko, hämmentyy, kun ei lainkaan tajua mistä on kysymys. **16** Miten hän voikaan? Eihän hän ole koskaan tiennyt Jumalan ajatuksia. Hän ei ole voinut keskustella Jumalan kanssa eli rukoilla. Meillä kristityillä sen sijaan on Kristuksen mielenlaatu ja ajatukset, niin ihmeelliseltä kuin se tuntuukin.

3 Hyvät ystävät, minun on pitänyt puhua teille kuin lapsille, kuin vastasyntyneille kristityille. Lapset elävät omien mielitekojensa vallassa, mutta kypsiä kristittyjä hallitsee Pyhä Henki ja he seuraavat Herraa. **2** Minun on pitänyt ruokkia teitä maidolla, koska ette ole sietäneet vahvempaa ruokaa. Ja tilanne on edelleen sama. **3** Olette kristittyinä yhä lapsia. Se näkyy siitä, että olette kateellisia toisillenne ja jakaudutte keskenään riiteleviin kuppikuntiin. Itse asiassa käyttäydyste niin kuin ette olisikaan Herran omia. **4** Kiistelette siitä, kumpi meistä on suurempi, Apollos vai minä, ja päästätte seurakunnan hajaantumaan. Eikö tämä osoita, miten vähän olette kasvanee kristittyinä? **5** Mikä sitten olen minä ja mikä on Apollos, kun meistä tehdään kiistakapuloita? Me olemme vain Jumalan palvelijoita, jotka kumpikin olemme

saaneet omat lahjamme Jumalalta, ja me autoimme teidät uskoon. **6** Minun tehtäväni oli kylvää siemen sydämenne peltoon ja Apollosen kastella sitä, mutta vain Jumala sai siemenet kasvamaan. **7** On sivuasia, kuka istuttaa ja kuka kastelee – pääasia on, että Jumala antaa kasvun. **8** Apollos ja minä pyrimme yhteisellä työllämme samaan päämäärään, vaikka tietysti saamme kumpikin palkan omasta työstämme. **9** Olemme vain Jumalan työtovereita. Te olette [Jumalan] pelto, ette meidän. Tai toista kuvaa käyttäkseni: te olette [Jumalan] rakennus. **10** Jumala on hyvydessään opettanut minulle, miten on rakennettava. Niinpä laskin perustuksen, jolle Apollos on rakentanut. Rakentajan täytyy olla tarkkana. **11** Mitään muuta todellista perustusta ei ole kuin Jeesus Kristus. **12** Tälle perustukselle voidaan kuitenkin rakentaa hyvin erilaisista rakennustarpeista. Joku käyttää kultaa, hopeaa ja jalokiviä, toinen puuta, heiniä tai jopa olkia. **13** Kristuksen tuomion päivänä tarkastetaan, millaisia rakennusaineita kukin rakentaja on käyttänyt. Tutkitaan, onko työn tulos todella kestävä. **14** Se, joka on rakentanut oikeista aineksista kestävä talon, palkitaan. **15** Jos talo palaa, rakentaja kärsii suuren tappion, mutta pelastuu kuitenkin itse liekeistä. **16** Ymmärrättehän, että muodostatte yhdessä Jumalan temppelin, jossa Jumalan Henki asuu? **17** Jos joku likaa ja turmelee Jumalan temppelin, Jumala tuhoaa hänet. Jumalan temppeli on puhdas ja varattu hänen käyttöönsä: se temppeli olette te. **18** Älkää pettäkö itseänne. Saatatte olla vaikka kuinka loistavaälyisiä, mutta teidän on pantava syrjään oma viisautenne, ettei se estäisi teitä tajuaamasta ylhäältä tulevaa viisautta. (aiön g165) **19** Tämän maailman viisaus on Jumalalle tyhmyyttä. Kuten Jobin kirjassa sanotaan, Jumala antaa ihmisten kompastua omaan nerokkuuteensa. **20** Ja psalmit kertovat meille, että Jumala tietää viisaidenkin ihmisten ajatusten turhanpäiväisyyden. **21** Älkää siis ylpeikö ihmisistä. Jumala on antanut teille kaiken mitä tarvitsette. **22** Hän on antanut Paavalin, Apollosen ja Pietarin auttamaan teitä. Hän on antanut teille koko maailman. Elämä ja jopa kuolemakin ovat palveluksessanne. Kaiken nykyisen ja tulevan olette saaneet Jumalalta. Kaikki on teidän, **23** mutta te kuulutte Kristukselle, ja Kristus on Jumalan.

4 Teidän on siis pidettävä Apollosta ja minua Kristuksen palvelijoina. Me jaamme Jumalan lahjoja selittäen hänen salaisuuksiaan. **2** Palvelijan on ennen kaikkea tehtävä, mitä isäntä käsklee. **3** Olenko minä ollut hyvä palvelija? En välitä, mitä te tai jotkut muut ihmiset minusta sanotte, enkä luota omaankaan arviooni. **4** Omatuntoni on puhdas, mutta sekään ei riitä arvointiperustaksi. Itse Herran on tutkittava

minut ja ratkaistava asia. **5** Varokaa, etette tee hätköityjä johtopäätöksiä toinen toisistanne. Odottakaa Herran tuloa. Kun hän palaa, näemme selvästi, millaisia pohjimmaltaamme olemme. Vaikuttimemme Herran työhön käyvät ilmi. Jumala kiittää silloin jokaista sen mukaan kuin on aihetta. **6** Olen käyttänyt Apollosta ja itseäni havaintoesimerkkeinä. Tarkoitin lyhyesti sanottuna siis tätä: älkää asettuko toisen työntekijän puolelle toista vastaan. **7** Miksi olette niin ylpeitä? Mitä teillä on, jota ette olisi Jumalalta saaneet? Mutta jos hän on antanut teille kaiken, minkä takia käyttäydyste kuin olisitte itse saaneet sen aikaan? **8** Näytätte luulevan, että teillä jo on kaikki, mitä hengellinen elämäne tarvitsee. Olette kylläisiä ja rikkaita kuin kuninkaat – meidät olette jättäneet kauas jälkeenne! Toivon, että todella jo olisittekin kuninkaita, sillä silloin me varmasti hallitsisimme teidän kanssanne. **9** Joskus ajattelen, että Jumala on pannut meidät apostolit kuin jonon viimeisiksi: olemme kuin vangit, joita viedään teloituspaikalle ihmisten ja enkelien katsellessa. **10** Sanotte, että Kristus on tehnyt meistä hulluja, mutta itse tietysti pidätte itseänne viisaina ja järkevinä kristittyinä! Me olemme heikkoja, ette suinkaan te. Teitä arvostetaan, mutta meitä halveksitaan. **11** Olemme jatkuvasti kärsineet nälkää ja janoa. Meillä ei ole ollut edes tarpeeksi vaatteita kylmän varalle eikä kotia. **12** Olemme uurastaneet väsyneinä ansaitaksemme leipämme. Siunaamme niitä, jotka loukkaavat meitä. Olemme kärsivällisiä niitä kohtaan, jotka tekevät meille vääryyttä. **13** Vastaamme rauhallisesti, kun meitä parjataan. Ja koko ajan olemme kaikkien tallattavana. **14** En kirjoita tällä tavoin teitä nolatakseni. Tahdon vain varoittaa ja neuvoa teitä kuin rakkaita lapsiani. **15** Vaikka teillä olisi kymmenentuhatta kristillisyyden opettajaa, muistakaa, että vain minä olen teille isä. Minähän toin teidät Kristuksen luo, kun kerroin teille ilosanoman hänestä. **16** Siksi pyydän, että tekisitte niin kuin minä. **17** Juuri tätä varten lähetin sinne Timoteuksen. Hänetkin olen voittanut Kristukselle ja pidän häntä rakkaana ja luotettavana lapsenani. Hän muistuttaa teitä asioista, joita opetan kaikissa seurakunnissa, missä käyn. **18** Tiedän, että jotkut teistä ovat tulleet ylpeiksi ja ajattelevat, että pelkään sinne tuloa. **19** Aion kuitenkin pian tulla, jos Herra vain sen sallii. Otan sitten selvää, ovatko nuo itsetietoiset ihmiset pelkkiä rehentelijöitä vai onko heillä tosiaan Jumalan voima: **20** Jumalan valtakunnassahan on kysymys voimasta eikä sanoista. **21** Kumman valitsette? Pidänkö tultuani nuhdesaarnan vai puhunko lempeästi?

5 Kaikki puhuvat siellä ilmenneestä moraalittomuudesta. Eivät edes pakanat tee sellaista kuin eräs seurakuntaanne

kuuluva mies, joka elää isänsä vaimon kanssa. Siitä huolimatta olette omahyväisiä ja mielestänne hengellisiä! Ettekö häpeä? Ettekö tule surullisiksi? Miksi ette erota tuota miestä joukostanne? **3** Vaikka en nyt olekaan siellä, olen paljon miettinyt asiaa ja päättänyt Jeesuksen Kristuksen nimessä, mitä on tehtävä. Pitäkää seurakunnan kokous. Jeesuksen voima on kanssanne, kun kokoontutte, ja minäkin olen hengessä mukana. **5** Erottakaa tuo mies seurakunnasta. Jättäkää hänet rangaistukseksi saatanan käsiin. Näin hänen ruumiinsa tuhoutuu, mutta hänen henkensä voi pelastua Herran palatessa. **6** On surkeaa, että ylpeilette puhtaudestanne, kun kuitenkin tapahtuu tällaista. Ettekö tajua, että jos yhdenkin ihmisen annetaan jatkaa tietoista synnin tekemistä, sen vaikutus tarttuu pian kaikkiin? **7** Pahanlaatuinen kasvain voi tuhota koko ruumiin. Mutta Kristus, Jumalan uhrikaritsa, on teurastettu meidän puolestamme. **8** Saamme voimaa tästä uhrista. Entisen elämän on väistytävä syrjään ja annettava tilaa totuudelle ja puhtaudelle. **9** Kirjoitin teille aikaisemmin, etette seurustelisi pahojen ihmisten kanssa. **10** En tarkoittanut niitä tämän maailman ihmisiä, jotka elävät höllyttömästi, ahnehtivat, varastavat tai palvovat omia jumaliaan. Ettehän voi elää tässä maailmassa joutumatta tekemisiin sellaisten ihmisten kanssa. **11** Tarkoitin, etette lyötytyisi yhteen kenenkään kanssa, joka sanoo olevansa kristitty mutta antautuu irrallisiin sukupuolisuhteisiin, ahnehtii, pettää, palvoo epäjumalia, juopottelee tai varastaa. Älkää edes syökö yhdessä tällaisen ihmisen kanssa. **12** Meidän asiamme ei ole tuomita ulkopuolisia. Mutta meidän on kyllä suhtauduttava ankarasti sellaisiin seurakunnan jäseniin, jotka toimivat vastoin Jumalan tahtoa. **13** Vain Jumala voi tuomita ne, jotka eivät usko Kristukseen. Mutta teidän on itse erotettava seurakunnasta tuo mies, josta alussa puhuin.

6 Jos teillä on riita-asia keskenänne, miksi haastatte toisianne oikeuteen ettekä sovi asioistanne kristittyjen omassa joukossa? Ettekö tiedä, että me kristityt olemme kerran koko maailman tuomareita ja hallitsijoita? Miksi siis ette itse voi ratkaista pikkukiihostojanne? **3** Ettekö tiedä, että tuomitsemme vielä enkeleitäkkin? Kyllä teidän pitäisi pystyä selvittämään keskinäiset riita-asianne. **4** Miksi ihmeessä käännytte tuomareiden puoleen jotka eivät edes ole kristittyjä? **5** Teidän olisi syytä hävetä. Eikö seurakunnassanne tosiaan ole ketään, joka kykenisi sovittelemaan riitojanne? **6** Nyt kristitty haastaa toisen kristityn oikeuteen ja syyttää häntä ei-uskovien edessä. **7** Tuollainen käräjäointi merkitsee teille kristittyinä jo sinänsä tappiota. Miksi ette enemmän suostu

kärsimään vääryyttä ja jättämään asiaanne sikseen? Herra saisi enemmän kunniaa, kun ette pitäisi kiinni oikeuksistanne. **8** Nyt te sen sijaan teette itse vääryyttä ja riistätte jopa muita uskovia. **9** Ettekö tiedä, että ne, jotka tekevät väärin, eivät pääse Jumalan valtakuntaan? Älkää pettäkö itseänne. Niillä, jotka viettävät siveetöntä elämää – palvovat omia jumaliaan, syyllistyvät aviorikoksiin ja ajautuvat sukupuolielämässä luonnottomuuksiin – ei ole osuutta Jumalan valtakuntaan. Sinne eivät pääse myöskään varkaat, ahneet, juopot, juoruilijat eivätkä ne, jotka riistävät muita. **11** Jotkut teistä olivat aikaisemmin sellaisia, mutta syntinne on nyt pesty pois ja teistä on tullut Jumalan omia: hän on hyväksynyt teidät Jeesuksen Kristuksen ja Pyhän Henkensä työn tähden. **12** Voin tehdä mitä tahansa, mitä Kristus ei ole kieltänyt, mutta kaikki ei ole minulle hyväksi. Pidättäydyn kaikesta, mikä voi saada minusta ylliotteen, niin etten enää pääse siitä eroon vaikka tahtoisin. **13** Ajatellaan esimerkiksi syömistä. Jumala on antanut meille ruokahalun ja vatsan, mutta se ei oikeuta meitä syömään yli tarpeen. Älkää kiinnittäkö syömiseen kohtuutonta huomiota, sillä jonakin päivänä Jumala tekee lopun sekä vatsasta että ruuasta. Meillä ei ole oikeutta tehdä syntiä sukupuolielämän alueella: siihen Herra ei ole ruumistamme tarkoittanut. Hän loi meidät itseään varten, ja hän itse haluaa myös hallita ruumistamme. **14** Hän herättää sen kuolemasta samalla voimalla kuin hän herätti Jeesuksenkin. **15** Ettekö käsitä, että ruumiinne todella on Kristuksen ruumiin jäsen? Kuinka voisin ottaa Kristuksen jäsenen ja yhdistää sen prostituoituun? En ikinä! **16** Ettekö tiedä, että jos mies on sellaisen naisen kanssa, niin he tulevat yhdeksi ruumiiksi? Jumala sanoo Raamatussa, että hänen näkökulmastaan nuo kaksi ovat silloin yhtä. **17** Mutta jos annatte itsenne Herralle, olette yhtä Kristuksen kanssa. **18** Pysykää sen vuoksi erossa irrallisista sukupuolisuhteista. Muut synnit eivät vahingoita ruumistamme niin selvästi kuin ne. **19** Ettekö vielä ole oppineet, että Pyhä Henki, jonka Jumalalta saitte, asuu juuri ruumiissanne? Ruumiinne ei siis kuulu teille itsellenne. **20** Jumala maksoi teistä kalliin hinnan. Eläkää sillä tavoin, että ruumiinnekin tuottaa kunniaa hänelle, joka on sen omistaja.

7 Vastaa nyt viime kirjeessänne tekemiinne kysymyksiin.

Sanoisin, että olisi hyvä olla menemättä naimisiin. **2** Mutta käytännössä on kuitenkin paras ratkaisu, että jokaisella on oma aviopuoliso, sillä muuten ehkä lankeatte luvattomiin suhteisiin. **3** Mies ei saa kieltää vaimoltaan mitään, mihin tällä vaimona on oikeus, eikä myöskään vaimo mieheltään. **4** Kun tyttö menee naimisiin, hän ei enää yksin omista ruumistaan,

vaan hänen miehelläänkin on oikeus siihen. Samoin miehen ruumis kuuluu myös hänen vaimolleen. **5** Älkää siis kieltäkö näitä oikeuksia toisiltanne. Poikkeuksena voi tietysti olla jokin ajanjakso, josta aviopuolisot sopivat toistensa kanssa, että voisivat keskittyä ehyemmin rukoilemaan. Sen jälkeen heidän on parasta taas palata yhteen, ettei saatana turhaan pääse kiusaamaan heitä itsehillinnän puuttuessa. **6** Sanon tämän kuitenkin vain suosituksena enkä käskynä. **7** Toivoisin, että kaikki pystyisivät elämään naimattomina niin kuin minä, mutta emme ole samanlaisia. Jumala antaa jollekin lahjan elää aviomiehenä tai vaimona, toiselle kyvyn pysyä onnellisesti naimattomana. **8** Naimattomien ja leskien on mielestäni parempi noudattaa minun esimerkkiäni kuin mennä naimisiin. **9** Mutta jos ette voi hillitä itseänne, menkää toki naimisiin. On parempi solmia avioliitto kuin antaa himon polttaa itseään. **10** Naimisissa oleville minulla on käsky – ei siis pelkkä suositus – eikä tämä ole minun vaan Herran antama: vaimo ei saa jättää miestään. **11** Jos hän eroaa, hänen on pysyttävä yksin tai palattava miehensä luo. Myöskään mies ei saa erota vaimostaan. **12** Tahtoisin lisätä vielä joitakin omia ajatuksiani, jotka näyttävät minusta oikeilta, vaikken tiedäkään Herran mielipidettä. Jos kristityllä miehellä on vaimo, joka ei usko Jeesukseen, mutta haluaa pysyä yhdessä miehensä kanssa, hänen ei pidä ottaa eroa. **13** Sama koskee kristittyä naista, jonka mies ei usko. **14** Kristitty vaimo voi auttaa miehensä uskoon, ja samoin uskovan aviomiehen vaikutuksesta voi vaimo tulla kristityksi. Perheen pysyessä koossa lapset voivat ehkä helpommin oppia tuntemaan Kristuksen. **15** Jos aviopuoliso, joka ei usko Kristukseen, kuitenkin haluaa ottaa eron, on paras antaa hänen mennä. Kristityn ei tarvitse sellaisessa tapauksessa vaatia toista jäämään, sillä Jumala haluaa lastensa elävän rauhassa. **16** Loppujen lopuksihan te, vaimot, ette voi olla varmoja, että miehenne pelastuu, vaikka jäisikin luoksenne, ja sama koskee miehiä. **17** Varmistukaa ennen kaikkea siitä, että elätte Jumalan suunnitelman mukaan, ja hyväksykää ne olosuhteet, joiden keskelle hän on teidät pannut. Tällaisen ohjeen annan kaikille seurakunnille. **18** Jos mies on ennen kristityksi tuloaan esimerkiksi ympärileikattu juutalaiseen tapaan, hänen ei tarvitse väliittää siitä. Jos häntä taas ei ole ympärileikattu, ei sitä ole nytkään tarpeen tehdä. **19** Kristitylle ei merkitse mitään, onko hänet ympärileikattu vai ei. Sen sijaan on tärkeää, että hän tottelee Jumalan käskyjä. Sillä on merkitystä. **20** Kristityksi tulleen on yleensä hyvä pysyä siinä työssä, jossa hän toimi silloin, kun Jumala kutsui hänet. **21** Oletko orja? Älä murehdi sitä, mutta jos voit päästä vapaaksi, käytä toki tilaisuutta hyväksesi. **22** Jos olet orjana tullut

Herran omaksi, muista, että hän on vapauttanut sinut synnin orjuudesta. Jos hän on kutsunut sinut, vapaan ihmisen, muista, että nyt olet Kristuksen orja. **23** Kristus on maksanut teistä kalliin hinnan, oman henkensä. Te kuulutte nyt hänelle. Älkää antako ihmiskunnian ja ihmispelon enää orjuuttaa itseänne. **24** Teidän on parasta pysyä siinä asemassa, jossa olitte Jumalan kutsuessa teidät omikseen. **25** Yritän nyt vastata toiseen kysymykseenne. Se koski naisia, jotka ovat luvanneet pysyä naimattomina. Pitäisikö heidän mennä sittenkin naimisiin? En ole saanut tästä asiasta Herralta erityistä käskyä, mutta hän on hyvydessään antanut minulle viisautta, johon voidaan luottaa. Siksi sanon mielelläni, mitä ajattelen. **26** Kysymys on siitä, että joudumme pian suuriin kärsimyksiin uskomme tähden. Siksi jokaisen olisi hyvä pysyä entisellään. **27** Naimisissa olevien ei tietenkään tarvitse erota, mutta naimattomien ei mielestäni kannata hakeutua avioliittoon. **28** Et silti tee väärin, jos menetkin naimisiin – tämä koskee myös niitä naisia, jotka ovat luvanneet pysyä naimattomina. Mutta avioliitto tuo mukanaan vaikeuksia, joilta toivoisin teidän säästyvän. **29** Tärkeintä on muistaa, että meillä on jäljellä vain vähän aikaa. Siitä syystä aviomiestenkin pitäisi olla Herran työhön niin vapaita kuin mahdollista. **30** Onni, murheet tai hyvinvointi eivät saisi olla kenenkään esteenä. **31** Toisilla on tilaisuus käyttää hyväkseen etuja, joita tämä elämä tarjoaa, mutta heidänkään ei pitäisi jäädä nautiskelemaan niistä, sillä maailma nykyisessä muodossaan häviää pian. **32** Toivoisin, ettei teidän tarvitsisi huolehtia kovin monista asioista. Naimaton mies voi käyttää aikansa Herran työhön ja miettiä, miten olisi hänelle mieliksi. **33** Aviomiehen on muistettava vastuunsa ja huolehdittava myös vaimostaan. **34** Hänen mielenkiintonsa jakautuu. Naimisiin menevä nainen joutuu saman ongelman eteen. Naimaton nainen voi keskittyä koko olemuksellaan ja toiminnallaan palvelemaan Herraa. Aviovaimon on huolehdittava taloudenhoidosta ja oltava miehensä mieliksi. **35** Tarkoitukseni on auttaa teitä eikä yrittää estää teitä menemästä naimisiin. Toivoisin, että voisitte palvella Herraa parhaalla mahdollisella tavalla minkään häiritsemättä. **36** Jos joku kuitenkin tuntee, että hänen on mentävä naimisiin, koska hän ei pysty hillitsemään itseään, on parasta, että hän solmii avioliiton. Hän ei tee syntiä. **37** Mutta jos miehellä on tahdonvoimaa pysyä yksin ja hän päättää olla menemättä naimisiin, hän tekee hyvän päätöksen. **38** Se, joka menee naimisiin, tekee hyvin, mutta joka päättää jäädä naimattomaksi, tekee paremmin. **39** Vaimo kuuluu yhteen miehensä kanssa, kunnes mies kuolee. Silloin vaimo voi mennä uudelleen naimisiin, mutta ainoastaan kristityn kanssa. **40** Minun mielestäni hän kyllä

olisi onnellisempi leskenä, ja uskon, että Jumalan Henki on antanut minulle tämän näkemyksen.

8 Seuraavaksi kysytte, onko oikein syödä epäjumalille uhrattua lihaa. Tämä on niitä asioita, joissa mielipiteet menevät ristiin ja jokainen katsoo olevansa oikeassa. Saatamme tietysti tuntea itsemme tärkeiksi, kun meitä pidetään »kaikkietävinä», mutta seurakunnan koossa pitämiseen tarvitaan ennen kaikkea rakkautta. **2** Jos joku luulee tietävänsä vastaukset kaikkiin kysymyksiin, hän vain paljastaa oman tyhmyytensä. **3** Jumalan viisaudelle on avoin vain se, joka todella rakastaa Jumalaa. **4** Niin, voimmeko me syödä epäjumalille uhrattua ruokaa? Tiedämme hyvin, ettei epäjumala ole mikään Jumala – on vain yksi ainoa Jumala. **5** Joidenkin ihmisten mielestä sekä taivaassa että maan päällä on paljonkin jumalia. **6** Mutta me tiedämme, että on olemassa vain yksi Jumala, joka on luonut kaiken ja tehnyt meistä lapsiaan, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, joka on kaiken alku ja antaa meille elämän. **7** Kaikki kristityt eivät tätä ymmärrä. He ovat koko ikänsä tottuneet ajattelemaan, että epäjumalia tosiaan on olemassa, ja uskovat, että niille uhrattu ruoka on todella uhrilihaa. Kun he syövät sitä, tämä vaivaa heitä ja loukkaa heidän herkkää omaatuntoaan. **8** Muistakaa nyt, että Jumalan kannalta on yhdentekevää, syömmekö sellaista lihaa vai emme. Siitä kieltäytyminen ei tee meitä pahemmiksi eikä syöminen paremmiksi. **9** Käytä kuitenkin vapauttasi oikein. Älä loukkaa niitä kristittyjä joiden omatunto tässä asiassa on arempi kuin sinun. **10** Voi käydä näin: Syöt mainittua ruokaa kaikessa rauhassa temppelin ravintolassa, koska et näe siinä mitään pahaa. Silloin joku, josta on väärin syödä uhrilihaa, näkee sinut. Hänen rohkaistuu syömään sitä, vaikka kaiken aikaa tuntee tekevänsä väärin. **11** Sanot, että »minä kyllä tiedän, mikä on oikein», mutta aiheutat suuren hengellisen vahingon herkkätuntoiselle uskonveljellesi, jonka puolesta Kristus myös on kuollut. **12** Kun teet syntiä toista kristittyä vastaan rohkaisemalla häntä sellaiseen, minkä hän tuntee vääräksi, teet samalla syntiä Kristusta vastaan. **13** Jos siis epäjumalille uhrattua lihaa syödessäni saan veljeni tekemään syntiä, en enää koskaan eläessäni syö sitä – veljeni tähden. (aiön g165)

9 Olen apostoli, Jumalan lähettä. Enkö ole vapaa käyttämään hyväkseni samoja oikeuksia kuin muut apostolit? Olen omin silmin nähnyt Herramme Jeesuksen. Teidän elämänne muuttaminen on seurausta Herralle tekemästani työstä. **2** Jos muiden mielestä en olekaan apostoli, teille kyllä olen, koska olen voittanut teidät Kristukselle. **3** Näin vastaan niille, jotka kysyvät valtuuksiani.

4 Vai eikö minulla ole mitään oikeuksia? Enkö voi nauttia vieraanvaraisuuttanne siinä missä muutkin apostolit? 5 Jos minulla olisi vaimo ja hän olisi kristitty, enkö voisi pitää häntä mukana matkoillani, niin kuin muutkin apostolit ja Herran veljet ja Pietari tekevät? 6 Onko vain minun ja Barnabaan tehtävä ruumiillista työtä henkemme pitimiksi? 7 Onko armeijassa palvelevan sotilaan maksettava ruuastaan? Oletteko kuulleet, että joku maanviljelijä korjaisi sadon mutta ei saisi syödä peltonsa antimia? Huolehtiiko paimen karjastaan juomatta sen maitoa? 8 En viittaa vain ihmisten mielipiteisiin, vaan myös siihen, mitä Jumalan laki sanoo. 9 Moosekselle antamassaan laissa Jumala kieltää sitomasta puimassa olevan härän suuta ja siten estämästä sen syömistä. Arvelletteko Jumalan tarkoittaneen tällä vain härkiä? 10 Eikö hän ajatellut myös meitä? Kyllä varmasti. Hän halusi osoittaa, että Jumalan valtakunnan työntekijöillä on oikeus saada elatuksensa niiltä, joita he auttavat. Joka muokkaa maata ja korjaa satoa, saakoon siitä osansa. 11 Me olemme kylväneet keskuudessanne hengellistä siementä. Onko liikaa pyytää vastineeksi ruokaa ja vaatetusta? 12 Annatte niitä muillekin, jotka käyvät teille puhumassa. Eikö meillä olisi niihin vielä suurempi oikeus? Emme kuitenkaan koskaan ole käyttäneet tätä oikeutta. Emme ole pyytäneet apuamme, sillä olemme pelänneet, että se heikentäisi kiinnostustanne Kristuksen sanomaa kohtaan. 13 Ettekö tiedä, että Jumala käski temppelissään palvelevia ottamaan hänelle tuoduista lahjoista sen, mitä he tarvitsivat ravinnokseen? Myös uhrialtarilla palvelevat saavat osansa Herralle uhrattavasta ruuasta. 14 Samalla tavoin Herra on tarkoittanut, että ilosanoman julistajien on saatava ylläpitonsa niiltä, jotka ottavat sanoman vastaan. 15 En ole kuitenkaan koskaan pyytänyt teiltä kolikkoakaan. Nytkään en kirjoita vihjaillakseni, että haluaisin tästä lähin menetellä toisin. Kuolisin mieluummin nälkään kuin menettäisin sen tyydytyksen, jonka saan julistaessani teille ilosanomaa ilman palkkaa. 16 Evankeliumin julistaminen sinänsä ei ole minulle mikään ansio – en kerta kaikkiaan voisi lopettaa vaikka tahtoisin. Olisin todella onneton, jos luopuisin tehtävästäni. 17 Jos tekisin tätä työtä vapaasta tahdostani, minulla olisi oikeus vaatia siitä palkkaa. Mutta Jumala on asettanut minut tähän luottamustehtävään, eikä minulla ole valinnanvaraa. 18 Mikä sitten on palkkani? Se on ilo, jota koen levittäessäni hyvää uutista ilmaiseksi, oikeuksiani vaatimatta. 19 Tällä on myös etunsa: en ole kenestäkään riippuvainen, vaan saan vapaasti palvella kaikkia voittaakseni heidät Kristuksen omiksi. 20 Kun olen juutalaisten kanssa, olen kuin yksi heistä. Silloin he kuuntelevat minua mielellään ja haluavat

antaa elämänsä Kristukselle. 21 Pysin ymmärtämään myös pakanoita ja paneutumaan heidän asioihinsa – vaikka tietysti minun kristittynä on aina toimittava niin kuin on oikein. Tällä tavoin voitan heidän luottamuksensa ja pystyn myös auttamaan heitä. 22 Kun olen sellaisten kanssa, joilla on herkkä omatunto, en esiinny kaikkietäväenä enkä ala väittää heitä ahdasmielisiksi: näin saan heidät taipuvaisiksi ottamaan vastaan apua. Olipa kysymyksessä millainen ihminen tahansa, yritän löytää yhteisen pohjan, että hän antaisi minun kertoa itselleen Kristuksesta ja voisi pelastua. 23 Päämääräni on välittää ihmisille hyvä uutinen Jeesuksesta, ja olen itsekä onnellinen, kun näen heidän tulevan Kristuksen luo. 24 Juoksukilpailussa on monia osanottajia, mutta vain yksi saa ensimmäisen palkinnon. Juoskaa niin hyvin että voitatte! 25 Voittaaksenne kilpailun teidän on kieltäydyttävä paljosta sellaisesta, mikä estää teitä yrittämästä parastanne. Urheilija näkee vaivaa päästäkseen palkintosijoille, mutta meidän päämäärämme on katoamaton palkinto taivaassa. 26 Jokainen askeleeni on suunnattu tähän päämäärään. Haluan voittaa. En juokse huvikseni vaan kilpailen tosissani. 27 Tarvitsen ankaraa harjoitusta niin kuin urheilija, jotta pystyisin niihin suorituksiin, joita minulta odotetaan. Pelkään, että muuten minut itseni suljetaan pois kilpailusta sen jälkeen kun olen saanut muut valmennetuksi.

10 Hyvät ystävät, emme saa koskaan unohtaa, millaista kansallamme oli kauan sitten autiomaassa. Jumala antoi pilven kulkea israelilaisten yläpuolella ja auttoi heidät turvallisesti Punaisenmeren halki. 2 Tätä voitaisiin sanoa heidän kasteekseen, jolla he sitoutuivat Mooseksen johdettaviksi. 3 Ihmeellisesti Jumala piti heistä huolta autiomaassa: Kristus oli heidän kanssaan kuin luja kallio, ja he saivat häneltä hengellistä ruokaa ja juomaa. 5 Vaikka israelilaiset olivat kokeneet kaiken tämän, useimmat heistä eivät kuitenkaan totelleet Jumalaa, ja hänen oli tuhostava heidät autiomaahan. 6 Tämä esimerkki varoittaa meitä haluamasta sellaista, mikä on pahaa, 7 ja palvomasta epäjumalia. Vanha testamentti nimittäin kertoo, että »kansai istui syömään ja juomaan ja alkoi sitten tanssia» palvoakseen kultaista vasikkaa. 8 Entä mitä tapahtui, kun siveetön elämä sai monet miehet valtaansa? Yhtenä päivänä kuoli 23 000 ihmistä. 9 Älkää myöskään koetelko Herran kärsivällisyyttä. Muutamat heistä tekivät niin ja kuolivat myrkkyykäärmeiden pistoon. 10 Älkää napisko Jumalaa vastaan, niin kuin jotkut israelilaiset. Jumalan oli lähetettävä enkelinsä tuhoamaan heidät. 11 Kaikki tämä tapahtui, että oppisimme siitä – että nämä esimerkit varoittaisivat meitä. Siksi ne kirjoitettiin

muistiinkin, meitä varten, jotka elämme maailmanhistorian loppu-aikaa. (aiön g165) **12** Pitäkää siis varanne! Vaikka ajattelketkin: »Minä en koskaan tekisi noin», voit aivan hyvin langeta syntiin. **13** Muistakaa kuitenkin myös, että mieleenne syöksähtävät pahat halut eivät ole uusia ja ihmeellisiä. Monilla muilla on ennen teitä ollut aivan samoja ongelmia. Mikään kiusaus ei ole voittamaton, sillä Jumala on luvannut, ettei teitä kiusata yli voimienne. Luottakaa häneen, hän pitää lupauksensa. Hän näyttää, miten voitte pysyä kärsivällisinä ja voittaa kiusauksen. **14** Rakkaat ystävät, karttakaa sen vuoksi epäjumalanpalvelusta. **15** Olette järkeviä ihmisiä. Arvioikaa siis itse, puhunko totta. **16** Kun ehtoollispöydässä pyydämme Herran siunaamaan viinin, se merkitsee, että kaikki, jotka sitä juovat, tulevat osallisiksi Kristuksen veren tuomasta siunauksesta. Se taas, että syömmme leipää, merkitsee, että olemme osalliset Kristuksen ruumiista. **17** Olipa meitä kuinka monta tahansa, syömmme samaa leipää ja olemme siis saman ruumiin jäseniä. **18** Vastaavasti juutalaiset, jotka syövät Jumalalle uhriksi annettua ruokaa, kokevat erityistä yhteyttä. **19** Mihin tällä oikein pyrin? Väitänkö siis, että epäjumalat, joille pakanat uhraavat, ovat todellisia eläviä jumalia ja että niille uhraaminen on arvokasta? En suinkaan. **20** Tarkoitoin, että ne, jotka uhraavat ruokaa epäjumalille, joutuvat uhratessaan yhteyteen pahojen henkien eivätkä Jumalan kanssa. En halua, että ainoakaan teistä tulee osalliseksi demoneista, kun syö yhdessä pakanoiden kanssa epäjumalille uhrattua ruokaa. **21** Ette voi juoda sekä Herran maljasta että pahalaisen maljasta ettekä syödä leipää molempien pöydissä. **22** Aiotteko suuttuttaa Herran? Oletteko muka häntä vahvempia? **23** Tietysti voitte vapaasti syödä epäjumalille uhrattua ruokaa mikäli tahdotte. Jumalan laki ei sitä kiellä, mutta tämä ei merkitse, että teidän pitäisi rynnätä näin tekemään. Se voi olla täysin laillista, mutta se ei ehkä ole teille hyväksi. **24** Älkää ajatelko vain itseänne. Ottakaa huomioon myös, mikä on parasta muille. **25** Valitkaa lihakaupasta mitä lihaa haluatte. Älkää kysykö, onko se mahdollisesti epäjumalille uhrattua, ettei vastaus loukkaisi omaatuntoanne. **26** Maa kaikkineenhan kuuluu Herralle, ja saatte nauttia sen kaikista antimista. **27** Jos joku, joka ei ole kristitty, kutsuu teidät kotiinsa aterialle, menkää jos haluatte. Syökää kaikkea, mitä tarjotaan, älkääkää kyselkö mitään ruuasta. Kun ette tiedä ruuan alkuperää, teille ei tule huonoa omaatuntoa. **28** Mutta jos joku varoittaa teitä, että tuo tai tuo liha on epäjumalille uhrattua, älkää syökö sitä tämän toisen ihmisen omantunnon tähden. **29** Hänen tunteensa ovat tässä tapauksessa tärkeitä, eivät omanne. Ehkä ihmettelet: Miksi jonkun toisen tunteiden täytyy rajoittaa

minun käyttäytymistäni? **30** Jos kiitän Jumalaa ruuasta ja nautin siitä, minkä tähden antaisin jonkun toisen pilata kaiken siksi, että hänen mielestään olen väärässä? **31** Koska meidän on tehtävä kaikki Jumalan kunniaksi – jopa syötävä ja juotava hänen kunniakseen. **32** Älkää antako sen enempiä juutalaisille, pakanoille kuin kristityillekään loukkaantumisen aihetta. **33** Minäkin yritän olla loukkaamatta ketään enkä ajattele omaa parastani vaan toisten parasta, että he pelastuisivat. Teidän pitäisi seurata minun esimerkkiäni, niin kuin minä seuran Kristusta.

11 Rakkaat ystävät, olen iloinen kun muistatte, mitä opetan teille, ja toimitte sen mukaan. **3** Mutta tahtoisin muistuttaa yhdestä asiasta. Tiedättehän, että vaimo on vastuullinen miehelleen, mies Kristukselle ja Kristus Jumalalle. **4** Jos mies rukoilee tai puhuu Jumalalta saamaansa sanomaa pää peitettynä, hän tuottaa häpeää Kristukselle. **5** Samoin nainen tuottaa häpeää miehelleen, jos rukoilee tai puhuu Jumalan sanoja peittämättä päätään. Päähine on merkinä siitä, että hän on miehensä alainen. **6** Jos hän kieltäytyy pitämästä päähinettä, on sama vaikka hän ajattaisi tukkiansakin, mutta sitähän hän häpeäisi. **7** Mies ei saa pitää hattua jumalanpalveluksessa. Jumala teki miehen kuvakseen, ja mies on hänen kunniansa: miehen kunnia taas on nainen. **8** Ensimmäistä miestä ei luotu vaimosta, mutta vaimo sai alkunsa miehestä. **9** Aadamia ei tehty Eevan avuksi, vaan Eeva tehtiin Aadamia varten. **10** Naimisissa olevan naisen on siis pidettävä päähinettä merkinä siitä, että hän on miehensä vallan alainen. Enkelitkin ovat iloisia kun huomaavat sen. **11** Mutta muistakaa: Jumalan suunnitelman mukaan miehet ja naiset tarvitsevat toisiaan. **12** Vaikka ensimmäinen nainen saikin alkunsa miehestä, ovat kaikki miehet naisten synnyttämiä, mutta sekä miehet että naiset ovat Jumalan luomia. **13** Mitä itse arvelette? Onko naisen sopivaa rukoilla julkisesti peittämättä päätään? **14** Eikö hän peitä sitä luonnostaankin? Hän on ylpeä pitkistä hiuksistaan, kun mies taas yleensä häpeää pitkää tukkaa. **16** Joku haluaa ehkä väittää vastaan, mutta en voi sanoa muuta kuin että kaikissa seurakunnissa on tällainen käytäntö vallalla. Opetamme kaikille näin. **17** Seuraavaksi puutun asiaan, jota en voi hyväksyä. Näyttää nimittäin siltä, että yhteisistä kokouksistanne on teille enemmän haittaa kuin hyötyä. **18** Kaikki puhuvat teidän riidoistanne ja puolueisiin jakautumisestanne, eikä minun ole vaikea uskoa sitä. **19** Te kai kuvittelette, että riitoja täytyy ollakin, jotta te, jotka muka aina olette oikeassa, saatte kaipaamaanne julkisuutta! **20** Kun tuolla mielellä kokoonnutte rakkaudenaterialle, ei enää

voi puhua Herran ehtoollisesta. 21 Jokainen kuulemma ahmii omia ruokiaan välittämättä siitä, onko toisilla syötävää vai ei. Joku jää nälkäiseksi toisen juodessa itsensä humalaan. 22 Onko se totta? Ettekö voi syödä ja juoda kotona, niin ettette olisi häpeäksi seurakunnalle ja saattaisi vaikeaan tilanteeseen köyhiä, jotka eivät pysty tuomaan ruokaa mukanaan? Tästä asiasta en totisesti aio teitä kehua. 23 Herra on itse sanonut ateristaan, niin kuin olen teille aikaisemmin kertonut, että sinä yönä, jona Juudas petti hänet, hän otti käteensä leivän, 24 jakoi sen opetuslapsilleen kiitettyään ensin Jumalaa ja sanoi: »Ottakaa tästä ja syökää. Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän tähtenne. Syökää se minun muistokseni.» 25 Samalla tavoin hän otti aterian jälkeen viinimaljan ja sanoi: »Tämä malja merkitsee Jumalan ja teidän välillänne uutta liittoa, jonka minä vahvistan verelläni. Muistakaa aina minua, kun juotte siitä.» 26 Joka kerran, kun syötte ehtoollisleipää ja juotte ehtoollismaljasta, julistatte Herran kuolemaa. Tehkää niin hänen paluuseensa asti. 27 Joka viettää Herran ehtoollista kelvottomalla tavalla, tekee syntiä Jeesuksen ruumista ja verta vastaan. 28 Siksi meidän on ennen ehtoollista, rakkaudenateriaa, tutkittava itseämme. 29 Jos joku ei ehtoollista nauttiessaan ajattele, mitä Kristuksen ruumis ja veri merkitsevät, hän väheksyy Jeesuksen kuolemaa, ja Jumala tuomitsee hänet. 30 Siksi monet teistä ovat heikkoja ja sairaita ja jotkut ovat kuolleet. 31 Jos tutkimme mielenlaatuamme ennen ehtoollista, meitä ei tarvitse tuomita. 32 Kun Herra tuomitsee meidät ja kurittaa meitä, hän tekee sen siksi, ettei hänen tarvitsisi tuomita meitä tämän maailman kanssa kadotukseen. 33 Rakkaat uskonystävät, odottakaa siis toisianne, ennen kuin aloitate rakkaudenaterian vieton. 34 Jos jollakin on kova nälkä, hänen on parasta syödä jo kotona, ettei kokoontumisenne tulisi teille tuomioksi. Muista asioista puhun kanssanne, kun tulen sinne.

12 Väärinkäsitysten välttämiseksi haluaisin nyt kirjoittaa lahjoista, joita Pyhä Henki antaa teille jokaiselle. 2 Muistatte, miten ennen kristityksi tuloanne kuljitte epäjumalan luota toisen luo, mutta ne eivät kyenneet sanomaan teille sanaakaan. 3 Nyt tapaatte ihmisiä, jotka väittävät puhuvansa Jumalan Hengen antamia sanoja. Mistä tiedätte, tulevatko heidän sanansa todella Jumalalta? Ratkaisevaa on tämä: kukaan Jumalan Hengen voimalla puhuva ei kiroa Jeesusta, eikä ilman Pyhän Hengen apua kukaan tosissaan sano: »Jeesus on Herra.» 4 Jumala antaa monenlaisia armolahjoja, mutta niiden kaikkien lähteenä on sama Pyhä Henki. 5 Jumalaa voidaan palvella eri tavoin, mutta Herra, jota

palvelemme, on sama. 6 Jumala tekee elämässämme työtään monin eri tavoin, mutta kaikissa meissä ja meidän välityksellämme vaikuttaa sama Jumala. 7 Kun Pyhä Henki antaa Jumalan voiman vaikuttaa meidän välityksellämme, hän tekee sen siksi, että hän haluaa auttaa koko seurakuntaa. 8 Sama Pyhä Henki antaa jollekin taidon jakaa viisaita neuvoja ja toiselle tiedon siitä, mitä on sanottava. 9 Joku saa erityisen uskon lahjan, joku toinen voiman parantaa sairaita. 10 Pyhä Henki antaa jollekin voiman tehdä ihmeitä, jollekin profetoida ja julistaa Jumalan tahtoa. Joku saa kyvyn arvioida, onko Jumalan Pyhä Henki todella tietyn sanoman takana. Joku alkaa puhua kieliä, joita hän ei ennestään osaa. Toisille taas, jotka myöskään eivät osaa noita kieliä, annetaan taito tulkita puhujaa. 11 Yksi ja sama Pyhä Henki antaa kaikki nämä lahjat. Hän päättää, mitä me kukin saamme. 12 Meillä on monta ruumiinosaa, jotka yhdessä muodostavat kokonaisuuden. Sama koskee myös Kristuksen ruumista. 13 Jokainen meistä on jäsen siinä. Toiset meistä ovat juutalaisia, toiset muihin kansoihin kuuluvia, toiset orjia ja toiset vapaita. Pyhä Henki on tehnyt meistä saman ruumiin osia. Samassa Hengessä, joka on annettu meille kaikille, meidät on kastettu Kristuksen ruumiiseen. 14 Ruumiissahan on monta jäsentä. 15 Jos jalka sanoisi: »En kuulu ruumiiseen, koska en ole käsi», se olisi kuitenkin ruumiin jäsen. 16 Miltä tuntuisi, jos korva väittäisi: »En kuulu ruumiiseen, koska en ole silmä.» Luuletteko, että se ei enää sen jälkeen kuuluisi ruumiiseen? 17 Miten ihminen voisi kuulla, jos hänen koko ruumiinsa olisi pelkkää silmää? Tai jos olisi vain yksi suuri korva, miten ihminen voisi haistella? 18 Jumala ei luonut meitä sellaisiksi. Hän teki monta ruumiinosaa ja asetti kaikki tarkasti omille paikoilleen. 19 Omituinenhan ruumiimme olisi, jos siinä olisi vain yksi ruumiinjäsen. 20 Jumala teki ruumiiseen monta osaa, jotka muodostavat yhden kokonaisuuden. 21 Silmä ei voi sanoa kädelle: »En tarvitse sinua» eikä pää jaloille: »En tarvitse teitä.» 22 Kaikkein heikoimmilta ja vähäpätöisimmiltä näyttävät ruumiinosat voivatkin olla hyvin tärkeitä. 23 Erityisen tarpeellisia ovat jotkut ruumiimme osat, jotka joudumme peittämään tarkkaan muiden näkyvistä. 24 Toisia meidän ei tarvitse peittää. Jumala on suunnitellut ihmisruumiin siten, että mitättömillä näyttävät osat saavat erityisen paljon kunniaa ja huolenpitoa osakseen. 25 Näin jäsenet ovat keskenään tasapainossa ja huolehtivat toisistaan yhtä paljon kuin itsestään. 26 Jos yksi jäsen kärsii, muutkin kärsivät, ja jos yksi saa osakseen kunniaa, siitä on iloa kaikille. 27 Ymmärrättehän nyt: te muodostatte kaikki yhdessä Kristuksen ruumiin, ja jokainen teistä on sen erityinen ja välttämätön osa. 28 Hänen seurakunnassaan eli ruumiissaan

on muun muassa apostoleja, profeettoja ja opettajia. On kristittyjä, jotka kykenevät tekemään ihmeitä, parantamaan sairaita tai auttamaan muita. On niitä, jotka johtavat muita tai puhuvat kielillä. **29** Ovatko kaikki apostoleita? Eivät tietenkään. Ovatko kaikki puhujia tai profeettoja? Eivät. Entä opettajia? Onko kaikilla voima tehdä ihmeitä? **30** Pystyvätkö kaikki parantamaan sairaita? Antaako Jumala meille kaikille kyvyn puhua kielillä? Osaavatko kaikki selittää noita kielii? **31** Eivät suinkaan. Mutta pyrkikää saamaan parhaita näistä lahjoista. Haluaisin nyt ensin kuitenkin puhua asiasta, joka on kaikkein tärkein.

13 Vaikka osaisin puhua kaikilla kielillä, joita on taivaassa ja maan päällä, mutta en rakastaisi muita ihmisiä, puheeni olisi vain merkityksetöntä sanahelinää. **2** Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja tietäisin [kaiken,] mutta en rakastaisi muita, mitä hyötyä siitä olisi? Vaikka minulla olisi sellainen uskon lahja, että saisin käskylläni vuoret liikkumaan, ilman rakkautta en olisi yhtään mitään. **3** Vaikka antaisin köyhille koko omaisuuteni ja vaikka minut poltettaisiin elävältä siksi, että kerron ihmisille Kristuksesta, uhrini olisi arvoton, ellen rakastaisi muita. **4** Rakkaus on kärsivällinen ja lempeä. Se ei koskaan ole kateellinen eikä mustasukkainen, se ei rehentele eikä ylpeile. **5** Se ei ole ylimielinen, itsekäs eikä töykeä. Rakkaus ei vaadi oman tahtonsa toteutumista. Se ei ole ärtyisä eikä loukkaannu helposti. Se ei kanna kaunaa eikä muista kärsimäänsä vääryyttä. **6** Rakkaus ei hyväksy epäoikeudenmukaisuutta, vaan haluaa aina totuuden voittavan. **7** Olet uskollinen sille, jota rakastat, maksoi mitä maksoi. Jaksat uskoa hänestä hyvää ja olet aina valmis puolustamaan häntä. **8** Kaikki armolahjat katoavat kerran, mutta rakkaus pysyy ikuisesti. Profetoiminen, kielilläpuhuminen ja kyky tietää asioita ovat katoavia lahjoja. **9** Näine lahjoinemmekin tiedämme vielä kovin vähän, ja profetoimisemme on puutteellista. **10** Mutta kun Jumala kerran tekee meistä täydellisiä, ei näitä epätäydellisiä lahjoja enää tarvita. **11** Lapsena puhuin ja ajattelin asioista lasten tavoin. Sitten kasvin aikuiseksi ja luovuin lapsellisuudesta. **12** Samoin me ymmärrämme ja tajuaamme Jumalasta nyt vain vähän: katselemme hänen kuvaansa kuin himmeästä peilistä. Mutta kerran näemme hänet kasvoista kasvoihin. Kaikki mitä tiedän, on vielä hämärää ja epäselvää, mutta silloin näen kaiken selvästi, yhtä selvästi kuin Jumala nyt näkee minun sydämeeni. **13** Vain nämä kolme kestävät: usko, toivo ja rakkaus. Suurin niistä on rakkaus.

14 Pitäkää rakkautta tärkeimpänä tavoitteenanne.

Pyytäkää myös armolahjoja, varsinkin profetoimisen lahjaa, että voisitte välittää muille Jumalan sanaa. **2** Jos olet saanut kielilläpuhumisen lahjan, et puhu ihmisille vaan Jumalalle. Puhut Pyhän Hengen vaikutuksesta salaisuuksia, joita ihmiset eivät ymmärrä. **3** Sen sijaan se, joka profetoi eli välittää sanomaa Jumalalta, auttaa muita kasvamaan Herran seuraajina ja rohkaisee ja lohduttaa heitä. **4** Kielillä puhuessaan ihminen siis auttaa itseään kasvamaan hengellisesti, mutta profetoiva auttaa koko seurakuntaa pyhittymään ja saamaan lisää iloa. **5** Toivoisin, että teillä kaikilla olisi kielillä puhumisen lahja, mutta vielä mieluummin toivoisin teidän profetoivan. Se on tärkeämpi ja käyttökelpoisempi lahja – ellei kielilläpuhuva pysty tulkitsemaan muille puhettaan, niin että muutkin hyötyvät siitä. **6** Ajatelkaa nyt, rakkaat ystävät, että tulisin luoksenne ja puhuisin sellaista kieltä, jota ette ymmärrä. Mitä se auttaisi? Sen sijaan teille olisi hyötyä, jos kertoisin, mitä Jumala on ilmoittanut minulle ja mitä tiedän asioista, joita tulevaisuudessa tapahtuu tai mitä suurta totuutta Jumalan sana opettaa. **7** On tärkeää, että soittimistakin – esimerkiksi huilusta ja kitarasta – lähtee selvä ääni. Kukaan ei tunnista sävelmää, jota huilulla soitetaan, ellei jokainen sävel erotu selvästi. **8** Tai jos merkisoittoa ei esitetä oikein, mistä sotilaat tietävät, että heidän on lähdettävä taisteluun? **9** Ongelma on sama, kun puhut toiselle ihmiselle kieltä, jota hän ei ymmärrä. Mistä hän tietää, mitä tarkoitat? Yhtä hyvin voisit puhua pelkille seinille. **10** Maailmassa on luultavasti tuhansia eri kieliä, ja oma äidinkieli on jokaiselle aivan selvää. **11** Outo kieli ei sano meille mitään. Jos emme ymmärrä toistemme kieltä, jäämme toisillemme vieraiksi. **12** Koska tahdotte niin innokkaasti saada armolahjoja, pyytäkää niitä, joista on eniten apua seurakunnalle. **13** Jos joku on saanut lahjan puhua tuntemattomilla kielillä, hänen pitäisi pyytää myös selittämisen lahjaa, että hän voisi kertoa muille selvästi, mitä on puhunut. **14** Jos en ymmärrä kieltä, jolla rukoulen, henkeni kyllä rukoolee, mutta järkeni ei käsitä, mitä sanon. **15** Mitä minun siis pitää tehdä? Molempia: tahdon rukoilla kielillä, mutta myös niin, että kaikki ymmärtävät. Tahdon laulaa Hengessä, mutta myös tavallisesti – niin että ymmärrän oman ylistykseni sisällön. **16** Jos kiität Jumalaa vain hengelläsi – vieraalla kielellä – miten muut voivat yhtyä kiitokseesi? Eiväthän he tajua, mitä sanot. **17** Epäilemättä kiität hienosti Herraa, mutta ei se muita läsnäolijoita hyödytä. **18** Kiitän Jumalaa siitä, että puhun yksin ollessani kielillä enemmän kuin kukaan teistä. **19** Mutta julkisissa tilaisuuksissa puhun mieluummin viisi

sanaa, jotka ihmiset tajuavat ja joista on heille apua, kuin kymmenentuhatta sanaa vierailia kielillä. **20** Hyvät ystävät, älkää suhtautuko tähän lapsellisesti. Pahuuden suhteen voitte olla tietämättömiä kuin lapset, mutta tämä kysymys teidän on ymmärrettävä täysikasvuisten tavoin. **21** Vanhan testamentin kilvoituksissa meille on kerrottu, että Jumala lähettää ihmisiä vieraista maista puhumaan kansalleen oudoilla kielillä, mutta sittenkään se ei kuuntele. **22** Tästä huomaatte, että kielilläpuhuminen ei ole avuksi ensisijaisesti Jumalan lapsille, vaan se on tarkoitettu herättämään niiden mielenkiintoa, jotka eivät usko. Sen sijaan kristityt tarvitsevat profetiaa, Jumalan suurten totuuksien julistamista, mutta muut eivät ole sen kuulemiseen vielä valmiita. **23** Jos sellainen, joka ei usko tai jolla ei ole näitä hengellisiä lahjoja, tulee seurakunnan kokoukseen ja kuulee kaikkien puhuvan oudoilla kielillä, hän pitää teitä hulluina. **24** Jos taas kaikki profetoit ja joukkoonne tulee henkilö, joka ei usko tai on vasta äskettäin tullut kristityksi, hän vakuuttuu kuulemansa perusteella syntisyydestään. **25** Hänen salaiset ajatuksensa paljastuvat hänen kuunnellessaan, ja hän polvistuu rukoilemaan Jumalaa ja julistaa että itse Jumala on puhunut teidän välityksellänne. **26** Rakkaat kristityt! Tarkoitin siis sitä, että kun kokoonnutte yhteen, joku voi laulaa, toinen opettaa, kolmas tuoda Jumalalta saamansa erityisen sanoman, joku puhua kielillä, joku selittää hänen puheensa. Kaiken on edistettävä seurakunnan kasvamista Jumalan tuntemisessa. **27** Vain kaksi tai korkeintaan kolme voi puhua kielillä ja hekin vuoron perään. **28** Mutta jos paikalla ei ole ketään, joka selittäisi mitä he sanovat, heidän ei pidä puhua kielillä ääneen. He voivat puhua hiljaa itselleen ja Jumalalle, mutta ei julkisesti. **29** Kaksi tai kolme voi vuorollaan profetoida, jos heillä on siihen lahja, ja muut voivat arvostella. Jos joku saa toisen puhuessa sanoman tai näyn Herralta, hän ei saa keskeyttää puhujaa eikä puhua yhtä aikaa. **31** Kaikki, joilla on profetoimisen lahja, voivat puhua vuorollaan, ja muut saavat siitä opetusta ja rohkaisua. **32** Muistakaa, että profeetat kykenevät myös keskeyttämään puheensa ja odottamaan vuoroaan. **33** Jumala ei pidä epäjärjestyksestä. Hän tahtoo, että teidän seurakunnassanne, niin kuin muissakin seurakunnissa, vallitsee järjestys. **34** Naisten pitäisi olla teidänkin kokouksissanne vain kuuntelijoina, sillä he ovat miestensä alaisia. Niinhän Vanha testamentinkin sanoo. **35** Jos heidän mielessään herää kysymyksiä, he voivat esittää ne kotona miehelleen. Seurakunnan kokouksissa heidän on sopimatonta puhua. **36** Ettekö ole kanssani samaa mieltä? Ajatteletko, että vain te korinttilaiset tiedätte, mikä on Jumalan tahto? Siinä olette kyllä väärässä. **37** Kun

kerran väitätte saaneenne profetoimisen lahjan ja muita armolahjoja, teidän pitäisi ensimmäisinä ymmärtää, että puhun vain sellaista, mitä Herra itse on käskennyt. **38** Jos joku on vieläkin kanssani eri mieltä, niin olkoon minun puolestani. **39** No niin, hyvät uskonveljeni! Tavoitelkaa profetian lahjaa, että puhuisitte selkeästi Jumalan sanaa, älkääkös koskaan sanoko, että on väärin puhua kielillä. **40** Pitäkää vain huoli siitä, että kaikki tapahtuu asiallisesti ja järjestyksessä.

15 Haluaisin muistuttaa teitä siitä, mistä evankeliumissa todella on kysymys, sillä se on vieläkin sama hyvä uutinen, jonka aikoinaan kerroin teille. Otitte sen silloin mielellänne vastaan, ja uskonne perustuu yhä siihen. **2** Tämä hyvä uutinen pelastaa teidät. Pidättehän siitä edelleen kiinni sellaisena kuin sen teille julistin? Muuten kristityksi tulonne oli turha! **3** Ennen kaikkea välitin teille tiedon, joka oli kerrottu minulle itselleni: Kristus kuoli syntiemme tähden, niin kuin pyhissä kirjoituksissa on sanottu. **4** Hänet haudattiin ja kolmantena päivänä sen jälkeen hän heräsi kuolleista, kuten profeetat ovat ennustaneet. **5** Pietari ja myöhemmin muutkin Jeesuksen kahdestatoista oppilaasta näkivät hänet. **6** Sen jälkeen yli viisisataa kristittyä miestä näki hänet samanaikaisesti – useimmat heistä ovat yhä elossa, mutta jotkut jo kuolleet. **7** Sitten hänet näki Jaakob ja myöhemmin kaikki apostolit. **8** Viimeiseksi sain minäkin nähdä hänet. Tuntuu kuin olisin syntynyt liian myöhään! **9** Olen nimittäin arvottomin kaikista apostoleista eikä minua olisi pitänyt apostoliksi kutsuaakaan, kun niin vainosin Jumalan seurakuntaa. **10** Jumalan ansaitsemattoman hyvyyden tähden minusta tuli se mikä olen. Hänen armahduksensa ei ole mennyt hukkaan, sillä olen tehnyt työtä enemmän kuin muut apostolit – vaikka Jumala on kaiken tehnyt, en minä. **11** Tärkeää ei ole se, kuka meistä on eniten ahkeroinut; pääasia, että toimme teille hyvän uutisen Jeesuksesta ja te uskoitte sen. **12** Mutta kuulkaahan! Kun kerran uskoitte, mitä puhuimme Jeesuksen ylösnousemuksesta, miksi jotkut teistä väittävät, että kuolleet eivät ikinä herää? **13** Jos he eivät herää, silloinhan Kristuskin on yhä haudassa. **14** Jos hän on edelleen kuollut, koko työemme on turhaa ja teidän uskonne Jumalaan on merkityksetöntä itsepetosta. **15** Me kaikki apostolit olemme silloin valehtelijoita, koska olemme väittäneet, että Jumala herätti Kristuksen kuolleista. Eihän se voi olla totta, jos kuolleet kerran eivät herää! **16** Jos he eivät herää, Kristuskin on yhä kuollut, **17** ja olette tyhmiä uskoessanne että Jumala pelastaa teidät – siinä tapauksessa ette suinkaan ole vapaita synneistänne. **18** Tällöin myös kaikki kristityt, jotka ovat kuolleet, ovat joutuneet

hukkaan. **19** Jos Kristus on antanut meille toivon vain tämän nykyisen elämän ajaksi, olemme kaikkein sääliävimpiä ihmisiä. **20** Tosiasiassa Kristus kuitenkin nousi kuolleista. Hän oli ensimmäinen niistä miljoonista kuolleista, jotka heräävät eloon. **21** Kuolema tuli maailmaan yhden ihmisen (Aadamin) teon vuoksi ja samaten heräämme eloon yhden ihmisen (Kristuksen) teon tähden. **22** Me kuolemme kaikki, koska me ihmiset olemme Aadamin sukua ja siis syntisiä. Mutta Kristuksen voiton tähden me saamme elää. **23** Kukin herää vuorollaan: Kristus ensimmäisenä, ja kun hän palaa, heräävät kaikki hänen omansa. **24** Tämä aikakausi loppuu, kun Kristus on voittanut kaikki viholliset ja antaa valtakunnan Isälleen, Jumalalle. **25** Kristus on kuninkaana, kunnes hän on kukistanut **26** viimeisen vihollisensa, kuoleman. **27** Isä on antanut hänelle kaiken vallan ja voiman, mutta Isäänsä hän ei hallitse. **28** Kun Kristus vihdoin on voittanut kaikki vihollisensa, hän alistuu itsekin Isänsä valtaan. Silloin voiton antaja, Jumala, on ainoa hallitsija. **29** Jos kuolleet eivät herää eloon, mitä järkeä on kastaa ihmisiä kuolleiden puolesta? Miksi teette niin, ellette usko kuolleiden heräävän? **30** Miksi mekin jatkuvasti vaarannamme henkemme? **31** Olenhan minä joka päivä kasvokkain kuoleman kanssa. Tämä on yhtä totta kuin iloni siitä, että te opitte tuntemaan Jeesuksen yhä paremmin. **32** Mitä kannatti taistella efesolaisten miesten, noiden villipetojen, kanssa, jos kuolema on kaiken loppu. Jos kaikki päättyy kuolemaan, on parasta seurata eräiden ohjetta: »Syökäämme ja juokaamme, huomenna jo kuolemme!» **33** Älkää antako niiden, jotka tuolla tavoin ajattelevat, pettää itseänne. Jos kuuntelette heitä, alatte pian mukautua heidän elämäntapaansa. **34** Muistakaa vastuunne älkääkään enää tehkö syntiä. Teidän häpeäksenne minun on sanottava, että jotkut teistä eivät edes ole kristittyjä eivätkä ole koskaan todella tunteneet Jumalaa. **35** Joku voi kysyä: »Miten ylösnousemus tapahtuu? Millainen ruumis meillä silloin on?» **36** Tämä on turha kysymys! Näet vastauksen omasta pellostasi. Kun kylvät siemenen, ei siitä nouse tainta, ellei siemen ensin kuole. **37** Taimi on aivan eri näköinen kuin kylvämäsi siemen. Sinähän peitit multaain vain paljaan jyvän – vehnänjyvän tai jonkin muun siemenen. **38** Jumala antaa sille sellaisen varen kuin haluaa – jokaiselle kasville erilaisen. **39** Samoin kuin on erilaisia siemeniä ja kasveja, samoin myös elollisten olentojen ruumiit ovat erilaisia. Ihmiset, eläimet, linnut ja kalat ovat kaikki erilaisia, kukin lajinsa mukaan. **40** Taivaan enkeleillä on aivan erilainen ruumis kuin meillä. Sen kauneus ja kirkkaus on toista kuin meidän ruumiimme. **41** Auringon kirkkaus on erilainen kuin kuun ja tähtien. Eri tähdilläkin on

erilainen valovoima ja kauneus. **42** Samalla tavoin meidän maanpäällinen ruumiimme, joka kerran kuolee ja maatuu, on erilainen kuin se, jonka saamme ylösnousemuksen tapahtuessa. Uusi ruumiimme ei kuole koskaan. **43** Nykyinen ruumiimme on meille taakaksi, sillä se sairastuu ja kuolee. Kun ylösnousemus tapahtuu, saamme ikuisen elämään soveltuvan uuden ruumiin. Nyt olemme heikkoja kuolevaisia, silloin täynnä voimaa. **44** Tämä nykyinen ruumiimme kuolee, mutta uusi ruumis on ylikuonnollinen, hengellinen. Jos kerran on olemassa tämä maanpäällinen ruumis, yhtä hyvin on olemassa taivaallinen ylösnousemusruumis. **45** Raamattu sanoo, että ensimmäisellä ihmisellä, Aadamilla, oli kuolevainen ihmisruumis, mutta Kristus on enemmän: hänestä tuli elämää antava henki. **46** Meillä on siis nyt tämä kerran kuoleva ruumis, ja myöhemmin Jumala antaa meille hengellisen, taivaallisen ruumiin. **47** Aadam tehtiin maan tomusta, mutta Kristus tuli taivaasta. **48** Kaikilla ihmisillä on sellainen ruumis kuin Aadamilla, maasta tehty, mutta ne, jotka tulevat Kristuksen omiksi, saavat uuden, taivaallisen ruumiin. **49** Nyt meillä on maallinen ruumis, mutta kerran saamme sellaisen ruumiin kuin Kristuksella on. **50** Muistakaa, että nykyinen ruumiimme on lihaa ja verta eikä voi päästä Jumalan valtakuntaan. Tämä meidän katoavainen ruumiimme ei elä ikuisesti. **51** Kerron teille valtavan salaisuuden: emme kaikki kuole, mutta jokainen meistä saa uuden ruumiin! **52** Se tapahtuu silmänräpäyksessä sitten, kun Jeesus palaa. Taivaasta kuuluu silloin merkkitorven kajahdus, ja kaikki kuolleet kristityt heräävät eloon ja heillä on uusi, kuolematon ruumis. Sitten mekin, jotka elämme, saamme samanlaisen ruumiin. **53** Maallisen, kuolevaisen ruumiimme on muututtava ikuiseksi ja katoamattomaksi taivaalliseksi ruumiiksi. **54** Silloin vihdoin toteutuu tämä Raamatun sana: »Kuolema on syösty vallasta, se on voitettu.» **55** Kuolema, miten sinun käykään? Missä on valtasi meihin? Kuoleman kauhistavuus, jonka synty tuo, on poissa: laki, joka paljastaa syntimme, ei enää meitä tuomitse. (Hades g86) **57** Tästä kaikesta ylistämme Jumalaa! Hän antaa meidän voittaa Jeesuksen Kristuksen, Herramme, avulla. **58** Koska voitto on varma, olkaa lujia ja kestäviä ja tehkää rohkeasti Herran työtä. Te tiedätte, ettei ponnistelunne ole turhaa.

16 Tekin keräätte rahaa Jerusalemin kristityille. Voin antaa teille samat ohjeet kuin Galatian seurakunnille. **2** Pankaa sunnuntaisin talteen osa viikon ansioista lahjaanne varten. Antakoon jokainen sen mukaan kuin Herra on auttanut häntä ansaitsemaan. Älkää odottako minun tuloani ja kerätkö vasta sitten kaikkea kerralla. **3** Kun tulen,

lähetän rakkaudenlahjanne ja kirjeen Jerusalemiin. Voitte valita luotettavat miehet niitä viemään. **4** Jos näyttää siltä, että minun on viisasta lähteä mukaan, voimme matkustaa yhdessä. **5** Tulen teidän luoksenne, kun olen käväissyt Makedoniassa. **6** Teidän luonanne olen ehkä koko talven, ja voitte sitten lähettää minut eteenpäin. **7** Tällä kertaa en halua vain ohi kulkiessani poiketa luonanne, vaan viivyn pitempään, jos Herra sallii. **8** Täällä Efesossa olen helluntaihin saakka, **9** sillä työmahdollisuudet ovat hyvät. Vastustajia tosin riittää. **10** Jos Timoteus tulee sinne, antakaa hänen tuntea, että hän on tullut kotiin, sillä hän tekee samaa Herran työtä kuin minäkin. **11** Kenenkään ei pidä väheksyä tai halveksia häntä hänen nuoruutensa vuoksi. Toivon hänen palaavan tänne matkaansa tyytyväisenä. Odotan kovasti hänen ja toisten tuloa. **12** Pyysin Apollosta lähtemään niiden muiden kanssa teidän luoksenne, mutta hän ei nyt nähnyt sitä Jumalan tahdon mukaiseksi. Hän tulee tapaamaan teitä myöhemmin, kun saa tilaisuuden. **13** Pitäkää silmät auki uskoanne uhkaavien vaarojen varalta. Olkaa Herralle uskollisia, pysykää rohkeina ja lujina. **14** Katsokaa, että rakkaus on vaikuttimena kaikessa mitä teette. **15** Muistatteko Stefanaan ja hänen perheensä? He olivat Kreikan ensimmäiset kristityt, ja he auttavat ja palvelevat nyt kaikin tavoin Jumalan omia. **16** Noudattakaa heidän ohjeitaan ja olkaa avuksi heille ja kaikille muillekin ahkerasti uurastaville työtovereillemme. **17** Olen iloinen siitä, että Stefanas, Fortunas ja Akaius tulivat käymään täällä. Heidän käyntinsä oli minulle suureksi avuksi nyt kun en saa nähdä teitä. **18** He todella virkistivät minua niin kuin varmasti teitäkin. Toivon, että osaatte arvostaa sellaisten miesten työtä. **19** Vähän-Aasian seurakunnat lähettävät rakkaita terveisiä. Akvila, Priskilla ja muut kristityt, jotka kokoontuvat heidän kodissaan jumalanpalveluksiin, lähettävät myös terveisiä. **20** Kaikki täkäläiset ystävät pyytävät välittämään terveisensä. Osoittakaa toisillenne sydämellisyyttä. **21** Kirjoitan tämän lopun omakätisesti: **22** Jos joku ei rakasta Herraa, hän on kirottu. Tule, Herra Jeesus! **23** Jeesuksen Kristuksen rakkaus ja hyvyys kanssanne! **24** Jokainen teistä on minulle rakas – olemmehan kaikki Kristuksen omia. Näkemiin! [Paavali]

2 Korinttolaisille

1 [Lähetäjät:] Paavali, jonka Jumala on valinnut Jeesuksen Kristuksen lähettilääksi, sekä rakas veljemme Timoteus. [Vastaanottajat:] kaikki Korintin ja koko Kreikan kristityt. **2** Toivotamme teille Jumalan, meidän Isämme, ja Jeesuksen Kristuksen runsasta siunausta ja rauhaa. **3** Kuinka hyvä Jumala onkaan! Hän on Herramme Jeesuksen Kristuksen Isä, kaiken hyvyyden alku, ja hän lohduttaa ja vahvistaa meitä aina koetuksissamme ja vaikeuksissamme. Tarkoitus on, että me puolestamme voisimme samalla tavoin auttaa muita ahdistuneita ja tukea tarvitsevia. **5** Voitte olla varmoja, että mitä enemmän joudumme kärsimään Kristuksen vuoksi, sitä enemmän hän auttaa ja rohkaisee meitä. **6** Olemme kokeneet suuria vaikeuksia tuodessamme teille lohdutusta Jumalalta ja tietoa pelastuksesta. Mutta Jumala on antanut meille uutta rohkeutta ja voimaa, mikä on avuksi teillekin. Kun näette, miten hän auttaa meitä, ymmärrätte myös, että hän lohduttaa teitäkin, kun joudutte näihin samoihin kärsimyksiin. Hän auttaa teitä kestäämään ne. **8** Teidän on varmasti hyvä tietää, että meillä oli Vähässä-Aasiassa suuria vaikeuksia. Tilanne oli aivan mahdoton: emme edes uskoneet selviävämme hengissä. **9** Meistä tuntui, että olimme kuolemaan tuomittuja, ja huomasimme, miten voimattomia olemme itseämme auttamaan. Se oli vain hyvä, sillä meidän oli luotettava kokonaan Jumalaan. Hän, joka herättää kuolleetkin, oli ainoa, joka voi pelastaa meidät. **10** Hän auttoi meitä silloin ja auttaa yhä uudestaan. **11** Mutta tekin voitte olla meille avuksi rukoilemalla puolestamme. Kun näette Jumalan vastaavan rukouksiinne ja antavan meille mitä tarvitsemme, niin saatte paljon aihetta kiittää häntä. **12** Voimme rehellisesti sanoa, että olemme koko ajan toimineet vilpittömästi. Omatuntomme on puhdas. Olemme kaikessa luottaneet vain Herraan ja hänen apuunsa emmekä omiin kykyihimme. Ennen muuta tämä koskee suhdettamme teihin. **13** Olen kirjoittanut teille suoraan ja rehellisesti ilman mitään taka-ajatuksia. Vaikka ette tunnekaan minua kovin hyvin (toivon, että aikaa myöten opitte tuntemaan), haluaisin teidän hyväksyvän minut ja olevan ylpeitä minusta – niin kuin jo alatte ollakin. Minäkin olen ylpeä teistä sinä päivänä, jona Jeesus palaa. **15** Olin varma, että ymmärrätte minua ja luotatte minuun, ja siksi aioin tulla katsomaan teitä sekä Makedoniaan mennessäni että sieltä palatessani. Olisitte saaneet kaksinkertaisen ilonaiheen ja voineet varustaa minut Juudean-matkalle. **17** Ehkä kysytte, miksi muutin suunnitelmiani. Enkö ollutkaan varma päätöksestäni? Vai olenko niin epäluotettava, että sanon »kyllä» vaikka tarkoitan »ei»? **18** Varmasti en!

Jumala voi todistaa, että kun sanon »kyllä», myös tarkoitan sitä. **19** Timoteus, Silas ja minä olemme kertoneet teille Jeesuksesta, Jumalan Pojasta. Hän ei koskaan sano »kyllä» tarkoittaessaan »ei», vaan tekee tarkasti sanojensa mukaan. **20** Hän täyttää kaikki Jumalan lupaukset, oli niitä miten paljon tahansa. Olemmekin kertoneet kaikille, miten luotettava hän on, että ihmiset kunnioittaisivat Jumalaa. **21** Juuri Jumala on tehnyt teistä ja meistä kristittyjä ja lähettänyt meidät apostoleina kertomaan kaikille hyvää uutista. **22** Hän on painanut meihin omistajanmerkinsä ja antanut sydämiimme Pyhän Hengen vakuudeksi siitä, että olemme hänen – kuin ennakkona kaikesta, mitä kerran saamme. **23** Jumala voi todistaa, että puhun totta: en tullut tapaamaan teitä, koska en halunnut tehdä teitä murheellisiksi moitteillani. **24** Vaikka en paljoa voikaan vahvistaa uskoanne, koska se on jo vahva, haluaisin tullessani tehdä teidät iloisiksi enkä surullisiksi.

2 Ajattelin itseni, etten enää halua käydä luonanne niin ikävissä merkeissä. **2** Jos minä teen teidät surullisiksi, niin kuka voi tehdä minut iloiseksi? Juuri te, mutta miten siihen pystytte, jos joudun aiheuttamaan teille mielipahaa? **3** Viime kirjeeni oli sellainen kuin oli juuri siksi, että voisitte panna asiat kuntoon ennen tuloani. Silloin minun ei enää tarvitsisi saada tähtenne mielipahaa, vaan iloa, niin kuin pitääkin. En usko, että te itsekään voisitte olla iloisia, jos minun on oltava pahoilla mielin. **4** Tietäisittepä, miten vaikeaa minun oli kirjoittaa se kirje! Olin hyvin ahdistunut ja itkin kirjoittaessani sitä. En halunnut loukata teitä vaan osoittaa, miten paljon rakastan teitä, kun kannan huolta kaikesta, mitä siellä tapahtuu. **5** Mies, josta kirjoitin, on aiheuttanut murhetta ennemminkin kaikille teille kuin minulle. En tahdo olla liian ankara häntä kohtaan. Häntä on rangaistu tarpeeksi, kun olette yhteistuumin osoittaneet, ettette hyväksy hänen käytöstään. **7** Nyt hän tarvitsee rakkautta ja tukea. Muuten hän voi katkeroitua ja masentua niin ettei enää toivu entiselleen. **8** Osoitakaa nyt hänelle, että te rakastatte häntä vieläkin. **9** Kirjoitin teille sillä tavoin nähdäkseni, totteletteko minua. **10** Kun te annatte jollekulle anteeksi, minäkin annan. Siinä määrin kuin asia on minua koskenut ja olen jotakin antanut anteeksi, olen tehnyt sen Kristukselta saamallani vallalla teidän parhaaksenne. **11** On tärkeää antaa anteeksi myös sen tähden, ettei saatana pääsisi pettämään meitä. Mehän tiedämme, mihin hän pyrkii. **12** Matkustin siis Trooaseen asti ja sain siellä erinomaisen tilaisuuden kertoa ilosanoman Kristuksesta. **13** En kuitenkaan tavannut ystävääni Tiitusta ja olin hyvin levoton miettiessäni, mitä hänelle oli voinut tapahtua. Siksi sanoin hyvästit ja

lähdin suoraan Makedoniaan etsimään häntä. **14** Kiitos Jumalalle kaikesta! Kristuksen lunastustyön tähden hän on antanut meille voiton: saamme joka paikassa levittää iloista uutista Kristuksesta kuin hyvää tuoksua. **15** Niin kauan kuin Jumala on kanssamme, elämämme on kuin raikas tuoksu, jonka tuntevat ympärillämme sekä uskovat että ne, jotka eivät usko Kristukseen. **16** Niille, jotka eivät usko, se tosin on tuhon ja kuoleman löyhyä, mutta Kristuksen omille elämän tuoksu. Ketkä ovat tähän tehtävään sopivia? **17** Vain ne, jotka Jumala on lähettänyt – kuten meidätkin –, jotka ovat vilpittömiä ja jotka saavat puheisiinsa voiman Kristukselta. Me emme julista Jumalan sanaa itsekkäistä vaikuttimista.

3 Puhummeko nyt kuin nuo, jotka opettavat väärin ja joiden on esitettävä puolestaan pitkiä suosituskirjeitä? Tuskin te tarvitsette meistä mitään suosituksia – sen enempiä kuin mekään teistä. **2** Te itse riitätte suosituskirjeeksi! Kun ihmiset näkevät, millainen muutos teissä on tapahtunut, he tietävät, että olemme tehneet siellä hyvää työtä. **3** He näkevät, että te olette Kristuksen kirje, jonka me olemme kirjoittaneet. Sitä ei ole kirjoitettu kynällä, vaan elävän Jumalan Hengellä. Sitä ei ole kaiverrettu kiveen, vaan ihmissydämeen. **4** Uskallamme puhua näin siksi, että luotamme Kristuksen tähden täysin Jumalaan ja siihen, että hän auttaa meitä tekemään totta sanoistamme. **5** Emmehän me itse voi saada aikaan mitään pysyvää. Voimamme ja menestymisemme tulee Jumalta. **6** Vain hän on auttanut meitä, kun olemme kertoneet ihmisille suunnitelmasta, joka hänellä on heidän pelastamiseksi. Tämä pelastussuunnitelma ei perustu lain vaatimiin hyviin tekoihin, vaan sen toteuttaa Pyhä Henki: laki tuomitsee, Henki synnyttää elämää. **7** Entinen, Jumalan lakiin perustuva järjestelmä, joka kuitenkin tuotti ihmisille kuoleman, oli niin täynnä kirkkautta, etteivät israelilaiset voineet katsoa Mooseksen säteileviin kasvoihin, kun hän antoi heille laintaulut. Mooseksen kasvot sädehtivät Jumalan omaa kirkkautta, joka loisti niillä hetken. **8** Eikö elämää tuova Pyhä Henki saa aikaan vielä suurempaa kirkkautta? **9** Jos tuomioon johtava suunnitelma oli häikäisevä, totta kai tämä uusi tie on vielä loistavampi: nyt Jumala hyväksyy ihmiset yhteyteensä. **10** Mooseksen kasvojen kirkkaus ei näet ole mitään verrattuna tämän uuden suunnitelman loistavuuteen. **11** Jos aikaisempi Jumalan ja ihmisten välinen liitto, joka nyt on purettu, heijasti taivaan kirkkautta, niin kuinka paljon suurempi kirkkaus säteileekään tästä uudesta Jumalan suunnitelmasta, jonka avulla pelastumme. Sehän on ikuinen. **12** Koska tiedämme, ettei uuden liiton kirkkaus katoa koskaan, voimme puhua aivan rohkeasti. **13** Meidän

ei tarvitse peittää kasvojamme niin kuin Mooseksen, joka ei halunnut israelilaisten näkevän, kuinka kirkkaus haihtui. **14** Silloin peittyivät myös Israelin kansan silmät: juutalaiset eivät vielääkään ymmärrä Raamatun kirjoitusten todellista merkitystä. Vasta kun he uskovat Kristukseen, katoaa verho heidän silmiensä edestä. **15** Kun Mooseksen kirjoituksia luetaan, he ajattelevat yhä sokeasti, että ihminen voi pelastua Jumalan lakeja noudattamalla. **16** Mutta heti kun joku tulee synteineen Herran eteen, verho poistetaan. **17** Herra on Henki, ja hän vapauttaa ihmisen. **18** Meidän kristittyjen kasvojen edessä ei ole peitettä. Voimme olla peilejä, jotka heijastavat esteettömästi Jumalan kirkkautta. Kun Herran Henki vaikuttaa elämässämme, alamme muistuttaa Herraa yhä enemmän.

4 Jumala itse on hyvydessään antanut meille tehtäväksi levittää hyvää uutista Kristuksesta, emmekä sen tähden anna periksi. **2** Emme yritä houkutella ihmisiä uskomaan tarjoamalla heille Jumalan sanana mitään, mitä Raamatussa ei ole. Sellaisia keinoja emme harrasta. Jumala tietää, että puhumme totta – sen voivat todistaa kaikki, jotka meidät tuntevat. **3** Ne, jotka ovat matkalla ikuisen kuolemaan, eivät ymmärrä sitä hyvää uutista, jota levitämme. **4** Heidät on sokaissut saatana, joka hallitsee tätä pahaa maailmaa. He eivät pysty näkemään Kristuksesta loistavaa kirkasta valoa eivätkä ymmärtämään puhettamme Kristuksesta, joka on Jumala. (aiön g165) **5** Emmehän kierrä puhumassa itsestämme, vaan Jeesuksesta Kristuksesta: hän on Herra. Me itse olemme vain teidän palvelijoitanne sen tähden, mitä Jeesus on tehnyt puolestamme. **6** Jumala sanoi luodessaan: »Sytyköön valo pimeään!» Hän on myös antanut Kristuksen valon sydämeemme. Siksi voimme opettaa ihmisiä tuntemaan sen Jumalan kirkkauden, jota Jeesus säteilee. **7** Tämä aarre, hyvä uutinen Kristuksesta, on meillä kuin saviastiassa. Kun levitämme evankeliumia, kaikki näkevät, ettei meissä oleva suunnaton voima ole omamme, vaan Jumalan. **8** Huolet ahdistavat meitä joka puolelta, mutta emme murru. Olemme ymmällä, koska emme näe kaikkien tapahtumien tarkoitusta, mutta emme anna periksi. **9** Meitä vainotaan, mutta Jumala ei jätä meitä koskaan. Meidät lyödään maahan, mutta nousemme taas jatkamaan matkaa. **10** Meidän ruumiimme on jatkuvasti kuoleman uhan edessä, niin kuin Jeesuskin oli. Sen tähden kaikille käy selväksi, että meissä elävä Kristus vain voi olla turvamme. **11** Herraa palvellessamme olemme jatkuvasti hengenvaarassa, mutta tästä syystä näkyy ruumiissamme, joka kerran kuitenkin kuolee, Kristuksen voima yhä uusissa tilanteissa. **12** Hyvän uutisen julistamisen tähden kuolema uhkaa meitä jatkuvasti,

mutta teille on hyvä uutinen tuonut ikuisen elämän. **13** Puhumme rohkeasti siitä, mihin uskomme, kuten psalmien kirjoittajakin, joka sanoi: »Minä uskon ja sen tähden myös puhun.« **14** Tiedämme, että sama Jumala, joka toi Jeesuksen kuolemasta takaisin elämään, herättää meidätkin eloon ja vie Jeesuksen luo yhdessä teidän kanssanne. **15** Kärsimme teidän puolestanne, sillä mitä useammat teistä voitetaan Kristukselle, sitä useammat kiittävät hänen hyvyttään ja kunnioittavat Jumalaa. **16** Sen tähden emme helliä. Vaikka tiedämme, että ruumiimme kuolee, Herran antama sisäinen voimamme kasvaa päivä päivältä. **17** Huolehme ja kärsimyksemme ovat lopultakin pieniä ja ohimeneviä. Lyhyen ahdistuksen ajan jälkeen saamme ikuisesti iloina Jumalan luona. (aiōnios g166) **18** Siksi emme jää tuijottamaan elämän murheisiin, vaan näemme jo sielumme silmillä taivaan ilon. Murheet ovat pian ohi, mutta taivaan ilo kestää ikuisesti. (aiōnios g166)

5 Tiedämme näet, että kun telttamme puretaan – kun kuolemme ja jätämme tämän ruumiimme – saamme taivaassa ihmeellisen uuden ruumiin. Jumala on itse tehnyt sen meille ikuiseksi asunnoksi. (aiōnios g166) **2** Olemme jo väsyneitä nykyiseen ruumiiseemme. Siksi odotamme innokkaasti päivää, jona saamme taivaallisen ruumiin. Puemme sen päällemme kuin uuden puvun. **3** Meistähän ei tule pelkkiä henkiä, joilla ei olisi ruumista. **4** Tämän maallisen ruumiimme tähden joudumme huokailemaan ja valittamaan, koska emme haluaisi kuolla, vaan siirtyä suoraan ylösnousemuselämään. **5** Juuri siihen Jumala on meidät valmistanut ja antanut meille vakuudeksi Pyhän Henkensä. **6** Odotamme nyt levollisin mielin, että saamme taivaassa uuden ruumiin. Tiedämme, että jokainen hetki, jonka vielä elämme maan päällä, merkitsee viivytystä taivaan kotiin, Jeesuksen luo, pääsemisessä. **7** Emme voi vielä nähdä sitä, minkä uskomme, mutta tiedämme sen olevan totta. **8** Emme pelkää kuolemaa, koska haluaisimme mieluummin olla kotona Herran luona. **9** Pyrimme olemaan hänelle mieliksi, teimme pä sitten mitä tahansa täällä tai taivaassa. **10** Meidän kaikkien on nimittäin tultava Kristuksen tuomittaviksi, ja hän näkee koko elämäme. Jokainen saa ansionsa mukaan riippuen siitä, onko hän maanpäällisen elämänsä aikana tehnyt hyvää vai pahaa. **11** Koska mielessämme on aina tämä Herran pelko, teemme kaikin voimin työtä saadaksemme muutkin uskomaan häneen. Jumala tuntee ajatuksemme ja tietää, että ne ovat puhtaat. Toivon, että tekin sen sisimmässänne tiedätte. **12** Alammeko taas kiitellä itseämme? Emme, mutta tahtoisimme antaa käteenne aseet

omahyväisiä ja epärehellisiä puhujia vastaan. Voitte ainakin kehua meitä ja sanoa, että olemme rehelliisiä ja tarkoitamme hyvää. **13** Olemmeko ihan hulluja puhuessamme itsestämme näin? Jos olemmekin, niin vain sen tähden, että Jumala saisi kunnian. Jos taas puhumme järkevästi, teemme sen teidän parhaaksenne. Emme kummassakaan tapauksessa etsi omaa etuamme, vaan meitä ohjaa Kristuksen rakkaus. Koska uskomme, että hän kuoli meidän kaikkien puolesta, meidän olisi myös uskottava, että olemme itse kuolleet entisestä elämästämme. **15** Kristus kuoli ja nousi kuolleista kaikkien puolesta, ettei kukaan, joka on saanut häneltä ikuisen elämän, eläisi enää itselleen vaan Kristukselle. **16** Älkää sen tähden arvioiko ketään tavanomaisten, ihmisten käyttämien mittapuiden mukaan. Itse olen joskus mitannut jopa Kristusta ihmismitoin, mutta en tee sitä enää. **17** Kun jostakusta tulee Kristuksen oma, hänestä tulee sisäisesti kokonaan toinen ihminen. Hän ei ole sama kuin ennen: uusi elämä on alkanut. **18** Kaikki tämä uusi on Jumalan aikaansaamaa. Hän on liittänyt meidät takaisin yhteyteensä sen avulla, mitä Jeesus Kristus teki. Lisäksi Jumala on antanut meille oikeuden kehottaa kaikkia ihmisiä tulemaan hänen luokseen ja suostumaan sovintoon hänen kanssaan. **19** Jumala itse oli Kristuksessa ja teki hänen välityksellään sovinnon ihmiskunnan ja itsensä välille. Hän ei enää ottanut huomioon ihmisten syntejä, vaan pyyhki ne pois. Tämä on se valtava sanoma, jota hän lähetti meidät levittämään. **20** Me olemme Kristuksen lähettiläitä. Jumala pyytää meidän välityksellämme: hyväksyä sovintotarjous, jonka Jumala on tehnyt. Pyydämme sitä hartaasti – niin kuin Kristus itse pyytäisi: ottakaa vastaan hänen rakkautensa. **21** Jumala antoi meidän syntimme synnittömän Kristuksen kannettavaksi, että me saisimme Jumalan täyden hyväksymisen!

6 Jumalan työtovereina pyydämme, ettette anna tämän viestin Jumalan suuresta hyvydestä mennä ohi korvienne. **2** Jumala sanoo: »Avunhuutosi tuli sopivaan aikaan – pelastuksen portti oli selkoselällä. Autoin sinua päivänä, jona pelastusta tarjottiin.« Jumala on tällä hetkellä valmis ottamaan sinut vastaan. Hän on valmis pelastamaan sinut tänään. **3** Yritämme elää sillä tavoin, ettei toimintamme estä ketään löytämästä Herraa eikä kukaan voi syyttää Herraa meidän vioistamme. **4** Koetamme kaikin keinoin osoittautua oikeiksi Jumalan palvelijoiksi. Kestämme kärsivällisesti kaikenlaisia vaivoja ja vaikeuksia. **5** Meitä on löyty, meidät on teljetty vankilaan, olemme olleet vihaisten väkijoukkojen armoilla, tehneet uupumukseen asti työtä, valvoneet öitä ja paastonneet. **6** Olemme osoittautuneet

sanojemme mittaisiksi: elämämme on ollut puhdasta, olemme ymmärtäneet evankeliumin ja olleet kärsivällisiä. Olemme olleet ystävällisiä, rakastaneet vilpittömästi ja eläneet Pyhän Hengen hallitsemina. 7 Olemme puolustaneet totuutta, ja Jumalan voima on auttanut meitä kaikessa. Käytettävissämme ovat olleet kristityn ihmisen kaikki hyökkäys- ja puolustusaseet. 8 Olemme uskollisia Herralle riippumatta siitä, saammeko sen tähden kunniaa vai halveksuntaa, arvostelua vai kiitosta. Olemme rehellisiä, mutta meitä sanotaan valehtelijoiksi. 9 Maailma ei meistä piittaa, mutta Jumala tuntee meidät. Elämme lähellä kuolemaa, mutta yhä vain olemme sitkeästi hengissä. Meitä on pahoinpidelty, mutta emme ole menehtyneet. 10 Meillä on murheita, mutta samanaikaisesti Herran iloa. Olemme köyhiä, mutta annamme muille suuria hengellisiä lahjoja. Emme omista mitään, mutta saamme nauttia kaikesta. 11 Rakkaat korinttilaiset ystäväni! Olen paljastanut teille sisimpäni. Rakastan teitä koko sydämeistäni. 12 Jos välillämme vieläkin on jotain epäselvää, se ei johdu siitä, etten minä teitä rakastaisi. Se johtuu siitä, että teidän rakkautesanne on aivan liian rajoittunutta eikä yllä minuun asti. 13 Puhun teille nyt kuin todella olisitte omia lapsiani. Älkää sulkeko meiltä sydäntänne, vaan osoittakaa vastarakkautta! 14 Älkää lyöttäytykö yhteen niiden kanssa, jotka eivät rakasta Herraa, sillä mitä yhteistä on Jumalan puhdistamilla ja synnin vallassa elävillä ihmisillä? Miten valo ja pimeä – Kristus ja saatana – sopisivat yhteen? 15 Miten kristityllä ja eikristityllä voisi olla yhteyttä keskenään? 16 Mitä yhteyttä on Jumalan temppelillä ja epäjumalilla? Tehän olette Jumalan temppeli, elävän Jumalan asunto, ja Jumala on sanonut teille: »Minä elän heissä ja kuljen heidän keskellään. Olen heidän Jumalansa ja he ovat minun kansaani.» 17 Siksi Herra on sanonut: »Jättäkää heidät ja eläkää erossa heistä. Älkää koskeko sellaiseen, mikä ei ole puhdasta. Silloin minä huolehdin teistä: 18 olen teidän Isänne ja te olette minun poikiani ja tyttäriäni.»

7 Ystävät, näin paljon meille on luvattu! Siksi on ruumiimme ja henkemme tultava puhtaaksi ja siksi meidän on elettävä Jumalaa kunnioittaen ja annettava itsemme kokonaan hänelle. 2 Älkää sulkeko meiltä sydäntänne, sillä eihän kukaan teistä ole kärsinyt vääryyttä meidän taholtamme. Ketään ei ole johdettu harhaan. Emme ole pettäneet ketään emmekä tavoitelleet hyötyä kenenkään kustannuksella. 3 En tahdo tällä moittia teitä, sillä kuten tiedätte, olette aina sydämessäni ja elän ja kuolen kanssanne. 4 Luotan teihin täysin ja olen teistä ylpeä. Rohkaistun ajatellessani teitä

ja saan tuntea iloa kärsimysten keskellä. 5 Kun tulimme Makedoniaan, meillä ei ollut hetkenkään lepoa. Oli sekä ulkonaisia että sisäisiä vaikeuksia: taisteluja ja pelkoa. 6 Jumala, joka rohkaisee masentuneita, virkisti meitä sitten lähettämällä Tiituksen luoksemme. 7 Iloa ei tuottanut vain hänen tulonsa, vaan myös uutiset hänen käynnistään teidän luonanne. Hän kertoi, miten kovasti odotitte tuloani ja miten pahoillanne olitte välillämme tulleesta säröstä. Olin rakkaudestanne äärettömän iloinen! 8 Enää en ole pahoillani, että lähetin teille sen kirjeen, vaikka jonkin aikaa kaduinkin sitä. Se teki teidät varmasti hyvin onnettomiksi, mutta vain hetkeksi. 9 Nyt olen iloinen, että lähetin sen, koska tuska sai teidät kääntymään Jumalan puoleen. Se oli tarpeellista murhetta, sellaista, jota Jumala haluaakin lapsillaan olevan. Minun ei enää tarvitse olla ankara, kun tulen sinne. 10 Näin Jumala käyttää joskus murhetta hyväkseen, kun hän haluaa auttaa meitä kääntymään synnistä ja etsimään ikuista elämää. Meidän ei pitäisi koskaan valittaa, kun hän toimii näin. Ihminen, joka ei usko Kristukseen, joutuu myös elämässään suremaan, mutta se ei ole oikean katumuksen aiheuttamaa eikä päästä häntä ikuisesta kuolemasta. 11 Huomaatko, miten paljon hyvää tuo Jumalalta tullut murhe sai aikaan? Ette enää suhtautuneet tilanteeseen vähätellen, vaan pyritte pääsemään eroon synnistä, josta teille kirjoitin. Pelästyitte tapahtunutta ja toivoitte, että tulisin auttamaan teitä. Kävitte ongelmaan käsiksi ja selvittitte sen. Olette tehneet voitavanne. 12 Kirjoitin teille sillä tavoin ennen muuta siksi, että teillä olisi tilaisuus osoittaa, kuinka paljon kuitenkin meistä välitätte. En kirjeessäni halunnut niinkään puuttua vääryyttä kärsineen ja vääryyttä tehneen väliseen asiaan. 13 Rakkautesanne rohkaisi meitä, mutta sen lisäksi tulimme hyvin onnellisiksi nähdessämme, että Tiitus oli niin iloinen ja virkistynyt siellä käynnistään. 14 Ennen kuin hän lähti matkaan kerroin hänelle, miten ylpeä olen teistä, eikä hänen tarvinnut pettyä teihin. Olen aina puhunut teille totta, enkä myöskään teitä Tiitukselle väärin kehumut. 15 Hän on syvästi kiintynyt teihin; hän muistaa, miten vakavina kuuntelit häntä ja miten vilpittömästi häneen suhtauduitte. 16 Olen todella iloinen, kun tiedän, että välimme ovat jälleen kunnossa ja voin täysin luottaa teihin.

8 Kerron teille nyt siitä, mitä Jumala on hyvydessään tehnyt Makedonian seurakunnissa. 2 Kristityillä on ollut siellä vaikeaa. He ovat kärsineet todellista puutetta, mutta kokeneet samanaikaisesti niin valtavaa iloa, että ovat keränneet huomattavan lahjan muille. 3 He antoivat paljon enemmän kuin heillä olisi ollut varaakaan, ja voin todistaa, ettei minulla

ole ollut osuutta asiaan, vaan itse he halusivat antaa. 4 He suorastaan kerjäsivät meitä ottamaan rahat vastaan voidakseen osaltaan auttaa Jerusalemin kristittyjä. 5 Ja mikä parasta, he ylittivät kaikki toiveemme, kun he antoivat itsensä ennen kaikkea Herralle ja sitten meille kuullakseen mitä Jumala heille meidän välityksellämme sanoo. 6 He olivat niin innostuneita, että pyysimme Tiitusta kehottamaan teitäkin jatkamaan uhraamista – hänhän pani siellä keräyksen alulle. 7 Te olette monessa asiassa esimerkillisiä: teillä on luja usko, paljon hyviä puhujia, tietoa näistä asioista ja innostusta. Rakastatte meitäkin vilpittömästi. Siksi toivon, että voisitte myös iloisin mielin auttaa tarvitsevia. 8 En halua käskää teitä. Kenenkään ei ole pakko antaa. Kerron vain, miten innokkaita muualla ollaan. Tässä teillä on hyvä tilaisuus osoittaa rakkautta käytännössä, niin ettei se jää pelkiksi sanoiksi. 9 Tehän tiedätte, millaista Jeesuksen rakkaus oli: hän oli rikas, mutta halusi auttaa teitä ja suostui elämään rutiköyhänä, jotta teistä tulisi rikkaita. 10 Ehdotan, että viette nyt loppuun asti sen, minkä aloitte vuosi sitten. Tehän ette ensimmäisinä vain ehdottaneet keräystä vaan myös teitte jotain sen hyväksi. 11 Panitte innostuneina asian alulle. Tehkää nyt totta suunnitelmasta sen mukaan kuin teillä on annettavaa. 12 Jos teillä on halua antaa, määrä ei ole pääasia. Jumala toivoo, että lahjoitate sen, mitä teillä on – ei sitä, mitä teillä ei ole. 13 Tietenkään ei ole tarkoitus, että lahjan saajat eläisivät leveästi teidän kustannuksellanne. 14 Mutta tällä hetkellä teillä on kaikkea yllin kyllin ja voitte hyvin auttaa muita. Toisen kerran he taas voivat puolestaan auttaa teitä. Tällä tavoin kaikki saavat tasapuolisesti mitä tarvitsevat. 15 Muistattekko, mitä Raamatussa sanotaan tästä? »Sille, joka oli kerännyt paljon, ei jäänyt ylimääräistä, ja sillä, joka oli kerännyt vähän, oli tarpeeksi.« Tekin voitte auttaa puutteesta kärsiviä. 16 Kiitän Jumalaa, kun hän on pannut Tiituksen huolehtimaan teistä samalla tavoin kuin minutkin. 17 Ehdotin, että hän kävisi taas luonanne, ja hän suostui mielellään – luulen, että hän olisi tullut oma-aloitteisestikin, sillä hän toivoo todella saavansa nähdä teidät. 18 Lähetän hänen mukanaan erään uskonveljen, jota pidetään kaikissa seurakunnissa erittäin hyvänä ilosanoman julistajana. 19 Sama mies lähtee seurakuntien valtuuttamana viemään kanssani lahjaa Jerusalemiin. Annamme lahjan Herran kunniaksi, ja siitä myös näkyy intomme toisten auttamiseen. 20 Kun matkustamme yhdessä, hälvennämme mahdolliset epäilykset. Toivomme nimittäin hartaasti, ettei kukaan saisi aihetta moittia meitä siitä, miten toimitamme perille tämän suuren lahjan. 21 Jumala tietää, että olemme rehellisiä, mutta haluaisin muidenkin tietävän sen. Siksi

olemme järjestäneet asian näin. 22 Lähetän luoksenne toisenkin uskonveljen. Tiedämme kokemuksesta, että hän on vilpiton kristitty. Hän on hyvin kiinnostunut matkasta, sillä olen kertonut hänelle paljon teistä. 23 Jos joku kysyy, kuka Tiitus on, sanokaa, että hän on minun työtoverini, joka auttaa minua auttamaan teitä. Voitte myös kertoa, että ne kaksi muuta uskovaan miestä ovat tälläisten seurakuntien edustajia, esimerkiksi kristittyjä. 24 Osoittakaa käytännössä rakkautta kaikin tavoin näille miehille. Silloin käy ilmi, etten ole turhaan teitä ihmisille kiittänyt.

9 Minun ei varmaankaan tarvitsisi kirjoittaa teille uskovien avustamisesta. 2 Tiedänhän intonne. Kerroin makedonialaisille ystäville, että te olitte jo vuosi sitten valmiita lähettämään lahjan. Itse asiassa teidän intonne tarttui moniin heihinkin. 3 Joka tapauksessa lähetän nämä miehet matkaan vakuuttuakseni siitä, että olette jo koonneet rahat niin kuin olen kertonut muille. En haluaisi puhua turhia. 4 Olisin kovin nolo – ja niin tekin – jos jotkut noista makedonialaisista tulisivat sinne kanssani, ja huomaisimme, ettette olekaan valmiita niin kuin olin sanonut! 5 Siksi pyysin uskonveljiä tulemaan sinne jo edeltäpäin ja tarkistamaan, että lahjanne on kerätty. Toivottavasti se on todellinen lahja eikä pakosta annettu. 6 Muistattehan, että jos annatte niukasti, myös saatte niukasti. Jos maanviljelijä kylvää vain vähän siementä, hän saa laihan sadon, mutta jos hän kylvää paljon, hän korjaakin paljon. 7 Jokaisen on itse ratkaistava, minkä verran voi antaa. Älkää vaatiko ketään antamaan enempää kuin hän todella tahtoo, sillä Jumala toivoo, että annamme ilomielin sen minkä voimme. 8 Hän puolestaan pystyy antamaan teille kaikkea mitä tarvitsette ja enemmänkin, niin että teille jää taas jäljelle paljon ylimääräistä, minkä voitte antaa eteenpäin. 9 Niinhän Raamatussakin sanotaan: »Hyvä ihminen antaa avokätisesti köyhille. Hän saa ikuisesti kunniaa oikeista teoistaan.« (aiön g165) 10 Jumala, joka antaa maanviljelijälle ensin siemenviljan ja sitten hyvän sadon, jolla tämä elää, lahjoittaa teillekin jatkuvasti yhä enemmän. Kylvätte aina suuremman määrän siementä ja voitte jakaa muille sadostanne enemmän ja enemmän. 11 Jumala antaa teille paljon, jotta voisitte antaa muille paljon. Kun viemme lahjanne niille, jotka sitä tarvitsevat, he alkavat kiittää siitä Jumalaa. 12 Lahjasta seuraa siis kahdenlaista hyvää: puutteessa elävät saavat apua, ja monet kiittävät Jumalaa. 13 Ne, joita autatte, eivät ole iloisia vain antamistanne lahjoista, vaan kiittävät Jumalaa myös siksi, että hyvät teot kertovat uskostanne Kristukseen. 14 He rukoilevat teidän puolestanne

nähdessään, mitä Jumalan armo saa aikaan elämässänne. **15** Kiitos Jumalalle pelastuksen suuresta lahjasta!

10 Tahtoisin esittää teille pyyntöni yhtä lempeästi ja ystävällisesti kuin Kristus. Jotkut teistä sanovat, että Paavali lähettelee kyllä rohkeita kirjeitä, mutta ollessaan itse paikalla hän uskaltaa tuskin avata suutaan. **2** Toivon, että sinne tultuani minun ei tarvitsisi näyttää miten ankara voin olla. En tahtoisin käyttää kovin jyrkkiä otteita niihin, jotka näyttävät ajattelevan, etten pysty toimimaan enkä puhumaan sen kummemmin kuin kuka muu tahansa. **3** Tietysti minäkin olen vain tavallinen, heikko ihminen, mutta minä en taistele taistelujani ihmisvoimin. **4** Saatanan linnoitukset kukistuvat vain Jumalan aseilla, eivät ihmisten. **5** Näillä aseilla kumoan kaikki Jumalaa vastaan tehdyt väitteet ja raivaan pois jokaisen esteen, jonka ihminen ylpeydessään rakentaa Jumalan tuntemisen tielle. Näillä aseilla voin vangita kapinalliset ja saada heidät muuttumaan, niin että Kristuksen tottelemisesta tulee heille tärkein asia. **6** Kunhan olemme ensin saaneet teidät antautumaan Kristukselle, aiomme käyttää Jumalan aseita jokaista jäljellä olevaa kapinallista vastaan. **7** Katsokaa kerrankin tosiasioita silmiin! Joku on vakuuttunut, että hän on Kristuksen oma. Ajatelkoon hän sitten myös, että aivan samalla tavalla mekin olemme Kristuksen omia. **8** Ehkä teistä tuntuu, että puhun tarpeettoman paljon siitä toimivallasta, joka minulla on. Olen saanut sen auttaakseni enkä vahingoittaakseni teitä, ja voisin täydellä syyllä puhua siitä vielä enemmänkin. **9** Olen ottanut asian esille siksi, ettette luulisi minun vain pelottelevan, kun läksytän teitä kirjeissäni. **10** Jotkut sanovat: »Älkää välittäkö hänen kirjeistään! Ne ovat kyllä mahtavia, mutta hänen sanoillaan ei ole katetta. Kun hän tulee tänne, saatte nähdä, että hän on mitätön sekä puhujana että muutenkin!» **11** Tällä kertaa, kun tulen, aion olla aivan yhtä tiukka kuin kirjeissänikin. **12** Älkää pelätkö – en minä väitä olevani yhtä ihmeellinen kuin ne miehet, jotka siellä kehuvat teille erinomaisuuttaan! Tosin heissäkin on huomauttamista: he vertailevat itseään vain itseensä ja oimiin saavutuksiinsa. Järjetöntä! **13** Me emme halua kerskua sellaisista valtuuksista, joita meillä ei ole. Pyrimme täyttämään suunnitelman, joka Jumalalla on meitä varten, ja tähän suunnitelmaan kuuluu, että teemme työtä teidän keskuudessanne. **14** Ei kai ole liikaa sanottu, kun väitämme, että meillä on sananvaltaa teidän asioissanne, sillä mehän ensimmäisinä toimimme teille uutisen Jeesuksesta. **15** Emme suinkaan yritä saada itsellemme kunniaa jonkun toisen tekemästä työstä. Sen sijaan toivomme, että uskonne kasvaisi ja työemme leviäisi siellä yhä laajemmalle. **16** Jos näin

käy, voimme julistaa sanomaa Kristuksesta vielä etäämmällä teistä olevissa kaupungeissa, minne kukaan muu ei ole vielä hyvää sanomaa vienyt. **17** Raamatussa sanotaan: »Jos joku haluaa ylpeillä, puhukoon vain siitä, mitä Herra on tehnyt, eikä itsestään.» **18** Jos joku kehuu itseään ja omia tekojaan, se ei paljon paina. Mutta se on jotain, kun Herra suosittelee ihmistä!

11 Toivon, että jaksatte kestää tämän mielettömän puheeni. Yrittäkää ainakin ja antakaa minun purkaa kaikki mitä on sydämelläni. **2** Olen teistä syvästi huolissani – niin kuin Jumalakin on. Teidän pitäisi rakastaa yksin Kristusta, niin kuin puhdas nuori tyttö säästää rakkautensa yhdelle miehelle, tulevalle aviopuolisolleen. **3** Mutta pelkään, että puhdas ja vilpiton suhteenne Herraan turmeltu. Teidän voi käydä kuin Eevan, jonka saatana sai petetyksi paratiisissa. **4** Tunnutte kovin herkkäuskoisilta. Hyväksytte kaiken epäröimättä, vaikka joku puhuisi teille aivan eri Jeesuksesta kuin me tai eri hengestä – eikä Pyhästä Hengestä, jonka olette saaneet – tai vaikka teille neuvottaisiin aivan erilaista pelastuksen tietä. **5** En usko, että nuo miehet, jotka nimittävät itseään apostoleiksi eli Jumalan lähettäviksi, ovat missään suhteessa minua parempia. **6** Jos olen huono puhuja, tunnen ainakin hyvin asian, josta puhun. Senhän tekin myönnätte, sillä se on käynyt jatkuvasti ilmi. **7** Olinko itse syypää siihen, ettette pitäneet minua minkään arvoisena, kun julistin teille Jumalan hyvää sanomaa pyytämättä palkkaa? **8** Sen sijaan rasitin muita seurakuntia, kun olin teidän luonanne, sillä otin niiltä vastaan rahaa voidakseni palvella teitä ilmaiseksi. Kun leipä oli lopussa, en vielääkään pyytänyt teiltä mitään, sillä sain lahjoituksen Makedonian kristityiltä. Kolikkoakaan en ole koskaan teiltä pyytänyt enkä halua vastakaan pyytää. **10** Totuuden nimessä tahdon jokaisen kreikkalaisen tietävän tämän! **11** Miksi? Siksi, etten rakasta teitä? Jumala tietää, että rakastan. **12** Tahdon vain ottaa aseet käsistä niiltä, jotka kehuvat tekevänsä Jumalan työtä samalla tavalla kuin mekin. **13** Eivät nuo miehet ole Jumalan lähettämiä. He ovat huijareita, jotka ovat saaneet teidät uskomaan, että he ovat Kristuksen apostoleja. **14** Tämä ei minua hämmästytä, sillä saatankin voi tekeytyä valon enkeliksi. **15** Tottahan hänen apulaisensakin voivat näyttää Jumalan valtakunnan työntekijöiltä. Lopulta he saavat kuitenkin pahojen tekojensa mukaisen rangaistuksen. **16** Pyydän vieläkin: älkää luulko, että olen menettänyt järkeni, kun kirjoitan näin. Ja vaikka luulisitte, kuunnelkaa hulluakin miestä. Aion nimittäin nyt vähän kehua itseäni, niin kuin nuo muut tekevät. **17** Herra ei suinkaan ole kehottanut minua rehentelemään,

joten puhun tosiaan kuin mielenvikainen. **18** Koska nuo muut miehet mainostavat teille omaa ihmeellisyyttään, teen minäkin niin. **19** Pidätte itseänne järkevinä, mutta kuuntelette mielellänne järjettömiä tarinoita. Ette välitä, vaikka jotkut tekevät teistä orjiaan ja vievät omaisuutenne, hyötyvät kustannuksellanne, ovat olevinaan jotakin ja läimäyttävät teitä kasvoin. **21** Hävettää tunnustaa, että siihen minä olen liian heikko! Mutta voin kyllä muuten ylpeillä samoista asioista kuin nuokin miehet – puhun edelleen kuin olisin tullut hulluksi. **22** He kehuvat olevansa juutalaisia. Hyvä on, niinhän minäkin olen. He sanovat olevansa israelilaisia, Jumalan kansaa. Minä olen myös. He ovat Aabrahamin jälkeläisiä. Niin minäkin. **23** He sanovat palvelevansa Kristusta. Minä olen palvellut häntä paljon enemmän. Kehun vieläkin itseäni kuin hullu. Olen tehnyt työtä sitkeämmin, joutunut useammin vankilaan, ollut lukemattomia kertoja ruuskittavana ja yhä uudestaan kuolemanvaarassa. **24** Viisi eri kertaa juutalaiset ovat antaneet minun maistaa lain säätämää kolmeakymmentäyhdeksää ruoskaniskua. **25** Kolme kertaa minua on hakattu raipoilla. Kerran minua on kivitetty. Haaksirikkoon olen joutunut kolme kertaa. Kerran ajelehdin meressä kokonaisen vuorokauden. **26** Olen tehnyt pitkiä, raskaita matkoja. Henkeäni ovat uhanneet milloin tulivat joet, milloin rosvot, milloin juutalaiset, milloin pakanat. Olen joutunut kuolemanvaaraan sekä kaupungeissa että autiomaassa ja merellä. Kristityiksi tekeytyvät ihmiset ovat myös aiheuttaneet minulle uhkaavia tilanteita. **27** Olen tehnyt työtä ja nähnyt vaivaa, joutunut valvomaan ja kärsimään nälkää ja janoa. Olen paljon paastonnut. Minulla ei ole aina ollut tarpeeksi vaatteitakaan, vaan olen saanut hytistä kylmissäni. **28** Kaiken tämän lisäksi minua painaa jatkuva huoli seurakunnista. **29** Jos joku erehtyy, se on suru minullekin. Jos joku horjuttaa toisen uskoa, se polttaa sisintäni. **30** Mutta jos minun on ylpeiltävä, ylpeilen mieluummin sellaisista asioista, jotka osoittavat, miten heikko olen. **31** Jumala, Jeesuksen Kristuksen Isä, jolle kuuluu ylistys ikuisesti, tietää, että puhun totta. **(aiön g165)** **32** Esimerkiksi Damaskossa kuningas Aretaan alainen maaherra pani kaupungin porteille vahdit, joiden piti vangita minut. **33** Minut saatiin kuitenkin lasketuksi isossa korissa muurinaukosta kaupungin ulkopuolelle, ja niin pääsin pakoon.

12 On mieletöntä kehuskella tällä tavalla, mutta jatkan vielä. Kerron näyistä ja ilmestyksistä, joita Herra on minulle antanut. **2** Neljätoista vuotta sitten minut vietiin taivaaseen ja sain nähdä näyn. Älkää kysykö, olinko siellä ruumiillisesti vai oliko siellä pelkkä henkeni – en tosiaan

tiedä. Vain Jumala voisi sen sanoa. Joka tapauksessa olin paratiisissa **4** ja kuulin niin hämmästyttäviä asioita, etten mitenkään pysty niitä sanoin kuvailemaan, enkä sitä paitsi saisikaan kertoa niistä muille. **5** Tuosta kokemuksestani voisin olla ylpeä, mutta en ole. Haluan ylpeillä vain siitä, miten heikko olen ja kuinka suuri Jumala käyttää kunniakseen tällaista heikkoa ihmistä. **6** Minulla olisi paljon syytä olla ylpeä, se on totta, mutta en halua, että kukaan pitää minua sen erinomaisempana kuin itse näkee ja kuulee elämästäni ja sanomastani. **7** Koska minulla on ollut hyvin erikoisia kokemuksia, olin vaarassa tulla niistä ylpeäksi. Sen vuoksi Jumala antoi ruumiiseeni vian, joka vaivaa minua kuin terävä piikki. Se on kuin saatanan lähettiläs, tuskallinen ja ahdistava, mutta sen tarkoituksena on estää minua ylpistymästä. **8** Olen kolme kertaa pyytänyt Jumalaa vapauttamaan minut siitä. **9** Joka kerta hän on sanonut: »Sitä en tee, mutta olen kanssasi, ja se riittää sinulle. Minun voimani tulee parhaiten näkyviin heikoissa ihmisissä.» Siksi puhun nyt mielelläni heikkoudestani. On hyvä, että elämäni on osoituksena Kristuksen voimasta eikä omastani. **10** Koska tiedän, että tämä kaikki on tarpeen Kristuksen työssä, olen suorastaan iloinen piikistäni. Minua loukataan ja vainotaan, joudun monenlaisiin vastoinkäymisiin, mutta juuri silloin, kun olen heikko, olenkin voimakas. Mitä vähemmän voin turvautua omiin voimiini, sitä riippuvaisempi olen Kristuksesta. **11** Olette nyt saaneet minut sortumaan tällaiseen mielettömään itseni kehumiseen. Oikeastaan teidän asianne olisi ollut kirjoittaa minusta suosituskirje, ettei minun itseni olisi tarvinnut sitä tehdä. En ole minkään arvoinen, mutta ei myöskään noissa teidän ihailemissanne miehissä ole mitään sen kummempaa kuin minussakaan. **12** Kun olin siellä, kävi varmaan selväksi, että todella olen apostoli, jonka Jumala on lähettänyt teidän luoksenne: osoitin sen kärsivällisesti monilla ihmeteoilla. **13** Ainoa, missä jätite muita seurakuntia vähemmälle, oli se, että teiltä en pyytänyt ruokaa enkä majoitusta. Annattehan tämän vääryyden anteeksi! **14** Olen nyt kolmatta kertaa tulossa teitä tapaamaan. Teidän ei tarvitse maksaa kustannuksia, sillä en halua rahojanne vaan [teidät itsenne.] Olettehan lapsiani. Pienet lapset eivät maksa isänsä ja äitinsä ruokaa vaan päinvastoin: vanhemmat huolehtivat lastensa ruuasta. **15** Annan mielelläni kaikkeni teidän ikuisen elämänne hyväksi, vaikka tuntuukin siltä, että mitä enemmän teitä rakastan, sitä vähemmän saan vastarakkautta. **16** Jotkut teistä sanovat: »Näennäisesti hänen käyntinsä ovat meille ilmaisia, mutta hän on ovela. Kyllä hän tavalla tai toisella ottaa omansa pois.» **17** Kuinka niin? Yrittikö joku niistä miehistä, jotka lähetin sinne, hyötyä teidän kustannuksellanne? **18** Kun

Tiitus ja se toinen uskova mies olivat luonanne, pyrkivätkö he jotenkin hyötymään teistä? Varmasti eivät. Tiituksella ja minulla on sama Pyhä Henki ja toimimme samalla tavalla. **19** Luulette varmaan, että yritän koko ajan puhdistautua teidän silmissänne. Siitä ei ole kysymys. Vakuutan teille – ja Jumala kuulee sanani – että tarkoitukseni on, rakkaat ystävät, pelkästään auttaa uskoanne kasvamaan. **20** Pelkään, että kun tulen sinne, te ette olekaan sellaisia kuin toivon ja että minun on oltava erilainen kuin te toivotte. Pelkään, että te riitelette, kadehditte toisianne, kannatte kaunaa, ylpeilette, puhutte pahaa toisistanne ja että omahyväisyys hajottaa joukkonne. **21** Niin, pelkään, että Jumala nöyryyttää minua siellä. Saan taas murhetta nähdessäni, että monet teistä ovat tehneet kaikenlaista pahaa, eikä se heitä edes millään tavoin huoleta. Minua surettaa teidän siveetön elämänne.

13 Tulen nyt tapaamaan teitä kolmannen kerran. Raamatun mukaan »jokaisessa asiassa on kuultava kahta tai kolmea todistajaa». Tämä käyntini on kolmas varoitus. **2** Varoitan jo viimeksi niitä, jotka olivat tehneet syntiä. Varoitan nyt heitä ja muitakin: tällä kertaa en aio heitä säästää. **3** Haluatte todisteen siitä, että Kristus puhuu minun välitykselläni. Annan sen. Kristus ei ole ollut teidän keskuudessanne voimaton, vaan hän on osoittanut valtavan voimansa. **4** Hänen heikko ihmisruumiinsa kuoli ristillä, mutta silti hän elää yhä Jumalan voimasta. Meidänkin ruumiimme on heikko, mutta me elämme Jumalan voimasta: kun olemme luonanne, se on käytettävissämme. **5** Tutkikaa itseänne. Oletteko todella kristittyjä? Koetteko elämässänne Kristuksen läsnäolon ja voiman? Ette kai pelkästään teeskentele kristillisyyttä? **6** Toivottavasti olette kanssani samaa mieltä siitä, että minä läpäisen kokeen ja että olen todella Herran oma. **7** Rukoilen Jumalaa, että osaisitte elää oikein. En tahdo sillä kerätä pisteitä itselleni, vaan toivon, että tekisitte sitä, mikä on oikein, vaikka meitä sitten halveksittaisiinkin. **8** Velvollisuutemme on toimia aina totuuden ja oikeuden puolesta. Emme saa koskaan toivoa pahaa kenellekään. **9** Olemme ilomielin heikkoja ja halveksittuja, kunhan te vain vahvistutte. Rukoilemme, että teistä tulisi kristittyinä täysikasvuisia. **10** Kirjoitin näistä asioista etukäteen, ettei minun tarvitsisi rangaista teitä, kun tulen. Haluaisin käyttää Herralta saamaani valtaa teidän tukemiseen – enkä rankaisemiseen. **11** Ja lopuksi: Olkaa iloisia. Antakaa Kristuksen kasvaa teissä. Ottakaa neuvoni huomioon. Eläkää sovussa ja rauhassa. Silloin rakkauden ja rauhan Jumala on teidän kanssanne. **12** Jeesukseen uskovat, tervehtikää toisianne lämpimästi. **13** Kaikki kristityt lähettävät teille täältä

parhaat terveisensä. **14** Toivon kaikkien elämään Jeesuksen Kristuksen armon, Jumalan rakkauden ja Pyhän Hengen todellisuutta.

Galatalaisille

1 [Lähetäjät:] Paavali ja hänen luonaan olevat kristityt. [Vastaanottajat:] Galatian seurakunnat. En ole lähetystyössä ihmisten kutsusta. Olen saanut tehtäväni itse Jeesukselta Kristukselta ja hänen Isältään, Jumalalta, joka herätti hänet kuolleista. **3** Toivotan teille Jumalan ja Jeesuksen siunausta ja rauhaa. **4** Jeesus kuoli syntiemme tähden Jumalan suunnitelman mukaisesti. Näin hän pelasti meidät pahasta maailmasta, jossa elämme. (aiön g165) **5** Hänelle kuuluu siitä kunnia ikuisesti. Aamen. (aiön g165) **6** Ihmettelen, että näin äkkiä olette kääntäneet selkänne Jumalan lahjalle, Kristuksen tuomalle pelastukselle. Näyttätte kuvittelevan, että on olemassa toinenkin tie taivaaseen, mutta näin te luovutte Jumalasta, joka rakastaa teitä ja on kutsunut teidät omikseen. **7** Mehän olemme osoittaneet teille, että Jumalan omaksi päästään vain turvautumalla Kristuksen tekoon. Muuta tietä ei ole! Muulla tavalla ei voi päästä Jumalan lapseksi. Jotkut vain vääristelevät totuutta lisäämällä Jumalan lahjaan omia vaatimuksiaan. **8** Kirottu olkoon se, joka julistaa jotakin toista pelastumistietä – vaikka se olisin minä itse tai jopa taivaan enkeli! **9** Siis vielä kerran: jos joku tuo teille toisenlaisen pelastussanomana kuin sen, minkä meiltä kuulitte, hän olkoon kirottu! **10** Teidän täytyy tajuta, etten pyri tavoittelemaan suosiotanne kauniilla puheilla. Haluan olla mieliksi yksin Jumalalle. Jos mielistelisin ihmisiä, en voisi olla Kristuksen palveluksessa. **11** Haluan tehdä teille täysin selväksi, ettei julistamani ilosanoma ole ihmisten keksintöä. **12** En ole saanut sitä keneltäkään ihmiseltä, vaan Jeesukselta Kristukselta itseltään. Hän on ilmoittanut minulle, mitä minun on sanottava. **13** Olettehan te kuulleet, miten kiihkeä minä aikoinani olin juutalaisuudessa: vainosin kristittyjä armottomasti ja yritin saada heidät hävitetyksi. **14** Pyrin mahdollisimman tarkasti noudattamaan uskontoni vanhoja sääntöjä ja onnistuinkin siinä paremmin kuin monet juutalaiset ikätoverini. **15** Mutta sitten tapahtui jotain! Jumala oli näet hyvydessään valinnut minut palvelukseensa jo ennen syntymääni. **16** Hän antoi oman Poikansa ilmestyä minulle, että voisin mennä viemään pakanakansoille hyvän sanoman Jeesuksesta. Kun olin kohdannut Kristuksen, en keskustellut asiasta kenenkään kanssa. **17** En lähtenyt Jerusalemiin tapaamaan niitä, jotka olivat apostoleja jo ennen minua. Sen sijaan menin Arabian autiomaahan ja palasin sieltä Damaskoon. **18** Vasta kolme vuotta myöhemmin menin lopulta Jerusalemiin tapaamaan Pietaria ja jäin hänen luokseen pariaksi viikoksi. **19** Muista apostoleista näin silloin vain Jaakobin, Jeesuksen veljen. **20** Jumala tietää, etten

valehtele: juuri näin kaikki tapahtui. **21** Sen jälkeen menin Syyriaan ja Kilikiaan. **22** Juudean kristityt eivät tunteeneet minua edes ulkonäöltä. **23** He olivat vain kuulleet, että heidän entinen vihollisensa levitti nyt samaa uskoa, jota ennen yritti hävittää. **24** He ylistivät Jumalaa minun takiani.

2 Neljätoista vuotta myöhemmin palasin taas Jerusalemiin, tällä kertaa Barnabaan kanssa. Tiitus tuli mukana. **2** Jumala oli käsenyt minun selostaa siellä uskonveljille, millä tavoin esitän hyvän uutisen pakanoille. Selostin asian yksityisesti seurakunnan johtajille, niin että he varmasti ymmärtäisivät mitä opetan ja, niin kuin toivoin, pitäisivät sitä oikeana. **3** Niin kävikin. Ei edes vaadittu, että matkatoverini Tiitus ympärileikkauttaisi itsensä, vaikkei hän ole juutalainen vaan kreikkalainen. **4** Ongelman herättivät eräät kristittyinä esiintyvät henkilöt, jotka itse asiassa kuitenkin eivät olleet Kristukseen uskovia. He alkoivat vakoilla meitä, jotta saisivat selville, millaista se kristityn vapaus oikein on – heitä kiinnosti tietää, noudattammeko me juutalaisten lakeja. He halusivat sitoa meidät säännöillään, niin että olisimme kuin orjat kahleissa. **5** Emme jääneet hetkeksikään kuuntelemaan heitä. Tehän olisitte helposti voineet saada sen käsityksen, että ympärileikkaus ja juutalaisten lakien noudattaminen ovat Jumalan suosioon pääsemisen ehtona. **6** Seurakunnan johtajilla ei ollut mitään huomauttamista julistukseni sisällöstä. Ei minusta muuten ollut ollenkaan tärkeää, miten arvostettuja he olivat, sillä kaikkihan me olemme samanarvoisia Jumalan edessä. **7** Kun seurakunnan tukipylväät – Pietari, Jaakob ja Johannes – näkivät, miten paljon Jumala oli käyttänyt minua työssä pakanoiden hyväksi, he tulivat puristamaan Barnabaan ja minun kättämme yhteistyön merkiksi: me jatkaisimme työtä pakanoiden parissa, he juutalaisten. Jumala oli antanut meille kummallekin oman lahjamme: Pietari oli saanut kyvyn puhua juutalaisille, minä pakanoille. **10** Ainoa, mistä meitä muistutettiin, oli köyhien auttaminen. Se onkin jatkuvasti ollut sydämelläni. **11** Mutta kun Pietari tuli Antiokiaan, minun oli kaikkien kuullen vastustettava häntä, sillä mielestäni hän teki väärin. **12** Tultuaan sinne hän aluksi söi yhdessä pakanuudesta kääntyneiden kristittyjen kanssa. Nämä eivät olleet ympärileikkauttaneet itseään eivätkä muutenkaan noudattaneet juutalaisten lakeja. Sitten sinne tuli joitakin Jaakobin ystäviä. Pietari lakkasi silloin syömästä pakanoiden kanssa, sillä hän pelkäsi, mitä innokkaat juutalaisten lain kannattajat sanoisivat – hehän pitivät ympärileikkausta pelastumisen ehtona. **13** Kaikki juutalauskristityt, jopa Barnabaskin, lankesivat tekopyhyyteen Pietarin esimerkin mukaan. **14** Kun näin, että heidän käytöksensä oli ristiriidassa

sen kanssa mitä he väittivät uskovansa, sanoin Pietarille kaikkien kuullen: »Vaikka oletkin syntyperäinen juutalainen, olet hylännyt juutalaisten lait jo kauan sitten. Miksi ihmeessä nyt yhtäkkiä yrität saada pakanoita noudattamaan niitä? 15 Sinä ja minä – me olemme syntyperältämme juutalaisia emmekä pakanoita. 16 Ja kuitenkin me juutalaiskristityt tiedämme hyvin, ettemme voi päästä Jumalan omiksi uskonnollisia lakejamme noudattamalla. Jumalalle kelpaa vain Jeesukseen Kristukseen turvautuva ihminen. Siksi mekin olemme uskoneet häneen, että Jumala hyväksyisi meidät yhteyteensä. Tuo hyväksyminen perustuu siis uskoon eikä juutalaisten lakien tottelemiseen. Kukaan ei pelastu niitä noudattamalla.» 17 Entä jos ensin uskomme Jeesuksen pelastavan meidät, mutta sitten huomaammekin, että olemme erehtyneet ja että laki meidät pelastaa? Silloinhan olisi sanottava, että usko Kristukseen on tullut meille turmioksi. Älköön sellainen edes juolahtako mieleen kenellekään! 18 Päinvastoin, teemme syntiä, jos vieläkin pyrimme pelastumaan omalla uskonnollisuudellamme ja hyvillä töillämme. 19 Kun luin Raamatun kirjoituksia, aloin näet tajuta, etten koskaan löytäisi Jumalaa sillä yritysten ja epäonnistumisten tiellä, jolle laki johtaa. Ymmärsin, että Jumala hyväksyy minut, kun uskon Kristukseen. 20 Minut on ristiinnaulittu Kristuksen kanssa. Minä itse en enää elä, vaan Kristus elää minussa. Elän koko maanpäällisen elämäni luottaen Jumalan Poikaan, joka rakasti minua ja kuoli puolestani. 21 En voi pitää Kristuksen kuolemaa merkityksettömänä. Eihän hänen olisi tarvinnut kuolla, jos voisimme pelastua noudattamalla juutalaisten lakeja.

3 Voi miten tyhmiä te galatalaiset olette! Kuka kumma teidät on saanut pauloihinsa? Jeesuksen kuoleman merkityshän on ollut teille aivan selvä – niin tarkasti olen sen teille kuvannut. 2 Haluan nyt tehdä yhden kysymyksen: saitteko Pyhän Hengen siten, että yrititte noudattaa juutalaisten lakeja? Varmasti ette, sillä Pyhä Henki tuli teihin, kun olitte kuulleet Jeesuksesta ja yksinkertaisesti uskoitte, että hän pelastaa teidät. 3 Oletteko nyt seonneet kokonaan? Jos kerran ette lakia noudattamalla saaneet hengellistä elämää, miten sitten kuvittelette, että teistä lain avulla tulee vahvempia kristittyjä? 4 Olette joutuneet paljon kärsimään ilosanoman tähden. Onko se kaikki ollut turhaa? Sitä en haluaisi uskoa. 5 Vielä kerran: siksiö Jumala antaa teille Pyhän Hengen lahjan ja tekee keskellänne ihmeitä, että yritätte noudattaa lakeja? Ei, vaan siksi, että uskotte ja luotatte yksinomaan Kristukseen. 6 Myös Abraham joutui kokemaan tämän. Jumala kelpuutti hänet yhteyteensä

pelkästään sen tähden, että hän uskoi Jumalan lupauksiin. 7 Tästä näette, että todelliset Aabrahamin jälkeläiset ovat uskon ihmisiä, jotka luottavat kaikessa Jumalaan. 8 Raamattu näki kauas eteenpäin, tähän aikaan asti, jolloin Jumala pelastaa myös Kristukseen uskovat pakanakansojen jäsenet. Jumala kertoi tästä Aabrahamille kauan sitten: »Jälkeläistesi joukosta nousee Messias, joka on siunaukseksi kaikille kansoille.» Näin todella on: kaikki, jotka uskovat Kristukseen, saavat siunauksen yhdessä Aabrahamin kanssa. 10 Niitä taas, jotka uskovat pelastuvansa täyttämällä juutalaisten lait, odottaa Jumalan rangaistus. Raamattu sanoo selvästi: »Jumala rankaisee jokaista, joka rikkoo yhdenkin tähän kirjaan kirjoitetuista laeista.» 11 On siis selvää, ettei Jumala hyväksy lapsekseen ketään sen perusteella, että tämä yrittää noudattaa näitä lakeja. Tärkeintä on usko, niin kuin profeetta Habakuk Raamatussa sanoo: »Ihminen löytää todellisen elämän vasta uskoessaan Jumalaan.» 12 Uskon tie on aivan erilainen kuin lain tie, jonka mukaan ihminen pelastuu, kun tottelee hairahtumatta jokaista Jumalan lakia. 13 Mutta Kristus on maksanut meistä lunnaat ja vapauttanut meidät rangaistuksesta, joka lain rikkojalle kuuluu. Kirous, joka seuraa vääristä teoistamme, kohdistuu nyt häneen. Raamattuun on näet kirjoitettu: »Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu.» Jeesushan pantiin riippumaan puiseen ristiin. 14 Jumala siunaa nyt pakanoitakin samalla tavoin kuin hän lupasi siunata Aabrahamia, ja niin me kaikki kristityt voimme uskosta saada luvattua Pyhän Hengen. 15 Otan esimerkin arkielämästä. Jos testamentti on tehty ja virallisesti allekirjoitettu, ei siihen enää myöhemmin voi tehdä muutoksia. 16 Jumalakin lupasi jotain Aabrahamille ja hänen jälkeläiselleen. Huomaatko: Ei [jälkeläisille,] siis juutalaisille, vaan yhdelle [jälkeläiselle,] joka tietysti tarkoittaa Kristusta. 17 Jumala oli siis luvannut pelastaa häneen uskovat ihmiset ja vahvistanut tämän lupauksensa kirjallisesti. Sen vuoksi laki, jonka Jumala antoi neljäsataakolmekymmentä vuotta myöhemmin, ei voi tehdä mitättömäksi tai muuttaa hänen lupaustaan. 18 Jos lakia noudattamalla voitaisiin pelastua, niin onhan selvää, ettei tämä tie ole sama kuin Aabrahamin tie Jumalan yhteyteen, koska hän vain yksinkertaisesti uskoi Jumalan tekemän mitä on luvannut. 19 Miksi Jumala sitten antoi lakinsa? Se tapahtui lupauksen antamisen jälkeen ja sen tarkoituksena oli osoittaa ihmisille heidän syntiensä suuruus. Lain aikaa kesti kuitenkin vain Kristuksen tulemiseen asti. Hän oli se Aabrahamin jälkeläinen, jolle Jumala oli tarkoittanut lupauksensa. Laki annettiin enkelien välityksellä Moosekselle, joka sitten antoi sen kansalle. 20 Lupauksensa Jumala sen sijaan antoi itse suoraan

Aabrahamille ilman välittäjiä. **21** Ovatko Jumalan lait ja lupaukset sitten ristiriidassa keskenään? Eivät ollenkaan! Jos lakien noudattaminen olisi voinut tehdä meistä eläviä Jumalan lapsia, Jumalan ei olisi tarvinnut valmistaa toista tietä vapauteen – Raamatun mukaan olemme nimittäin kaikki synnin vankeja. Ainoa tie vapauteen on usko Jeesukseen Kristukseen. Se tie on auki jokaiselle, joka uskoo. **23** Ennen Kristuksen tuloa laki oli meidän vartijamme – olimme kuin turvasäilössä odottamassa sitä aikaa, jona Vapahtaja tulisi ja me voisimme uskoa häneen. **24** Yritän sanoa asian toisella tavalla. Laki kasvatti ja opetti meitä Kristuksen tuloon asti. Kun uskoimme häneen, pääsimme oikeaan Jumala-suhteeseen. **25** Nyt, kun Kristus on tullut, lakeja ei enää tarvita suojelemaan eikä ohjaamaan meitä hänen luokseen. **26** Nyt me kaikki olemme Jumalan lapsia siksi, että uskomme Jeesukseen Kristukseen. **27** Me olemme pukeutuneet Kristukseen, kun meidät on kastettu hänen yhteyteensä. **28** Emme enää ole juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, emme edes miehiä tai naisia, vaan pelkästään Kristuksen omina eläviä ihmisiä, jotka kuulumme yhteen. **29** Jos olemme Kristuksen omia, olemme myös oikeita Aabrahamin jälkeläisiä, ja Jumalan Aabrahamille antamat lupaukset koskevat myös meitä.

4 Vielä toinen esimerkki: jos isä kuolee ja jättää alaikäiselle pojalleen suuren omaisuuden, lapsen asema ei käytännössä ole juuri kummempi kuin talon orjankaan, vaikka koko isän omaisuus on itse asiassa hänen. **2** Pojan on toteltava holhoojiaan siihen asti, kunnes hän tulee isän määräämään ikään. **3** Me olimme hengellisessä mielessä tällaisia alaikäisiä lapsia ennen Kristuksen tuloa. Olimme uskonnollisten lakien ja säädösten orjia. **4** Mutta kun Jumalan aika tuli, hän lähetti Poikansa, joka syntyi ihmiseksi, lain alaiseksi, **5** vapauttamaan meidät lain mahdottomasta vaatimuksesta pelastaa itse itsemme. Hän tuli tekemään meidät Jumalan lapsiksi. **6** Ja koska olemme Jumalan lapsia, hän on antanut meihin Poikansa Hengen. Niinpä voimme kutsua Jumalaa rakkaaksi Isäksemme. **7** Emme ole enää orjia, vaan Jumalan omia lapsia. Ja koska kerran olemme hänen lapsiaan, meille kuuluu kaikki se, mitä hän omistaa. Näin hän on määrännyt. **8** Silloin kun ette vielä tunteneet Jumalaa, olitte kaikenlaisten kuviteltujen jumalien orjia. **9** Nyt olette löytäneet Jumalan – tai oikeastaan hän on löytänyt teidät. Miksi ihmeessä haluatte palata entiseen ja tulla uudestaan heikon, hyödyttömän uskonnon orjiksi? **10** Yritätte ansaita Jumalan suosiota sillä, että pidätte kiinni tietyistä päivistä, kuukausista, vuosista ja juhlista – kaikenlaisista tekemisistä ja tekemättä jättämisistä. **11**

Pelkään puolestanne. Onko koko vaivannäköni mennytkin hukkaan? **12** Rakkaat ystävät, teidän pitää suhtautua tähän asiaan samalla tavoin kuin minä, sillä minä olen yhtä vapaa lain kahleista kuin tekin aikaisemmin olitte. Ette halveksineet minua, kun olin ensimmäistä kertaa puhumassa teille, **13** vaikka olinkin sairas tuodessani teille sanoman Kristuksesta. **14** Sairauteni oli teille vastenmielinen, mutta te ette torjuneet minua ettekä ajaneet pois. Päinvastoin huolehditte minusta kuin olisin ollut Jumalan enkeli tai itse Jeesus. **15** Mihin nyt on kadonnut se ilo, jota silloin yhdessä tunsimme? Tiedän, että noihin aikoihin olisitte kaivaneet vaikka silmät päästänne ja antaneet minulle, jos siitä olisi ollut apua. **16** Vihaatko minua nyt, kun joudun sanomaan teille totuuden? **17** Nuo väärät opettajat, jotka kovin hanakasti tavoittelevat suosiotanne, eivät katso teidän parastanne. He haluavat saada teidät eroon minusta, että rupeaisitte heidän kannattajikseen. **18** On tietysti hyvä, jos ihmiset ovat teille pyyteettömän ystävällisiä muulloinkin kuin silloin, kun minä olen luonanne! **19** Omat lapseni, millaista tuskaa te minulle tuotatte! On kuin minun olisi uudestaan synnyttävä teidät. Odotan hartaasti sitä hetkeä, jona vihdoin Kristus alkaa näkyä teistä. **20** Miten mielelläni olisin nyt siellä, sillä en haluaisi kirjoittaa teille näin. Täältä käsin en pysty tekemään oikein mitään. **21** Kuulkaahan nyt, ystävät, jotka luulette pelastuvanne juutalaisten lakeja tottelemalla: ettekö tajua, mitä lait todella merkitsevät? **22** Raamatun mukaan Aabrahamilla oli kaksi poikaa. Toisen oli synnyttänyt hänen orjavaimonsa, toisen taas vapaa vaimo. **23** Orjavaimon lapsen syntymään ei liittynyt mitään epätavallista. Sen sijaan vapaa vaimo sai lapsen vasta, kun Jumala oli antanut siitä erityisen lupauksen. **24** Tämä kertomus kuvaa kahta eri liittoa, vanhaa ja uutta. Edellinenhän perustui lakiin. Siinä vuorella Jumala antoi Moosekselle kymmenen käskyään. Arabit muuten sanovat tuota vuorta »Haagarin vuoreksi». Tässä minun vertauksessani Aabrahamin orjavaimo Haagar esittää Jerusalemiä. Se on juutalaisten uskonnon keskuspaikka, ja juutalaiset, jotka yrittävät pelastua tottelemalla lakia, ovat sen orjalapsia. **26** Meidän keskuspaikkamme, äitikaupunkimme, on taivaan Jerusalem, joka ei ole juutalaisten lakien orja. **27** Tätä Jesaja tarkoitti ennustaessaan: »Lapseton nainen, nyt sinä voit olla iloinen ja huutaa riemusta, vaikkei sinulla ennen ole ollutkaan lasta. Minä annan sinulle paljon lapsia – enemmän kuin orjavaimolle.» **28** Hyvät ystävät, lisäkin tavoin me olemme niitä lapsia, jotka Jumala lupasi antaa. **29** Ne, jotka tahtovat, että me noudatamme juutalaisten lakeja, vainoavat meitä nyt samalla tavalla kuin Ismael, orjan poika, vainosi lisakia. Me olemme syntyneet Pyhän

Hengen vaikutuksesta lupauksen mukaan kuten lisä. 30 Raamattu kertoo, että Jumala käski Aabrahamin lähettää pois orjavaimon ja tämän pojan, koska poika ei olisi voinut periä Aabrahamin omaisuutta yhdessä vapaan vaimon pojan kanssa. 31 Hyvät ystävät, me emme ole orjan – juutalaisten lain – lapsia, vaan vapaita lapsia, jotka Jumala on ottanut omikseen siksi että uskomme.

5 Kristus on siis vapauttanut meidät. Säilyttäkää vapautenne älkääkä ryhtykö uudestaan lain orjiksi. 2 Kuunnelkaa minua nyt, sillä on kysymys hyvin vakavasta asiasta: jos toivotte ympärileikkauksen avulla pääseväne oikeaan Jumala-suhteeseen, Kristuksen pelastusteosta ei ole teille mitään hyötyä. 3 Toistan vielä: jokainen, joka yrittää päästä Jumalan suosioon ympärileikkauttamalla itsensä, joutuu tottelemaan täydellisesti kaikkia juutalaisten lakeja, tai hän on tuhon oma. 4 Olette hylänneet Kristuksen, jos pyritte kelpaamaan Jumalalle tottelemalla noita lakeja. Näin olette kieltäytyneet ottamasta vastaan Jumalan armahdusta. 5 Jumalan Henki on lahjoittanut meille sen toivon, että Kristus on kuolemallaan tehnyt meistä Jumalan lapsia. 6 Kristus onkin antanut meille ikuisen elämän, eikä meidän tarvitse kantaa huolta siitä, onko meidät ympärileikattu vai ei – tarvitsemme vain rakkauden pohjalta toimivaa uskoa. 7 Asianne olivat aluksi oikein hyvin. Kuka teitä nyt estää seuraamasta totuutta? 8 Ei ainakaan Jumala, sillä hän antoi teille Kristuksen tähden vapauden. 9 Yksi harhaan joutunut ihminen tartuttaa koko joukon. 10 Uskon, että Herra antaa teille uudestaan sen näkemys, joka minulla näissä asioissa on. Jumala kyllä tuomitsee sen ihmisen – olkoonpa kuka tahansa –, joka päännne on sekoittanut. 11 Jotkut väittävät, että minä muka pitäisin ympärileikkausta ja juutalaisten lakien seuraamista välttämättömänä. Jos niin opettaisin, ei minua varmaan vainottaisi, sillä niistä puhuminenhan ei loukkaa ketään. Se, että minua yhä vainotaan, osoittaa minun korostavan Kristuksen uhrikuolemaa ainoana pelastumisen perustana. 12 Saisivat vaikka kuohita itsensä, nuo ympärileikkauksesta jankuttavat opettajanne! 13 Hyvät veljet! Olette päässeet vapaaksi. Ette kuitenkaan ole vapaita tekemään väärin, vaan vapaita rakastamaan ja palvelemaan toisianne. 14 Koko Jumalan laki voitaisiin tiivistää yhdeksi käskyksi: »Rakasta muita niin kuin itseäsi.» 15 Mutta jos ette voi olla käymättä toistenne kimppuun, niin varokaa sentään, ettette ota toisianne hengiltä. 16 Totelkaa Pyhää Henkeä. Hän ilmoittaa teille, miten teidän on eletävä. Kun tottelette häntä, ette tee sitä, mihin vanha ja paha minänne teidät muuten ajaisi. 17 Luonnostamme näet teemme pahaa ja taas

pahaa – aivan päinvastoin kuin Pyhä Henki tahtoo. Mutta kun Pyhä Henki saa tahtonsa toteutumaan, teemme hyvää vastoin luontoamme. Nämä kaksi voimaa taistelevat meissä jatkuvasti vallasta. 18 Kun Pyhä Henki johtaa teitä, teidän ei enää tarvitse pakottaa itseänne tottelemaan juutalaisten lakeja. 19 Kun elätte omien pahojen taipumusten mukaan, seurauksetkin näkyvät: vastuuton ja rietas elämä, 20 epäjumalanpalvelus, noituus, viha, riita ja suuttuminen, oman edun tavoittelu keinoista piittaamatta, valittelu ja arvostelu, oman ryhmän näkeminen ainoaksi oikeaksi, väärä oppi, 21 kateus, murha, juopottelu, yletön juhliminen ja kaikki sellainen. Olen ennenkin sanonut ja toistan vielä, että jos jonkun elämä on tällaista, hän ei peri Jumalan valtakuntaa. 22 Mutta kun Pyhä Henki hallitsee elämäämme, meissä kasvavat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, hyväntahtoisuus ja itsehillintä. 23 Nämä eivät ole ristiriidassa myöskään juutalaisten lakien kanssa. 24 Ne, jotka ovat Jeesuksen omia, ovat naulinneet pahat, luontaiset halunsa hänen ristilleen. 25 Jos me elämme nyt Pyhän Hengen voimasta, meidän on seurattava hänen ohjaustaan kaikilla elämämme alueilla. 26 Silloin emme etsi ihmisten suosiota tai kunniaa eikä meidän tarvitse tulla kateellisiksi ja säälimättömiksi.

6 Rakkaat ystävät, jos huomaatte, että jokin synti on saanut vallan jossakin kristityssä, menkää nöyrinä hänen luokseen ja neuvokaa hänet ystävällisesti takaisin oikealle tielle. Voihan käydä niinkin, että seuraavana kerralla itse olette harhateillä. 2 Auttakaa toisianne vaikeuksissa ja ahdistuksissa. Silloin tottelette Kristuksen käskyä. 3 Jos joku pitää itseään liian arvokkaana sellaiseen, hän elää itsepetoksen vallassa: hän ei ole yhtään mitään. 4 On tärkeää, että jokainen tekee työnsä parhaansa mukaan, sillä silloin hän saa siitä tyydytystä eikä hänen tarvitse vertailla itseään muihin. 5 Ei meistä kukaan ole täydellinen, kaikilla on omat vaikeutensa. 6 Niiden, jotka saavat Jumalan sanan opetusta, pitäisi antaa siitä opettajalleen korvaus. 7 Älkää antako johtaa itseänne harhaan. Ette te voi elää Jumalasta välittämättä. Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää. 8 Jos hän kylvää omien pahojen halujensa mukaan, hänen on myös niitettävä huono sato: hengellinen kuolema. Mutta jos hän kylvää Pyhän Hengen johtamana, hän saa niittää hyvän sadon: ikuisen elämän. (aiönios g166) 9 Meidän ei pidä väsyä tekemään sitä mikä on oikein. Aikaa myöten saamme koota Jumalan siunauksen sadon, jos emme masennu ja väsy kesken. 10 Tämän vuoksi meidän pitäisi, aina kun voimme, tehdä hyvää kaikille ja varsinkin kristityille. 11 Lisään nämä loppurivit tähän omakätisesti. Katsokaa, miten suurin kirjaimin teille kirjoitan!

12 Niillä, jotka yrittävät pakottaa teitä ympärileikkauttamaan itsenne, on vain yksi vaikutin: he joutuisivat vainottaviksi, jos myöntäisivät, että Kristuksen kuolema yksin pelastaa, ja vainolta he tietenkin haluavat säästyä. 13 Eivät ne, jotka on ympärileikattu, itsekään noudata juutalaisten lakeja. He haluavat, että teidätkin ympärileikattaisiin, voidakseen kehua saaneensa teistä oppilaita. 14 Suokoon Jumala, etten ikinä ylpeilisi mistään muusta kuin Jeesuksen rististä. Tuon ristin takia on kiinnostukseni maailman tärkeinä pitämiin asioihin kuollut kauan sitten, ja samaten maailma on lakannut olemasta kiinnostunut minusta. 15 Ei merkitse mitään, onko meidät ympärileikattu vai ei. Tärkeää on vain se, olemmeko uudestisyntyneet. 16 Toivotan Jumalan armoa ja rauhaa teille kaikille, jotka elätte tämän periaatteen mukaan, ja kaikille niille, jotka ovat todella Jumalan kansaa! 17 Älkää enää nousko minua vastaan näissä asioissa. Minulla on Jeesuksen arvet ruumiissani; minut on merkitty Jeesuksen orjaksi. 18 Rakkaat uskonystävät! Olkoon Jeesuksen Kristuksen armo teidän jokaisen elämän perustana.

Efesolaisille

1 Rakkaat Efeson kristityt, te Herralle uskolliset ystäväni! Tämä kirje on Paavalilta, jonka Jumala on lähettänyt levittämään sanomaa Jeesuksesta Kristuksesta. **2** Olkoon Jumala, meidän Isämme, ja Jeesus Kristus, Herramme, teille armollinen ja antakoon hän teille rauhansa. **3** Kiitos Jumalalle, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isälle, siitä että hän on siunannut meitä kaikilla taivaan hengellisillä lahjoilla lähettäessään Kristuksen. **4** Kauan sitten, jo ennen kuin loi maailman, Jumala valitsi meidät omikseen sen perusteella, mitä Kristus myöhemmin tekisi puolestamme. Kun Jumala nyt katsoo meitä rakkautensa läpi, olemme puhtaita ja virheettömiä. **5** Jumalan suunnitelma oli sellainen, että hän ottaa meidät omaan perheeseensä lähettämällä Jeesuksen Kristuksen kuolemaan puolestamme. Hän myös toteutti suunnitelmansa, koska rakasti meitä. **6** Kiitos siis Jumalalle hänen käsittämättömän suuresta hyvydestään, kun hän lähetti oman rakkaan Poikansa meille pelastajaksi! Hän ottaa meidät yhteyteensä sen perusteella, mitä Jeesus teki, **7** ja pyyhkii pois kaikki syntimme hänen verensä tähden. Niin rajattomasti Jumala meitä rakastaa. **8** Jumalan armoa on sekin, että saamme häneltä viisautta ja opimme ymmärtämään, mikä on meille parasta. **9** Jumala on paljastanut meille salaisen päätöksensä lähettää Kristus maan päälle – päätöksen, jonka hän teki armahtavan rakkautensa tähden. **10** Hänen täydelliseen suunnitelmaansa kuului, että hän määräämään aikana kokoaisi yhteen meidät kaikki – koko luomakunnan – olimmepa sitten taivaassa tai maan päällä. Ja niin saamme elää hänen ja Kristuksen luona ikuisesti. **11** Edelleen hänen suunnitelmaansa kuului sekin, että hän jo etukäteen valitsi meidät omikseen, ja kaikkihan toteutuu aivan niin kuin hän on säättänyt. Olemme siis nyt hänen lapsiaan ja saamme periä hänen rikkautensa. **12** Jumala järjesti kaiken tällä tavoin, että kiittäisimme häntä näistä suurenmoisista lahjoista ja antaisimme hänelle kunnian – olemmehan me ensimmäisiä, jotka uskovat Kristukseen. **13** Olette saaneet Pyhän Hengen merkiksi siitä, että olette Kristuksen omia – samoin kuin ovat saaneet kaikki muutkin, jotka ovat kuulleet ilosanoman pelastuksesta ja uskoneet häneen. Pyhä Henkihän on luvattu kaikille kristityille. **14** Pyhä Henki on Jumalan meille antama takuu siitä, että Jumala pitää lupauksensa. Hän, joka on ostanut meidät omikseen, takaa sen, että hän kerran myös ottaa meidät luokseen. Meillä on todella syytä kiittää Jumalaa, joka on suunnitellut kaiken näin ihmeellisesti! **15** Olen kiittänyt Jumalaa teistä siitä lähtien, kun kuulin uskostanne

Heraan Jeesukseen ja rakkaudestanne kaikkia kristittyjä kohtaan. Pyydän rukouksissani suurta Jumalaa, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää, antamaan teille viisautta, että todella ymmärtäisitte, kuka Kristus on ja mitä hän on teidän puolestanne tehnyt. **18** Pyydän, että Jumala antaisi teille hengellisen näkökyvyn, että saisitte edes jonkinlaisen aavistuksen siitä ilosta, joka teitä odottaa Jumalan luona. **19** Rukoilen, että alkaisitte tajuta, kuinka valtavan suurena hänen voimansa tulee niiden avuksi, jotka häneen uskovat. Se on sama voima, joka herätti Kristuksen kuolleista ja korotti hänet taivaaseen kunniapaikalle, Jumalan oikealle puolelle. **21** Näin Kristus sai sellaisen aseman, että kaikki kuninkaat, hallitsijat, diktaattorit ja poliittiset johtajat jäävät hänen rinnallaan varjoon. Hänen asemansa on korkeampi kuin kenenkään toisen nyt tai koskaan tulevaisuudessa. (aiōn **g165**) **22** Jumala on alistanut kaiken hänen valtaansa. Hän on siis seurakunnan ylin johtaja, sen pää. **23** Seurakunta on Kristuksen ruumis, ja Kristus elää seurakunnassaan. Hän antaa sille kaiken ja tekee kaiken täydelliseksi.

2 Ennen teillekin kuului Jumalan tuomio syntienne vuoksi. **2** Kuljitte joukon mukana ja olitte täynnä syntiä. Tottelitte saatanaa, pahuuden valtiasta. Hän tekee edelleen työtään niiden sydämessä, jotka ovat Herraa vastaan. (aiōn **g165**) **3** Sellaisia mekin ennen olimme. Sisimpämme pahuus tuli näkyviin elämästämme. Itsekkyys ja pahat ajatukset veivät meidät kaikenlaiseen pahuuteen. Teimme pahaa, koska olimme syntyneet pahoiksi, ja niin ansaitsimme Jumalan vihan kuten kaikki muutkin. **4** Mutta Jumala haluaa armahtaa. Hän rakastaa meitä niin paljon, **5** että vaikka olimme hengellisesti kuolleita ja syntimme tuomitsemia, hän antoi meille uuden elämän herättäessään Kristuksen kuolleista. Vain hänen armostaan meidät on pelastettu. **6** Hän herätti meidät hengellisestä kuolemasta elämään Kristuksen mukana. Elämme nyt Kristuksen kanssa Jumalan valtakunnassa. Ja tähän asemaan olemme päässeet sen ansiosta, mitä Kristus teki. **7** Olemme siis esimerkkeinä siitä, miten äärettömän suuri Jumalan armo on. (aiōn **g165**) **8** Me pelastumme hänen rakkautensa tähden, joka on tullut osaksemme ilman omaa ansiotamme, kun uskomme Kristukseen. Pelastus ei ole palkkio siitä hyvästä, mitä ehkä olemme tehneet. Kukaan meistä ei voi Jumalan edessä ylpeillä suorituksistaan. Miten suuri lahja pelastuksemme onkaan! **10** Jumala itse on tehnyt meidät siksi mitä olemme ja antanut meille uuden elämän Kristuksen Jeesuksen yhteydessä. Ennen aikojen alkua hän on myös suunnitellut, että eläisimme tätä uutta elämää muita auttaen. **11** Älkää unohtako, että olitte kerran pakanoita

ja juutalaisten mielestä jumalattomia ja epäpuhtaita. Tosin heidän omakin sisimpänsä oli epäpuhdas huolimatta siitä, että he noudattivat uskonnollisia menoja ja ympärileikkautivat itsensä merkiksi jumalaisuudestaan. **12** Muistakaa, että ennen olitte täysin erossa Kristuksesta: olitte vailla Jumalan valtakunnan kansalaisoikeuksia, eivätkä Jumalan lupaukset siis kuuluneet teille. Olitte eksyksissä ja elite ilman Jumalaa ja ilman toivoa. **13** Mutta nyt olette Jeesuksen Kristuksen omia. Vaikka kerran olittekin kaukana Jumalasta, olette nyt päässeet aivan lähelle häntä sen tähden, että Kristus on vuodattanut verensä teidän puolestanne. **14** Kristus itse on meille tie rauhaan. Hän on saanut aikaan rauhan meidän juutalaisten ja teidän muiden välille tekemällä meistä samaa perhettä: hän on purkanut meitä erottaneen muurin. **15** Hänen kuolemansa kumosi koko juutalaisten lakien järjestelmän tienä pelastukseen. Siten hän teki näistä kahdesta toisilleen vihamielisestä ryhmästä yhden uuden kokonaisuuden ja sai näin aikaan rauhan. **16** Nyt olemme saman ruumiin jäseniä. Olemme sovinnossa sekä toistemme että Jumalan kanssa. Vihan valta murtui Jeesuksen kuollessa ristillä. **17** Hän on ilmoittanut tämän ilosanoman rauhasta teille pakanoille, jotka olitte Jumalasta hyvin kaukana, ja meille juutalaisille, jotka olimme häntä lähellä. **18** Nyt me, sekä juutalaiset että pakanat, saamme Kristuksen tähden lähestyä Isää yhdessä, kun meillä kaikilla on Pyhä Henki. **19** Nyt te ette enää ole Jumalalle vieraita ettekä hänen valtakuntansa ulkopuolella, vaan kuulutte kaikkien muiden Kristukseen uskovien kanssa Jumalan omaan perheeseen. Olette hänen valtakuntansa kansalaisia. **20** Te olette Jumalan pyhän temppelin rakennuskiviä, joista nyt rakennetaan apostolien ja profeettojen laskemalle perustukselle. Koko rakennuksen kulmakivenä on itse Jeesus Kristus, johon meidät on liitetty. **22** Näin Pyhä Henki on yhdistänyt teidätkin Kristukseen ja toisiin kristittyihin.

3 Rukoilen nyt puolestanne täällä vankilassa, jonne jouduin siksi, että olen julistanut teille, pakanoille, Kristusta. **2** Te tiedättekin jo, että Jumala on antanut minulle tämän erityistehtävän: osoittaa teille pakanoille, että Jumalan armo kuuluu myös teille. Olenhan kirjoittanut tästä jo aikaisemmin. Pakanoiden pelastamiseksi tekemänsä suunnitelman on Jumala itse ilmaissut minulle. **4** Sanon tämän, että ymmärtäisitte, miten olen päässyt perille näistä asioista. **5** Jumala ei ole aikaisemmin ilmaissut tätä salaisuutta kansalleen, mutta nyt hän on antanut Pyhän Hengen paljastaa sen hänen apostoleilleen ja profeetoilleen. **6** Salaisuus oli siis se, että myös pakanoille kuuluu

aivan kuten juutalaisillekin täysi osuus niistä rikkauksista, jotka Jumalan lapset saavat omakseen. Sekä pakanoita että juutalaisia kutsutaan tulemaan hänen seurakuntansa jäseniksi. Molemmat saavat kaiken, mitä Jumala on luvannut antaa niille, jotka ottavat vastaan ilosanoman Kristuksesta. **7** Jumala on antanut minulle etuoikeuden kertoa kaikille tästä hänen suunnitelmastaan. Hän on antanut minulle myös voiman ja kyvyn suoriutua hyvin tehtävästäni. **8** Kuvitelkaa! Vaikka en ole tehnyt mitään ansaitakseni tätä etuoikeutta ja vaikka olen vähäpätöisin kristitty mitä ajatella saattaa – kuitenkin juuri minun osakseni on tullut tällainen erityinen ilo: saan kertoa pakanoille ehtymättömästä aarteesta, joka on heidän, kun he ottavat Kristuksen vastaan. **9** Saan selvittää jokaiselle, että Jeesus on pakanoidenkin pelastaja ja että Jumala – kaiken Luoja – oli alusta saakka näin suunnitellut. **(aiön g165)** **10** Miksi hän teki tällaisen suunnitelman? Siksi, että henkivallatkin tajuaisivat, miten täydellinen hänen viisautensa on, kun näkevät Jumalan koko perheen – sekä pakanoiden että juutalaisten – liittyvän Jeesuksen välityksellä yhdeksi seurakunnaksi. **11** tarkalleen Jumalan suunnitelman mukaan. **(aiön g165)** **12** Nyt me voimme mennä pelkäämättä aivan lähelle Jumalaa. Kun tulemme Kristukseen luottaen, tiedämme varmasti, että Jumala ottaa meidät avosylin vastaan. **13** Älkää menettäkö rohkeuttanne, vaikka olen vankilassa ja joudun kärsimään. Pitäkää kunniana sitä, että saan kärsiä vainoa Kristuksen tähden teidänkin puolestanne. **14** Kun ajattelen Jumalan viisauden suuruutta, polvistun ja ylistän häntä, joka on Isä kaikille niille, jotka kuuluvat hänen perheeseensä – osa heistä on taivaassa ja osa maan päällä. **16** Rukoilen silloin, että Jumala antaisi ihmeellisistä, rajattomista voimavaroistaan teille Pyhän Henkensä sisäisen voiman. **17** Pyydän myös, että Kristus saisi yhä täydellisemmin vallata sydämenne ja elää teissä, jotka uskotte häneen. **18** Juurtukaa syvälle Jumalan suuren rakkauden maaperään. Jospa voisitte tuntea ja ymmärtää – niin kuin kaikkien Jumalan lasten tulisi – miten pitkä, miten laaja, miten syvä ja miten korkea Jumalan rakkaus todella on! **19** Avatkaa elämäenne hänen rajattomalle rakkaudelleen, vaikka ette koskaan pystykään sen suuruutta täysin tajuamaan. Ja niin lopulta Jumala täyttää koko olemuksenne. **20** Kunnia Jumalalle, jonka valtava voima pystyy tekemään meissä paljon enemmän kuin uskallamme pyytää rohkeimmissakaan rukouksissamme tai edes ajatella ja toivoa. **21** Ylistäköön seurakunta Jumalaa Jeesuksesta Kristuksesta nyt ja ikuisesti. **(aiön g165)**

4 Minä, joka olen vankilassa sen tähden, että palvelen Herraa, pyydän teitä elämään niin kuin Jumalan kutsun

arvo edellyttää. Onhan teidät kutsuttu uuteen elämään. **2** Olkaa nöyriä ja ystävällisiä. Koska rakastatte toisianne, suhtautukaa kärsivällisesti ja suvaitsevasti toinen toistenne vikoihin. **3** Tehkää kaikenne, että teidän välillänne säilyisi Pyhän Hengen rakentama yhteys ja rauha. **4** Olemme saman ruumiin jäseniä. Meillä on sama Henki, ja meille kaikille on luvattu sama suuri tulevaisuus. **5** Meillä on vain yksi Herra, yksi usko ja yksi kaste. **6** Meillä kaikilla on myös sama Jumala ja Isä, joka on hallitsijamme. Hän, joka on suurempi kuin kukaan muu, vaikuttaa meissä ja käyttää meitä jokaista tarkoitustensa toteuttamiseen. **7** Kristus on lahjojensa runsaudesta antanut meille kullekin oman lahjan – sen mukaan, mitä hän katsoo kunkin tarvitsevan. **8** Erään psalmin kirjoittaja puhuu tästä sanoessaan, että Kristus antoi runsaita lahjoja ihmisille noustuaan kuolleista, voitettuaan saatanan ja palattuaan voittajana taivaaseen. **9** Huomatkaa: siinä sanotaan, että hän palasi taivaaseen. Tämä merkitsee, että hänen oli ensin täytynyt tulla sieltä maailmaan, ihmisen osaan, jopa alhaiseen asemaan. **10** Mutta juuri hän, joka tuli tänne ihmiseksi, nousi myös taivaan kunniaan. Ja niin kaikki, alimmasta ylimpään, on täynnä hänen läsnäolonsa. **11** Tällaisia ovat Kristuksen lahjat, joita hän on meille antanut: Muutamista hän on tehnyt apostoleja – hänen ylönousemuksensa todistajia ja seurakunnan perustajia. Joistakin hän on tehnyt profeettoja: he puhuvat seurakunnalle Jumalan salaisuuksia. Evankelistan lahjan saaneet voittavat yhä uusia ihmisiä Kristukselle. Joillakin on sellainen lahja, että he pystyvät huolehtimaan Jumalan kansasta kuin paimen lampaista; he osaavat johtaa ihmisiä ja opettaa heitä elämään Jumalan tahdon mukaan. **12** Miksi hän antaa meille tällaisia lahjoja? Koska Jumalan kansa on varustettava palvelemaan häntä paremmin: rakentamaan seurakuntaa, Kristuksen ruumista, niin että se saa lisää voimaa ja hengellistä kypsyä. **13** Päämäärä on, että me kaikki uskoisimme Jeesukseen, Jumalan Poikaan, ja tulisimme uskossamme aikuisiksi – niin että Kristus täyttäisi kokonaan meidän olemuksemme. **14** Silloin emme enää kuin lapset usko mitä tahansa mitä meille sanotaan, vaikka joku saisi valheen näyttämään totuudelta. **15** Sen sijaan meidän puheitamme, toimintaamme ja koko elämäämme ohjaavat rakkaus ja totuus, jotka liittävät meidät yhä lujemmin Kristukseen. Hän on ruumiinsa, siis seurakunnan, pää, **16** ja hänen johdollaan koko ruumis liittyy virheettömästi yhdeksi kokonaisuudeksi. Jäsenet tukevat toisiaan, niin että koko ruumis kehittyy terveesti ja rakkaus hallitsee sitä. **17** Antakaa minun sanoa teille Herran puolesta: älkää enää eläkö niin kuin ne, jotka eivät tunne Kristusta ja harhailevat

sen vuoksi vailla päämäärää. **18** Koska he ovat paaduttaneet itsensä, heidän sydämessään vallitsee pimeys, eivätkä he voi ymmärtää mitään Jumalan antamasta elämästä. **19** He eivät enää välitä siitä, mikä on oikein ja mikä väärin, vaan ahnehtivat itselleen kaikkea, tavoittelevat sokeasti nautintoja ja etsivät omaa etuaan. **20** Mutta eihän Kristus ole opettanut teitä sillä tavoin elämään! **21** Jos olette todella kuulleet hänen äänensä ja nähneet millainen hän on, **22** niin pankaa pois vanha minänne, joka ajoi teidät pahaan ja joka on läpikotaisin turmeltunut, täynnä himoja ja valhetta. **23** Teidän asenteidenne ja ajatustenne on uudistuttava. **24** Teistä on tultava uudenlaisia ihmisiä: Jumalaa tottelevia, sisäisesti puhtaita. Pukeutukaa tällaiseen Jumalan antamaan uuteen ihmisyyteen. **25** Älkää enää valehdelko toisillenne, vaan puhukaa totta. Kristushan on liittänyt meidät yhteen, ja jos valehtelemme, vahingoitamme itseämmekin! **26** Jos suututte, älkää tehkö syntiä olemalla pitkävihaisia, vaan selvittäkää asia jo samana päivänä. **27** Jos elättelette kaunaa sisimmässänne, annatte kiusaajalle suuren vallan elämässänne. **28** Jos joku on varastanut, hänen täytyy lakata varastamasta ja alkaa sen sijaan tehdä rehellistä työtä voidakseen auttaa puutteessa olevia. **29** Älkää puhuko sopimattomia. Sanokaa vain se, mikä on hyvää ja hyödyksi ja siunaukseksi keskustelutovereillenne. **30** Älkää tuottako Pyhälle Hengelle murhetta elämällänne. Hän on teissä kuin takuuna siitä, että tekin saatte olla mukana sinä päivänä, jona pelastus synnistä toteutuu täydellisesti. **31** Älkää enää olko katkeria, huonotuulisia tai vihaisia. Riita, kovat sanat ja muu epäsope eivät kuulu teidän elämäänne. **32** Olkaa sen sijaan ystävällisiä ja hyviä toisillenne. Antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on Kristuksen tähden antanut teille anteeksi.

5 Noudattakaa Jumalan tahtoa kaikessa mitä teette. Olettehan hänen rakkaita lapsiaan. **2** Rakastakaa toisianne! Silloin seuraatte Kristuksen esimerkkiä: hän rakasti teitä ja antoi itsensä uhriksi Jumalalle pyyhkiäkseen pois teidän syntinne. Tämä rakkaudenteko oli Jumalalle mieluisen. **3** Älkää sietäkö keskuudessanne minkäänlaista riittautta, moraalittomuutta tai ahneutta. Katsokaa, ettei kukaan voi syyttää teitä mistään sellaisesta. **4** Tyhjät ja kaksimieliset puheet eivät sovi teidän suuhunne. Muistuttakaa sen sijaan toisianne Jumalan hyvytydestä ja kiittäkää häntä. **5** Voitte olla varmat siitä, ettei Kristuksen ja Jumalan valtakunta kuulu siveettömille tai ahneille. Ahne ihminen on itse asiassa epäjumalanpalvelija, sillä hän rakastaa maallista hyvää enemmän kuin Jumalaa. **6** Monet puolustelevat näitä syntejä,

mutta älkää antako heidän pettää itseänne, sillä he vetävät päällensä Jumalan vihan. 7 Älkää edes seurustelko heidän kanssaan. 8 Vaikka teidän sydämenne olikin kerran täynnä pimeyttä, niin nyt se on tulvillaan Jumalan antamaa valoa. Tämän tulisi myös näkyä käytöksestänne. 9 Koska olette löytäneet valon, teidän on tehtävä sitä, mikä on hyvää ja oikein ja totta. 10 Ottakaa selville, miten Jumala tahtoo teidän elävän. 11 Älkää menkö mukaan mihinkään pimeyden tekoihin, vaan päinvastoin ojentakaa niihin osallistuvia ja osoittakaa heidän rikkomuksensa. 12 Olisi häpeä jo mainitakin tästä, mitä Jumalalle selkänsä kääntäneet ihmiset salaa tekevät. 13 Mutta kun te osoitate heidän pahat tekonsa, valo paljastaa heille heidän syntinsä. Kun he tajuaavat olevansa väärrällä tiellä, jotkut heistäkin tulevat valon lapsiksi. 14 Tämän vuoksi Jumala sanoo Raamatun kirjoituksissa: »Herää, sinä joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus antaa sinulle valon.» 15 Katsokaa tarkasti, miten elätte, sillä tämä on vaikeaa aikaa. Älkää olko tyhmiä, vaan viisaita. Käyttäkää parhaalla mahdollisella tavalla jokainen tilaisuus tehdä hyvää. 17 Älkää toimiko harkitsemattomasti, vaan koettakaa päästä selville, mitä Jumala teiltä odottaa, ja tehkää se. 18 Varokaa juopumusta! Se vie teidät kierteeseen, josta ette pääse irti. Antakaa sen sijaan Pyhän Hengen hallita elämäännne. 19 Puhukaa keskenänne Herrasta. Ylistäkää häntä psalmeilla ja kiitoslauluilla. Soikoon myös sisimmässänne kiitos Herralle. 20 Kiittäkää aina kaikesta Isää, Jumalaamme, Herran Jeesuksen Kristuksen nimessä. 21 Osoittakaa kunnioitusta Kristukselle kunnioittamalla toinen toistanne. 22 Naimisissa oleville naisille sanon: antakaa miehellenne johtoasema avioliitossanne samalla tavalla kuin Herralle elämässänne. 23 Miehen on huolehdittava vaimostaan niin kuin Kristus pitää huolen seurakunnasta. Ja Kristus huolehti seurakunnasta siinä määrin, että antoi henkensä pelastaakseen sen. 24 Vaimon on taivuttava miehensä tahtoon hyvillä mielin aivan kuten seurakuntakin pyrkii tottelemaan Kristusta. 25 Miehet, rakastakaa vaimoanne niin kuin Kristus rakasti seurakuntaa: hän kuoli sen puolesta 26 tehdäkseen siitä kasteen ja Jumalan sanan avulla pyhän ja puhtaan. 27 Näin hän halusi saada aikaan seurakunnan, jossa ei olisi ainuttakaan tahraa eikä ryppyä tai muuta virhettä, vaan joka olisi pyhä ja moitteeton. 28 Tällä tavoin miehenkin olisi huolehdittava vaimostaan kuin omasta ruumiistaan. Koska mies ja hänen vaimonsa ovat siis yhtä, niin mies todellisuudessa palvelee ja rakastaa itseään rakastaessaan vaimoan. 29 Eihän kukaan vihaa omaa ruumistaan, vaan pitää siitä hyvää huolta aivan niin kuin Kristus seurakunnastaan, johon me kuulumme. 31 Raamatun mukaan mies ja vaimo ovat samaa ruumista:

»Miehen on naimisiin mennessään luovuttava isästään ja äidistään, jotta hän voi kokonaan liittyä vaimoonsa, ja niin näistä kahdesta tulee yksi.» 32 Tiedän, että tätä on vaikea käsittää, mutta avioliitto havainnollistaa myös sitä, miten me olemme Kristuksen ruumiin jäseniä. 33 Sanon siis uudestaan, että miehen on rakastettava vaimoan niin kuin itseään. Kuuluvathan he yhteen kuin ihmisruumiin osat. Vaimon puolestaan on arvostettava ja kunnioitettava miestänsä ja puhuttava hänestä hyvää.

6 Lapset, totelkaa vanhempianne, sillä se on oikea asenne. 2 Kunnioita isääsi ja äitiäsi. Tämä on Jumalan kymmenestä käskystä ensimmäinen, joka sisältää lupauksen: 3 jos kunnioitat vanhempiasi, elämäsi on pitkä ja Jumalan siunaama. 4 Sitten pari sanaa teille, vanhemmat. Älkää alituisesti rangaisko ja moittiko lapsianne. Niin teette heistä vain vihamielisiä ja katkeria. Kasvattakaa heitä Jumalan sanalla ja rakkaudella ohjaten. 5 Orjat, totelkaa isäntäänne ja yrittäkää tehdä työnne parhaalla mahdollisella tavalla. Palvelkaa häntä kuin palvelisitte Kristusta. 6 Älkää olko ahkeria vain silloin, kun isäntänne on paikalla, vaan tehkää joka hetki työnne iloisena ja tunnollisesti, niin kuin tekisitte sitä Kristukselle itselleen. Noudattakaa Jumalan tahtoa koko sydämestänne. 8 Muistakaa, että Herralta tulee kerran palkka kaikesta siitä hyvästä, mitä te teette, olittepa sitten orjia tai vapaita. 9 Isännät, teidän on kohdeltava palveluksessanne olevia oikein, aivan niin kuin kehotin heitäkin kohtelevaan teitä. Älkää uhkailko heitä, vaan muistakaa, että teillä on sama isäntä kuin heilläkin, Kristus, eikä hänen silmissään ole eriarvoisia ihmisiä. 10 Lopuksi haluaisin vielä muistuttaa kaikkia: antakaa Herran valtavan voiman vaikuttaa itsessänne. 11 Ottakaa käyttöönne Jumalan antama taisteluväri, niin että pystytte torjumaan saatanan hyökkäykset ja juonet. 12 Emmehän me taistelee ihmisiä vastaan, jotka ovat lihaa ja verta. Vastassamme ovat henkivallat, näkymättömän maailman pahat voimat, ne mahtavat, saatanalliset olennot ja pahuuden valtiat, jotka hallitsevat tässä maailmassa. (aiön g165) 13 Ottakaa sen tähden käyttöönne koko Jumalan antama taisteluväri, jotta voisitte vastustaa vihollista sen hyökätessä ja vielä senkin jälkeen seistä jaloillanne. 14 Kiinnittäkää totuus vyökseenne. Rintahaarniskananne teillä on ilo siitä, että Jumala on Jeesuksen tähden hyväksynyt teidät yhteyteensä. 15 Käyttäkää kenkinänne valmiutta levittää ilosanomaa, joka kertoo rauhasta Jumalan kanssa. 16 Kaikissa taisteluissa te tarvitsette kilveksenne uskon, jotta voisitte torjua saatanan palavat nuolet. 17 Lisäksi te tarvitsette pelastuksen kypärän ja Hengen miekan, joka on Jumalan sana. 18 Tarvitsette

myös rukousta aina ja joka tilanteessa. Siinä teitä auttaa Pyhä Henki. Vedotkaa häneen ja muistuttakaa häntä kaikesta mitä tarvitsette. Rukoilkaa myös vakavasti koko maailman kristittyjen puolesta. **19** Rukoilkaa minunkin puolestani ja pyytäkää Jumalaa panemaan suuhuni oikeat sanat, kun puhun ihmisille Herrasta ja selitän, että pelastus kuuluu pakanoillekin. **20** Olen nyt vankina siksi, että olen julistanut tätä Jumalan sanomaa. Rukoilkaa, että kykenisin edelleen myös täällä vankilassa puhumaan Kristuksesta rohkeasti, niin kuin minun pitäisi. **21** Tykikus, rakas veljemme ja uskollinen apulaiseni Herran työssä, kertoo teille tarkemmin kuulumisistani. **22** Lähetän hänet luoksenne varta vasten kertomaan, miten me voimme. Toivon hänen uutistensa rohkaisevan teitä. **23** Jumalan rauhaa teille, kristityt, sekä rakkautta ja uskoa, joka tulee Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta. **24** Jumalan armoa ja siunausta kaikkien teidän elämäännne – teidän, jotka rakastatte Herraamme Jeesusta Kristusta.

Filippiläisille

1 [Lähetäjät:] Paavali ja Timoteus, kaksi Jeesuksen Kristuksen palvelijaa. [Vastaanottajat:] Filippin kaupungin papit, diakonit ja kaikki kristityt. **2** Jumalan siunausta teille kaikille! Rukoilen, että Jumala, meidän Isämme, ja Herramme Jeesus Kristus antaisi rauhansa sydämeenne ja elämäänne. **3** Kun rukoilen puolestanne, ylistän teistä Jumalaa. **4** Niin iloinen olen muistaessani, **5** kuinka paljon te olette auttaneet minua hyvän uutisen levittämässä siitä saakka, jolloin itse kuulitte sen, aina tähän päivään asti. **6** Olen varma, että Jumala, joka on alkanut teissä hyvän työnsä, auttaa teitä tuntemaan yhä paremmin hänen rakkauttaan. Hän myös vie tämän työnsä päätökseen siihen päivään mennessä, jona Jeesus Kristus palaa maailmaan. **7** On luonnollista, että ajattelen teistä näin, sillä teillä on aivan erityinen sija sydämessäni. Yhdessä olemme puolustaneet totuutta ja vieneet ihmisille hyvän sanoman Kristuksesta. Yhdessä olemme saaneet kokea, että Jumala on kanssamme – sekä nyt, kun olen vankilassa, että silloin, kun olin vapaa. **8** Jumala yksin tietää, kuinka teitä rakastan ja ikävöin. Tämän rakkauden on Jeesus Kristus antanut sydämeeni. **9** Olen rukoillut, että oppisitte entistä paremmin tuntemaan Kristusta ja saisitte entistä enemmän rakkautta ihmisiä kohtaan. Olen myös rukoillut, että hengellinen arvostelukykynne kasvaisi. **10** Silloin pystytte selvästi erottamaan oikean väärästä ja olette sisäisesti puhtaita – aina Herran tuloon saakka – eikä kukaan pysty moittimaan teitä mistään. **11** Kun Jeesuksen teissä vaikuttamat hyvät teot ja asenteet ilmaisevat, että olette Jumalan lapsia, silloin kunnioitetaan ja ylistetään Herraa. **12** Rakkaat veljet, haluan teidän myös tietävän, että kaikki, mitä minulle nyt on tapahtunut, on vain edistänyt hyvän uutisen leviämistä. **13** Jokainen täällä – henkivartioston sotilaita myöten – tietää minun olevan kahleissa vain siitä syystä, että olen kristitty. **14** Minun vankilassa oloni ansiosta monet täkäläiset kristityt eivät enää pelkää vankeuteen joutumista. Nähdessään minun kärsivällisyyteni he ovat rohkeasti ruvenneet puhumaan Kristuksesta toisille. **15** On tietysti sellaisiakin, jotka julistavat hyvää sanomaa kateellisina siitä, että Jumala on käyttänyt minua työssään. He haluaisivat itselleen suuren sananjulistajan maineen! Mutta toisilla on puhtaammat vaikuttimet; **16** he julistavat rakkaudesta minuun, kun tietävät, että Herra on tuonut minut tänne puolustamaan totuutta. **17** Ne, jotka saarnaavat tehdäkseen minut kateelliseksi, kuvittelevat, että heidän menestymisensä saa minut suremaan vankeuttani. **18** Mutta olkootpa heidän vaikuttimensa mitkä tahansa, joka tapauksessa hyvää

sanomaa Kristuksesta julistetaan, ja siitä olen iloinen! **19** Minulla on muutenkin syytä iloon, sillä tiedän, että teidän rukoustenne ja Pyhän Hengen avulla tämä kaikki kääntyy minun parhaakseni. **20** Hartain toiveeni on, etten koskaan lannistuisi, vaan että olisin näissä koettelemuksissakin valmis puhumaan rohkeasti Kristuksen puolesta – aivan niin kuin olen ennenkin tehnyt – ja että tuottaisin aina kunniaa Kristukselle riippumatta siitä, elätkö vai kuolen. **21** Elämä merkitsee minulle tilaisuutta todistaa Kristuksesta, ja kuolema – niin, sen mukana tulee jotain vieläkin parempaa! **22** Mutta jos elämä antaa minulle mahdollisuuden voittaa uusia ihmisiä Kristukselle, silloin en todellakaan tiedä, olisiko parempi elää vai kuolla. **23** Olen kahden vaiheilla: joskus tahdon elää, joskus taas haluan mieluummin päästä Kristuksen luo. Minulle kuolema olisi tietysti paljon parempi. **24** Mutta jos jään eloon, voin olla avuksi teille. **25** Kyllä minua tarvitaan yhä täällä maan päällä, ja siksi olen varma, että saan vielä jonkin aikaa elää voidakseni auttaa teitä kasvamaan ja kokemaan uskon iloa. **26** Sitten kun taas pääsen käymään siellä, saatte kiittää Jeesusta Kristusta siitä, että olen elossa ja että hän on minua suojellut. **27** Mutta pääsinpä tulemaan luoksenne tai en, muistakaa aina elää niin kuin kristityn tulee. Silloin saan jatkuvasti hyviä tietoja siitä, kuinka te levitätte sanomaa Kristuksesta yhteisvoimin **28** ja rohkeasti vihollisista välittämättä. He näkevät tässä merkin omasta tuhostaan. Mutta teille se on selvä merkki siitä, että Jumala on puolellanne ja että olette saaneet häneltä ikuisen elämän. **29** Teille ei ole annettu etuoikeutta vain uskoa Kristukseen, vaan myös kärsiä hänen tähtensä. **30** Me taistelemme yhdessä tässäkin asiassa. Olette jo aikaisemminkin nähneet minun kärsivän hänen tähtensä, ja olen vieläkin keskellä suurta ja vaikeaa taistelua, niin kuin hyvin tiedätte.

2 Rohkaisevatko kristityt siellä toinen toistaan? Rakastetaanko minua niin paljon, että minua halutaan auttaa? Tajuatteko, mitä merkitsee, että olemme veljiä Kristuksessa ja että meissä on sama Henki? Oletteko lämminsydämisinä lähimmäisiä? **2** Antakaa minulle se ilo, että rakastatte toisianne, olette sydämenne pohjia myöten yksimielisiä ja teette yhdessä työtä saman päämäärän saavuttamiseksi. **3** Älkää olko itsekeskeisiä ihmissuosion tavoittelijoita. Olkaa sen sijaan nöyriä ja pitäkää toista itseänne parempana. **4** Älkää huolehtiko vain omista asioistanne, vaan olkaa kiinnostuneita myös toisista. **5** Teillä tulisi olla samanlainen asenne kuin Jeesuksella Kristuksella. **6** Vaikka hän oli Jumala, hän ei vaatinut omia oikeuksiaan, jotka olisivat hänelle kuuluneet. **7** Sen sijaan

hän luopui suuresta voimastaan ja kunniastaan ja tuli ihmiseksi, kaikkien palvelijaksi. **8** Vielä enemmänkin hän nöyryytti itseään: hän kuoli ristiillä kuin rikollinen. **9** Sen tähden Jumala nosti hänet taivaan kunniaan ja antoi hänelle nimen, joka on kaikkia muita nimiä suurempi. **10** Jeesuksen edessä on jokaisen sekä taivaassa että maan päällä ja sen alla olevan polvistuttava **11** ja tunnustettava Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra. **12** Rakkaat ystävät, kun olin siellä luonanne, te noudatitte aina tarkasti ohjeitani. Nyt kun olen sieltä poissa, teidän on entistäkin tarkemmin pidettävä huolta siitä, että teette niitä hyviä tekoja, jotka ovat pelastuksen seurauksena. Totelkaa Jumalaa häntä syvästi kunnioittaen ja sanoutukaa irti kaikesta, mikä on hänen tahtonsa vastaista. **13** Jumalahan antaa teille halun totella häntä ja toteuttaa hänen tahtoaan maailmassa. **14** Toimittakaa kaikki tehtävänne mukisematta ja vastaan panematta, **15** niin ettei teitä voida moittia mistään. Koska olette Jumalan lapsia, eläkää puhtaina ja moitteettomina tässä pimeässä maailmassa, jonka ihmiset ovat kieroja ja kovia. Loistakaa heidän keskellään kuin taivaan tähdet, **16** kun tarjoatte heille elämän sanomaa. Kuinka iloinen saankaan olla sitten Kristuksen saapuessa siitä, että työni teidän keskuudessanne kantoi niin kauniin sadon! **17** Jos minun on uhrattava henkeni pyrkinessäni vahvistamaan teidän uskoanne, olen kuitenkin iloinen. **18** Myös te saatte olla iloisia siitä, että minulla on etuoikeus kuolla teidän tähtenne. **19** Jos Herra tahtoo, lähetän pian Timoteuksen katsomaan teitä. Palattuuan hän voi sitten tuoda minulle rohkaisuksi teidän kuulumisenne. **20** Kukaan ei kanna teistä vastuuta sillä tavoin kuin Timoteus. **21** Kaikki muut huolehtivat enemmän omista asioistaan kuin Kristuksen työstä. **22** Mutta Timoteuksen te tunnette! Hän on ollut minulle kuin oma poika auttaessaan minua hyvän uutisen eteenpäin viemisessä. **23** Toivon, että voin lähettää hänet luoksenne heti, kun saan tietää miten minun käy. **24** Uskon Herran järjestävän niin, että pian itsekin pääsen katsomaan teitä. **25** Ennen sitä minun on kuitenkin lähetettävä Epafroditus takaisin teidän luoksenne. Lähetitte hänet tänne, kun minä olin avun tarpeessa, ja hän ja minä olemmekin olleet kuin veljekset. Yhdessä olemme tehneet työtä ja taistelleet rintaa rinnan. **26** Lähetän nyt hänet takaisin kotiin, sillä hänen on ollut ikävä teitä kaikkia, ja hän on ollut levoton siksi, että saitte kuulla hänen sairaudestaan. **27** Ja sairassaan todella olikin – kuoleman kielissä. Mutta Jumala armahti häntä ja myös minua, kun ei antanut minulle sellaista surua muiden huolteni lisäksi. **28** Niinpä lähetän hänet erityisen mielelläni takaisin luoksenne, sillä tiedän, kuinka kiitollisia te

olette nähdessänne hänet. Se tekee minutkin iloiseksi ja keventää huolteni painoa. **29** Ottakaa lämpimästi vastaan tämä Jumalan lapsi ja osoittakaa hänelle arvonantoa, **30** sillä hän vaaransi henkensä Kristuksen työn tähden ja oli lähellä kuolemaa yrittäessään auttaa minua siinä missä te ette välimatkan takia voineet.

3 Rakkaat ystävät, mitä ikinä tapahtuukin, olkaa iloisia siitä, että tunnette Herran. En kyllästy muistuttamaan teitä samoista asioista, ja teidän on hyvä kuulla tämä yhä uudestaan. **2** Varokaa vääriä työntekijöitä, noita vaarallisia koiria, jotka väittävät, että ihmisen on otettava juutalaisten ympärileikkaus voidakseen pelastua! **3** Ei tuo toimitus tee meistä Jumalan lapsia. Ainoa oikea ympärileikkaus on Jumalan palveleminen Pyhän Hengen voimalla. Me kristityt ylistämme Kristusta siitä, mitä hän on tehnyt puolestamme. Tajuamme, ettemme missään tapauksessa pysty pelastamaan itseämme. **4** Minulla jos kellään olisi syytä toivoa voivani vaikuttaa omaan pelastumiseeni. Jos ihminen yleensä voisi pelastua sen ansiosta, mikä hän on, niin minä ainakin voisin. **5** Minut ympärileikattiin, kun olin kahdeksan päivän ikäinen. Olin syntynyt puhdasveriseen juutalaiseen perheeseen, joka kuuluu Benjaminin sukuun. Minä jos kukaan olin siis oikea juutalainen. Lisäksi vielä lukeuduin fariseuksiin, jotka vaativat mitä ankarinta juutalaisten lakien ja tapojen noudattamista. **6** Ja mitä vilpittömyyteen tulee, olin niin innokas, että vainosin kristittyjen seurakuntaa ja yritin noudattaa jokaista oman uskontoni sääntöä ja määräystä viimeistä piirtoa myöten. **7** Nyt olen kääntänyt selkäni kaikelle sille, mitä ennen pidin suuressa arvossa. Olen pannut luottamukseni ja toivoni yksin Kristukseen. **8** Kaikki muu menettää arvonsa, kun vertaan sitä aarteeseen, joka on omani siksi, että tunnen Jeesuksen Kristuksen, Herrani. Olen työntänyt kaiken muun arvottomana syrjään omistaakseni vain Kristuksen **9** ja saadakseni olla yhteydessä häneen. Enää en kuvittelen pelastuvani siksi, että olen hyvä ihminen, tai siksi, että noudatan Jumalan lakeja, vaan uskon, että Kristus yksin pelastaa minut. Jumala hyväksyy minut yhteyteensä, koska turvaudun yksin Kristukseen ja siihen, mitä hän teki puolestani. **10** Nyt haluan vain oppia paremmin tuntemaan Kristusta, kokea sitä valtavaa voimaa, joka herätti hänet kuolleista, ja ymmärtää, mitä hänen kanssaan kärsiminen ja kuoleminen merkitsee. **11** Uskon ja toivon hänen kerran herättävän minutkin kuolleista. **12** En ole vielä perillä saakka enkä tarkoita olevani täydellinen. En ole vielä oppinut kaikkea, mitä minun pitäisi, mutta koska Kristus on voittanut minut, kuljen päämäärääni kohti. **13** Ei, rakkaat veljet, en

ole vielä perillä, mutta minun on lupa unohtaa mennyt ja kääntää katseeni tulevaisuuteen. **14** Ponnistan voimani päästäkseni maaliin ja saadakseni palkinnon. Palkintona on ikuinen elämä taivaassa Jumalan yhteydessä – sen perusteella, mitä Kristus teki puolestamme. **15** Toivon, että kaikki te, jotka olette kasvaneet uskossanne aikuisiksi, näette nämä asiat samassa valossa kuin minä. Mikäli olette eri mieltä jossakin kohden, uskon, että Jumala tekee asian teille selväksi, **16** jos seuraatte elämässänne sitä totuutta, jonka olemme yhdessä oppineet tuntemaan. **17** Rakkaat veljet, eläkää niin kuin minä. Olen yrittänyt antaa teille esikuvan. Ottakaa oppia myös niistä, jotka noudattavat esimerkkiäni. **18** Usein aikaisemmin olen sanonut teille ja sanon vieläkin aivan silmät kyynelissä: on monia, jotka pitävät itseään kristittyinä, mutta ovat itse asiassa Kristuksen ristin vihollisia. **19** He joutuvat kadotukseen, sillä vatsanpalvojia he ovat. He ylopeilevät sellaisesta, mitä heidän pitäisi hävetä, ja kantavat huolta vain tämän maailman asioista. **20** Mutta meidän kotimaamme on taivas, jossa pelastajamme Herra Jeesus Kristus on ja josta odotamme hänen paluutaan. **21** Kun hän tulee takaisin, hän muuttaa kuolevaisen ruumiimme samanlaiseksi taivaalliseksi ruumiiksi kuin hänellä itsellään on. Tämän hän tekee sillä voimalla, jolla hän hallitsee koko maailmankaikkeutta.

4 Rakkaat kristityt veljet, haluaisin kovasti nähdä teidät, sillä te olette minun iloni ja palkinto työstäni. Rakkaat ystävät, pysykaa uskollisina Herralle! **2** Tahdon nyt vedota kahteen naiseen, Euodiaan ja Syntykeen. Lakatkaa riitelemästä! Herran avulla se on mahdollista. Olkaa jälleen ystäviä keskenänne. **3** Sinua taas, uskollinen työtoverini, pyydän auttamaan näitä naisia, sillä he tekivät työtä yhdessä minun kanssani julistaessamme ihmisille hyvää sanomaa Kristuksesta. He uurastivat myös Klemensin ja muiden työtoverieni kanssa, joiden nimet on kirjoitettu ikuisen elämän kirjaan. **4** Olkaa aina iloisia Herran tuntemisesta! Sanon sen uudestaan: olkaa iloisia. **5** Toivon ihmisten näkevän, että te olette epäitsekkeitä ja huomaavaisia kaikissa tilanteissa. Muistakaa: Herra tulee pian. **6** Älkää kantako huolta mistään, vaan rukoilkaa sen sijaan kaikkea Jumalta. Kertokaa hänelle hätänne älkääkään unohtako kiittää häntä hänen vastauksestaan. **7** Jos teette näin, saatte kokea Jumalan rauhaa, joka on ihmeellisempää kuin mikään, mitä ihmisjärki voi käsittää. Hänen rauhansa pitää teidän ajatuksenne ja sydämenne sellaisina kuin Kristus tahtoo niiden olevan. **8** Päättyessäni nyt tätä kirjettä haluaisin sanoa, veljet, vielä yhden asian: kiinnittäkää ajatuksenne

siihen, mikä on totta, hyvää ja oikeaa. Ajatelkaa sellaista, mikä on puhdasta ja rakastettavaa ja nähkää ihmisistä heidän hyvät puolensa. Ajatelkaa kaikkea sitä, mistä voitte ylistää Jumalaa ja olla iloisia. **9** Toteuttakaa jatkuvasti käytännössä, mitä olette oppineet minulta ja nähneet minun tekvän. Rauhan Jumala on teidän kanssanne. **10** Kuinka kiitollisena ylistänkään Herraa siitä, että te autatte minua jälleen. Olettehan te aina olleet innokkaita tukemaan työtäni taloudellisesti, mutta viime aikoina teillä ei ole ollut siihen mahdollisuutta. **11** En tarkoita, että minulta koskaan olisi puuttunut mitään välttämätöntä, sillä olen oppinut olemaan tyytyväinen kaikissa olosuhteissa. **12** Osaan elää köyhyyden, mutta myös rikkauden keskellä. Joka tilanteessa pystyn olemaan tyytyväinen: kylläisenä ja nälkäisenä, vauraudessa ja puutteessa. **13** Kestän mitä tahansa, mihin Jumala minut johdattaa – Kristuksen avulla, joka antaa minulle voimaa. **14** Olette joka tapauksessa tehneet oikein auttaessanne minua nykyisissä vaikeuksissani. **15** Niin kuin hyvin tiedätte, vain te, filippiiläiset, ryhdyitte huolehtimaan työstäni taloudellisesti, kun tuotuaani ensi kertaa teille hyvän uutisen jatkoin matkaani Makedoniasta. Yksikään muu seurakunta ei sitä tehnyt. **16** Vielä silloinkin, kun oli Tessalonikassa, te lähetitte minulle kaksi kertaa apua. **17** Mutta vaikka annankin lahjoillenne suuren arvon, minua ilahduttaa kaikkein eniten se, että Jumala palkitsee hyvyytenne moninkertaisesti. **18** Tällä hetkellä minulla on kaikkea mitä tarvitsen, ja enemmänkin. Tehän lähetitte tänne runsaan lahjoituksen Epafrodituksen mukana. Se on Jumalalle mieluinen, hyvältä tuoksuva uhri. **19** Jumala kyllä täyttää kaikki teidän tarpeenne rikkauksistaan sen tähden, mitä Kristus Jeesus on tehnyt puolestamme. **20** Jumalalle, Isällemme, kaikesta kunnia! (aiön g165) **21** Sanokaa terveisiä kaikille siellä oleville kristityille. Veljet, jotka ovat nyt kanssani, lähettävät myös terveisiä, **22** samoin kaikki muutkin kristityt täältä, erityisesti ne, jotka ovat työssä keisarin palatsissa. **23** Toivotan teille Herramme Jeesuksen Kristuksen siunausta.

Kolossalaisille

1 [Lähetäjät:] Paavali, jonka Jumala on valinnut Jeesuksen Kristuksen apostoliksi, lähettilääksi, ja hänen uskonveljensä Timoteus. [Vastaanottajat:] Kolossan kaupungin kristityt. Jumalan siunausta ja rauhaa teille, ystävät. **3** Kun rukoilemme puolestanne, meidän on aina ensin kiitettävä Jumalaa, Herran Jeesuksen Isää, **4** sillä olemme kuulleet, että te luotatte Herraan ja rakastatte muita kristittyjä. **5** Jumalan taivas on ollut päämääränne siitä asti, kun ilosanoma Jeesuksesta julistettiin teille ensi kertaa. **6** Sama hyvä uutinen, jonka te olette kuulleet, leviää koko maailmaan ja muuttaa ihmisten elämän kaikkialla. Teissäkin tapahtui muutos, kun kuulitte sanoman ja ymmärsitte, miten hyvä Jumala on syntisille. **7** Rakas työtoverimme Epafras toi teille hyvän uutisen Jeesuksesta. Hän on palvellut Jeesusta Kristusta ja auttanut teitä. **8** Hän on myös kertonut meille, että Jumala on antanut teille rakkautta muita kohtaan. **9** Siksi olemme rukoilleet jatkuvasti puolestanne siitä asti, kun kuulimme teistä. Olemme pyytäneet Jumalaa näyttämään teille, mitä hän haluaa teidän tekevän, ja antamaan teille viisautta hengellisissä asioissa. **10** Silloin pystytte elämään Herran tahdon mukaisesti ja olemaan kaikin tavoin hyviä lähimmäisiä. Silloin myös opitte koko ajan tuntemaan Jumalaa paremmin. **11** Rukoilemme Jumalaa antamaan teille valtavan voimansa, niin että olisitte kaikissa olosuhteissa kärsivällisiä, Herran omina aina iloisia **12** ja kiittäisitte Isää, joka antaa omaksemme kaikki valtakuntansa rikkaudet. **13** Hän on vapauttanut meidät pimeydestä, saatanan vallasta, rakkaan Poikansa valtakuntaan. **14** Hänen Poikansa antoi verensä vapautemme lunnaiksi, ja me saimme syntimme anteeksi. **15** Kristuksesta tiedämme, millainen on Jumala, jota emme muuten voi nähdä. Kristus oli olemassa jo ennen kuin Jumala aloitti luomistyönsä. **16** Kristuksessa Jumala on luonut kaiken, mitä taivaassa ja maassa on – sekä näkyvän että näkymättömän maailman – myös enkelit ja henkivallat. Hänen kauttaan ja häntä varten on luotu kaikki. **17** Ennen häntä ei ollut olemassa mitään, ja hänessä kaikki pysyy koossa. **18** Hänen kansansa, seurakunta, on ruumis, jonka pää hän on. Hän on myös ensimmäisenä herännyt kuolemasta elämään ja on sen vuoksi kaikessa ensimmäinen. **19** Jumala tahtoi, että Pojassa olisi kaikki se, mitä on Jumalassa. **20** Jeesuksen välityksellä Jumala palautti yhteyteensä kaiken, mitä taivaassa ja maassa on. Jeesuksen kuolema ristillä merkitsi rauhansopimusta Jumalan ja koko luomakunnan välillä. **21** Tämä sovinto koskee teitäkin, jotka olitte ennen kaukana Jumalasta. Vihasitte häntä, ja pahat

ajatuksenne ja tekonne erottivat teidät hänestä, mutta nyt Kristus on tehnyt teistä hänen ystäviään. **22** Kuollessaan ihmisenä ristillä Kristus toi teidät Jumalan eteen. Siinä te nyt olette puhtaina ja moitteetomina. **23** Teidän on vain pidettävä järkähtämättä kiinni uskosta Jeesukseen ja siihen, että hän kuoli teidän puolestanne. Tämän hyvän uutisen te kaikki olette saaneet kuulla. Se leviää nyt koko maailmaan, ja minun tehtäväni on kertoa se yhä uusille ihmisille. **24** Tehtävääni kuuluu sekin, että saan kärsiä takianne. Olen siitä iloinen, sillä olenhan silloin osallinen niihin Kristuksen kärsimyksiin, jotka hänellä vielä on kestättäväänään seurakuntansa – ruumiinsa – tähden. **25** Jumala lähetti minut auttamaan seurakuntaansa ja kertomaan teille tähän asti salassa pitämästään suunnitelmasta. **26** Vuosisatojen ja sukupolvien ajan hän on varjellut salaisuuttaan, mutta nyt hän haluaa paljastaa sen niille, jotka rakastavat häntä ja elävät hänelle. (aiön g165) **27** Hänen valtava suunnitelmansa koskee myös pakanoita. Ja tällainen on hänen salaisuutensa: Kristus elää teissä, ja sen tähden teillä on toivo ikuisesta elämästä. **28** Missä liikkumekin, puhumme Kristuksesta kaikille, jotka vain haluavat kuulla. Varoitamme ja opetamme heitä niin hyvin kuin osaamme. Haluaisimme viedä Jumalan eteen jokaisen ihmisen täydellisenä sen perusteella, mitä Kristus on hänen puolestaan tehnyt. **29** Tämä on minun työtäni. Kristuksen suunnattomat voimavarat, joista hän jakaa minulle, tekevät toimintani mahdolliseksi.

2 Tietäisittepä kuinka paljon olen taistellut rukouksissani teidän ja Laodikean seurakuntalaisten ja monien muiden puolesta, jotka eivät ole koskaan minua tavanneet. **2** Olen pyytänyt Jumalalta, että luja rakkaus yhdistäisi teidät toisiinne ja voisitte kokea, mikä rikkaus Kristuksen täydellinen tunteminen on. Jumalan salaisuus, jonka hän nyt lopulta on paljastanut, on Kristus itse. **3** Hänessä ovat kaikki viisauden ja tiedon aarteet. **4** Kirjoitan teille tästä, koska pelkään, että joku voi pettää teidät kauniilla puheilla. **5** Vaikka olenkin täällä kaukana, sydämeni on luonanne. Olen iloinen, kun teillä on kaikki niin hyvin ja uskotte lujasti Kristukseen. **6** Samalla tavoin kuin uskoitte, että pelastuksenne tuli Kristukselta, luottakaa nyt myös siihen, että hän auttaa teitä kaikissa elämän vaiheissa. **7** Juurtukaa Kristukseen niin että saatte ravintonne hänestä. Kasvakaa uskossanne elinvoimaisiksi ja kiittäkää sydämestänne Herraa kaikesta, mitä hän on tehnyt. **8** Älkää antako kenenkään turmella uskoanne ja iloanne omilla uskomuksillaan, joiden takana ovat ihmisten perinteet ja maailmankaikkeuden henkivallat eikä Kristus. **9** Kristuksessa on Jumalan koko olemus

ruumiillistuneena. **10** Kun Kristus on teissä, teillä on siis kaikki, koska juuri Kristuksessa asuu Jumalan koko täyteys. Hän on korkein hallitsija, jonka valta ylittää kaiken muun vallan koko maailmankaikkeudessa. **11** Kun tulitte Kristuksen luo, hän vapautti teidät pahoista haluistanne. Teitä ei ympärileikattu ruumiillisesti, vaan hengellisesti, kun teidät kastettiin. **12** Silloin vanha minänne kuoli ja haudattiin Kristuksen kanssa. Hänen kanssaan myös heräsitte uuteen elämään, kun uskoitte samaan Jumalaan, joka herätti Kristuksen kuolleista. **13** Te olitte kuolleet syntiin, eikä teitä ollut vielä leikattu siitä irti. Jumala teki teidät osallisiksi Kristuksen elämästä: hän antoi kaikki syntinne anteeksi **14** ja kumosi teihin kohdistuneen syytteen – lain, jota ette olleet totelleet. Hän naulitsi sen Kristuksen ristiin. **15** Näin hän riisui aseista saatanan, eikä tämä enää voi syyttää teitä. Koko maailma sai tietää Kristuksen ristillä saamasta riemuvoitosta. Ristillä kaikki teidän syntinne otettiin pois. **16** Älkää siis välittäkö, vaikka joku arvostelee teitä siitä, mitä syötte tai juotte tai miten vietätte juutalaisten juhlia, täydenkuun menoja ja sapattia. **17** Niitä koskevat säännöt olivat voimassa vain Kristuksen tuloon asti. Juhlat olivat vain Kristuksen varjokuvia. **18** Älkää antako kenenkään sanoa, että joudutte kadotukseen, kun ette palvo enkeleitä niin kuin he. Näillä ylpeillä ihmisillä, jotka kertoilevat näyistään, on vilkas mielikuviutus. **19** Mutta heillä ei ole yhteyttä Kristukseen, ruumiin kaikkien jäsenten yhteiseen päähän. Hänestä koko ruumis – nivelineen ja jänteineen – saa ravintonsa ja voimansa ja kasvaa Jumalan tahdon mukaisesti. **20** Te siis kuolitte Kristuksen kanssa ettekä enää yritä pelastua tekemällä hyvää ja tottelemalla kaikenlaisia sääntöjä niin kuin muut. Miksi kuitenkin yhä annatte tällaisten määräysten sitoa itseänne: **21** »Älä syö, älä maista äläkä kosketa näitä ruokia!» **22** Sellaiset säännöt ovat vain ihmisten käsityksiä, sillä ruoka on tarkoitettu syötäväksi. **23** Säännöt voivat vaikuttaa hyviltä, sillä niiden noudattaminen vaatii nöyryyttä ja uhrautuvaisuutta ja tuottaa vaivaa. Niillä ei kuitenkaan ole merkitystä silloin, kun olisi päästävä pahojen ajatusten ja halujen herraksi. Ne vain tekevät ihmisen ylpeäksi.

3 Nyt kun olette aloittaneet Kristuksen kanssa uuden elämän, pitäkää taivaan aarteita ja iloa määränpäpännänne. Kristus on siellä Jumalan luona kunniapaikalla. **2** Ajatelkaa taivasta älkääkä alituisesti miettikö näitä maallisia murheita. **3** Tämän maailman turhuuden ei pitäisi kiinnostaa teitä enempää kuin kuolleita – todellinen elämänne on Kristus, joka nyt on taivaassa Jumalan luona. **4** Kun Kristus tulee takaisin, olette hänen rinnallaan osallisia hänen kunniaan.

5 Luovuttakaa syntiin johtavat halunne Kristuksen hallintaan. Pysykää erossa kaikesta, mikä vie holtittomaan elämään ja häpeällisten himojen orjuuteen. Älkää ahnehtiko maallista hyvää, sillä se on epäjumalan palvelemista. **6** Tätä kaikkea Jumala vihaa. **7** Se oli teidänkin elämänne sisältö, kun kuulitte vielä tähän maailmaan. **8** Nyt on jo aika päästä eroon vihasta, suuttumisesta, kiroilemisesta ja panettelemisesta. **9** Älkää valehdelko toisillenne niin kuin ennen, sillä entinen minänne ja sen pahat teot ovat kuolleet. **10** Elätte täysin uudenlaista elämää. Opite yhä paremmin tietämään, mikä on oikein, ja muistutatte jatkuvasti enemmän Kristusta, joka loi teihin uuden elämän. **11** Kansallisuus, rotu, koulutustaso tai sosiaalinen asema tulevat toisarvoisiksi. Tärkeintä on yhteys Kristukseen, ja se taas on yhtäläisesti jokaisen ulottuvilla. **12** Jumala, joka on antanut teille uuden elämän, on valinnut teidät ja rakastaa teitä syvästi. Rakastakaa tekin muita ihmisiä ja osoittakaa se käytännössä. Älkää tavoitelko omaa etuunne, vaan olkaa kärsivällisiä ja nöyriä. **13** Olkaa jalomielisiä ja antakaa anteeksi – älkää elätelkö katkeruutta toista ihmistä kohtaan. Muistakaa, että Herra on antanut teille anteeksi, ja siksi teidänkin on annettava muille anteeksi. **14** Antakaa ennen kaikkea rakkauden ohjata elämänne, sillä se pitää seurakunnan ehyenä. **15** Kristukselta tuleva sydämen rauha vallitkoon teissä aina – se on etuoikeutenne hänen ruumiinsa jäsenenä. Olkaa aina kiitollisia. **16** Muistakaa, mitä Jeesus on opettanut. Opettakaa hänen sanojaan edelleen toisillenne, laulakaa virsiä ja hengellisiä lauluja kiitollisin mielin. **17** Mitä tahansa teette tai sanotte, edustakaa Jeesusta. Kiittäkää hänen kanssaan Jumalaa. **18** Vaimot, antakaa miehenne olla perheen pää, sillä se kuuluu Jumalan suunnitelmaan. **19** Miehet, rakastakaa vaimoanne ja olkaa hänelle hyviä – älkää katkeria ja kovia. **20** Lapset, totelkaa aina isäanne ja äitiänne, sillä se miellyttää Herraa. **21** Isät, älkää moittiko lapsianne niin, että he masentuvat ja menettävät aloitekykynsä. **22** Orjat, totelkaa maallista isäntäanne ja hoitakaa tehtävänne tunnollisesti silloinkin, kun hän ei ole näkemässä. Totelkaa isäntäanne hyvin mielin siksi, että rakastatte Herraa ja tahdotte tuottaa hänelle iloa. **23** Tehkää kaikki, minkä teette, niin kuin olisitte Herran etteä ihmisten palveluksessa. **24** Muistakaa, että Herra Kristus maksaa teille: saatte täydet oikeudet kaikkeen, mitä hän omistaa. Hänelle te loppujen lopuksi teette työnne. **25** Ellette yritä parastanne, on palkkakin sen mukainen. Kukaan ei ole etuoikeutetussa asemassa eikä ketään katsota sormien läpi.

4 Teidän, joilla on orjia, on oltava heitä kohtaan oikeudenmukaisia ja tasapuolisia. Muistakaa aina, että

teilläkin on taivaassa Isäntänne, joka tarkkailee teitä. **2** Älkää väsykö rukoilemaan; jatkakaa sinnikkäästi ja kiittäkää. **3** Muistakaa rukoilla meidänkin puolestamme, että Jumala antaisi meille paljon mahdollisuuksia levittää hyvää uutista Kristuksesta. Sen vuoksihan olen täällä vankilassakin. **4** Rukoilkaa, että osaisin esittää koko sanoman rohkeasti ja selvästi, niin kuin pitäisi. **5** Käyttäkää kaikki tilaisuudet hyväksi, että voisitte levittää ilosanomaa. Olkaa viisaita joutuessanne tekemisiin ulkopuolisten kanssa. **6** Kun keskustellette ihmisten kanssa, olkaa ystävällisiä ja silti suoria. Oppikaa vastaamaan jokaiselle oikein. **7** Rakas uskonveljeni Tykikus kertoo teille kuulumiseni. Hän tekee lujasti työtä ja palvelee kanssani Herraa. **8** Lähetän hänet tälle matkalle kertomaan, mitä meille kuuluu, ja rohkaisemaan ja lohduttamaan teitä. **9** Lähetän myös Onesimuksen, rakkaan ja luotettavan veljen, joka on teikäläisiä. Hän ja Tykikus kertovat tuoreimmat uutiset. **10** Aristarkus, joka on täällä kanssani vankina, lähettää teille terveisiä, samoin Markus, Barnabaan serkku. Niin kuin aikaisemmin sanoin, ottakaa Barnabas lämpimästi vastaan, jos hän tulee sinne. **11** Myös Jeesus, jota sanotaan Justukseksi, lähettää terveisensä. Nämä kolme ovat täällä ainoat juutalaiskristityt, jotka auttavat minua työssä. Heidän olemassaolonsa on minulle suuri ilonaihe. **12** Epafra, kolossalainen Jeesuksen Kristuksen palvelija, lähettää terveisiä. Hän rukoilee jatkuvasti sydämestään teidän puolestanne, että Jumala tekisi teistä vahvoja ja täydellisiä ja auttaisi teitä tuntemaan tahtonsa kaikissa asioissa. **13** Voin vakuuttaa, että hän on tehnyt paljon työtä hyväksenne rukoillessaan sekä teidän että Laodikean ja Hierapoliksen kristittyjen puolesta. **14** Luukas, rakas lääkäri, lähettää terveisiä, samoin Deemas. **15** Sanokaa minulta terveisiä Laodikean kristityille ystäville sekä Nymfalle ja niille, jotka kokoontuvat hänen kotonaan. **16** Voisitteko muuten toimittaa tämän kirjeen Laodikean seurakunnalle sitten, kun olette sen lukeneet? Lukekaa te puolestanne kirje, joka tulee sieltä. **17** Sanokaa Arkippukselle: »Pidä huolta, että teet kaiken, mitä Herra on käskenyt.» **18** Kirjoitan tähän omakisesti terveiseni: Muistakaa minua, joka olen täällä vankilassa. Jumala siunatkoon teitä!

1 Tessalonikalaisille

1 [Lähettäjä:] Paavali, Silas ja Timoteus. [Vastaanottajat:] Tessalonikan seurakunta – te, jotka kuulutte Isälle Jumalalle ja Herralle Jeesukselle Kristukselle. Toivotamme teille armoa ja rauhaa. **2** Kiitämme aina Jumalaa teistä kaikista ja rukoilemme puolestanne. **3** Muistamme teidän uskoanne ja rakkauttanne. Muistamme, miten teette työtä ja näette vaivaa ja miten odotatte kestävinä Herramme Jeesuksen Kristuksen paluuta. **4** Tiedämme, että Jumala rakastaa teitä ja on valinnut teidät omikseen. **5** Kun puhuimme teille Jeesuksesta, kuuntelitte hyvin kiinnostuneina. Pyhän Hengen ihmeitä tekevä voima ja meidän toimintamme vakuuttivat teidät siitä, että puhuimme totta. **6** Halusitte tulla Herran oppilaisi meidän esimerkkimme mukaan. Uskoitte sanomamme, ja suurista vaikeuksista ja koettelemuksista huolimatta oli sydämessänne Pyhän Hengen antama ilo. **7** Sitten te puolestanne tulitte esikuvaksi kaikille muille Makedonian ja Akaian kristityille. **8** Sana Herrasta on levinnyt teidän luotanne Makedonian ja Akaian ulkopuolellekin. Kuulemme ihmisten jatkuvasti puhuvan teidän harvinaislaatuisesta uskostanne Jumalaan. Meidän ei tarvitse puhua siitä mitään, **9** vaan muut kertovat, kuinka innokkaasti meitä kuuntelitte ja kuinka luovuitte omista jumalistanne voidaksenne palvella vain elävää ja oikeaa Jumalaa. **10** Saamme kuulla, miten odotatte Jeesuksen paluuta – Jumalan Pojan, jonka Jumala herätti kuolleista ja joka yksin voi pelastaa meidät syntyimme tähden tulevasta Jumalan vihasta.

2 Hyvät ystävät, tiedätte itse, miten tuloksellinen käyntimme teidän luonanne oli. **2** Vaikka meitä oli loukattu ja pahoinpidelty Filippiä juuri ennen Tessalonikaan tuloamme, Jumala antoi meille rohkeutta julistaa teidänkin luonanne samaa sanomaa avoimesti ja pelottomasti. **3** Tästä ymmärrätte, ettei meillä ollut mitään taka-ajatuksia, vaan olimme rehellisiä ja vilpittömiä. **4** Jumala on uskonut totuutensa julistamisen meidän tehtäväksemme. Emme muuta sanomaamme kuulijoiden mielen mukaan, sillä haluamme olla mieliksi vain Jumalalle, joka tuntee syvimmätkin ajatuksemme. **5** Tiedätte hyvin, ettemme missään vaiheessa yrittäneet mielistellä teitä, ja Jumala voi todistaa, ettemme tekeytyneet ystäviksenne palkan toivossa. **6** Kristuksen sanansaattajina olisimme kyllä ansainneetkin arvonantoa, mutta emme ole koskaan vaatineet sitä teiltä enempää kuin muiltakaan. Hoidimme teitä hellästi kuin äiti pientä lastaan, **8** sillä olitte meille rakkaita. Siksi olimme valmiit antamaan sanomamme lisäksi oman

henkemmekin teitä auttaaksemme. **9** Muistatte varmaan, miten kovasti teimme työtä siellä ollessamme. Uurastimme yötä päivää ansaitaksemme elatuksemme, ettemme olisi olleet kenellekään taakkana julistaessamme siellä Jumalan hyvää sanomaa. **10** Voitte itse todistaa sen, minkä myös Jumala tietää: olimme ehdottoman rehellisiä teitä jokaista kohtaan. **11** Puhuimme teille rohkaisevasti kuin isä lapsilleen **12** ja pyysimme koko sydämeistämme, että tuottaisitte arkielämällänne Jumalalle iloa ettekä häpeää. Onhan hän kutsunut teidät valtakuntaansa ja kirkkauteensa. **13** Kiitämme Jumalaa jatkuvasti siitä, että tajusitte meidän puhuvan hänen sanaansa eikä omiamme. Jumalan sanaahan se olikin, ja kun uskoitte siihen, sen vaikutus alkoi näkyä elämässänne. **14** Sitten saitte kokea samaa kuin Juudean seurakunnat: jouduitte kärsimään omien maanmiestenne vainoa. **15** Juutalaisethan ovat tappaneet ensin omat profeettansa ja sitten Herran Jeesuksenkin. Nyt he vainoavat meitä ja ovat ajaneet meidät sieltä pois. He vastustavat sekä Jumalaa että ihmisiä. **16** Yrittäessään estää meitä puhumasta pakanoille siitä, miten nämä voivat pelastua. Juutalaisten syntien määrä kasvaa, ja Jumalan vihan mitta alkaa täyttyä. **17** Rakkaat ystävät, meidän on nyt pakko olla teistä jonkin aikaa erossa, mutta olette aina lähellä sydäntämme ja tulisimme kovin mielellämme taas teitä tapaamaan. **18** Olimme jo lähdössä – minä, Paavali, kaksikin kertaa – mutta saatana esti matkamme. **19** Te tuotte elämäämme toivoa ja iloa ja olette kunniapalkintomme, kun yhdessä seisomme Jeesuksen edessä hänen palatessaan.

3 Lopulta en malttanut enää odottaa, vaan päätin jäädä yksinäni Ateenaan. **2** ja lähetin ystäväni ja työtoverini Timoteuksen, joka on Jumalan palvelija, käymään luonanne. Hän tuli rohkaisemaan teitä, ettette menettäisi uskoanne ahdistuksessa, johon olette joutuneet. Tehän tiedätte, että vaikeudet kuuluvat kristityn osaan. **4** Siksi varoitimmekin teitä jo etukäteen siitä, mitä on tulossa. **5** No niin, en siis jaksanut kauempaa olla epä tietoisena siitä, mitä teille kuuluu, ja lähetin Timoteuksen ottamaan asiasta selvää. Pelkäsin, että kiusaaja on saanut teistä voiton ja vaivannäkömmä mennyt hukkaan. **6** Nyt Timoteus on palannut ja tuonut tervetulleita tietoja: uskonne ja rakkautenne ovat yhä kestäviä, muistelette käyntiämme iloisina ja teillä on ikävä meitä niin kuin meilläkin teitä. **7** Olemme täällä suuressa hädässä ja ahdistuksessa, mutta meitä lohdutti tavattomasti, kun kuulimme, että te olette pysyneet uskollisina Herralle. **8** Kestämme mitä tahansa, jos tiedämme teidän pysyvän hänen ominaan. **9** Emme osaa tarpeeksi kiittää Jumalaa teistä ja siitä ilosta, jota olette meille tuottaneet! Rukoilemme jatkuvasti yötä päivää, että

pääsisimme tapaamaan teitä ja poistamaan ne puutteet, joita uskossanne vielä on. **11** Pyydämme, että itse Jumala, meidän Isämme, ja Herramme Jeesus lähettäisi meidät luoksenne. **12** Pyydämme myös, että Herra antaisi rakkautesne toisianne ja muita ihmisiä kohtaan kasvaa samalla tavoin kuin meidän rakkautemme teihin kasvaa. **13** Vahvistakoon hän teitä, niin että olette pyhiä ja puhtaita Jumalan ja Isämme edessä, kun Herra Jeesus tulee takaisin omiensa kanssa.

4 Haluaisin vielä lisätä jotain. Tehän tiedätte, millaista Jumala tahtoo teidän arkielämäenne olevan, sillä kerroimme teille, mitä Jeesus itse tästä opetti. Pyydämme nyt teitä vakavasti Herran Jeesuksen tähden: eläkää hänen esimerkinsä mukaan. **3** Jumala tahtoo, että olisitte pyhiä ja puhtaita. Älkää antautuko luvattomiin sukupuolisuhteisiin, vaan pitäkää avioliittonne pyhänä ja kunniaa. **5** Älkää eläkö itsekkäiden intohimojen vallassa niin kuin pakanat, jotka eivät tunne Jumalaa. **6** Jumala tahtoo myös, ettette koskaan ota toiselta aviopuolisoa. Olemme varoittaneet teitä siitä vakavasti, sillä sellaisesta seuraa Jumalan rangaistus. **7** Hän haluaa, että olemme mieleltämme puhtaat. **8** Joka nämä ohjeet rikkoo, ei riko ihmisten käskyjä, vaan kieltäytyy tottelemasta itseään Jumalaa, joka myös antaa Pyhän Henkensä teihin. **9** Jumalan lasten keskinäisestä rakkaudesta minun ei varmaankaan tarvitse teille kirjoittaa! Jumala on itse opettanut teitä rakastamaan toisianne. **10** Samalla tavoin rakastatte kaikkia Makedonian kristittyjä. Tässä asiassa meillä tosin on aina varaa kasvaa. **11** Pyrkikää rauhalliseen elämään, hoitakaa asianne ja tehkää työnne hyvin, niin kuin aikaisemmin kehotimme. **12** Silloin muutkin kristityt luottavat teihin ja kunnioittavat teitä, ettekä ole muista taloudellisesti riippuvaisia. **13** Rakkaat ystävät, teidän on hyvä tietää, mitä Kristukseen uskovalle tapahtuu kuoleman jälkeen, ettette surisi kenenkään poismenoa niin kuin ne, joilla ei ole toivoa ikuisesta elämästä. **14** Koska uskomme, että Jeesus nousi kuolleista, voimme myös uskoa, että kun Jeesus tulee toisen kerran, Jumala herättää uskovina kuolleet uuteen elämään yhdessä hänen kanssaan. **15** Herra sanoo, että me, jotka olemme elossa hänen tullessaan, emme ehdi hänen luokseen ennen niitä, jotka ovat kuolleet. **16** Sillä kun Herra tulee taivaasta, kuulemme ylienkelin äänen ja Jumalan merkkisitoon. Jo kuolleet Kristukseen uskovat virkoavat silloin eloon ja nousevat ensimmäisinä Herraa vastaan. **17** Sitten meidät, jotka vielä elämme täällä maan päällä, temmatain heidän kanssaan Herraa vastaan ja niin saamme olla aina hänen luonaan. **18** Lohduttakaa ja rohkaistaa toisianne näillä tiedoilla.

5 Milloin kaikki tämä sitten tapahtuu? Tähän kysymykseen minun ei tarvitse vastata, **2** sillä te olette hyvin selvillä, ettei sitä tiedä kukaan. Herran päivä tulee odottamatta kuin varas yöllä. **3** Kun ihmiset sanovat: »Kaikki on hyvin, nyt on rauhallista», tuho yllättää heidät äkkiä kuin synnytyksivut odottavan äidin. Ei ole paikkaa, mihin he voisivat paeta. **4** Mutta te tiedätte näistä asioista, eikä Herran tulo pääse yllättämään teitä. **5** Tehän olette päivän lapsia ja elätte valossa – ette yön pimeydessä. **6** Olkaa siis varuillanne älkääkä nukkuko niin kuin muut. Odottakaa hänen tuloaan ja pysykää raittiina. **7** Niillä, jotka nukkuvat, ja niillä, jotka juopottelevat, on aina yö, **8** mutta me, jotka elämme valossa, pysymme raittiina. Usko ja rakkaus suojelevat meitä kuin panssari sotilasta, ja kypäränämme on pelastumisen toivo. **9** Jumala ei halunnut, että me joutuisimme kokemaan hänen vihansa, vaan lähetti Jeesuksen pelastamaan meidät. **10** Jeesus kuoli puolestamme. Saamme elää hänen kanssaan ikuisesti riippumatta siitä, olemmeko hänen palatessaan elossa vai jo kuolleita. **11** Kannustakaa ja vahvistakaa edelleen toisianne. **12** Arvostakaa seurakuntanne johtajia, jotka tekevät työtä keskuudessanne ja opettavat teitä. **13** Osoittakaa heille aitoa rakkautta, sillä he haluavat auttaa teitä. Ja muistakaa: ei riitoja! **14** Varoittakaa, rakkaat veljet, niitä, jotka eivät alistu kuriin. Rohkaiskaa masentuneita, pitäkää huolta heikoista ja suhtautukaa kaikkiin kärsivällisesti. **15** Katsokaa, ettei kukaan kosta pahaa pahalla, vaan yrittäkää aina tehdä hyvää toisillenne ja myös ulkopuolisille. **16** Olkaa aina iloisia. **17** Rukoilkaa jatkuvasti. **18** Jumala tahtoo, että te, jotka kuulutte Jeesukselle, kiitätte häntä aina, tapahtui mitä tahansa. **19** Älkää sammuttako Pyhää Henkeä. **20** Älkää väheksykö niiden puhetta, jotka profetoivat. **21** Mutta tutkikaa, onko heidän sanomansa oikea, ennen kuin hyväksytte sen. **22** Pysykää erossa kaikesta pahuudesta. **23** Rauhan Jumala itse puhdistakoon teidät kokonaan. Toivomme, että henkenne, sielunne ja ruumiinne pysyisivät vahvoina ja tahrottomina siihen asti, kunnes Jeesus Kristus tulee takaisin. **24** Jumala, joka otti teidät lapsikseen, suorittaa työnsä loppuun, niin kuin on luvannut. **25** Rukoilkaa puolestamme, rakkaat ystävät. **26** Tervehtikää sydämellisesti veljiä puolestani. **27** Käsken teitä Jeesuksen nimessä lukemaan tämän kirjeeni kaikille kristityille. **28** Olkaa kaikki osallisia Jeesuksen Kristuksen lahjoista!

2 Tessalonikalaisille

1 [Lähettäjä:] Paavali, Silas ja Timoteus. [Vastaanottajat:] Tessalonikan seurakuntalaiset, jotka elävät Jumalan, Isämme, ja Herramme Jeesuksen Kristuksen omina. Toivotamme teille jatkuvaa Taivaan Isän ja Jeesuksen siunausta ja rauhaa. **3** Meidän on jatkuvasti kiitettävä Jumalaa siitä, että uskonne kasvaa ja että rakastatte toisianne yhä enemmän. **4** On ilo kertoa muille seurakunnille, miten teidän kärsivällisyytenne ja uskonne kestää kaikkien huolten ja vainojenkin keskellä, joihin olette joutuneet. **5** Jumala on oikeudenmukainen: hän tekee teistä sopivia valtakuntaansa, jonka hyväksi kannattaa kärsiäkin. **6** Samalla hän valmistaa tuomiota niille, jotka vahingoittavat teitä. **7** Haluan sanoa teille, jotka nyt kärsitte: te pääsette lepoon yhdessä meidän kanssamme sinä hetkenä, jona Herra Jeesus ilmestyy taivaasta mahtavine enkeleineen tulen loimutessa. **8** Hänen paluunsa merkitsee tuomiota niille, jotka eivät halua tietää mitään Jumalasta ja Herran Jeesuksen Kristuksen tuomasta pelastuksesta. **9** Heidän rangaistuksensa on ikuinen ero Jumalasta, eivätkä he saa koskaan nähdä hänen voimaansa ja kirkkauttaan. (aiōnios g166) **10** Sinä päivänä Kristusta kiitetään ja ylistetään kaiken sen tähden, mitä hän on tehnyt niille, jotka uskovat häneen. Te saatte silloin olla hänen kanssaan, koska olette uskoneet sen, mitä puhuimme teille hänestä. **11** Rukoilemme siis jatkuvasti puolestanne, että Jumalamme tekisi teistä sellaisia, kuin hän tahtoo lastensa olevan – sellaisia kuin te haluaisittekin olla – ja antaisi uskoonne voimansa. **12** Silloin kaikki kiittäisivät Herraamme Jeesusta, kun näkisivät, mitä hän on saanut teissä aikaan, ja hänen omanaan eläminen olisi teille suuri kunnia. Jumalan ja Jeesuksen Kristuksen varaukseton armo on tehnyt tämän teille mahdolliseksi.

2 Mieltänne askarruttaa Jeesuksen paluu ja kokoontumisemme hänen luokseen. Älkää, ystävät hyvät, turhaan hämmentykö ja kiihtykö huhusta, että Herran päivä olisi jo käsillä. Jos kuulette, että joku on saanut tätä koskevan näyn tai suoran sanoman Jumalalta tai kirjeen minulta, niin älkää uskoko. **3** Älkää antako kenenkään johtaa itseänne harhaan. Ennen sitä päivää tapahtuu näet kaksi asiaa: ensiksikin jumalankielteisyys lisääntyy entisestään ja toiseksi maailmaan tulee kapinallinen ihminen, pahan ruumiillistuma. **4** Hän ei anna palvoa ketään eikä mitään muuta kuin itseään. Hän jopa menee Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa itse Jumala. **5** Ettekö muista, kun kerroin teille tästä käydessäni luonanne? **6** Tiedätte myös kuka estää häntä toistaiseksi

tulemasta: hän voi saapua vasta kun hänen aikansa on tullut. **7** Tuon kapinallisen ihmisen vaikutus tuntuu jo nyt, mutta hän itse ei pysty tulemaan, ennen kuin häntä pidättävä voima lakkaa vaikuttamasta. **8** Sitten hän ilmestyy, mutta Jeesus tuhoaa hänet palatessaan. **9** Sitä ennen tuo kapinallinen toimii pahalaisen välikappaleena ja tekee hänen voimallaan suuria ihmeitä. **10** Hän pitää narrinaan niitä, jotka ovat menossa kadotukseen, koska ovat kääntäneet selkänsä pelastavalle totuudelle. **11** Niinpä Jumala antaa heidän uskoa selviin valeisiin. **12** Heidät tuomitaan täydestä syystä, koska he eivät usko totuutta, vaan synti tuottaa heille iloa. **13** Mutta teidän vuoksenne, ystävät, meidän on ikuisesti kiitettävä Jumalaa, joka teitä rakastaa. Jumala valitsi jo alun pitäen teidät pelastumaan: Pyhä Henki uudisti teidät ja uskoitte totuuteen. **14** Meidän välityksellämme kuulitte Jumalan ilosanoman Jeesuksesta ja saitte omaksenne Jeesuksen Kristuksen kirkkauden. **15** Rakkaat ystävät, pitäkää siis lujasti kiinni kaikesta, mitä olemme opettaneet teille kirjeissämme ja siellä käydessämme. **16** Itse Jeesus Kristus ja Jumala, meidän Isämme, joka on rakastanut meitä ja antanut meille kestävän lohdutuksen ja toivon aivan ilman omaa ansiotamme, (aiōnios g166) **17** lohduttaa teitä kaikin tavoin ja auttaa kaikessa hyvässä, puheissanne ja toissänne.

3 Tahtoisin lopuksi kehottaa teitä, ystävät, rukoilemaan puolestamme. Pyytäkää ensiksikin, että Jumalan sana leviäisi nopeasti ja vaikuttaisi ihmisiin muuallakin samalla tavoin kuin teidän luonanne. **2** Rukoilkaa myös, että selviäisimme pahojen ihmisten käsistä, sillä kaikki eivät usko Jumalaan. **3** Mutta Herra on uskollinen. Hän tekee teistäkin vahvoja ja varjelee teidät pahalaisen hyökkäyksiltä. **4** Luotamme Herraan myös siinä, että toteutatte käytännössä sitä, minkä meiltä olette oppineet. **5** Jumala auttakoon teitä ymmärtämään yhä paremmin rakkauttaan ja saamaan Kristukselta kärsivällisyyttä. **6** Jeesuksen Kristuksen antamalla vallalla käskemme teitä pysymään erossa laiskoista kristityistä, jotka eivät tee työtä, niin kuin olemme kehottaneet. **7** Teidän pitäisi ottaa meistä esimerkkiä. Ette koskaan nähneet meidän vetelehtivän toimettomina. **8** Maksoimme aina ruuastamme ja teimme kovasti työtä, ettemme olisi rasitukseksi kenellekään teistä. **9** Meillä olisi tietysti ollut oikeus pyytää ruokaa ilmaiseksikin, mutta halusimme esimerkillämme näyttää, että teidän on työllä elätettävä itsenne. **10** Kun olimme luonanne, annoimme tällaisen säännön: jos joku ei tahdo tehdä työtä, olkoon syömättäkin. **11** Kaikesta huolimatta olemme nyt kuulleet,

että jotkut teistä kieltäytyvät työnteosta ja tuhlaavat aikansa kaikkeen turhuuteen. **12** Jeesuksen tähden käskemme heitä palaamaan työhönsä ja hankkimaan itse toimeentulonsa. **13** Älköön kukaan väsykö tekemästä sitä, mikä on oikein. **14** Jos joku kristitty kieltäytyy tottelemasta näitä ohjeita, lakatkaa seurustelemasta hänen kanssaan, että hän ymmärtäisi hävetä. **15** Häntä ei tarvitse silti pitää vihollisena – neuvokaa häntä kuin hän olisi oma veljenne. **16** Ja lopuksi: pyydän rauhan Herraa itseään antamaan teille rauhansa kaikissa olosuhteissa. Herra teidän jokaisen kanssa! **17** Kirjoitan tähän omakätisen tervehdykseni. Jokaisen kirjeeni lopusta voidaan käsialastani varmistaa, onko kirje todella minulta. **18** Herramme Jeesuksen Kristuksen siunausta teille kaikille!

1 Timoteukselle

1 [Lähettäjä:] Paavali, Jeesuksen Kristuksen apostoli, joka on saanut tehtävänsä Jumalalta, pelastajaltamme, ja Jeesukselta, ainoalta toivoltamme. **2** [Vastaanottaja:] Timoteus. Olet minulle kuin oma poika uskon tähden. Toivotan sinulle Isän Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen hyvyttä, armoa ja rauhaa. **3** Niin kuin Makedoniasta lähtiessäni pyysin, toistan vielä: jää sinne Efesoon. Yritä saada vaikenemaan ne miehet, jotka levittävät väärää oppia. Heidän puheensa ovat mielikuvituksen tuotetta. Hehän väittävät, että ihminen voi pelastua enkelien välityksellä. Sellainen julistus synnyttää vain tarpeettomia kiistoja sen sijaan että auttaisi ihmisiä hyväksymään Jumalan pelastussuunnitelman ja uskomaan siihen. **5** Toivon, että rakkaus, joka lähtee puhtaasta sydäimestä, hallitsisi siellä kaikkia kristittyjä ja että teillä olisi hyvä omatunto ja vilpiton usko. **6** Noilla opettajilla ei ole kumpaakaan. Päivät pitkät he väittelevät toisarvoisista kysymyksistä **7** ja haluavat tulla tunnetuiksi Mooseksen lain opettajina. Mutta eihän heillä ole pienintäkään käsitystä siitä, mitä laki pohjimmiltaan merkitsee. **8** Laki on hyvä, jos sitä käytetään niin kuin Jumala tarkoitti, **9** mutta eihän sitä ole tarkoitettu meille, jotka Jumala on pelastanut. Se on niitä varten, jotka kiroavat Jumalaa ja ihmisiä, hyökkäävät omia vanhempiaan vastaan ja murhaavat. **10** Laki tuomitsee homoseksuaalisuuden harjoittajat, ihmisten ryöstäjät, valehtelijat ja kaikki muut, joiden teot sotivat hyvän Jumalan ilosanomaa vastaan, jota minäkin levitän. **12** Olen kiitollinen Herralle Jeesukselle siitä, että hän valitsi myös minut sanomansa viejäksi ja antoi minulle voiman olla uskollinen, **13** vaikka ennen pilkkasin häntä ja vainosin hänen omiaan kaikin mahdollisin tavoin. Mutta Jumala armahti minua, sillä siihen aikaan en vielä tuntenut Kristusta enkä ymmärtänyt mitä tein. **14** Kyllä Jumala oli hyvä! Hän antoi minulle uskon ja täytti minut Jeesuksen rakkaudella. **15** Varmaa on – kunpa kaikki saisivat sen tietää! – että Jeesus Kristus tuli maailmaan pelastamaan syntisiä. Ja minä olen noista syntisistä suurin. **16** Mutta Jumala armahti minua, että Jeesus voisi minun avullani näyttää kaikille, miten kärsivällinen hän on pahimpiakin syntisiä kohtaan. Näin he tajuaavat, että hekin voivat saada ikuisen elämän, kun uskovat Jeesukseen. (aiönios g166) **17** Kunnia ja kirkkaus kuuluu ikuisesti Jumalalle. Hän on Kuningas kaikkina aikoina, näkymätön ja kuulematon – ainoa oikea Jumala. Aamen. (aiön g165) **18** Tällaisen käskyn annan sinulle, poikani Timoteus: Taistele hyvin Herran sodassa – sinua koskevien profetoiden mukaisesti. **19** Säilytä uskosi ja hyvä

omatunto. Ne, jotka eivät ole totelleet omaatuntoaan, vaan ovat tieten tahtoen tehneet väärin, ovat menettäneet uskonsa Kristukseen. **20** Hymeneus ja Aleksander ovat esimerkkejä tästä. Minun oli jätettävä heidät saatanan rangaistaviksi, että he eivät enää tuottaisi Jeesuksen nimelle häpeää.

2 Rukoilkaa paljon toisten ihmisten puolesta. Anokaa heille Jumalan armoa. Kiittäkää myös Jumalaa kaikesta siitä, mitä hän heille vielä tekee. **2** Muistakaa rukoilla myös hallitsijoiden ja kaikkien niiden puolesta, joilla on paljon valtaa ja vastuuta, että saisimme elää rauhassa Jumalan kunniaksi. **3** Niin on hyvä, ja Jumala, Vapahtajamme, on siitä iloinen, **4** sillä hän toivoo, että kaikki pelastuisivat ja ymmärtäisivät tämän totuuden: **5** Jumala ja ihmiset olivat täysin erossa toisistaan, kunnes Jeesus Kristus – todellinen ihminen – korjasi synnin särkemän yhteyden **6** antamalla henkensä koko ihmiskunnan puolesta. Tämä on se sanoma, jonka Jumala ilmoitti maailmalle, kun hänen määräämänsä aika oli tullut. **7** Ja minut Jumala on valinnut – tämä on ehdottomasti totta – apostolikseen ja lähetyssaarnaajakseen. Tehtäväni on opettaa pakanoille totuus: Jumala pelastaa ihmiset, jotka uskovat. **8** Haluan, että kaikkialla miehet rukoilevat kädet kohotettuina Jumalan puoleen ja vapaana synnin, vihan ja katkeruuden kahleista. **9** Kristittyjen naisten tulee käyttäytyä ja pukeutua hillitysti ja asiallisesti. Haluan, että näkyviin tulee heidän hyväsydämyyhtensä – ei kampaus, korut tai muotivaatteet. **11** Naisten pitäisi kuunnella opetusta hiljaa ja rauhallisesti. **12** En anna naisten koskaan opettaa miehiä ja määräillä heitä. On parempi, että naiset ovat kokouksissa hiljaa. **13** Miksi? Jumalahan loi ensin Aadamin ja Eevan vasta sitten. **14** Saatana ei pettänyt Aadamia vaan Eevan, ja tuloksena oli synti. **15** Siksi Jumala antaa naisten kärsiä kipua, kun he synnyttävät lapsia, mutta Jumala pelastaa heidät, jos he uskovat häneen ja elävät hiljaista ja hyvää elämää toisia rakastaen.

3 On varmasti hyvä asia, kun joku tahtoo tulla pastoriksi. **2** Seurakunnan johtajan on oltava hyvä mies, jonka elämässä ei ole huomauttamista. Hänellä saa olla vain yksi vaimo, hänen on oltava ahkera ja harkitseva ja järjestyksen mies. Hänen on oltava vieraanvarainen ja osattava opettaa hyvin Raamattua. **3** Hän ei saa olla juomari eikä myöskään riitaisa, vaan hänen on suhtauduttava ystävällisesti ihmisiin. Hän ei saa olla rahanahne. **4** Hänen lastensa tulee olla hyvin kasvatettuja ja totella vanhempiaan iloisesti, vastaan sanomatta. **5** Sillä jos mies ei pysty hallitsemaan omaa perhettään, miten hän voisi auttaa koko seurakuntaa? **6** Vasta uskoon tullut ei sovi seurakunnan johtajaksi. Hän ylipistyy

helposti, kun hänet on niin äkkiä valittu johtavaan asemaan. Ylpeys käy lankeemuksen edellä. Saatanan lankeaminen on siitä esimerkkinä. 7 Pastorin pitäisi olla sellainen ihminen, jota arvostetaan myös seurakunnan ulkopuolella, sillä jos hänestä puhutaan pahaa, kiusaaja pääsee häiritsemään hänen työtään. 8 Myös muiden seurakunnan työntekijöiden on oltava luotettavia kunnon ihmisiä. Runsas viininjuonti ja rahanahneus eivät sovi heille. 9 Heidän on oltava rehellisiä, kokosydämisinä Kristuksen seuraajia – hänen, joka on myös heidän uskonsa salainen lähde. 10 Ennen kuin heidät otetaan tähän tehtävään, heidän pitäisi antaa toimia seurakunnassa, että kävisi ilmi, millaisia he ovat ja mitä he osaavat. Jos he hoitavat tehtävänsä hyvin, heidät voidaan valita työhön. 11 Heillä pitää olla hyvä vaimo, joka ei juo eikä juorua, vaan hoitaa tunnollisesti tehtävänsä. 12 Seurakunnan työntekijän on oltava uskollinen aviopuolisolleen ja pidettävä hyvää huolta lapsistaan. 13 Niitä, jotka tekevät työnsä hyvin, pidetään arvossa. Myös heidän oma uskonsa ja rohkeutensa kasvaa tehtävän mukana. 14 Kirjoitan näistä, vaikka toivonkin saavani pian nähdä sinut. 15 Jos en pääsisikään vielä sinne, tiedät, miten tulee toimia Jumalan seurakunnassa, jonka tehtävänä on julistaa Jumalan tahtoa ja totuutta maailmassa. 16 Ei kristillisen uskon mukaan eläminen ole helppoa. Sen tekee mahdolliseksi vain Kristus, joka tuli ihmiseksi maan päälle ja joka oli hengeltään puhdas ja virheetön: enkelit palvelivat häntä. Hänestä kerrottiin kaikille kansoille, ja joka puolella oli ihmisiä, jotka uskoivat häneen. Sitten hänet otettiin takaisin taivaan kirkkauteen.

4 Pyhä Henki ilmoittaa meille selvästi, että viimeisinä aikoina jotkut luopuvat Kristuksesta ja alkavat seurata paholaisen liikkeelle panemia oppeja. 2 Niiden levittäjät ovat sellaisia valheen puhujia, että heidän omatuntonsa on kokonaan turtunut. 3 He opettavat, että on väärin mennä avioliittoon ja syödä tiettyjä ruokia, vaikka Jumala on tarkoittanut, että kristityt saisivat nauttia niistä ja olla iloisia ja kiitollisia. 4 Kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, ja voimme syödä kaikkea, jos kiitämme häntä. 5 ja pyydämme häntä siunaamaan ruokamme. Juuri Jumalan sana ja rukous tekevät siitä hyvän. 6 Kun näin selität ja opetat, täytät tehtäväsi kunnon työntekijänä: sellainen saa voimansa uskosta ja oikeasta opista, jota sinä olet seurannut. 7 Älä tuhlaa aikaa järjettömistä opeista ja taruista väittelemiseen. Käytä aikasi ja voimasi niin, että kasvat uskossa. 8 Ruumiinkunnon hoitaminen on tärkeä asia, mutta hengellisen elämän hoitaminen on vielä tärkeämpää – se on kaiken perusta. Sillä ei ole merkitystä vain tämän vaan myös tulevan elämän kannalta. 9 Tämä on totta,

ja kaikkien pitäisi uskoa se. Siksihän me teemme lujasti työtä – kärsimyksiä pelkäämättä. Toivonamme on elävä Jumala, joka on kaikkien ihmisten – varsinkin uskovien – pelastaja. 11 Opeta nämä asiat niin, että kaikki ymmärtävät. 12 Älä anna kenenkään vähätellä itseäsi siksi, että olet nuori. Ole muille esimerkkinä siitä, miten rakastetaan ja uskotaan ja eletään puhtaasti. 13 Pidä sinä huolta pyhien kirjoitusten lukemisesta ja selittämisestä sekä Jumalan sanan julistamisesta seurakunnalle siihen asti, kunnes minä tulen. 14 Muista käyttää sitä armolahjaa, jonka sait Jumalalta profetian välityksellä, kun seurakunnan johtajat panivat kätensä päällesi. 15 Anna lahjasi seurakunnan käyttöön, niin että kehittymisesi on kaikkien todettavissa. 16 Valvo ajatuksiasi ja tekojasi. Kun pysyt uskollisena sille, mikä on oikein, Jumala siunaa sinua ja auttaa sinua pelastamaan muitakin.

5 Älä ole koskaan ankara vanhalle miehelle, vaan neuvo häntä kunnioittavasti, niin kuin hän olisi oma isäsi. Puhu nuoremmille miehille kuin rakkaille veljille. 2 Kohtele vanhoja naisia kuin äitiäsi ja nuoria naisia kuin sisariasi pitäen ajatuksesi puhtaina. 3 Seurakunnan tulee huolehtia leskeksi jääneistä naisista, jos heillä ei ole muita auttajia. 4 Mutta jos heillä on lapsia tai lastenlapsia, vastuu kuuluu näille. Omasta kodistaan on ihmisen aloitettava rakkaudentekonsa ja tuettava puutteessa eläviä vanhempiaan. Siitä Jumala pitää. 5 Etusijalle tulisi asettaa ne yksin jääneet ja köyhät lesket, jotka turvautuvat kaikessa Jumalaan ja aina rukoilevat häntä, 6 mutta ei niitä, jotka kiertävät juoruaamassa ja nautintoa etsimässä ja turmelevat näin sielunsa. 7 Tähdennä tätä asiaa, että kristityt osaisivat elää oikein. 8 Jos joku ei auta omaisiaan, kun nämä ovat avun tarpeessa, ja lyö laimin jopa oman perheensä, hänellä ei ole oikeutta sanoa itseään kristityksi. Hän on pakanaakin pahempi. 9 Seurakunnan luetteloon otettavan lesken on oltava vähintään kuusikymmenvuotias ja sellainen, joka on ollut vain kerran naimisissa. 10 Hänen pitää olla tunnettu hyvistä teoista. Onko hän kasvattanut lapsensa hyvin? Onko hän osoittanut vieraanvaraisuutta sekä tuntemattomille että uskonsisarille ja -veljille? Onko hän auttanut sairaita ja vaikeuksissa olevia? Onko hän aina valmis osoittamaan ystävällisyyttä? 11 Älä ota nuorempia leskiä tähän ryhmään, sillä kun vähän aikaa on kulunut, he saattavat luopua lupauksesta, jonka tekivät Kristukselle, ja mennä uusiin naimisiin. 12 Näin he joutuvat tuomittaviksi, koska ovat rikkoneet ensimmäisen lupauksensa. 13 Sitä paitsi heistä tulee helposti laiskoja. He kulkevat vain talosta taloon lörröttelemässä ja sotkeutuvat

toisten ihmisten asioihin. **14** Sen vuoksi minusta onkin parempi, että nämä nuoret lesket menevät uudelleen naimisiin, saavat lapsia ja hoitavat kotiaan. Silloin kukaan ei saa moitteen aihetta. **15** Pelkään, että saatana on jo ehtinyt johtaa harhaan muutamia heistä, ja he ovat katkaissheet yhteyden seurakuntaan. **16** Muistutan vielä, että sukulaisten olisi pidettävä huolta leskeistä eikä jätettävä häntä seurakunnan huollettavaksi. Silloin seurakunnalle jää enemmän varoja niiden leskien auttamiseen, jotka ovat todella yksin maailmassa. **17** Seurakunnan johtajat, jotka hoitavat tunnollisesti tehtävänsä, ansaitsevat kaikkien arvostuksen ja kunnan palkan työstään varsinkin, jos ovat sekä julistajia että opettajia. **18** Raamatussa sanotaan: »Älä sido puivan härän suuta – anna sen syödä vapaasti.» Toisessa kohdassa huomautetaan: »Työtä tekevä ansaitsee palkkansa.» **19** Älä ota huomioon seurakunnan johtajasta tehtyjä valituksia, ellei syyttäjä ole kahta tai kolmea. **20** Nuhtele seurakunnan läsnäollessa niitä, jotka tekevät syntiä, etteivät muut seuraisi heidän esimerkkiään. **21** Jumalan, Jeesuksen ja pyhien enkelien edessä pyydän vakavasti: ole tässä asiassa johdonmukainen, vaikka kysymyksessä olisi läheinen ystäväsiikin. Kaikkia on kohdeltava samalla tavalla. **22** Älä hätiköi, kun valitset seurakunnalle työntekijää. Et ehkä huomaa hänen syntejään, ja silloin näyttää siltä kuin hyväksyisit ne. Pysy itse erossa synninteosta. **23** Tällä en muuten tarkoita, että sinun olisi kokonaan luovuttava viinistä. Sinun pitäisi käyttää sitä silloin tällöin lääkkeenä, koska sinulla on niin usein vatsavaivoja. **24** Joidenkin synnit ovat kaikkien näkyvissä. Sellaisissa tapauksissa sinä voit puuttua asioihin. Toisten synnit paljastuvat vasta tuomiopäivänä. **25** Hyvätkin teot tiedetään joissakin tapauksissa jo nyt, mutta osa niistä paljastuu vasta ajan mittaan.

6 Kristittyjen orjien pitää kunnioittaa omistajiaan. Jos Kristuksen omat ovat huonoja työntekijöitä, ihmiset saavat aiheen pitää pilkkanaan Jumalan nimeä ja kristillistä opetusta. **2** Ei se, että työnantaja on kristitty, anna työntekijälle oikeutta laiskotteluun. Pikemminkin silloin on tehtävä työtä erityisen innokkaasti, sillä kysymys on uskonveljen auttamisesta. Opeta tällä tavoin ja kehoita kaikkia toimimaan näin. **3** Jotkut voivat olla eri mieltä eivätkä noudata Jeesuksen järkevää ja terveellistä opetusta, joka on kristillisen elämän perusta. **4** Se, joka muuta opettaa, on sekä ylpeä että ymmärtämätön. Hän vain saa aikaan kinastelua, joka taas johtaa kateuteen ja riitoihin. Lopputuloksena on parjausta, syytelyä ja epäluuloja. **5** Nämä kiistelijät, joiden mielen synty on vääristänyt, eivät enää tiedä, mikä on totta. He yrittävät

saada vain taloudellista hyötyä kristillisyydestä. Pysy heistä erossa. **6** Haluatko todellista rikkautta? Jos olet onnellinen uskossasi, olet jo rikas. **7** Kun tulimme tähän maailmaan, emme tuoneet mukamme rahaa, emmekä saa täältä penniäkään mukaamme, kun kuolemme. **8** Siksi meidän pitäisi olla tyytyväisiä, jos meillä vain on tarpeeksi ruokaa ja vaatteita. **9** Ne, jotka haluaisivat olla rikkaita, ryhtyvät helposti hankkimaan rahaa väärin keinoin. Näin he joutuvat turmioon ja päätyvät lopulta kadotukseen. **10** Rahanhimo on ensimmäinen askel moneen syntiin. Jotkut on rahanahneus saanut jopa luopumaan Jumalasta, ja näin he ovat joutuneet monenlaiseen tuskaan. **11** Timoteus, sinä kuulut Jumalalle! Älä sinä ryhdy mihinkään pahaan, vaan pyri tekemään sitä, mikä on hyvää ja oikeaa. Opi luottamaan Kristukseen ja rakastamaan muita. Ole kärsivällinen ja ystävällinen. **12** Taistele aina Jumalan puolella. Pidä lujasti kiinni ikuisesta elämästä, jonka Jumala on antanut sinulle. Oletan niin selkein sanoin ja monen todistajan kuullen tunnustanut uskosi. **(aiönios g166)** **13** Käsken sinua Jumalan edessä, joka on elämän antaja, ja Jeesuksen Kristuksen edessä, joka oli rohkea todistaja Pontius Pilatuksen luona: **14** tee kaikki, mitä Herra on käskenyt, niin ettei sinua voida syyttää mistään siihen päivään saakka, jona Herra Jeesus Kristus palaa. **15** Kun oikea aika on tullut, antaa armahtava ja kaikkivaltias Jumala, kuninkaiden Kuningas ja herrojen Herra, Kristuksen ilmestyä taivaasta. **16** Herra ei koskaan kuole. Hän elää niin huikaisevan valon keskellä, ettei yksikään ihminen voi mennä hänen lähelleen. Kukaan ei ole koskaan nähnyt häntä eikä voi tulevaisuudessakaan nähdä. Hänelle kuuluvat ikuisiksi ajoiksi kunnia, voima ja valta. Aamen. **(aiönios g166)** **17** Sano niille, jotka nyt ovat rikkaita, ettei heidän kannata olla ylpeitä eikä luottaa rahoihinsa, sillä he voivat ne menettää. Luottakoot sen sijaan elävään Jumalaan, joka antaa meille runsain mitoin kaikkea mitä tarvitsemme. **(aiön g165)** **18** Kehota heitä tekemään varallisuudellaan hyvää. Silloin heidän rikkautenaan ovat hyvät työt. Heidän tulee iloisesti jakaa puutteessa eläville sitä, mitä Jumala on heille antanut. **19** Näin he keräävät itselleen todellisen aarteen taivaaseen – se on ikuisuutta ajatellen ainoa varma sijoitus! **20** Timoteus, älä lyö laimin tehtäviä, jotka Jumala on sinulle uskonut. Älä rupea kiistelemään niiden kanssa, jotka kehuvat tietävänsä asiat – vaikka juuri tietoa heiltä puuttuu. **21** Jotkut heistä eivät tunne tärkeintä elämässä: he eivät tunne Jumalaa. Toivotan hänen armoaan teille kaikille.

2 Timoteukselle

1 [Lähettilä:] Paavali, Jeesuksen Kristuksen apostoli, jonka Jumala on lähettänyt julistamaan sanomaa ikuisesta elämästä. Sen Jumala on luvannut kaikille, jotka uskovat Jeesukseen. **2** [Vastaanottaja:] Timoteus, rakas poikani. Toivotan sinulle Jumalan, Isämme, ja Kristuksen Jeesuksen, Herramme, hyvyyttä, armoa ja rauhaa. **3** Olen kiittänyt Jumalaa sinusta, Timoteus. Rukoilen joka päivä puolestasi ja öisinkin pyydän usein, että Jumala oikein runsaasti siunaisi sinua. Hän on sekä esi-isieni Jumala että minun Jumalani, ja elämäni tärkein asia on hänen tahtonsa noudattaminen. **4** Tulisin hyvin iloiseksi, jos saisin nähdä sinut. Muistan, miten itkit erotessamme. **5** Tiedän, että olet uskossasi yhtä vilpitön kuin isoäitisi Loois ja äitisi Eunike. Uskon, että luotat vielä Herraan niin kuin ennenkin. **6** Siksi muistutan sinua: käytä sitä Jumalan armolahjaa, jonka sait, kun panin käteni päällesi ja siunasin sinut. **7** Pyhä Henki, jonka Jumala on sinulle antanut, ei halua meidän elävän pelon vallassa, sillä hän on voiman, rakkauden ja kurinalaisuuden Henki. **8** Jumalan voima saa aikaan sen, ettet pelkää puhua Herrasta etkä tunnustaa minua ystäväksesi, vaikka olenkin nyt vankilassa Kristuksen tähden. Olet valmis kärsimään kanssani ilosanoman puolesta, ja Herra antaa sinulle siihen voimaa. **9** Hänhän meidät pelastikin ja valitsi tähän pyhään tehtävään. Emme me sitä ansainneet, mutta hän oli suunnitellut näin jo ennen maailman luomista, koska rakastaa meitä. (aiönios g166) **10** Sen tähden hän lähetti Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen, joka voitti kuoleman ja avasi ihmisille tien ikuisen elämään – uskon tien. **11** Minut Jumala on valinnut apostoliksi julistamaan pakanoille ilosanomaa Jeesuksesta ja opettamaan heitä. **12** Tämän vuoksi olen joutunut vankilaankin enkä sitä häpeä. Tunnen hänet, johon uskon. Olen varma, että Kristus pystyy paluuseensa asti pitämään tallessa kaiken, mitä on antanut hoitooni. **13** Pidä tiukasti kiinni totuudesta sellaisena kuin olen sen sinulle opettanut ja ennen kaikkea siitä uskosta ja rakkaudesta, jotka saat Jeesukselta. **14** Säilytä Pyhän Hengen avulla se, mitä Jumala on sinulle uskonut. **15** Kuten tiedät, kaikki ne kristityt, jotka tulivat tänne Vähästä-Aasiasta, ovat jättäneet minut – jopa Fygelus ja Hermogenes. **16** Herra siunatkoon Onesiforusta ja koko hänen perhettään, sillä hän on usein käynyt tapaamassa ja rohkaisemassa minua. Hänen käyntinsä ovat olleet virkistäviä kuin raikas tuulenhenkäys. Hän ei ole koskaan hävennyt sitä, että olen vankilassa. **17** Kun hän tuli Roomaan, hän etsi minua kaikkialta ja löysi minut sitten lopulta täältä. **18** Toivon, että

Herra palkitsee hänet, kun kerran palaa. Sinä itse tiedät parhaiten, miten paljon hän auttoi minua Efesossa.

2 Timoteus, poikani, sinun on saatava jatkuvasti voimaa Kristukselta, **2** sillä joudut opettamaan muille sen, mitä sinä ja monet muut olette kuulleet minun puhuvan. Opetä nämä tosiasiat luotettaville miehille, jotka sitten puolestaan välittävät ne eteenpäin. **3** Kanna osallesi tulevat kärsimykset kuin Jeesuksen Kristuksen sotilas. **4** Ja koska olet Kristuksen sotilas, älä sotkeudu tämän maailman asioihin, sillä se ei miellytä häntä, joka on kiinnittänyt sinut armeijaansa. **5** Herran työssä on omat sääntönsä niin kuin urheilukilpailuissa. Jos joku rikkoo sääntöjä, hän ei saa palkintoa. **6** Tee kovasti työtä niin kuin maanviljelijä, jolle hyvä sato merkitsee leveämpää leipää. **7** Ajattele näitä kolmea esimerkkiä. Herra auttaa sinua ymmärtämään, miten voit soveltaa niitä omaan elämäsi. **8** Älä koskaan unohda, että Jeesus Kristus oli Daavidin sukuun syntynyt ihminen, mutta samalla myös Jumala, minkä merkiksi Jumala herätti hänet kuolleista. **9** Koska olen julistanut täällä näitä suuria totuuksia, minut on pantu vankilaan kuin rikollinen. Jumalan sana ei kuitenkaan ole kahleissa vaikka minä olenkin. **10** En kaihdakaan kärsimyksiä, jos tiedän niiden koituvan Jumalan valitsemien ihmisten pelastukseksi ja auttavan heitä matkalla hänen ikuisen kirkkauteensa. (aiönios g166) **11** Lohdutuksenani on varmuus siitä, että kun kuolemme Kristuksen tähden, saamme taivaassa elää hänen kanssaan. **12** Jos tehtävämme viekin meidät kärsimyksiin, saamme kerran istua Jeesuksen rinnalla hallitsemassa. Mutta jos kärsimykset saavat meidät luopumaan Kristuksesta, hänen on käännettävä meitä vastaan. **13** Toisaalta: vaikka tulisimme niin heikoiksi, että uskostamme ei olisi mitään jäljellä, hän pysyy kuitenkin uskollisena. Eihän hän voi hylätä meitä, jotka olemme osa häntä itseään. Hän pitää aina lupauksensa. **14** Muistuta Kristukseen uskovia näistä tärkeistä asioista ja kiellä heitä kinastelemasta toisarvoisesta. Sellainen on hyödytöntä ja vahingollistakin. **15** Tee työsi hyvin, niin ettei sinun tarvitse hävetä Jumalan edessä. Opetä oikein Jumalan sanaa. **16** Älä mene mukaan tyhjiin väittelyihin, jotka vain aiheuttavat riitaa ja saavat ihmiset tekemään syntiä. **17** Väittelynhalu saa aikaan suurta vahinkoa. Sellaiseen ovat Hymeneus ja Filetus syyllistyneet. **18** He eivät enää pysy totuudessa, vaan julistavat, että kuolleiden ylösnousemus muka jo on tapahtunut. Monien usko on kärsinyt tällaisen puheen kuuntelemisesta. **19** Mutta Jumalan totuus on vahva peruskivi, jota mikään ei voi järkyttää. Siihen on kirjoitettu: »Herra tietää, ketkä ovat hänen omiaan», ja: »Jos joku pitää

itseään kristittynä, hän ei saa tehdä vääryyttä.» **20** Suuressa talossa on arvokkaita ja halpoja astioita. Arvokkaita astioita käytetään juhlatilaisuuksissa, mutta halvat ovat arkikäytössä. **21** Jos kartat pahaa, olet kuin talon arvokkain astia – sellainen, jota Kristus voi käyttää omaan tarkoitukseensa. **22** Vältä kaikkea, mikä vie nuoren ajatukset helposti vääraan suuntaan. Tavoittele sellaista, mikä auttaa sinua tekemään oikein. Tarvitset uskoa ja rakkautta ja niiden ihmisten seuraa, jotka kokosydämisesti turvautuvat Herraan. **23** Toistan vielä: älä sotkeudu tyhmiin väittelyihin, jotka vain saavat mielet kiihdyksiin ja synnyttävät vihaa. **24** Jumalan omien ei sovi riidellä. Heidän on ystävällisesti ja kärsivällisesti opetettava niitä, jotka ovat väärässä. **25** Jos nöyrästi ja hienovaraisesti puhut vastustajillesi, voit Jumalan avulla saada heidät näkemään, mikä on totta. **26** He pääsevät vapaaksi synnin kahleista, joilla kiusaaja on sitonut heidät palvelemaan hänen päämääriään, ja alkavat toteuttaa Jumalan tahtoa.

3 Sinun on hyvä tietää, Timoteus, että viimeisinä aikoina on vaikeaa olla kristitty. **2** Ihmiset rakastavat vain itseään ja rahaa. He ovat ylpeitä, pilkkaavat Jumalaa, ovat vanhemmilleen tottelemattomia ja kiittämättömiä – sanalla sanoen läpeensä turmeltuneita. **3** He ovat kovia ja armottomia. He valehtelevat, ovat moraalittomia, raakoja ja julmia ja vastustavat kaikkea hyvää. **4** He pettävät ystävänsäkin, ovat väkivaltaisia ja pöyhkeitä ja pitävät nautintoja tärkeämpinä kuin Jumalan palvelemista. **5** Heissä on kristityn ihmisen ulkokuori, mutta ei Jumalan voimaa. Älä anna sellaisten ihmisten pettää itseäsi. **6** He tunkeutuvat ovelasti toisten koteihin ja lyöttäytyvät avuttomien, syntien kietomien naisraukkojen ystäviksi. Näille he opettavat omia näkemyksiään. **7** Tällaiset naiset ovat aina valmiita juoksemaan uusien oppien perässä ymmärtämättä totuutta. **8** Nämä opettajathan vastustavat totuutta niin kuin Jannes ja Jambres aikoinaan Moosesta. He ovat sisintään myöten kieroja, ja he ovat kääntäneet selkänsä kristilliselle uskolle. **9** Mutta ikuisesti sellainen ei saa jatkua. Tulee päivä, jolloin heidän petoksensa paljastuu kaikille niin kuin Jannesin ja Jambresin synti. **10** Olet seurannut minun elämäni ja tiedät, millainen olen: mihin uskon ja mihin pyrin. Tiedät, että uskon Kristukseen ja että olen joutunut moniin kärsimyksiin. Tunnet rakkauteni ja kärsivällisyyteni. **11** Olet selvillä vaikeuksista, joihin hyvän sanoman julistaminen on minut johtanut. Tiedät, miten minun kävi Antiokiassa, Ikonionissa ja Lystrassa. Herra on kuitenkin aina minut pelastanut. **12** Kaikki, jotka päättävät elää niin kuin Kristus Jeesus tahtoo, joutuvat Kristuksen vihaajien vainottaviksi. **13** Pahat ihmiset ja väärien oppien

opettajat ovat tulevaisuudessa yhä pahempia: he pettävät monia, mutta saatana pettää heidät itsensä. **14** Usko sinä vain siihen, mitä sinulle on opetettu. Tiedät, että se on totta, koska voit luottaa opettajiisi. **15** Tunnet pyhät kirjoitukset jo lapsuudesta saakka. Ne opettavat sinua uskomaan Jeesukseen Kristukseen ja ottamaan pelastuksen vastaan. **16** Jokainen näistä kirjoituksista on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta ja on korvaamattoman arvokas. Niistä opimme, mikä on totta. Ne näyttävät, mikä on omassa elämässämme vääraa, ja auttavat meitä tekemään sitä, mikä on oikein. **17** Ja sillä tavoin Jumala varustaa meidät, niin että voimme tehdä hyvää kaikille.

4 Kehotan sinua vakavasti Jumalan ja Jeesuksen Kristuksen edessä – hänen, joka tuomitsee elävät ja kuolleet, kun tulee takaisin kuninkaana: **2** levitä Jumalan sanaa jatkuvasti kaikissa mahdollisissa tilanteissa, tuntui se sopivalta tai ei. Ojenna ja varoita kuulijoitasi tarpeen mukaan. Rohkaise heitä tekemään sitä, mikä on oikein. Selitä kärsivällisesti, mitä Jumala opettaa. **3** Tulee näet aika, jolloin ihmiset eivät halua kuulla totuutta. He etsivät sellaisia opettajia, jotka puhuvat heidän mielikseen. **4** Raamatun sanoma ei kiinnosta heitä. Huolettomina he seuraavat omia harhaanjohtavia päähänpistojaan. **5** Ole varuillasi, että huomaat kaikki vaarat. Älä pelkää kärsimyksiä, joihin voit joutua Herran tähden. Tuo ihmisiä Jeesuksen luo. Älä laiminlyö tehtäviäsi. **6** Puhun tästä, koska minulla ei enää kauan ole tilaisuutta antaa sinulle tukea. Aikani alkaa olla lopussa, ja pääsen jo pian taivaan kotiin. **7** Olen taistellut kauan ja innokkaasti Herrani puolesta ja pysynyt koko ajan hänelle uskollisena. Nyt on tullut aika, jolloin saan levätä. **8** Herra on oikeudenmukainen tuomari, ja taivaassa on minulle varattu kruunu, jonka saan sinä päivänä, kun Herra palaa. Sen kruunun saavat kaikki, jotka odottavat Herran takaisintuloa. **9** Tule niin pian kuin vain voit. **10** Deemas on jättänyt minut. Hän ihastui maallisiin houkutuksiin ja lähti Tessalonikaan. Kreskes on matkustanut Galatiaan ja Tiitus Dalmatiaan. (aiön g165) **11** Vain Luukas on luonani. Tuo Markus mukanasi kun tulet, sillä tarvitsen häntä. **12** Tykikuskaan ei ole täällä, sillä lähetin hänet Efesooson. **13** Muistaisitko tuoda takkini, joka jäi Trooaaseen Karpuksen luo? Tuo myös kirjat, ennen kaikkea pergamenttikääröt. **14** Kupariseppä Aleksander on tehnyt minulle paljon pahaa. Herra antaa hänelle ansionsa mukaan, **15** mutta sinun on parasta varoa häntä, sillä hän koettaa tehdä tyhjäksi jokaisen sanamme. **16** Kun jouduin täällä ensimmäisen kerran oikeuteen, kukaan ystävästäni ei ollut auttamassa minua. Kaikki olivat lähteneet pakoon. Toivottavasti siitä

ei koidu heille ikäviä seurauksia. **17** Herra oli kuitenkin kanssani ja antoi minulle mahdollisuuden pitää rohkeasti koko saarnan, niin että siellä olevat pakanat kuulivat sen. Hän pelasti minut joutumasta leijonien ruuaksi. **18** Samalla tavalla hän pelastaa minut kaikesta muustakin pahasta ja vie taivaaseen. Jumalalle siitä ikuisesti kunnia! Aamen. (ai¹⁶⁵ön ^{g165}) **19** Sano terveisiä Priskalle, Akvilalle ja Onesiforuksen perheelle. **20** Erastus jäi Korinttiin, ja Trofimuksen jätin Miletoon, koska hän oli sairaana. **21** Yritä päästä tänne ennen talvea. Eubulus, Pudes, Linus, Klaudia ja kaikki muut uskovat lähettävät paljon terveisiä. **22** Herra Jeesus Kristus kanssasi!

Tiitukselle

1 [Lähettäjä:] Paavali, Jumalan palvelija ja Jeesuksen Kristuksen lähettiläs. Tehtäväni on auttaa Jumalan valitsema ihmisiä uskoon. Opetan heille Jumalan totuutta, joka muuttaa kaiken. **2** Niin he voivat saada ikuisen elämän, jonka Jumala on heille luvannut jo ennen maailman luomista – eikä hän koskaan valehtele. (aiōnios g166) **3** Saan kertoa kaikille tämän iloisen uutisen, jonka Jumala, Vapahtajamme, on nyt sopivaksi katsomanaan hetkenä ilmoittanut maailmalle. Minun hän on käskennyt levittämään uutista kaikkialle. **4** [Vastaanottaja:] Tiitus, jota pidän kuin omana poikanani, koska uskomme samaan Herraan. Jumala, Isämme, ja Vapahtajamme Jeesus Kristus siunatkoon sinua ja antakoon sinulle rauhansa. **5** Jätin sinut sinne Kreetaan, että auttaisit sikäläisiä seurakuntia kaikin mahdollisin tavoin. Pyysin, että nimittäisit eri kaupunkeihin seurakunnan johtajat, jotka noudattaisivat antamiani ohjeita. **6** On tärkeää, että valitset arvossapidettyjä, hyviä miehiä, jotka ovat aviopuolisolleen uskollisia ja joiden lapset rakastavat Herraa, kunnioittavat vanhempiaan ja ovat hyvämaineisia. **7** Seurakuntien johtajissa ei saa olla moitteen sijaa, koska he ovat Jumalan palvelijoita. Heidän ei sovi olla ylpeitä, kärsimättömiä, rahanahneita, juopottelevia eikä riitaisia. **8** Heidän on oltava vieraanvaraisia ja rakastettava kaikkea mikä on hyvää. Heidän on myös oltava ymmärtäväisiä ja oikeudenmukaisia miehiä, jotka elävät puhtaasti, ja kyettävä hillitsemään itsensä. **9** Heidän on uskottava horjumatta heille opetetun totuuteen ja pystyttävä opettamaan se edelleen muille. Heidän on kyettävä osoittamaan toisin ajatteleville, missä nämä ovat väärässä. **10** Kaikki eivät näet halua totella Jumalan sanaa. Varsinkin monet niistä, joiden mielestä kristittyjen on noudatettava juutalaisten lakeja, johtavat ihmisiä puheillaan harhaan. **11** Siitä on tehtävä loppu. Kokonaisia perheitä on johdettu harhaan, pois Jumalan armosta. Väärät opettajat haluavat vain rahanne. **12** Eräskin kreetalainen, heidän oma profeettansa, on sanonut: »Kaikki kreetalaiset ovat valehtelijoita. He ovat kuin laiskoja eläimiä, joiden ainoa pyrkimys on vatsansa täyttäminen.» **13** Se on totta. Ole kristityille niin ankara kuin on tarpeen, että he pysyisivät lujina uskossa. **14** ja sulkisivat korvansa juutalaisten tarinoilta ja totuudesta eksyneiden suostutteluilta. **15** Jos ihmisellä on puhdas sydän, hän näkee kaikessa hyvää ja puhdasta. Sellaisesta, jonka sydän on paha ja epäuskoinen, kaikki on pahaa: hänen likainen mielensä ja kapinoiva sydämensä heijastuvat kaikkeen, mitä hän näkee ja kuulee. **16** Hän voi sanoa tuntevansa Jumalan,

mutta hänen elämänsä puhuu toista. Sellainen ihminen on inhottava ja tottelematon, eikä häneltä voi odottaa mitään hyvää.

2 Opetä sen sijaan sinä ihmisiä elämään todellisia Jeesuksen oppilaina. **2** Vanhojen miesten on oltava vakaita, harkitsevia ja järkeviä. Heidän on tunnettava totuus ja uskottava se ja osoitettava kaikessa rakkautta ja kärsivällisyyttä. **3** Opetä vanhoja naisia käyttäytymään rauhallisesti ja nöyrästi. Heidän ei sovi kulkea ympäriinsä puhumassa muista pahaa eikä käyttää liikaa viiniä, vaan heidän pitää ohjata toisia hyvään. **4** Heidän tehtävänä on opettaa nuoria naisia rakastamaan miestään ja lapsiaan, **5** hoitamaan hyvin kotiaan ja kunnioittamaan puolisoaan. Ne, jotka tuntevat heidät, eivät silloin voi puhua kristinuskosta pahaa. **6** Kehota myös nuoria miehiä suhtautumaan elämään vakavasti. **7** Tee itse hyvää ja ole heille esimerkkinä. Anna kaikesta näkyä, että rakastat totuutta ja olet vakavissasi. **8** Puhu niin järkevästi ja selvästi, että jos joku yrittää vastustaa sinua, hän joutuu noloon tilanteeseen, koska sanoistasi ei kerta kaikkiaan löydy arvosteltavaa. **9** Kehota orjia tottelemaan isäntiään ja palvelemaan heitä parhaansa mukaan, vastaan sanomatta. **10** He eivät saa varastella, vaan heidän on oltava kaikin puolin luotettavia. Ja kun ihmiset huomaavat sen, hekin haluavat uskoa Jumalaan, Vapahtajaamme. **11** Ikuista pelastusta tarjotaan nyt jokaiselle ilmaiseksi. **12** Kun otamme tämän Jumalan lahjan vastaan, ymmärrämme myös, että meidän on luovuttava huonosta, syntisestä elämäntyylistä ja eletävä Jumalan kunniaksi. (aiōn g165) **13** Odotamme sitä suurta päivää, jolloin näemme Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen koko kirkkaudessaan. **14** Jumala tuomitsi syntimme ja Kristus kuoli niiden tähden. Hän pelasti meidät, ettemme jatkuvasti tekisi syntiä vaan hänen puhdistaminaan auttaisimme muita ihmisiä. **15** Opetä ja kannusta uskovia elämään tällä tavalla. Jos on tarpeen, oikaise heitä, sillä siihen sinulla on valtuudet. Kukaan ei saa vähätellä sanojasi.

3 Muistuta seurakuntalaisia, että he eläisivät lainkuuliaisina ja olisivat valmiita kaikkeen rehelliseen työhön. **2** He eivät saa puhua pahaa kenestäkään eivätkä riidellä. Kaikkiin ihmisiin on suhtauduttava ystävällisesti ja hyväntahtoisesti. **3** Mekin olimme ennen kovakorvaisia ja ymmärtämättömiä. Jouduimme harhaan: monet pahat himot ja nautinnot orjuuttivat meitä. Kateus ja pahansuopuus hallitsivat elämäämme. Vihasimme muita ja muut vihasivat meitä. **4** Mutta kun Jumalan aika tuli, paljastui, miten suunnattoman hyvä hän on ja miten paljon hän ihmisiä rakastaa: **5** hän

pelasti meidät. Emme suinkaan olleet niin hyviä, että olisimme sen ansainneet, mutta hän teki sen, koska rakasti meitä. Hän pesi meidät puhtaaksi synnistä, ja me synnyimme uudestaan – Pyhä Henki uudisti meidät. **6** Tämä kaikki tapahtui Jumalan rakkauden ja Kristuksen teon tähden, ja Herra antoi meihin Pyhän Henkensä, **7** jotta meistä tulisi Jumalalle kelpaavia. Nyt meille kuuluu myös ikuisen elämän koko rikkaus, jonka Jumala meille antaa, ja me odotamme sitä innokkaasti. **(aiōnios g166)** **8** Kaikki tämä on totta. Opeta näitä asioita, että kristityt tekisivät sielläkin paljon hyvää. Se ei koskaan ole turhaa. **9** Älä sotkeudu tyhjiin väittelyihin ja uskonnollisiin kiistoihin. Ei kannata ruveta riitelemään juutalaisten lain tarpeellisuudesta. **10** Varoita kerran tai pari sellaista ihmistä, joka saa joukossanne aikaan hajaannusta. Sen jälkeen älä ole hänen kanssaan tekemisissä. **11** Hän tietää kyllä itsekin joutuneensa harhaan ja tekevänsä syntiä. **12** Olen ajatellut lähettää joko Artemaan tai Tykikuksen luoksesi. Yritä päästä tapaamaan minua Nikopolikseen heti, kun jompikumpi heistä tulee. Olen päättänyt jäädä talveksi sinne. **13** Auta Zeenasta, lakimestä, ja Apollosta kaikin mahdollisin tavoin, kun he lähtevät matkalle. **14** Meidän on opittava tarjoamaan muille apuamme, ettemme olisi hyödyttömiä. **15** Terveisiä meiltä kaikilta uskoville ystävillemme. Jumala siunatkoon teitä jokaista.

1 [Lähetäjät:] Paavali, joka on vankilassa siksi, että levitti hyvää uutista Jeesuksesta, sekä hänen uskonveljensä Timoteus. **2** [Vastaanottajat:] Rakas työtoverimme Filemon ja hänen kotonaan kokoontuva seurakunta sekä Appiasisaremme ja Arkippus, Herran sotilas niin kuin mekin. **3** Toivotamme teille Isän Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen siunausta ja rauhaa. **4** Kiitän Jumalaa aina kun rukoilen puolestasi, rakas Filemon. **5** Saan jatkuvasti kuulla, kuinka uskot Herraan Jeesukseen ja rakastat häntä ja hänen omiaan. **6** Rukoilen, että uskosi tarttuisi muihinkin, kun kerrot heille Kristuksesta ja he huomaavat, miten rikkaaksi hän on tehnyt elämäsi. **7** Rakkautesi on tuottanut minulle suurta iloa; olethan hyvin usein ystävällisyydelläsi virkistänyt uskovien mieltä. **8** Tahtoisin nyt pyytää sinulta jotain. Voisin suorastaan vaatia, että sinun on Kristuksen tähden tehtävä, mitä käsken. Mutta koska rakastan sinua ja olen jo vanha mies ja sitä paitsi vankilassa Herran vuoksi, **10** esitän vain pyynnön: ole hyvä Onesimukselle! Hän on lapseni, jonka voitin Kristukselle täällä vankilassa. **11** Onesimuksesta ei juuri ole viime aikoina ollut sinulle hyötyä, mutta tästedes hänestä on apua meille molemmille. **12** Kun nyt lähetän hänet luoksesi takaisin, tuntuu kuin lähettäisin oman sydämeni. **13** Olisin kovin mielelläni pitänyt hänet täällä. Minuthan on vangittu siksi, että levitin hyvää uutista Jeesuksesta, ja Onesimus olisi voinut auttaa minua sinun sijastasi. **14** En kuitenkaan halunnut pitää häntä ilman suostumustasi, ettet tekisi hyvää pakosta vaan omasta vapaasta tahdostasi. **15** Hän karkasi, ja sinä menetit hänet vähäksi aikaa ehkä sen tähden, että nyt saisit hänet lopullisesti takaisin. (aiōnios g166) **16** Mutta enää hän ei ole orja, vaan paljon enemmän: rakas veli jopa minulle. Varmasti hän merkitsee sinullekin nyt enemmän kuin ennen, sillä hän ei ole vain palvelijasi, vaan myös uskonveljesi. **17** Jos todella pidät minua ystävänäsi, ota hänet vastaan yhtä lämpimästi kuin ottaisit minut. **18** Jos hän on tuottanut sinulle vahinkoa tai varastanut sinulta jotakin, lähetä vain lasku tänne niin maksan sen sinulle. **19** Kirjoitan tähän vakuudeksi omakätisesti: minä maksan. Tosin sinäkin olet minulle hyvin paljon velkaa – jopa sielusi. **20** Rakas veli, teethän niin kuin pyysin! Sellainen rakkaudenosoitus virkistäisi väsynyttä mieltäni, ja kiittäisin siitä Herraa. **21** Olen kirjoittanut sinulle tämän kirjeen, koska uskon, että teet kuten pyysin ja paljon enemmänkin. **22** Pidäthän vierashuoneesi minulle varattuna, sillä toivon, että Jumala vastaa rukouksiimme ja pääsen pian sinne. **23** Epafras, joka on vankilassa samasta syystä kuin minäkin, lähettää sinulle terveisiä, **24** samoin työtoverini

Heprealaisille

1 Jumala puhui esi-isillemme kauan sitten profeettojen välityksellä monin eri tavoin. **2** Nyt hän on puhunut meille Poikansa välityksellä. Hän on antanut Pojalleen kaiken ja luonut hänen kauttaan koko maailman. (aiön g165) **3** Jumalan Poika säteilee Jumalan kirkkautta. Hänen olemuksensa ja tekonsa osoittavat, että hän on Jumala. Hän ohjaa maailmankaikkeutta sanansa voimalla. Hän kuoli puolestamme puhdistukseksi meidät kaikesta synnistä. Nyt hän on taivaassa ja istuu siellä kunniapaikalla suuren Jumalan oikealla puolella. **4** Tämän vuoksi hän on enkeleitä paljon korkearvoisempi. Kutsuuhän Jumala häntä Pojaksen, **5** eikä Jumala ole koskaan sanonut kenellekään enkelille: »Sinä olet minun Poikani, joka tänään synnyit minusta.» Mutta Jeesuksesta Jumala sanoi niin. Hän sanoi myös: »Minä olen hänen Isänsä ja hän minun Poikani.» Ja vielä uudelleen, kun hänen esikoisensa tuli maailmaan, Jumala sanoi: »Kaikki enkelit palvelkoot häntä.» **7** Jumala nimittää enkeleitä läheteiksi, jotka ovat nopeita kuin tuuli, ja palvelijoiksi, jotka ovat kuin tulenliekit. **8** Mutta Pojastaan hän sanoo: »Jumala, sinun valtakuntasi kestää ikuisesti. Sinä hallitset aina oikeudenmukaisesti. (aiön g165) **9** Rakastat oikeutta ja vihaat vääryyttä. Siksi Jumala, sinunkin Jumalasi, on antanut sinulle iloa enemmän kuin kenellekään muulle.» **10** Jumala on käyttänyt hänestä myös nimeä Herra: »Herra, sinä teit alussa maan, ja taivaat ovat sinun käsialaasi. **11** Kerran ne tuhoutuvat olemattomiin, mutta sinä olet olemassa ikuisesti. Ne kuluvat loppuun kuin vanha vaate, **12** ja tulee päivä, jona sinä käärit ne kokoon ja siirrät syrjään. Mutta sinä itse et muutu eikä sinun aikasi lopu.» **13** Onko Jumala sanonut kenellekään enkelille: »Istu tähän viereeni kunniapaikalle, niin murskaan kaikki vihollisesi jalkoihisi?» Pojalleen hän sanoi näin. **14** Enkelit sen sijaan ovat palvelevia henkiä. Jumala on lähettänyt heidät auttamaan niitä ihmisiä, jotka hän pelastaa.

2 Meidän on tarkasti pidettävä kiinni sanomasta, jonka olemme kuulleet, ettemme vain joudu harhateille. **2** Jo enkelienkin tuomat sanomat ovat aina osoittautuneet tosiksi, ja ihmiset, jotka eivät ole niitä totelleet, ovat saaneet oikeudenmukaisen rangaistuksen. **3** Kuinka me siis voimme kuvitella pääsevämmekään pakoon, jos suhtaudumme välinpitämättömästi siihen ainutkertaiseen pelastukseen, jonka itse Herra Jeesus ilmoitti ja josta me saimme tiedon hänen omilta oppilailtaan? **4** Jumala on tunnusmerkeillä ja ihmeteoilla osoittanut meille, että hänen lähettämänsä

sanoma on tosi. Hän on myös antanut meille Pyhän Hengen lahjoja sen mukaan kuin on tahtonut. **5** Tulevaa maailmaa, josta nyt puhumme, eivät hallitse enkelit. **6** Mutta psalmeissa Daavid sanoo Jumalalle: »Mikä ihminen on, kun huolehdit hänestä? Entä kuka on tämä Ihmisen Poika, jolle olet antanut näin suuren kunnian? **7** Vähäksi aikaa teit hänet enkeleitä halvemmaksi, mutta nyt olet kruunannut hänet kirkkaudella ja kunnialla. **8** Olet antanut kaiken hänen johtoonsa. Mitään ei ole jäänyt hänen valtapiirinsä ulkopuolelle.» Tätä kaikkea emme vielä saa nähdä, **9** mutta sen näemme, että Jumala on kruunannut Jeesuksen kunnialla ja kirkkaudella, koska hän kärsi kuoleman meidän puolestamme. Vain vähän aikaa hän siis oli alempiarvoisempi kuin enkelit. Jumalan suuren hyvyyden tähden Jeesus kuoli jokaisen ihmisen puolesta. **10** Jumala, kaiken Luoja, lähetti Jeesuksen tänne kärsimään, sillä näin Jeesus vei suuret joukot Jumalan omia taivaaseen, ja kärsiessään Jeesuksesta tuli heidän täydellinen Pelastajansa. **11** Jeesus puhdisti meidät synnistä, ja meillä on nyt sama Isä kuin hänellä. Siksi Jeesus ei häpeä nimittää meitä veljikseen. **12** Hänhän sanoo psalmeissa: »Kerron veljilleni Isästäni, Jumalasta, ja me ylistämme häntä yhdessä.» **13** Toisella kertaa hän sanoi: »Me luotamme Jumalaan», ja: »Tässä olen yhdessä lasten kanssa, jotka sain Jumalalta.» **14** Nämä lapset ovat ihmisiä, lihaa ja verta, ja siksi Jeesuskin syntyi ihmiseksi. Vain ihmisenä hän saattoi kuolla ja voittaa paholaisen, jolla oli kuolema vallassaan. **15** Vain tällä tavoin hän voi vapauttaa ihmiset, jotka olivat koko elämänsä olleet kuolemanpelon orjia. **16** Tiedämme kaikki, ettei hän tullut tänne enkelinä vaan ihmisenä – niin, juutalaisena. **17** Jeesuksen täytyi tulla samanlaiseksi ihmiseksi kuin me, hänen veljensä, olemme voidakseen olla meidän ylipappimme Jumalan edessä. Hän oli armahtava ja Jumalalle uskollinen toimittaessaan hyvityksen kansan synneistä. **18** Koska hän on itse joutunut kärsimään ja kokemaan kiusauksia, hän tietää millaista meillä on ja voi meitä auttaa.

3 Rakkaat ystävät! Jumala on ottanut teidät omikseen ja kutsunut taivaaseen. Ajatelkaa sen vuoksi Jeesusta, joka on Jumalan lähettiläs ja meidän uskomme ylipappi. **2** Jeesus oli uskollinen Jumalalle, joka hänet ylipapiksi nimitti. Tosin myös Mooses palveli Jumalan kansaa uskollisesti. **3** Jeesuksen kunnia on kuitenkin paljon suurempi kuin Mooseksen, aivan niin kuin hyvän talon rakentajaa kiitetään enemmän kuin rakennusta. **4** Ihmiset rakentavat taloja, mutta Jumala on kaiken Luoja. **5** Mooses teki siis Jumalan talossa hyvää työtä, mutta hän oli vain palvelija, ja hänen tehtävänsä

ennakoi myöhempiä tapahtumia. **6** Kristuksella, Jumalan uskollisella Pojalla, on päävastuu rakennuksesta. Me kristityt olemme tuo Jumalan rakennus, jos vain pysymme loppuun asti rohkeina ja jos säilyttämme iloisen luottamuksen häneen. **7** Koska Kristus on kaiken pää, Pyhä Henki kehottaa meitä kuuntelemaan häntä tarkkaavaisesti – juuri nyt. Emme saa paaduttaa sydäntämme emmekä vastustaa häntä, niin kuin israelilaiset tekivät, kun Jumala koetteli heitä autiomaassa. **9** Jumala oli kärsivällinen ja teki heidän nähtensä ihmeitä neljänkymmenen vuoden ajan, vaikka he jatkuvasti kapinoivat Jumalaa vastaan. **10** Mutta sitten Jumala sanoi: »Minä suutuin heihin, sillä he etsivät aina apua muualta kuin minulta eivätkä löytäneet minun neuvomiani teitä.» **11** Lopulta Jumalan viha syttyi ja hän vannoi: »Tätä kansaa en päästä perille.» **12** Rakkaat ystävät, pitääkö varanne, ettei teidänkin sydämenne ole paha ja epäuskoinen ja johda teitä pois päin elävästä Jumalasta. **13** Puhukaa näistä asioista keskenänne joka päivä niin kauan kuin vielä on aikaa, ettei kukaan joutuisi synnin peittämäksi ja paatuksi. **14** Jos olemme loppuun asti uskollisia ja luotamme Jumalaan samoin kuin silloin, kun meistä tuli kristittyjä, niin kaikki, mikä on Kristuksen, on myös meidän. **15** Juuri nyt on oikea aika. Älkää unohtako varoitusta: »Jos kuulette [tänään] Jumalan puhuvan teille, älkää kovettako sydäntänne, niin kuin israelilaiset, jotka kapinoivat Jumalaa vastaan autiomaassa.» **16** Kenestä tässä oikein puhun? Ketkä kuulivat Jumalan äänen, mutta nurisivat häntä vastaan? Kaikki ne, jotka lähtivät Mooseksen johtamina Egyptistä. **17** Ketkä tekivät Jumalan vihaiseksi noina neljänäkymmenenä vuotena? Samat ihmiset. He tekivät syntiä ja kuolivat lopulta autiomaahan. **18** Keille Jumala vannoi, ettei päästäisi heitä lupaamaansa maahan? Kaikille, jotka eivät totelleet häntä. **19** Miksi he eivät päässeet perille? Siksi, että he eivät uskoneet Jumalaa.

4 Jumalan lupaus on yhä voimassa: me saamme kerran levätä hänen luonaan. Silti meillä on syytä pelkoon, sillä jotkut ovat jäämäsillään matkasta. **2** Olemme saaneet kuulla saman valtavan uutisen kuin Mooseksen ajan ihmiset: Jumala haluaa pelastaa meidät. Noille ihmisille uutisesta ei kuitenkaan ollut hyötyä, sillä he eivät uskoneet Jumalan lupauksiin. **3** Vain me, jotka uskomme, mitä Jumala on sanonut, pääsemme hänen lepopaikkaansa. Hänen sanansa kuuluvat: »Olen vihaisena vannonut, että ne, jotka eivät usko minua, eivät pääse perille.» Ja kuitenkin kaikki on ollut valmiina heitä odottamassa maailman luomisesta saakka. **4** Tiedämme, että kaikki on valmiina, koska Raamattu kertoo Jumalan levänneen luomistyön seitsemäntenä päivänä. Hän

oli silloin tehnyt sen minkä oli aikonutkin. **5** Mutta kuitenkin israelilaiset eivät päässeet perille, koska Jumala oli sanonut: »He eivät saa levätä luonani.» **6** Joka tapauksessa lupaus on voimassa ja jotkut pääsivät perille. Ne, joille ensin annettiin mahdollisuus, eivät päässeet, koska he eivät totelleet Jumalaa. **7** Jumala asetti toisen määräpäivän, ja se on käsillä nyt. Hän ilmoitti siitä paljon myöhemmin kuningas Daavidin välityksellä, kuten jo totesimme: »Jos tänään kuulette Jumalan puhuvan teille, älkää kovettako sydäntänne.» **8** Uusi lepopaikka, josta Jumala puhuu, ei ole Israelin maa, jonne Joosua johti kansan. Jos Jumala olisi sitä tarkoittanut, hänen ei olisi tarvinnut enää puhua toisesta, myöhemmin tulevasta päivästä. **9** Jumalan kansaa odottaa siis vielä täydellinen lepo. **10** Jokainen, joka pääsee perille, saa levätä työnsä jälkeen, niin kuin Jumalakin lepäsi luomisen jälkeen. **11** Myös meidän on pyrittävä tuota lepopaikkaa kohti. Emme saa olla tottelemattomia Jumalalle, niin kuin israelilaiset, jotka uppiskaisuutensa tähden eivät päässeet perille. **12** Jumalan sana on täynnä elävää voimaa. Se on terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka. Se viiltää syvälle salaisimpiin ajatuksiimme ja toiveisiimme asti ja paljastaa, millaisia me todella olemme. **13** Jumala tietää kaiken jokaisesta ihmisestä. Sisimpämme on paljaana elävän Jumalan silmien edessä. Mikään ei ole salassa häneltä, jolle olemme vastuussa kaikesta, mitä olemme tehneet. **14** Jumalan Poika, Jeesus, on suuri ylipappimme, joka on mennyt taivaaseen auttaakseen meitä. Siksi emme saa koskaan lakata luottamasta häneen. **15** Ylipappimme ymmärtää heikkoutemme, sillä hän on ollut samoissa kiusauksissa kuin mekin. Hän vain ei koskaan langennut syntiin. **16** Voimme rohkeasti mennä armahtavan Jumalan valtaistuimen eteen saadaksemme häneltä avun silloin, kun sitä tarvitsemme.

5 Juutalaisten ylipappi on vain ihminen, mutta hänet on valittu edustamaan ihmisiä Jumalan edessä. Hän vie Jumalalle heidän uhrlahjansa ja uhrieläinten veren, joka on tarkoitettu peittämään kansan synnit ja myös ylipapin omat synnit. Koska hän itsekin on ihminen ja kokee kiusauksia, hän osaa suhtautua erehtyviin ja tietämättömiin ihmisiin oikein ja ymmärtää heidän vaikeutensa. **4** Kenestäkään ei voi tulla ylipappia vain siksi, että hän itse sitä toivoo. Jumala kutsuu hänet tähän tehtävään, niin kuin hän kutsui Aaroninkin. **5** Siksi Kristuskaan ei itse valinnut itseään ylipapin kunnioitettuun virkaan, vaan Jumala valitsi hänet. Jumala sanoi hänelle: »Sinä olet minun Poikani, joka tänään synnyit minusta.» **6** Hän sanoi myös: »Olen valinnut sinut

ikuiseksi papiksi, aivan niin kuin Melkisedekin.» (aiön g165) 7 Tästä huolimatta Jeesus maan päällä ollessaan rukoili tuskissaan itkien Jumalaa, joka yksin voi pelastaa hänet kuolemasta. Jumala kuuli hänen rukouksensa, koska hän oli halunnut aina totella Jumalaa. 8 Vaikka Jeesus oli Jumalan Poika, hänen oli kokemuksesta opittava, mitä totteleminen on, silloin kun se merkitsee kärsimistä. 9 Hän osoitti olevansa täydellinen. Ja nyt hän voi antaa ikuisen pelastuksen kaikille, jotka tottelevat häntä. (aiönios g166) 10 Jumalahan oli valinnut hänet ylipapiksi niin kuin Melkisedekin aikoinaan. 11 Tahtoisin sanoa tästä asiasta paljon muutakin, mutta teitä on vaikea saada mitään ymmärtämään, kun ette välitä kuunnella. 12 Olette olleet jo niin kauan kristittyjä, että teidän olisi aika opettaa muita. Sen sijaan tarvitsetekin taas itse Jumalan sanan alkeiden opetusta. Olette kuin maidolla ruokittavat vauvat, jotka eivät vielä pysty syömään kiinteää ruokaa. Jos elätte jatkuvasti maidolla, ette ole vielä paljoa kasvaneet kristittyinä ettekä ymmärrä edes perusasioita. 14 Teidän on kasvettava, ennen kuin voitte syödä hengellistä ruokaa ja ymmärtää syvemmin Jumalan sanaa. Vasta silloin totutte elämään oikein ja erotatte hyvän pahasta.

6 Ei ole mitään hyötyä siitä, että jatkuvasti puhumme kristinuskon alkeista. Koetan auttaa teitä eteenpäin, jotta uskonne kasvaisi. Enää minun ei varmaankaan tarvitse puhua teille siitä, miten järjetöntä on yrittää pelastua olemalla hyvä tai miten välttämätöntä on uskoa Jumalaan. 2 Ette myöskään tarvitse lisää tietoa kasteesta, kätten päällepanemisesta, kuolleiden heräämisestä tai ikuisesta tuomiosta. (aiönios g166) 3 Siirrymme nyt muihin asioihin, jos Jumala sallii. 4 Niitä, jotka ovat ymmärtäneet hyvän uutisen Kristuksesta, mutta kääntäneet sitten Jumalalle selkänsä, ei kannata yrittää tuoda uudestaan hänen luokseen. 5 He ovat maistaneet uutta elämää Kristuksen ja Pyhän Hengen yhteydessä, oppineet tuntemaan Jumalan sanaa ja tulevan maailman suunnattomia voimia. (aiön g165) 6 Kun he tämän jälkeen ovat hylänneet Jumalan Pojan, he ovat naulinneet hänet uudelleen ristiin kaikkien pilkattavaksi. Sen tähden heidän on mahdotonta enää kääntyä. 7 Kun sadekuurot kastelevat maan ja siitä kasvaa hyvä sato, maa saa Jumalan siunauksen. 8 Mutta jos maa kasvaa jatkuvasti vain ohdakkeita, se on hyödytön. Jumala tuomitsee sen ja se poltetaan kuloksi. 9 Rakkaat ystävät! Vaikka puhunkin näin, en usko sanojeni koskevan teitä. Olen varma siitä, että teissä kasvavat pelastuksen hyvät hedelmät. 10 Jumala on oikeudenmukainen. Ei hän unohda vaivannäköänne eikä rakkautta, jota olette hänelle osoittaneet, kun olette auttaneet ja yhä autatte hänen

omiaan. 11 Toivomme hartaasti, ettette koskaan väsyisi rakastamaan toisia ihmisiä, jotta teillä olisi varma toivo loppuun asti. 12 Kun tiedätte, mitä teillä on odotettavissa, ette kyllästy ja muutu välinpitämättömiksi. Esikuvanne ovat ne ihmiset, jotka uskoivat Jumalan lupauksiin ja odottivat kärsivällisesti, kunnes ne toteutuivat. 13 Muistattekko, mitä Jumala lupasi Aabrahamille? Hän vannoi omaan nimeensä – suurempaahan ei ollut – 14 että hän siunaamalla siunaisi Aabrahamia, antaisi hänelle pojan ja tekisi hänestä suuren kansan isän. 15 Aabraham odotti kärsivällisesti, kunnes Jumala antoi hänelle tuon pojan, lisäkin, aivan niin kuin oli luvannutkin. 16 Kun ihminen vannoo jotakin, hän pyytää todistajaa vahvistamaan valan, niin että hänen on pakko pitää lupauksensa. 17 Jumalakin sitoi itsensä valaan. Ne, joita hän lupasi auttaa, voivat olla täysin varmoja siitä, ettei hän muuta suunnitelmiaan. 18 Jumala on antanut meille sekä lupauksensa että valansa. Voimme luottaa niihin, sillä Jumala ei voi valehdella. Kaikki, jotka pakenevat hänen turviinsa pelastuksen toivossa, saavat rohkaista mielensä kuullessaan Jumalan vakuutuksen. Silloin he tietävät, että Jumala pelastaa heidät niin kuin on luvannut. 19 Pelastumisen varma toivo on kuin sielun vahva ankuri, joka on heitetty taivaan pyhän esiripun taakse Jumalan luo. 20 Kristus on mennyt sinne jo edeltäpäin rukoilemaan puolestamme. Hänestähän on tullut ikuisiksi ajoiksi ylipappimme, jolla on samanlainen asema kuin Melkisedekillä. (aiön g165)

7 Melkisedek oli Saalemin kaupungin kuningas ja korkeimman Jumalan pappi. Kun Aabraham palasi kotiin voitettuaan monta kuningasta suuressa taistelussa, Melkisedek meni häntä vastaan ja siunasi hänet. 2 Aabraham lahjoitti hänelle kymmenesosan siitä, mitä oli taistelussa voittanut. Nimi Melkisedek merkitsee »oikeudenmukaista kuningasta». Saalemin kuninkaana hän on myös »rauhan kuningas», koska Saalem merkitsee rauhaa. 3 Hänellä ei ollut isää eikä äitiä, eikä hänen esi-isistään tiedetä mitään. Hän ei syntynyt koskaan eikä kuollut koskaan: hän on kuin Jumalan Poika, ikuinen pappi. 4 Melkisedek oli todella suuri. Seuraavat viisi tosiasiaa osoittavat sen. [Ensiksikin:] Itse Aabraham, Jumalan kansan kunnioitettu jäsen, antoi Melkisedekille kymmenesosan sotasaaliistaan. 5 Tämä olisi ymmärrettävää, jos Melkisedek olisi ollut juutalainen pappi. Myöhemminhän laki vaati israelilaisia antamaan papeille kymmenesosan tuloistaan, koska nämä olivat heidän sukulaisiaan. 6 Melkisedek ei ollut sukua Aabrahamille, mutta kuitenkin Aabraham maksoi hänelle kymmenykset. [Toiseksi:] Melkisedek siunasi suuren Aabrahamin. 7 Ja niin

kuin tiedätte, se, jolla on valta siunata, on aina suurempi kuin se, jonka hän siunaa. **8** [Kolmanneksi:] Juutalaiset papit, jotka saivat kymmenyksiä, olivat kuolevaisia ihmisiä. Melkisedek elää yhä. **9** [Neljänneksi:] Voitaisiin jopa sanoa, että myös Leevi – juutalaisten pappien kantaisä – maksoi kymmenykset Melkisedekille Aabrahamin välityksellä. **10** Sillä vaikka hän ei ollut syntynytään vielä silloin kun Aabraham maksoi kymmenykset Melkisedekille, on hän kuitenkin alkuisin Aabrahamista. **11** [Viidenneksi:] Jos juutalaiset papit ja lait olisivat voineet meidät pelastaa, miksi Jumalan oli lähetettävä Melkisedekin kaltainen Kristus papiksemme? Eivätkö Aaronin suvun papit olisi riittäneet? **12** Jumalan lain on täytynyt muuttua, kun hän voi lähettää uudenlaisen papin. Kuten tiedämme, Kristus ei kuulunut Leevin pappissukuun. Hän kuului Juudan sukuun, jolle Mooses ei ollut antanut pappistehtävää. **15** Näemme selvästi, että Jumalan valintaperuste vaihtui. Kristuksesta ei tullut uutta ylipappia siksi, että hän olisi kuulunut Leevin sukuun, **16** vaan siksi, että hänessä on ikuisen elämän voima. **17** Tätä psalmien tekijä korostaa, kun hän sanoo Kristuksesta: »Sinä olet ikuisesti pappina niin kuin Melkisedek.» (aiön g165) **18** Sääntö, jonka mukaan papit valittiin tietyistä suvusta, kumottiin, koska tämä järjestelmä ei kyennyt pelastamaan ihmisiä. **19** Kukaan ei päässyt Jumalan yhteyteen. Mutta nyt on virinnyt uusi ja parempi toivo. Kristuksen työn varassa voimme löytää Jumalan. **20** Jumala vannoi, että Kristus olisi ikuisesti pappina. **21** Muista papeista hän ei ole sitä sanonut. Vain Kristukselle hän sanoi: »Herra on vannonut eikä muuta koskaan mieltään: sinä olet ikuisesti pappina niin kuin Melkisedek.» (aiön g165) **22** Jumalan valan tähden tämä uusi liitto, jonka takaa Kristus on, on paljon parempi kuin entinen. **23** Vanhan liiton aikana piti olla monia pappeja, jotta vanhojen kuollessa nuoremmat voivat jatkaa heidän työtään. **24** Jeesus sen sijaan elää ikuisesti, ja hänen pappeutensa on pysyvä. (aiön g165) **25** Jeesus voi pelastaa kokonaan jokaisen, joka tulee hänen välityksellään Jumalan luo. Koska hän elää ikuisesti, hän on aina muistuttamassa Jumalaa siitä, että hän on verellään maksanut ihmisten synnit. **26** Siksi hän on juuri sellainen ylipappi jonka tarvitsemme: pyhä ja tahraton – synti ei ole häntä liannut. Hänelle on annettu taivaassa kunniapaikka. **27** Muiden pappien oli joka päivä uhrattava eläimiä, jotta niiden veri peittäisi ensin heidän omat syntinsä ja sitten kansan synnit. Jeesus teki uhraamisesta kerralla lopun uhratessaan itsensä ristillä. **28** Vanhan järjestelmän aikana ylipapitkin olivat syntisiä, heikkoja ihmisiä. Mutta sitten Jumala määräsi valallaan papinvirkaan oman Poikansa, joka on täydellinen ikuisiin aikoihin saakka. (aiön g165)

8 Asian ydin on siis tämä: meidän ylipappimme on Kristus, jonka tehtävää juuri kuvailin. Hän on taivaassa itsensä Jumalan valtaistuimen oikealla puolella. **2** Hän hoitaa papinvirkaansa taivaan temppelissä. Tämä pyhin jumalanpalveluspaikka ei ole ihmisten, vaan Herran rakentama. **3** Jokaisen ylipapin tehtävänä on uhrata lahjoja ja uhreja. Siksi Kristuksenkin on uhrattava, **4** mutta hänen uhrinsa on paljon parempi kuin muiden ylipappien. Hän ei kylläkään olisi juutalainen pappi, vaikka olisikin maan päällä, sillä nuo papithan noudattavat vanhaa juutalaista uhriperinnettä. **5** He toimivat temppelissä, joka on vain taivaan temppelin varjo ja jäljitelmä. Kun Mooses valmistautui rakentamaan telttatemppeleä, Jumala kehotti häntä noudattamaan tarkasti sitä taivaan temppelin mallia, jonka hän oli näyttänyt Moosekselle Siinain vuorella. **6** Kristuksen papinvirka taivaassa on paljon tärkeämpi kuin juutalaisten pappien. Sisältäähän uusi liitto, jonka Jumala on hänen välityksellään solminut ihmisten kanssa, paljon suuremmat lupaukset kuin entinen. **7** Ihmiset rikkoivat ensimmäisen liiton – muutenhan ei uutta liittoa olisi tarvittukaan. Sen vuoksi Jumala sanoi: »Tulee päivä, jolloin teen Israelin ja Juudan kanssa uuden liiton. **9** Uusi liitto ei ole samanlainen kuin se, jonka tein heidän esi-isiensä kanssa silloin, kun tartuin heidän käteensä johtaakseni heidät pois Egyptistä. Koska he purkivat liiton omalta puoleltaan, minunkin oli purettava se. **10** Uusi liitto, jonka nyt teen Israelin kanssa, on tällainen: kirjoitan lakini heidän mieleensä, että he tietävät käskemättäni, mitä haluan heidän tekevän. Lait ovat heidän sydämessään ja he tottelevat niitä mielellään. Minä olen heidän Jumalansa ja he ovat minun kansani. **11** Kenenkään ei enää tarvitse sanoa ystäväilleen, naapurilleen tai veljelleen: 'Sinunkin pitäisi oppia tuntemaan Herra', sillä he kaikki pienimmästä suurimpaan tuntevat jo minut. **12** Annan anteeksi kaikki heidän pahat tekonsa enkä enää muista heidän syntejään.» **13** Jumala sanoo, että hänen uusi liittonsa korvaa vanha. Vanha liitto ei ole enää voimassa, vaan se on purettu.

9 Jumalan ja hänen kansansa väliseen ensimmäiseen liittoon sisältyi monenlaisia jumalanpalvelussääntöjä. Maan päällä oli telttatemppele, jossa oli kaksi huonetta. Ensimmäisessä huoneessa, jota sanottiin »pyhäksi», oli kultainen kynttilänjalka ja pöytä, jolla pidettiin erityisiä pyhiä leipiä. **3** Toinen huone oli verhoilla erotettu. Sitä sanottiin »kaikkeinpyhimäksi». **4** Siellä oli kultainen suitsutusalttari ja arkku, jota kutsuttiin liitonarkuksi. Se oli kokonaan päällystetty puhtaalla kullalla. Arkussa säilytettiin kivitaluja, joihin kymmenen käskyä oli kirjoitettu, kultaista, mannaa

sisältävää astiaa sekä Aaronin puusauvaa, johon oli kerran puhjennut versoja. 5 Kullatun arkun yläpuolella olivat kerubien patsaat; näiden Jumalan kirkkautta vartioivien enkelien siivet varjostivat arkun kultaista kantta eli armoistuinta. En luettele enempää näitä yksityiskohtia. 6 Kun kaikki oli tehty valmiiksi, papit saattoivat käydä ensimmäisessä huoneessa suorittamassa tehtäviään. 7 Mutta sisempään huoneeseen sai mennä ainoastaan ylipappi, ja hänkin vain kerran vuodessa. Hänellä piti olla mukanaan verta, jonka hän vihmoi armoistumelle uhriksi Jumalalle. Veri peitti hänen omat erehdyksensä ja syntinsä ja samoin koko kansan tahattomat synnit. 8 Pyhä Henki osoittaa meille kaiken tämän avulla, että tavalliset ihmiset eivät voineet mennä telttatempppelin kaikkein pyhimpään osaan, niin kauan kuin ulompi huone oli vielä käytössä ja vanha liitto voimassa. 9 Tästä näkyy eräs tärkeä asia. Vanha järjestelmä, uhrien ja lahjojen antaminen, ei kyennyt puhdistamaan uhraajien sisintä. 10 Vanha järjestelmä rakentui määrätyille riiteille – mitä oli syötävä ja juotava, miten puhdistettava itsensä ja niin edelleen. Ihmisten oli noudatettava sääntöjä siihen asti kun Kristus tuli ja uusi, parempi liitto astui voimaan. 11 Kristuksesta tuli uuden järjestelmän ylipappi. Hän meni taivaan suureen, täydelliseen temppeliin, joka ei ole ihmiskäsien pystyttämä eikä kuulu tähän maailmaan. 12 Hän meni taivaan temppelin kaikkein pyhimpään huoneeseen saakka ja vihmoi verta armoistumelle. Mutta se ei ollut kauriiden ja vasikoiden verta. Hän vei sinne oman verensä ja suoritti näin lunastuksemme ikuisiksi ajoiksi. (aiönios g166)

13 Vanhan järjestelmän aikana siis härkien ja kauriiden veri ja vasikoiden tuhka puhdistivat ihmiset ulkonaisesti synnistä. 14 Ajatelkaa, miten paljon varmemmin Kristuksen veri voi puhdistaa sydämemme ja elämämme! Hänen uhrinsa vapauttaa meidät orjallisesta sääntöjen noudattamisesta vapaaehtoisesti palvelemaan elävää Jumalaa. Ikuisen Pyhän Hengen voimalla Kristus antoi itsensä Jumalalle ja kuoli meidän syntiemme tähden, vaikka oli itse täysin synniton ja virheetön. (aiönios g166)

15 Kristus tuli uuden liiton välittäjäksi, että kaikki ne, jotka Jumala on kutsunut, saisivat lopullisesti omakseen hänen lupaamansa perinnön. Kun Kristus kuoli, hän maksoi niidenkin syntien hinnan, joita ihmiset olivat tehneet vanhan liiton aikana. (aiönios g166)

16 Testamenttia ei koskaan panna täytäntöön testamentin tekijän eläessä. 17 Vasta kun hän on kuollut, hänen omaisuutensa jaetaan niin kuin hän on testamentissaan määrännyt. 18 Siksi verta vihmottiin jo ensimmäistä liittoa solmittaessa. 19 Kun Mooses oli lukenut kaikki Jumalan lait kansalle, hän otti vasikoiden ja kauriiden verta sekä vettä. Hän vihmoi verta lain kirjan

ja ihmisten päälle isoppipensaan oksilla ja purppuravillalla. 20 Sitten hän sanoi: »Tämä veri on merkinä siitä, että Jumalan ja teidän välillenne on solmittu liitto. Jumala on käskennyt minun toimia välittäjänä.» 21 Samalla tavoin hän pirskontti verta kaikille telttatempppelin esineille, joita käytettiin jumalanpalveluksessa. 22 Vanhan liiton aikana puhdistettiin melkein kaikki tällä tavoin, sillä ilman verenvuodatusta ei syntejä saada anteeksi. 23 Mooseksen oli siis eläinten verellä puhdistettava maanpäällinen telttatemppleri ja siellä olevat esineet. Ne vain kuvasivat sitä, mikä on taivaassa ja mikä puhdistetaan paljon paremmilla uhreilla. 24 Kristus meni taivaaseen saakka ja on nyt puolustajamme Jumalan luona. Ei hän mennyt ihmisten tekemään telttatemppeleihin, joka oli vain alkuperäisen taivaan temppelin kuva. 25 Hänen ei tarvinnut uhrata itseään aina uudestaan. Tavallisten ylipappienhan on uhrattava joka vuosi eläinten verta kaikkeinpyhimmässä. 26 Jos Kristuksen olisi pitänyt tehdä samalla tavoin, hän olisi joutunut kuolemaan lukemattomia kertoja maailman alusta asti. Mutta hän kuoli yhden ainoan kerran aikojen lopulla ja voitti synnin voiman ikuisiksi ajoiksi. (aiön g165)

27 Ihmisten osana on kuolla kerran ja joutua sen jälkeen tuomittaviksi. 28 Kristuskin kuoli vain kerran uhrina monien ihmisten syntien puolesta. Hän tulee vielä takaisin, mutta ei enää syntiemme tähden, vaan pelastaakseen kaikki ne, jotka kärsyvällisesti häntä odottavat.

10 Juutalaisten lakeihin perustuva vanha järjestelmä antoi vain hämärän kuvan kaikesta siitä hyvästä, mitä Kristus tekisi puolestamme. Vanhan järjestelmän aikana jouduttiin uhraamaan yhä uudelleen vuodesta toiseen, mutta sittenkään uhrin ei voineet pelastaa näiden sääntöjen sitomia ihmisiä. 2 Jos ne olisivat voineet, yksi uhri olisi kyllä riittänyt. Uhraajat olisivat kerralla puhdistuneet ja vapautuneet syyllisyydestä. 3 Mutta kävi juuri päinvastoin: sen sijaan että vuotuiset uhrin olisivat vapautaneet heidät synneistä, ne vain muistuttivat niistä yhä uudestaan. 4 Härkien ja kauriiden veri ei voi poistaa syntejä. 5 Siksi Kristus sanoi maailmaan tullessaan: »Jumala, sinä et tyydy härkien ja kauriiden vereen. Olen saanut sinulta ruumiin voidakseni antaa sen uhriksi alttarillesi. 6 Sinulle ei riittänyt, että eläimiä tapettiin ja poltettiin edessäsi uhrina syntien takia. 7 Siksi minä sanoin: 'Minä teen niin kuin tahdot. Annan henkeni, niin kuin Raamatussa on ennustettu'.» 8 Kristus siis totesi ensin, että Jumala ei ollut tyytyväinen erilaisiin uhreihin, joita vaadittiin vanhan järjestelmän aikana. 9 Sitten hän jatkoi: »Tässä olen: annan henkeni.» Hän kumoaa ensimmäisen järjestelmän, koska sijalle tulee uusi ja parempi. 10 Kristuksen kertakaikkinen kuolema puhdistaa

meidät nyt synnistä. **11** Vanhan järjestelmän aikana papit seisoivat päivästä toiseen alttarin edessä tuomassa uhreja, jotka eivät kuitenkaan voineet poistaa syntejä. **12** Mutta Kristus antoi itsensä kerran Jumalalle uhrina puolestamme. Sitten hän istui Jumalan oikealle puolelle kunniapaikalle. **13** Odottamaan vihollistensa lopullista häviötä. **14** Tuolla yhdellä uhrilla hän teki Jumalan silmissä ikuisesti täydellisiksi kaikki, jotka hän saattaa Jumalan omiksi. **15** Pyhä Henki on tämän todistaja. Hän sanoo: **16** »Teen israelilaisten kanssa uuden liiton, vaikka he ensimmäisen purkavatkin: kirjoitan lakini heidän sydämeensä, niin että he aina tietävät, mikä minun tahtoni on, ja tottelevat minua mielellään.» **17** Hän lisää vielä: »En muista enää koskaan heidän syntejään ja rikoksiaan.» **18** Kun synnit nyt on annettu kerta kaikkiaan anteeksi ja unohdettu, ei niiden sovituksiksi tarvita enää uhreja. **19** Rakkaat ystävät, Jeesuksen veren tähden voimme nyt mennä vapaasti suoraan kaikkeinpyhimpään, missä Jumala on. **20** Kristus avasi meille sinne uuden, elävän tien: antaessaan ruumiinsa ristiinnaulittavaksi hän repäisi rikki verhon, joka erotti meidät Jumalan pyhästä läsnäolosta. **21** Meidän suuri ylipappimme hallitsee taivaan temppelissä. **22** Siksi voimme mennä vilpittömin sydämin suoraan Jumalan luo ja uskoa varmasti, että hän ottaa meidät vastaan. Meidäthän on vihmuttu puhtaiksi Kristuksen verellä ja ruumiimme on pesty puhtaalla vedellä. **23** Voimme odottaa iloisina Jumalan lupaamaa pelastusta. Epäilyksille ei enää ole sijaa: saamme kertoa muillekin pelastuksesta, sillä Jumala pitää varmasti lupauksensa. **24** Koska Kristus on tehnyt puolestamme näin paljon, meidän on syytä auttaa toinen toistamme ja tehdä hyvää. **25** Meidän ei pidä laiminlyödä seurakuntamme jumalanpalvelusta ja kokouksia, niin kuin jotkut näyttävät tekevän. Tarvitsemme toistemme rohkaisua ja tukea sitä enemmän, mitä lähemmäksi Kristuksen paluu tulee. **26** Jos joku tekee tahallaan syntiä ja hylkää Vapahtajan sen jälkeen kun on oppinut tuntemaan anteeksiannon, Kristuksen kuolema ei enää voi vapauttaa häntä synnistä. **27** Häntä odottaa vain Jumalan tuomion tuli, joka kerran tuhoaa Jumalan viholliset. **28** Jos joku kieltäytyi tottelemasta Mooseksen antamia lakeja, hänet surmattiin armotta, mikäli hänen teollaan oli kaksi tai kolme todistajaa. **29** Miten paljon ankaramman rangaistuksen sitten saakaan sellainen, joka polkee jalkoihinsa Jumalan Pojan, suhtautuu hänen verensä puhdistukseen kuin mihin tahansa jokapäiväiseen asiaan ja loukkaa Pyhää Henkeä, joka tuo Jumalan armahduksen ihmisille. **30** Tunnemmehan hänet, joka sanoi: »Minä olen tuomari, minä maksan heille» ja »Herra itse hoitaa näiden tapausten käsitteilyn». **31** On pelottavaa joutua elävän

Jumalan käsiin. **32** Älkää koskaan unohtako niitä aikoja, jolloin opitte tuntemaan Kristuksen. Pysytte lujina, vaikka joudutte paljon kärsimään. **33** Joskus teitä itseänne lyötiin ja pilkattiin, joskus joudutte näkemään muiden kärsivän. **34** Kärsitte yhdessä niiden kanssa, jotka heitettiin vankilaan, ja olitte jopa iloisia, kun teiltä itseltänne vietiin koko omaisuus. Tiesitte, että saatte taivaassa jotain paljon parempaa, joka säilyy ikuisesti omananne. **35** Älkää nytkään menettäkö luottamustanne Herraan, vaikka mitä tapahtuisi. Muistakaa, millaisen palkan saatte! **36** Teidän on jatkuvasti toimittava Jumalan tahdon mukaan, jos haluatte hänen täyttävän lupauksensa. **37** Kristuksen tuloon ei ole enää pitkä aika. **38** Niiden, jotka ovat uskosta päässeet Jumalan omiksi, on myös elettävä uskon varassa luottaen häneen kaikessa. Heidän peräytymisensä ei ole Herralle mieleen. **39** Mutta me emme ole niitä, jotka kääntävät selkensä Herralle ja siten sinetöivät kohtalonsa, vaan me uskomme ja pelastumme.

11 Usko – luottamus Jumalaan ja hänen lupauksiinsa – antaa toivollemme varmuuden ja vakuuttaa meidät näkymättömien todellisuudesta. **2** Entisaikoina eläneet Jumalan ihmiset olivat kuuluisia uskostaan. **3** Koska uskomme Jumalan sanan, tiedämme, että koko maailmankaikkeus syntyi Jumalan käskystä eikä mistään näkyvästä. (aiön g165)

4 Uskon varassa Aabel totteli Jumalaa ja toi hänelle uhrin, josta Jumala piti enemmän kuin Kainin uhrista. Jumala ilmaisi hyväksyvänsä Aabelin hyväksyessään tämän lahjan. Vaikka Aabel on kuollut kauan sitten, hänen uskostaan voidaan vieläkin oppia luottamusta Jumalaan. **5** Myös Eenok luotti Jumalaan. Siksi hänen ei tarvinnut kuolla, vaan Jumala otti hänet yllättäen suoraan taivaaseen. Ennen tätä Jumala oli sanonut, että Eenok oli hänen mielensä mukainen ihminen. **6** Ilman uskoa ei kukaan voi olla Jumalan mielen mukainen. Jokaisen Jumalan luo tulevan on uskottava, että Jumala on olemassa ja että hän palkitsee sen, joka etsii häntä vilpittömästi. **7** Samoin Nooa luotti Jumalaan. Hän kuuli Jumalan varoittavan siitä, mitä oli tulossa. Merkkiäkään vedenpaisumuksesta ei näkynyt, mutta Nooa uskoi Jumalaa ja rakensi viivyttelämästä arkin. Hänen perheensä pelastui. Nooan usko Jumalaan oli muun maailman synnin ja epäuskon täysi vastakohta, sillä muut ihmiset eivät totelleet Jumalaa. Nooa uskoi, ja siksi hän pääsi Jumalan hyväksymien joukkoon. **8** Aabraham luotti Jumalaan. Jumala käski Aabrahamin lähteä kotoaan ja muuttaa maahan, jonka hän tälle antaisi. Aabraham totteli ja lähti liikkeelle, vaikkei edes tiennyt, mihin oli menossa. **9** Ja kun hän sitten pääsi Jumalan lupaamaan maahan, hän asui

teltoissa, kuin olisi ollut siellä vain käymässä. Samoin tekivät lisä ja Jaakob, joita koski sama lupaus. 10 Aabraham oli näet varmasti vakuuttunut, että Jumala veisi hänet siihen taivaan kaupunkiin, jonka Jumala itse on suunnitellut ja rakentanut. 11 Saarakin uskoi Jumalan lupaukseen, ja siksi hän saattoi tulla äidiksi vielä yli-ikäisenä. Hän tiesi Jumalan pitävän sanansa. 12 Myös Aabraham oli liian vanha, mutta silti hänestä sai alkunsa kokonainen kansakunta: hänen jälkeläisiään on lukematon määrä – kuin taivaalla tähtiä ja merenrannassa hiekanjyviä. 13 Nämä uskon ihmiset, joista olen kertonut, kuolivat ennen kuin olivat saaneet kaiken, minkä Jumala oli heille luvannut. Mutta uskon silmin he näkivät sen olevan odottamassa heitä ja olivat siitä iloisia. He näet tiesivät, ettei heidän oikea kotinsa ollutkaan maan päällä: he olivat täällä vieraita. 14 He odottivat pääsyä oikeaan kotiinsa, taivaaseen. 15 He olisivat hyvin voineet palata siihen maahan, mistä olivat lähteneet, 16 mutta he eivät halunneet, sillä he elivät taivasta varten. Jumala ei häpeä olla tällaisten ihmisten Jumala. Hän on tehnyt heitä varten taivaan kaupungin. 17 Aabrahamin usko Jumalan lupauksiin kesti, vaikka Jumala pani sen koetukselle. Aabraham oli valmis uhraamaan poikansa lisäksi alttarilla Jumalalle. 18 Kuitenkin juuri tästä lisäkista Jumala oli luvannut antaa Aabrahamille jälkeläisiksi kokonaisen kansan! 19 Aabraham uskoi, että jos lisä kuolisi, Jumala herättäisi hänet uudestaan eloon. Uskonsa tähden hän saikin lisäksi takaisin. 20 Uskon silmin lisä näki, että Jumala vastaisuudessa siunaisi hänen kahta poikaansa, Jaakobia ja Eesauta. 21 Uskossa Jumalaan Jaakob, joka oli vanha ja jo kuolemaisillaan, siunasi sauvaansa nojaten Joosefin molemmat pojat. 22 Uskon varassa Joosef puhui elämänsä loppuaikoina luottavasti siitä, että Jumala johtaisi Israelin kansan Egyptistä. Hän oli asiasta niin varma, että määräsi kansan ottamaan hänen luunsa mukaansa. 23 Myös Mooseksen vanhemmilla oli uskoa. Faarao oli käskennyt tappaa israelilaisten lapset. Kun Mooseksen isä ja äiti näkivät, että Jumala oli antanut heille suloisen lapsen, he uskoivat, että Jumala pelastaisi pojan ja pitivät häntä pelkäämättä piilossa kolme kuukautta. 24 Uskon tähden Mooses aikuiseksi tultuaan kieltäytyi esiintymästä faaraan tyttärenpoikana. Mieluummin hän kärsi huonoa kohtelua yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin nautti synnin tuottamasta hetkellisestä mielihyvästä. 26 Hänestä oli parempi kärsiä Jumalan lupaaman Kristuksen tähden kuin omistaa kaikki Egyptin aarteet, sillä hän odotti sitä suurta palkintoa, jonka saisi Jumalalta. 27 Hän luotti niin lujasti Jumalaan, että uskalsi lähteä Egyptistä pelkäämättä faaraan vihaa. Mooses kulki rohkeasti tietään. Tuntui kuin

hän olisi suorastaan nähnyt Jumalan. 28 Kun Jumalan lähettämä pelottava kuoleman enkeli tuli surmaamaan egyptiläisten esikoiset, Mooses uskoi, että Jumala pelastaisi kansansa. Hän käski israelilaisia perheitä teurastamaan karitsan, niin kuin Jumala oli määrännyt, ja sivelemään verellä omien kotiensä ovenpielet. 29 Usko Jumalaan sai israelilaiset kulkemaan Punaisenmeren poikki kuin kuivaa maata pitkin. Mutta kun egyptiläiset yrittivät tulla perässä, he hukkuivat kaikki. 30 Usko sai Jerikon muurit sortumaan, kun israelilaiset olivat Jumalan käskystä kiertäneet niitä seitsemän päivää. 31 Uskonsa tähden pelastui prostituoitu Raahab, joka otti israelilaisten tiedustelijat vastaan, kun muut kaupunkilaiset kieltäytyivät tottelemasta Jumalaa ja tuhoutuivat. 32 Onko minun vielä jatkettava? Veisi liikaa aikaa, jos kertoisin Gideonista, Baarakista, Simsonista, Jeftasta, Daavidista, Samuelista ja kaikista profeetoista. 33 Uskon voimalla he voittivat taisteluja, kukistivat valtakuntia, hallitsivat oikeudenmukaisesti ja saivat sen, mitä Jumala on luvannut. Uskonsa tähden he säilyivät vahingoittumattomina leijonien luolassa. 34 Ja tulipätsissä tai välttivät tappavan miekaniskun. Jotkut saivat voimansa takaisin oltuaan heikkoja tai sairaita. Toiset ajoivat pakoon kokonaisia sotajoukkoja. 35 Eräät naiset ovat uskonsa tähden saaneet kuolleen omaisensa takaisin luokseen. Mutta on myös niitä, jotka luottivat Jumalaan ja jotka kuitenkin lyötiin kuoliaaksi. Heistä oli parempi kuolla kuin luopua Jumalasta ja päästä sen tähden vapaaksi. He uskoivat siirtyvänsä kuoleman jälkeen parempaan elämään. 36 Monia pilkattiin ja ruoskittiin ja pantiin vankilaan. 37 Toiset kivitettiin kuoliaaksi, muutamat sahattiin kappaleiksi. Joillekin luvattiin, että he pääsevät vapaaksi, jos luopuvat uskostaan. Kun he kieltäytyivät, heidät surmattiin miekalla. Jotkut harhailivat vuohen- ja lampaannahoissa pitkin autiomaita ja vuoria nälkäisinä ja sairaina. Heidä pahoinpideltiin, ja he joutuivat etsimään luolia ja maakuoppia suojakseen. He olivat liian hyviä tähän maailmaan. 39 Nämä uskon ihmiset elivät Jumalan omina, mutta kukaan heistä ei vielä saanut sitä, minkä Jumala oli luvannut. 40 Jumala halusi heidän odottavan sitä parempaa palkintoa, joka on varattu meillekin.

12 Koska ympärillämme on näin valtava joukko uskon ihmisiä, heittäkäämme mekin pois painolasti, joka hidastaa juoksuamme – erityisesti synnit, joihin jatkuvasti kompastumme – ja jatkakaamme kestävinä eteenpäin siinä kilpailussa, johon Jumala on meidät pannut. 2 Katsokaa Jeesusta, joka on antanut meille uskon ja joka myös tekee sen täydelliseksi! Hän oli valmis kärsimään häpeällisen

kuoleman ristillä, sillä hän tiesi, mikä ilo häntä sen jälkeen odotti. Nyt hän istuu valtaistuimella Jumalan oikealla puolella. **3** Jotta ette alkaisi pelätä ja väsyä, ajatelkaa, miten kärsivällinen Jeesus oli, kun syntiset ihmiset kiduttivat häntä. **4** Te ette ole vielä koskaan taistelleet syntiä ja kiusausta vastaan niin tosissanne, että olisitte hikoilleet verta. **5** Oletko kokonaan unohtanut, miten rohkaisevasti Jumala on puhunut sinulle, omalle lapselleen? Hänhän sanoi: »Poikani, älä suutu, kun Herra kurittaa sinua. Älä masennu, kun hän näyttää sinulle, missä olet ollut väärässä. **6** Hänen kurituksensa on merkki siitä, että hän rakastaa sinua. Kun hän sinua lyö, tiedät varmasti olevasi hänen lapsensa.» **7** Antakaa Herran kasvattaa teitä niin kuin rakastava isä lapsiaan. Onko kuultu lapsesta, jota ei olisi tarvinnut ojentaa? **8** Ette te siis ole Jumalan omia lapsia, jos hän ei tarvittaessa kurita teitä niin kuin isä. **9** Lapsi kunnioittaa maallista isäänsä, vaikka saa häneltä kuritusta. Eikö meidän pitäisi ottaa iloisina vastaan taivaallisen Isän kasvatus, jotta pääsisimme todelliseen elämään? **10** Maallinen isä kasvatti meitä parhaan taitonsa mukaan muutamia lyhyitä vuosia varten. Jumala ojentaa meitä siksi, että hän tahtoo antaa meille parasta mahdollista: oman pyhyytensä. **11** Ei ole hauskaa olla kuritettavana. Se koskee. Mutta jälkeinpäin näemme tuloksen: elämän ja rauhan Jumalan yhteydessä. **12** Ottakaa tukevasti kiinni väsyneillä käsillänne ja seisokaa suorina vapisevilla jaloillanne! **13** Kulkekaa suoraa, tasaista polkua, niin että ne, jotka teitä seuraavat, eivät kompastu ja satuta itseään, vaikka olisivat heikkoja ja vammaisia – vaan päinvastoin voimistuvat. **14** Pyrkikää kaikessa rauhaan sekä puhtaaseen ja pyhään elämään. Vain silloin saatte nähdä Herran. **15** Pitäkää huolta toisistanne, ettei kukaan jäisi vaille Jumalan parhaita lahjoja. Älkää antako minkäänlaisen katkeruuden juurtua keskuuteenne. Kasvaessaan se aiheuttaisi suurta vahinkoa monen elämälle. **16** Varokaa, ettei kukaan lankeaisi epäsiiveelliseen elämään tai suhtautuisi Jumalaan välinpitämättömästi kuten Eesau, joka vaihtoi esikoispojan oikeutensa yhteen ateriaan. **17** Myöhemmin hän olisi halunnut oikeutensa takaisin, mutta silloin oli jo myöhäistä katua, vaikka hän kuinka itki. Olkoon se teille varoittavana esimerkkinä. **18** Teidän ei ole tarvinnut joutua kokemaan sellaista kauhua, tulen heikua, synkkyyttä, pimeyttä ja hirmumyrskyä kuin israelilaisten Siinain vuoren juurella, kun Jumala antoi heille käskynsä. **19** He kuulivat pelottavan torventoitotuksen ja äänen, jolla oli niin kauhistuttava sanoma, että israelilaiset pyysivät Jumalaa vaiKENEMaan. **20** He järkyttyivät, kun Jumala määräsi, että kuka ikinä vuoreen koskisi – olkoon vaikka eläin –, sen

olisi kuoltava. **21** Mooseskin pelästy näkemäänsä niin että vapisi. **22** Te sen sijaan olette tulleet Siinain vuorelle, elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin, jonne on kokoontunut myös enkelien lukematon joukko. **23** Olette tulleet seurakunnan luo, jonka jäsenten nimet on kirjoitettu muistiin taivaassa, ja Jumalan, kaikkien tuomarin, luo ja jo täydelliseksi tehtyjen ihmisten henkien luo. **24** Olette tulleet itsensä Jeesuksen luo, joka on saattanut meidät uuteen, ihmeelliseen liittoon, ja vihmotun veren luo, joka merkitsee anteeksiantoa eikä kosta niin kuin Aabelin veri. **25** Kuunnelkaa siis häntä, joka teille puhuu. Israelilaiset eivät päässeet pakoon, kun kieltäytyivät kuuntelemasta Moosesta, ihmistä, joka välitti heille Jumalan sanat. Miten meille käykään, jos emme kuuntele suoraan taivaasta puhuvaa Jumalaa? **26** Kun hän puhui Siinain vuorelta, hänen äänensä vavisutti maata. Hän on sanonut, että seuraavana kerralla hän ei jäsitytä vain maata, vaan myös taivasta. **27** Tällä hän tarkoittaa, että hän seuloa pois sellaisen, millä ei ole kestäväää perustusta. Vain se, mikä on järkkymätöntä, jää siis jäljelle. **28** Koska meillä on järkkymätön valtakunta, jota mikään ei voi kukistaa, meidän on syytä palvella Jumalaa kiitollisin mielin, pyhää pelkoa tuntien, **29** sillä meidän Jumalamme on kuluttava tuli.

13 Rakastakaa toisianne kuin saman perheen lapset. **2** Osoittakaa vieraanvaraisuutta, sillä muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierinaan. **3** Älkää unohtako vankeja! Kärsikää heidän kanssaan niin kuin olisitte itse vankilassa. Surkaa yhdessä niiden kanssa, jotka saavat osakseen huonoa kohtelua – tiedättehän miltä se heistä tuntuu. **4** Pitäkää kunniaa avioliittonne ja sitä solmittaessa tekemänne lupaukset ja eläkää puhtaasti. Jumala tuomitsee kaikki avionrikkojat ja muut moraalittomat ihmiset. **5** Älkää olko rahanahneita – tyytykää siihen, mitä teillä on. Onhan Jumala sanonut: »Minä en koskaan hylkää enkä jätä sinua.» **6** Siksi voimme sanoa turvallisina: »Minun auttajani on Herra. En pelkää mitään, mitä ihminen voi minulle tehdä.» **7** Muistakaa johtajianne, jotka ovat opettaneet teille Jumalan sanaa. Ajatelkaa, miten paljon hyvää he ovat saaneet elämässään aikaan, ja luottakaa tekin Herraan samalla tavoin kuin he. **8** Jeesus Kristus on sama eilen, tänään ja ikuisesti. (aiön g165) **9** Älkää siksi antautuko uusien, outojen oppien lumoihin. Tehän saatte hengellisen voimanne lahjana Jumalalta, eikä teidän tarvitse etsiä sitä noudattamalla tiettyjä ruokamääräyksiä. Tällaisesta ei ole ollut mitään hyötyä niille, jotka ovat sitä yrittäneet. **10** Risti, jolla Kristus uhrattiin, on meidän alttarimme. Tästä uhrista ei ole apua niille, jotka yhä yrittävät pelastua lakeja noudattamalla. **11** Juutalaisten

lakien mukaanhan ylipappi toi uhrieläinten veren temppelin kaikkeinpyhimpään uhrina synnistä. Eläinten ruumiit poltettiin sen jälkeen kaupungin ulkopuolella. **12** Siksi Jeesuskin kärsi ja kuoli kaupungin ulkopuolella puhdistukseen meidän omalla verellään. **13** Myös meidän on mentävä porttien ulkopuolelle ja kärsittävä Kristuksen kanssa muiden pilkkaa. **14** Tämä maailma ei ole kotimme. Me odotamme pääsyä ikuiseseen taivaan kotiin. **15** Jeesuksen tähden voimme aina uhrata kiitosuhria Jumalalle siten, että kerromme toisille, miten ihmeellinen hän on. **16** Älkää unohtako tehdä hyvää ja jakaa omastanne puutetta kärsiville, sillä sellaisista uhreista Jumala pitää! **17** Totelkaa hengellisiä johtajianne ja tehkää heidän neuvonsa mukaan. Jumala on pannut heidät teidän sielunne vartijoiksi, ja he ovat hänelle vastuussa työstään. Eläkää niin, että heillä on kerrottavana Herralle teistä iloisia eikä suinkaan murheellisia uutisia, joista itsekin kärsisitte. **18** Rukoilkaa meidän puolestamme, sillä omatuntomme on puhdas ja tahdomme sen myös säilyvän puhtaana. **19** Toivon teidän rukoilevan nyt erityisesti sitä, että pääsisin mitä pikimmin takaisin luoksenne. **20** Toivon vielä, että rauhan Jumala, joka herätti Herran Jeesuksen kuolleista, antaisi teille kaiken, mitä tarvitsette voidaksenne elää niin kuin hän haluaa. Jeesus on hyvä ja suuri paimen. Hänen verensä merkitsee ikuisesti kestäväää liittoa Jumalan ja teidän välillänne. (aiōnios g166) **21** Suokoon Jumala, että Kristuksen voima saisi tehdä teistä sellaisia kuin Jumala tahtoo. Hänelle kunnia ikuisesti! Aamen. (aiōn g165) **22** Rakkaat ystävät! Lukekaa kärsivällisesti tämä kirjeeni loppuun saakka, sillä eihän se ole pitkä. **23** Tiedättekö muuten, että Timoteusveljemme on päässyt vankilasta! Jos hän tulee pian tänne, lähdemme yhdessä teidän luoksenne. **24** Terveisiä kaikille johtajillenne ja muille Jeesukseen uskoville. Italiasta tulleet kristityt, jotka ovat täällä luonani, lähettävät teille rakkaita terveisiä. Jumalan armo kanssanne! Näkemiin!

Jaakobin

1 [Lähetijä:] Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen palvelija Jaakob. [Vastaanottajat:] Hajallaan asuvat juutalaiskristityt. **2** Rakkaat veljet, onko elämässänne paljon vaikeuksia kiusausten takia? Olkaa siitä vain iloisia, **3** sillä kun elämä on vaikeaa, teidän kärsivällisyytenne voi kasvaa. **4** Ja antakaa sen kasvaa! Älkää yrittäkö paeta vaikeuksianne! Sillä kun saatte lisää kärsivällisyyttä, teistä tulee ehjiä ihmisiä ja kykenette säilyttämään mielenrauhanne ja rohkeutenne kaikissa elämän tilanteissa. **5** Jos haluatte tietää, mikä on Jumalan tahto jossakin asiassa, kysykää häneltä. Hän vastaa mielellään ja antaa runsain mitoin viisautta kaikille, jotka sitä häneltä pyytävät, eikä moiti ketään. **6** Mutta kun pyydätte, odottakaa myös saavanne, sillä jos epäilette, olette epävakaisia kuin aallot, joita tuuli heittelee. **7** Jokainen ratkaisunne on silloin epävarma: yhtenä päivänä ajattelette yhtä, toisena toista. Jos ette rukoile uskoen, älkää myöskään odottako saavanne vastausta Herralta. **9** Kristitty, jolla ei tässä maailmassa ole arvostettua asemaa, saa olla iloinen siitä, että hän on Herran silmissä arvokas. **10** Mutta rikkaan pitäisi muistaa, ettei hänen varallisuutensa tee Herraan vaikutusta. Ihmisen käy kuin kukan, jonka kesän hehkuva aurinko kuivattaa ja jonka kauneus pian katoaa. Hän kuolee ja joutuu jättämään taakseen monet kiireensä. **12** Onnellinen se ihminen, joka kestää kiusauksen. Hän saa palkinnokseen elämän, jonka Jumala on luvannut kaikille, jotka häntä rakastavat. **13** Ja muistakaa, että kun teille tulee halu tehdä syntiä, kiusaus ei tule Jumalalta, sillä Jumala ei koskaan kehota ihmistä mihinkään väärään. **14** Kiusaukset syntyvät ihmisen omista pahoista ajatuksista ja toiveista. **15** Pahat ajatukset johtavat tekoihin, ja lopulta synnistä seuraa kuolemanrangaistus Jumalalta. **16** Älkää siis eksykö, rakkaat kristityt! **17** Kaiken hyvän ja täydellisen antaja on Jumala, valon luoja. Hänen valonsa on ikuista ja muuttumatonta. **18** Omasta vapaasta tahdostaan Jumala antoi meille uuden elämän sanassaan, joka on totuus. Näin meistä tuli Jumalan perheen esikoisia. **19** Rakkaat veljet, älkää unohtako, että on parempi kuunnella kuin puhua. On myös hyvä olla kiivastumatta, **20** sillä suutuessaan ihminen ei tee sitä, mitä Jumala tahtoo. **21** Luopukaa siis kaikesta, mikä on elämässänne väärää – ulkonaista tai sisäistä – ja iloittakaa nöyrästi sanomasta, joka on vallannut sydämemme ja voi pelastaa meidät. **22** Sanoma Kristuksesta on tarkoitettu elämässä toteutettavaksi eikä ainoastaan kuultavaksi. Älkää siis pettäkö itseänne! **23** Jos ihminen vain kuulee sanoman, mutta ei tottele sitä, hän on kuin mies, joka on katsonut

peiliin, **24** mutta otettuaan muutaman askeleen ei enää muista, minkä näköinen oli. **25** Se taas, joka todella haluaa tietää, mikä Kristuksen tahto on, ja oppia tuntemaan sitä yhä syvällisemmin, myös elää sen mukaan. Jumala siunaa silloin kaiken, mitä hän tekee. **26** Ihminen, joka sanoo olevansa kristitty, mutta ei hillitse terävää kieltään, pettää itseään, eikä hänen hurskautensa ole paljonkaan arvoista. **27** Jumala haluaa meidän olevan niitä, jotka pysyvät uskollisina hänelle, pitävät huolta yksinäisistä ja apua tarvitsevista eivätkä anna maailman saastan liata itseään.

2 Rakkaat kristityt, kuinka te voitte väittää olevanne Jeesuksen Kristuksen, kirkkauden Herran, omia, jos suositte rikkaita ja halveksitte köyhiä? **2** Seurakuntanne kokoukseen saattaa tulla joku, jolla on yllään hienot vaatteet ja sormissa kalliit kultasormukset. Samalla kertaa sinne tulee myös köyhä huonoissa vaatteissa. **3** Te pyöritte rikkaan ympärillä ja tarjoatte hänelle parasta istumapaikkaa. Köyhälle sanotte: »Saat seistä siinä, jos haluat, tai istua lattialla.» **4** Tällainen käytös tekee koko uskonne kyseenalaiseksi – oletteko ollenkaan kristittyjä? – ja osoittaa, että toimintanne ohjaavat väärät vaikuttimet. **5** Kuulkaa, rakkaat veljet! Jumalan valitsema köyhät ovat rikkaita uskoessaan Jeesukseen, sillä Jumalan valtakunta kuuluu heille – Jumala on luvannut sen kaikille, jotka häntä rakastavat. **6** Ja kuitenkin, kun ajattelemme noita kahta vierasta, te halveksitte köyhää! Ettekö muista, että rakkaat usein sortavat teitä ja haastavat teidät oikeuteen? **7** Samoin monet heistä puhuvat halveksivasti Kristuksesta, jonka jalon nimen mukaan teitä kutsutaan kristityiksi. **8** On hyvä, jos tottelette Herramme käskyä: »Rakasta ja auta lähimmäistäsi aivan yhtä paljon kuin rakastat itseäsi ja pidät huolta itsestäsi.» **9** Mutta te rikotte tämän Herran lain silloin, kun suositte rikkaita ja liehittelite heitä. Se on syntiä. **10** Ihminen, joka muuten noudattaa Jumalan lakia, mutta tekee yhden pienen rikkeen, on yhtä syylinen kuin se, joka on rikkonut lain jokaisen kohdan. **11** Sillä Jumala, joka sanoi, ettet saa ottaa toisen miehen vaimoa, sanoi myös, ettet saa murhata. Vaikket siis olekaan tehnyt aviorikosta, mutta olet murhaaja, olet rikkonut koko Jumalan lain ja olet läpikotaisin syylinen hänen edessään. **12** Koska Kristus on sinut vapauttanut, puhu ja tee, niin kuin hän tahtoo. **13** Jos et armahda toisia, miten voit ajatella, että sinut armahdetaan? Mutta jos armahdat muita, silloin Jumalan armo on sinua kohtaan suurempi kuin hänen tuomionsa. **14** Rakkaat veljet, teidän ei kannata sanoa, että uskotte Herraan ja olette kristittyjä, jos ette osoita sitä auttamalla toisia. Pelastaako sellainen

usko ketään? 15 Teillä saattaa olla ystävä, joka tarvitsee ruokaa ja vaatteita, 16 ja te sanotte hänelle: »Näkemiin nyt ja Jumalan siunausta. Varo, ettet vilustu ja muista syödä hyvin» – antamatta kuitenkaan hänelle vaatteita ja ruokaa. Mitä hyötyä hänelle siitä on? 17 Huomaatte siis, että usko ei voi olla vaikuttamatta elämäntapaanne. Usko, josta ei seuraa oikeita tekoja, on kuollutta ja hyödytöntä. 18 Joku saattaakin nyt sanoa: »Sinä väität, että tie Jumalan yhteyteen kulkee uskon kautta eikä siihen saa lisätä mitään. Mutta minun mielestäni hyvät teotkin ovat tärkeitä, sillä jos ihmisen elämästä ei mitenkään näy hänen uskonsa – mitä sellainen usko on? Minun uskoni näkyy siitä, mitä teen.» 19 Onko joukossanne vielä sellaisia, joiden mielestä pelkkä Jumalan olemassaolon uskominen riittää? Muistakaa, että sen demonitkin uskovat – niin että vapisevat pelosta! 20 Etkö tajua, ihminen, että uskosi on yhtä tyhjän kanssa, ellet myös tee sitä, mitä Jumala tahtoo sinun tekevän? Usko, josta ei seuraa hyviä tekoja, ei ole todellista uskoa. 21 Etkö muista, että Jumala hyväksyi esi-isämme Aabrahamin sen vuoksi, mitä hän teki? Hänhän tahtoi totella Jumalaa, vaikka se olisi merkinnyt hänen poikansa lisäksi uhraamista. 22 Hän luotti Jumalaan siinä määrin, että oli valmis tekemään mitä ikinä Jumala häneltä pyysi. Hänen uskonsa ja tekonsa vaikuttivat yhdessä. Ne kuuluivat erottamattomasti yhteen. 23 Tapahtui kuten Raamattu sanoo: Aabraham uskoi Jumalaa ja Jumala hyväksyi hänet. Häntä kutsuttiin jopa »Jumalan ystäväksi». 24 Näette siis, että merkitystä on vain sellaisella uskolla, joka ilmenee tekoina. Sellainen usko tekee ihmisen Jumalalle kelpaavaksi. 25 Toinen esimerkki tästä on Raahab, prostituoitu. Hän auttoi Israelin kansaa piilottamalla kaksi tiedustelijaa ja lähettämällä heidät turvallisesti matkaan. Hän pelastui tämän tekonsa tähden. 26 Aivan niin kuin ruumis on kuollut, jos siinä ei ole henkeä, samoin usko on kuollut, ellei se tule näkyviin oikeina tekoina.

3 Rakkaat veljet, älkää olko kärkeä huomauttamaan toisille heidän vioistaan, sillä jokainen meistä on usein väärässä. Kun me toisten opettajat, joiden pitäisi olla asioista perillä, teemme väärin, saamme ankaramman rangaistuksen kuin muut ihmiset. 2 Jos joku kykenee hillitsemään kielensä, se osoittaa, että hän pystyy hallitsemaan itsensä täysin kaikissa muissakin suhteissa. 3 Suuren hevosen saa kääntymään ja menemään, minne ajaja haluaa, kun sen suussa on pienet kuolaimet. 4 Ja pieni peräsin kääntää suuren laivan kovassa tuulessakin sinne, minne perämies haluaa sen ohjata. 5 Myös kieli on pieni elin, mutta kuinka valtavaa tuhoa se voi saada aikaan! Suuri metsä voi syttyä

tuleen pienestä kipinästä. 6 Kieli on kuin tulenliekki. Se on täynnä pahuutta, ja se myrkyttää koko ihmisen. Helvetistä on peräisin se tuli, joka voi sytyttää koko elämämmme roihuaviin tuhon ja onnettomuuden liekkiin. (Geenna g1067)

7 Ihmiset ovat opettaneet tai voivat opettaa jokaista eläintä tai lintua ja jokaista matelijaa ja kalaa, 8 mutta ihmisen kieltä ei kukaan pysty kesyttämään. Se on aina valmis syöksemään kuolettavaa myrkyä. 9 Välillä se ylistää Taivaan Isää, välillä se taas kiroaa ihmisiä, jotka Jumala on luonut kuvakseen. 10 Siten siunaus ja kirous tulevat samasta suusta. Rakkaat veljet, tämä ei varmastikaan ole oikein! 11 Pulppuaako samasta lähteestä ensin makeaa vettä ja sitten karvasta? 12 Voidaanko viikunapuusta pomia oliiveja tai viiniköynnöksestä viikunoita? Eihän makeaa vettä voida nostaa suolaisesta lammikosta. 13 Olette viisaita, jos elätte jatkuvasti hyvää tehden, ja todella viisasta on olla itsestään ylpeilemättä. 14 Jos kerskutte viisaudestanne ja hyvydestänne, vaikka olette katkeria, kateellisia ja itsekkäitä, niin puhutte vastoin totuutta. 15 Jumalan mielen mukaiseen viisauteen eivät kuulu kateus ja itsekkyyks. Ne kuuluvat tähän maailmaan ja ovat syntisen minämme ja saatanan aikaansaannosta. 16 Siellä, missä on kateutta ja itsekästä kunnianhimoa, vallitsee epäjärjestys ja kaikenlainen paha. 17 Se viisaus, joka tulee taivaasta, on ensiksikin puhdasta ja hiljaisen lempeää. Se rakastaa rauhaa ja on ystävällistä. Se antaa sijaa keskustelulle ja katsoo toisten parasta. Siitä tulvi armahavaa rakkautta ja hyvyttä. Se on ehdotonta, rehellistä ja vilpitöntä. 18 Missä on kylvetty rauhan siementä, siellä on satona hyvyys.

4 Miksi olette keskenänne erimielisiä ja riitaisia? Ettekö siksi, että teidän sisimmässänne taistelee kokonainen pahojen halujen armeija? 2 Te tahdotte saada sellaista, mitä teillä ei ole, ja olette valmiit vaikka tappamaan saadaksenne, mitä haluatte. Tavoittelette sellaista, mitä toisilla on, mutta kun se ei ole saatavissanne, te riitelette ja kilpaillette riistääksenne sen heiltä. Miksi teillä sitten ei ole sitä, mitä haluatte? Koska ette pyydä Jumalalta. 3 Ja kun pyydätte, ette saa, sillä tavoitteenne on väärä: omien mielitekojenne täyttäminen. 4 Te olette kuin uskoton vaimo, joka rakastaa miehensä vihollisia. Ettekö ymmärrä, että ystäväystyminen Jumalan vihollisten – tämän maailman pahojen halujen – kanssa tekee teistä Jumalan vihollisia? Minä sanon vielä uudelleen, että jos tahdotte nauttia siitä, mikä maailmassa on pahaa, ette voi olla Jumalan ystäviä. 5 Mitä ajattelette Raamatun tarkoittavan sanoessaan, että Jumalan Pyhä Henki, joka asuu meissä, haluaa myös jatkuvasti hallita meitä kaikessa? 6 Häneltä

saamme lisää voimaa pahojen halujen vastustamiseen. Sanoohan Raamattu, että Jumala antaa voimaa nöyriille, mutta vastustaa ylpeitä ja ylimielisiä. **7** Antakaa siis itsenne nöyrästi Jumalalle. Vastustakaa saatanaa, niin hän pakenee luotanne. Tulkaa lähelle Jumalaa, niin hänkin tulee lähelle teitä. **8** Syntiset, luopukaa siitä, mikä on vääriä. Antakaa yksin Jumalan täyttää sydämenne ja tehdä siitä puhdas ja hänelle uskollinen. **9** Itkeäkää pahuuttanne! Teillä on täysi syy olla murheellisia sen vuoksi, mitä olette tehneet. Muuttukoon naurunne itkuksi ja ilonne mielipahaksi! **10** Sitten kun tunnette arvottomuutenne Jumalan edessä, hän rohkaisee ja auttaa teitä. **11** Älkää arvostelko toisianne, rakkaat veljet, älkääkään puhuko pahaa toisistanne. Jos niin teette, kapinoitte Jumalan lakia vastaan. Sehän käskee meitä rakastamaan toinen toistamme ja kieltää meitä tuomitsemasta veljeämme. Sinun päätettävissäsi ei ole, onko tämä laki oikea vai väärä: sinun on toteltava. **12** Vain Jumala, joka lain sääti, osaa tuomita meidät oikein. Yksin hänen vallassaan on päättää pelastumisestamme tai tuhoutumisestamme. Mitä oikeutta sinulla siis on tuomita tai arvostella toisia? **13** Kuulkaa, te, jotka sanotte: »Tänään tai huomenna menemme siihen ja siihen kaupunkiin, viivymme siellä vuoden ja perustamme menestyvän liikeyrityksen.» **14** Mistä te tiedätte, mitä huomenna tapahtuu? Teidän maanpäällinen elämännehan on yhtä epävarma kuin aamun sumu: nyt se näkyy, mutta pian se on jo haihtunut. **15** Näin teidän pikemminkin tulisi sanoa: »Jos Herra tahtoo, niin elämme ja teemme sitä ja sitä.» **16** Muussa tapauksessa ylpeillette omista suunnitelmistanne, eikä sellainen itsevarmuus miellytä Jumalaa. **17** Muistakaa, että on syntiä jättää tekemättä se, minkä tietää olevan oikein.

5 Kuulkaa, te rikkaat, teidän on nyt aika itkeä ja valittaa, koska teitä odottavat suuret vaikeudet. **2** Rikkautenne on pian mennyt ja hienot vaatteenne vain koinsyömiä lumppuja. **3** Teidän kultanne ja hopeanne katoaa, mutta se on kuitenkin todistuksena teitä vastaan ja syö teidän lihaanne kuin tuli. Tälläista te olette koonneet itsellenne edessä olevan tuomiopäivän varalle. **4** Kuunnelkaa! Eikö korviinne kantaudu niiden työmiesten valitus, joille kuuluvan palkan te olette anastaneet? Heidän huutonsa on Herra kuullut. **5** Te olette viettäneet aikanne täällä maan päällä huvitellen ja mielihalujanne tyydyttäen, mutta nyt te joudutte tiilille. **6** Olette tuominneet ja surmanneet rehellen miehen, joka ei voinut puolustautua teitä vastaan. **7** Mutta te, rakkaat veljet, jotka odotatte Herran paluuta, olkaa kärsivällisiä kuin maanviljelijä, joka odottaa sateiden tulevan ajallaan ja

arvokkaan satonsa kypsyvän. **8** Olkaa siis kärsivällisiä ja rohkeita, sillä Herra tulee kohta. **9** Älkää moittiko toisianne, veljet. Oletteko itse arvostelun yläpuolella? Katsokaa: suuri tuomari tulee! Hän on jo pian täällä. Jättäkää tuomitseminen hänelle. **10** Ottakaa esimerkkiä siitä, kuinka Herran profeetat kestivät kärsimyksiä. **11** Tiedämme heidän olevan nyt onnellisia, koska he silloin pysyivät hänelle uskollisina, vaikka saivatkin sen tähden paljon kärsiä. Job on hyvä esimerkki miehestä, joka murheiden keskellä luotti jatkuvasti Herraan. Jobin kokemukset osoittavat, että kaikki, mitä Herra antaa meille tapahtua, koituu meidän parhaaksemme. Me olemme kaikesta huolimatta hänen hyvässä hoidossaan. **12** Mutta ennen kaikkea, rakkaat veljet, älkää vannoko taivaan, maan tai minkään muunkaan nimeen. Sanokaa vain yksinkertaisesti »on» tai »ei», niin ette tee syntiä eikä teitä tuomita. **13** Jos joku teistä kärsii jostakin, rukoilkoon. Jos joku on onnellinen, niin ylistäköön siitä Herraa. **14** Jos joku teistä on sairas, kutsukoon luokseen seurakunnan vanhimmat. Näiden tehtävä on rukoilla sairaan puolesta, voidella häntä öljyllä ja pyytää Herraa parantamaan hänet. **15** Jos he rukoilevat uskoen, Herra tekee sairaan terveeksi, ja jos hänen omallatuntonsaan on syntiä, Herra antaa hänelle anteeksi. **16** Tunnustakaa syntinne toisillenne ja rukoilkaa toisten puolesta, että parantuisitte. Jumalan mielen mukaisen ihmisen rukouksella on suuri voima, ja se tuottaa ihmeellisiä tuloksia. **17** Elia oli samanlainen ihminen kuin mekin, mutta kun hän pyysi hartaasti, ettei tulisi sadetta, niin seuraavaan kolmeen ja puoleen vuoteen ei ollenkaan satanut. **18** Sitten hän rukoili taas ja pyysi, että sataisi. Silloin alkoi sataa kaatamalla, ja pellot muutuivat vihreiksi ja puutarhat rupesivat tuottamaan satoa. **19** Rakkaat veljet, jos joku teistä on menettänyt uskonsa Herraan ja joku toinen saa hänet jälleen ymmärtämään totuuden, **20** niin se, joka auttaa eksyneen takaisin Jumalan yhteyteen, on pelastanut hänen sielunsa kuolemasta ja auttanut häntä saamaan monet syntinsä anteeksi.

1 Pietarin

1 [Lähetäjä:] Pietari, Jeesuksen lähettiläs. [Vastaanottajat:] Pontoksen, Galatian, Kappadokian, Vähän-Aasian ja Bitynian kristityt. **2** Rakkaat ystävät! Jumala valitsi teidät jo kauan sitten. Hän tiesi, että teistä tulisi hänen lapsiaan. Pyhä Henki on tehnyt sydämissänne työtä: hän on puhdistanut teidät Jeesuksen verellä ja tehnyt teistä sellaisia kuin Jumala tahtoo. Toivotan teille Jumalan runsasta siunausta ja rauhaa. **3** Jumalalle, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Isälle, kuuluu kaikki kunnia: Hänen rajattoman hyvyytensä ansiosta saimme uudestisyntyä, ja meistä tuli Jumalan oman perheen jäseniä. Meillä on nyt ikuisen elämän toivo, sillä Kristus nousi kuolleista. **4** Jumala on varannut lapsilleen ikuisen elämän arvokkaan lahjan. Tämä puhdas, saastumaton ja kulumaton lahja odottaa teitä taivaassa. **5** Valtavalla voimallaan Jumala tekee mahdolliseksi sen, että tämä lahja kerran on teidän, koska uskotte häneen. Tämän saavat kaikki ihmiset nähdä viimeisenä päivänä. **6** Olkaa siis iloisia! Vaikka teillä nyt onkin vaikeuksia, tiedätte, mitä on tulossa. **7** Koettelemuksissa käy ilmi, onko uskonne aitoa ja kestävä. Kultakin koetellaan ja puhdistetaan tulesta, ja teidän uskonne on Jumalan silmissä paljon arvokkaampaa kuin kulta. Jos se kestää kovatkin koettelemukset, niin se osoittautuu Jeesuksen palatessa kiitoksen ja kunnian arvoiseksi. **8** Te rakastatte Jeesusta, vaikka ette ole koskaan häntä nähneet. Uskotte häneen, vaikka ette nytäkään häntä näe, ja saatte jo nyt taivaasta sanoin kuvaamattoman ilon. **9** Uskonne lopullinen päämäärä on ikuinen elämä taivaassa. **10** Tästä pelastuksesta kirjoittivat profeetat. He eivät ymmärtäneet kaikkea, vaan kyselivät ja tutkivat, mitä se oikein merkitsi. **11** Heissä oli Kristuksen Henki, joka käski heidän kirjoittaa muistiin tulevat tapahtumat: Kristuksen kärsimisen ja sitä seuraavan kunnian. Profeetat olisivat halunneet tietää, milloin ja kenelle kaikki tämä tapahtuisi. **12** Lopulta heille ilmoitettiin, etteivät ennustukset toteutuisi heidän aikanaan, vaan paljon myöhemmin. Ja nyt me sitten olemme kaikki saaneet kuulla hyvän uutisen Kristuksesta. Sama taivaasta lähetetty Pyhä Henki, joka puhui profeetoille, on vaikuttanut Kristuksen sanoman julistajissa. Tämä sanoma on jopa taivaan enkeleistä niin ihmeellinen, että he haluaisivat kovasti tietää siitä lisää. **13** Sen tähden voitte nyt raittiisti ja luottavasti valmistautua siihen, että saatte kokea yhä enemmän Jumalan hyvyttä, kun Jeesus Kristus palaa. **14** Totelkaa Jumalaa, sillä olette hänen lapsiaan. Älkää luisuko takaisin entiseen elämäänne, kaikkeen siihen pahaan, mitä ennen teitte, kun ette paremmasta tienneet. **15** Olkaa kaikessa pyhiä niin kuin Herra, joka kutsui teidät

lapsikseen. **16** Hän on itse sanonut: »Olkaa pyhiä, sillä minä olen pyhä.« **17** Muistakaa, että taivaallinen Isänne, jota rukoulette, on oikeudenmukainen tuomari. Hän tuomitsee tasapuolisesti kaikkien teot. Osoittakaa siis elämällänne, että kunnioitate ja pelkääte Jumalaa. **18** Jumala on vapauttanut teidät, niin ettei teidän tarvitse yrittämällä yrittää päästä Jumalan suosioon kuten esi-isänne. Hän maksoi teistä lunnaat – ei kuitenkaan rahalla, niin kuin hyvin tiedätte, **19** vaan pelastuksenne hintana oli Kristuksen kallis veri. Kristus oli Jumalan synnitön ja virheetön uhkaritsa. **20** Jumala valitsi hänet uhriksi jo kauan ennen kuin maailmaa olikaan, mutta antoi teille siitä tiedon vasta nyt, lopun lähestyessä. **21** Siksi te voitte uskoa Jumalaan, joka herätti Kristuksen kuolleista ja antoi hänelle suuren kunnian. Hän on teidän ainoa toivonne. **22** Kun uskoitte, että Kristus pelastaa teidät, sisimpänne puhdistui itsekkyydessä ja vihasta. Rakastakaa siis toisiaanne todella, koko sydämeistänne. **23** Elätte uutta elämää, joka ei ole katoavaista, niin kuin maallinen elämä, jonka saitte vanhemmiltaan. Uusi elämä on katoamatonta, sillä sen antaja on Kristus, Jumalan elävä ja muuttumaton Sana. (aiön g165) **24** Ihmiselämä on katoavaista kuin ruoho, joka kellastuu ja kuivuu. Inhimillinen suuruuskin katoaa kuin kukkasen kauneus. Kukkanen lakastuu ja varisee, **25** mutta Herran sana pysyy ikuisesti, ja hänen sanansa on se hyvä uutinen, jonka olette nyt saaneet kuulla. (aiön g165)

2 Älkää kantako kenellekään kaunaa. Älkää olko epärehellisiä tai kateellisia älkääkä puhuko toisista pahaa heidän selkänsä takana. **2** Halutkaa Jumalan sanan ravintoa niin kuin pieni lapsi maitoa, jotta voisitte kasvaa Herran omina ja pelastuisitte, **3** jos kerran olette maistaneet Herran hyvyttä ja rakkautta. **4** Tulkaa Kristuksen luo. Vaikka ihmiset ovatkin hänet hylänneet, Jumala valitsi hänet – kalleimpansa – ihmiselämän perustaksi. **5** Teistä on nyt tullut eläviä kiviä, joita Jumala tarvitsee ja voi käyttää rakentaessaan taloan. Olette jopa hänen pyhiä pappejaan. Hän hyväksyy teidät Jeesuksen tähden. Tulkaa hänen luokseen ja uhratkaa hänelle sellaista, mitä hän arvostaa. **6** Raamatussa sanotaan: »Kristus on minun seurakuntani arvokas kulmakivi, jonka minä olen valinnut. Ne, jotka uskovat häneen, eivät joudu pettymään.« **7** Hän on uskoville hyvin arvokas. Niillekin, jotka eivät usko, on »kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut peruskiveksi – rakennuksen tärkeimmäksi«. **8** Raamatussa sanotaan myös, että »hän on kivi, johon jotkut kompastuvat, ja kallio, johon he kaatuvat«. Ihmiset kompastuvat, kun eivät kuuntele eivätkä tottele Jumalan sanaa. **9** Mutta te ette ole sellaisia, sillä teidät on Jumala itse valinnut – olette

Kuninkaan pappeja, pyhiä ja puhtaita, olette Jumalan kansaa. Tämä kaikki siksi, että voisitte kertoa myös muille Jumalan voitoista: kuinka hän kutsui teidätkin pimeästä ihmeelliseen valoonsa. **10** Aikaisemmin ette olleet yhtään mitään, mutta nyt olette Jumalan omia. Ette tunteneet Jumalan armoa, mutta nyt tunnette, kun Jumala on armahtanut teidät. **11** Rakkaat ystävät! Olette vain käymässä täällä maailmassa. Koska todellinen kotinne on taivaassa, pyydän, että karttaisitte tämän maailman itsekkäitä nautintoja, jotka ovat ristiriidassa uuden elämänne kanssa. **12** Katsokaa, miten elätte niiden keskellä, jotka eivät usko. Vaikka he suhtautuvatkin teihin epäluuloisesti ja puhuvat teistä pahaa, he saavat kerran, kun Kristus palaa, ylistää Jumalaa teidän hyvien tekojenne tähden. **13** Noudattakaa Herran vuoksi kaikkia maanne lakeja. Totelkaa sekä ylintä valtaa, kuningasta, **14** että hänen alaisiaan viranomaisia. Hän on antanut heille tehtäväksi rangaista niitä, jotka tekevät pahaa, ja kiittää niitä, jotka tekevät hyvää. **15** Ihmiset, jotka eivät tiedä, että Kristuksen voima voisi muuttaa heidätkin, arvostelevat tyhmyydessään sanomaa hänestä. Jumala tahtoo, että vaiennatte heidät tekemällä hyvää. **16** Laki ei sido teitä, mutta tämä ei merkitse, että olisitte vapaita tekemään väärin. Käyttäkää vapauttanne sillä tavoin, että toteutatte koko ajan Jumalan tahtoa. **17** Kunnioittakaa jokaista ihmistä. Rakastakaa kaikkia kristittyjä. Pelätkää Jumalaa ja arvostakaa maanne johtajia. **18** Palvelijat, kunnioittakaa ja totelkaa isäntänne riippumatta siitä, onko hän teitä kohtaan asiallinen vai vaatiiko hän teiltä liikaa. **19** Kiittäkää Jumalaa silloinkin, kun teitä rangaistaan, vaikka olette toimineet omantuntonne mukaan. **20** Mitä ihmeellistä siinä on, jos kestätte urhoollisesti, kun teitä lyödään pahojen tekojenne tähden? Mutta jos säilytätte kärsivällisyytenne silloinkin, kun joudutte kärsimään siksi, että teette oikein, se on kiitettävää Jumalan silmissä. **21** Kärsiminen kuuluu tehtävään, jonka Jumala on antanut teille. Kristus, joka kärsi teidän takianne, on esikuvanne. Seuratkaa hänen jälkeään. **22** Hän ei tehnyt syntiä, ei valehdellut **23** eikä vastannut loukkaajilleen samalla mitalla. Joutuessaan kärsimään hän ei uhkaillut, vaan jätti asiansa oikeudenmukaisen Jumalan hoidettavaksi. **24** Hän kantoi syntiemme kuorman omassa ruumiissaan, kun kuoli ristillä, jotta me vapautuisimme synnistä ja alkaisimme uuden elämän. Hänen haavansa paransivat meidän vammamme. **25** Te kuljitte kauas Jumalan luota kuin eksyneet lampaat, mutta nyt te olette palanneet paimenen luo, joka varjelee teitä.

3 Vaimot, kunnioittakaa miestänne, jotta asennoitumisellanne voitaisitte hänet, vaikka hän ei haluaisikaan kuulla teidän puhuvan Herrasta. **2** Elämällänne voi olla häneen suurempi vaikutus kuin sanoillanne. **3** Älkää tavoitelko ulkonaista kauneutta, koruja, hienoja vaatteita ja kampauksia. **4** Olkaa sisäisesti kauniita. Jumala arvostaa sydämen nöyryyttä ja hienotunteisuutta. Sellainen viehättävyys on pysyvää. **5** Sitä kauneutta oli entisajan hurskaissa naisissa, jotka uskoivat Jumalaan ja mukautuivat miestensä päätöksiin. **6** Esimerkiksi Saara totteli aviomiästään Aabrahamia ja kunnioitti häntä perheen päänä. Kun seuraatte Saaran jälkiä, olette hänen tyttäriään ja teette hyvin. Teillä ei ole silloin mitään pelättävää. **7** Miehet, pitäkää hyvää huolta vaimostanne ja kunnioittakaa häntä muistaen, että hän on teitä heikompi. Otattehan molemmat yhdessä vastaan Jumalan lahjoja. Jos et suhtaudu vaimoosi oikein, se häiritsee yhteistä rukoustanne. **8** Lopuksi muutama sana kaikille kristityille: olkaa kuin yhtä onnellista perhettä, jonka jäsenet rakastavat toisiaan ja joilla on hyvä sydän ja nöyrä mieli. **9** Älkää kostako pahaa pahalla. Älkää maksako samalla mitalla, jos joku panettelee teitä, vaan rukoilkaa hänen puolestaan. Jumala tahtoo, että osoitamme hyvyyttä kaikkia kohtaan. **10** Jos haluatte elää onnellisina, pitäkää kielenne kurissa. Älkää päästäkö valheita suustanne. **11** Kääntäkää pahalle selkänne ja tehkää hyvää. Yrittäkää elää sovussa ihmisten kanssa, vaikka teidän olisi nähtävä vaivaa sen vuoksi. **12** Herra seuraa katseellaan lapsiaan ja kuuntelee heidän rukouksiaan, mutta hän on kääntänyt kasvonsa pois päin pahantekijöistä. **13** Kukaan tuskin vahingoittaa teitä siksi, että haluatte tehdä hyvää. **14** Mutta vaikka niin kävisikin, olette silti kadehdittavassa asemassa, sillä Jumala palkitsee teidät. **15** Jääkää turvallisin mielin Kristuksen, Herranne, käsiin. Jos joku kysyy, miksi uskotte häneen, olkaa valmiita vastaamaan asiallisesti ja kunnioittavasti. **16** Menetelkää aina oikein. Jos ihmiset puhuvat teistä pahaa, vaikka olette tehneet pelkkää hyvää, he joutuvat häpeämään aiheettomia syytöksiään. **17** Jos Jumala antaa teidän kärsiä, muistattehan, että ihmisen on parempi kärsiä hyvien kuin pahojen tekojensa tähden. **18** Kristuskin joutui kärsimään. Hän ei itse koskaan tehnyt syntiä, mutta kuoli meidän synllisten ihmisten syntien tähden voidakseen johdattaa meidät turvallisesti kotiin Jumalan luo. Vaikka Jeesuksen ruumis surmattiin, hänen henkensä eli. **19** Siksi hän saattoi käydä puhumassa niille vangituille sieluille, **20** jotka kauan sitten, Nooan aikana, kieltäytyivät kuuntelemasta Jumalaa. Jumala oli odottanut kärsivällisesti, että he muuttaisivat mielensä. Sillä välin Nooa rakensi

arkkia. Kuitenkin vain kahdeksan ihmistä pelastui arkissa, jota vesi kannatti. **21** Se vesi kuvaa kastetta, jonka kautta te nytkin pääsette turvaan. Emme pelastu siksi, että kaste pesee ruumiimme synnistä, vaan siksi, että siinä pyydämme Jumalaa Jeesuksen ylösnousemuksen tähden puhdistamaan omantuntomme. **22** Nyt Kristus on taivaassa. Hän istuu kunniapaikalla Jumalan vieressä, ja kaikki enkelit ja taivaan valtiat tottelevat häntä.

4 Koska Kristus on kärsinyt kipua ja tuskaa, teidänkin on oltava valmiit kärsimään. Muistakaa, että kun ruumiinne kärsii, synti menettää otteensa teihin, **2** ettekä enää käytä jäljellä olevaa aikaa himojen tyydyttämiseen vaan Jumalan tahdon toteuttamiseen. **3** Olettehan jo saaneet kylliksenne tämän maailman tavasta elää – irrallisista sukupuolisuhteista, ahneudesta, juoppoudesta ja juhlimisesta, joiden seurauksena on muuta syntiä. **4** Entiset ystäväenne ovat tietysti hämmästyneitä, kun ette enää halua lähteä heidän retkilleen. He pilkkaavat teitä. **5** Mutta heidänkin on kerran tehtävä tili kaikkien elävien ja kuolleiden tuomarille, ja he joutuvat vastaamaan elämäntavastaan. **6** Kuolleillekin julistettiin ilosanoma: heidän henkensä voisi elää Jumalan elämää, vaikka heidän ruumiinsa saikin kuolemantuomion. **7** Kaiken loppu tulee pian. Rukoilkaa siis hartaasti ja vilpittömästi. **8** Tärkeintä on, ettette väsy rakastamaan toisianne, sillä rakkaus ei osoitele toisten virheitä. **9** Avatkaa iloisesti kotinne niille, jotka tarvitsevat ruokaa ja yösiijaa. **10** Jumala on antanut teille jokaiselle oman armolahjan. Käyttäkää sitä. Välittäkää toisillenne Jumalan monenlaista hyvyyttä. **11** Jos olet julistaja, puhu Jumalan sanoja. Jos sinut on kutsuttu auttamaan muita, käytä voimaa, jonka saat Jumalalta. Toimi kaikessa niin, että Jumala saa kunnian Jeesuksen tähden. Hänellä olkoon ikuisesti kunnia ja valta! Aamen. (aiön g165) **12** Rakkaat ystävät! Älkää hämmentykö kovista koettelemuksistanne, sillä ei teille tapahdu mitään epätavallista tai kummallista. **13** Olkaa sen sijaan iloisia, sillä koettelemukset tekevät teistä Kristuksen kärsimystovereita. Saatte riemuitten olla osallisia myös hänen kunniastaan, kun hän palaa kaikkien nähdén. **14** Olkaa onnellisia, jos teitä loukataan ja vainotaan sen tähden, että olette kristittyjä, sillä Jumalan Hengen kirkkaus näkyy silloin teistä. **15** En halua kuulla teidän kärsivän siksi, että olette murhanneet tai varastaneet tai tehneet muulla tavoin pahaa tai sotkeutuneet muiden ihmisten asioihin. **16** Mutta kenenkään ei tarvitse hävetä, jos hän kärsii siksi, että on kristitty. Kiitä Jumalaa siitä etuoikeudesta, että saat kuulua Kristuksen perheeseen ja sinua kutsutaan hänen mukaansa

kristityksi. **17** Jumalan tuomion aika tulee, ja se alkaa hänen omien lastensa keskuudesta. Jos tuomio koskee meitä krsiittyjäkin, mikä kauhea kohtalo niillä onkaan, jotka eivät usko Herraan! **18** »Jos hurskas pelastuu hädin tuskin, niin miten jumalattoman käy?» **19** Jos siis kärsit Jumalan tahdon mukaisesti, tee edelleen hyvää ja jätä itsesi Jumalan käsiin. Hän ei sinua petä.

5 Hyvät seurakunnan johtajat! Minäkin kuulun seurakunnan johtajiin. Olen nähnyt omin silmin, kuinka Kristus kuoli ristillä, ja minäkin saan osani hänen kunniastaan, kun hän palaa. **2** Hyvät työtoverit: olkaa paimenia Jumalan laumalle. Hoitakaa sitä halukkaasti – ei itsellenne koituvan hyödyn tähden vaan siksi että tahdotte palvella Herraa. **3** Älkää määrääkö muita itsevaltiaina, vaan ohjatkaa heitä omalla esimerkillänne. **4** Kun ylipaimen palaa, saatte palkaksi hänen loppumattoman kunniansa ja kirkkautensa. **5** Nuoret miehet, totelkaa johtajianne! Olkaa valmiit palvelemaan toinen toistanne, sillä Jumala siunaa nöyriä, mutta vastustaa ylpeitä. **6** Jos nöyryytte Jumalan voimakkaan käden alle, hän korottaa teidät sopivaksi katsomallaan hetkellä. **7** Antakaa hänen kannettavakseen kaikki murheenne ja huolenne, sillä hän hoitaa teitä koko ajan. **8** Varokaa saatanan hyökkäyksiä. Hän on voimakas vihollisenne, joka etsii koko ajan saalista kuin nälkäisenä karjuva leijona. **9** Kun hän hyökkää, pysykää lujina ja luottakaa Herraan. Muistakaa, että kaikilla maailman kristityillä on samanlaisia kärsimyksiä. **10** Kun olette hetken kärsineet, Jumala ottaa teidät suuressa hyvydessään Kristuksen tähden ikuisen kirkkauteensa. Hän vahvistaa teitä niin, että kestätte kaiken. (aiönios g166) **11** Hänen on kaikki valta aina ja ikuisesti. Aamen. (aiön g165) **12** Silas on auttanut minua tämän lyhyen kirjeen kirjoittamisessa. Minun mielestäni hän on luotettava uskonveli. Toivon, että kirjeeni rohkaisee teitä. Olenhan selittänyt, millainen tie johtaa Jumalan siunaamaan elämään. Tämän pitäisi auttaa teitä pysymään lujasti hänen rakkaudessaan. **13** Terveisiä Rooman seurakunnalta, jonka Jumala on valinnut niin kuin teidätkin, ja pojaltani Markukselta. **14** Tervehtikää sydämellisesti toisianne. Rauha teille kaikille, jotka olette Kristuksen omia!

2 Pietarin

1 [Lähetäjä:] Simon Pietari, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja apostoli. [Vastaanottajat:] Kaikki ne, jotka Jeesus Kristus, Jumalamme ja Vapahtajamme, on ottanut omikseen ja joille hän on lahjoittanut tämän yhteisen ja kallisarvoisen uskomme. Kuinka oikeudenmukainen ja hyvä meidän Vapahtajamme onkaan! **2** Haluatteko saada yhä enemmän Jumalan armoa ja rauhaa? Pyrkikää silloin tuntemaan häntä yhä paremmin. **3** Sillä kun tunnette hänet paremmin, näette, että Jumala on voimassaan antanut meille kaiken, mitä tarvitsemme kristittyinä elämiseen. Hän jopa antaa meidän päästä osallisiksi kirkkaudesta ja hyvydestään. **4** Samalla valtavalla voimallaan hän on antanut meille suuret lupaukset: eläessämme yhteydessä Kristukseen me pelastumme himojen aiheuttamasta tuhosta, joka uhkaa maailmaa. **5** Pyrkikää sen vuoksi elämään kaikin puolin hyvin ja opetelkaa tuntemaan Jumalaa voidaksenne tietää, mitä hän haluaa teidän tekevän. **6** Silloin opitte myös hillitsemään paremmin itseänne, tulette kärsivällisiksi ja annatte ilomieliin Jumalan toteuttaa tahtoaan elämässänne. **7** Myös rakkautenne toisiin ihmisiin syvenee. **8** Näin kasvatte hengellisesti ja kannatte hedelmää Jeesukselle Kristukselle. **9** Jos joku ei tähän uskossaan pyri, hän on todella sokea tai ainakin likinäköinen: hän on unohtanut, että Jumala on vapauttanut hänet entisestä syntisestä elämästä. **10** Rakkaat ystävät! Antakaa elämästänne selvästi näkyä, että Jumala on valinnut ja kutsunut teidät. Silloin ette pääse lankeamaan. **11** Jumala avaa teille taivaan portit ja ottaa teidät vastaan Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen ikuiseen valtakuntaan. (aiōnios g166) **12** Aion muistuttaa teitä näistä asioista jatkuvasti, vaikka ne ovatkin teille jo tuttuja ja olette edistyneet hyvin. **13** Mutta Herra Jeesus Kristus on ilmoittanut minulle, etten elä enää kauan. **15** Aion ennen kuolemaani saada asiat teille niin selviksi, että muistatte ne vielä kauan lähtöni jälkeenkin. **16** Emme kertoneet teille satuja, kun kuvailimme Jeesuksen Kristuksen voimaa ja puhuimme hänen paluustaan. Olen nähnyt omin silmin hänen kirkkautensa ja suuruutensa. **17** Olin pyhällä vuorella ja näin, miten hän säteili Isältään, Jumalalta, saamaansa kirkkautta. Kuulin valtavan äänen sanovan taivaasta: »Tämä on rakas Poikani, jonka olen valinnut pelastajaksi.» **19** Olemme siis nähneet profeettojen kirjoitusten toteutuvan. Teidän on syytä tutkia niitä tarkasti, sillä ne auttavat ymmärtämään monia asioita, jotka muuten jäisivät hämärän peittoon: ne valaisevat kuin lamppu pimeät nurkat. Profeettojen ennustuksista Kristus loistaa sydämiinne kuin kirkas aamutähti. **20** Profeetat

eivät ole itse keksineet ainoatakaan niistä ennustuksista, jotka ovat Vanhassa testamentissa. Näissä ihmisissä oli Pyhä Henki, joka antoi heille sanoman suoraan Jumalalta.

2 Mutta jo entisinä aikoina oli myös valeprofeettoja. Samoin teidän joukossanne on miehiä, jotka johdattavat teitä harhaan. He esittävät taitavasti valeitaan ja jopa kääntyvät Herraansa vastaan, joka osti heidät. Heidän loppunsa on äkillinen ja hirveä. **2** Monet uskovat heitä, kun he opettavat, että kristitty saa vapaasti elää huonoa elämää. Heidän takiaan aletaan pilkata koko kristillistä uskoa. **3** Ahneuksissaan nämä miehet puhuvat teille mitä vain, kunhan saavat rahanne. Jumala on tuominnut heidät jo kauan sitten – heidän tuhonsa on lähellä. **4** Eihän Jumala säästänyt edes enkeleitä, jotka lankesivat syntiin, vaan heitti heidät kadotuksen synkkiin vankiluoliin tuomiopäivää odottamaan. (Tartaroö g5020) **5** Ei hän säästänyt myöskään Nooan ajan ihmisiä. Vedenpaisumus tuhosi koko jumalattoman maailman. Vain Nooa, joka julisti Jumalan totuutta, ja hänen seitsemihenkinen perheensä pelastuivat. **6** Myöhemmin Jumala poltti poroksi Sodomian ja Gomorran ja hävitti ne maan päältä. Hän teki niistä varoittavan esimerkin kaikille, jotka elävät ilman häntä. **7** Herra pelasti kuitenkin sodomalaisen Lootin, hurskaan miehen, joka oli kiusaantunut kaikesta näkemästään pahuudesta. **9** Herra voi pelastaa myös teidät ja minut kiusauksista, joiden keskellä olemme, ja rangaista jumalattomia ihmisiä lopulliseen tuomion julistamiseen asti. **10** Hän on erityisen ankara niille, jotka ovat antautuneet pahojen himojen hallintaan ja uskaltaavat väheksyä Herraa. **11** Jumalan enkelitkin ovat mahtavampia kuin nuo väärät opettajat, mutta hekään eivät puhu Herran edessä epäkunnioittavasti ja syyttävästi edes pahoista henkivalloista. **12** Mutta nuo valheen opettajat ovat järjettömiä – kuin eläimet, jotka syntyvät metsästettäväksi tai teurastettaviksi. He elävät omien oikkujensa mukaan ja pilkkaavat valtavia voimia, joita eivät tunne. Mutta heidät pyydytetään ja tapetaan kuin eläimet, ja he joutuvat demonien kanssa tuhon omiksi. **13** Tällaisen hinnan joutuvat valheen opettajat maksamaan synnistään. He noudattavat pahoja himojaan päivästä toiseen ja häpäisevät joukkonne. He osallistuvat rakkaudenaterioihinne kuin kunnan miehet, mutta se on petosta, sillä heitä hallitsee synti. **14** Yksikään nainen ei säästy heidän katseiltaan, eivätkä he saa tarpeekseen aviorikoksista. Helposti johdateltavissa olevien ihmisten syntiin houkutteleva tuottaa heille suurta huvia. He ovat tottuneet ahneuteen. Heidät on tuomittava, koska he ovat eksyneet oikealta tieltä. **15** He ovat kuin Beorin poika Bileam, joka innostui hankkimaan rahaa petoksella. **16**

Hänen tiensä päättyi siihen, että aasi alkoi moittia häntä ihmisen äänellä. **17** Nämä miehet ovat hyödyttömiä kuin kuivuneet lähteet: lupaavat paljon mutta eivät anna mitään. He ovat epävakaita kuin myrskytuulen ajamat pilvet, ja heidät tuomitaan pimeyden pohjattomaan syvyyteen. **18** He ylpeilevät saavutuksistaan ja käyttävät himoa syöttinä, kun houkuttelevat uudestaan syntiin niitä, jotka juuri ovat päässeet eroon huonosta elämästä. **19** He sanovat: »Ette te sillä pelastu, että teette hyvää. Yhtä hyvin voitte siis tehdä pahaa. Tehkää vapaasti mitä ikinä tahdotte.» He tarjoavat kyllä »vapautta», mutta ovat itse synnin orjia. Jos jokin asia hallitsee ihmistä, hän on sen orja. **20** Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme ja Vapahtajamme, tunteminen pelastaa ihmisen tämän maailman saastasta. Mutta jos hän sen jälkeen antautuu uudelleen synnin hallintaan, hänen tilansa on entistä pahempi. **21** Hän on oppinut tuntemaan Kristuksen, mutta kääntää selkänsä hänen käskyilleen. Olisi ollut parempi, ettei hän olisi tiennytkään niistä mitään. **22** Sanotaanhan: »Koira palaa oksennukselleen» ja »pesty sika rypee uudelleen rapakossa». Tällaisia ovat ne ihmisetkin, jotka palaavat synteihinsä.

3 Rakkaat ystävät! Kirjoitan teille nyt toista kertaa. Olen yrittänyt molemmissa kirjeissäni palauttaa mieleenne tosiasiat, jotka jo tunnettekin: olette oppineet ne pyhiltä profeetoilta ja meiltä apostoleilta, jotka välitimme teille Herran, Vapahtajan, sanat. **3** Muistattehan, että viimeisinä aikoina tulee pilkkaajia, jotka tekevät mitä tahtovat ja naureskelevat totuudelle. **4** He kyselevät: »Tuliko Jeesus muka takaisin niin kuin lupasi? Missä hän sitten on? Ei hän palaa! Maailma on pysynyt samanlaisena ammoisista ajoista asti.» **5** He unohtavat tietien tahtoen muutamat tosiasiat: Jumala loi sanallaan taivaan ja maan, jonka ympäröi vedellä. Kului paljon aikaa. Sitten Jumala tuhosi maailman valtavassa tulvassa. **7** Hän on sanonut, että tuli tuhoaa tuomiopäivänä nykyisen maan ja taivaan. Silloin tuhoutuvat kaikki ihmiset, jotka eivät ole totelleet Jumalaa. **8** Mutta rakkaat ystävät, älkää unohtako, että Jumalan huomispäivä voi olla vuorokauden tai tuhannen vuoden päässä. **9** Hän ei hidastele lupauksensa täyttämistä, vaikka siltä joskus näyttäisi. Hän odottaa, koska hän ei halua kenenkään hukkuvan. Hän antaa syntisille lisää aikaa katu. **10** Herran päivä tulee varmasti, mutta odottamatta kuin varas. Taivaat katoavat silloin jylsten, alkuaineetkin hajoavat kuumuudessa ja maa kaikkineen palaa. **11** Miten meidän pitäisikään elää, kun jonakin päivänä kaikki sulaa ympäriltämme! **12** Teidän pitäisi odottaa ja jouduttaa tuota päivää, jona Jumala antaa

taivaan palaa ja alkuaineiden sulaa kuumuudessa. **13** Me odotamme Jumalan lupaamia uusia taivaita ja uutta maata, joissa hyvyys hallitsee. **14** Hyvät ystävät! Näitä tapahtumia ja Jeesuksen paluuta odottaessanne nähkää vaivaa, että olisitte Jumalan edessä puhtaita ja eläisitte rauhassa kaikkien kanssa. **15** Muistakaa, miksi Jeesus ei vielä ole tullut. Hän antaa meille aikaa kertoa muille hänen pelastussanomansa. Viisas veljemme Paavali, jota rakastamme, on puhunut useissa kirjeissään näistä samoista asioista. Jotkut kohdat hänen kirjeistään ovat vaikeatajuisia, ja muutamat ihmiset tulkitsevat niitä mielellään väärin, mutta niin he vääristelevät omaksi onnettomuudekseen muitakin Raamatun kirjoituksia. **17** Varoitin teitä etukäteen, että olisitte tarkkoja ettekä antaisi harhaan menneiden ihmisten horjuttaa itseänne ja sekoittaa käsityksiänne. **18** Kasvakaa hengellisesti täysi-ikäisiksi ja tutustukaa yhä paremmin meidän Vapahtajaamme ja Herraamme Jeesukseen Kristukseen. Hänelle kaikki kunnia nyt ja ikuisesti! (aiön g165)

1 Johanneksen

1 Olen omin silmin nähnyt Kristuksen, kuullut hänen puhuvan ja koskettanut häntä käsilläni – häntä, joka oli olemassa jo ennen maailman luomista. Hän on Jumalan antama elämä, joka on tullut tänne Jumalan luota. **2** Puhun siis Kristuksesta, joka on ikuisesti kestävä elämä. Ensін hän oli Isän luona, ja sitten me saimme nähdä hänet. (aiṓnios g166) **3** Kerroimme teille tästä kaikesta näkemästämme ja kokemastamme, jotta teilläkin olisi sama ilo kuin meillä ja samanlainen yhteys Isään ja hänen Poikaansa, Jeesukseen Kristukseen. **5** Jumala on antanut edelleen teille välitettäväksi tämän sanoman: Jumala on valo, eikä hänessä ole pimeyttä. **6** Me siis valehtelemme, jos sanomme olevamme hänen ystäviään, vaikka jatkamme pimeässä elämistä syntiä tehden. **7** Mutta jos elämme – niin kuin Kristus – valossa lähellä Jumalaa, silloin meillä on yhteys toisiimme ja Jeesuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä. **8** Jos emme myönnä olevamme syntisiä, petämme itseämme ja kieltäydymme uskomasta tosiasioita. **9** Mutta jos tunnustamme syntimme hänelle, voimme luottaa siihen, että Jumala uskollisuudessaan antaa meille Kristuksen teon tähden anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta väärästä. **10** Jos väitämme, ettemme ole tehneet syntiä, valehtelemme ja leimaamme Jumalankin valehtelijaksi, sillä hän sanoo meidän olevan syntisiä.

2 Rakkaat lapseni, puhun teille tästä siksi, että pysyisitte erillänne synnistä. Mutta jos lankeatte syntiin, niin muistakaa, että joku puhuu Isälle teidän puolestanne: Jeesus Kristus. Vain hän on täysin sellainen kuin Jumala haluaa. **2** Hän saattoi meidät sovintoon Jumalan kanssa kuoleamalla syntiemme tähden ristillä. Sen vuoksi me saamme syntimme anteeksi. Tämä ei koske vain meitä kristittyjä, vaan hän on kuollut ristillä jokaisen ihmisen syntien tähden. **3** Kuinka voimme varmasti tietää kuuluvamme hänelle? Tutkimalla itseämme: yritämekö me tehdä, mitä hän tahtoo? **4** Joku saattaa sanoa: »Olen kristitty ja kuulun siis Kristukselle.» Mutta jos hän ei elä niin kuin Kristus tahtoo, hän valehtelee. **5** Niissä taas, jotka toteuttavat Kristuksen tahtoa elämässään, tulee Jumalan rakkaus yhä enemmän näkyviin. Tällä tavoin ihminen saa tietää, onko hän kristitty. **6** Jokaisen, joka sanoo olevansa kristitty, tulee elää niin kuin Kristus. **7** Rakkaat veljet, en käske teitä noudattamaan uusia sääntöjä, sillä tämä on vanha ohje, joka teillä on ollut aivan alusta lähtien. Olette kuulleet sen ennenkin. **8** Toisaalta se on myös uusi, sillä niin Kristuksesta kuin teidänkin elämästänne tulee

jatkuvasti näkyviin, että se on oikea ohje. Kun rakastamme toisiamme, meissä oleva pimeys katoaa, ja uusi valo alkaa loistaa. Sen valon lähde on Kristus, jossa meillä on elämä. **9** Jokainen, joka sanoo kulkevänsä Kristuksen valossa, mutta vihaa veljeään, on vielä pimeässä. **10** Joka rakastaa veljeään, pysyy valossa eikä kompastele synnin pimeydessä. **11** Joka vihaa veljeään, kulkee pimeässä eikä sen vuoksi näe olevansa väärällä tiellä. **12** Kirjoitan näistä asioista teille kaikille, lapseni, koska teidän syntinne on annettu anteeksi Vapahtajamme Jeesuksen tähden. **13** Puhun tästä teille, isät, koska te todella tunnette Kristuksen, hänet, joka on elänyt aikojen alusta saakka. Ja te, nuoret miehet, puhun teille, koska te olette voittaneet saatanan kanssa käymänne taistelun. Kirjoitan teille, pojat ja tytöt, koska tekin olette oppineet tuntemaan Jumalan, meidän Isämme. **14** Niinpä sanon teille, isät, jotka tunnette ikuisen Jumalan, ja teille, nuoret miehet, jotka olette voimakkaita, joiden sydämessä on Jumalan sanoma ja jotka olette voittaneet taistelun saatanaa vastaan: **15** Älkää enää rakastako tämän maailman pahuutta. Jos sitä rakastatte, ette todella rakasta Jumalaa. **16** Tämän maailman houkutukset – sukupuolisten halujen palvonta, omistamisen vimma, jonka kohteena on kaikki, mikä silmää miellyttää, ja rikkaudesta ja vaikutusvallasta ylpeileminen – ne eivät ole lähtöisin Jumalasta. **17** Maailma katoaa ja sen mukana kaikki tämä, mikä ihmisistä orjuuttaa. Mutta joka tottelee Jumalaa, elää ikuisesti. (aiṓn g165) **18** Rakkaat lapset, tämän maailman viimeiset hetket ovat lähellä. Olette kuulleet antikristuksesta, Kristuksen vastustajasta, joka on tulossa – ja monia hänenlaisiaan ihmisiä on jo elänytkin. Voimme sen tähden olla varmoja, että loppu on lähellä. **19** Nämä Kristusta vastustavat ihmiset ovat olleet seurakuntien jäseniä, mutta eivät ole koskaan todella kuuluneet meihin, sillä muuten he olisivat pysyneet meidän yhteydessämme. Kun he lähtivät pois, kävi ilmi, etteivät he olleetkaan sydämeistään kuuluneet meihin. **20** Mutta te ette ole niitä ihmisiä, sillä olette saaneet Pyhän Hengen ja tiedätte totuuden. **21** En siis kirjoita teille tästä sen tähden, ettette tietäisi mikä on totuus. Minä vain muistutan teitä, sillä te pystytte itsekin erottamaan oikean väärästä. **22** Kuka on suurin valehtelija? Se joka sanoo, ettei Jeesus ole Kristus. Sellainen ihminen on antikristus, sillä hän ei usko Isään Jumalaan eikä hänen Poikaansa. **23** Jos ihminen kieltää Kristuksen olevan Jumalan Poika, hänellä ei myöskään ole Jumalaa Isänään. Mutta sillä, joka tunnustaa Kristuksen Jumalan Pojaksi, on myös Isä. **24** Säilyttäkää siis usko siihen, mitä teille on alusta saakka opetettu. Jos niin teette, saatte aina olla läheisessä yhteydessä Isään Jumalaan ja hänen Poikaansa. **25** Hän

itse on luvannut meille ikuisen elämän. (aiōnios g166) 26 Kun puhun antikristuksesta, tarkoitan niitä ihmisiä, joilla olisi kova halu sokaista teidät ja johtaa teidät harhaan. 27 Te olette saaneet Pyhän Hengen, joka elää sydämessänne, niin ettei kenenkään muun tarvitse opettaa teille, mikä on oikein. Hän itse opettaa teille kaiken. Hän on totuus, eikä hän valehtele. Turvautukaa aina Kristukseen, niin kuin Pyhä Henki on opettanut, älkääkään koskaan lähtekö hänen luotaan. 28 Lapseni, pysykää läheisessä yhteydessä Herraan, ettei teidän hänen tullessaan takaisin tarvitse pelätä häntä eikä häpeissänne paeta hänen edestään. 29 Koska tiedämme, että Kristus on hyvä ja oikeudenmukainen, voimme päätellä, että ne, jotka tekevät sitä mikä on oikein, ovat hänen lapsiaan.

3 Ajatelkaa, kuinka paljon Isämme rakastaa meitä: hän antaa sanoa meitä omiksi lapsikseen – ja niitä me todella olemme! Mutta koska useimmat ihmiset eivät tunne Jumalaa, he eivät luonnollisestikaan tajua meidän olevan hänen lapsiaan. 2 Niin, rakkaat ystävät, olemme jo nyt Jumalan lapsia, emmekä osaa edes kuvitella, millaista meillä kerran on. Mutta sen tiedämme, että Jeesuksen palatessa maailmaan meistä tulee samanlaisia kuin hän. Saamme silloin nähdä hänet sellaisena kuin hän todella on. 3 Jokainen, joka tätä toivoo, tahtoo pysyä puhtaana, koska Kristus on puhdas. 4 Mutta ne, jotka jatkuvasti tekevät syntiä, vastustavat Jumalaa, sillä jokainen synti on rikos Jumalan tahtoa vastaan. 5 Tiedätte, että Jeesus tuli ihmiseksi voidakseen ottaa meiltä syntimme. Tiedätte myös, ettei hän ole syntinen eikä riko Jumalan tahtoa vastaan – ei milloinkaan eikä millään tavalla. 6 Jos me siis pysymme lähellä häntä ja tottelemme häntä, mekään emme tee syntiä. Mutta niiden, jotka tekevät jatkuvasti syntiä, tulee ymmärtää tämä: he tekevät sitä, koska eivät ole vielä oppineet todella tuntemaan Jeesusta eivätkä ole tulleet hänen omikseen. 7 Rakkaat lapset, älkää antako kenenkään pettää itseänne tässä asiassa: jos teette sitä, mikä on oikein, olette Jumalan ihmisiä. 8 Mutta jos teette jatkuvasti syntiä, se osoittaa, että kuulutte saatanalle, joka on tehnyt syntiä alusta asti. Jumalan Poika tuli tekemään tyhjäksi saatanan teot. 9 Ihminen, joka on syntynyt Jumalan perheeseen, pyrkii eroon synnistä, koska Jumala vaikuttaa hänessä. Hän ei halua enää rikkoa Jumalan tahtoa vastaan, sillä hän on Jumalan lapsi. 10 Voidaan siis päätellä, kuka on Jumalan oma ja kuka saatanan. Joka elää syntiä tehden eikä rakasta veljeään, ilmaisee, ettei kuulu Jumalan perheeseen. 11 Onhan teille alusta asti sanottu, että meidän on rakastettava toisiamme. 12 Emme saa olla sellaisia kuin Kain, joka totteli saatanaa

ja tappoi veljensä. Miksi hän tappoi? Siksi, että oli tehnyt väärin ja tiesi aivan hyvin veljensä elämän olevan parempaa kuin omansa. 13 Älkää siis ihmetelkö, rakkaat ystävät, jos maailma teitä vihaa. 14 Jos rakastamme toisia kristittyjä, se osoittaa, että meidät on vapautettu kuolemantuomiosta ja meille on annettu ikuinen elämää. Mutta ihminen, joka ei rakasta toisia, on kuollut. 15 Jokainen, joka vihaa veljeään, on sydämeltään murhaaja, ja te tiedätte, ettei sellaisen ihmisen sisimmässä ole ikuista elämää. (aiōnios g166) 16 Kristuksen esimerkistä näemme, mitä todellinen rakkaus on – hänhän kuoli meidän puolestamme. Samoin meidänkin tulee olla valmiit vaikka kuolemaan toistemme puolesta. 17 Voiko ihmisessä olla Jumalan rakkautta, jos hän näkee veljensä olevan taloudellisissa vaikeuksissa mutta ei auta, vaikka itse elää leveästi – ja tällaista pidetään vielä kristittyinä! 18 Lapseni, älkää ainoastaan sanoko rakastavanne ihmisiä, vaan rakastakaa heitä todella ja osoittakaa se teoillanne. 19 Jos näin teemme, tiedämme varmasti olevamme Jumalan puolella, ja omatuntomme on puhdas hänen edessään. 20 Ja vaikka omatuntomme syyttäisikin meitä, Jumala on suurempi kuin se ja tietää meistä kaiken. 21 Mutta rakkaat ystävät, jos meillä on puhdas omatunto, voimme täysin turvallisesti ja luottavasti rukoilla Jumalaa. 22 Saamme kaiken mitä pyydämme, koska tottelemme häntä ja teemme niin kuin hän tahtoo. 23 Jumala sanoo, että meidän tulee uskoa hänen Poikaansa Jeesukseen Kristukseen ja rakastaa toinen toistamme. 24 Jotka tottelevat Jumalaa, elävät Jumalassa ja Jumala elää heissä. Jumala on antanut meille Pyhän Hengen, joka todistaa, että hän elää meissä.

4 Rakkaat veljet, älkää uskoko jokaista, joka väittää saaneensa sanoman Jumalalta. Tutkikaa tuota sanomaa ensin, sillä monia valheenopettajia on liikkeellä. 2 Tästä te näette, onko heidän oppinsa Pyhästä Hengestä: tunnustavatko he, että ihminen Jeesus on Jumalan Poika ja Messias? Näin opettaa Pyhä Henki. 3 Joka ei tätä tunnusta, hänen sanomansa ei tule Jumalalta, vaan Kristuksen vastustajalta. Tällainen vastustaja on antikristus, jonka tulosta olette kuulleet. Kristukselle vihamielinen asenne alkaa jo nyt yleistyä, ja se on lähtöisin antikristuksesta. 4 Rakkaat ystävät, te kuulutte Jumalalle ja olette jo voittaneet Kristuksen vastustajat. Onhan teissä asuva Pyhä Henki voimakkaampi kuin tämän maailman henki. 5 Väärien oppien levittäjät kuuluvat tähän maailmaan. Sen vuoksi on aivan luonnollista, että he katsovat asioita pelkästään ihmisen näkökulmasta, ja heitä kuunnellaan mielellään. 6 Mutta me olemme Jumalan lapsia. Sen vuoksi meitä kuuntelevat vain ne, jotka tuntevat

Jumalan. Joka ei ole Jumalan lapsi, ei välitä kuulla Jumalalta saamaamme sanomaa. Näinkin me erotamme totuuden hengen valheen hengestä. 7 Rakkaat ystäväni, meidän on käytännössä osoitettava, että rakastamme toisiamme, sillä rakkaus tulee Jumalalta. Lähimmäisenrakkautemme on merkki siitä, että olemme Jumalan lapsia ja että jatkuvasti opimme tuntemaan häntä paremmin. 8 Mutta jos ihminen ei rakasta toisia, hän ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus. 9 Jumala ilmaisi meille rakkautensa sillä tavoin, että lähetti ainoan Poikansa tähän pahaan maailmaan kuolemaan ja näin tuomaan meille ikuisen elämän. 10 Tästä näemme, millaista todellinen rakkaus on – ei meidän rakkautemme Jumalaan, vaan Jumalan rakkaus meihin. Jumalahan lähetti Poikansa kärsimään rangaistuksen, joka olisi kuulunut syntiemme tähden meille. 11 Ystäväni, koska Jumala on rakastanut meitä tällä tavoin, meidänkin on rakastettava toisiamme. 12 Vaikka emme ole koskaan nähneet Jumalaa, niin hän elää meissä ja hänen täydellinen rakkautensa saa meissä enemmän valtaa, kun rakastamme toisiamme. 13 Hän on antanut oman Henkensä ilmaisemaan meille, että olemme jatkuvassa yhteydessä häneen. 14 Lisäksi me olemme omin silmin nähneet Jeesuksen, ja kerromme nyt kaikille ihmisille, että Jumala lähetti Poikansa heidänkin pelastajakseen. 15 Jumala elää sellaisessa ihmisessä, joka tunnustaa ja uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika. 16 Tiedämme Jumalan rakastavan meitä, koska olemme saaneet tuntea hänen rakkauttaan ja koska uskomme, kun hän sanoo meidän olevan hänelle rakkaita. Jumala on rakkaus, ja jokainen, joka rakastaa toisia ihmisiä, elää yhteydessä Jumalaan. 17 Kun Kristus on meissä, rakkautemme kasvaa yhä täydellisemmäksi, ja niin meidän ei tarvitse pelätä Jumalaa tuomiopäivänä. Sen sijaan voimme kohdata hänet luottavasti ja iloisina, koska hän rakastaa meitä, ja me rakastamme häntä. 18 Meidän ei tarvitse pelätä ketään sellaista, jonka rakkaus meihin on täydellistä. Jumalan täydellinen rakkaus vie meiltä kokonaan pelon siitä, mitä hän mahdollisesti meille tekee. Jos meitä pelottaa, emme vielä ole täysin vakuuttuneita hänen rakkaudestaan. 19 Näette siis, että rakkautemme häneen on seuraus siitä, että hän on ensin rakastanut meitä. 20 Jos joku sanoo rakastavansa Jumalaa, mutta vihaa veljeään, hän on valehtelija. Ellei hän rakasta veljeään, joka on aivan hänen lähellään, kuinka hän voi rakastaa Jumalaa, jota ei ole koskaan edes nähnyt? 21 Jumala itse on sanonut, että ihmisen tulee rakastaa sekä Jumalaa että myös veljeään.

5 Jos uskot, että Jeesus on Messias – Jumalan Poika ja sinun pelastajasi – niin olet Jumalan lapsi. Ja kaikki, jotka rakastavat Isää, rakastavat myös hänen lapsiaan. 2 Tiedät rakastavasi toisia Jumalan lapsia, kun rakastat Jumalaa ja tottelet häntä. 3 Jumalan rakastaminen on sitä, että teemme, mihin hän meitä kehottaa, eikä se ole ensinkään vaikeaa. 4 Jokainen Jumalan lapsi pystyy näet Kristuksen avulla voittamaan halunsa pahaan. 5 Kuinka ihminen pystyy taistelemaan ja voittamaan tässä voimien mittelyssä, ellei usko, että Jeesus on Jumalan Poika! 6 Me tiedämme, että hän on Jumalan Poika, sillä Jeesusta kastettaessa taivaasta kuului Jumalan ääni, joka vakuutti niin. Sama toistui vähän ennen Jeesuksen kuolemaa. Meillä on siis kolme todistajaa: Pyhän Hengen ääni sydämessämme sekä taivaasta Jeesusta kastettaessa ja taas ennen hänen kuolemaansa kuulunut ääni. Kaikki kolme vakuuttavat samaa: Jeesus Kristus on Jumalan Poika. 9 Ihmisen uskotaan puhuvan totta silloin, kun hän todistaa oikeudessa. Jumalan todistus on vielä luotettavampi, ja hän sanoo, että Jeesus on hänen Poikansa. 10 Kaikki, jotka tämän uskovat, myös tietävät sisimmässään, että se on totta. Joka ei usko, mitä Jumala on ilmoittanut Pojastaan, pitää Jumalaa valehtelijana. 11 Mitä Jumala sitten on ilmoittanut? Hän on sanonut antaneensa meille Pojassaan ikuisen elämän. (aiönios g166) 12 Jokainen, joka uskoo Jumalan Poikaan, elää siis ikuista elämää. Mutta se, joka ei usko Jumalan Poikaan, ei saa elää. 13 Olen kirjoittanut tämän teille, jotka uskotte Jumalan Poikaan, jotta varmasti tietäisitte saaneenne ikuisen elämän. (aiönios g166) 14 Varmaa on myös, että hän kuulee meitä aina, kun pyydämme häneltä sellaista, mikä on hänen tahtonsa mukaista. 15 Jos tiedämme, että hän todella kuulee meitä, kun puhumme hänelle ja pyydämme jotain, silloin voimme olla myös varmat siitä, että hän vastaa meille. 16 Jos näet kristityn tekävän syntiä tavalla, joka ei tuota hänelle kuolemaa, pyydä Jumalaa antamaan hänelle anteeksi. Hän saakin elää, ellei ole tehnyt kuolemaa tuottavaa syntiä. Jos hän sen on tehnyt, hänen puolestaan on turha rukoilla. 17 Kaikki väärä on tietenkin syntiä. Mutta en tarkoita nyt näitä tavallisia syntejä, vaan sitä, josta seuraa kuolema. 18 Kukaan, joka on tullut Jumalan perheen jäseneksi, ei tee tahallaan syntiä. Kristus, Jumalan Poika, suojelee häntä niin, ettei saatana saa hänestä yliotetta. 19 Me tiedämme olevamme Jumalan lapsia ja tajuamme koko meitä ympäröivän maailman olevan pahan vallassa. 20 Tiedämme myös että Kristus, Jumalan Poika, on tullut maailmaan, jotta ymmärtäisimme, millainen on ainoa oikea Jumala. Nyt elämme Jumalan yhteydessä, koska olemme yhteydessä Jeesukseen Kristukseen, hänen Poikaansa. Hän

itse on ainoa oikea Jumala ja ikuisesti kestävä elämä. (aiōnios
g166) 21 Rakkaat lapset, pysykää erossa kaikesta, mikä voi
tulla teille tärkeämmäksi kuin Jumala.

2 Johanneksen

1 [Lähetäjä:] Johannes, seurakunnan johtaja.
[Vastaanottaja:] Jumalan omien seurakunta, **2** jota minä ja muut uskovat vilpittömästi rakastamme yhteisen Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden. (aiön g165)
3 Isä Jumala ja hänen Poikansa Jeesus Kristus antavat meille armonsa, rauhansa, totuutensa ja rakkautensa. **4** Olen täällä pannut ilokseni merkille, että seuraatte totuutta ja elätte niin kuin Jumala on käskenyt. **5** Ystävät, muistutan teitä vielä vakavasti käskystä, jonka alunpitäen saimme Jumalalta: meidän kristittyjen on rakastettava toisiamme. **6** Jos rakastamme Jumalaa, teemme kaiken mitä hän pyytää. Ja hän on alusta asti käskenyt meidän rakastaa toisiamme. **7** Varokaa niitä monia harhaoppisia, jotka eivät usko, että Jeesus Kristus tuli maan päälle ihmisenä ja että hänellä oli samanlainen ruumis kuin meilläkin. He ovat totuuden ja Kristuksen vastustajia. **8** Pitäkää huolta siitä, ettette anna heidän johtaa itseänne harhaan ja menetä palkintoanne, jonka tähden olemme nähneet paljon vaivaa. Katsokaa, että saatte Herralta täyden palkan. **9** Jos poikkeatte Kristuksen opista, kadotatte yhteyden Jumalaan. Mutta jos olette sille uskollisia, teillä on sekä Isä että Poika. **10** Jos joku haluaa opettaa teitä, vaikkei itse usko sitä mitä Jeesus opetti, älkää kutsuko häntä kotinne. Älkää millään tavalla rohkaisko häntä. **11** Jos sen tekisitte, osallistuisitte hänen pahoihin tekoihinsa. **12** Minulla olisi paljon sanottavaa. En kuitenkaan halua kirjoittaa enempää, vaan yritän päästä pian tapaamaan teitä. Voimme sitten puhua kaikesta ja nauttia yhdessäolosta. **13** Tämän seurakunnan jäsenet lähettävät teille terveisiä.

3 Johanneksen

1 [Lähetäjä:] Johannes, seurakunnan johtaja.
[Vastaanottaja:] Gaius, rakas ystäväni. **2** Toivon, että voit hyvin ja olet ruumiillisesti yhtä hyvässä kunnossa kuin hengellisesti. **3** Tulin kovin iloiseksi, kun kuulin täällä käyneiltä uskonveljiltä, että taistelet totuuden puolesta ja elät niin kuin Jumalan sana edellyttää. **4** Tällaiset uutiset lapsistani ilahduttavat minua enemmän kuin mikään muu. **5** Teet hyvää työtä, kun pidät huolta kiertävistä opettajista ja lähetystyöntekijöistä. **6** He ovat kertoneet meidän seurakunnallemme ystävällisyydestäsi ja avustasi. Olen iloinen, kun autat heitä heidän matkallaan. **7** Herran asioissahan he matkustavat eivätkä ota vastaan minkäänlaista avustusta niiltä, jotka eivät ole kristittyjä. **8** Siksi meidän on pidettävä heistä huolta ja toimittava yhdessä heidän kanssaan totuuden puolesta. **9** Kirjoitin tästä seurakunnalle, mutta Diotrefes, joka haluaa kovasti esiintyä johtajana, ei tunnusta minun asemaani. **10** Kerron sitten kun tulen, mitä hän puuhailee ja mitä huhuja hänleistä levittää. Hän ei suostu ottamaan vastaan kiertäviä Jumalan sanan julistajia ja estää muitakin tekemästä niin. Jos joku ei tottele häntä, hän erottaa tämän seurakunnasta. **11** Älä vain noudata hänen esimerkkiään! Ota sinä oppia sellaisesta, mikä on hyvää. Muista, että ne, jotka tekevät oikein, osoittavat olevansa Jumalan lapsia. Jos joku jatkuvasti tekee pahaa, hän on kaukana Jumalasta. **12** Demetriuksesta kaikilla on vain hyvää sanottavana. Totuus itse puhuu hänen puolestaan, samoin minä, ja tiedät, että puhun totta. **13** Minulla on paljon asiaa, mutta en halua kertoa kaikkea kirjeessä. **14** Toivon, että tapaamme pian ja saamme puhua kaikesta. Siis näkemiin! Ystävät lähettävät sinulle täältä terveisensä. Sanathan sinne jokaiselle erikseen minulta terveisiä.

Juudaan

1 [Lähetäjä:] Jeesuksen Kristuksen palvelija Juudas, Jaakobin veli. Tämä kirje on tarkoitettu kaikille kristityille. Isä Jumala on teidät valinnut ja Jeesus Kristus on ollut turvanne. **2** Toivon, että saatte kokea yhä enemmän Jumalan hyvyttä, rauhaa ja rakkautta. **3** Rakkaat ystävät! Olin ajatellut kirjoittaa teille pelastuksesta, jonka Jumala on meille antanut. Huomaan kuitenkin, että minun on kirjoitettava eräästä toisesta asiasta. Haluan kehottaa teitä puolustamaan kaikin voimin sitä muuttumatonta totuutta, jonka Jumala kertakaikkisesti antoi omilleen. **4** Joukkoonne on nimittäin päässyt miehiä, jotka opettavat vastoin Jumalan sanaa, että voimme kristityiksi tultuamme elää kuinka epäsiiveellisesti tahansa. Heidän kohtalonsa on ilmoitettu Raamatussa jo kauan sitten, sillä he vastustavat Jeesusta Kristusta, joka on meidän ainoa Herramme. **5** Kuten muistatte, Herra pelasti Egyptistä koko kansan, mutta surmasi myöhemmin kaikki, jotka eivät uskoneet ja totelleet häntä. **6** Muistatte varmaan myös ne enkelit, jotka alun perin olivat pyhiä ja puhtaita, mutta alkoivat sitten tehdä syntiä tietien tahtoen. Jumala on sulkenut heidät tuomiopäivään asti pimeyden vankiloihin. (aiōnios g126) **7** Älkää unohtako myöskään Sodomaa ja Gomorraa ja niiden naapurikaupunkeja, joissa luonnonvastaaiset himot ja siveettömyys rehottivat. Tuli tuhosi nuo kaupungit, ja ne ovat nyt meille varoittavana esimerkkinä ikuisesta vaivan paikasta, jossa syntisiä rangaistaan. (aiōnios g166) **8** Mutta nuo valheiden opettajat eivät paranna tapojaan. He elävät moraalittomasti, häpäisevät ruumiinsa, halveksivat Jumalan valtaa ja pilkkaavat enkeleitäkin. **9** Mikael on enkeleistä mahtavimpia, mutta hänkään ei uskaltanut syyttää tai pilkata paholaista väitellessään tämän kanssa Mooseksen ruumiista. Hän sanoi vain: »Ojentakoon sinua Herra!» **10** Nämä miehet sen sijaan pitävät pilkkanaan hengellisiä asioita, joita eivät ymmärrä, käyttäytyvät kuin eläimet ja tekevät mitä mieli tekee. Näin he turmelevat sielunsa. **11** Voi heitä! Heidän käy huonosti, sillä he ovat kuin Kain, joka tappoi veljensä. He tekevät rahasta mitä vain niin kuin Bileam ja ovat tottelemattomia kuin Koorah, joka kuoli Jumalan tuomitsemana. **12** Nämä miehet häpäisevät seurakuntanne rakkaudenateriat, kun he juopottelevat ja ahmivat ruokiaan ottamatta muita huomioon. He ovat kuin kuivan maan yli ajelehtivat pilvet, joista ei saada sadetta: lupaavat paljon, mutta eivät anna mitään. He ovat kuin hedelmäpuut, joista syksyllä turhaan odotetaan satoa: kaksinkertaisesti kuolleita, juurineen päivineen maasta poltettavaksi revittyjä. **13** He jättävät jälkeensä vain häpeää, niin kuin likainen merivesi

heittää rantaan saasteista vaahtoa. He ovat harhateillä kuin radoiltaan suistuneet tähdet, jotka syöksyvät ikuisen pimeyteen. (aiōn g165) **14** Eenok joka eli aikojen alussa, vähän Aadamin jälkeen, tarkoitti myös heitä sanoessaan: »Herra tulee miljoonien omiensa kanssa. **15** Hän vie kaikki maailman ihmiset eteensä tuomiolle. Silloin paljastuu kaikki se paha, mitä ihmiset ovat sanoneet ja tehneet kapinoidessaan Jumalaa vastaan.» **16** Nuo miehet ovat ainaisia valittajia – he eivät ole koskaan tyytyväisiä. He tekevät mitä mieleen juolahtaa ja kerskuvat suureen ääneen. Ystävällisiä he ovat vain niille, joista toivovat jotain hyötyvänsä. **17** Rakkaat ystävät! Muistakaa, mitä Herramme Jeesuksen Kristuksen apostolit sanoivat teille: **18** Viimeisinä aikoina tulee tällaisia pilkkaajia, joiden elämän ainoana päämääränä ovat kaikenlaiset itsekkäät nautinnot. **19** He saavat aikaan riitaa ja rakastavat vain tätä näkyvää maailmaa, sillä heissä ei ole Pyhää Henkeä. **20** Mutta rakentakaa te, ystävät, elämänne entistä lujemmin pyhän uskomme varaan. Oppikaa rukoilemaan Pyhässä Hengessä. **21** Älkää ajautuko Jumalan rakkauden ulkopuolelle. Odottakaa kärsivällisesti ikuista elämää, jonka Jeesus Kristus hyvydessään lahjoittaa teille. (aiōnios g166) **22** Yrittäkää ohjata vastustajanne oikeaan. Älkää suhtautuko epäilijöihin rakkaudettomasti, **23** vaan pelastakaa heidät ikuisesta tulesta. Varokaa, ettette luisu mukaan toisten pahuuteen, ja auttakaa heitä löytämään Herra. Olkaa syntisten ihmisten ystäviä, mutta vihatkaa heidän syntejään. **24** Hän voi estää teidät sortumasta vääryyteen ja viedä teidät puhtaina ja täydellisinä luokseen taivaan riemuun. **25** Kaikki kunnia hänelle, joka yksin on Jumala! Hän pelastaa meidät Jeesuksen Kristuksen, Herramme, tähden. Hänellä on alusta asti ollut kirkkaus, kunnia, voima ja valta, ja ne pysyvät hänellä ikuisesti. Aamen. (aiōn g165)

Ilmestys

1 Tämä kirja paljastaa, mitä pian tapahtuu. Jumala antoi Jeesuksen ilmoittaa näistä tapahtumista palvelijalleen Johannekselle näyssä. Taivaasta lähetettiin enkeli selittämään hänelle, mitä näky merkitsee. **2** Johannes kirjoitti muistiin kaikki kuulemansa Jumalan ja Jeesuksen Kristuksen sanat ja kaiken minkä näki. **3** Onnellisia ovat ne, jotka lukevat ja kuuntelevat tätä profetiaa ja tekevät sen kehotusten mukaan. Nämä ennustukset toteutuvat pian! **4** [Lähetettäjä:] Johannes. [Vastaanottajat:] Vähän-Aasian seitsemän seurakuntaa. Rakkaat ystävät! Toivotan teille armoa ja rauhaa Jumalalta, joka oli, on nyt ja kerran tulee, ja Pyhältä Hengeltä, joka on hänen valtaistuimensa edessä, **5** ja Jeesukselta Kristukselta, uskolliselta todistajalta. Hän nousi ensimmäisenä kuolleista eikä enää kuole. Hän on suurempi kuin yksikään maailman hallitsija. Kaikki kunnia kuuluu hänelle, sillä hän rakastaa meitä aina ja on vapauttanut meidät synneistämme vuodattamalla verensä. **6** Hän on koonnut meidät valtakuntaansa ja tehnyt meistä Isänsä, Jumalan, pappeja. Antakaa hänelle aina kunnia! Hän hallitsee ikuisesti! Amen. (aiön g165) **7** Näettekö: hän tulee pilvien ympäröimänä. Kaikki ihmiset näkevät hänet – nekin, jotka hänet lävivivät. Maailman kansat vaikeroivat kauhuissaan, kun hän palaa. Näin todella käy. Amen. **8** Jumala, joka on ikuinen ja jolla on kaikki valta, sanoo: »Minä olen alfa ja omega, alku ja loppu.» **9** Minä, teidän veljenne Johannes, joka kirjoitan tätä kirjettä, olen kärsinyt kanssanne Jeesuksen tähden. Olen myös saanut häneltä kärsivällisyyttä ja pääsen hänen valtakuntaansa niin kuin tekin. Kerron nyt, mitä koin Patmos-saarella. Minut oli karkotettu saarelle, koska olin julistanut Jumalan sanaa ja kertonut ihmisille, mitä tiesin Jeesuksesta Kristuksesta. **10** Olin eräänä sunnuntaina rukoilemassa. Pyhän Hengen valtaamana kuulin äkkiä takaani kovan äänen, joka muistutti torven toivotusta. **11** Erotin sanat: »Kirjoita muistiin kaikki, mitä näet. Lähetä kirjoittamasi Vähän-Aasian seitsemälle seurakunnalle: Efesoon, Smyrnaan, Pergamoon, Tyatiraan, Sardekseen, Filadelfiaan ja Laodikeaan.» **12** Käännyin katsomaan, kuka minulle puhui, ja näin takanani seitsemän kultaista lampunjalkaa. **13** Näiden keskellä seisoj Jeesuksen näköinen mies, joka sanoi itseään Ihmisen Pojaksi. Hänen pitkässä viitassaan oli rinnan kohdalla kultainen vyö. **14** Hänen päänsä ja tukkansa näyttivät valkoisilta kuin villa tai lumi ja silmänsä hehkuvilta kuin tulenliekit. **15** Hänen jalkansa välkkyivät kuin kiillotettu kupari, ja hänen äänensä oli kuin aaltojen pauhu rantaa vasten. **16** Oikeassa kädessään hän

piti seitsemää tähteä ja suussaan terävää kaksiteräistä miekkaa. Hänen kasvonsa olivat häikäisevän kirkkaat kuin pilvettömältä taivaalta paistava aurinko. **17** Kun näin hänet, kaaduin kuin kuollut hänen jalkoihinsa. Mutta hän laski oikean kätensä päälleni ja sanoi: »Älä pelkää! Minä olen ensimmäinen ja viimeinen. **18** Minä elän. Olin kuollut, mutta nyt elän ikuisesti. Minä olen voittanut kuoleman vallan. (aiön g165, Hadēs g86) **19** Kirjoita, mitä olet nähnyt ja mitä pian näet. **20** Seitsemän tähteä, jotka näit oikeassa kädessäni, tarkoittavat noiden seitsemän seurakunnan johtajia. Seitsemän lampunjalkaa ovat itse seurakunnat.»

2 »Välitän sinulle viestin häneltä, joka kulkee seurakunnissa ja pitää niiden johtajia oikeassa kädessään. Hän sanoo sinulle: **2** Tiedän, miten paljon teet hyvää. Olen pannut merkkeille vaivannäkösi ja kärsivällisyytesi. Tiedän, ettet siedä syntiä jäsentesi keskuudessa. Olet ottanut tarkasti selvää niistä, jotka väittävät olevansa apostoleja, vaikka eivät olekaan. Totesit, että he valehtelevat. **3** Olet lannistumatta kärsinyt minun takiani. **4** Kaikki ei kuitenkaan ole hyvin: et rakasta minua samalla tavoin kuin alussa. **5** Muista ensirakkautesi aikaa. Miten erilaista kaikki on nyt! Tule takaisin luokseni ja elä niin kuin silloin elit. Muuten siirrän lampunjalkasi pois seurakuntien joukosta. **6** Yhdestä asiasta olen iloinen: sinä vihaat nikolaiittojen likaisia tekoja niin kuin minäkin. **7** Kuulkaa, mitä Pyhä Henki sanoo seurakunnille: Jokainen voittaja saa elää ikuisesti uudessa maailmassa, Jumalan paratiisissa.» **8** »Tuon viestin häneltä, joka on ensimmäinen ja viimeinen. Hän kuoli, mutta nousi kuolleista. **9** Tiedän, kuinka paljon kärsit Herran vuoksi. Vastustajasi parjaavat sinua. He väittävät olevansa juutalaisia – Jumalan lapsia – mutta ajavat todellisuudessa saatanan asiaa. **10** Saatana kiusaa teitä: hän saa joitakin vankilaan, ja teitä vainotaan kymmenen päivää. Tämä on teille koetukseksi. Älä pelkää näitä kärsimyksiä. Ole kuolemankin uhatessa uskollinen, niin annan sinulle ikuisen elämän kruunun. **11** Kuunnelkaa, jokainen joka pystyy kuulemaan, mitä pyhä Henki sanoo seurakunnille: »Toinen kuolema' ei vahingoita sitä, joka selviytyy voittajana.» **12** »Tuon viestin häneltä, jolla on hallussaan terävä, kaksiteräinen miekka. **13** Tiedän hyvin, että kaupunkinne on saatanan palvonnan keskus. Olet kuitenkin pysynyt uskollisena minulle. Et suostunut kieltämään minua, vaikka saatanan palvojat tappoivat uskollisen todistajani Antipaani. **14** Tahtoisin kuitenkin huomauttaa joistakin asioista. Seurakunnassasi on sellaisia, jotka tekevät kuin Bileam. Hänhän opetti Baalakia houkuttelemaan israelilaisia irstailuun ja syömään epäjumalien uhrihihaa. **15** Samoin on nikolaiittoja

sinun seurakunnassasi. 16 Asenteesi on muututtava. Muuten tulen pian sinne ja taistelen suuni miekalla heitä vastaan. 17 Kuunnelkaa, jokainen joka pystyy kuulemaan, mitä Pyhä Henki sanoo seurakunnille: 'Kaikki voittajat saavat syödä salaista taivaan mannaa. Annan jokaiselle myös valkoisen kiven. Siihen on kaiverrettu uusi nimi, jota kukaan muu ei tiedä.'» 18 »Tämä viesti on Jumalan Pojalta, jonka silmät hehkuvat kuin tulenliekit ja jalat loistavat kuin kiiltävä kupari. 19 Tiedän, mitä kaikkea hyvää teet: olet köyhien ystävä ja autat heitä kaikin tavoin. Sinulla on rakkautta, uskoa ja kärsivällisyyttä. Olet jatkuvasti edistynyt tässä kaikessa. 20 En kuitenkaan hyväksy sitä, että annat tuon lisebelin opettaa palvelijoitani. Hänhän väittää olevansa profeetta ja sanoo, ettei siveettömyys ole vakava asia. Hän suorastaan yllyttää ihmisiä sellaiseen elämään ja kehottaa myös syömään epäjumalille uhrattua lihaa. 21 Annoin hänelle aikaa muuttaa suhtautumistaan, mutta hän ei halunnut sitä tehdä. 22 Huomaa, mitä nyt sanon: annan hänen sairastua vakavasti. Myös ne, jotka ovat tehneet aviorikoksen hänen kanssaan, joutuvat kärsimään, elleivät kadu ja palaa luokseni. 23 Surmaan lisebelin lapset. Kaikki seurakunnat saavat tietää, miten tarkkaan tunnen ihmisyyden: jokainen saa, mitä ansaitsee. 24 Teiltä muilta tyatiralaisilta, jotka ette ole menneet harhaan ja joutuneet noihin saatanan syövereihin, joita he väittävät'syvämmäksi totuudeksi', en vaadi enempää. Pitäkää vain paluuseeni asti kiinni siitä, mitä teillä on. 26 Voittajille, jotka loppuun asti tekevät tahtoni mukaan, annan vallan hallita kansoja. Saatte samanlaisen vallan kuin minä sain Isältäni. 27 Murskaatte Jumalasta luopuneet kansat rautavaltikalla kuin saviastian. 28 Annan voittajille myös aamutähden. 29 Kuunnelkaa, jokainen joka pystyy kuulemaan, mitä Pyhä Henki sanoo seurakunnille.»

3 »Tämä viesti on häneltä, jolla on Jumalan Pyhä Henki ja ne seitsemän tähteä. Olet elävän seurakunnan maineessa, mutta olet kuitenkin kuollut. 2 Herää vahvistamaan sitä pientä joukkoa, joka on jäljellä, sillä sekin on kuolemaisillaan! Jumalan silmissä toimintasi on kaukana siitä, millaista sen pitäisi olla. 3 Muista, mitä alussa kuulit ja uskoit – pidä siitä tiukasti kiinni, palaa minun luokseni ja tottele minua. Ellet niin tee, minä tulen odottamatta kuin varas. 4 Mutta Sardeksessakin on muutamia, jotka eivät ole antaneet maailman saastan tarttua itseensä. He saavat kulkea kanssani valkoisissa vaatteissa. 5 Jokainen voittaja saa valkeat vaatteet, enkä minä pyyhi hänen nimeään pois Elämän kirjasta. Julistan Isäni ja hänen enkeleidensä edessä, että hän on minun omani. 6 Kuunnelkaa, jokainen joka

pystyy kuulemaan, mitä Pyhä Henki sanoo seurakunnille.» 7 »Tämä viesti on häneltä, joka on pyhä ja uskollinen. Hänellä on Daavidin avain, eikä kukaan voi sulkea sitä, minkä hän avaa, tai avata sitä, minkä hän sulkee. 8 Tiedän, ettet ole voimakas, mutta olet yrittänyt totella minua etkä ole kieltänyt nimeäni. Siksi olen avannut sinulle oven, jota kukaan ei voi sulkea. 9 Huomaa tämä: aion pakottaa ne, jotka ajavat saatanan asiaa, vaikka valehtelevat kuuluvansa Jumalan kansaan, polvistumaan eteesi ja myöntämään, että rakastan juuri sinua. 10 Olet totellut minua kärsivällisesti vainosta huolimatta. Kun maailmaa koettelee vaikea ahdistuksen aika, minä pelastan sinut. Jokaisella elävällä olenolla on silloin hyvin vaikeaa. 11 Minä tulen pian. Pidä tiukasti kiinni siitä, mitä sinulla on, ettei sinulta viedä kruunuasi. 12 Voittajasta teen pylvään Jumalani temppeliin. Hän on turvassa, eikä hänen tarvitse lähteä sieltä koskaan. Kirjoitan häneen Jumalani nimen, ja hänestä tulee Jumalan kaupungin, taivaasta laskeutuvan uuden Jerusalemin, kansalainen. Kirjoitan häneen myös oman uuden nimeni. 13 Kuunnelkaa, jokainen joka pystyy kuulemaan, mitä Pyhä Henki sanoo seurakunnille.» 14 »Tämän viestin lähettäjä on uskollinen ja rehellinen todistaja, joka ei koskaan muutu. Hän on Jumalan luomistyön alkulähde. 15 Minä tunnen sinut. Et ole kuuma etkä kylmä. Toivoisin, että olisit jompikumpi, 16 mutta kun olet vain haalea, syljen sinut suustani! 17 Sinä väität: 'Olen rikas ja minulla on kaikkea mitä haluan – en tarvitse mitään!' Etkö huomaa, että hengellisessä mielessä tilasi on surkea: olet köyhä ja sokea ja alaston. 18 Neuvon sinua ostamaan minulta tullessa puhdistettua kultaa. Vain silloin tulet todella rikkaaksi. Osta minulta myös valkoiset, puhtaat vaatteet, ettei sinun tarvitse hävetä alastomuuttasi. Saat minulta silmiäsi lääkettä, joka parantaa sokeutesi. 19 Kasvatan ja kuritan jokaista, jota rakastan. Käänny välinpitämättömyydestäsi! Sinun on saatava jälleen rakkaus Jumalan valtakunnan asioihin. 20 Seison ovella koputtamassa. Jos joku kuulee kutsuni ja avaa oven, tulen sisälle, ja me vietämme yhdessä juhlaa. 21 Jokainen, joka voittaa, saa istua vieressäni valtaistuimella. Samoin minäkin istun nyt voittajana Isäni kanssa hänen valtaistuimellaan. 22 Kuunnelkaa, jokainen joka pystyy kuulemaan, mitä Pyhä Henki sanoo seurakunnille.»

4 Sitten näin avoimen taivaan oven, ja sama mahtavaa torventoitotusta muistuttava ääni, jonka olin kuullut aikaisemmin, kehotti: »Tule tänne ylös, niin näytän, mitä tulevaisuudessa tapahtuu.» 2 Siirryin hengessä heti taivaaseen. Miten loisteliaan valtaistuimen siellä näinkään! Valtaistuimella istui olento, 3 joka hohti kuin jalokivi.

Smaragdin tavoin hehkuva sateenkaari ympäröi tuota istuinta. **4** Sen vieressä oli kaksikymmentäneljä pienempää vanhinten valtaistuinta. Heillä oli kaikilla valkoiset vaatteet ja päässään kultainen kruunu. **5** Suuresta valtaistuimesta lähti salamoita ja ukkosenjylinää. Aivan sen edessä paloi seitsemän lampua, jotka kuvasivat Jumalan Pyhää Henkeä. **6** Niiden takaa aukeni kirkas kristallimeri. Istuimen ympärillä oli neljä olentoa, jotka olivat joka puolelta täynnä silmiä. **7** Ensimmäinen muistutti leijonaa, toinen härkää, kolmannella oli ihmisen kasvot ja neljäs oli kuin lentävä kotka. **8** Jokaisella olennolla oli kuusi siipeä, jotka olivat keskeltä täynnä silmiä. Nuo olennot ylistivät taukoamatta: »Pyhä, pyhä, pyhä Herra Jumala kaikkivaltias, joka oli, on ja kerran tulee.» **9** Kun nuo olennot näin kiittävät ja kunnioittavat valtaistuimen ikuista haltijaa, **(aiön g165)** **10** myös kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyvät istuimen eteen ja ylistävät häntä. He laskevat kruununsa hänen eteensä ja laulavat: **(aiön g165)** **11** »Herra, sinulle kuuluu kirkkaus, kunnia ja valta, sillä sinä olet luonut kaiken. Kaikki on syntynyt sinun tahdostasi.»

5 Näin valtaistuimella istuvan oikeassa kädessä kirjakäärön. Sen molemmilla puolilla oli kirjoitusta, ja se oli suljettu seitsemällä sinetillä. **2** Tuli mahtava enkeli, joka huusi kovalla äänellä: »Kuka on kyllin arvokas murtamaan sinetit ja avaamaan tämän kirjan?» **3** Mutta ei taivaassa, ei maan päällä eikä kuolleiden joukossa ollut ketään, jonka olisi annettu avata ja lukea kirja. **4** Itkin pettymyksestä, kun ei löytynyt ketään, joka olisi voinut kertoa, mitä kirjassa sanotaan. **5** Silloin yksi kahdestakymmenestäneljästä vanhimmasta sanoi minulle: »Älä itke enää! Juudan suvun leijona, Daavidin jälkeläinen, on voittanut ja osoittanut olevansa kyllin arvokas avaamaan kirjan ja murtamaan sen sinetit.» **6** Silloin näin, että vanhinten, neljän olennon ja valtaistuimen edessä seisoi Karitsa, jonka ruumiissa näkyivät teurastuksen jäljet. Hänellä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää. Ne kuvasivat Jumalan Pyhää Henkeä, joka on lähetetty kaikkialle maailmaan. **7** Karitsa astui eteenpäin ja otti kirjakäärön valtaistuimella istuvan oikeasta kädestä. **8** Kun hän tarttui kirjaan, kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyivät maahan hänen eteensä. Jokaisella oli harppu ja kultainen malja täynnä suitsuketta – Jumalan kansan rukouksia. **9** He lauloivat Karitsalle tällaista uutta virttä: »Sinä olet kyllin arvokas murtamaan kirjan sinetit ja avaamaan sen. Sinut teurastettiin, ja ostit verelläsi ihmiset kaikista kansoista lahjaksi Jumalalle. **10** Olet koonnut heidät valtakuntaan ja tehnyt heistä Jumalan pappeja, jotka kerran hallitsevat maailmaa.» **11** Sitten kuulin näyssäni miljoonien enkelien

laulavan valtavana kuorona valtaistuimen, neljän olennon ja vanhinten ympärillä: **12** »Teurastetulle Karitsalle kuuluu valta, rikkaus, viisaus, voima, kunnia, kirkkaus ja ylistys.» **13** Kuulin, kuinka koko luomakunta taivaassa, maassa, vedessä ja maan alla ylisti: »Kiitos, kunnia, kirkkaus ja valta kuuluu totisesti hänelle, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsalle.» **(aiön g165)** **14** Neljä olentoa sanoivat jatkuvasti: »Aamen», ja vanhimmat polvistuivat palvomaan Karitsaa.

6 Katselin, miten Karitsa mursi ensimmäisen sinetin ja alkoi avata kirjakääröä. Samassa yksi niistä neljästä olennosta sanoi jyrisevällä äänellä: »Tule!» **2** Edessäni oli valkoinen hevonen. Sen selässä oli ratsastaja jousi kädessään. Hän sai päähänsä kruunun voiton merkiksi ja lähti voittamaan sotaa. **3** Karitsa mursi toisen sinetin. Kuulin toisen olennon sanovan: »Tule!» **4** Nyt ratsasti esiin punainen hevonen. Sen ratsastaja sai pitkän miekan. Hänellä oli valta rikkoa rauha maasta ja aiheuttaa sekasorto, niin että ihmiset tappaisivat toisiaan. **5** Kun Karitsa oli murtanut kolmannen sinetin, kuulin kolmannen olennon sanovan: »Tule!» Näin mustan hevosen, jonka ratsastajalla oli kädessään vaaka. **6** Neljän olennon joukosta kuului ääni: »Päiväpalkalla yksi vehnäleipä tai kolme ohraleipää! Öljyä ja viiniä ei ole.» **7** Karitsa avasi neljännen sinetin, ja kuulin neljännen olennon sanovan: »Tule!» **8** Näin harmahtavan hevosen, jolla ratsasti Kuolema. Hänen jäljessään ratsasti Tuonela. Ne saivat haltuunsa neljännen osan maailmaa. Sota, nälkä, sairaudet ja villieläimet saivat tappaa neljäsosan ihmiskuntaa. **(Hadēs g86)** **9** Kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin alttarin. Sen alla olivat uskonsa tähden surmattujen ihmisten sielut. He olivat julistaneet Jumalan sanaa ja olleet uskollisia todistajia. **10** Nyt he huusivat: »Pyhä ja uskollinen Herra! Kuinka kauan kestää, ennen kuin tuomitset ihmiset siitä, mitä he ovat meille tehneet? Milloin kostat heille meidän kuolemamme?» **11** Jokaiselle uskonsa tähden surmatulle annettiin valkoinen viitta, ja heitä pyydettiin odottamaan rauhassa, kunnes kyllin monta muuta Jeesuksen palvelijaa, heidän veljeään, olisi kokenut maailmassa saman kohtalon kuin he. **12** Katselin, kun Karitsa mursi kuudennen sinetin. Seurasi ankara maanjäristys. Aurinko tummui kuin se olisi peitetty mustalla vaatteella, ja kuu muuttui verenpunaiseksi. **13** Tähdet näyttivät varisevan taivaalta maahan kuin viikunan raakileet myrskyn ravistaessa puuta. **14** Taivas kääriytyi kokoon kuin kirjakäärö. Kaikki vuoret ja saaret siirtyivät paikoiltaan. **15** Maailman hallitsijat ja johtajat, upporikkaat miehet ja korkea-arvoiset upseerit, suuret ja pienet, orjat ja vapaat, piiloutuivat luoliin ja rotkoihin **16** ja huusivat

kallioille: »Kaatukaa meidän päällemme! Suojatkaa meitä valtaistuimella istuvan katseelta ja Karitsan vihalta. 17 Heidän vihansa suuri päivä on tullut! Kuka sen kestää?»

7 Sen jälkeen näin neljä enkeliä seisomassa maan neljässä kulmassa. He estivät tuulta puhaltamasta miltään ilmansuunnalta, niin ettei lehtikään liikahtanut ja valtameri oli peiliytyyni. 2 Idästä tuli viides enkeli, joka toi mukanaan elävän Jumalan sinetin. Hän huusi niille neljälle enkelille, jotka olivat saaneet vallan vahingoittaa maata ja vesiä: 3 »Odottakaa! Älkää vielä tehkö mitään maalle, merille tai puille. Painamme ensin sinetin Jumalan palvelijoiden otsaan.» 4 Miten moni tuon merkin sai? Kuulin lukumäärän: 144 000 kaikista Israelin heimoista. Juudan, Ruubenin, Gaadin, Asserin, Naftalin, Manassen, Simeonin, Leevin, Isaskarin, Sebulonin, Joosefin ja Benjaminin heimoista merkittiin kustakin 12 000. 9 Sitten näin mittaamattoman suuren joukon ihmisiä seisomassa valtaistuimen ja Karitsan edessä. Heitä oli kaikista kansoista ja maista ja kielistä. Heillä oli valkoiset vaatteet ja käsissä palmunoksat. 10 Valtavalla äänellä joukko huusi: »Pelastus tulee Jumalaltamme, joka on valtaistuimella, ja Karitsalta!» 11 Kaikki enkelit kerääntyivät valtaistuimen, vanhinten ja neljän olennon ympärille, heittäytyivät kasvoilleen istuimen eteen ja ylistivät Jumalaa: 12 »Aamen! Ylistys, kirkkaus, viisaus, kiitos, kunnia, voima ja valta Jumalallemme ikuisesti! Aamen!» (aiön g165) 13 Yksi vanhimmista kysyi minulta: »Tiedätkö, keitä nämä valkopukuiset ihmiset ovat ja mistä he tulevat?» 14 »En tiedä», vastasin. »Sano sinä.» Hän vastasi: »He tulevat suurista vainoista. He ovat pesseet ja valkaissseet vaatteensa Karitsan veressä. 15 Siksi he ovat tuossa Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä yötä päivää hänen temppelissään. Jumala suojelee heitä paahavalta helteeltä, 16 eikä heidän tarvitse enää kärsiä nälkää tai janoa. 17 Karitsa, joka on keskellä valtaistuinta, on heidän paimenensa ja vie heidät elämän veden lähteille. Ja Jumala pyyhkii kyyneleet heidän silmistään.»

8 Kun Karitsa oli murtanut seitsemännen sinetin, tuli taivaaseen hiljaisuus, jota tuntui kestävän puolisen tuntia. 2 Jumalan edessä seisoville seitsemälle enkelille annettiin sitten torvet. 3 Eräs muu enkeli, jolla oli kultainen suitsutusastia, tuli alttarin luo. Hän sai suuren määrän suitsuketta, joka piti sekoittaa Jumalan lasten rukouksiin ja uhrata kultaisella alttarilla valtaistuimen edessä. 4 Palavan suitsukkeen tuoksu kohosi siitä Jumalan luo. 5 Sitten enkeli otti suitsutusastiaan alttarilta tulen ja heitti sen maan päälle. Siitä seurasi kova ukonilma ja maanjäristys. 6 Seitsemän enkeliä valmistautuivat puhaltamaan torviinsa. 7

Ensimmäinen enkeli puhalsi merkksioitonsa. Verensekaisia rakeita ja tulta heitettiin maan päälle, ja kolmasosa siitä syttyi palamaan. Puista paloi kolmasosa, ja kaikki ruoho kärventyi. 8 Toinen enkeli puhalsi torveensa. Mereen heitettiin kuin suuri palava vuori. Se tuhosi kolmasosan kaloista ja laivoista ja vedestä, joka muuttui verenpunaiseksi. 10 Kun kolmas enkeli puhalsi torveen, taivaasta putosi suuri palava tähti, joka saastutti kolmasosan joista ja lähteistä. 11 Tähten nimi oli Koiruoho ja se myrkytti kolmasosan vesistä. Paljon ihmisiä kuoli juotuaan vettä. 12 Neljäs enkeli puhalsi torveensa. Heti pimeni kolmasosa auringosta, kuusta ja tähdistä. Päivät muuttuivat kolmannelle hämärämmiksi ja yöt pimeämmiksi. 13 Näin yksinäisen kotkan lentävän taivaan yli. Se valitti: »Voi ihmisraukkoja! Mitä kauheaa tapahtuukaan, kun vielä kolme enkeliä puhaltaa torveensa!»

9 Sitten puhalsi torveen viides enkeli. Taivaasta putosi maahan joku, jolle annettiin syvyyden kuilun avain. (Abyssos g12) 2 Kun hän avasi kuilun, sieltä tuprusi savua kuin suunnattomasta uunista. Savu pimensi auringon ja ilman. (Abyssos g12) 3 Savun seasta laskeutui maahan heinäsiirkkoja. Ne saivat vallan pistää kuin skorpionit. 4 Niitä kiellettiin vahingoittamasta kasvillisuutta ja käskettiin käymään käsiksi vain niihin ihmisiin, joilla ei ollut Jumalan merkkiä otsassaan. 5 Niiden ei pitänyt tappaa heitä, vaan aiheuttaa viiden kuukauden ajan samanlaista kipua kuin skorpionipisto. 6 Ihmiset yrittävät silloin itsemurhaa, mutta eivät siinä onnistu. He tahtoisivat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä. 7 Heinäsiirakat olivat taisteluun varustettujen ratsujen näköisiä. Päässä niillä oli kuin kultainen kruunu, ja kasvoilta ne muistuttivat ihmistä. 8 Niillä oli pitkät hiukset ja leijonan hampaat. 9 Niillä näytti olevan rautaiset rintahaamiskat ja siivet, jotka ryskyivät kuin taisteluun syöksyvät hevoset ja sotavaunut. 10 Ne pistivät pyrstöillään kuin skorpionit: juuri pyrstössään olevalla voimalla ne saivat vahingoittaa ihmisiä viiden kuukauden ajan. 11 Niitä johti syvyyden kuilun enkeli, jonka nimi on hepreaksi Abaddon ja kreikaksi Apollyon (suomeksi Kadottaja). (Abyssos g12) 12 Ensimmäinen kauhea tapahtuma oli ohi, mutta kaksi muuta oli jäljellä! 13 Kuudes enkeli puhalsi torveensa. Kuulin ääntä kultaisen alttarin neljästä sarvesta Jumalan valtaistuimen edestä. 14 Ääni sanoi kuudennelle enkelille: »Päästä irti ne neljä pahaa henkeä, 15 joita on pidetty sidottuna suuren Eufrat-joen rannalla.» Ne olivat joutuneet odottamaan tätä vuotta, kuukautta, päivää ja tuntia tappaakseen kolmasosan ihmiskuntaa. 16 Kuulin, että ne johtivat kahdensadan miljoonan ratsumiehen armeijaa. 17 Ratsastajilla näytti olevan hehkuvan punaiset,

taivaansiniset tai keltaiset haarniskat. Hevosilla oli kuin leijonan pää ja niiden suusta tuprusi savua, tulta ja tulikiveä, jotka surmasivat kolmasosan ihmiskuntaa. **19** Ne tappoivat myös hännällään, jolla ne purivat kuin myrkkykäärmeet. **20** Ihmiset, jotka olivat jääneet eloon, kieltäytyivät vieläkin palvelemasta Jumalaa! He eivät halunneet luopua saatanan palvelemisesta eivätkä epäjumalistaan, jotka oli tehty kullasta, hopeasta, kuparista, kivistä ja puusta – ja jotka eivät siis pystyneet näkemään, kuulemaan eivätkä liikkumaan. **21** Murhat, noituus, siveettömyys ja varkaudet eivät myöskään loppuneet.

10 Näin uuden mahtavan enkelin laskeutuvan taivaasta. Häntä ympäröi pilvi, ja hänen päänsä päällä oli sateenkaari. Hänen kasvonsa loistivat kuin aurinko ja jalkansa välkehtivät kuin tuli. **2** Hän piti pientä avointa kirjaa kädessään, astui oikealla jalallaan meren päälle ja vasemmalla maan päälle **3** ja huusi kovalla äänellä. Kuulosti siltä kuin leijona olisi karjunut. Seitsemän ukkosta jylysi vastaukseksi. **4** Olin kirjoittamaisillani muistiin, mitä ukkosenjyrähtelyistä kuulin, kun ääni taivaasta sanoi: »Älä paljasta noita sanoja. Jätä ne salaisuudeksi.» **5** Mahtava enkeli, joka seisoi meren ja maan päällä, kohotti oikean kätensä kohti taivasta. **6** Hän vannoi Jumalan kautta, joka elää ikuisesti ja on luonut taivaan, maan ja meren ja kaiken, mitä niissä on, että aika oli lopussa. (aiön g165) **7** Kun seitsemäs enkeli puhaltasi torveensa, Jumalan salainen suunnitelma toteutuisi. Hänhän oli ilmoittanut sen aikaisemmin palvelijoilleen profeetoille. **8** Ääni sanoi minulle taivaasta: »Mene ottamaan tuon enkelin kädessä oleva avoin kirja.» **9** Menin lähemmäksi ja pyysin kirjaa. »Ota vain ja syö se», enkeli sanoi. »Se maistuu suussa hunajalta, mutta kun olet niellyt sen, vatsasi tulee kipeäksi.» **10** Otin kirjan enkelin kädestä ja söin sen. Se maistui tosiaan suussa makealta, mutta vatsaani alkoi koskea, kun olin syönyt sen. **11** Minua pyydettiin ennustamaan edelleen, miten maailman kansoille, heimoille ja hallitsijoille kävisi.

11 Sain käteeni mittakepin. Minun käskettiin mitata sillä Jumalan temppeli ja alttari ja laskea, kuinka moni on palvelemassa Jumalaa. **2** Ääni pyysi: »Älä mittaa ulkopihaa, sillä se on annettu pakanakansoille. Ne polkevat pyhää kaupunkia jalkoihinsa kolme ja puoli vuotta. **3** Kaksi todistajaani saa vallan profetoida säkkipukuun pukeutuneina saman ajan.» **4** Nuo profeetat ovat ne kaksi öljypuuta ja kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat koko maailman Jumalan edessä. **5** Profeettojen suusta lähtevät liekit surmaavat jokaisen, joka yrittää vahingoittaa heitä. **6** Heillä on valta

sulkea profetoimisensa vuoksi taivas sateelta, muuttaa joet ja valtameret vereksi ja vaivata maata mielensä mukaan. **7** Kun he ovat päättäneet kolme ja puoli vuotta kestävänsä todistamisensa, syvyyden kuilusta nousee himuvaltiat, joka julistaa heitä vastaan sodan, voittaa sen ja tappaa heidät. (Abyssos g12) **8** Heidän ruumiinsa viruvat kolme ja puoli päivää Jerusalemin kadulla – kaupungissa, jossa heidän Herransakin ristiinnaulittiin. Kenenkään ei anneta haudata heitä. Monien maiden asukkaat katselevat ruumiita. **10** Koko maailma juhlii, ja ihmiset antavat riemuissaan toisilleen lahjoja, kun on vihdoin päästy näistä kiusallisista profeetoista. **11** Mutta kun kolme ja puoli päivää on kulunut, Jumala lähettää profeettoihinsa elämän hengen, ja he nousevat jaloilleen. Kaikki katselijat joutuvat kauhun valtaan. **12** Taivaasta huudetaan: »Tulkaa tänne!» Profeetat nousevat pilvessä taivaaseen vihollistensa silmien edessä. **13** Samaan aikaan tulee ankara maanjäristys, jossa kuolee seitsemäntuhatta ihmistä. Kymmenesosa kaupungista tuhoutuu. Ne, jotka jäävät henkiin, alkavat peloissaan kunnioittaa Jumalaa. **14** Toinen kauhea koettelemus on mennyt, mutta kolmas on edessä. **15** Juuri silloin seitsemäs enkeli puhalsi torveensa. Taivaasta kuului monta koväänistä huutoa: »Jumala ja Kristus ovat nyt tämän maailman valtiaita. Herra hallitsee ikuisesti.» (aiön g165) **16** Kaksikymmentäneljä vanhinta nousivat valtaistuimiltaan ja kumartuivat palvomaan Jumalaa: **17** »Kaikkivaltias Herra, joka olet ja olit, kiitämme sinua, kun olet nyt suurella voimallasi ottanut vallan käsiisi. **18** Kansat suuttuivat sinuun, mutta nyt on sinun vihasi aika tullut. On aika tuomita kuolleet ja palkita palvelijasi: profeetat ja kaikki muut ihmiset, pienet ja suuret, jotka kunnioittavat nimeäsi. Ne, jotka ovat tuhonneet maan, tuhotaan.» **19** Silloin Jumalan temppeli avattiin taivaassa, ja hänen liittonsa arkki tuli näkyviin. Salamoj, jyrsi ja satoi suuria rakeita. Maa järjisi voimakkaasti.

12 Taivaassa näytettiin valtavia näkyjä, jotka kuvasivat tulevia tapahtumia: näin naisen, joka oli pukeutunut aurinkoon ja laskenut jalkansa kuulle. Kaksitoista tähteä oli kruununa hänen päässään. **2** Hän oli raskaana ja huusi synnytyskivuissaan. **3** Äkkiä näkyviin ilmestyi seitsenpäinen punainen lohikäärme, jolla oli kymmenen sarvea ja jokaisessa päässä kruunu. **4** Se pyyhkäisi pyrstöllään kolmasosan tähdistä maahan. Nainen oli synnyttämäisillään. Lohikäärme seisoi hänen edessään syödäkseen lapsen heti kun se syntyisi. **5** Nainen sai pojan, jonka oli määrä hallita kaikkia kansoja lujin ottein. Poika temmattiin Jumalan luo, hänen valtaistuimelleen. **6** Nainen pakeni autiomaahan.

Jumala oli valmistanut hänelle sinne turvapaikan kolmeksi ja puoleksi vuodeksi. 7 Taivaassa syttyi sota. Mikael taisteli enkelijoukkoineen lohikäärmettä ja sen langenneita enkeleitä vastaan. 8 Lohikäärme hävisi, ja se karkotettiin taivaasta. 9 Tuo lohikäärme, jota sanotaan myös paholaiseksi tai saatanaksi, pettää koko maailmaa. Nyt se heitettiin joukkoineen maan päälle. 10 Kuulin taivaassa kovan huodon: »Vihdoinkin se on tapahtunut! Jumalan pelastus ja valtakunta ja voima on nyt täällä. Kristus hallitsee lopultakin! Veljimme syyttäjää on heitetty taivaasta maahan. Hän syytti heitä Jumalan edessä yötä päivää. 11 He voittivat hänet Karitsan verellä ja todistuksellaan, sillä he olivat valmiit kuolemaan Jeesuksen tähden. 12 Riemuitkaa, taivas ja sen asukkaat! Mutta teitä, maan ihmisiä, on säälä, sillä kiusaaja on tullut keskellenne. Hän on suunniltan raivosta, koska hänen päivänsä ovat luetut!» 13 Kun lohikäärme huomasi, että se oli heitetty maan päälle, se yritti saada pojan äidin kiinni. 14 Mutta naiselle annettiin kuin suuren kotkan siivet, ja hän lensi automaahan hänelle ennalta varattuun paikkaan. Siellä hänestä huolehdittiin suojassa lohikäärmeeltä kolme ja puoli vuotta. 15 Käärmeen suusta lähti naista kohti valtava virta. Se toivoi, että vesi hukuttaisi naisen, 16 mutta niin ei käynyt: maa auttoi naista, avasi suunsa ja nieli veden. 17 Lohikäärme raivostui. Se päätti hyökätä naisen muita lapsia vastaan – kaikkia niitä, jotka pitivät Jumalan käskyt ja tunnustivat kuuluvansa Jeesukselle.

13 Se jäi väijymään valtameren rantaan. Näin oudon pedon nousevan merestä. Sillä oli seitsemän päätä, joihin oli kirjoitettu Jumalaa pilkkaavia nimiä, ja kymmenen sarvea, joissa oli kruunu. 2 Otus näytti leopardilta, mutta sillä oli karhun jalat ja leijonan kita. Lohikäärme antoi sille voimansa ja hallintavaltansa. 3 Yksi pedon päistä näytti pahasti vahingoittuneelta, mutta kuolettava haava parani. Koko maailma seurasi henkeään pidättäen ihmeellisen pedon liikkeitä. 4 Ihmiset jumaloivat lohikäärmettä, koska se oli antanut suuren vallan pedolle. He alkoivat palvoa itse petoakin. »Kukaan ei ole niin ihmeellinen kuin se! Kukaan ei pysty sitä voittamaan», sanottiin. 5 Lohikäärme innosti petoa pilkkaamaan Jumalaa. Se sai hallita maailmaa kolme ja puoli vuotta. 6 Koko ajan se pilkkasi Jumalaa, hänen temppeliään ja taivaan asukkaita. 7 Lohikäärme antoi sille vallan taistella Jumalan omia vastaan, voittaa heidät ja hallita kaikkia maailman kansoja. 8 Koko ihmiskunta jumaloi petoa – lukuun ottamatta niitä, joiden nimet olivat olleet teurastetun Karitsan Elämän kirjassa maailman luomisesta asti. 9 Kaikki, jotka pystytte kuulemaan, kuunnelkaa tarkasti:

10 Ne Jumalan lapset, joiden osana on joutua vankilaan, pidätetään ja viedään vankeuteen. Ne, joiden on kuoltava, surmataan. Mutta älkää menettäkö rohkeuttanne! Näissä koettelemuksissa käyvät ilmi teidän kärsivällisyytenne ja uskonne. 11 Sitten näin toisen pedon, mutta se nousi maasta. Sillä oli kaksi pientä sarvea kuin karitsalla mutta lohikäärmeen pelottava ääni. 12 Se vaatii koko maailmaa palvomaan sitä petoa, jonka kuolettava haava parantui, ja käyttää itse kaikkea sen valtaa. 13 Se tekee uskottoman suuria ihmeitä: jopa tuli leimahtaa taivaasta maahan ihmisten katsellessa. 14 Se pettää ihmisiä tempuillaan. Kun ensimmäinen peto on näkemässä, se tekee ihmeitään. Se käskee ihmisten tehdä kuvan pedosta, joka heräsi henkiin, vaikka olikin saanut yhteen päähänsä kuolettavan haavan. 15 Se saa jopa pedon kuvan liikkumaan ja puhumaan. Kuva ilmoittaa, että kaikki, jotka eivät kumarra sitä, tapetaan. 16 Peto vaatii, että jokaisen ihmisen – pienen ja suuren, rikkaan ja köyhän, orjan ja vapaan – on otettava merkki otsaansa tai oikeaan käteensä. 17 Ilman merkkiä ei kukaan saa työpaikkaa eikä edes voi ostaa mitään. Merkki on joko pedon nimi tai nimen lukuarvo. 18 Tässä onkin arvoitus, jonka ratkaiseminen vaatii viisautta. Ne jotka osaavat, tulkitkoot tämän luvun: nimen kirjainten lukuarvo on 666.

14 Näin Karitsan seisovan Jerusalemissa Siionin vuorella. Hänen kanssaan olivat ne 144 000, joiden otsaan oli kirjoitettu Karitsan ja hänen Isänsä nimi. 2 Kuulin taivaasta äänen, joka kohisi kuin vesiputous ja jylisi kuin ukkonen. Suuri kuoro lauloi siellä harppujen säestämänä. 3 Tuo valtava kuoro, jossa oli 144 000 ihmistä, lauloi ihmeellistä uutta virttä Jumalan valtaistuimen, neljän olennon ja vanhinten edessä. Heidät oli pelastettu maasta, ja vain he osasivat tuon laulun. 4 He ovat puhtaita kuin neitsyet ja he seuraavat Karitsaa minne hän meneekin. Heidät on ensimmäisinä ihmisinä ostettu Jumalalle ja Karitsalle. 5 He eivät ole puhuneet valetta; heissä ei ole moitteen sijaa. 6 Näin enkelin lentävän taivaan halki. Hän kuljetti kuolematonta ilosanomaa, joka on kerrottava kaikilla kielillä jokaiselle kansalle ja heimolle. (aiönios g166) 7 Enkeli huusi: »Pelätkää Jumalaa ja ylistäkää hänen suuruuttaan. Nyt on koittanut se hetki, jona hän alkaa tuomita. Palvokaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan, meren ja kaikki sen lähteet.» 8 Toinen enkeli lensi hänen jäljessään ja ilmoitti: »Suuri Babylon on kukistunut! Se kukistui, koska se houkutteli syntyin kaikki maailman kansat.» 9 Kolmas enkeli, joka seurasi heitä, huusi: »Jokainen, joka palvoo petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, 10 joutuu juomaan Jumalan vihan viiniä. Se kaadetaan laimentamattomana Jumalan vihan maljaan. Heidät

vaivataan tulella ja tulikivellä pyhien enkelien ja Karitsan edessä. **11** Heidän kärsimyksensä savu kohoo taukoamatta ikuisesti, eivätkä he saa hetkenkään lepoa. Palvoivathan he petoa ja sen kuvaa, ja heihin painettiin pedon nimen luku. **(aiön g165)** **12** Rohkaskoon tämä Jumalan kansaa kestämään kärsivällisesti kaikki vainot ja koettelemukset. Jumalan omat pysyvät lujina loppuun asti ja luottavat Jeesukseen.» **13** Yläpuoleltani taivaasta kuului ääni, joka käski minun kirjoittaa: »Vihdoinkin on tullut aika, jolloin Herran marttyyrit saavat täyden palkkansa. Henki sanoo, että Jumala siunaa heitä ja he saavat levätä kaikkien koettelemusten jälkeen. Taivaassa tiedetään, mitä he ovat tehneet.» **14** Nyt näky vaihtui. Näin valkoisen pilven. Jeesukselta näyttävä olento, jonka sanottiin olevan Ihmisen Poika, istui sen päällä. Hänellä on päässään kultainen kruunu ja kädessään terävä sirppi. **15** Temppeleistä tuli enkeli, joka huusi hänelle: »Ala käyttää sirppiäsi! Maan sato on kypsytynyt leikattavaksi.» **16** Pilvellä istuva heitti sirppinsä maahan ja sato korjattiin. **17** Taivaan temppeleistä tuli tämän jälkeen enkeli, jolla myös oli terävä sirppi. **18** Enkeli, jolla oli valta tuhota maailma tulella, seurasi häntä ja huusi hänelle: »Leikkaa nyt sirpilläsi rypäleet maan viiniköynnöksestä. Ne ovat kypsät tuomille.» **19** Enkeli heitti sirpin maahan ja korjasi rypäleet Jumalan vihan suureen puristimeen. **20** Mehu puristettiin hedelmistä kaupungin ulkopuolella. Verta roiskui yli kolmensadan kilometrin päähän hevosten kuolainten korkeudelle asti.

15 Näin taivaassa taas mahtavan näytelmän, joka kertoi tulevista tapahtumista: seitsemän enkeliä lähti tuomaan maailmaan seitsemää viimeistä vitsausta. Sitten Jumalan viha viimeinkin olisi toteutunut. **2** Edessäni näytti avautuvan suuri meri. Se oli kuin liekehtivää lasia. Sille olivat kokoontuneet kaikki, jotka olivat voittaneet pedon, hänen kuvansa ja lukunsa. Heillä oli Jumalan harput **3** ja he lauloivat Jumalan palvelijan, Mooseksen, ja Karitsan virttä: »Jumala, Kaikkivaltias, kaikki mitä teet on suurta ja ihmeellistä. Aikojen valtiias, sinun tiesi ovat oikeat ja todet. **4** Herra, kuka ei pelkäisi ja ylistäisi sinun nimeäsi? Vain sinä olet pyhä. Kaikki kansat tulevat luoksesi ja kumartuvat eteesi. Sinun vanhurskautesi on paljastunut.» **5** Sitten näin, miten taivaan temppelein kaikkein pyhien osa avattiin. **6** Temppeleistä lähti seitsemän enkeliä, joiden tehtävänä oli viedä maailmaan viimeiset vitsaukset. Heillä oli yllään hohtavan valkoiset pellavapuvut, jotka oli sidottu rinnan kohdalta kultaisilla vöillä. **7** Yksi niistä neljästä olennosta toi jokaiselle enkelille kultamaljan, joka oli täynnä elävän, ikuisen Jumalan vihaa. **(aiön g165)** **8** Temppelele tuli täyteen savua hänen kirkkaudestaan

ja voimastaan. Kukaan ei voinut mennä sinne sisään, ennen kuin enkelit olivat tyhjentäneet maljansa ja vitsaukset kohdanneet maata.

16 Kuulin kovan äänen, joka huusi temppeleistä seitsemälle enkelille: »Lähtekää nyt kaatamaan maan päälle Jumalan vihan maljat.» **2** Ensimmäinen enkeli lähti. Hän kaatoi maahan maljansa, ja pedon palvojiin, joissa oli pedon merkki, tuli pahoja paiseita. **3** Toinen enkeli kaatoi maljansa valtamereen. Vesi alkoi näyttää kuolleen vereltä, ja siitä kuoli kaikki elollinen. **4** Kolmas enkeli kaatoi maljansa jokiin ja lähteisiin. Nekin muuttuivat vereksi. **5** Kuulin tämän vesien enkelin sanovan: »Tämä on sinun oikeudenmukainen tuomiosi, pyhä Jumala, joka olet ja olit. **6** Sinun omasi ja profeettasi ovat kärsineet marttyyrikuoleman, ja heidän verensä on vuotanut maahan. Nyt heidän murhaajiensa on juotava verta. He ovat sen ansainneet.» **7** Kuulin alttarin enkelin sanovan: »Niin, kaikkivaltias Herra, sinä olet tuominut oikein.» **8** Neljäs enkeli kaatoi maljansa aurinkoon. Se alkoi paahtaa ihmisiä kuin tuli. **9** He kärsivät hirveästä helteestä, mutta kirosivat yhä vain Jumalaa, jolta nämä vitsaukset olivat tulleet. He eivät vielääkään halunneet antaa kunniaa Jumalalle. **10** Viides enkeli kumosi maljansa pedon valtaistuimelle. Pedon valtakuntaan tuli pimeys. Asukkaat purivat tuskissaan kieltänsä rikki. **11** He pilkkasivat taivaan Jumalaa vaikeuksiensa ja paiseidensa tähden, mutta eivät suostuneet katumaan pahoja tekojaan. **12** Kuudes enkeli kumosi maljansa suureen Eufrat-jokeen. Se kuivui. Nyt saattoivat idän hallitsijat marssia vaivatta joukkoineen länteen. **13** Näin kolmen sammakkoa muistuttavan pahan hengen lähtevän lohikäärmeen, pedon ja väärän profeetan suusta. **14** Nämä ihmeitä tekevät demonit pitivät sotaneuvottelun kaikkien maailman hallitsijoiden kanssa kootakseen joukot Jumalaa vastaan tuomiopäivänä. **15** Muistakaa: »Tulen arvaamatta kuin varas! Kaikki, jotka odottavat minua, pelastuvat. Heillä on vaatteet valmiina yllään, eikä heidän tarvitse olla häpeissään ja alasti.» **16** Kaikki maailman armeijat koottiin lähelle paikkaa, jonka nimi on hepreaksi Harmageddon, 'Megiddon vuori'. **17** Seitsemäs enkeli kaatoi sitten maljansa sisällön ilmaan. Taivaan temppelein valtaistuimelta kajahti valtava huuto: »Se on tapahtunut!» **18** Kuulin mahtavaa ukkosenjyrinää. Salamet leimahtelivat. Seurasi maanjäristys, jollaista maailman historiassa ei koskaan aikaisemmin ole ollut. **19** Suuri Babylon jakautui kolmeen osaan, ja kaikkialla maailmassa kaupungit sortuivat raunioiksi. Jumala muisti Babylonin synnit, ja se joutui kokemaan hänen vihansa voiman. **20** Saaret vajosivat

näkymättömiin ja vuoret hajosivat maan tasalle. **21** Sitten alkoi sataa kymmenien kilojen painoisia rakeita ihmisten päälle. Mutta myrskyn kourissa ihmiset pilkkasivat yhä Jumalaa.

17 Yksi niistä seitsemästä enkelistä, jotka olivat tyhjentäneet maljansa, tuli sanomaan minulle: »Lähde katsomaan, mitä veden äärellä olevalle portolle tapahtuu. **2** Maailman hallitsijoilla on ollut moraalittomia suhteita häneen, ja maan kansat ovat juopuneet hänen siveettömyytensä viinistä.» **3** Enkeli vei minut hengessä erämaahan. Näin siellä naisen, joka istui tulipunaisen eläimen selässä. Sillä oli seitsemän päättä ja kymmenen sarvea, ja se oli kirjoitettu täyteen Jumalaa pilkkaavia sanoja. **4** Naisen puku oli purppuran- ja helakanpunainen. Hänellä oli kultakoruja, jalokiviä ja helmiä ja kädessään kultamalja täynnä rivouksia. **5** Naisen otsaan oli kirjoitettu salaperäinen nimi: »Suuri Babylon, maailman porttojen ja epäjumalanpalvelijoiden äiti.» **6** Huomasin, että hän oli humalassa. Hän oli juopunut surmaamiensa Jeesuksen marttyyrien verestä. Tuijotin häntä kauhun vallassa. **7** »Miksi olet niin hämmästyneen näköinen?» enkeli kysyi. »Kerron sinulle, kuka hän on ja ketä tuo eläin esittää, jolla hän ratsastaa. **8** Se eli, mutta ei elä enää. Pian se kuitenkin ilmestyy syvyyden kuilusta ja menee kadotukseen. Ne ihmiset, joiden nimiä ei ole kirjoitettu ennen maailman luomista Elämän kirjaan, mykistyvät hämmästyksestä, kun se kuolemansa jälkeen palaa. (Abyssos **g12**) **9** Ymmärrätkö: sen seitsemän päättä tarkoittavat seitsemää vuotta. Kaupunki, jossa nainen asuu, on niiden päälle rakennettu. **10** Ne tarkoittavat myös seitsemää kuningasta. Viisi on jo kukistunut, kuudes hallitsee parhaillaan ja seitsemäs on tulematta, mutta hänen hallitusaikansa jää lyhyeksi. **11** Tulipunainen eläin, joka kuoli, on kahdeksas kuningas. Hän hallitsi aikoinaan yhtenä noista seitsemästä. Oltuaan vielä toisen kerran vallassa hänkin menee kadotukseen. **12** Kymmenen sarvea esittävät kymmentä kuningasta, jotka eivät ole vielä nousseet valtaan. He saavat hallita lyhyen ajan pedon kanssa. **13** He allekirjoittavat sopimuksen, jossa taataan kaikki valta ja voima pedolle. **14** Yhdessä he sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa voittaa heidät. Hän on kaikkien herrojen Herra ja kuningasten Kuningas, jonka kansa on kutsuttu ja valittu ja uskollinen. **15** Meret, järvet ja joet, joiden päällä näit naisen istuvan, ovat suuria eri kansoihin ja rotuihin kuuluvia ihmisjoukkoja. **16** Punainen eläin ja sen sarvet, kuninkaas, vihaavat naista. He hyökkäävät hänen kimppuunsa ja jättävät hänet alastomana tulen saaliiksi. **17** Jumala panee heidät

toteuttamaan omaa suunnitelmaansa: he antavat yhteisestä sopimuksesta kaiken vallan punaiselle pedolle. Niin Jumalan sanat toteutuvat. **18** Nainen, jonka näit, on suuri kaupunki, joka hallitsee maailman valtiaita.»

18 Tämän jälkeen näin taas uuden enkelin tulevan alas taivaasta. Hänellä oli suuri valta, ja hänen häikäisevä kirkkautensa valaisi maata. **2** Kovalla äänellä hän huusi: »Suuri Babylon on kukistunut. Siitä on tullut pahojen henkien pesäpaikka, saastaisten lintujen tyyssija. **3** Kaikki kansat ovat juoneet sen siveettömyyden myrkyllistä viiniä. Maailman hallitsijat ovat nauttineet sen tarjoamista huvituksista ja liikemiehet ovat rikastuneet sen ylellisyydestä.» **4** Kuulin toisen äänen sanovan taivaasta: »Lähde sieltä, kansani! Älä osallistu kaupungin synnintekoon, ettet joutuisi kärsimään yhdessä sen kanssa. **5** Tämän kaupungin synnit ulottuvat taivaaseen asti, ja Jumala on valmis tuomitsemaan nuo rikokset. **6** Antakaa sille kaksinkertaisesti kaikesta pahasta, mitä se on tehnyt. Se on valmistanut kärsimyksen maljan muille – antakaa sille itselleen nyt kaksi maljallista. **7** Se on elänyt loisteliaasti ja mielihalujaan tyydyttäen. Mitatkaa sille nyt sama määrä vaivaa ja murhetta. Se kerskuu olevansa kuningatar eikä mikään sureva avuton leski. **8** Mutta yhtäkkiä kuoleman tuska, nälkä ja murheet yllättävät sen. Se poltetaan poroksi, sillä Herra, joka sen tuomitsee, on suuri.» **9** Maailman johtajat, jotka ovat nautiskelleet sen riettaasta elämästä, valittavat kaupungin kohtaloa, kun näkevät savun kohoavan sen raunioista. **10** He pysyvät kaukana ja vapisevat pelosta. »Voi sinua, mahtava Babylon! Silmänräpäyksessä sait tuomiosi», he valittavat. **11** Maailman kauppiaat murehtivat, sillä kaupungissa ei ole enää ketään, joka ostaisi heidän tavaroitaan. **12** Tämä kaupunki oli ollut heidän paras asiakkaansa ja tarvinnut paljon kultaa ja hopeaa, jalokiviä, helmiä, pellavaa, silkkiä, tulipunaisia kankaita, kaikenlaista hajupuuta, norsunluesineitä, kalleimpia puuveistoksia, marmori- ja rautaesineitä, **13** mausteita, hajuvesiä ja suitsuketta, voiteita ja suitsutuspihkaa, viiniä, oliiviöljyä, jauhoja, vehnää, karjaa, lampaita, hevosia, vaunuja, orjia – ja jopa ihmissieluja. **14** »Et voi enää nauttia siitä, mitä himoitsit», he vaikeroivat. »Olet lopullisesti menettänyt loistosi ja ylellisyytesi.» **15** Kauppiaat, jotka kaupunki oli tehnyt rikkaiksi, pelkäävät olevansa vaarassa ja pysyttelevät murheissaan kaukana raunioista. **16** »Voi suurta, kaunista kaupunkia! Se oli kuin hienoimpaan purppuraan, kultaan, jalokiviin ja helmiin pukeutunut nainen. **17** Hetkessä on koko loisto tuhoutunut!» he voihkivat. Laivanvarustajat, kauppalaivojen kapteenit ja miehistö katselevat kauempaa kaupungista kohoavaa

savua. **18** Itkien he sanovat: »Toista tuollaista kaupunkia ei ole koko maailmassa!« **19** Epätoivoissaan he heittivät maata päällensä. »Voi suurta kaupunkia! Se teki meistä rikkaita. Nyt on kaikki yhdessä hetkessä mennyt!« **20** Mutta iloitse, taivas, kaupungin kohtalosta! Olkaa iloisia, Jumalan lapset, profeetat ja apostolit! Jumala on pannut täytäntöön tuomionsa siitä, mitä tämä kaupunki on teille tehnyt. **21** Mahtava enkeli otti suuren kivilohkareen, joka näytti myllynkiveltä, ja heitti sen valtameren. Enkeli huusi: »Suuri Babylonin kaupunki heitetään menemään kuin tämä kivi ja se häviää ikuisiksi ajoiksi. **22** Täältä ei enää kuulu soitto eikä laulu, kaikkien ammattien harjoittaminen loppuu ja myllyt vaikenivat. **23** Yöt ovat sysimustia: yhdenkään lampun loistetta ei näy. Hääjuhlat on juhliettu. Tämän kaupungin liikemiehet tunnettiin kaikkialla maailmassa. Se petti noituksillaan kaikkia kansoja. **24** Se surmasi profeetat ja Jumalan omat.»

19 Nyt kuulin valtavan kansanjoukon ylistyksen taivaasta: »Halleluja! Ylistäkää Herraa! Jumala on pelastaja. Kunnia ja valta ovat yksin hänen. **2** Hän tuomitsee oikeudenmukaisesti. Suuri portto, kaupunki, joka saastutti maailman synnillään, on saanut rangaistuksensa. Jumala on langettanut tuomion palvelijoidensa murhasta.» **3** Kansanjoukko toisti yhä uudelleen: »Ylistäkää Herraa! Poltettu kaupunki savuaa ikuisesti.» (aiön g165) **4** Kaksikymmentäneljä vanhinta ja ne neljä olentoa kumartuivat palvomaan Jumalaa hänen valtaistuimensa eteen: »Aamen! Halleluja! Ylistäkää Herraa!» he sanoivat. **5** Valtaistuimelta kuului ääni: »Ylistäkää Jumalaa, kaikki hänen pienet ja suuret palvelijansa, jotka häneen turvaudutte.» **6** Kuulin taas mahtavan äänen. Se kuulosti suuren ihmisjoukon huudolta, meren pauhinalta tai ukkosen jyrähtelyltä: »Ylistäkää Herraa! Herra, meidän kaikkivaltias Jumalamme, hallitsee! **7** Nyt saamme riemuja ja ylistää häntä. Karitsan häät alkavat, ja hänen morsiamensa on valmis. **8** Hän saa pukeutua valkoisiin pellavavaatteisiin.» (Hieno pellava kuvaa Jumalan kansan oikeita tekoja.) **9** Enkeli saneli minulle: »Onnellisia ne, jotka on kutsuttu Karitsan häihin.» Sitten hän lisäsi: »Jumala itse on näin sanonut.» **10** Kumarruin palvomaan häntä, mutta hän kielsi: »Älä tee sitä! Minä olen Jumalan palvelija niin kuin sinäkin ja muut kristityt, jotka todistavat Jeesuksesta. Palvo Jumalaa! Nämä ennustukset ja näyt kertovat Jeesuksesta.» **11** Taivas oli auki ja näin siellä valkoisen hevosen. Sen selässä istuvan ratsastajan nimi oli »Uskollinen ja tosi». Hän tuomitsee ja sotii niin kuin on oikein. **12** Hänen silmänsä leimusivat kuin tuli ja hänellä oli monta kruunua. Häneen oli kirjoitettu nimi, jonka merkityksen vain

hän itse tiesi. **13** Hänen pukunsa oli vereen kastettu, ja häntä nimitettiin »Jumalan sanaksi». **14** Taivaan valkopukuiset sotajoukot ratsastivat valkoisilla hevosilla hänen jäljessään. **15** Hän pitää suussaan terävää miekkaa, jolla hänen on määrä lyödä kansoja. Hän hallitsee niitä lujin ottein ja polkee jaloillaan kaikkivaltiaan Jumalan vihan viinikuurnaa. **16** Hänen viittaansa ja reiteensä on kirjoitettu: »Kuningasten Kuningas ja herrojen Herra.» **17** Näin auringossa seisovan enkelin, joka huusi taivaan linnuille: »Tulkaa suuren Jumalan aterialle! **18** Tulkaa syömään maailman hallitsijoiden ja sotapäälliköiden, hevosten ja ratsastajien ja kaikkien ihmisten lihaa. Pienet ja suuret, orjat ja vapaat ovat ruokananne.» **19** Näin pedon kokoavan kaikki maailman johtajat ja heidän armeijansa taisteluun ratsastajaa ja hänen joukkojaan vastaan. **20** Peto ja väärä profeetta, joka oli tehnyt pedon läsnäollessa suuria ihmeitä, vangittiin. Profeetta oli pettänyt kaikkia, jotka olivat ottaneet pedon merkin ja palvoneet sen kuvaa. Sekä peto että profeetta heitettiin nyt tulijärveen, jossa palaa tulikivi. (Limnē Pyr g3041 g4442) **21** Valkoisella hevosella ratsastava olento surmasi miekallaan niiden joukot. Kaikki taivaan linnut ahmivat itsensä kylläisiksi niiden lihaa.

20 Taivaasta tuli sitten enkeli, jolla oli kädessään syvyyden kuilun avain ja raskaat kahleet. (Abyssos g12) **2** Hän otti lohikäärmeen, saatanan, kiinni ja pani hänet kahleisiin tuhanneksi vuodeksi. **3** Sitten enkeli syöksi hänet syvyyden kuiluun ja lukitsi sen, niin ettei hän enää voisi johtaa kansoja harhaan. Tuhannen vuoden kuluttua hänet päästettäisiin vapaaksi taas vähäksi aikaa. (Abyssos g12) **4** Ne, jotka olivat saaneet valtuudet tuomita, istuivat nyt valtaistuimellaan. Minä näin myös niiden sielut, jotka oli teloitettu siksi, että he todistivat Jeesuksesta ja julistivat Jumalan sanaa. He eivät olleet palvoneet petoa tai hänen kuvaansa eivätkä olleet suostuneet ottamaan hänen merkkiään otsaansa tai käteensä. He olivat nyt heränneet eloon ja hallitsivat tuhat vuotta Kristuksen kanssa. **5** Tämä on ensimmäinen kuolleiden ylösnousemus. Muut heräävät vasta niiden tuhannen vuoden jälkeen. **6** Onnellisia ne, jotka pääsevät ensimmäiseen ylösnousemukseen! He eivät koe »toisen kuoleman» kauhuja, vaan heistä tulee pyhiä Jumalan ja Kristuksen pappeja, jotka saavat hallita yhdessä hänen kanssaan tuhat vuotta. **7** Kun ne tuhat vuotta ovat kuluneet, saatana päästetään vankilastaan. **8** Hän lähtee pettämään maailman kansoja ja kokoaa ne valtavaan taisteluun. Googin ja Maagogin joukkoja on kuin rannan hiekkaa. **9** Ne ylittävät leveän tasangon, piirittävät Jumalan kansan ja sen rakastaman Jerusalemin. Mutta taivaasta leimahtaa Jumalan tuli hyökkääviä joukkoja

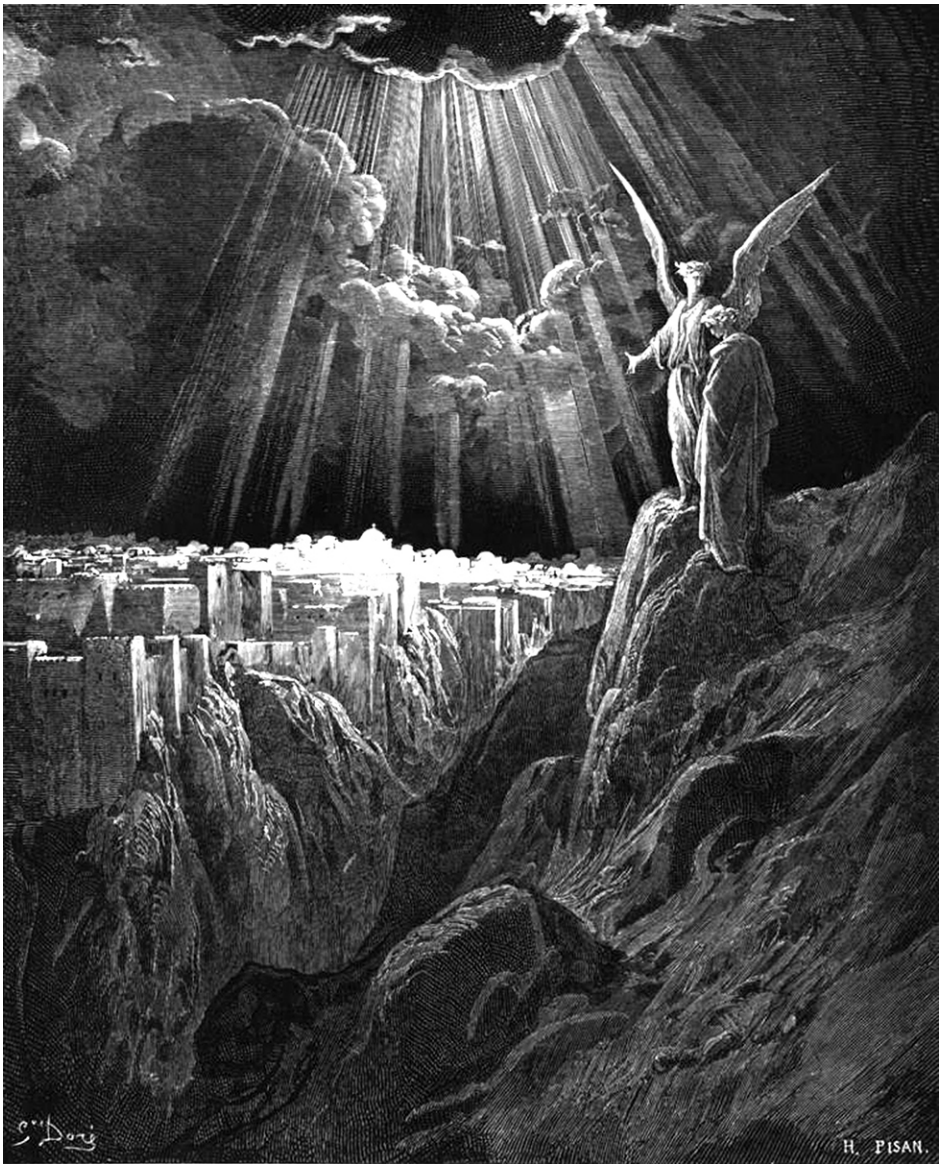
vastaan ja tuhoaa ne. **10** Saatana, joka oli ne pettänyt, heitetään tulijärveen, jossa peto ja väärä profeetta ovat. Siellä he joutuvat ikuisesti kärsimään. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) **11** Nyt näin suuren, valkoisen valtaistuimen. Taivas ja maa pakenivat valtaistuimella istuvan kasvoja löytämättä pakopaikkaa. **12** Kuolleet ihmiset – suuret ja pienet – seisoivat Jumalan edessä. Kirjat avattiin – myös Elämän kirja. Kuolleet tuomittiin sen mukaan, mitä heidän elämästään oli kirjoitettu. **13** Meri luovutti hukkuneet, maa ja haudat antoivat omansa. Jokainen tuomittiin tekojensa mukaan. (Hadēs g86) **14** Kuolema ja sen valtakunta syöstiin tulijärveen. Tulijärvi on toinen kuolema. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) **15** Sinne joutuivat kaikki, joiden nimi ei ollut Elämän kirjassa. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Näin uuden maan ja taivaan. Merta ei enää ollut ja nykyinen maa ja taivas olivat kadonneet. **2** Näin pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, tulevan taivaasta Jumalan luota. Se oli ihana näky – kuin morsian hääpuvussaan. **3** Valtaistuimelta kaikui ääni: »Jumalan asuinpaikka on nyt ihmisten keskellä. Hän elää heidän joukossaan, ja he ovat hänen kansaansa. **4** Hän pyyhkii kaikki kyneleet heidän silmistään. Kuoleman, murheiden, itkun ja tuskan aika on nyt lopullisesti ohi.» **5** Valtaistuimella istuva sanoi: »Minä muutan kaiken uudeksi! Kirjoita muistiin, mitä sanon, sillä se on luotettavaa ja totta: **6** Se on jo tapahtunut! Minä olen kaiken alku ja loppu. Janoinen saa minulta vettä elämän lähteestä – lahjaksi. **7** Jokainen, joka voittaa, perii rikkauteni: minä olen hänen Jumalansa ja hän minun poikani. **8** Ne pelkurit, jotka lähtevät pois luotani, ja ne, jotka ovat minulle uskottomat, kaikki turmeltuneet ja moraalittomat ihmiset, murhaajat, noituuden harjoittajat, epäjumalanpalvelijat ja valehtelijat – he joutuvat tulijärveen, toiseen kuolemaan.» (Limnē Pyr g3041 g4442) **9** Yksi niistä seitsemästä enkelistä, jotka olivat tyhjentäneet maljastaan vitsauksia, pyysi minua: »Lähde kanssani katsomaan morsianta, Karitsan vaimoa.» **10** Hän vei minut näyssä korkealle vuorenhuipulle. Katselin sieltä ihmeellistä kaupunkia, pyhää Jerusalemia, joka laskeutui taivaasta Jumalan luota. **11** Se oli täynnä Jumalan kirkkautta ja hohti kristallinkirkkaana kuin jaspis, kuin kallis jalokivi. **12** Sitä ympäröivät leveät ja korkeat muurit, joiden kahtatoista porttia vartioi enkeli. Portteihin oli kirjoitettu Israelin kahdentoista heimon nimet. **13** Jokaiseen ilmansuuntaan oli kolme porttia. **14** Muurit olivat kahdentoista peruskiven varassa. Niissä oli Karitsan kahdentoista apostolin nimet. **15** Enkelin kädessä oli kultainen mittakeppi. Hänen piti mitata kaupunki ja sen muurit ja portit. **16** Kaupunki oli neliön muotoinen: 2 300 kilometriä pitkä ja leveä. Se oli oikeastaan kuutio,

sillä sen korkeuskin oli sama. **17** Sitten enkeli mittasi muurin paksuuden. Se oli seitsemänkymmentä metriä. Enkeli käytti mittoja, jotka olivat minulle tutut. **18** Kaupunki oli rakennettu kristallinkirkkaasta, puhtaasta kullasta. Muuri oli tehty jaspiksesta. Sen kaksitoista peruskiveä olivat jalokivien peitossa. Ensimmäiseen oli upotettu jaspista, toiseen safiiria, kolmanteen kalsedonia, neljänteen smaragdia, viidenteen sardonyksiä, **20** kuudenteen sardionia, seitsemänteen krysoliittia, kahdeksanteen beryylliä, yhdeksänteen topaasia, kymmenenteen krysopraasia, yhdenteentoista hyasinttia ja viimeiseen ametistia. **21** Jokainen kahdestatoista portista oli tehty suuresta helmestä. Pääkatu oli puhdasta kulta, kirkasta kuin lasi. **22** Temppeleä ei ollut ollenkaan. Jumalaa ja Karitsaa palvellaan kaikkialla. **23** Kaupunki ei tarvitse auringon eikä kuun valoa, sillä Jumalan ja Karitsan kirkkaus on sen valona. **24** Se valaisee kaikkia maailman kansoja. Hallitsijat tuovat sille kalleutensa. **25** Sen portit pidetään aina auki, eikä siellä ole koskaan yötä. **26** Sinne tuodaan kaikkien kansojen aarteet. **27** Mutta mitään pahaa, epäpuhdasta tai epärehellistä kaupunkiin ei päästetä. Vain ne, joiden nimet on kirjoitettu Karitsan Elämän kirjaan, pääsevät sinne.

22 Enkeli osoitti elämän veden virtaa, joka pulppusi kristallinkirkkaana Jumalan ja Karitsan valtaistuimelta ja juoksi keskellä pääkatua. **2** Virran molemmilla puolilla oli elämän puu. Puu kantoi hedelmää kuukaudesta toiseen, ja sen lehdistä saatiin lääkettä, jota käytettiin kansojen parantamiseen. **3** Kaupungissa ei ole minkäänlaista pahaa. Siellä on Jumalan ja Karitsan valtaistuin ja Karitsaa ylistävät palvelijat. **4** He näkevät nyt hänen kasvonsa, ja hänen nimensä on kirjoitettu heidän otsaansa. **5** Lamppuja tai aurinkoa ei tarvita, sillä yötä ei ole: Jumala itse on heidän valonaan. He hallitsevat ikuisesti. (aiōn g165) **6** Enkeli sanoi minulle: »Usko tämä, sillä se on totta: 'Minä tulen pian!' Jumala, joka näyttää profeetoilleen tulevia tapahtumia, on lähettänyt enkelinsä kertomaan sinulle, mitä pian tapahtuu. Hän siunaa jokaista, joka uskoo, mitä tähän on kirjoitettu.» **8** Minä, Johannes, näin ja kuulin kaiken tämän. Polvistuin enkelin eteen, **9** mutta hän sanoi taas: »Älä minua kumarra – minä olen Jeesuksen palvelija niin kuin sinä ja uskonveljesi ja profeetat ja kaikki muut, jotka uskovat tämän kirjan sanoman. Palvo ainoastaan Jumalaa.» **10** Sitten hän neuvoi: »Älä sinetöi tätä kirjaa, sillä se, mitä olet kirjoittanut, toteutuu pian. **11** Kun se aika tulee, pahat ja epäpuhtaat ihmiset muuttuvat entistä pahemmiksi, mutta Jumalan omat tulevat pyhemmiksi.» **12** Jeesus sanoo: »Minä tulen pian. Silloin maksan jokaiselle palkan siitä, mitä hän on tehnyt. **13**

Minä olen alku ja loppu, ensimmäinen ja viimeinen. **14** Ne, jotka pesivät vaatteensa, saavat iloita ikuisesti. Heillä on oikeus tulla porteista sisälle kaupunkiin ja syödä elämän puun hedelmää. **15** Kaupungin ulkopuolelle jäävät ne, jotka ovat kulkeneet pois Jumalan luota, noidat ja siveettömät ihmiset, murhaajat ja epäjumalanpalvojat ja kaikki, jotka elävät valheen vallassa. **16** Minä, Jeesus, lähetin enkelini kertomaan tästä kaikesta seurakunnille. Minä olen Daavidin sukua ja hänen jälkeläisensä. Minä olen kirkas aamutähti. **17** Henki ja morsian sanovat: 'Tule!' Jokainen, joka kuulee heidän äänensä, sanokoon: 'Tule!' Jos jonkun on jano, hän saa tulla – jos tahtoo – juomaan ilmaiseksi elämän vettä. **18** Varoitan vakavasti jokaista tämän lukijaa: jos joku lisää jotakin tähän kirjaan, häntä kohtaavat ne vitsaukset, joista tässä on kerrottu. **19** Jos taas joku poistaa jotakin näistä ennustuksista, Jumala evää hänen osuutensa elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kerrotaan.» **20** Hän, joka on sanonut kaiken tämän, vakuuttaa: »Minä tulen pian!» Aamen, tule, Herra Jeesus! **21** Herran Jeesuksen Kristuksen armoa teille kaikille. Aamen.

*Näin pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, tulevan taivaasta Jumalan luota. Se oli ihana näky –
kuin morsian hääpuvussaan. Valtaistuimelta kaikui ääni: »Jumalan asuinpaikka on nyt ihmisten
keskellä. Hän elää heidän joukossaan, ja he ovat hänen kansaansa.*

Ilmestys 21:2-3

Lukijan Opas

Suomen Kieli at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Sanakirja

Suomen Kieli at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēse g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Sanakirja +

AionianBible.org/Bibles/Finnish---Open-Living-News/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luukas 8:31
Roomalaisille 10:7
Ilmestys 9:1
Ilmestys 9:2
Ilmestys 9:11
Ilmestys 11:7
Ilmestys 17:8
Ilmestys 20:1
Ilmestys 20:3

aidios

Roomalaisille 1:20
Juudaan 1:6

aiōn

Matteus 12:32
Matteus 13:22
Matteus 13:39
Matteus 13:40
Matteus 13:49
Matteus 21:19
Matteus 24:3
Matteus 28:20
Markus 3:29
Markus 4:19
Markus 10:30
Markus 11:14
Luukas 1:33
Luukas 1:55
Luukas 1:70
Luukas 16:8
Luukas 18:30
Luukas 20:34
Luukas 20:35
Johannes 4:14
Johannes 6:51
Johannes 6:58
Johannes 8:35
Johannes 8:51
Johannes 8:52
Johannes 9:32
Johannes 10:28
Johannes 11:26
Johannes 12:34
Johannes 13:8
Johannes 14:16

Teot 3:21
Teot 15:18
Roomalaisille 1:25
Roomalaisille 9:5
Roomalaisille 11:36
Roomalaisille 12:2
Roomalaisille 16:27
1 Korinttolaisille 1:20
1 Korinttolaisille 2:6
1 Korinttolaisille 2:7
1 Korinttolaisille 2:8
1 Korinttolaisille 3:18
1 Korinttolaisille 8:13
1 Korinttolaisille 10:11
2 Korinttolaisille 4:4
2 Korinttolaisille 9:9
2 Korinttolaisille 11:31
Galatalaisille 1:4
Galatalaisille 1:5
Efesolaisille 1:21
Efesolaisille 2:2
Efesolaisille 2:7
Efesolaisille 3:9
Efesolaisille 3:11
Efesolaisille 3:21
Efesolaisille 6:12
Filippiiläisille 4:20
Kolossalaisille 1:26
1 Timoteukselle 1:17
1 Timoteukselle 6:17
2 Timoteukselle 4:10
2 Timoteukselle 4:18
Tiitukselle 2:12
Heprealaisille 1:2
Heprealaisille 1:8
Heprealaisille 5:6
Heprealaisille 6:5
Heprealaisille 6:20
Heprealaisille 7:17
Heprealaisille 7:21
Heprealaisille 7:24
Heprealaisille 7:28
Heprealaisille 9:26
Heprealaisille 11:3
Heprealaisille 13:8
Heprealaisille 13:21
1 Pietarin 1:23

1 Pietarin 1:25
1 Pietarin 4:11
1 Pietarin 5:11
2 Pietarin 3:18
1 Johanneksen 2:17
2 Johanneksen 1:2
Juudaan 1:13
Juudaan 1:25
Ilmestys 1:6
Ilmestys 1:18
Ilmestys 4:9
Ilmestys 4:10
Ilmestys 5:13
Ilmestys 7:12
Ilmestys 10:6
Ilmestys 11:15
Ilmestys 14:11
Ilmestys 15:7
Ilmestys 19:3
Ilmestys 20:10
Ilmestys 22:5

aiōnios

Matteus 18:8
Matteus 19:16
Matteus 19:29
Matteus 25:41
Matteus 25:46
Markus 3:29
Markus 10:17
Markus 10:30
Luukas 10:25
Luukas 16:9
Luukas 18:18
Luukas 18:30
Johannes 3:15
Johannes 3:16
Johannes 3:36
Johannes 4:14
Johannes 4:36
Johannes 5:24
Johannes 5:39
Johannes 6:27
Johannes 6:40
Johannes 6:47
Johannes 6:54
Johannes 6:68

Johannes 10:28
Johannes 12:25
Johannes 12:50
Johannes 17:2
Johannes 17:3
Teot 13:46
Teot 13:48
Roomalaisille 2:7
Roomalaisille 5:21
Roomalaisille 6:22
Roomalaisille 6:23
Roomalaisille 16:25
Roomalaisille 16:26
2 Korinttolaisille 4:17
2 Korinttolaisille 4:18
2 Korinttolaisille 5:1
Galatalaisille 6:8
2 Tessalonikalaisille 1:9
2 Tessalonikalaisille 2:16
1 Timoteukselle 1:16
1 Timoteukselle 6:12
1 Timoteukselle 6:16
2 Timoteukselle 1:9
2 Timoteukselle 2:10
Tiitukselle 1:2
Tiitukselle 3:7
Filemonille 1:15
Heprealaisille 5:9
Heprealaisille 6:2
Heprealaisille 9:12
Heprealaisille 9:14
Heprealaisille 9:15
Heprealaisille 13:20
1 Pietarin 5:10
2 Pietarin 1:11
1 Johanneksen 1:2
1 Johanneksen 2:25
1 Johanneksen 3:15
1 Johanneksen 5:11
1 Johanneksen 5:13
1 Johanneksen 5:20
Juudaan 1:7
Juudaan 1:21
Ilmestys 14:6

eleēsē

Roomalaisille 11:32

Geenna

Matteus 5:22
Matteus 5:29
Matteus 5:30
Matteus 10:28
Matteus 18:9
Matteus 23:15
Matteus 23:33
Markus 9:43

Markus 9:45
Markus 9:47
Luukas 12:5
Jaakobin 3:6
Hadēs
Matteus 11:23
Matteus 16:18
Luukas 10:15
Luukas 16:23
Teot 2:27
Teot 2:31
1 Korinttolaisille 15:55

Ilmestys 1:18
Ilmestys 6:8
Ilmestys 20:13
Ilmestys 20:14

Limnē Pyr

Ilmestys 19:20
Ilmestys 20:10
Ilmestys 20:14
Ilmestys 20:15
Ilmestys 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6

Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

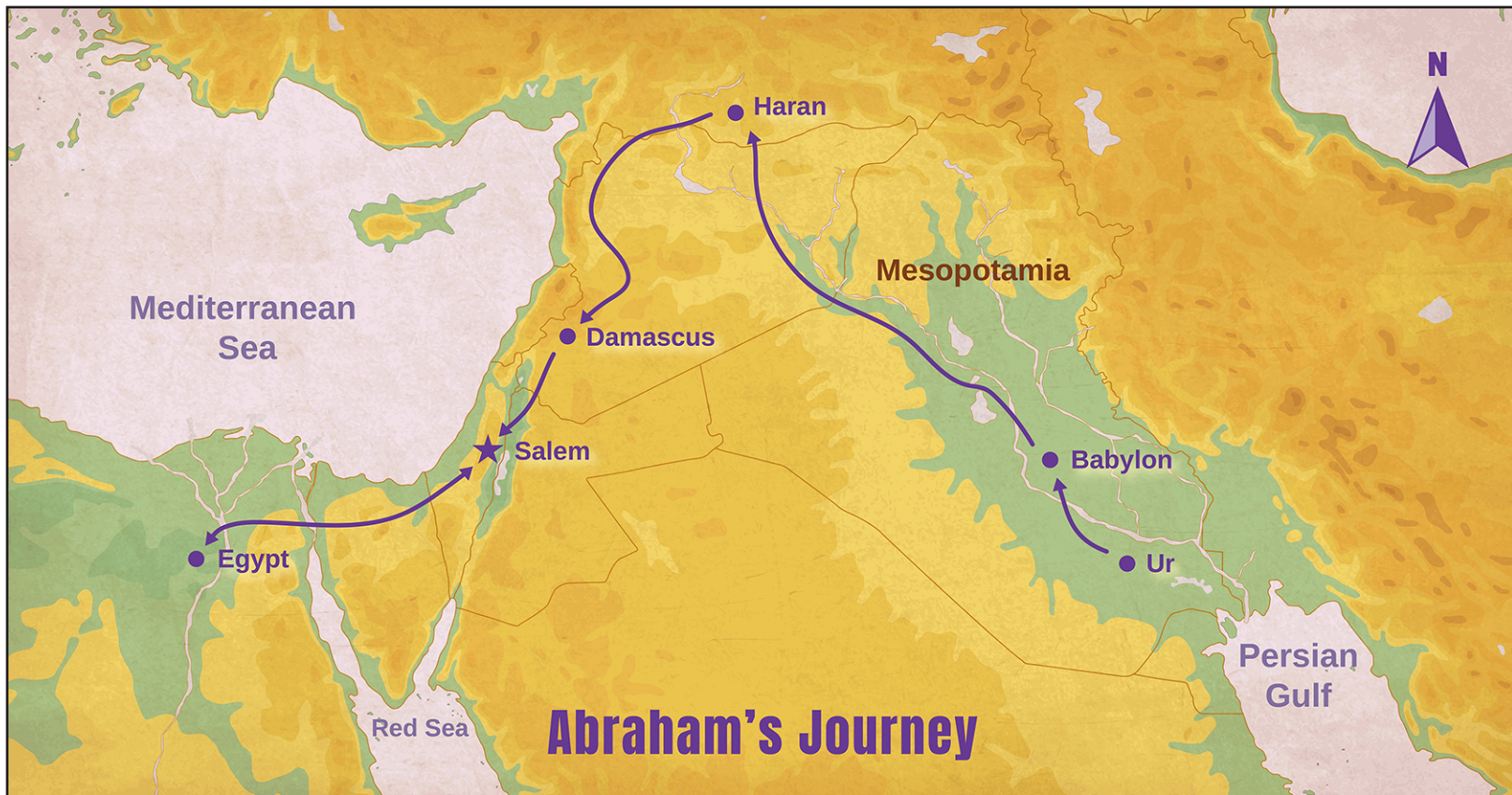
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Pietarin 2:4

Questioned

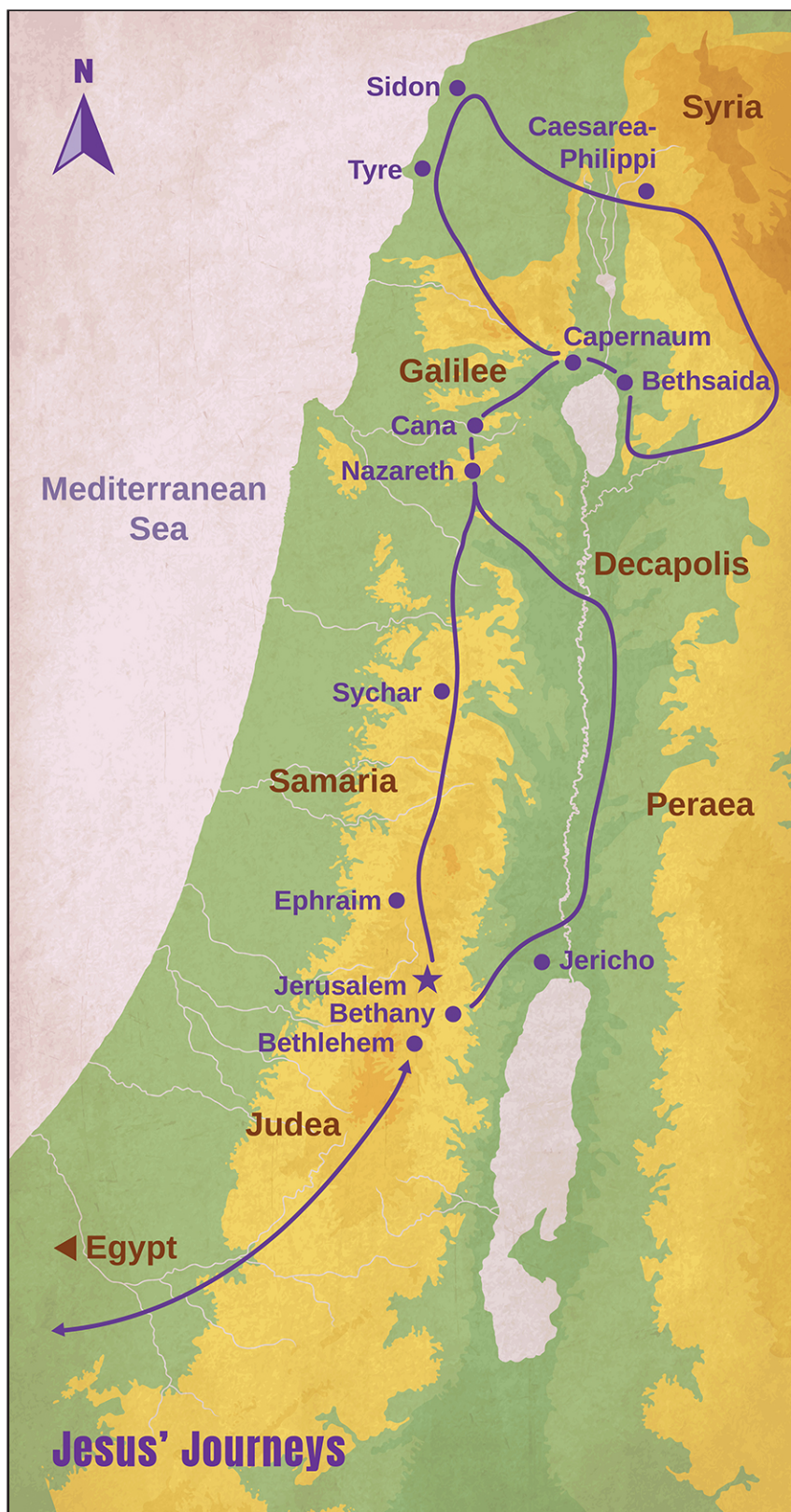
Roomalaisille 8:38

Aabraham luotti Jumalaan. Jumala käski Aabrahamin lähteä kotoaan ja muuttaa maahan, jonka hän tälle antaisi. Aabraham totteli ja lähti liikkeelle, vaikkei edes tiennyt, mihin oli menossa. - Heprealaisille 11:8

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

En minäkään, vaikka olen kotoisin taivaasta, ole tullut palvelevaksi, vaan palvelemaan ihmisiä ja antamaan henkeni lunnaiksi monien puolesta.» - Markus 10:45

Rakkaat Roomassa asuvat ystävät! Tämä kirje on Paavalilta, Jeesuksen Kristuksen palvelijalta, jonka Jumala on kutsunut työhönsä ja lähettänyt levittämään hyvää uutistaan. - Roomalaisille 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyrd in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?			When?							
			Innocence		Fallen			Glory		
			Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth
Who?	God	Father	God's Perfect Fellowship John 10:30	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden No Fall No Death Gen 1:31	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16			God's Perfectly Restored Fellowship with All Mankind in the Holy City No Hades No Dead Rev 20:3	All Restored Acts 3:21	
		Son			Pre-Incarnate, John 8:58		Incarnate, John 1:14			Paradise, Luke 23:43
		Holy Spirit			Everywhere, Psalm 139:7		Indwelling Believers, John 14:17			
	Mankind	Living Mankind	No Creation No people Gen 1:1	No Fall No Death Gen 1:31	Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5			No Hades No Dead Rev 20:3		
		Deceased Believing Mankind			Blessed in Paradise, Luke 16:22					
		Deceased Unbelieving Mankind			Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					
	Angels	Holy Angels	No Creation No people Gen 1:1	No Fall No Unholy Angels Gen 1:31	Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14			Lake of Fire Prepared for the Devil and his Angels Mat 25:41 Rev 20:10	Fallen Angels Forgiven? Col 1:20 Yes? Heb 2:16 No?	
		Imprisoned Angels			Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6					
		Fugitive Angels			Rebelling Against Christ Accusing Mankind 1 Peter 5:8 and Revelation 12:10	Thalaasa, Rev 20:13				
		First Beast Demon				Lake of Fire Revelation 19:20				
		False Prophet Demon				Abyss Revelation 20:2				
		Satan								

Kohtalo

Suomen Kieli at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Menkää ja kutsukaa ihmisiä kaikista kansoista minun oppilaikseni. Kastakaa heidät Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. - Matteus 28:19